ISAAC ASIMOV

galaksi çöküyor

GİRİŞ

Birinci Galaksi İmparatorluğu çöküyordu. Aslında İmparatorluk yüzyıllardan beri çürüyor ve parçalanıyordu. Ama bu gerçeği sadece bir tek insan görebilmekteydi.

Hari Seldon'du bu adam. Birinci İmparatorluğun yetiştirdiği sonuncu büyük bilgin. Hari Seldon psiko- tarih bilimini geliştirerek insan davranışlarını matematik formülleri haline sokmayı başarmıştı.

Tek tek kişilerin neler yapacakları önceden kestirilemezdi. Ama Seldon istatistik biliminin insan kitlelerinin gösterecekleri tepkilere uygulanabileceğini anlamıştı. Kitle büyüdükçe, sonuç da o derecede yanılmaz oluyordu. Seldon'un üzerinde çalıştığı kitle ise pek büyüktü. Galaksideki yerleşim merkezlerinin bulunduğu milyonlarca dünyada yaşayan insan toplulukları.

Seldon'un denklemleri bilgine, olayların kontrolsüz biçimde gelişmelerine izin verildiği takdirde İmparatorluğun çökeceğini, bunu da insanlar için acı ve ıstırap dolu otuz bin yıllık bir karmaşanın izleyeceğini gösteriyordu. Bu sürenin sonunda ancak İkinci İmparatorluk yıkıntıların arasından yükselebilecekti Ama varolan bazı koşullar uygun bir biçimde ayarlanabilirlerse, iki imparatorluk arasındaki Geçiş Dönemi sadece bin yıla inebilirdi.

İşte Seldon da bunu sağlamak için bilginlerden oluşan iki yerleşim merkezi kurdu ve bunlara Vakıf adını verdi. Bilgin bunları bilerek, isteyerek "Galaksinin iki ucunda" oluşturdu. Fizikçilerden oluşan Birinci Vakıf, herkesin gözü önünde, dikkatleri üzerine çekecek bir biçimde kuruldu. Ama psiko-tarih ve "kafa bilimi" uzmanlarından oluşan İkinci Vakfın varlığı bir esrar perdesiyle örtüldü.

İmparatorluk, Altın Galaksi ve Gizli Tanrılar kitaplarında Geçiş Döneminin ilk dört yüzyılı anlatılmaktadır. (Çok kimse İkincinin varlığını bilmediği için kısaca "Vakıf" diye tanımlanan) Birinci Vakıf başlangıçta Galaksinin bomboş Dış Çevresinde kaybolmuş, küçük bir toplumdu. Bazen acil bir durumla karşılaşıyor ve böyle anlarda insan ilişkileri — zamanın

toplumsal ve ekonomik akımları — hareketlerini kısıtlıyordu. Vakıf böyle bir durumda ancak bir tek yolu izleyebilmekteydi. Bunu başardığı zaman da önünde yeni bir gelişme ufku açılıyordu. Bütün bunları artık çoktan ölmüş olan Hari Seldon planlamıştı

Üstün bir bilime sahip olan Birinci Vakıf etrafındaki barbarlaşmış gezegenleri yönetimi altına aldı Ölmekte olan İmparatorluktan ayrılarak bağımsızlıklarını ilan eden Diktatörlerle savaşarak onları yendi. Hatta İmparatorluğun son kalıntılarıyla karşılaşmaktan da kaçınmadı Son güçlü İmparator ve son güçlü Galaksi Generaliyle savaştı ve onları da yenmeyi başardı.

Seldon Planının düzenli bir biçimde geliştiği ve artık İkinci İmparatorluğun kurulmasını hiçbir şeyin engelleyemeyeceği düşünülüyordu. Geçiş Dönemi de fazla zarar vermeden sona erebilecekti

Ama psiko-tarih bir istatistik bilimiydi. Önemsiz de olsa bir aksilik çıkması olasılığı vardı. Öyle bir terslik de oldu. Hari Seldon'un önceden göremediği bir olaydı bu. Birdenbire ortaya Katır adıyla tanınan bir adam çıktı. Galaksideki hiçbir insanda olmayan bir kafa gücü vardı onda. İnsanların duygularını yönlendirmeyi, kafalarını istediği biçime sokmayı başarıyordu. Bu yüzden en müthiş düşmanları sonunda onun en sadık hizmetkârları oldular. Ordular onunla savaşamıyorlardı. Sonunda Birinci Vakıf çöktü ve Seldon Planının uygulanması da durdu.

Geride o esrarlı İkinci Vakıf kalmıştı. Bu grup Katır'ın birdenbire ortaya çıkması yüzünden gafil avlanmıştı ama artık ağır ağır bir karşı saldırıya hazırlanıyordu. En büyük savunma silahı nerede olduğunun bilinmemesiydi. Katır da bütün Galaksiyi ele geçirebilmek için İkinci Vakfı arıyordu. Birinci Vakıftan kalan sadık kimselerse yardım istemek için bu grubu bulmaya çalışıyorlardı.

Ama ne Katır, ne de Birinci Vakıflılar o toplumu bulabildi. Katır'ı önce Bayta Darell adlı bir kadın engelledi. Böylece zaman kazanan İkinci Vakıf uygun bir şekilde saldırıya geçmeyi ve Katır'ı kesinlikle durdurmayı başardı. Sonra da Seldon Planının yeniden uygulanmasını sağlamaya çalıştı.

Ancak bir bakıma İkinci Vakfı örten esrar perdesi aralanmıştı Birinci Vakıf artık ikinci grubun varlığını biliyordu; ancak geleceğini "kafa"

bilimleri uzmanı olan bazı kimselerin kontrol etmelerini istemiyordu. Birinci Vakıf fizik gücü açısından diğerinden üstündü. İkinci Vakfı engelliyordu bu. Ama hepsi bu kadar değildi. Grubun iki görevi vardı Birinci Vakfı durdurma ve izini kaybettirmek.

İkinci Vakıf en büyük "Birinci Konuşmacısı

Preem Palver'in yönetiminde bunu başardı. Görünüşte Birinci Vakıf savaşı kazandı, İkinciyi yendi. Ondan sonra da Galakside gitgide güçlenmeye başladı. İkinci Vakfın hâlâ varolduğunun farkında bile değildi.

Artık Birinci Vakfın kuruluşundan beri aradan dört yüz doksan sekiz yıl geçmişti. Vakıf gücünün doruğundaydı. Ama bir tek insan görünüşe aldanmak istemiyordu...

BİR - Encümen Üyesi

1

Golan Trevize, Seldon Sarayının önündeki geniş basamaklarda durmuş, güneşte ışıldayan kente bakıyordu. "Tabii inanmıyorum!"

Terminus suyun toprağa oranı yüksek, ılık iklimli bir gezegendi. Hava kontrolüne başlanması bu dünyayı daha rahat bir hale sokmuştu. Ama Trevize sık sık, bu, gezegeni ilgi çekmeyen bir duruma getirdi, diye de düşünüyordu.

Genç adam, "Hiçbirine inanmıyorum," diye tekrarlayarak gülümsedi. Düzgün, beyaz dişleri pırıl pırıldı.

Onun gibi Encümen Üyesi olan arkadaşı Munn Li Compor endişeyle başını salladı. "Neye inanmıyorsun? Kenti kurtardığımıza mı?" Munn, Terminus geleneklerine meydan okuyarak ikinci bir küçük isim almıştı. "Li" adını.

"Ah, ona inanıyorum. Bunu başardık. Öyle değil mi? Seldon da başaracağımızı, böyle yapmakla doğru davranmış olacağımızı söylemişti. O daha beş

yüzyıl kadar önce olacakları görmüştü."

Compor sesini alçaltarak fısıldar gibi, "Dinle," dedi. "Benimle böyle konuşmana bir itirazım yok. Çünkü ben bütün bunları sadece gevezelik sayıyorum. Ama herkesin önünde avaz avaz bağırırsan bu sözleri başkaları da duyar. Açıkçası, sana yıldırım çarptığı zaman yakınında olmak istemiyorum. Yıldırım hedefini şaşırabilir."

Trevize hâlâ gülüyordu. "Kentin kurtulduğunu söylememin ne zararı var? Ya da bunu savaşmadan başardığımızı açıklamanın?"

Compor, "Savaşacak kimse yoktu ki!" dedi. Saçları tereyağı gibi sarı, gözleri de gök mavisiydi. Genç adam moda olmayan bu renkleri değiştirmeye de hiçbir zaman razı olmamıştı.

"İç savaşa ne dersin?" Golan Trevize uzun boylu, esmerdi. Hafif dalgalı siyah saçları vardı. Yürürken başparmaklarını her zaman taktığı yumuşak elyaflı kuşağa sokmayı âdet edinmişti.

"Başkentin yeri yüzünden iç savaş mı çıkacaktı yani?"

"Ama bu sorun bir Seldon krizine yol açacak kadar önemli sayılıyordu. Hannis'in siyaset yaşamı bu yüzden mahvoldu. Sen ve ben bu sayede son seçimde Belediye Encümenine üye olduk. Sorun askıda keldi..." Trevize elini dengesini bulan bir terazi gibi bir sağa, bir sola eğdi.

Genç adam basamaklarda duruyor, hükümetin diğer üyelerine, basın ve yayın temsilcilerine, Seldon'un dönüşünde bulunabilmek için birer davetiye koparmış olan sosyetik tiplere de aldırmıyordu. (Daha doğrusu Seldon'un hayalinin yeniden belirmesine tanık olmuşlardı.)

Hepsi de gülüşüp konuşarak basamaklardan iniyorlardı. Seldon'un takdirini kazanmışçasına mutluydular.

Trevize kımıldamıyor, kalabalık dalga dalga yanından akıp gidiyordu. Munn Li Compor iki basamak indi. Sonra sanki arkadaşıyla aralarında gözle görülmeyen bir ip varmış da birdenbire gerilivermiş gibi durakladı, "Gelmeyecek misin?"

"Ne acelen var? Encümen Toplantısı, Belediye Başkanı Branno durumu uzun uzun, ağır ağır incelemedikçe başlayamaz ki. Kadın bir heceyi ancak bir saniyede söylüyor. Yine tatsız bir söylevi dinlemek için acele edecek değilim. Şu kente bak!"

"Görüyorum. Dün de gördüm."

"Ama burayı beş yüzyıl önce ilk kurulduğu zaman gördün mü?"

Compor dalgın dalgın düzeltti. "Dört yüz doksan sekiz yıl önce. İki yıl sonra Terminus'un kuruluşunun beş yüzüncü yıl dönümü kutlanacak. Belediye Baş- kanımız Branno da o günleri görecek. Çünkü süresi henüz

dolmamış olacak. Daha doğrusu bir aksilik olmayacağını ve yıl dönümünü kutlayacağını umuyoruz."

Trevize alayla tekrarladı. "Umuyoruz... Terminus beş yüzyıl önce kurulduğu zaman nasıl bir yerdi? Bir tek kent! Hiçbir zaman bitirilemeyen bir Ansiklopediyi hazırlayan bir grup insanın oturduğu küçük bir yer."

"Ansiklopedi tamamlandı ya!"

"Galaksi Ansiklopedisinden mi söz ediyorsun? Ama o, grubun başlangıçta üzerinde çalıştığı eser değil ki! Elimizdeki bir bilgisayar ve bu her gün değiştiriliyor. Tamamlanmamış olan eski Ansiklopediyi hiç gördün mü?"

"Hardin Müzesindekini mi kastediyorsun?"

"Evet, Salvor Hardin Kökenler Müzesindekini. Tarihin tam ve doğru olmasını istiyorsun! O halde müzenin tam adını söyle. O esere baktın mı?"

"Hayır. Bakmam gerekiyor muydu?"

"Yok canım, değmez. Her neyse... Ama o adamlar... bir grup Ansiklopedi uzmanı kentin çekirdeğini oluşturuyorlardı. Galaksinin diğer bölümlerinden çok uzaktaki bir güneşin etrafında dönen, hemen hiç madeni olmayan bir gezegendeki küçük bir kasaba. Galaksinin sınırındaki bir gezegende... Şimdi, beş yüzyıl sonra banliyölerle dolu bir dünya halini aldık. Bütün gezegen bir tek park sanki. İstediğimiz kadar madenimiz de var. Ve artık her şeyin merkezi sayılıyoruz."

Compor, "Pek değil," dedi. "Galaksinin diğer bölümlerinden çok uzakta olan bir güneşin etrafında dönüyoruz hâlâ. Yine Galaksinin sınırındayız."

"Ah, hayır, bunu düşünmeden söyledin. Bu küçük Seldon Krizinin amacı da buydu. Artık tek Terminus gezegeninden çok daha önemliyiz, Vakıfız biz. Kollarını Galaksinin derinliklerine kadar uzatan, bütün evreni sınırdaki yerinden yöneten bir güç. Bunu başarıyoruz, çünkü Galaksinin diğer taraflarından kopmuş değiliz. Astronomi açısından çevredeyiz ama bu da önemli değil."

"Pekala. Bunu kabul ediyorum." Bu konunun Compor'u ilgilendirmediği belliydi. Genç adam bir basamak daha indi. İki arkadaşın

aralarındaki görünmeyen ip daha da gerildi.

Trevize arkadaşını yukarıya, yanına çekmek için uzandı. "Bunun ne anlama geldiğini kavramıyor musun, Compor? Müthiş bir değişiklik oldu ama biz bunu kabul edemiyoruz. İçin için o eski küçük Vakfı istiyoruz. Eski günlerdeki o ufak, bir tek dünyayı. Demir yürekli kahramanlar ve soylu azizlerin yaşadığı ve bir daha dönmemek üzere kaybolan o eski günleri özlüyoruz."

"Yapma, canım!"

"Çok ciddiyim! Şu Seldon Sarayına bak. Başlangıçta Salvor Hardin zamanında karşılaşılan ilk acil durumlar sırasında sadece bir Zaman Mahzeni vardı. Seldon'un holografik hayalinin belirdiği küçük bir salon. Hepsi o kadar. Ama şimdi burası dev bir türbe. Ancak... bu sarayda bir tek güç alanı rampası var mı? Bir kayar yol? Bir yer çekimi asansörü? Hayır, buraya sadece bu merdivenler yapılmış, basamaklardan inip çıkıyoruz. Hardin’in zamanındaki gibi. En beklenmeyecek anlarda korku içinde geçmişe sıkı sıkı sarılıyoruz." Trevize heyecanla kollarını açtı. "Yapıda gözle görülür madeni bir ayrıntı var mı? Bir tek parça bile yok. Tabii, hiç olur mu? Salvor Hardin'in zamanında gezegende hemen hiç maden yoktu. Dışarıdan da pek az ithal ediliyordu. Hatta bu koskocaman yığını yaparken zamanla pembeleşmiş eski plastikleri bile kullandık. Diğer dünyalardan gelenlerin duraklayarak, 'Galaksi! Ne güzel eski plastik!' diye bağırmaları için. Bana inan, Compor. Bunların hepsi de yapmacık!"

"İnanmadığın bu mu? Seldon Sarayı mı?"

Trevize öfkeli bir fısıltıyla "Ve bütün içindekiler," dedi. "Atalarımız buraya, Galaksinin sınırına gizlenmişler. Bizim de aynı şeyi yapmamız şart mı? Bence Galaksinin ortasına gitmeliyiz. Her şeyle ilgilenmeliyiz."

"Ama Seldon senin yanıldığını söylüyor! Seldon Planı gerektiği şekilde gelişiyor!"

"Biliyorum, biliyorum. Terminus'taki her çocuk aynı inançla yetiştiriliyor: Hari Seldon bir plan yaptı. O her şeyi beş yüzyıl önce gördü. Vakfı kurdu. Bu Vakfın belirli bazı acil durumlarla karşılaşacağını biliyordu. Holografik hayalinin böyle durumlarda belirmesini sağladı. Her görünüşünde daha sonraki krize erişebilmemiz için gerekli bilgiyi verdi. Ama az bir bilgiyi! Böylece bin yılı tamamlayacağız. Beş yüzyıl önce

çökmeye başlayan ve iki yüzyıl önce tümüyle parçalanan o harap olmuş yapının üzerine sağlam ikinci ve daha büyük bir imparatorluk kuracağız."

"Bütün bunları bana neden söylüyorsun, Golan?"

"Çünkü bütün bunlar bir oyun! Hepsi de uydurma! Belki başlangıçta gerçekti. Ama hiç olmazsa şimdi sahte! Biz kendi kendimizin efendisi değiliz. Planı izleyenler de biz olmadığımız gibi!"

Compor arkadaşını dikkatle süzdü. "Daha önce de böyle sözler söyledin, Golan. Ama ben her seferinde damarıma basmak için gülünç şeyler iddia ettiğini düşündüm. Ama Galaksi! Sen galiba ciddisin!"

"Tabii ciddiyim!"

"Olamaz! Ya benimle karmaşık bir yoldan alay etmeye çalışıyorsun ya da aklını kaçırdın."

Sakinleşmiş olan Trevize, "İkisi de değil," diye karşılık verdi. Artık heyecanını belirtmek için ellerini sallamasına gerek kalmadığını düşünüyormuş gibi başparmaklarını kuşağına soktu. "Bu konuyu daha önce de düşündüm, bunu itiraf ediyorum. Ama o sırada sadece sezgilerim yüzünden öyle düşünüyordum. Ne var ki, bu sabah burada oynayan o komedi her şeyi olduğu gibi görmemi sağladı. Ve ben de bunu Encümene açıklayacağım."

Compor, "Sen gerçekten çıldırmışsın," dedi.

"İyi ya! Benimle gel ve söyleyeceklerimi dinle."

İki arkadaş basamaklardan indiler. Geriye sadece onlar kalmıştı. Geniş basamaklardan son inenler de onlar oldular. Trevize öne doğru bir adım atarken, Compor ona bakarak sessizce dudaklarını oynattı. "Budala!"

2

Belediye Başkanı Harla Branno, Encümen toplantısını açtığını bildirdi. Kadın salondakilere pek de dikkatle bakmamıştı. Ama oradakilerin hepsi Belediye Başkanının kimlerin geldiğini ve kimlerin geciktiğini hemen fark ettiğini biliyorlardı.

Harla Branno'nun kır saçları dikkatle düzeltilmişti. Bu ne fazla kadınca, ne de erkeksi bir biçimdi. Kadın saçlarını böyle taratıyordu, işte o kadar. İfadesiz yüzü güzel değildi. Ama nedense insan ona baktığı zaman aradığı güzellik olmuyordu.

Harla Branno gezegenin en başarılı yöneticisiydi. Kimse onun, Vakfın ilk iyi yüzyıllık tarihini canlandıran Salvor Hardin'ler, Hobar Mallow'lar kadar olağanüstü olduğunu ileri süremezdi Buna karşılık hiçbir Terminus'lu kadını Katır'ın ortaya çıkmasından önce Vakfı babadan oğula kalan bir miras gibi yöneten İndbur'lar gibi ahmakça davranmakla da suçlayamazdı.

Belediye Başkanının söylevleri insanların kafasını etkilemiyordu. Dramatik davranışlarda bulunmayı da bilmiyordu Harla Branno. Ama sessizce karar vermesini ve haklı olduğuna inandığı sürece bunları uygulamasını biliyordu. Görünüşte herkesi etkisine alan bir çekiciliği yoktu. Ama seçmenleri verdiği kararların doğru olduğuna inandırmayı başarıyordu.

Seldon kuramına göre tarihin getireceği değişiklikleri önlemek olanaksızdı. (Tabii bu, aslında beklenmedik olaylar olmadığı sürece geçerliydi. Ve Seldon'cular o sarsıcı Katır olayına karşın bu gerçeği unutuyorlardı.) Yine Seldon kuramına göre Terminus her şeye karşın Vakfın sürekli merkezi olarak kalabilirdi. Ama "kalabilirdi" diyoruz. Çünkü biraz önce beş yüz yaşındaki hayali Vakıflılara gözüken Seldon, Terminus'ta kalmaları olasılığının yüzde 87.2 olduğunu sakin sakin açıklamıştı.

Tabii en koyu Seldon'cular bile Vakıf Federasyonunun merkezine yakın bir yere taşınılması olasılığının yüzde 12.8 olduğunu hiçbir zaman

unutmayacaklardı. O zaman da Seldon'un biraz önce açıkladığı bütün felaketler olacaktı. Aslında bu eski bir tartışmaydı. Ve bu sekizde bir olasılığın yerine gelmesini ve Vakfın bazı felaketlere uğramasını Belediye Başkanı Branno önlemişti.

Kadının böyle bir şeye izin vermeyeceği başından beri belliydi. Harla Branno bir süre halkın gözünden düşmesine karşın kararını hiçbir zaman değiştirmemişti. Belediye Başkanı Terminus'un Vakfın geleneksel merkezi olduğunu ve daima da böyle kalacağını kesin bir dille açıklamıştı. Branno'nun siyasi düşmanları kadının karikatürlerini —başarıyla— çizerek güçlü çenesini bir granit parçasına benzetmişlerdi.

Ama işte bugün Seldon, Harla Branno'nun iddiasını desteklemişti. Belediye Başkanına belirli bir süre için de olsa pek önemli bir siyasi üstünlük sağlayacaktı bu. Branno bir yıl önce, "Seldon göründüğü zaman beni desteklerse, o zaman görevimi başarıyla tamamladığımı düşüneceğim," demişti. "O zaman emekliye ayrılacağım ve yaşlı bir devlet kadını rolünü oynayacağım. Sonu belli olmayan siyasi savaşlara girişmek istemiyorum."

Ama kadına kimse inanmamıştı. Harla Branno siyaset alanındaki savaşlara, eski Belediye Başkanlarından daha da alışıktı. Seldon'un hayali belirmiş ve gözden kaybolmuştu, ama Branno'nun emekliye ayrılacakmış gibi bir hali de yoktu.

Belediye Başkanı şimdi berrak bir sesle ve Vakıf aksanıyla konuşuyordu. Bunu ayıp saydığı falan yoktu. Bir keresinde Mandress'e elçi olarak gönderildiğinde son zamanlarda pek moda olan eski İmparatorluk tarzı konuşmayı benimsemeye kalkışmamıştı. Bu lehçenin moda olmasını sağlıyorlar, İmparatorluk hayalleri kuran ve merkezin iç eyaletlerden birine taşınmasını isteyen kimselerdi.

Harla Branno, "Seldon krizi sona erdi," diyordu. "Yenilen tarafı tutanlara ne sözle, ne de hareketlerle misilleme yapılacak. Bu eski bir töredir. Akıllıca bir gelenek. Birçok dürüst insan Seldon'un isteğini red etmeleri için çok önemli nedenler olduğuna inanıyorlardı. Onları küçük düşürmeye hiç gerek yok. Çünkü sonunda gururlarını kurtarabilmek için Seldon Planını tümüyle ret etmekten başka çare bulamayacaklar. Buna karşılık kaybeden tarafın yenilgiyi anlayışla, yeniden tartışmaya kalkışmadan kabul etmeleri gerekiyor. Bu da yine güçlü, hoşa gidecek bir gelenek. Artık bu konu iki taraf için de geride kaldı. Ve kesinlikle

kapandı." Bir an durup toplantıdakileri bir an süzdükten sonra konuşmasını sürdürdü. "Sayın Encümen Üyeleri, zamanın yarısı geçti. İki İmparatorluk arasındaki bin yıllık sürenin yarısı. Güçlüklerle karşılaştık ama yine de bir hayli ilerledik. Hatta hemen hemen bir Galaksi İmparatorluğu sayılabiliriz. Ve artık önemli bir dış düşmanımız da yok.

"Seldon Planı olmasaydı Geçiş Dönemi otuz bin yıl sürecekti. Otuz bin yıl süren bir parçalanma ve karmaşa devrinden sonra belki kimsede İmparatorluk kuracak kadar güç kalmayacaktı. Belki de geride birbirinden kopmuş, can çekişen dünyalar bırakacaktık.

"Bugün sahip olduğumuz her şeyi Hari Seldon’a borçluyuz. Geri kalanlar için de onun çoktan ölmüş olan kafasına güvenmek zorundayız. Bundan sonraki tehlike kaynakları yine biziz, üyeler. Bundan sonra hiçbir üye Planın değerinden kuşku duymamalıdır. Şimdi sakin ve kesin bir tavırla anlaşalım. Planı hiçbir zaman resmi bir şekilde eleştirmeyeceğiz, kötülemeyeceğiz ve kuşkuyla karşılamayacağız. Planı tam anlamıyla desteklemeliyiz. Plan beş yüzyıl içinde değerini kaç kez kanıtladı! O insanlığın güvencesidir, onunla oynamaya gelmez. Teklifimi kabul ediyor musunuz?"

Bazı mırıltılar duyuldu. Belediye Başkanı önerinin onaylandığını gözleriyle de görmek için başını kaldırıp üyelerin yüzlerine bakmadı bile. Encümenin her üyesini tanıyor, her birinin nasıl bir tepki göstereceğini biliyordu. Seldon onu desteklemiş ve Branno da böylece bir zafer kazanmıştı. Zaferin hemen ardından kimse ona karşı çıkmayacaktı. Belki gelecek yıl buna kalkışanlar olabilirdi. Ama şimdi değil. Kadın, gelecek yılın sorunlarını, diye düşündü. Yine gelecek yıl çözerim... Evet, teklifini hepsi kabul edeceklerdi.

Ama sadece biri dışında...

"Düşünceleri kontrol altına mı aldınız, Belediye Başkanı Branno?" Golan Trevize hızla yaklaşıyordu. Sanki diğerlerinin sessizliğini dengelemek istiyormuş gibi iyice yüksek sesle konuşmaktaydı. Genç adam yerine oturma gereğini görmemişti. Trevize yeni üye olduğu için yeri de arka sıralardaydı.

Branno yine başını kaldırmadı. "Fikirlerinizi açıklar mısınız, Üye Trevize?" dedi.

"Hükümet konuşma özgürlüğünü yasaklayamaz. Bütün insanların günün siyasi sorunları tartışmaya hakkı vardır. Özellikle bu görev için seçilmiş olan encümenin erkek ve kadın üyelerinin. Ve bir siyasi sorunu Seldon Planından ayırmak olanaksızdır."

Branno ellerini kavuşturarak başını kaldırdı. Yüzü ifadesizdi. "Üye Trevize, bu tartışmaya yönetmeliğe uygun olmayan bir şekilde karıştınız. Size söz verilmemişti. Ancak sizden fikirlerinizi açıklamanız da istenmişti. Onun için şimdi size cevap vereceğim.

"Seldon Planı konuşma özgürlüğünü değil, özel nitelikleri dolayısıyla bizim hareketlerimizi kısıtlar yalnızca. Seldon'un hayali son ve kesin kararı vermeden önce olaylar türlü biçimde yorumlanabilir. Ama Seldon kararını verdikten sonra artık bu konu Encümende tartışılamaz. Ayrıca sonuç konusunda önceden kesin bir fikir de açıklanamaz. Yanı, 'Hari Seldon şöyle, şöyle derse, yanılmış olur,' diye iddia edilemez."

"Ya insan gerçekten böyle düşünüyorsa. Bayan Başkan?"

"Eğer bu kimse sıradan bir insansa bu fikrini açıklar. Ama özel bir biçimde."

"Yani teklif ettiğiniz konuşma özgürlüğü yasağı sadece Encümen Üyelerine uygulanacak, öyle mi? Özellikle ve tümüyle onlara?"

"Tabii. Bu, Vakıf yasasının yeni bir ilkesi de değil. Bu yöntem daha önce de bütün partilerin Belediye Başkanları tarafından uygulandı. Özel bir görüş açısı önemli sayılmaz. Ama resmi bir fikir ağırlık taşır ve tehlikeli olabilir. Bu noktaya kadar ilerledik. Artık birtakım tehlikeleri göze alamayız."

"Bayan Başkan, size, bu ilkeyi Belediye Encümeninin belirli davranışlarına pek ender ve kısa sürelerle uygulandığını hatırlatabilir miyim? Bu yasak hiçbir zaman Seldon Planı kadar geniş ve tanımlanması imkânsız bir konuya uygulanmadı."

"Korunması en çok gereken şey de yine Seldon Planı. Çünkü bu konudaki sorular çok tehlikeli olabilir."

"Lütfen bir şeyi düşünür müsünüz, Bayan Başkan?..." Trevize döndü. Şimdi sıra sıra oturan Encümen Üyelerine hitap ediyordu. Hepsi de bir düellonun sonucunu bekliyormuşçasına nefeslerini tutmuş gibiydiler. "Sayın Encümen Üyeleri, lütfen düşünün! Seldon Planı diye bir şey olmadığını düşünmemiz için pek çok neden yok mu?"

Başkan Branno usulca, "Planın bugün nasıl çalıştığını gördük," diye hatırlattı, Trevize nutuk söyler gibi sesini yükseltirken, kadın âdeta fısıltıyla konuşmaya başlamıştı.

"Ben de bunu kastediyorum! Planın bugün nasıl çalıştığını gördük. Onun için de bize öğretildiği biçimde bir Seldon Planı olmadığını, olamayacağını anladık, Sayın Üyeler."

"Üye Trevize, usule aykırı davranıyorsunuz. Bu konuşmayı sürdüremezsiniz."

"Görevimin bana tanıdığı bir yetki bu, Bayan Başkan!"

"O yetkiyi sizden alıyorum, Sayın Üye."

"Bu yetkiyi alamazsınız! Konuşma özgürlüğünü kısıtlayan kararınız bir yasa kadar güçlü değil! Encümende resmen bir oylama da yapılmadı! Eğer yapıldıysa bunun yasal olup olmadığını sormaya hakkım var!"

"Konuşma yetkinizi almamın, Seldon Planını korumayı amaçlayan teklifimle hiçbir ilişkisi yok, Sayın Üye!"

"O halde yetkimi neye dayanarak alıyorsunuz?"

"Sizi vatana ihanetle suçladılar, Sayın Üye! Sizi bu salonda tutuklatarak Encümen Üyelerine karşı saygısızlık etmek istemedim. Ama güvenlik görevlileri kapıda bekliyorlar. Sizi buradan çıkarken tutuklayacaklar. Şimdi sizden sessizce çıkıp gitmenizi isteyeceğim. Düşüncesizce davranırsanız, o zaman bunun bir tehlike oluşturduğunu düşüneceğim. Ve o durumda güvenlik görevlileri salona girecekler. Buna gerek kalmayacağını umuyorum."

Trevize kaşlarını çattı. Salona derin bir sessizlik çökmüştü. Genç adam kendi kendine, "Herkes bunu bekliyor muydu?" diye sordu. "Ben ve Compor’dan başka herkes?" Dönerek kapıya baktı ama kimseyi göremedi. Ancak Belediye Başkanı Branno'nun blöf yapmadığını da biliyordu. "Ben

se-seçmenlerin önemli bir bö-bölümünün temsilcisiyim, Başkan Branno..." Trevize öfkesinden kekelemeye başlamıştı.

"Herhalde sizin yüzünüzden düş kırıklığına uğrayacaklar."

"Bu çılgınca suçlamayı hangi kanıtlara dayanarak yapıyorsunuz?"

"Sırası geldiğinde o da açıklanacak. Ama elimizde gereken her türlü kanıt var, bundan emin olabilirsiniz. Çok ihtiyatsız bir gençsiniz, Üye Trevize. Bazı durumları da anlayamıyorsunuz. Bir insan arkadaşınız olabilir. Ama vatanınıza ihanete kalkıştığınız zaman size katılmak istemeyebilir."

Trevize dönüp Compor'un mavi gözlerine baktı.

Bu gözlerde hiçbir anlam yoktu.

Belediye Başkanı Branno sakin sakin, "Hepiniz de tanıksınız değil mi?" dedi. "Ben son sözlerimi söyler söylemez, Üye Trevize hemen döndü ve Üye Compor'a baktı. Artık salondan çıkar mısınız, Sayın Üye? Yoksa bizi salonda birini tutuklatmak gibi vakarımıza yakışmayacak bir davranışta bulunmaya mı zorlayacaksınız?"

Golan Trevize döndü. Hızla kapıya giderek oradaki basamaklardan çıktı. Dışarıda tepeden tırnağa kadar silahlı iki üniformalı görevli, genç adamı aralarına aldılar.

Ve Trevize'nin arkasından kayıtsızca bakan Harla Branno, dudaklarını fazla aralamadan, "Budala..." diye fısıldadı.

3

Liono Kodell, Belediye Başkanı Branno'nun yönetimi boyunca Güvenlik Başkanlığı yapmıştı. Onun sık sık söylediği gibi, öyle yorucu bir iş sayılmazdı bu. Kodell'in bu sözünün doğru olup olmadığını kimse bilmiyordu. Liono Kodell yalan söyleyecek birine pek benzemiyordu, ama bunun da önemi yoktu.

Kodell'de rahat ve dost canlısı bir adam hali vardı. Belki de işine uygun bir tavırdı bu. Boyu ortadan kısa, kilosu buna göre biraz fazlaydı. Posbıyığı da artık kırçıl değil, daha çok beyazdı. Bir Terminus vatandaşı için olağanüstü bir süstü bu bıyık. Kodell'in gözleri kahverengi ve pırıl pırıldı. Donuk renkli tulumunun göğsünde bilinen o parlak renkli işaret vardı.

Kodell, "Oturun, Trevize," dedi. "Bu işi olabildiği kadar dostça halletmeye çalışalım."

"Dostça mı? Bir vatan hainiyle mi?" Trevize başparmaklarını kuşağına soktu ve gösterilen yere de oturmadı.

"Vatana ihanetle suçlanan biriyle. Henüz suçlamanın mahkûm edilmek sayıldığı bir noktaya gelmedik. Bu suçlamayı yapan Belediye Başkanı olsa bile. O duruma hiçbir zaman düşmeyeceğinizi umarım. Benim görevim sizi temize çıkarmak. Tabii mümkünse... Bu sorunu henüz kimse bir zarar görmeden hemen çözümlemeyi tercih edeceğim. Biliyorum, belki gururunuz kırıldı ama hepsi o kadar. Bu da halkın karşısında yargılanmanızdan daha hafif bir şey. Bu bakımdan benimle aynı fikirde olduğunuzu umarım."

Trevize yumuşamadı. "Bana hoş görünmek zahmetine katlanmayın. Göreviniz, sanki gerçekten bir vatan hainiymişim gibi beni sıkıştırmak. Ben vatan haini değilim. Bunu sizi ikna edecek biçimde kanıtlamak zorunda kaldığım için de öfkeleniyorum. Neden siz vatanımıza sadık olduğunuzu beni inandıracak bir biçimde kanıtlamıyorsunuz?"

"Prensip bakımından buna kimse itiraz edemez. Ama ne yazık ki, güç benden yana. Sizinse hiçbir yetkiniz yok. İşte bu yüzden de sorguya çekmek benim hakkım, sizin değil. Ha, aklıma gelmişken... Vatanıma sadık olmadığımdan, ihanete kalkıştığımdan kuşkulandıkları takdirde beni bu görevden alırlar. Beni de yerime geçen kimse sorguya çeker. Bu konuda o kişinin benim davranışlarımı taklit edeceğini umarım. Yani şimdi size davranacağım gibi hareket etmesini."

"Bana nasıl davranacaksınız?"

"Bir eşitiniz ve bir dostunuz gibi. Tabii sizden de bana aynı şeklîde davranmanızı isteyeceğim."

Trevize acı acı sordu. "Size bir içki ikram edebilir miyim?"

"Belki daha sonra edebilirsiniz. Ama şimdi lütfen oturun. Bunu sizden bir dost olarak rica ediyorum."

Trevize kararsızca durakladı. Sonra da oturdu. Birden meydan okumayı sürdürmenin anlamsız olacağını sezmişti. "Ee, şimdi ne olacak?"

"Sizden soracağım sorulara dürüst ve tam olarak, kaçamağa sapmadan cevap vermenizi rica edeceğim."

"Ya vermezsem? Bunun gerisindeki gizli tehdit nedir? Beyin sondası mı?"

"Öyle bir şeye gerek olmayacağını umarım."

"Ben de öyle. Hele sonda bir Encümen Üyesine hiç uygulanmamalıdır. Sonda vatanıma ihanet etmediğimi ortaya koyar. Beraat ettiğim zaman başınızı isterim. Hatta belki Belediye Başkanınkini de. Siyasi bakımdan tabii. Belki bu beyin sondasını denemenize değer."

Kodell kaşlarını çatarak başını hafifçe salladı. "Ah, hayır, hayır! Sondanın beyninize zarar vermesi olasılığı çok büyük. Bazen insan çok ağır iyileşiyor. Bu tehlikeyi göze almanıza değmez. Kesinlikle. Biliyor musunuz, çaresiz kalınıp beyin sondası kullanıldığı zaman..."

"Bu bir tehdit mi, Kodell?"

"Ben sadece bir gerçeği açıklıyorum, Trevize. Beni yanlış anlamayın, Sayın Encümen Üyesi. Gerektiği takdirde beyin sondasını da kullanırım. Suçsuz olsanız bile bunu engelleyemezsiniz."

"Öğrenmek istediğiniz nedir?"

Kodell masasındaki bir düğmeye bastı. "Sorularım ve yanıtlarınız kaydedilecek. Hem ses, hem de görüntü olarak. Sorularımı cevapsız bırakmayın. Ya da soru sormadığım zaman kendinizce bazı açıklamalarda bulunmayın. Bu ara böyle bir şey doğru olmaz. Bunu anladığınızdan eminim."

Trevize, Kodell'i aşağı gördüğünü belirten bir tavırla, "İşinize gelen şeyleri kaydedeceğiniz anlaşılıyor," dedi.

"Bu doğru. Ama yine beni yanlış anlamayın. Söylediklerinizi çarpıtacak değilim. Açıklamalarınızı ya kullanacağım ya da kullanmayacağım, hepsi bu kadar. Ancak neleri kullanmayacağımı siz de anlayacaksınız. Böylece zamanımı boşuna harcamayacaksınız. Kendi zamanınızı da."

"Bakalım. Göreceğiz."

"Üye Trevize..." Kodell'in sesinin daha da resmileşmesi kayda başlamış olduğunu gösteriyordu. "Seldon Planının varlığına inanmadığınızı birkaç kez ve açık açık söylediğinizi sanıyoruz."

Trevize ağır ağır, "Madem bunu birkaç kez ve açık açık söylemişim," dedi "Daha başka ne istiyorsunuz?"

"önemsiz noktaların üzerinde durarak boşuna zaman kaybetmeyelim, Sayın Üye. Her şeyi kendi ağzınızla itiraf etmenizi istiyorum. Kendi sesinizle. Ses kaydının belirteceği özelliklerle. Aklınızın tam anlamıyla başınızda olduğu anlaşılacak bir biçimde."

"Kimyasal maddeler ya da başka yollarla sağlanacak bir hipno-etki, ses kaydındaki özellikleri değiştirdiği için sanırım."

"Hem de çok belirli bir biçimde değiştiriyor."

"Bir Belediye Encümeni Üyesini sorguya çekerken yasal olmayan yollara başvurmadığınızı kesinlikle kanıtlamak istiyorsunuz değil mi? Haklısınız."

"Bana hak verdiğiniz için memnun oldum, Sayın Üye, Şimdi konuşmamızı sürdürelim. Seldon Planının varlığına inanmadığınızı birkaç kez açık açık söylemişsiniz. Buna itiraz ediyor musunuz?"

Trevize sözlerini dikkatle seçerek ağır ağır, "Seldon planı dediğimiz ve inandığımız şeyin sandığımız kadar önemli olduğuna inanmıyorum," diye açıkladı.

"Bu belirsiz bir açıklama. Cevabınızı biraz genişletir misiniz?"

"Görüşümü şöyle açıklamaya çalışacağım: Genel olarak Hari Seldon’un beş yüzyıl önce psika-tarih diye bilinen matematik biliminden yararlanarak insanların geleceğini en ufak ayrıntısına kadar hesapladığına inanılıyor. Bizi Birinci İmparatorluktan İkincisine götüren bir yolda ilerlediğimiz öne sürülüyor. Bence bunlar pek safdilce şeyler. Olmaları da imkânsız."

"Yani Hari Seldon’un hiç yaşamadığını mı düşünüyorsunuz?"

"Hayır, hayır, yaşamış tabii."

"Seldon'un psiko-tarih bilimini geliştirdiğine mi inanmıyorsunuz?"

"Hayır, ne münasebet! Ben bunu kastetmedim. Buraya bakın, Sayın Başkan, eğer fırsat verselerdi bunu Encümen Üyelerine anlatacaktım. Şimdi size açıklayacağım. Açıklayacağım gerçek o kadar belirli..."

Güvenlik Başkanı usulca ama pek belirli bir şekilde kayıt aygıtını durdurdu.

Trevize duraklayarak kaşlarını tattı. "Bunu neden yaptınız?"

"Zamanımı ziyan ediyorsunuz, Sayın Üye. Ben sizden nutuk çekmenizi istemedim."

"Benden görüşlerini açıklamamı istemediniz mi?"

"Hayır, istemedim. Sizden soruları basit bir şekilde, doğrudan doğruya, kaçamağa sapmadan yanıtlamanızı rica ediyorum. Sadece sorulara karşılık verin. Sormadığım ayrıntılara girmeyin. Öyle yaptığınız takdirde bu konuşma uzun sürmez."

Trevize, "Yani," dedi. "İddiaya göre ben bir suç işledim. Şimdi bu resmi hikâyeyi destekleyecek sözler söylememi istiyorsunuz."

"Biz sizden sadece gerçeği açıklamanızı istiyoruz. Sözlerinizi çarpıtmayacağımızdan emin olabilirsiniz. Lütfen... İzin verin de tekrar deneyeyim. Sizinle Hari Seldon'dan söz ediyorduk." Kodell aygıtı yeniden

çalıştırarak sakin sakin tekrarladı. "Seldon’un psiko-tarih bilimini geliştirdiğine mi inanmıyorsunuz?"

Trevize sabırsızlığını gizleyemeyerek, "Seldon'un psiko-tarih adını verdiğimiz bilimi geliştirdiği kesin," diye homurdandı. Öfke ve çaresizlikle ellerini sallayıp duruyordu.

"Siz bu bilimi nasıl tanımlarsınız?"

"Galaksi! Bu çoğu zaman, belirli koşullar altında çeşitli dürtülerle karşılaşan insan topluluklarının gösterdikleri genel tepkiyle ilgilenen bir matematik dalı, diye tanımlanır. Yani bu bilimin toplumsal ve tarihsel değişiklikleri önceden bildiği iddia edilir."

"'İddia edilir,’ dediniz. Bu iddiayı matematik konusunda çok bilgili olduğunuz için mi kuşkuyla karşılıyorsunuz?"

Trevize, "Hayır" dedi. "Ben bir psiko-tarih uzmanı değilim. Vakıf hükümetinin üyeleri, Terminus’un vatandaşları da değil. Hiçbiri de..."

Kodell elini kaldırarak usulca, "Sayın, Üye," diye mırıldandı.

Trevize sustu.

Kodell, "Hari Seldon’un Birinci İmparatorluktan başlayarak Vakıftan geçen ve sonunda İkinci İmparatorluğa erişen yolu saptarken, en büyük olasılıkları ve en kısa süreleri içeren gerekli analizleri yapmadığını düşünmeniz için bir neden var mı?" diye sordu.

Trevize alayla güldü. "Yanında değildim. Bunu nereden bilebilirim?"

"Yapmadığını bilebilir misiniz?"

"Hayır."

"Şu son beş yüzyılda Hari Seldon'un holografik hayali tarihi bir dönüm noktasına her yaklaşışımızda bize göründü. Belki de bu holografik hayalleri Hari Seldon’un yaşamının son yılında hazırlattığını kabul etmiyorsunuz?"

"Sanırım bunu kabul etmemem imkânsız."

"Sanım, öyle mi? O hayalin geçmişte yaşamış birinin bir oyunu ya da hilesi olduğunu söyleyebilir misiniz?"

Trevize içini çekti. "Hayır, böyle bir şeyi söyleyemem."

"Hari Seldon'un açıklamalarını başka birinin yönettiğini söyleyebilir misiniz?"

"Hayır. Böyle bir şey hem mümkün değil, hem de bir işe yaramaz."

"Anlıyorum. Seldon'un son görünüşü sırasında siz de salondaydınız. Onun beş yüzyıl önce hazırlanmış olan analizinin bugün gerçekten var olan koşullara uymadığını iddia edebilir misiniz?"

Trevize ani bir neşeyle, "Tersine," diye bağırdı. "Analiz olaylara gerçekten çok uyuyordu."

Kodell onun keyiflenmesine aldırmadı. "Ama Sayın Üye, Seldon'un görünmesinden sonra hâlâ onun Planının var olmadığını iddia ediyorsunuz..."

"Tabii! Analiz olaylara çok iyi uyduğu için öyle bir plan olmadığını söylüyorum..."

Kodell kayıt aygıtını durdurmuştu. "Sayın Üye," diye başını salladı. "Beni kaydı silmek zahmetine sokuyorsunuz. Ben size sadece hâlâ o garip inancınızda ısrar edip etmediğinizi sordum. Siz bana nedenleri açıklamaya başladınız. İzin verin de sorumu tekrarlayayım." Düğmeye bastı. "Ama Sayın Üye, Seldon'un görünmesinden sonra hâlâ onun Planının var olmadığını söylüyorsunuz."

"Nereden biliyorsunuz? Seldon'un görünmesinden sonra hiç kimse ihbarcı dostum Compor'la konuşma fırsatını bulamadı."

"Böyle bir tahminde bulunduğumuzu söyleyelim, Sayın Üye. Ve, Tabii öyle söylüyorum,' dediğinizi düşünelim. Bu cümleyi ek bilgi vermeden tekrarlarsanız, işimize devam ederiz."

Trevize alayla, "Tabii öyle söylüyorum," dedi.

Kodell mırıldandı. "Eh, Tabii öyle söylüyorum,' cümlelerinden hangisi kulağa daha normal geliyorsa onu kullanırız. Teşekkür ederim, Sayın Üye." Kayıt aygıtını tekrar kapattı.

Trevize sordu. "Hepsi bu kadar mı?"

"Bana gerekeni bu kadar."

"Size gereken birtakım sorular ve yanıtlar. Terminus'a ve onun yönettiği bütün Vakıf Federasyonuna Seldon Planı efsanesini tümüyle kabul ettiğimi gösterecek bir konuşma. Daha sonra yadsımaya kalkıştığım zaman herkes benim ya deli olduğumu ya da Don Kişot'ça davrandığımı düşünecek."

"Ya da bir vatan haini olduğunuzu. Çünkü heyecanlı bir kamu Planın, Vakfın güvenliği için zorunlu olduğuna inanıyor. Anlaşabilirsek belki bu konuşmayı yayınlamamıza gerek kalmaz, Üye Trevize. Ama gerektiği takdirde bütün Vakfın bu sorgulamayı duymasını sağlayacağız."

Trevize kaşlarını çattı. "Gerçekten söylemek istediğim şeylerle ilgilenmeyecek kadar akılsız mısınız, efendim?"

"Bir insan olarak söyleyecekleriniz beni çok ilgilendiriyor. Zamanı gelince bütün anlatacaklarınızı ilgi ve biraz da kuşkuyla dinleyeceğim. Ama Güvenlik Başkanı olarak şu anda istediğimi elde etmiş sayılırım."

"Bunun size ve Belediye Başkanına bir yararı olmayacağını bildiğinizi umarım."

"İşin garibi, ben bu fikirde değilim. Artık gidebilirsiniz. Tabii gözaltında tutulacaksınız."

"Beni nereye götürecekler?"

Kodell sadece gülümsedi. "Güle güle, Sayın Üye. Benimle tam bir işbirliği yapmadınız. Ama bunu beklemek de gerçekçi bir insan olmadığımı gösterirdi." Elini uzattı.

Trevize bu eli görmezlikten gelerek ayağa kalktı. Kuşağındaki kırışıkları düzelterek, "Siz kaçınılmaz olan sonucu sadece geciktiriyorsunuz," diye açıkladı. "Günümüzde benim gibi düşünen kimseler olduğundan eminim. Ya da daha sonra böyle düşünmeye başlayacaklar. Beni hapsetmek ya da öldürmek merak uyandıracak ve bazı kimselerin vardığım sonuca ulaşmalarını hızlandıracak, Sonunda gerçek kazanacak."

Kodell elini çekerek başını ağır ağır salladı. "Ah, Trevize. Siz budalanın birisiniz!"

4

Trevize'yi genç adamın da pek lüks olduğunu kendi kendisine itiraf ettiği bir odaya kapatmışlardı. Lüks olmasına lükstü ama kapısı kitliydi. Yani adı ne olursa olsun burası yine de bir hapishane hücre- siydi. Gece yarısı iki muhafız genç adamı almaya geldi.

Bu dört saatlik sürede Trevize acı acı kendine çatmış, sık sık koltuktan fırlayarak odada bir aşağı, bir yukarı dolaşmıştı.

"Neden Compor'a inandım?

"Ama inanmamam için neden var mıydı? Compor her zaman benimle aynı fikirdeymiş gibi davranıyordu. Hayır, hayır, bu doğru değil. Tartışmamızı ve sonunda kendisini ikna etmemi istiyormuş gibi bir hali vardı. Pek akılsız, kolayca yönetilen bir insana benziyordu. Kafası da, kendine özgü fikirleri de yokmuş gibiydi, işte ben de düşüncelerimin nasıl bir etki yapacağını anlamak için rahatlıkla Compor'dan yararlanıyordum. Bu hoşuma gidiyordu. Compor fikirlerimi geliştirmeme ve daha belirginleştirmeme yardım etmekteydi. İşime yarıyordu. Ben de bu yüzden ona güvendim. Sadece bunu uygun bulduğum için.

"Compor'un içyüzünü anlamalı mıydım? Hoş, artık bunu düşünmek için de çok geç ya. Aslında ben de o genel kurala uymalıydım. 'Hiç kimseye güvenmemelisin!

"Ama insan hayatı boyunca kimseye güvenmeden nasıl yaşayabilir?

"Ne yazık ki. öyle yaşamak gerektiği anlaşılıyor.

"Branno'nun bir üyeyi Encümen salonunda tutuklama cüretini göstereceği kimin aklına gelirdi? Ya diğer üyelerin kendilerinden birini savunmayacakları? Belki düşüncelerimi kesinlikle paylaşmıyorlardı. Belki Branno'nun haklı olduğuna kanları, canları pahasına iddiaya girebilirlerdi. Ama yine de yetkilerine böyle saldırılmasına karşı koymalılardı. Prensip

meselesi bu. Bazen Bronz Branno diye de çağrılan Bayan Başkan gerçekten de bir maden katılığıyla davrandı...

"Ah, yoksa o da etki altıda mı?

"Hayır, hayır, böyle düşünmemeliyim! Bunun sonu delilik olur.

"Ama yine de...

Trevize'nin kafası düşüncelerden oluşan kısır bir döngünün çevresinde dolaşıp duruyordu. Muhafızlar geldiği sırada genç adam kafasından tekrar tekrar geçen düşünceleri engellemeyi hâlâ başaramamıştı.

Rütbesi daha büyük olan muhafız ciddi ve soğuk bir tavırla, "Bizimle gelmeniz gerekiyor. Sayın Üye," dedi. Göğsündeki işaret onun bir Galaksi teğmeni olduğunu gösteriyordu. Yüzünde küçük bir yara izi vardı. Pek yorgun ve bezgin görünüyordu. Sanki uzun yıllar çalışmış ama fazla bir şey yapamamış gibi. Vakıf yüzyıldan daha uzun bir süreden beri barış içinde yaşıyordu. Bu yüzden genç adamın bu hali doğaldı.

Trevize yerinden kımıldamadı. "Adınız?"

"Ben Galaksi Teğmeni Evander Sopellor'um, Sayın Üye."

"Yasalara karşı geldiğinizin farkında mısınız? Bir Encümen Üyesini tutuklayamazsınız!"

Sopellor, "Bize doğrudan doğruya emir verildi, efendim," diye açıkladı.

"Bu hiç önemli değil. Size bir Encümen Üyesini tutuklama emri verilemez. Bunun sonucu olarak yargılanabileceğinizi bilmelisiniz."

Galaksi Teğmeni, "Sizi tutuklamıyoruz, efendim," dedi.

"O halde sizinle gitmek zorunda değilim."

"Bize sizi evinize kadar götürmemiz emredildi, efendim."

"Ben evimin yolunu biliyorum."

"Ve yol boyunca sizi korumamız da."

"Beni neye karşı koruyacaksınız? Ya da kimlere karşı?"

"Kalabalık toplanabilir."

"Gece yarısı mı toplanacak?"

"İşte bu yüzden gece yarısına kadar bekledik, efendim. Ve şimdi, Sayın Üye, sizi koruyabilmemiz için bizimle birlikte gelmenizi rica ediyoruz. Bize gerektiği takdirde güce başvurmamızın söylendiğini de açıklayabilir miyim? Bunu sizi tehdit İçin değil, bilgi edinesiniz diye söylüyorum."

Trevize iki muhafızda nöronik-kamçılar olduğunun farkındaydı. Vakarlı bir tavır takınmaya çalışarak ayağa kalktı. "Pekâlâ, evime gidelim o halde. Yoksa sonunda beni hapishaneye götürdüğünüzü mü göreceğim?"

Sopellor da gururla, "Bize, size yalan söylememiz emredilmedi, efendim," diye cevap verdi.

Trevize karşısında tam bir profesyonelin bulunduğunu anladı. Ona bir bahane ileri sürmesi için doğrudan doğruya emir verilmesi gerekiyordu. Ama böyle bir durumda bile yüzünün ifadesinden ve sesinin tonundan durum kolaylıkla anlaşılacaktı.

Trevize, "Sizden özür dilerim. Galaksi Teğmeni Sopellor," dedi. "Size inanmadığımı imaya çalışmıyordum."

Dışarıda bir yer taşıtı bekliyordu. Sokak bomboştu. Görünürlerde kimseler yoktu. Hele kalabalık bir güruh hiç. Ama Sopellor bu bakımdan da doğruyu söylemişti. Dışarıda bir kalabalığın beklediğinden söz etmemiş, bir güruhun toplanabileceğini açıklamıştı. Galaksi Teğmeni dikkatle Trevize'nin kendisiyle taşıtın arasına girmesini sağlamıştı. Encümen Üyesinin dönerek kaçması olanaksızdı. Trevize arabaya bindi, Sopellor da arkaya, onun yanma oturdu hemen.

Taşıt hareket etti.

Trevize, "Eve varınca," dedi. "Herhalde istediğim gibi davranabilirim. Hatta istersem dışarı çıkabilirim. Öyle değil mi?"

"Bize sizi engellememiz emredilmedi, efendim. Ama öte yandan sizi korumamız konusunda da kesin emir aldık."

"Yani? Bu ne anlama geliyor?"

"Bana evinize vardıktan sonra tekrar dışarı çıkamayacağınızı size bildirmemi söylediler. Sokaklarda dolaşmak sizin için tehlikeli olabilir. Ve

ben sizin güvenliğinizden sorumluyum."

"Yani evde göz hapsine alınacağım, öyle mi?"

"Ben avukat değilim, Sayın Üye. Bu durumun ne anlama geldiğini de bilmiyorum." Sopellor gözlerini ileriye, yola dikmişti. Ama dirseği Trevize'ye dokunuyordu. Genç adamın en ufak bir hareketini fark edebilecekti.

Yer taşıtı Trevize'nin Flexner adlı banliyödeki küçük evinin önünde durdu. Genç adamın o sırada bir "ev eşi" yoktu. Flavella, Trevize'nin üye seçildikten sonra olmayacak saatlerde evden ayrılmasından, ne zaman döneceğini bilmemesinden sıkılmıştı. Onun için genç adamı bekleyen yoktu.

Trevize, "Taşıttan ineyim mi?" diye sordu.

"Önce ben ineceğim, Sayın Üye. Sizi kapıya götürecek ve içeri girmenizi bekleyeceğiz."

"Güvende olmam için mi?"

"Evet, efendim."

Trevize'nin evinde, sokak kapısının hemen içinde iki muhafız bekliyordu. Bir gece lambası yakılmıştı ama pencereler buzlu hale getirilmiş olduklarından dışarıdan içerisi görülmüyordu.

Trevize bir an evine girmiş oldukları için öfkelendi. Sonra da kendi kendine, "Aldırma," dedi. "Encümen salonunda üyeler beni korumadıktan sonra... evime tabii ki girerler."

Trevize, "Burada kaç kişisiniz?" diye sordu. "Belediye Başkanı bir alay mı gönderdi?"

Sert ve ciddi bir ses duyuldu. "Hayır, Üye Trevize! Bu gördüklerinizden başka bir ben varım. Ve sizi yeteri kadar da bekledim."

Terminus Belediye Başkanı Harla Branno oturma odasının kapısında duruyordu. "Artık konuşmamızın zamanı geldi, değil mi?"

Trevize hayretle kadına baka kalmıştı. "Yani bütün bu karmaşa..."

Branno alçak ama etkili bir sesle, "Susun, Sayın Üye." dedi. "Ve siz dördünüz, lütfen dışarıda bekleyin. Burada tehlikeli bir durum olmayacak."

Dört muhafız selam vererek topuklarının üzerinde döndüler. Böylece Trevize'yle Branno yalnız kaldılar.

İKİ - Belediye Başkanı

5

Branno bir saatten beri bekliyordu. Yorgun yorgun düşünüp durmuştu. Teknik bakımdan alınacak olursa, birinin evine izinsiz girdim. Yani haneye tecavüz bu. Daha önemlisi yasalara uygun olmayan bir şekilde bir Encümen Üyesinin haklarını çiğnedim... Üçüncü İndbur ve Katır'dan sonra yapılan ve Belediye Başkanlarını sıkı bir kontrol altında tutan yasalara göre Harla Branno'yu suçlayabilirlerdi.

Ama bugün kimse onun hatalı davrandığını düşünmeyecekti. Bu yirmi dört saatlik süre boyunca.

Tabii bu da geçecekti. Belediye Başkanı huzursuzca kımıldanıyordu şimdi.

İlk iki yüzyıl Vakfın Altın Çağı sayılabilirdi. Bir Kahramanlar Çağıydı bu. Belki o güvensizliklerle dolu yıllarda yaşayanlar başka türlü düşünmüşlerdi ama şimdi uzaktan böyle gözüküyordu. O çağlarda Salvor Hardin ve Hobar Mallow gibi iki dev yetişmişti. Bu iki Belediye Başkanı da yarı tanrılaştırılmışlar, Hari Seldon'la boy ölçüşecek bir duruma getirilmişlerdi. Bu üçü bütün Vakıf efsanelerinin... Hatta Vakıf tarihinin temelini oluşturuyordu.

Ama o günlerde Vakıf küçücük bir dünyaya sıkışıp kalmıştı. Dört Krallığı elinde tutuyordu ama biraz güçsüzce. Terminus'lular Seldon Planının Vakfı koruduğunu, hatta onu dev Galaksi İmparatorluğunun kalıntılarına karşı savunduğunu belli belirsiz kavramışlardı.

Vakıf siyaset ve ticaret bakımından güçlenirken, yöneticilerine ve savaşçılarına eski önem verilmez olmuştu. Lathan Devers hemen hemen unutulmuştu bile. Onu ancak bazen tutsakların çalıştıkları madenler de feci şekilde öldüğü için anımsıyorlardı. Bel Riose'ye karşı gereksiz yere ama başarıyla savaştığı için değil.

Bel Riose'ye, Vakfın düşmanlarının bu en soylusuna gelince, onu da pek hatırlamıyorlardı artık. Katır genç adamı gölgede bırakmıştı. Çünkü Terminus'un düşmanları arasında sadece Katır, Seldon Planını altüst etmiş, Vakfı yenmiş ve kendi yönetimine almıştı. Yalnızca o "Büyük Düşman" sayılıyordu. Hatta "Büyüklerin Sonuncusu."

Katır'ı aslında bir tek kişinin, Bayta Darell adlı genç bir kadının yendiğini, bunu kimsenin yardımı, hatta Seldon Planının desteği olmadan başardığını düşünen pek yoktu. Aynı şekilde Bayta'nın oğlu Toran'Ia torunu Arkady Darell'in İkinci Vakfı yendikleri de unutulmuştu hemen hemen. Onların sayesinde Birinci Vakıf fek başına kalmış ve üstün bir duruma gelmişti.

Daha sonraki bu başarılı kişiler eskiler gibi dev kahramanlar sayılmıyorlardı. Zamanla her şey genişlemiş ve bu kahramanlar da küçülerek sıradan ölümlüler halini almışlardı. Tabii Arkady'nin yazdığı biyografi de büyükannesinin "kahraman bir kadın" sayılmasını engellemiş, onun "romantik bir kişilik" halini almasına yol açmıştı. Vakfın karşılaştığı son şiddetli olay Kalgan savaşıydı. Ve aslında o da önemsiz bir çarpışmadan başka bir şey değildi. Hemen hemen iki yüzyıldan beri barış hüküm sürüyordu. Yüz yirmi yıl süresince bir savaş gemisinin bordası bile çizilmemişti.

Güzel bir barıştı bu. Kazançlı bir barış. Branno da bunu inkâr edecek değildi. Vakıf henüz İkinci İmparatorluğu kurmamıştı. Seldon Planına göre bu bakımdan daha yarı yoldalardı. Ama Vakıf ekonomik açıdan bir Federasyon olarak Galaksideki dağınık siyasi birimlerin üçte birini avucuna almıştı bile. Kontrolü altında olmayan dünyaları da etkileyebiliyordu. Galakside pek az yerde, "Ben Vakıftanım." sözleri saygıyla karşılanmıyordu. İnsanların yaşadıkları milyonlarca dünyada Terminus Belediye Başkanından daha üstün mevkide kimse yoktu.

Vakıfta hâlâ bu unvan kullanılıyordu. Belediye Başkanı sıfatı. Bu, uygarlığın uzak sınırındaki yalnız bir dünyada kurulmuş olan küçük ve kimsenin pek aldırmadığı bir kentin liderinden miras kalmıştı. Beş yüzyıl kadar önce yaşayan bir liderden. Ama kimse bu sıfatı değiştirmeyi, daha tantanalı, parlak unvanlar bulmayı düşünmezdi bile. Bunun uyandırdığı

saygı ve huşuyla ancak İmparator Hazretlerinin hemen unutulmuş olan unvanı yarışabilirdi.

Ne var ki, Terminus'ta durum böyle değildi. Merkez gezegende Belediye Başkanının yetkileri dikkatle sınırlandırılmıştı. Belediye Başkanlığının babadan oğula geçtiği İndbur'lar zamanı hâlâ anımsanıyordu. Halkın unutamadığı İndbur'ların despotluğu değil. Vakfın Katır'a yenilmiş olmasıydı.

Ve işte şimdi Terminus'un Belediye Başkanı Harla Branno'ydu. Katır'ın ölümünden beri gezegenleri yöneten en güçlü lider! Branno da biliyordu bunu. Belediye Başkanlığına seçilen beşinci kadındı. Ve bugün o müthiş gücünü açık açık kullanmayı başarmıştı.

Branno neyin doğru olduğu, nelerin yapılması gerektiği konusundaki kendi yorumlarını kabul ettirmek için savaşmıştı. Üstelik Galaksinin merkezine taşınılmasını ve bir İmparatorluk gibi davranılmasını isteyen, bunu düşleyen inatçı bir muhalefetle çarpışmıştı. Ve sonunda savaşı kazanmıştı.

Branno, "Hemen olmaz," demişti. "Henüz zamanı değil. Daha değil. Galaksinin merkezine koştuğumuz an çok şeyi kaybederiz. Şu, şu ve bu nedenlerle..." Ve sonra Hari Seldon'un görüntüsü belirmiş ve uzman hemen hemen Branno'nunkilerden farksız sözler söylemişti.

Artık Vakıf bir süre için Harla Branno'nun da hemen hemen Hari Seldon kadar akıllı olduğunu düşünecekti. Ama kadın bir süre sonra bunu unutacaklarını da biliyordu.

Ve Trevize adlı bu genç adam Branno'ya o zafer saatinde meydan okumuştu!

Ve aslında haklıydı!

İşin tehlikesi de buradaydı işte. Trevize haklıydı! Ve haklı olduğu için de Vakfı mahvedebilirdi!

İşte şimdi Harla Branno, Trevize'yle karşı karşıyaydı. İkisi yalnızdılar.

Belediye Başkanı üzün bir tavırla, "Gelip benimle özel şekilde konuşamaz mıydın?" dedi. "Beni gülünç duruma düşürmek için budalaca bir istek duyman ve Encümen salonunda avaz avaz bağırman şart mıydı? Sen ne yaptığının farkında mısın, kafasız çocuk?"

6

Trevize kızardığını hissetti. Öfkesini yenmeye çalışıyordu. Belediye Başkanı yaşlı bir kadındı. Gelecek yıl dönümünde altmış üçüne basacaktı. Genç adam durakladı. Yaşı hemen hemen kendisinin iki katı olan biriyle avaz avaz bağırma yarışına girmek istemiyordu.

Ayrıca Branno’nun siyasi savaşım konusunda büyük deneyimi vardı. Daha başlangıçta hasmının dengesini biraz bozduğu takdirde savaşın yarısını kazanmış sayılacağını biliyordu. Ama böyle bir taktiğin etkili olması için dinleyicilerin de bulunması gerekirdi. Oysa burada hasmını önlerinde küçük düşürebileceği kalabalık bir seyirci topluluğu yoktu. İkisi yalnızdılar.

Trevize bu yüzden Branno’nun sözlerine aldırmayarak kadını sakin sakin süzdü. Evet, yaşlı bir kadındı bu. İki kuşaktan beri kullanılan kadın-erkek bir örnek kılıklarla dolaşıyordu. Ve bu giysiler Harla Branno’ya hiç yakışmıyordu. Belediye Başkanı Galaksinin lideriydi. Tabii evrenin bir lideri olabilirse. Ama aslında çirkin, yaşlı bir kadındı. Eğer kır saçlarını ensesinden sıkıca bağlamamış olsa onu erkek bile sanabilirlerdi. Ama erkekler genellikle saçlarını serbest bırakıyorlardı.

Trevize şirin bir tavırla gülümsedi. Yaşlı hasmı ona "çocuk" diyerek bu sözü bir hakaret haline sokmaya çalışmıştı. Ama bu "çocuğun" da bazı üstün yanları vardı. Gençlik ve yakışıklılık gibi. Ve Trevize de bu durumun iyice farkındaydı.

Genç adam, "Doğru," dedi. "Ben otuz iki yaşındayım. Onun için de bir bakıma çocuk sayılabilirim. Bir Encümen Üyesiyim ve bu mevkiim yüzünden de gerçekten kafasız olduğum rahatlıkla düşünülebilir. Birinci özelliğimin çaresi yok. İkincisi içinse sadece, 'Çok üzgünüm,’ diyebilirim."

"Sen ne yaptığının farkında mısın? Orada durup nükteler yapmaya çalışma! Otur. Eğer başarabiliyorsan kafanı kullanmaya çalış ve bana akıllıca cevaplar ver."

"Ben ne yaptığımı biliyorum. Kendi görüşüme göre gerçeği açıklamaya çalıştım."

"Ve gerçeği açıklayarak bana meydan okumak için bula bula bugünü mü buldun? Bu en güçlü olduğum günü? Saygınlığım ve yetkim o denli arttı ki, seni Encümen salonundan çıkarıp tutuklattım. Ve kimse buna karşı çıkma cesaretini gösteremedi."

"Encümen kendisini toplayacak ve o zaman itiraz da edecek. Hatta belki itiraza başladılar bile. Bana böyle haksızlık ettiğiniz için artık sözlerimi daha da dikkatle dinleyecekler."

"Seni kimse dinlemeyecek. Yaptıklarına devam edeceğini anlarsam, yasalardan yararlanır ve sana bir vatan hainiymişim gibi davranırım."

"O zaman yargılanmam gerekir. Ben de mahkemede istediğim gibi konuşurum."

"Buna bel bağlama. Bir Belediye Başkanının acil bir durumda kullanabileceği müthiş yetkileri vardır. Gerçi bunlardan ender yararlanır ama olsun."

"Neye dayanarak durumun acil olduğunu ilan edeceksiniz?"

"Bir bahane uyduracağım. Hiç olmazsa o kadar aklım kaldı. Siyasi açıdan bazı tehlikeleri göze almaktan da kaçınmayacağım. Beni fazla zorlama, delikanlı. Ya seninle şimdi burada anlaşırız ya da bir daha özgürlüğüne kavuşamazsın. Ömür boyu hapis yatarsın. Bundan emin olabilirsin."

Bir an birbirlerine baktılar. Branno griler içindeydi. Trevize'nin kılığıysa kahverenginin türlü tonlarından oluşuyordu.

Sonra Trevize, "Nasıl bir anlaşma?" diye sordu.

"Ah! Meraklandın değil mi? İşte böylesi daha iyi. Artık söz düellosu edeceğimize, doğru dürüst konuşabileceğiz. Görüşün nedir?"

"Bunu pekâlâ biliyorsunuz. Üye Compor'la işbirliği yaptınız ya!"

"Bunu senin ağzından duymak istiyorum. Bana görüşünü atlattığımız son Seldon krizine göre açıklamalısın."

"Pekala, madem öyle istiyorsunuz... Bayan Başkan." Trevize neredeyse cümlesini "ihtiyar" diye tamamlayacaktı, son anda kendini tuttu. "Seldon'un görüntüsünün sözleri çok uygundu. Aradan beş yüzyıl geçmiş olmasına karşın duruma çok uyuyordu bu sözler. İşte bu olmayacak bir şeydi! Yanılmıyorsam Seldon sekiz kez gözüktü. Bazen salonda onu dinleyecek kimse yoktu. En aşağı bir kez, yani Üçüncü İndbur zamanında sözleri olayları hiç tutmuyordu. Ama o sırada Katır ortaya çıkmıştı. Öyle değil mi? Diğer zamanları ele alalım. Seldon'un sözleri hangi görünüşünde bugünkü kadar yüzde yüz gerçeğe uyuyordu?" Durarak hafifçe gülümsedi. "Tarihimize bir bakın. Bayan Başkan. Seldon şimdiye dek hiçbir krizi böyle en ufak ayrıntısına kadar gerçeğe uygun bir şekilde açıklamadı."

Branno, "Yani," dedi. "Sen Seldon’un görünüşünün, holografik hayalinin bir oyun, bir hile olduğunu mu düşünüyorsun? Seldon'un sözlerini bir çağdaşımızın, örneğin benim hazırladığımı mı sanıyorsun? Bir aktörün de Seldon rolünü oynadığını mı iddia ediyorsun?"

"Bu da imkânsız değil. Bayan Başkan. Ama ben bunu kastetmedim. Aslında gerçek bundan daha da kötü. Gördüğümüzün Seldon'un hayali olduğuna, tarihimizdeki yeni krizle ilgili sözleri de yine kendisinin beş yüzyıl önce hazırladığına inanıyorum. Bunu adamınız Kodell’e de söyledim. Ama o karşılıklı bir komedi oynamamız için bana rehberlik etti. Böylece sorguya çekilmemi dinleyenler benim de kafası işlemeyen bir Vakıflı’nın batıl inançlarını paylaştığıma inanacaklar."

"Evet. Gerektiği takdirde o kayıttan yararlanacağız ve Vakfa aslında bize karşı olmadığını kanıtlayacağız."

Trevize kollarını açtı. "Ama ben size karşıyım. Bir Seldon Planı yok. Yani anladığımız anlamda bir Seldon Planı. Belki iki yüzyıldan beri yok böyle bir şey. Yıllardan beri bundan kuşkulanıyordum. On iki saat önce Zaman Mahzenindeki olay beni yanılmadığıma inandırdı."

"Seldon her şeyi en ufak ayrıntısına kadar bildiği için mi?"

"Evet, onun için. Gülmeyin. Bence bu son kanıttı."

"Gördüğün gibi güldüğüm yok. Devam et."

"Seldon her şeyi harfi harfine nasıl bilebilirdi? İki yüzyıl önce Seldon'un o günkü olaylarla ilgili analizi baştan aşağıya yanlıştı. Vakıf kurulalı beri üç yüzyıl geçmişti ve Seldon’un sözleri olayları hiç tutmuyordu. Hiç tutmuyordu!"

"Bunu biraz önce kendin açıkladın, Trevize. O hataya Katır neden oldu. Katır müthiş bir kafa gücü olan bir Değişkendi. Seldon Planı onun gibi birinin ortaya çıkabileceği olasılığını hesaba katmamıştı."

"Hesaba katsın katmasın, Katır yine de ortaya çıktı ya. Seldon Planı da altüst oldu. Raydan çıktı yani. Katır uzun bir süre hükümdarlık edemedi. Yerine birini de bırakmadı. Vakıf tekrar bağımsızlığına kavuştu, diğer dünyaları yönetimi altına aldı. Ama Seldon Planı yoldan iyice çıktıktan sonra tekrar rayına nasıl oturabildi?"

Branno'nun yüzünde sert bir ifade belirdi. Kadın ellerini birbirine kenetleyerek, "Bunun cevabını biliyorsun," dedi. "Biz iki Vakıftan biriydik. Tarih okudun sanırım."

"Arkady’nin büyükannesi hakkında yazdığı kitabı da okudum. Okulda bu zorunluydu. Arkady’nin romanlarını da okuduğumu söylemeliyim. Katır zamanı ve daha sonraki yıllarla ilgili resmi tarihleri de inceledim. Onlardan kuşkulanmama izin var mı?"

"Ne bakımdan?"

"Biz, Birinci Vakıf resmi bir biçimde fizik bilimlerini bilecek ve bunları geliştirecektik. Açık açık, herkesin gözü önünde çalışacaktık. Tarihsel gelişmemiz, ister farkında olalım, ister olmayalım, Seldon Planını izleyecekti. Ama Seldon ikinci bir Vakıf daha kurmuştu. Bu grup psiko-tarih de dahil, psikolojik bilimleri geliştirecekti. İkinci Vakfın varlığı bizden bile gizlenecekti. İkinci Vakıf Planın 'akort etme’ aracıydı. Galaksi tarihi Planın çizdiği yoldan saptığı zaman bunu düzeltecekti."

Belediye Başkanı, "İşte," diye karşılık verdi. "Sorunu kendin yanıtladın. Bayta Darell belki de İkinci Vakfın etkisiyle Katırı yendi. Ama torunu öyle olmadığında ısrar ediyor, o da başka. Katır öldükten sonsa İkinci Vakıf Galaksi tarihinin yeniden Seldon Planına uyması için uğraştı. Ve başarılı da oldu. Bu belli bir şey. Şimdi bana söylemeye çalıştığın nedir?"

"Bayan Başkan, Arkady Darell’in anlattıklarını düşünün. Bunlardan çok belirli bir sonuç çıkıyor: İkinci Vakıf Galaksi tarihini doğru yola sokmaya çalışırken bütün Seldon Planını altüst etti. Çünkü durumu düzeltmeye çalışırken o esrar perdesi yırtıldı, ikinci Vakfın gerçekten var olduğu anlaşıldı. Biz, Birinci Vakıf aynadaki görüntümüzün, yani İkinci Vakfın var olduğunu öğrendik. Bizi başkalarının istedikleri gibi yönettikleri fikriyle yaşayamayacağımızı anladık. Bu yüzden İkinci Vakfı bularak ortadan kaldırmaya çalıştık."

Branno başını salladı. "Arkady Darell'in açıkladığına göre, bu bakımdan da başarılı olduk. Ama İkinci Vakfın bundan önce Katır'ın altüst ettiği Galaksi tarihini tekrar, kesinlikle rayına oturttuğu anlaşılıyor. Ve bu hâlâ aynı yolda ilerliyor."

"Buna inanabilir misiniz? Arkady Darell’in anlattığına göre, İkinci Vakıf bulundu ve üyelerine de gerekenler yapıldı. V.Ç. 378’de oldu bu. Yüz yirmi yıi önce. Yani sözde biz beş kuşaktan beri ikinci Vakfın yardımı olmadan yaşıyoruz, ama Plan açısından doğru yoldan hiç çıkmıyoruz. Hatta bu bakımdan o kadar başarılıyız ki, Seldon'la sizin sözleriniz hemen hemen birbirlerinin aynı."

"Bu gelişen tarihi olayların önemini ve içyüzünü o müthiş kafa gücümle anladığım şeklinde de yorumlanabilir."

"Bağışlayın. Kafa gücünüzü küçümsemek gibi bir niyetim yok. Ama bana bu olayın çok daha belirgin bir açıklaması var gibi geliyor. Yani bizimkiler İkinci Vakfı hiçbir zaman ortadan kaldıramadılar. O hâlâ bizi yönetiyor. Hâlâ iplerimizi çekiyor ve biz, kuklalar da oynuyoruz. İşte Seldon Planı bu yüzden tekrar rayına oturdu!"

7

Belki bu açıklama Belediye Başkanını sarsmıştı ama yüzünden anlaşılmıyordu. Saat biri geçmişti ve Branno bu konuşmayı sona erdirmeyi çok istiyordu. Ama acele edemezdi. Oltaya gelen bu genç adamı usul usul çekmesi gerekiyordu. Yoksa Trevize oltanın ipini koparabilirdi. Genç adam işine yarayabilirdi. Onu boş yere sahneden uzaklaştırmak istemiyordu.

"Öyle mi?" dedi. "Yani Arkady'nin Kalgan savaşı ve ¡kinci Vakfın ortadan kaldırılışı hikâyesi yalandı mı demek istiyorsun? Sence bu bir hayal ürünü müydü? Bir oyun? Bir masal?"

Trevize omzunu silkti. "Öyle olması sart değil. Ama bu önemli de sayılmaz. Belki Arkady bildiği kadarıyla gerçeği yazdı. Diyelim ki, Arkady’nin anlattığı gibi, İkinci Vakıflıların yuvaları keşfedildi ve adamların hepsi de ortadan kaldırıldı. Ama İkinci Vakfın bütün üyelerinin ele geçirildiğini kesinlikle nasıl söyleyebiliriz? İkinci Vakıf bütün Galaksiyle ilgileniyordu. Onlar yalnızca Terminus’un, hatta Birinci Vakfın tarihi geleceğini kontrolleri altında tutmuyorlardı. Sorumluluk sınırları çok genişti. Sadece merkez dünyamız, hatta Federasyonumuzla ilgilenmiyorlardı. Herhalde bu olaylar sırasında bin parsek ötede ya da daha uzakta bazı İkinci Vakıflılar da vardı. Biz İkinci Vakfın üyelerinin hepsini ele geçirmiş olabilir miyiz? İnanılacak şey mi?"

"Hepsini yakalayamadığımıza göre, başarılı olduğumuzu nasıl söyleyebiliriz? Katır yaşadığı çağda bunu iddia edebilir miydi? O Değişken Terminus'u ve onun doğrudan doğruya yönettiği bütün dünyaları ele geçirmişti. Ama Bağımsız Tüccar Dünyalar hâlâ ona karşıydılar. Katır sonunda o gezegenlere de boyun eğdirdi. Ancak üç kişi yine de kaçmayı başardı; Ebling Mis, Bayta Darell ve kocası, Katır iki erkeği kontrolüne aldı. Ama Bayta'nın... sadece Bayta'nın kafasına ilişmedi. Bunu duyguları yüzünden yapamadı. Tabii Arkady'nin romantik öyküsü, doğruysa. Ama

Bayta'nın Katır'ın etkisinde olmaması da yeterliydi. Arkady’nin anlattığına göre, Katır bir tek kişinin, sadece Bayta'nın aklına estiği gibi davranmasına izin verdi. Ve Bayta'nın davranışları yüzünden ikinci Vakfın yerini bulamadı. Ve bu yüzden de yenildi.

"Katır bir tek kişinin kafasını etkilemedi ve bu yüzden her şeyi kaybetti! Bir tek insanın ne kadar önemli olabildiğini görüyor musunuz? Ama Seldon Planını saran efsanelere göre kişi bir hiç, kitle de her şey!"

"Aslında geride bir değil, kırk, elli İkinci Vakıflı kaldıysa ne olacak? Bunun mümkün olduğu pekâlâ belli. Herhalde İkinci Vakfın üyeleri yeniden birleştiler, yaşamlarını düzene soktular, tekrar çalışmaya başladılar. Gönüllüler bularak, onları eğiterek çoğaldılar. Ve sonunda da bizi satranç taşları gibi tekrar sağa sola sürmeye başladılar."

Branno ciddi bir tavırla, "Buna inanmıyor musun?" diye sordu.

"Bundan eminim!"

"Şimdi bana şunu söyle, Trevize: İkinci Vakıf neden bu kadar zahmete katlandı? Niçin o bir avuç insan kimsenin hoşlanmadığı bir görevi yapabilmek için çaresizce çırpındı? Neden şimdi onlar Galaksinin İkinci İmparatorluğa giden yolda ilerlemesi için bu kadar çabalıyorlar? Ve küçük bir grup görevini yerine getirmek için uğraşıyorsa bundan bize ne? Niçin Planın çizdiği yolda ilerlemeyelim? Neden İkinci Vakfın yolumuzu kaybetmemize ya da yanlış yöne sapmamıza izin vermeyeceğini düşünerek minnet duymayalım?"

Trevize elini kaldırarak gözlerini ovuşturdu. Genç olmasına karşın Branno’dan daha da yorgunmuş gibi bir hali vardı. Belediye Başkanını hayretle süzerek, "Kulaklarıma inanamıyorum," dedi.

"İkinci Vakfın bütün bunları bizim için yaptığını mı sanıyorsunuz? Onların bir grup idealist olduklarını mı düşünüyorsunuz? Siz siyaset konusunda çok tecrübelisiniz. Güç ve insan kullanmanın ne demek olduğunu biliyorsunuz. Buna rağmen İkinci Vakfın bu işi salt kendisi için yaptığını anlayamıyor musunuz?"

"Biz bıçağın kesici yanıyız. Makineyiz biz. Gücüz. Çalışıyor, terliyor, kanımızı akıtıyor ve ağlıyoruz. İkinci Vakıflılarsa bizi sadece kontrol

ediyorlar. Şuradaki bir amplifikatörü ayarlıyor, buradaki bir düğmeyi kapatıyorlar. Bütün bunları rahatlıkla, kendilerini tehlikeye atmadan yapıyorlar. Her şey olup bittikten, biz bin yıl çalışıp çabaladıktan, yeni İmparatorluğu kurduktan sonra İkinci Vakfın üyeleri seçkin bir tabaka olarak başımıza çöreklenecekler."

Branno, "Yani sen şimdi İkinci Vakfı ortadan kaldırmayı mı istiyorsun?" dedi. "İkinci İmparatorluğa giden yolun yarısındayız. Şimdi bu görevi tek başımıza yapmamız ve kendi seçkin tabakamızı oluşturmamız gerektiğini mi düşünüyorsun? Sorun bu mu?"

"Tabii bu! Tabii! Sizin de bunu istemeniz gerekmez mi? Siz ve ben sonucu göremeyeceğiz. O kadar yaşamayacağız. Ama sizin torunlarınız var. Başkan Branno. Onların da torunları olacak. Aileniz böylece devam edip gidecek. Çalışmalarımızın meyvasını onların yemelerini istiyorum. Geriye, bize bakmalarını, bizim kaynak olduğumuzu düşünmelerini ve başardıklarımız için bizi övmelerini arzu ediyorum. Her şeyin Seldon’un gizli bir komplosu yüzünden başkalarının ellerine geçmesi hoşuma gitmeyecek. Ve Seldon'a hayran olmadığımı da söylemeliyim. Aslında Seldon bizim için Katır’dan da daha büyük bir tehlike kaynağı. Yani Planlarının gelişmesine izin verdiğimiz takdirde, demek istiyorum. Ah, Galaksi! Keşke Katır, Seldon’un planını bir daha düzelmeyecek şekilde altüst etseydi! Hepten ortadan kalksaydı bu Plan! Biz bu felakete dayanır, yine de yaşardık. Katır bir tek, eşi olmayan bir Değişkendi. Ve bir ölümlüydü sonuçta. Ama ¡kinci Vakıf ölümsüze benziyor."

"Ama İkinci Vakfı ortadan kaldırmayı istiyorsun, değil mi?"

"Ah, bunu nasıl yapacağımı bir bilseydim?"

"Bunu bilmediğine göre, İkinci Vakfın seni ortadan kaldırabileceği hiç aklına gelmiyor mu?"

Trevize İkinci Vakfı aşağı görüyormuş gibi bir tavırla homurdandı. "Bir ara sizin de onların kontrolünde olduğunuzu bile düşündüm. Seldon’un hayalinin söyleyeceği sözleri önceden bilmeniz, daha sonra bana karşı takındığınız tavır... Bütün bunlar İkinci Vakfın işi olabilirdi. Belki de siz içi İkinci Vakıf tarafından doldurulmuş boş bir kabuktunuz."

"O halde şimdi neden benimle böyle açık açık konuşuyorsun?"

"Çünkü... İkinci Vakfın kontrolündeyseniz zaten mahvoldum sayılır. Hiç olmazsa böylece biraz içimi dökmüş oluyorum. Ama aslında İkinci Vakfın kontrolünde olmadığınızı umuyor ve bir kumar oynuyorum. Sadece ne yaptığınızın farkında olmadığınızı düşünüyorum."

Branno, "Hiç olmazsa bu kumarı kazandın," diye açıkladı. "Ben kendi irademden başka hiçbir şeyin ve kimsenin kontrolünde değilim. Ama yine de doğruyu söylediğimden nasıl emin olabilirsin? İkinci Vakfın kontrolünde olsaydım bunu itiraf eder miydim? Onların kuklası olduğumu fark edebilir miydim? Ama böyle soruların hiçbirinin yararı yok. Ben kontrol altında olmadığıma inanıyorum. Senin de bana inanmaktan başka yapabileceğin bir şey yok. Ama şunu da düşün: İkinci Vakıf gerçekten varsa o zaman Galakside kimsenin bunu öğrenmesini istemeyecek, ikinci Vakıflılar için en önemli olan şey bu. Seldon Planı ancak biz... satranç taşları bunun nasıl etkili olduğunu ve her zaman kontrol altında bulundurulduğumuzu bilmediğimiz takdirde etkili olabilir. Katır, Birinci Vakfın dikkatini İkincinin üzerine çekti. İşte İkinci Vakfın üyeleri bu yüzden Arkady'nin zamanında ortadan kaldırıldılar. Bunu şöyle söylemem daha doğru olacak: İkinci Vakıf bu yüzden az kaldı mahvoluyordu.

"Bu olaydan iki doğal sonuç çıkarabiliriz. Bir, İkinci Vakfın işlere olabildiğince incelikle karışmaya çalıştığını düşünebiliriz. Bu mantıklı bir şey olur. İkinci Vakıf bütün Galaksiyi birden ele geçiremez. İkinci Vakfın var olduğunu kabul edelim. Ama herhalde onun gücü de kısıtlı. Bazı yerleri kontrol altına almak, diğer bölgelerin gerçeği sezmelerine izin vermek Planın sapmasına yol açabilir. Onun için İkinci Vakfın Galaksinin işlerine mümkün olduğu kadar az, ince ve dolaylı bir şekilde karıştığı sonucunu çıkarabiliriz. O halde ben de o grubun kontrolünde değilim. Sen de öyle."

Trevize, "Bu birinci sonuç," diye mırıldandı. "Bunu kabul ediyorum. İkinci sonuç nedir?"

"Daha basit ama kaçınılması imkânsız bir şey. İkinci Vakıf varsa ve bunu gizlemek istiyorsa, o zaman bir tek şeyden kesinlikle emin olabiliriz. Öbür Vakfın var olduğuna inanan ve bundan söz eden, bu düşüncelerini açıklayan, tüm Galaksiye avaz avaz haykıran biri tehlikede demektir.

İkinci Vakıf böyle bir kimseyi usulca ortadan kaldırmak, kendisini bu dünyadan silivermek zorundadır. Sen de bu sonuca varmadın mı?"

Trevize sordu. "Beni bu yüzden mi tutuklattınız, Bayan Başkan? Beni İkinci Vakfa karşı korumak amacıyla mı?"

"Bir bakıma. Ve bir dereceye kadar. Liono Kodell inançlarını dikkatle kayda aldı. Bu yayınlanacak. Ama sadece Terminus ve Vakıf vatandaşlarının gülünç konuşmaların yüzünden boş yere endişelenmemeleri için değil. İkinci Vakfın gereksiz yere endişelere kapılmasını önlemek için de. İkinci Vakıf varsa, onun dikkatini üzerine çekmeni istemiyorum."

Trevize alaylı alaylı, "Vay vay vay," dedi. "Bütün bunları benim için mi yapıyorsunuz? Güzel, kahverengi gözlerim için mi?"

Branno kımıldandı. Sonra da birdenbire beklenmedik bir şey yaptı. Bir kahkaha attı. "Güzel kahverengi gözlerin olduğunu fark etmeyecek kadar yaşlı değilim. Sayın Üye. Otuz yıl önce bu belki yeterli bir neden olabilirdi. Ama şimdi... sorun sadece seninle ilgili olsaydı, güzel gözlerini ya da her şeyini kurtarmak için küçük parmağını bir milimetre bile oynatmazdım. Ama İkinci Vakıf varsa ve sen onun kuşkusunu uyandırırsan, grubun üyeleri sadece seninle ilgilenmekle yetinmeyebilirler. Kendi canımı düşünmeliyim. Ve senden çok daha akıllı ve değerli olan kimselerin hayatlarını da. Yaptığımız planlan unutmamalıyım."

"Ya? Onların ne karşılık vereceklerini dikkatle düşünmüşsünüz. Bu İkinci Vakfın varolduğuna kesinlikle inandığınızı mı gösteriyor?"

Branno yumruğunu önündeki masaya indirdi. "İkinci Vakfın varolduğuna tabii inanıyorum, geri zekâlı! İkinci Vakfın varolduğunu bilmeseydim, onunla elimden geldiğince ve bütün gücümle savaşmasaydım bu konuda söylediklerin beni ilgilendirir miydi? İkinci Vakıf ortadan kalkmış olsaydı, onun hâlâ yaşadığını haykırmana kim aldırırdı? Aylardan beri sen herkesin önünde gevezelik etmeden önce ağzını kapatmayı istiyorum. Ama daha önce bir Encümen Üyesine sert bir biçimde davranacak kadar siyasi gücüm yoktu. Seldon'un görünmesi itibarımı arttırdı ve istediğim gücü bana sağladı. Belki bu geçici ama şu anda gerçekten güçlüyüm. Ve sen herkesin önünde konuşmak için tam

bugünü seçtin. Tabii ben de hemen harekete geçtim. Eğer dediklerimi harfi harfine yerine getirmezsen seni hiç çekinmeden, vicdan azabı duymadan öldürtürüm.

"Bu saatte yatmış ve uyuyor olmayı tercih ederdim. Ama seninle bu konuşmayı yapmam gerekiyordu. Bu noktaya kadar, şimdi söyleyeceklerime inanman için konuşmana izin verdim. Bana açıklamanı sağladığım İkinci Vakıf sorunu, yargılanmadan beynini durdurmamız için gereken nedeni bana sağlıyor. Bunu yapmak da istiyorum."

Trevize yerinden kalkacak oldu.

Branno, "Sakın kımıldama," diye homurdandı. "Ben yaşlı bir kadınım. Herhalde şimdi kendi kendine böyle söylüyorsun. Ama sen daha bana elini süremeden ölür gidersin. Adamlarım bizi gözaltında tutuyorlar, budala çocuk."

Trevize yerine oturarak biraz da titrek bir sesle, "Sözleriniz mantıksız," diyebildi. "İkinci Vakfın varolduğuna inansaydınız böyle rahatça konuşamazdınız. Kendinizi benim başımın üzerinde dolaştığını söylediğiniz tehlikelere atmazdınız."

"Ah, demek senden daha akıllı olduğumu kabul ediyorsun? Yani İkinci Vakfın varolduğuna inanıyorsun ve bu konudan uluorta söz ediyorsun. Çünkü a- kılsızın birisin. Ben İkinci Vakfın varolduğunu biliyorum ve rahat rahat konuşuyorum ama bunun nedeni bazı önlemler almış olmam. Arkady'nin kitabini dikkatle okumuşsun. Herhalde Arkady'nin babasının Kafa Statik Aygıtı diye bir alet yapmış olduğunu da hatırlayacaksın. İkinci Vakıflıların kafa gücüne karşı bir Koruyucu perde oluşturan bu aygıt hâlâ kullanılıyor. Tabii büyük bir gizlilik içinde daha da geliştirildi. Bu ev şu ara İkinci Vakıflılara karşı güvende sayılır. Bunu da açıkladıktan sonra şimdi sana ne yapmanı istediğimi söyleyeceğim."

"Evet?"

"İkimizin de düşündüğü şeyin gerçekten öyle olup olmadığını anlayacaksın. İkinci Vakfın hâlâ varolup olmadığını öğreneceksin. Tam yerini de. Yani Terminus'tan ayrılacaksın ve bir yerlere gideceksin. Tabii sonunda Arkady’nin zamanında olduğu gibi İkinci Vakfın aramızda yaşadığını da fark edebiliriz. Bize açıklayacak bir şeyler buluncaya kadar

buraya dönmeyeceksin. Bir şey öğrenemezsen bile bir daha Terminus'a geri gelmeyeceksin. Böylece Terminus nüfusundan bir ahmak da eksilmiş olacak."

Trevize kekelemeye başladı. "Bu-bunu kendimi ele vermeden nasıl başarırım? Onlar beni hemen ortadan kaldırırlar, siz de bir şey öğrenemezsiniz."

"O halde onları aramaya kalkışma, safdil çocuk. Başka bir şeyin peşindeymişsin gibi davran. Hatta başka bir amacın olduğuna bütün kalbin ve kafanla inan. Belki *p* zaman sana önem vermedikleri için İkinci Vakıflılarla karşılaşırsın. Bu tabii çok iyi olur. O zaman bize hiper-dalgayla, korunmalı, şifreli bir haber gönderirsin. Bunun ödülü olarak da Terminus'a dönmene izin veririz."

"Herhalde neyi aramam gerektiğine de karar verdiniz?"

"Tabii verdim. Janov Pelorat'ı tanıyor musun?"

"Bu adı ilk kez duyuyorum."

"Onunla yarın tanışacaksın. Pelorat sana neyi arayacağınızı söyleyecek. Onunla en ileri tekniğe göre yapılmış uzay gemilerimizden birine binerek Terminus'tan ayrılacaksın. Gemide sadece ikiniz olacaksınız. İki kişiyi tehlikeye atmak yeter. İstediğimiz bilgiyi edinmeden geri dönmeye kalkışırsan, Terminus'a bir parsek yaklaşamadan gemin uzayda paramparça olacak. Hepsi bu kadar. Konuşma sona erdi." Harla Branno ayağa kalkarak ellerine baktı. Sonra da ağır ağır eldivenlerini giydi. Kapıya doğru döndü. O zaman içeriye ellerinde silahlarla iki muhafız girdi. Adam Belediye Başkanının geçmesi için birbirlerinden uzaklaştılar.

Branno kapıda durup döndü. "Dışarıda da muhafızlar var. Onları telaşlandıracak bir şey yapmaya kalkma. Yoksa başımızdan senin gibi bir derdi çabucak atmamıza yardım etmiş olursun."

Trevize kendisini zorlayarak neşeyle, "O zaman size sağlayacağım yararlardan da yoksun kalırsınız," diye karşılık verdi.

Branno neşesizce güldü. "Artık bu tehlikeyi göze alırız."

8

Dışarıda Liono Kodell, Harla Branno'yu bekliyordu. "Konuşmayı dinledim, efendim," dedi. "Açıkçası olağanüstü bir sabır gösterdiniz."

"Ve ben olağanüstü yorgunum. Bana bugün yetmiş iki saat sürmüş gibi geliyor. Artık sıra sende."

"Ben gerekeni yapacağım. Ama bana bir şeyi açıklar mısınız? Evde gerçekten bir Kafa Statik Aygıtı var mıydı?"

Branno yorgun yorgun, "Ah, Kodell," diye içini çekti. "Bunu sorman gerekmezdi. Bizi gözetlemeleri olasılığı var mıydı ki? Sen İkinci Vakfın her yerde, her zaman, herkesi göz hapsinde tuttuğunu mu sanıyorsun? Ben Trevize gibi genç ve romantik bir insan değilim. O böyle düşünebilir. Ben değil. Ama bir an onun haklı olduğunu düşünelim. Yani İkinci Vakfın her yerde gözleri ve kulakları olduğunu varsayalım. Öyle bir aygıt bizi hemen ele vermez miydi? Üstelik İkinci Vakfa güçlerine karşı koyabilecek bir koruyucunun bulunduğunu açıklamaz mıydı? Kafa güçlerinin geçemeyeceği bir perdeyle karşılaşır karşılaşmaz durumu anlamazlar mıydı? Öyle bir koruyucu perdenin varlığını, bunu tam anlamıyla kullanmayı başarıncaya kadar gizlemeye çalışmıyor muyuz? Bu sırrı saklamak için yalnız Trevize'yi değil, seni ve kendimi de feda etmez miyim sanıyorsun. Ama yine de..."

Yer taşıtına binmişlerdi. Arabayı Kodell sürüyordu. "Ama yine de..."

Branno, "Ama yine de ne?" dedi. "Ah, evet, cümlem yarıda kaldı değil mi? Ama yine de o genç adam hiç aptal değil. Tersine çok zeki. Ona haddini bildirmek için kendisine birkaç kez 'budala,' dedim. Ama aslında öyle olmadığını biliyorum. Trevize genç ve Arkady'nin romanlarını fazla okumuş. Bu yüzden de Galaksinin Arkady’nin yazdığı gibi bir yer olduğuna inanmaya başlamış. Ama aslında zeki ve sezgileri de güçlü. Onu kaybedersek üzüleceğim."

"O halde Trevize'yi kaybedeceğimizden eminsiniz."

Branno üzüntüyle, "Çok eminim," diye mırıldandı. "Ama yine de en iyisi bu. Genç romantiklerin körcesine etrafa saldırmaları, yıllarca uğraşarak yarattığımız bir şeyi belki de bir anda mahvetmeleri iyi olmaz. Ayrıca Trevize bir işimize yarayacak. Onun İkinci Vakıflıların dikkatini çekeceği kesin. Tabii o grup varsa ve bizimle ilgileniyorsa... İkinci Vakıflılar, Trevize’yle ilgilenirken belki bize aldırmayacaklar. Hatta belki de bu kayıtsızlıklarından daha önemli bazı şeyler elde edeceğiz. İkinci Vakıflılar Trevize’yle uğraşırken farkında olmadan kendilerini ele verecekler. O zaman biz de karşı önlemler almak için zaman ve fırsat kazanacağız."

"Yani Trevize şimşekleri üzerine çekerek."

Branno’nun dudakları hafifçe titredi. "Ah, işte aradığım benzetme de buydu. Trevize bizim paratonerimiz. Yıldırımları üzerine çekecek ve bizi koruyacak."

"Ya o Pelorat denilen adam? Ona da yıldırım çarpmasın?"

"Olabilir. Ama başka çare yok."

Kodell başını salladı. "Salvor Hardin'in ünlü sözünü bilirsiniz. 'Ahlak ilkelerinizin doğru olan bir şeyi yapmanızı engellemelerine izin vermeyin."

Branno homurdandı. "Şu anda ahlak ilkelerim olduğunu sanmıyorum. Sadece çok yorgunum. İliklerime kadar yorgunum. Ama... Golan Trevize yerine başkalarını kaybetmeyi tercih ederdim. Sana bu bakımdan bir sürü isim sayabilirim. Yakışıklı bir genç adam o. Ve tabii bunun da farkında. "Son sözleri söylerken sesi boğuklaştı ve Belediye Başkanı gözlerini kapayarak uykuya daldı.

ÜÇ - Tarihçi

9

Janov Pelorat ak saçlı bir adamdı. Sakin sakin otururken yüzü anlamsızdı. Çoğu zaman da sakin sakin oturuyordu zaten. Orta boyda ve ağırlıktaydı. Ağır ağır hareket ediyor, dikkatle konuşuyordu hep. Elli ikisindeydi ama daha da yaşlı duruyordu.

Pelorat ömrü boyunca Terminus'tan hiç ayrılmamıştı. Bu olağanüstü bir şeydi. Özellikle bir tarihçi için. Pelorat bazen, tarih bende bir saplantı halini aldığı için mi yerimden hiç ayrılmıyorum, diye düşünüyordu. Yoksa yerimden kımıldamaktan hoşlanmadığım için mi tarih bende bir saplantı halini aldı?

Bu merak Pelorat on beş yaşındayken birdenbire başlamıştı. Hastalandığı zaman ona okuması için eski efsanelerle ilgili bir kitap vermişlerdi. Bunda sık sık Galaksideki bütün sistemlerle ilgisi kesilmiş, yalnız bir dünyadan söz ediliyordu. Bu dünya yapayalnız olduğunun farkında değildi. Çünkü başka olasılıklar bulunabileceğinden haberi yoktu. Pelorat kitabı okurken birdenbire iyileşmeye başlamıştı. İki gün içerisinde kitabı üç kez okumuş ve yataktan kalkmıştı. Ertesi günse bilgisayarın başına geçmiş, Terminus Üniversitesi Kitaplığında benzer efsanelerle ilgili kayıtlar olup olmadığını araştırıyordu.

Pelorat o günden sonra hep bu tür efsanelerle ilgilenmişti. Terminus Üniversitesi Kitaplığı bu bakımdan zengin bir kaynak sayılmazdı pek. Ama Pelorat yıllar geçerken kitaplıklardan ödünç eser alıp vermenin ne zevkli bir şey olduğunu keşfetti. Şimdi onda İfnia gibi pek uzaktaki bir yerden hiper-radyasyon işaretleriyle alınmış kopyalar bile vardı. Janov Pelorat İlk Çağlar Tarihi profesörüydü. Bu yıl ilk kez izin alıyordu. Bir yıllık bir tatil izni. Uzayda ilk yolculuğuna çıkmak ve Trantor'a kadar gitmek niyetindeydi.

Pelorat uzaya hiç açılmamış olmanın Terminus' lu biri için pek garip bir durum sayılacağını biliyordu. Ama bu bakımdan dikkati çekecek bir davranışta bulunmayı düşünmemişti. Sadece bir uzay yolculuğuna çıkabileceğini düşündüğü sırada yeni bir kitap, bir tez ya da inceleme geçmişti eline. Tabii o zaman yolculuğunu ertelemişti. Bu yeni malzemeyi incelemek ve mümkün olduğu takdirde bilgiden oluşan o dağa bir gerçek, bir tahmin ya da bir düş ekleyebilmek için. Sonunda sadece o kez de Trantor'a gidemediği için biraz üzülmüştü.

Trantor, Birinci İmparatorluğun merkeziydi. On iki bin yıl İmparatorlar evreni oradan yönetmişlerdi. Trantor, İmparatorluk kurulmadan önce de o bölgedeki en önemli krallığın başkenti olarak mı kazanmıştı. Bu krallık yavaş yavaş diğer ülkeleri içine almış ya da ele geçirmiş ve böylece bir imparatorluk haline gelmişti.

Trantor bütün bir dünyayı saran madenle kaplı bir kentti. Pelorat, Trantor'un nasıl bir yer olduğunu, Hari Seldon zamanında başkente giden Gaal Dornick'in eserlerinden öğrenmişti. Artık Dornick'in bir cilt halinde toplanılmış olan kitaplarını bulmak imkânsızdı. Pelorat'taki kitaba da tarihçinin yıllık kazancının yarısını verebilirlerdi. Ama o kitabı elden çıkarması teklifi profesörün dehşetle titremesine neden olurdu.

Tabii Trantor konusunda Pelorat'ın en ilgisini çeken şey oradaki Galaksi Kitaplığıydı. İmparatorluk zamanında Galaksinin en büyük kütüphanesiydi bu. Adı da zaten o sırada İmparatorluk Kitaplığıydı. Trantor insanlığın gördüğü en geniş ve en kalabalık bir İmparatorluğun merkeziydi. Bir dünyadan oluşan bu başkentte kırk milyardan fazla insan yaşıyordu. Kitaplığında insanlığın bütün yaratıcı olan (ve olmayan) eserlerinin kayıtları, tüm bilginin özeti vardı. Bütün bunların hepsi de pek karmaşık bir şekilde bilgisayarlara aktarılmıştı. Şimdi bu aygıtlarla ancak uzmanlar ilgilenebiliyordu.

En önemlisi kitaplık ayakta kalmayı başarmıştı. Pelorat için işin en şaşılacak yanı da buydu. Trantor hemen hemen iki yüz elli yıl önce düşmüş ve yağmalanmış, korkunç bir şekilde tahrip edilmişti. İnsanların çektikleri ıstırap ve ölüm olayları anlatılacak gibi değildi. Ama kitaplık yine de yıkılmamıştı. Söylentiye göre, orayı öğrenciler uydurma silahlarla

korumuşlardı. Ama bazıları bunun sadece romantik bir öykü olduğu düşüncesindeydi.

Her neyse, kitaplık o yağmaya dayanmıştı. Ebling Mis mahvolmuş bu dünyadaki mükemmel bir kütüphanede çalışmış ve ikinci Vakfın yerini bulmasına ramak kalmıştı. (Vakıf halkı bu hikâyeye hâlâ inanıyordu. Ama tarihçiler bu iddiaları ihtiyatla karşılamaktaydılar.) Darell ailesinin üç kuşağı da, yani Bayta, Toran ve Arkady Trantor'a gitmişlerdi. Ama Arkady kitaplığa girmemişti. Onun zamanından beri de kütüphanenin Galaksi tarihi üzerinde bir etkisi olmamıştı.

Yüz yirmi yıldan beri hiçbir Vakıflı Trantor'a gitmemişti. Ama kitaplığın artık ortadan kalkmış olduğunu düşünmek için bir neden de yoktu. Kütüphanenin Galaksi tarihinde yer almaması onun hâlâ varolduğunun en kesin kanıtıydı, kitaplık yıkılsaydı, herhalde bunun yankıları duyulurdu.

Kitaplık eski ve modası geçmiş bir yerdi bir bakıma. Ta Ebling Mis’in zamanında öyleydi. Bu da çok daha iyiydi tabii. Pelorat bu eski ve modası geçmiş kütüphaneyi düşündüğü zaman ellerini heyecanla ovuşturuyordu. Kitaplık ne kadar eski ve modası geçmiş olursa, tarihçinin aradığını bulması o denli kolaylaşacaktı. Pelorat rüyalarında kitaplığa girdiğini ve dehşetten soluk soluğa, "Kütüphane modernleştirildi mi?" diye sorduğunu görüyordu. "Eski bantları, kayıtları attınız mı?" Ve yaşlı, tozlu elbiseli kütüphaneciler ona her zaman aynı yanıtı veriyorlardı. "Kitaplık hâlâ eskisi gibi, profesör."

Ve artık rüyası gerçek olacaktı. Belediye Baş- kanının kendi garanti etmişti bunu. Pelorat, Harla Branno’nun çalışmalarını nereden öğrendiğini pek bilmiyordu. Öyle fazla inceleme yayınlamamıştı. Başardıklarının pek azı yayınlanabilecek kadar kesindi. Yayınlanan eserleri de fazla bir etki yapmamışlardı. Ama "Bronz Branno, Terminus’ta olan her şeyi bilir," diyorlardı. "Onun el ve ayak parmaklarının ucunda da gözleri vardır . " Pelorat da buna neredeyse inanacaktı. Ama tarihçi, madem çalışmalarımdan haberi vardır, diye düşünüyordu. O halde neden bana şimdiye kadar maddi destek sağlamadı?

Sonra acı acı. Vakıf gözlerini kesinlikle geleceğe dikmiş, diye ekliyordu. Aslında çok uysal ve iyi kalpli olduğu için bu acı duyguları öyle şiddetli

değildi. Vakıflılar İkinci İmparatorluk ve parlak kaderleriyle ilgileniyorlar sadece. Geçmişe bakacak zamanları yok, istekleri de. Bunu yapmaya kalkanlara da kızıyorlar. Aptallık ediyorlar tabii. Ama ben tek başıma bu ahmaklıkla savaşamam. Belki böylesi daha iyi. Araştırmalarımı tek başıma yapacağım. Ve bir gün gelecek beni "Önemli bir Öncü" diye hatırlayacaklar. Tabii bu benim de gelecekle fazla ilgilendiğimi gösteriyor... Pelorat kafa bakımından bu gerçeği fark edecek kadar dürüsttü. O gelecekte herkesin benden söz edeceğimi ve beni Hari Seldon ayarında bir kahraman sayacaklarını umuyorum. Hatta Seldon'dan daha da büyük olduğuma karar vereceklerini. İyice belirlenen bin yıllık bir süre, en aşağı yirmi bin yıllık kayıp bir geçmişle nasıl boy ölçüşebilir?

Ve işte o gün geldi! Bugün! Bugün!

Belediye Başkanı, Pelorat'a Seldon'un görünmesinden bir gün sonra yola çıkacağını söylemişti. Profesör de işte sadece bu yüzden Terminus'ta, hatta bütün Federasyonda herkesin aklından hiç çıkmayan Seldon kriziyle ilgilenmişti.

Pelorat Vakfın başkentinin Terminus olması ya da başka yere taşınılması sorununun pek önemsiz olduğunu düşünmüştü. Artık kriz geçmişti. Ama tarihçi, Seldon'un hangi tarafı tuttuğundan pek emin değildi. Hatta Hari Seldon'un tartışılan konudan söz edip etmediğini bile bilmiyordu.

Seldon görünmüş ve yola çıkma günü gelmişti. Önemli olan da buydu.

Öğleden sonra ikiyi biraz geçe bir yer taşıtı Pelorat'ın Terminus'un hemen dışında, ıssızca bir yerde olan evinin önünde durdu. Arka kapı kayarak açıldı. Arkasında Belediye Başkanlığı Güvenlik Kıtasının üniforması olan bir muhafız arabadan indi. Onu genç bir adam ve iki muhafız daha izledi.

Pelorat İstememesine karşın yine de etkilendi. "Belediye Başkanı çalışmalarımı bildiği gibi, onlara çok önem de veriyor anlaşılan. Yol arkadaşımın yanında şeref muhafızları var. Harla Branno bana birinci sınıf bir uzay gemisi vereceğini, yol arkadaşımın da onu başarıyla kullanabileceğini söyledi. İnsanın gururunu okşuyor bu. Çok okşuyor.. .

Pelorat'ın kâhyası kapıyı açtı. Genç adam içeri girdi. İki muhafız kapının hemen içerisinde yerlerini aldılar. Pelorat pencereden üçüncü muhafızın

dışarda kaldığını gördü. Aynı anda ikinci bir taşıt evin önünde durdu. Yine muhafızlar gelmişlerdi. İnsanın aklını karıştıran bir durumdu bu.

Pelorat, pencereden döndüğünde yol arkadaşının odaya girmiş olduğunu farketti. Onun kim olduğunu anlayınca şaşırdı. Bu genç adamı holo-yayınlarında seyretmişti. Tarihçi, "Siz o Encümen Üyesisiniz," dedi. "Trevize!"

"Evet, öyle. Siz Profesör Janov Pelorat mısınız?"

Tarihçi, "Evet, evet," dedi. "Söz ettikleri siz..."

Trevize ifadesiz bir sesle, "Birlikte yolculuk yapacağız," diye açıkladı. "Daha doğrusu bana öyle söylediler."

"Ama siz tarihçi değilsiniz ki?"

"Doğru, değilim. Dediğiniz gibi ben bir Encümen Üyesiyim. Bir politikacı."

"Evet, evet... Ah ben de neler saçmalıyorum! Ben tarihçiyim. Artık başka tarihçiye gerek var mı? Siz uzay pilotu musunuz?"

"Evet. Bu konuda oldukça usta sayılırım."

"Eh, bize gereken de bu! Çok güzel! Korkarım ben pratik şeyleri düşünebilen bir insan değilim, genç dostum. Eğer siz böyle biriyseniz, o zaman iyi bir ekip oluşturacağız demektir."

Trevize mırıldandı. "Şu ara kafama karşı büyük bir hayranlık duyduğumu söyleyemeyeceğim. Ama galiba başka seçeneğimiz de yok. Sizinle iyi bir ekip oluşturmak zorundayız."

"O halde uzayla ilgili endişelerimi yenebileceğimi umalım. Şimdiye kadar uzaya hiç açılmadım, Sayın Üye. Ben bir yer köstebeğiyim. Terim buydu sanırım? Ha, aklıma gelmişken... çay içermeydiniz? Kloda'ya söylerim bize bir şeyler hazırlar. Anladığım kadarıyla birkaç saat sonra hareket edeceğiz. Ben çoktan hazırlandım. İkimiz için gereken her şeyi aldım. Belediye Başkanı bana çok yardımcı oldu. Onun bu planla ilgilenmesi şaşılacak bir şey."

Trevize, "Yani yolculuğa çıkılacağını siz çok önceden mi biliyordunuz?" diye sordu. "Bunu size ne zaman söylediler?"

"Belediye Başkanı bana geldi." Pelorat kaşlarını çatarak hesaplamaya çalıştı "iki ya da üç hafta önce. Çok sevindim. Artık ikinci bir tarihçiye değil, iyi bir pilota gerek olduğu gerçeğini iyice kavradım. Bu yüzden yol arkadaşım olacağınız için seviniyorum, genç dostum."

"¡ki ya da üç hafta önce." Trevize biraz sersemlemiş gibiydi. "Demek o zamandan beri hazırlanıyor? Ve ben..." Birden sustu.

"Efendim?"

"Hiç, profesör, hiç. Benim kendi kendime konuşmak gibi kötü bir huyum vardır. Yolculuğumuz uzadığı takdirde korkarım buna alışmak zorunda da kalacaksınız."

"Yolculuğumuz tabii uzayacak! Tabii uzayacak!" Pelorat genç adamı telaşla masaya doğru götürdü. Kâhyası sofra kuruyordu. "Süre hiç kesin değil. Belediye Başkanı yolculuğumuzu istediğimiz kadar uzatabileceğimizi söyledi. 'Bütün Galaksi önünüzde uzanıyor/ dedi. 'Gittiğiniz her yerde size Vakıf parası verilecek. Tabii fazla savurgan davranmamalısınız.’ Ben de ona bu bakımdan söz verdim." Profesör Pelorat gülerek ellerini ovuşturdu. "Oturun, sevgili dostum, oturun. Bu, Terminus'ta içeceğimiz son çay olacak. Kim bilir buraya ne zaman döneceğiz?"

Trevize gösterilen yere geçti. "Aileniz var mı, profesör?"

"Bir oğlum var. Santanni Üniversitesinde öğretim görevlisi. Kimyager sanırım, ya da öyle bir şey. O annesinin tarafına çekti. Karımdan çoktan ayrıldım. Yani hiçbir sorumluluğum, kaderin rehin alabileceği yakınlarım yok. Sizin de aynı durumda olduğunuzu umarım. Sandviç alsanıza, oğlum."

"Benim de kaderin rehin alabileceği bir yakınım yok. Birkaç kadınla ilişkim var sadece. Zaman zaman gelip gidiyorlar."

"Evet, evet. Böyle bir ilişki başarılı olduğu zaman iyi bir şey sayılır. Özellikle insan ilişkinin ciddiye alınmasına gerek olmadığını anladığı zaman daha zevk duyar. Çocuğunuz da yok sanırım."

"Evet, yok."

"İyi! Biliyor musunuz, o kadar sevinçliyim ki! İçeri girdiğiniz zaman bayağı şaşırdım. Bunu itiraf ediyorum. Ama şimdi yol arkadaşı olarak sizi seçtikleri için çok memnunum. Bana gereken, genç, heyecanlı ve Galakside yolunu bulabilecek bir dost. Biz bir araştırma yapacağız. İlginç bir araştırma." Pelorat'ın uysal ifadeli yüzü, sakin sesinin tonu hiç değişmedi. Ama tarih profesörünün çok heyecanlı olduğu yine de anlaşılıyordu. "Bilmiyorum size bundan söz ettiler mi?"

Trevize'nin gözleri kısıldı. "İlginç bir araştırma mı dediniz?"

"Evet, evet. Galaksideki insanların yaşadığı milyonlarca dünyadan birinde çok değerli bir inci saklı. Elimizde bize yol gösterecek en ufak bir ipucu bile yok. O İnciyi bulmak şaşılacak bir başarı olacak. İnciyi bulduğumuz takdirde adımız zamanın sonuna dek Galakside yankılanacak, oğlum. Şey... sizi Trevize diye çağırmalıyım. Üstünlük tasladığımı sanmanızı istemiyorum."

"Bu sözünü ettiğiniz çok değerli inci..."

"Arkady Darell gibi konuşuyorum değil mi? Şu yazarı kastediyorum. O da İkinci Vakıftan söz ederken böyle şeyler söylüyor... Şaşırmakta haklısınız." Pelorat sanki kahkahalarla gülecekmiş gibi başını arkaya attı ama sadece gülümsedi. "Emin olun bu araştırma İkinci Vakıf gibi gülünç ve önemsiz bir konuyla ilgili değil."

Trevize, "Demek sözünü ettiğiniz İkinci Vakıf değil, profesör," diye mırıldandı. "Bana neyi arayacağımızı söyler misiniz?"

Pelorat birdenbire ciddileşti. Hatta genç adama özür dilermişçesine baktı. "Ah, demek Belediye Başkanı size sorunu açıklamadı? Biliyor musunuz, garip bir durum bu. Yıllar boyunca hükümet ne yapmaya çalıştığımı anlayamadığı ¡cin öfkelenip durdum. Oysa şimdi Belediye Başkanı Branno şaşılacak kadar cömert davranıyor."

Trevize alayla, "Evet," dedi. "İyiliksever yanını şaşılacak bir başarıyla gizlemesini bilen bir kadın. Ama neyi arayacağımızdan bana hiç söz etmedi."

"O halde benim çalışmalarımdan haberiniz yok." "Evet, yok. Çok üzgünüm..."

"Özür dilemeniz gereksiz. Bu normal bir şey. Çalışmalarımın müthiş yankılar yaptığını söyleyemeyeceğim. Şimdi beni dinleyin. Size her şeyi açıklayacağım. Siz ve ben bir dünyayı arayacak ve onu bulacağız. Çünkü bir gezegeni akla çok yakın buluyorum. Anlayacağınız Arzı bulacağız!"

10

Trevize, Pelorat ’la yaptığı bu konuşmadan sonra, o gece doğru dürüst uyuyamadı. Yaşlı Belediye Başkanının kendisini sıkıca sardığı ağın içinde çırpınıp durdu ama kurtuluş yolu bulamadı. Onu sürgüne gönderiyorlardı ve bu konuda yapabileceği bir şey yoktu. Harla Branno sakin ve acımasız davranmış, yaptıklarının yasalara aykırı olduğunu itiraf etmekten de kaçınmamıştı.

Trevize bir Encümen Üyesi ve bir Federasyon vatandaşı olarak yasal haklarına güvenmişti. Ama kadın bunlardan söz etmemişti bile.

Trevize ve bugün, diye düşündü. Pelorat adlı o adam, bütün dünyayla ilişkisini kesmiş gibi yaşayan garip tavırlı bilgin, bana Branno denilen korkunç kadının bütün hazırlıkları haftalar önce yaptığını açıkladı! Harla Branno ona "çocuk" demişti. Genç adam da şimdi kendisini gerçekten bir çocuk gibi hissediyordu. "Bana 'aziz dostum,' deyip duran bir tarihçiyle birlikte sürgüne gideceğim. O bütün Galaksiyi dolaşarak Arz diye bir yeri arayacağımız için neredeyse sevincinden bayılacak. Arz? Katır’ın büyükannesinin adına! Arz da nedir?

Tabii Trevize tarih profesörüne bu soruyu sormuştu. Hemen, bu adı duyar duymaz! "Özür dilerim, profesör, uzman olduğunuz konuda hiçbir bilgim yok. Bana meseleyi basit terimlerle açıklamanızı istersem herhalde kızmazsınız. Arz nedir?"

Pelorat genç adamı ciddi ciddi, uzun uzun süzmüştü. Yirmi saniye kadar, "Bir gezegen o. Orijinal dünya. İnsanların ilk ortaya çıktıkları gezegen, aziz dostum."

Trevize şaşırmıştı. "İlk ortaya çıktıkları mı? Peki .. Onlar nereden gelmişler?"

"Hiçbir yerden gelmemişler. Bu gezegendeki ilkel hayvanlar evrim geçirmiş ve sonunda da insan olmuşlar."

Trevize düşünüp duruyordu. "Ne demek istediğinizi yine de anlamış değilim."

Pelorat'ın yüzünde bir an öfkeli bir ifade belirip kayboldu. Profesör hafifçe öksürdükten sonra, "Bir zamanlar Terminus'ta hiç insan yoktu," dedi. "İnsanlar buraya başka dünyalardan geldiler. Bunu herhalde biliyorsunuz."

Trevize sabırsızca, "Tabii biliyorum," diye homurdandı. Pelorat'ın bir çocuğa ders veriyormuş gibi bir tavır takınmasına sinirlenmişti.

"Pekâlâ... Bu, diğer bütün dünyalar için de söylenebilir. Anacreon, Santanni, Kalgan... Bütün dünyalar için! İnsanlar bütün bu gezegenlere geçmişte yerleştiler. Bu dünyalara başka gezegenlerden geldiler. Bu sözüm Trantor için bile geçerli. Trantor yirmi bin yıl büyük bir başgezegen olarak yaşadı. Ama daha önce durum böyle değildi."

"Trantor daha önce neydi o halde?"

"Bomboş bir gezegendi. Daha doğrusu orada insanlar yoktu."

"Bu inanılacak gibi değil."

"Ama gerçek. Eski kayıtlar bunu açıklıyor."

"Trantor'a ilk yerleşen insanlar nereden geldiler?"

"Kimse bu konuda kesin bir şey söylemiyor. Yüzlerce gezegen artık sislere bürünmüş eski çağlarda bile orada insanların yaşadığını iddia ediyor. Bu gezegenlerde yaşayanlar insanların ilk gelişleri konusunda birtakım masallar anlatıyorlar. Ama tarihçiler bunlara aldırmıyor ve 'Köken Sorunu'nu düşünüp duruyorlar."

"O da nedir? Bu sözü daha önce hiç duymadım."

"Buna şaşmıyorum. Artık bu önemsenecek tarihi bir sorun sayılmıyor. Bunu itiraf ediyorum. Ama imparatorluğun çöküşü sırasında bir ara entellektüeller bu konuyla çok ilgilenirlerdi. Salvor Hardin de anılarında bu soruna değiniyor. Sorun, başlangıç noktasını oluşturan o gezegenin hangisi olduğunu ve yerini öğrenmek. Zamanda geriye doğru bakacak olursak insan selinin yeni yerleşilen gezegenlerden daha eski dünyalara doğru, yani gerisin geriye aktığını görürüz. O gezegenlerden de daha eski dünyalara

doğru... Ve sonunda bütün yollar bir tek noktada düğümleniyor. Orijinal gezegende."

Trevize bu iddianın çok belirgin hatalı yanını hemen farketti. "Belki insanlar bir değil, birkaç gezegenden bütün Galaksiye yayıldılar. Bu olamaz mı?"

"Tabii olamaz! Bütün evrendeki insanlar bir tek tür! Birkaç dünyada birden aynı türde insan oluşamaz ki. İmkânsız bu."

"Nereden biliyorsunuz?"

"Bir kere..." Pelorat sağ elinin işaret parmağını kaldırdı. Ve sol elinin işaret parmağına dokundu. "Bir kere..." Sonra birden pek uzun ve karmaşık olduğu anlaşılan açıklamasından vazgeçti. Ellerini kucağına bırakarak büyük bir içtenlikle, "Aziz dostum," dedi. "Şerefim üzerine yemin ederim."

Trevize resmi bir tavırla eğildi. "Şerefinizden kuşku duymak aklımdan bile geçmez, Profesör Pelorat. Şimdi... diyelim ki, insanlar bir tek gezegende ortaya çıktılar. Ama başka yüz dünya bu onurun kendisine ait olduğunu iddia edemez mi?"

"Edemez mi ne demek? Ediyorlar zaten! Ama hiçbiri de bu iddiasını kanıtlayamıyor. İnsanlığın doğuşunun eşsiz onurunun yalnızca kendisine ait olduğunu iddia eden dünyaların hiçbirinde de ‘hiper-uzay öncesi' bir toplumun izi yok. Hele insan olmayan organizmaların evrim geçirdiklerini gösteren bir tek kanıt bile bulunamıyor."

"Yani siz şimdi... insanlığın doğduğu belirli bir dünya olduğunu ama bilinmeyen bir nedenle bu gezegenin bu iddialara katılmadım, bu konudan söz etmediğini mi söylemek istiyorsunuz?"

"Evet, iyi anladınız."

"Ve o dünyayı mı arayacaksınız?"

"İkimiz birlikte arayacağız. İşte görevimiz bu. Belediye Başkanı Branno her şeyi hazırladı, Gemiyi siz kullanacaksınız ve Trantor’a gideceğiz."

"Trantor’a mı? Ama sözünü ettiğiniz ilk gezegen o değil ki. Bunu biraz önce kendiniz de söylediniz."

"Trantor tabii orijinal gezegen değil. İnsanlar önce Arz’da ortaya çıktılar."

"O halde neden doğrudan doğruya Arz’a gitmemizi istemiyorsunuz?"

"Ne demek istediğimi iyice anlatamadım. Arz efsanelerde geçen bir ad. Esatirin kutsallaştırdığı bir isim. Bu kelimenin bir anlamı olup olmadığından bile emin değiliz. Ama 'insanların ilk geliştikleri gezegen’ yerine, bu bir tek heceli sözcüğü kullanmak çok daha kolay. 'Arz' diye tanımladığımız gezegenin uzaydaki hangi gerçek dünya olduğu da belli değil."

"Trantor'dakilerin bunu bildiklerini mi sanıyorsunuz?"

"Aradığım bilgiyi orada bulacağımı umuyorum. Galaksi Kitaplığı Trantor'da. Galaksinin en büyük kütüphanesi bu."

"Ama Birinci İmparatorluk devrinde “Köken Sorunuyla” ilgilendiklerini söylediğiniz insanlar kitaplığı herhalde araştırmışlardır."

Pelorat düşünceli bir tavırla başını salladı. "Evet, ama belki kayıtları yeteri kadar incelemediler. Ben 'Köken Sorunu' konusunda ayrıntılı bilgi topladım. İmparatorluk vatandaşlarının beş yüzyıl önce bilmedikleri bazı şeyleri öğrendim. Onun için eski kayıtları daha büyük bir anlayışla inceleyeceğim. Bu konuyu uzun bir zamandan beri düşünüyorum. Ve bir olasılık üzerinde de duruyorum."

"Bütün bunları Başkan Branno’ya söylediniz sanırım. O bu araştırmayı uygun buluyor mu?"

"Uygun bulmak mı? Aziz dostum, Başkan Branno öyle heyecanlandı ki. Bana gereken her şeyi Trantor’da öğreneceğimden emin olduğunu söyledi."

Trevize mırıldandı. "Bu kesin..."

İşte Trevize o gece bir süre bu konuyu düşündü. Belediye Başkanı Branno beni İkinci Vakfı bulmam için gönderiyor. Ama Pelorat da benimle gelecek. Böylece Arz’ı arıyormuş gibi davranacak ve asıl amacımı gizleyeceğiz. Arz uğruna Galaksinin her istediğim yerime gidebileceğiz. Şahane bir paravana bu. Belediye Başkanının zekâsına hayran olmamak elde değil.

Ama Trantor? Oraya gitmenin ne anlamı var? Trantor'a iner inmez Pelorat da Galaksi Kitaplığına girer ve bir daha da dışarı çıkmaz. Orada sayısız kitap, film, kayıt, bant ve sembolik belgeler var. Pelorat kitaplıktan çıkmayı hiç ister mi?

Ayrıca... Ebling Mis de vaktiyle Trantor'a gitmiş. Katır'ın zamanında. Hikâyeye göre, İkinci Vakfın yerini bulmuş ama açıklayamadan öldürülmüş. Ama Arkady Darell de Trantor'da kalmış. O da İkinci Vakfı bulmayı başarmış. Ama Terminus'ta. Ve İkinci Vakıflıların Terminus'taki yuvalan ortadan kaldırılmış. Şimdi... İkinci Vakıf varsa bile herhalde başka bir dünyada. Trantor'da ne öğrenebiliriz? İkinci Vakıf bulacaksam, Trantor'dan başka her yere gitmem daha iyi olur.

Ayrıca... Branno başka ne planlar yaptı, bunu bilmiyorum. Ama onu sevindirmek niyetinde değilim. Demek Trantor'a gideceğimiz için Belediye Başkanı pek heyecanlanmış... Eh, Branno, Trantor'a gitmemizi istediğine göre... biz de oraya uğramayız bile! Başka yere gideriz. Ama Trantor'a... asla!

Şafak zamanı yaklaşırken bitkin düşen Trevize rahatsız bir uykuya daldı.

11

Belediye Başkanı Branno, Trevize tutuklandıktan sonraki gün pek güzel saatler geçirdi. Harla Branno'yu öve öve göklere çıkardılar ve bir gün önceki olaydan da hiç söz etmediler.

Ama kadın yine de Encümenin uğradığı felçten yakında kurtulacağını ve o zaman sorular sorulmaya başlanacağını biliyordu. Bu yüzden çok çabuk hareket etmesi gerekliydi. Böylece birçok önemli işi bir yana bırakarak Trevize sorunuyla ilgilendi.

Trevize'yle Pelorat Arz'dan söz ettikleri sırada. Harla Branno da Belediye Başkanlığı odasında Encümen Üyesi Munn Li Compor'la karşılıklı oturuyordu. Genç adam rahat bir tavırla büyük masanın diğer tarafındaki koltuğa yerleşmişti. Belediye Başkanı ise yine onu inceliyordu. Compor, Trevize'den biraz kısa boylu ve daha inceydi. Branno, herhalde birbirleriyle dost olmalarının nedeni buydu, diye düşündü. Yoksa hiçbir bakımdan birbirlerine benzemiyorlar...

Trevize heyecanlı ve ateşliydi. Compor ise pek sakin ve güven dolu. Belki de insanda böyle bir izlenim bırakmasının nedeni sarı saçları ve mavi gözleriydi. Vakıflar arasında sarışın yek yoktu. Bu renkleri Compor'a adeta kadınca bir incelik sağlıyordu. Branno kendi kendine, herhalde kadınlar bu yüzden onu Trevize kadar beğenmiyorlar, dedi. Ama Compor'un görünüşüyle gururlandığı, özelliklerini belirgin bir hale sokmaya çalıştığı belliydi. Saçları oldukça uzundu ve dikkatle kıvrılmıştı. Compor göz rengine dikkati çekmek için kaşlarının altına mavi far sürmüştü. Son yıl içerisinde erkeklerin de çeşitli renklerde far sürmeleri moda olmuştu.

Compor çapkın bir erkek değildi. Karısıyla sakin bir hayat sürüyordu. Ancak henüz baba olmak istediğini resmen bildirmemişti. Gizli bir ikinci eşi olduğu sanılmıyordu. Compor bu bakımdan da Trevize'den farklıydı.

Golan Trevize parlak renkli ünlü kuşakları gibi, ev eşlerini de sık sık değiştiriyordu.

Kodell’in bürosu iki genç hakkında çok ayrıntılı bilgi toplamıştı. Şimdi Güvenlik Başkanı odanın bir köşesinde sessizce oturuyordu. Her zamanki gibi rahat ve keyifliydi.

Branno, "Üye Compor," dedi. "Vakfa iyi bir hizmette bulundunuz. Ama ne yazık ki, bunu kamuya açıklayarak sizi övmemiz olanaksız. Sizi olağan yollardan ödüllendiremeyiz de."

Compor gülümsedi. Dişleri bembeyaz ve düzgündü. Branno kendi kendine dalgın dalgın, acaba Siriüs sektöründe doğan herkes ona mı benziyor, diye sordu. Compor annesinin ninesinin çevredeki o bölgeden olduğunu iddia ediyordu. Söylediğine göre, bu nine de yine sarışın ve mavi gözlüydü. Ve ayrıca o da her zaman annesinin Siriüs sektöründen gelmiş olduğundan söz etmişti. Ama Kodell bütün bunları destekleyen hiçbir kanıt olmadığını açıklamıştı.

"Kadınları bilirsiniz," demişti. Kodell. "Compor’un annesinin ninesi çok güzel bir kadınmış. Daha çekici gözükmek için uzaklardaki sektörden geldiğini söylemiş olabilir."

Branno alayla sormuştu. "Kadınlar hep böyle mi davranırlar?" Kodell de gülmüş ve sıradan kadınlardan söz ettiğini açıklamıştı.

Compor, "Vakıflıların yaptığım hizmeti bilmeleri şart değil." dedi. "Bunu sizin bilmeniz benim için yeterli."

"Biliyorum. Ve bu yaptığınızı da unutmayacağım. Ve sizin artık sorumluluklarınızın sona erdiğini düşünmenize izin vermeyeceğim. Karmaşık bir yol seçtiniz. Artık bu yolda ilerlemeniz gerekiyor. Trevize hakkında daha ayrıntılı bilgi istiyoruz."

"Size onun hakkında bütün bildiklerimi anlattım."

"Belki benim gerçekten böyle olduğuna inanmamı istiyorsunuz. Belki de bu sözünüze gerçekten inanıyorsunuz. Ama yine de sorularıma cevap vermenizi istiyorum. Janov Pelorat adlı birini tanıyor musunuz?"

Compor bir an kaşlarını çattıysa da yüzü yine çabucak sakin bir ifadeye büründü. Genç adam dikkatle, "Belki kendisini görürsem tanırım," dedi. "Ama bu adı duyduğuma pek sanmıyorum."

"Bir bilgin o."

Compor bilginleri aşağı görüyormuş gibi usulca, "Ah," dedi. Belediye Başkanının bilginleri tanıdığını sanmasına şaşmış gibi bir hali vardı.

Branno, "Pelorat ilgi çekici bir insan," diye açıkladı. "Kendince bazı nedenlerle Trantor'a gitmeyi istiyor. Üye Trevize de onunla birlikte gidecek. Siz Trevize'nin yakın bir dostuydunuz. Belki onun kafasının nasıl çalıştığını biliyorsunuz. Şimdi söyleyin. Trevize Trantor'a gitmeye razı olacak mı?"

Compor, "Trevize'yi uzay gemisine bindirirseniz," dedi. "Ve o da Trantor'a doğru yola çıkarsa, oraya gitmeyip de ne yapar? Herhalde isyan çıkararak gemiyi ele geçirebileceğini söylemek istemiyorsunuz..."

"Anlamıyorsunuz! Trevize'yle Pelorat gemide yalnız olacaklar. Pilot yerine de yine Trevize geçecek."

"Yani Trevize'nin kendi isteğiyle Trantor'a gidip gitmeyeceğini öğrenmek istiyorsunuz, öyle mi?"

"Evet, öğrenmek istediğim bu."

"Bayan Başkan, ben onun ne yapacağını nereden bilirim?"

"Üye Compor, Trevize'yle çok iyi dostsunuz. Onun ikinci Vakfın varolduğuna inandığını biliyorsunuz. O size İkinci Vakfın nerede olabileceği, nasıl bulunacağı konusundaki varsayımlarını hiç açıklamadı mı?"

"Açıklamadı, Bayan Başkan."

"Ne dersiniz, Trevize. İkinci Vakfı bulabilecek mi?"

Compor hafif bir kahkaha attı. "İkinci Vakıf neydi, nasıl bir şeydi, önemli miydi, bunları bilmiyorum. Ama bence o grup Arkady Darell zamanında ortadan kaldırıldı. Ben Arkady'nin hikâyesine inanıyorum."

"Öyle mi? O halde neden arkadaşınızı ele verdiniz? Maden Trevize varolmayan bir şeyi arıyordu, garip varsayımlarını açıklamakla kime zarar verebilirdi?"

Compor, "Zarar verebilecek tek şey gerçek değildir," dedi. "Belki Trevize'nin varsayımları sadece garipti. Ama bunlar Terminus halkını

sarsabilirdi, Onların Vakıf Galaksi tarihi denilen büyük dramdaki rolü konusunda korku ve kuşkulara kapılmalarına neden olabilirdi. Federasyonun liderliğini tehlikeye düşürür, İkinci Galaksi İmparatorluğu hayallerinin yıkılmasına yol açabilirdi. Sizin de böyle düşündüğünüz belli, Bayan Başkan. Yoksa onu Encümen Salonunda tutuklatmaz, kendisini yargılanmadan sürgüne gitmeye zorlamazdınız. Bunu neden yaptığınızı sorabilir miyim, Bayan Başkan?"

"İhtiyatlı davrandığımı söyleyebiliriz. Trevize'nin haklı olabileceğini düşündüm. Aslında bu pek zayıf bir olasılıktı ama olsun. Trevize fikirlerini açıkladığı takdirde bu büyük bir tehlikeye de yol açabilirdi."

Compor sesini çıkarmadı.

Branno, "Aslında bu konuda sizinle aynı fikirdeyim," diye ekledi. "Ama sorumlu bir mevkideyim. Bu yüzden bu zayıf olasılığın üzerinde durmak zorunda kaldım. Size tekrar soruyorum. Trevize İkinci Vakfın nerede olduğunu sanıyordu? Şimdi nereye gidebilir?"

"Bu konuda hiçbir fikrim yok."

"Size hiçbir imada da bulunmadı mı?"

"Tabii bulunmadı."

"Hiç mi? Bu soruyu hemen yanıtlamayın. Düşünün! Size hiç bir imada bulunmadı mı?"

Compor kesin bir tavırla, "Hiç bulunmadı," dedi.

"Anlamlı bir söz söylemedi mi? Şaka yollu bir açıklama yapmadı mı? Sizinle konuşurken önündeki bir kâğıda dalgın dalgın birtakım şekiller çizmedi mi?

"Böyle hiçbir şey olmadı. Bayan Başkan. Trevize’nin İkinci Vakıfla ilgili düşünceleri ışıltılı hayallerden ibaretti sadece. Bunu siz de biliyorsunuz. Ama yine de bu yüzden endişeleniyor ve zamanınızı boşuna harcıyorsunuz."

"Ne o? Yoksa birden yine taraf mı değiştirdiniz? İhbar ettiğiniz arkadaşınızı korumaya mı çalışıyorsunuz?"

Compor, "Hayır," diye karşılık verdi. "Ben onu sağlam ve vatanseverce bulduğum nedenler yüzünden ihbar ettim. Pişman olmam ya da tavrımı değiştirmem için bir neden yok."

"O halde Trevize gemiye bindikten sonra onun nereye gidebileceği konusunda bana hiçbir ipucu veremeyeceksiniz."

"Demin de söyledim..."

Belediye Başkanının yüzünde kırışıklıklar derinleşti. Ona bakan, Branno'nun yüzünde üzgün bir ifade belirdiğini sanabilirdi. "Ama Sayın Üye, onun nereye gittiğini bilmek isterdim."

"O halde gemisine bir hiper-izleyici yerleştirin."

"Bunu ben de düşündüm. Ama Trevize kuşkucu bir insan. Bu yüzden hiper-izleyiciyi bulur. Aygıtı ne kadar zekice saklarsak saklayalım durumu sezer. Tabii hiper-izleyici yerinden çıkarıldığı takdirde gemiye zarar verecek bir şekilde takılabilir. Trevize bu yüzden aygıta el süremez..."

"Harika bir fikir bu."

Branno, "Ama o zaman da Trevize istediği gibi davranamaz," dedi. "Belki şu anda özgür olduğunu düşünüyor ve belirli bir yere gitmeyi tasarlıyor. Ama o aygıtı görür görmez o gezegene gitmekten vazgeçebilir. O zaman öğreneceklerim de bir işime yaramaz."

"O halde Trevize'nin nereye gideceğini öğrenemeyeceksiniz."

"Belki de öğreneceğim. Çünkü çok ilkel davranmaya karar verdim. Son derece ileri bir yöntem bekleyen ve buna karşı hazırlıklı bulunan biri, ilkel çareleri aklından bile geçirmez. Trevize'nin peşine birini takmayı düşünüyorum."

"Peşine birini takmayı mı?"

"Evet. Başka bir uzay gemisi ve içinde bir pilot. Bakın ne kadar şaşırdınız? O da niyetimi öğrenseydi hayrete düşerdi. Trevize peşinden birinin gelip gelmediğini anlamak için uzayda kitle araştırması yapmayı düşünemeyecek belki de. Ne olursa olsun gemisine en yeni kitle bulucu aygıtlardan taktırmayacağız."

Compor, "Bayan Başkan," dedi. "Size karşı saygısızlık etmeyi kesinlikle istemiyorum. Ama uzay uçuşu konusunda tecrübeniz olmadığını hatırlatmak zorundayım. Bir gemi bir diğerini hiçbir zaman izleyemez. Bu imkânsızdır. Böyle bir durumda Trevize ilk hiper-uzay sıçramasıyla hemen kaçar. Peşinde biri olduğunu bilmese bile bu ilk sıçrama ona özgürlüğün yolunu açar. Gemisinde hiper-izleyici olmadığı takdirde izi de bulunamaz."

"Bu konuda tecrübeli olmadığımı itiraf ediyorum. Siz ve Trevize gibi uzay eğitimi görmedim. Ama bu tür bir eğitimden geçmiş olan danışmanlarım bana bir gemi sıçramadan hemen önce izlenirse, yön, hız, sürat yükselmesi sayesinde onun ne tarafa gideceğinin genel bir biçimde tahmin edilebileceğini söylediler. İyi bir bilgisayarı olan ve kafası da çok iyi işleyen biri aynı sıçramayı yapabilir ve böylece diğerinin izini tekrar bulur. Özellikle bu kimsede iyi bir kitle bulucu varsa."

Compor heyecanla, "Bu bir kez yapılabilir," diye cevap verdi. "Bu kimse çok şanslıysa iki kez. Ama işte o kadar. Böyle şeylere güvenemezsiniz."

"Belki de güvenebiliriz. Üye Compor, siz de vaktiyle hiper-yarışlara katılmışsınız. Görüyorsunuz ya, hakkınızda çok şey biliyorum. Çok iyi bir pilotsunuz. Bir rakibinizi hiper-uzaydaki sıçraması sırasında kovalamanız gerektiği zaman da şaşılacak şeyler yapmışsınız."

Compor’un gözleri irileşti. Genç adam neredeyse yerinde sıkıntılı sıkıntılı kımıldanacaktı.

"O sırada kolejdeydim. Ama artık olgunlaştım."

"Yaşlı değilsiniz ki. Henüz otuz beşine bile basmadınız. İşte onun için de Trevize'nin peşine siz takılacaksınız. O nereye giderse gitsin, kendisini izleyecek ve bana bilgi vereceksiniz. Trevize, Terminus' tan ayrıldıktan kısa bir süre sonra hareket edeceksiniz. Bu görevi red ederseniz, vatana ihanet suçundan hapse atılacaksınız, Sayın Üye. Vereceğimiz gemiyi alır ama Trevize'yi izlemezseniz o zaman Terminus’a dönmek zahmetine hiç katlanmayın. Buna kalkışırsanız geminizi uzayda paramparça ederiz."

Compor ayağa fırladı. "Benim de kendime göre bir yaşamım var. İşlerim. Bir karım. Buradan ayrılamam."

"Ayrılmak zorundasınız. Bizim gibi Vakfa hizmet etme yolunu seçenler her zaman hazır olmalıdırlar. Gerektiği takdirde Vakfa uzun bir

süre ve zor koşullar altında hizmet etmek zorunda kalacaklarını başlangıçta kabul etmelidirler."

"O halde karım da benimle gelecek."

"Benim aptal olduğumu mu sanıyorsunuz? Karınız burada kalacak."

"Bir rehine olarak mı?"

"Beğeniyorsanız bu kelimeyi kullanabilirsiniz. Ben tehlikeli bir yolculuğunuza çıkacağınızı, iyi kalpli bir insan olduğum için de karınızın burada kalmasını istediğimi söylemeyi tercih edeceğim. Onun da tehlikeyle karşılaşmasına gönlümün razı olmadığını. Artık tartışılacak bir şey yok. Siz de Trevize gibi tutuklu sayılırsınız. Çok çabuk harekete geçmeyi başardığımı bildiğinizden eminim. Özellikle Terminus daldığı o tatlı rüyadan uyanmadan önce hızla gerekenleri yapacağım. Korkarım yakında yıldızım sönükleşmeye başlayacak."

12

Kodell, "Ona sert davrandınız. Bayan Başkan," dedi.

Branno burun kıvırdı. "Neden davranmayayım? O bir arkadaşını ele verdi."

"Ama bu bizim işimize yaradı."

"Evet, bu kez öyle oldu. Ama bundan sonraki ihaneti bizim için yararlı olmayabilir."

"Compor neden tekrar ihanete kalkışsın?"

Branno sabırsızca, "Yapma, Kodell," dedi. "Benimle oyun oynamaya kalkışma. İkili oynama yeteneği gösteren birinden artık ömrünün sonuna kadar kuşkulanılır. Aynı kalleşliği tekrar yapacak diye."

"Belki Compor bu yeteneğinden Trevize'yle işbirliği yapmak için yararlanır. İkisi birden..."

"Bu sözlerine kendin de inanmıyorsun ya! Trevize safdil bir genç ve kafasını da gerektiği kadar kullanmıyor, ama amacına yan yollara sapmadan, doğrudan doğruya giden bir insan. Kalleşliği aklı almıyor. Bundan sonra koşullar ne olursa olsun, Com- por'a bir daha güvenmez."

Kodell, "Bağışlayın, Bayan Başkan," dedi. "Düşünce dizinizi izleyip izleyemediğimi anlamak istiyorum. Bu durumda Compor'a ne dereceye kadar güvenebilirsiniz? Trevize'yi izleyip dürüst bir biçimde haber vereceğine nasıl inanabilirsiniz? Karısının akıbeti yüzünden duyacağı endişenin onu engelleyeceğini mi düşünüyorsunuz? Karısına dönme isteğinin?"

"Bu ikisi de gerçek ama tümüyle bunlara güvenmiyorum. Compor'un gemisinde bir hiper-izleyici bulunacak. Trevize peşinden birinin geleceğinden kuşkulandığı için gemisini arayacak. Ama Compor izleyici olduğu için peşine birini takacağımızdan kuşkulanmayacak. Onun için uzay

gemisini aramayacak. Ben böyle düşünüyorum. Ama Compor gemisini arayıp o izleyiciyi de bulabilir. O zaman karısının çekiciliğine güvenmekten başka çaremiz kalmaz."

Kodell güldü. "Bir zamanlar size ders verdiğimi düşünüyorum da. Peki, bu izlemenin nedeni?"

"Bu iki katlı bir önlem sayılır. Trevize yakalanabilir. Belki o zaman Compor görevi sürdürür ve Trevize'nin yapamadığını başarır. Yani gerekli bilgiyi bize ulaştırır."

"Son bir soru daha. Trevize bir rastlantı sonucu ikinci Vakfı buldu diyelim. Onun ya da Compor'un yoluyla İkinci Vakfın var olduğunu anladık. Ya da elimize İkinci Vakfın varolduğundan kuşkulanmamıza neden olacak kanıtlar geçti. İkisinin de ölmesine karşın, grubun yaşadığını anladık. Sonra?"

Belediye Başkanı, "ikinci Vakfın varolduğunu umuyorum, Liono," dedi. "Ne olursa olsun, artık Seldon Planının bize fazla bir yararı olmayacak. Büyük Hari Seldon Planı İmparatorluğun çökmeye yüz tuttuğu günlerde hazırladı. O sırada Teknolojik ilerleme hemen hemen durmuştu. Seldon da zaten kendi çağının ürünüydü. Bu yarı-efsaneleşmiş psiko-tarih bilimi ne kadar olağanüstü olursa olsun, köklerinden uzaklaşarak gelişecek durumda değildi. Seldon herhalde hızlı teknolojik İlerlemeyi hesaplarına katmadı. Oysa Vakıf bunu başardı. Özellikle geçen yüzyılda. Daha önce kimsenin hayal bile edemediği kitle bulucu aygıtlarımız, düşüncelere karşılık veren bilgisayarlarımız ve en önemlisi, kafa koruma perdemiz var. Belki İkinci Vakıf bu ara bizi kontrol altında tutabiliyor. Ama bunu daha fazla sürdüremeyecek. İktidarda olduğum şu son yıllarda Terminus'u yeni bir yola saptırmayı istiyorum."

"Ya İkinci Vakıf diye bir şey yoksa?"

"O zaman yeni yola hemen saparız."

13

Trevize’nin daldığı sıkıntılı uyku fazla sürmedi. Biri omzuna dokundu. Sonra tekrar.

Trevize irkilerek doğruldu. Gözleri bulanıklaşmıştı. Bir an neden yabancı bir yatakta yattığını anlayamadı. "Ne... ne?.."

Pelorat, "Bağışlayın, Üye Trevize," diye özür diledi. "Benim konuğumsunuz, dinlenmeniz gerektiğini biliyorum. Ama Belediye Başkanı geldi." Arkasında pazen bir gecelikle karyolanın yanında duruyor ve hafifçe titriyordu. Trevize’nin bitkin kafası birden çalışmaya başladı ve genç adam o zaman olanları anımsadı.

Belediye Başkanı, Pelorat’ın oturma odasında bekliyordu, her zamanki gibi sakindi. Kodell de oradaydı, usulca beyaz bıyığını sıvazlıyordu. Trevize kuşağını istediği gibi sıkarak, bu ikisi acaba birbirlerinden hiç ayrılıyorlar mı, diye düşündü.

Sonra da alaycı bir tavırla sordu. "Encümen kendisine geldi mi? Üyeleri içlerinden birinin kaybolması yüzünden endişeleniyorlar mı?"

Belediye Başkanı, "Bir canlanma izi görülüyor," dedi. "Ama sana yararı dokunacak kadar belirgin değil. Yani hâlâ seni Terminus'tan ayrılmaya zorlayacak kadar gücüm olduğu kesin. İkinizi Son Uzay Alanına götürecekler..."

"Terminus Uzay Limanına götürmeyecekler mi. Bayan Başkan? Gözyaşları döken binlerce kişiye uygun biçimde, 'Elveda' deme zevkinden yoksun mu kalacağım?"

"Yeni yetişen çocuklara özgü o gülünç davranma merakının yeniden canlanmış olduğunu görüyorum. Bu da beni sevindiriyor, yavaş yavaş belirmeye başlayan vicdan azabımı gideriyor. Sen ve Pelorat Son Uzay Limanından sessizce ayrılacaksınız."

"Ve bir daha hiç dönmeyeceğiz, öyle mi?"

"Belki de dönmeyeceksiniz. Tabii..." Branno hafifçe güldü. "Çok önemli ve yararlı bir şey öğrenebilirsen, o zaman ben de bu bilgiyle döneceğin için sevinirim. Ve Terminus'a dönmene izin veririm."

Trevize kayıtsızca başını salladı. "Olabilir."

"Hemen hemen her şey olabilir. Her neyse, gemide ikiniz de rahat edeceksiniz. Size son zamanlarda yapımı tamamlanan bir cep-kruvazörünü veriyoruz. Adı 'Uzak Yıldız'. Yani Kruvazöre Hobar Mallow'un gemisinin ismi verildi. Gemiyi bir kişi kullanabiliyor. Ama tekneye üç kişi rahatça sığıyor."

Trevize'nin o dikkatle takındığı neşeli tavırlar birdenbire kayboldu. "Kruvazör silahlarla donandı tabii."

"Silah yok. Ama başka gereken her şey var. Nereye giderseniz gidin, Vakıf vatandaşları olarak yolculuk yapacaksınız. Gittiğiniz her yerde başvurabileceğiniz bir Vakıf Konsolosu olacak. Silah kullanmanıza gerek kalmayacak. İhtiyacınız olduğu zaman para da alabileceksiniz. Ama bunun sınırsız para harcayabileceğiniz anlamına gelmediğini de söylemeliyim."

"Çok cömertsiniz."

"Bunu biliyorum. Sayın Üye. Ama beni anlamaya çalış, Trevize. Sen, Arz'ı bulması için Profesör Pelorat'a yardım ediyorsun. Başka neyi aradığını düşünmen önemli değil. Sen Arz'ı arıyorsun. Karşılaştığın herkese böyle anlatmalısın. Ve 'Uzak Yıldız'da silah olmadığını da hiçbir zaman unutmamalısın."

Trevize, "Ben Arz'ı arıyorum," dedi. "Durumu çok iyi anladım."

"O halde artık ikiniz de gidebilirsiniz."

"Özür dilerim ama bir sorun daha var. Ben türlü uzay gemisinde pilotluk ettim. Ama son model bir cep-kruvazörü bakımından hiç deneyimim yok. Ya gemiyi kullanamazsam?"

"Bana 'Uzak Yıldız'ın tümüyle bilgisayarlarca yönetildiğini söylediler. Sen sormadan ben söyleyeyim. Son model bir gemi bilgisayarını nasıl

kullanılacağını bilmene de gerek yok. Bilgisayarın kendisi sana gereken şeyleri açıklayacak. İstediğin başka bir şey var mı?"

Trevize başını eğerek üzgün üzgün kılığına baktı. "Elbise tabii."

"Onları gemide bulacaksın. Aralarında şu taktığın kuşak mı, kemer mi neyse, onlardan da var. Profesörün bütün gereksinimleri de sağlandı. Yani gemide gereken her şey var. Ama şunu da hemen eklemeliyim: Bunların arasında kadın yok."

Trevize, "Çok kötü," dedi. "Ama şu ara uygun bir adayım da yok. Zaten Galaksi kalabalık. Buradan ayrıldıktan sonra istediğim gibi davranırım."

"Kadın arkadaş konusunda mı? Dilediğin gibi yap." Harla Branno ağır ağır ayağa kalktı. "Sizi uzay limanına götürmeyeceğim. Ama götürecek kimseler var. Trevize, sadece sana söylenenleri yap. Başka şeylere kalkışma! Kaçmaya çalıştığın takdirde seni öldürecekler sanırım. Ben yanlarında olmadığım için hiçbir şeyden kaçınmayacaklar."

Trevize, "İzin verilmeyen hiçbir şeyi yapmayacağım, Bayan Başkan," dedi. "Yalnız..."

"Evet?"

Trevize çabucak uygun sözcükleri aradı. Ve sonunda da kendisini zorlayarak kayıtsızca güldü. "İleride bir gün benden bir şey yapmamı isteyebilirsiniz. Bayan Başkan. O zaman bildiğim gibi davranacağım. Ama şu son iki günü de hiç unutmayacağım."

Belediye Başkanı Branno içini çekti. "Melodrama son ver artık! İleride böyle bir şey olacaksa olur. Ama şimdi... senden hiçbir lütufta bulunmanı istemiyorum!"

DÖRT - Uzay

14

Trevize yeni kruvazörlerle ilgili parlak reklamları anımsıyordu. Ama Uzak Yıldız tahmin ettiğinde de daha etkileyiciydi. İnsanı etkileyen geminin boyu değildi. Çünkü Uzak Yıldız küçüktü aslında. Bu bakımdan daha çok hız ve manevra kolaylığına önem verilmişti. Tekne yer çekimi makineleri ve en önemlisi çok geliştirilmiş bilgisayarlara göre hazırlanmıştı. Büyük olmasına gerek yoktu. Zaten büyüklük amacını engellerdi. Bu, on iki ya da daha fazla uzaycıyı gerektiren eski gemilerin yerini başarıyla alabilecek, bir kişinin kullanabileceği bir tekneydi. Görevi paylaşacak ikinci, hatta üçüncü biri olduğu takdirde böyle bir gemi Vakıfta yapılmamış çok büyük teknelerden oluşan bir filoyu yanına yaklaştırmazdı. Ayrıca Uzak Yıldız varolan her gemiyi hız bakımından geride bırakır ve kolaylıkla kaçabilirdi. Uzay gemisi ince ve biçimliydi. Dışta da, içte de gereksiz hiçbir şey görülmüyordu. Her metreküplük yerden azami derecede yararlanılmıştı. İşte bu yüzden insana nedense teknenin içi pek genişmiş gibi geliyordu. Belediye Başkanının göreviyle ilgili hiçbir sözü Trevize'yi yararlanması istenilen bu gemi kadar etkileyemezdi.

Genç adam üzüntüyle, Bronz Branno, diye düşündü. İyi bir manevra çevirerek çok önemli ve tehlikeli bir görevi yüklenmemi sağladı. Eğer Branno'ya neler yapabileceğimi göstermeye kalkışmasaydım, bu görevi böyle kolaylıkla kabul etmezdim. Ve Belediye Başkanı neler yapabileceğimi göstermeye kalkışmam için olayları istediği gibi kullandı...

Pelorat hayretten kendisinden geçmiş gibiydi. İçeri girmeden önce parmağını bordaya sürerek, "İnanır mısınız," dedi. "Şimdiye dek bir uzay gemisine bu denli hiç yaklaşmamıştım."

"Bu söylediğinize tabii inanırım, profesör. Ama nasıl böyle oldu?"

"Sizinle açık konuşacağım, aziz dos... yani, sevgili Trevize, bunun nasıl olduğunu ben de bilmiyorum. Sanırım araştırmalarıma fazla daldım. İnsanın evinde Galaksinin her yerindeki bilgisayarlara erişebilen şahane bir makine olduğu zaman yerinden kımıldamasına gerek kalmıyor pek. Biliyor musunuz, ben uzay gemilerinin bundan çok daha büyük olduğunu sanıyordum."

"Bu küçük bir model. Ama içi yine de bu boyda bir gemininkinden çok daha büyük."

"Bu nasıl oluyor? Bilgisizliğimle alay ediyorsunuz."

"Hayır, hayır, çok ciddiyim. Bu tümüyle çekim sağlanmış ilk gemilerden biri."

"Bu ne anlama geliyor? Ama söyleyeceklerinizi çınlamam için geniş bir fizik bilgim olması gerekiyorsa o zaman lütfen zahmet etmeyin. Bu sözünüzü kabul edeceğim. Siz de dün benim bir tek türde insan ve bir tek orijinal dünyayla ilgili sözlerimi kabul ettiniz."

"Şöyle açıklamaya çalışayım. Profesör Pelorat: Binlerce yıldan beri uzayda yolculuk yapılıyor. Bu sürede kimyasal motorlar, ion motorları ve hiper-atomik motorları kullandık. Bu makinelerin hepsi de pek büyüktü. Eski İmparatorluğun gemileri beşyüz metre boyundaydı, ama mürettebat yerleri küçük bir apartman dairesi kadardı. Neyse ki. Vakıf ilk kurulduğu günden beri yüzyıllar boyunca eşyaları küçültme alanında uzman oldu. Bunu maden kaynaklarımız olmamasına borçluyuz. İşte bu gemi bütün o araştırmaların bir sonucu. Bu model karşıt-çekimden yararlanıyor ve bunu sağlayan aygıt hemen hiç yer kaplamıyor. Hatta bu bordaya takılıyor. Hiper-atomik..."

Bir güvenlik görevlisi yaklaştı. "Gemiye binmeniz gerekiyor, baylar."

Hava ağarmaya başlamıştı ama şafak sökmesine daha yarım saat vardı.

Trevize etrafına bakındı. "Eşyalarım gemiye konuldu mu?"

"Evet, Sayın Üye. Gemide her istediğinizi bulacaksınız."

"Herhalde bedenime de, zevkime de uymayan giyim eşyaları yolladılar."

Muhafız birden âdeta çocuksu bir tavırla güldü. "Aslında her şeyin tam istediğiniz gibi olduğunu sanıyorum. Belediye Başkanı şu son otuz, kırk saat süresince bizi fazla çalıştırdı. Eşyalarınıza çok benzeyen şeyler bulmaya çalıştık. Belediye Başkanı para bakımından da çok eli açık davrandı. Dinleyin... İki yolcuyla böyle konuştuğunu gören birinin bulunup bulunmadığını anlamak istiyormuş gibi çevresine baktı. "İkiniz de çok şanslısınız. Dünyanın en şahane gemisi bu. Silah dışında her şeyi var. Doğrusu bir eliniz yağda, bir eliniz balda."

Trevize, "Herhalde yağ ekşimiş, bal da şekerlenmiştir." diye mırıldandı. "Ee, profesör, hazır mısınız?"

"Bu da yanımda olduğuna göre hazır sayılırım." Pelorat yirmi santimetrekare büyüklüğünde, pek ince bir şeyi gösterdi. Bunun üzerine gümüşümsü bir plastik geçirilmişti.

Trevize birden Pelorat'ın bunu evden ayrıldıklarından beri yanında taşıdığını farketti. Bu cismi elinden diğerine geçirmiş, çabucak kahvaltı etmek için bir lokantaya uğradıkları zaman bile bir yere bırakmamıştı. "O nedir, profesör?"

"Kitaplığım. Bilgi konu ve kökene göre sıraya dizildi. Ve ben hepsini sadece bir levhaya kaydettim. Bu geminin olağanüstü olduğunu düşünüyorsunuz? O halde bu levhaya ne diyorsunuz? Bütün bir kitaplık bu! Topladığım her bilgi var bunda. Harika! Harika!"

Trevize, "Ah," dedi. "Gerçekten de bir elimiz yağda, bir elimiz balda."

15

Trevize geminin içine de hayran oldu. Mekân çok zekice kullanılmıştı. Uzak Yıldız'da bir depo bile vardı. Buraya yiyecek, giysi, film ve oyunlar konulmuştu. Yolcular gemide bir oturma odası, bir spor salonu ve birbirinin hemen hemen eşi olan iki kamara olduğunu gördüler.

Trevize, "Bu sizin olmalı, profesör," dedi. "Yani burada bir film-okuyucu var."

Pelorat memnun memnun, "Çok güzel," diye karşılık verdi. "Şimdiye kadar uzaya açılmaktan kaçınmakla ne büyük budalalık etmişim. Sevgili Trevize, bu gemide yıllarca mutluluk içinde yaşayabilirim."

Trevize de "Sandığımızdan daha uzun süre," diye mırıldandı.

"Motorlar söylediğiniz gibi gerçekten bordanın içinde mi?"

"Hiç olmazsa kontrol aygıtları. Gemiye yakıt depo etmemiz, bundan yararlanmamız gerekmiyor. Biz evrenin temel enerji deposundan yararlanacağız. Onun için yakıt da, motorlarda orada." Eliyle bir işaret yaptı.

"Şey... şimdi aklıma geldi... ya bir aksilik olursa?"

Trevize omzunu silkti. "Ben uzay pilotu olarak yetiştirildim. Ama böyle bir gemide staj görmedim. Karşıt-çekim motorlarında bir arıza olursa korkarım bu bakımdan hiçbir şey yapamam."

"Bu gemiyi kullanabilir misiniz? Pilotluk edebilir misiniz?"

"Bunu ben de kendi kendime soruyorum."

Pelorat, "Acaba bu otomatik pilotla çalışan bir gemi mi?" diye sordu. "Belki biz sadece yolculuk edeceğiz. Belki bizden yalnızca şuraya oturmamızı bekliyorlar!"

"Bir yıldız sistemindeki gezegenler ve uzay istasyonları arasında çalışan feribotlar gerçekten de otomatik pilotla çalışırlar. Ama şimdiye dek otomatik hiper-uzay yolculuğundan söz edildiğini hiç duymadım." Trevize yine çevresine bakındı. Hafif bir endişe duymaya başlamıştı. O Branno denilen cadı çevirdiği manevra sırasında bu kadar öne mi geçti, diye düşündü. Vakıf yıldızlararası yolculukları da otomatik bir hale mi soktu? İstemesem de kendimi Trantor'da mı bulacağım? Geminin rotası konusunda hiçbir söz hakkım olmayacak mı? Ben de sanki bir eşyaymışım mı gibi davranacağım? Sonra mahsus neşeli ve heyecanlı bir tavır takındı. "Siz oturun, profesör, Belediye Başkanı bu geminin tümüyle bilgisayarlarca yönetildiğini söyledi. Sizin kamaranızda bir film-okuyucu var. Belki benimkine de bir bilgisayar koymuşlardır. Siz rahatınıza bakın. Ben şöyle etrafa bir göz atayım."

Pelorat hemen telaşlandı. "Trevize, aziz dostum... gemiden ayrılmayacaksınız ya?"

"Öyle bir şey yapmayı düşündüğüm yok, profesör. Böyle bir şeye kalkışsam bile beni durdururlar, bundan emin olabilirsiniz. Ben sadece Uzak Yıldızı neyin yönettiğini öğrenmeye çalışacağım." Trevize gülümsedi. "Sizi terk edecek değilim, profesör."

Genç adam kendisinin olduğunu düşündüğü kabine girerken hâlâ gülümsüyordu. Ama kapıyı arkasından usulca kapatırken yüzünde ciddi bir ifade belirdi. Geminin yakınındaki bir yıldızla bağlantı kurmanın bir yolu olmalı, diye düşünüyordu. Bir geminin çevresiyle bütün ilişkisini kesemezler. Onun için burada bir yerde, belki de kaplamadaki bir oyukta bir 'erişici' olmalı. Bundan yararlanarak Belediye Başkanının bürosunu arar ve kontrolleri sorarım."

Trevize dikkatle duvar bölmelerini, karyolanın başucunu, düzgün biçimli, güzel eşyaları aradı. Burada bir şey bulamazsa bütün gemiyi inceleyecekti. Genç adam tam döneceği sırada yazı masasının açık kahverengi, düzgün yüzeyinde bir şeyin ışıldadığını farketti. Yuvarlak bir ışıktı bu. Altındaki levhaya da "Bilgisayarlarla İlgili Talimat" yazılmıştı. "Ah!" Trevize’nin kalbi hızla çarpmaya başladı. Ama Galakside türlü bilgisayar vardı. Ve bazı programları sökmek de bir hayli zaman alıyordu. Trevize hiçbir zaman kendi zekâsını önemsememek hatasına düşmemişti. Ama öte yandan bir "Büyük Usta" da değildi. Bazı insanlar bilgisayarları

kolaylıkla kullanıveriyor, bazılarıysa bu işi beceremiyorlardı. Ve Trevize hangi sınıftan olduğunu da çok iyi biliyordu.

Genç adam Vakıf Uzay Filosunda hizmet gördüğü sırada teğmenliğe kadar yükselmişti. Bazen nöbet subaylığı görevi kendisinde olduğu zaman geminin bilgisayarını kullanmıştı. Ama hiçbir zaman bilgisayar görevlisi olarak çalışmamıştı. Ondan da sadece nöbetçi subayın bilmesi gereken normal manevralardan fazlasını öğrenmesini istemişlerdi. Trevize ani bir umutsuzlukla tam bir programın kalın ciltler oluşturduğunu anımsadı. Geminin bilgisayarının başına geçen teknik Çavuş Krasnet'in nasıl davrandığını da... Adam aygıtı bu Galaksideki en karmaşık müzik aletiymiş gibi çalıştırırken kayıtsız bir tavır takınırdı, Sanki makinenin basitliği içini sıkıyormuş gibi. Ama Krasnet bile zaman zaman o ciltleri incelemek zorunda kalır, utandığı için de kendi kendisine söverdi.

Trevize çekine çekine bir parmağını ışıktan daireye dayadı. Işık hemen yayılarak bütün masanın üzerini kapladı. Yüzeyde iki elin çevresi çizilmişti. Sağ ve sol elin. Masanın üzeri ani ve düzgün bir hareketle kırk beş derecelik bir açı yapacak biçimde kalktı

Trevize masanın önündeki koltuğa oturdu. Kendisine bir şey söylenmesine gerek yoktu. Ne yapması gerektiğini anlamıştı. Ellerini rahatlıkla o iki şeklin üzerine dayadı. Masanın yüzeyi yumuşak, âdeta kadife gibiydi. Elleri de bu yüzeye battı.

Sonra Trevize ellerine hayretle baktı. Elleri batmamışlardı. Gözleri ellerinin yüzeyde durduklarını söylüyor, dokunma duyusuyla masanın yüzeyinin hafifçe çöktüğünü, sıcak bir şeyin ellerini usulca tuttuğunu algılıyordu.

Trevize, hepsi bu kadar mı, diye düşündü. Şimdi ne olacak? Etrafına bakındı, sonra içinden gelen bir sese uyarak gözlerini yumdu. Bir şey duymamıştı. Hiçbir şey! Ama kafasında bir düşünce belirmişti. Sanki bu kendi fikriydi. "Lütfen gözlerini yum. Gevşe. Bağlantı kuracağız."

Genç adam, "Ellerimizle mi?" diye sordu. Nedense Trevize bir bilgisayarla düşünce bağlantısı kurulacağı zaman insanın gözlerine ve kafasına elektrotların konması ve başına da bir kukuleta geçirilmesi gerektiğini sanmıştı. "Ellerimle mi? Neden olmasın?" Trevize sanki havaya yükselmiş ve uykusu gelmiş gibi bir duyguya kapıldı. Ama kafası hızla

çalışıyordu. "Neden ellerle olmasın?" Gözler birer duyu organıydılar, beyin de bir merkez. Vücutta çalışan yüzeyse ellerdi. Evreni hisseden ve yöneten eller. İnsanlar elleriyle düşünüyorlardı. Meraka cevap veren de ellerdi yine. Yokluyor, sıkıyor, döndürüyor ve kaldırıyorlardı. Beyin büyüklükleri saygı uyandıran hayvanlar vardı ama elleri yoktu onların. İşte bu da durumu tümüyle değiştiriyordu.

Trevize'yle bilgisayar "el ele" otururlarken düşünceleri birbirlerine karıştı. Artık genç adamın gözlerinin açık ya da kapalı olması hiç önemli değildi. Gözlerini açmak görüşünü daha kesinleştirmiyordu. Kapamanın da engellemediği gibi. Trevize gözleri açıkken de, kapalıyken de kamarayı olanca berraklığıyla görebiliyordu. Sadece baktığı yönü değil, her tarafı, aşağıyı, yukarıyı. Şimdi Trevize geminin bütün içini ve dışını rahatlıkla seyredebiliyordu. Güneş doğmuştu, sabah sisleri parlaklığını sönükleştiriyordu. Ama Trevize doğrudan doğruya güneşe bakabiliyor, gözleri kamaşmıyordu. Çünkü bilgisayar otomatik olarak ışık dalgalarını süzmekteydi. Genç adam hafif ve ılık rüzgârı hissediyor, etrafındaki dünyaya özgü sesleri duyuyordu. Gezegenin manyetik alanını, geminin bölmelerindeki hafif elektrik akımlarını seziyordu.

Trevize ansızın geminin kontrollerini farketti. Bunların ne olduklarını ayrıntılarıyla bilmiyordu. Ama gemiyi kaldırmak, döndürmek, hızlandırmak ya da diğer niteliklerinden yararlanmak istediği takdirde, bunun vücuduyla aynı işlemleri yapmasından farksız olacağını anlıyordu. Sadece iradesini kullanması yeterli olacaktı. Ancak... Geminin tek hâkimi Trevize'nin iradesi değildi. Bilgisayar ondan üstün bir duruma gelebilirdi. Şimdi Trevize'nin kafasında bir cümle belirmişti. Artık genç adam geminin ne zaman ve nasıl kalkacağını tamı tamına biliyordu. Bu konuda başka seçenek yoktu. Ama Trevize daha sonra kendi kendine karar vereceğininde farkındaydı. Hem de kesinlikle.

Trevize bilgisayarın güçlendirdiği bilincini ileriye doğru uzatırken yukarı atmosferdeki şartları sezdi. Hava dalgalarını gördü. Yükselen ve alçalan uzay gemilerini seçti. Bütün bunların hesaba katılması gerekiyordu. Ve bilgisayar da bunu yapıyordu. Makine bu ayrıntıları hesaba katmadığı takdirde Trevize'nin bunu istemesi yeterli olacaktı. Genç adam bunu da anlıyordu.

Trevize, Çavuş Krasnet’i düşünerek usulca güldü. Genç adam yer çekimi alanındaki yeni buluşların dünyada müthiş bir devrime yol açacağından söz eden birçok yazı okumuştu. Ama bir insan beyniyle bir bilgisayarın birleşmesi hâlâ bir devlet sırrıydı. Bunun daha da büyük bir devrime neden olacağı kesindi.

Trevize zamanın geçtiğinin farkındaydı. Yerel Termiş ölçüsüne göre de, Galaksi standardına göre de saatin kaç olduğunu biliyordu. Bilgisayardan nasıl ayrılacağım, diye kendi kendine sordu. Bu düşünce kafasında belirdiği anda elleri serbest kaldı ve masanın üstü de eski yerine indi. Trevize artık kimsenin yardım etmediği duyularıyla yalnız kaldı. Genç adam kendisini aciz ve kör gibi hissetti. Sanki bir süre üstün bir varlık onu kollarına alarak korumuş, sonra da terk etmişti. Bilgisayarla istediği an tekrar bağlantı kurabileceğini bilmeseydi neredeyse ağlayacaktı. Trevize yön bulmak, o eski sınırlara yeniden alışmak için çabaladı. Sonra da kararsızca ayağa kalkarak kamaradan çıktı.

Pelorat'ın kabinine girdiği zaman profesör başını kaldırdı. Film okuyucusunu ayarlamış olduğu anlaşılıyordu. "Çok iyi çalışıyor bu," dedi. "Harika bir araştırma programı da var. Kontrolleri buldunuz mu Oğlum?"

"Evet. Profesör. Her şey yolunda."

"O halde uzaya açılmamız için bir şeyler yapmamız gerekmiyor mu? Yani kendimizi korumak için. Bir talimat olup olmadığını anlamak için bakındım ama bir şey bulamadım. Bu yüzden kitaplığımla ilgilenmekten başka yapacak iş yoktu. Açıkçası çalışırken..."

Trevize sanki sözcüklerde oluşan bu seli durdurmak istiyormuş gibi ellerini Pelorat’a doğru uzatmıştı. Sonunda adamı susturmak için yüksek sesle konuşmak zorunda kaldı. "Talimata gerek yok ki, profesör. Karşıt-çekim, süredurumsuzluğa eşittir. Hız değiştiği zaman geminin süratlendiğini hissetmezsiniz. Çünkü gemideki her şey de aynı anda değişiklik geçirir."

"Yani gezegenden havalanarak uzaya açıldığımızı farketmeyecek miyiz? Bunu mu kastediyorsunuz?

"Evet, gerçekten bunu anlatmaya çalışıyorum. Çünkü sizinle böyle konuşurken havalandık bile. Birkaç dakika sonra yukarı atmosferi aşacağız. Yarım saat sonra da dış uzaya açılacağız."

16

Pelorat, Trevize’ye hayretle bakarken sanki biraz büzüldü. Dikdörtgen biçimi uzun yüzünde hiçbir duygu izi yoktu ama sanki buradan etrafa müthiş bir endişe dalgası yayılıyordu. Sonra Pelorat bir sağa baktı, bir sola.

Trevize atmosferin dışına ilk açıldığı anı hatırladı. Elinden geldiğince olağan bir tavır takınmaya çalışarak, "Janov," dedi. "Burada tümüyle güvendeyiz." Profesörle ilk kez senli benli konuşuyordu. Ama o sırada tecrübeli, tecrübesize durumu açıklıyordu ve Trevize’nin Pelorat’tan daha büyümüş gibi davranması gerekiyordu. "Vakıf Uzay Gücünden bir savaş gemisinin içindeyiz. Madenden bir evdeyiz yani. Gemide silah yok. Ama Galakside Vakıf adının bizi koruyamayacağı bir tek yer bile bulamazsın. Bir gemide- kiler çıldırarak bize saldırmaya kalktıkları takdirde. Bir anda ateş menzilinden çıkarız. Bana inan, gemiyi kusursuzca kullanabileceğimi anladım. "

Pelorat, "Go-Golan," diye kekeledi. "Etrafımızı sa-sadece bir 'hiç’in sardığını düşündüğüm zaman..."

"Terminus gezegeninin etrafı da bir 'hiç’le sarılı. Biz dünyanın yüzeyindeydik. Ve yukarıdaki 'hiç'le aramızda sadece ince bir hava tabakası vardı. Şimdi bütün yaptığımız o önemsiz tabakayı delip geçmek."

"O tabaka önemsiz olabilir. Ama o havayla soluk alıyoruz."

"Burada da soluk alıyoruz. Bu gemideki hava Terminus’un atmosferinden daha saf ve temiz."

"Ya göktaşları?"

"Göktaşlarına ne olmuş?"

"Atmosfer bizi onlardan koruyordu. Tabii radyasyondan da."

Trevize, "İnsanlık yirmi bin yıldan beri uzayda yolculuk yapıyor," diye başladı. "Bence..."

"Yirmi iki bin yıldan beri. Hallblok kronolojisine göre..."

"Yeter! Göktaşı kazaların ve radyasyonun neden olduğu ölümlerden söz edildiğini duydun mu? Yani son zamanlarda? Vakıf gemilerinde böyle şeyler olduğunu işittin mi?"

"Bu konudaki haberleri yakından incelemedim, oğlum. Ama ben bir tarihçiyim..."

"Evet, eskiden böyle kazalar oluyormuş. Ama teknoloji durmadan ilerliyor. Gemiyi yaralayacak büyüklükte bir göktaşı daha bize yaklaşamadan kaçarız. Aynı anda dört yönden üzerimize doğru gelen dört ayrı meteorit bize zarar verebilir ancak. Ama bunun olasılığını hesapla bir kez. Bu ilginç fenomeni görme olasılığın yüzde elliyle çıkıncaya kadar milyar kere milyar kez yaşlılıktan ölmen gerekir. Kaldı ki, gemiyi yöneten bilgisayar senden ve benden milyonlarca kere daha hızlı tepki gösteriyor." Birden elini uzattı. "Janov, gel sana bilgisayarın neler yapabileceğini göstereyim. Galaksinin nasıl bir yer olduğunu da."

Pelorat biraz irileşmiş gözlerle şaşkın şaşkın genç adama baktı. Sonra da kısaca güldü. "Bunu görmeyi istediğimden pek de emin değilim, Golan."

"Tabii emin değilsin, Janov. Çünkü dışarıda neyin kendisini tanımanı beklediğini bilmiyorsun. Haydi, bunu göze al! Gel! Kamarama gidelim." Trevize profesörün elinden tutarak onu yarı sürüklercesine kabine götürdü. Bilgisayarın başına geçerken, "Sen Galaksiyi hiç gördün mü, Janov?" diye sordu. "Ona hiç baktın mı?"

"Pelorat, "Gökyüzüne mi?" dedi.

"Evet, tabii. Başka nereye bakacaktın?"

"Gökyüzünü gördüm. Herkes görüyor. İnsan başını kaldırdı mı yıldızları görür."

"Gökyüzüne karanlık ve berrak bir gecede baktın mı hiç? 'Pırlantalar' ufukta kaybolduktan sonra?"

Trevize’nin sözünü ettiği Pırlantalar birkaç yıldızdı. Bunlar gece Terminus’un göğünde ışıldayacak kadar yakın ve parlaktılar. Bu gruptan başka zorlukla görülebilen birkaç yıldız daha vardı ve bir de sisten oluşmuş gibi duran Samanyolu. Terminus gibi Galaksinin çizdiği dış helezonun

hemen kenarındaki bir dünyada yaşayan bir insan daha başka bir şey bekleyemezdi.

"Herhalde. Ama neden gökyüzüne bakayım? Her zaman görülen bir şey bu."

Trevize, "Tabii her zaman görülen bir şey," dedi. "İşte bu yüzden de kimse başını kaldırıp gökyüzüne bakmaz. Her zaman görebileceğin bir şeye neden bakasın? Ama gökyüzünü şimdi seyredeceksin. Hem de Terminus'tan değil. Çünkü orada sis ve bulutlar çoğu zaman gökyüzünü örterler. Karanlık ve berrak bir gecede bile, ne kadar bakarsan bak, Terminus'tan bu manzarayı hiçbir zaman göremezsin. Keşke daha önce uzaya açılmamış olsaydım. Böylece ben de senin gibi Galaksiyi olanca çıplak güzelliğiyle ilk kez görürdüm."

Bir koltuğu Pelorat'a doğru itti. "Buraya otur, Janov. Bu belki biraz zaman alır. Bilgisayara alışmayı sürdürmem gerekiyor. Hissettiklerimden holograf göreceğinizi anlıyorum. Onun için ekrana gerek olmayacak. Bilgisayar beynimle doğrudan bağlantı kuruyor. Ama onun senin de görebileceğin nesnel bir görüntü yaratmasını sağlayabileceğimi sanıyorum. Lütfen şu ışığı söndürün... hayır, benimki budalaca bir laf. Bu işi bilgisayara yaptıracağım. Sen yerinden kalkma."

Trevize bilgisayarla bağlantı kurdu. Şimdi onunla el eleydi. Sıcak ve dostça. Işıklar sönükleşti. Sonra da söndü. Pelorat karanlıkta kımıldandı.

Trevize, "Endişelenme, Janov," dedi. "Bilgisayarı kontrol etmekte biraz sabırlı olmalısın. Görüyor musun? Gezegeni görüyor musun?"

Terminus karanlıkta karşılarında belirmişti. Önce bulanık ve titrekti. Sonra kesinleşerek parlaklaştı.

Pelorat, huşuyla, "Bu Terminus mu?" diye sordu. "Gezegenden bu kadar uzakta mıyız?"

"Evet. Gemi büyük bir hızla ilerliyor."

Uzak Yıldız enli, parlak bir hilal gibi gözüken Terminus'un gecenin gölgelerinin düştüğü tarafına doğru gidiyordu. Genç adam bir an gemiyle büyük bir eğri çizmeyi ve gezegenin gündüz tarafına gitmeyi istedi. O zaman Terminus'u bütün güzelliğiyle görebileceklerdi. Ama kendini tuttu. Bu görünüm Pelorat'ın da hoşuna giderdi ama bu güzellik onun için yepyeni

bir şey olmazdı. Terminus'un pek çok fotoğrafı, küresi ve haritası vardı. Her çocuk gezegenin nasıl bir şey olduğunu biliyordu. Birçok dünyadan daha sulaktı Terminus. Şu bakımından zengin, maden bakımından fakir, tarım açısından verimli, ağır endüstri açısından önemsiz bir gezegen. Ama Terminus yüksek teknoloji ve küçültme konularında Galaksinin en ileri olan dünyasıydı. Trevize bilgisayarın mikro-dalga kullanmasını ve algıladıklarını görülür bir model haline getirmesini sağladığı takdirde, Terminus'daki insanların yaşadığı on binlerce adayı, bunlardan bir kıta sayılacak kadar büyük olanını da görebileceklerdi. Terminus kenti de oradaydı...

Dönelim! Bu sadece bir düşünce, iradenin bir an kullanılmasıydı. Ama görünüm hemen değişti. Işıklı hilal görüntü alanında yana kaydı, sonra da gözden kayboldu. Şimdi Trevize'nin gözlerini yıldızsız uzayın karanlığı dolduruyordu.

Pelorat hafifçe öksürdü. "Terminus'u geri getir- sene, oğlum. Bana sanki kör olmuşum gibi geliyor," Sesinde bir gerginlik vardı.

"Kör olmadın. Bak!"

Gözlerinin önünde uçuk renkli, saydam bir sis belirdi. Bu yayıldı ve parlaklaştı. Sonunda sanki bütün oda ışıldamaya başladı.

Küçült! Yine iradenin bir emriydi bu. Galaksi bir dürbünün tersinden bakılıyormuş gibi uzaklaştı. Büzüldü ve çeşitli pırıltıları olan bir yapıya dönüştü.

Parlaklaştır! Galaksi büyümedi ama birdenbire daha ışıltılı bir hal aldı. Terminus'un bulunduğu güneş sistemi Galaksi düzeyinin biraz yukarısındaydı. Onun için şimdi evrene tam kenardan bakmıyorlardı. Bu kısalmış bir çift helezon biçimindeydi. Terminus tarafındaki ışıltılı kenarının üzerinde çizgi çizgi karanlık Nebula yarıkları vardı. Uzaklarda olan ve bu yüzden iyice küçülen merkez kremimsi bir sis gibiydi. Ve pek de önemsizmiş gibi duruyordu.

Pelorat, "Haklısın," diye fısıldadı. Sesi huşu doluydu. "Ben gökyüzünü hiç böyle görmedim. Galaksinin bu kadar ayrıntılı olduğu aklıma bile geçmezdi."

"Nereden geçecekti? Terminus'un atmosferi Galaksiyle senin aranda olduğu için dış yarıyı görmen imkânsızdı. Terminus'tan merkez pek gözükmez."

"Ne yazık ki, buna hemen hemen tam karşıdan bakıyoruz."

"Bu şart değil. Bilgisayar Galaksiyi istediğin açıdan gösterebilir. Bu istediğimi açıklamam yeterli. Yüksek sesle söylememe bile gerek yok."

Koordinatları değiştir. Aslında iradenin böyle kullanılması kesin bir emir sayılmazdı. Galaksinin görüntüsü ağır ağır değişirken, Trevize kafasıyla bilgisayara rehberlik ederek istediğini yapmasını sağladı. Galaksi ağır ağır dönmeye başladı. Şimdi onun düzeyine dik açıdan bakıyorlardı. Işıklı, dev bir girdap gibiydi. Karanlık kıvrımlar, ışıklı noktalar vardı. Ortadaysa hemen hiçbir özelliği olmayan bir ışıltı görülüyordu.

Pelorat sordu. "Bilgisayar buradan elli bin parsekten daha uzak olduğu anlaşılan bir noktadan

Galaksiye nasıl bakabiliyor? Sorduğum için kusuruma bakma. Bu konuda hiçbir bilgim yok."

Trevize, "Bilgisayar konusundaki bilgim hemen hemen seninki kadar," dedi. "Ama basit bir bilgisayar bile koordinatları ayarlayarak Galaksiyi istenilen herhangi bir açıdan gösterebilir. Doğal durumda algıladıklarıyla başlar. Yani bilgisayarın uzaydaki gerçek yerinden görülebilecek manzarayla. Bu yüzden görüş açısını değiştirdiği zaman görüntüde bazı boşluklar ve bulanıklıklar belirir. Ama bu bilgisayarda..."

"Evet?"

"Görüntü kusursuz! Bilgisayara Galaksinin tam bir haritasının verilmiş olduğunu sanıyorum. Onun için de evrene herhangi bir açıdan kolaylıkla bakabiliyor."

"Tam bir harita mı?"

"Bilgisayarların bellek bankasında bütün yıldızların uzay koordinatları var sanırım "

"Her yıldızın da mı?" Pelorat'ın çok etkilenmiş olduğu belliydi.

"Belki üç yüz milyar yıldızının hepsinin de koordinatları yok. Ama bellek bankasında insanların bulundukları gezegenleri aydınlatan güneşlerin bulunduğu kesin. Belki K tayf sınıfı ve daha parlak yıldızlar da var. Yani en aşağı yetmiş beş milyar..."

"İnsanların yaşadıkları gezegen sistemlerinin bütün güneşleri mi?"

"Kesin bir şey söyleyemem. Belki hepsi de yok. Sonuçta Hari Seldon'un zamanında insanların yaşadığı sistemlerin sayısı yirmi beş milyondu. Bu pek çokmuş gibi görünüyor. Ama aslında yirmi bin yıldızdan biri demek bu. Sonra Seldon'dan beri geçen beş yüzyıllık sürede İmparatorluğun çökmesi yeni koloniler oluşmasını engellemedi, hatta belki de hızlandırdı. İnsanların yayılabileceği daha bir sürü gezegen var. Onun için insanların bulunduğu sistemlerin sayısı otuz milyona çıkmış olabilir. Bütün yeni sistemlerin Vakıf kayıtlarında bulunması da şart değil."

"Ama ya eskiler? Onların hepsinin bilgisayar bellek bankasında bulunması gerekir."

"Herhalde... Kesin bir şey söyleyemem kuşkusuz, ama kayıtlarda insanların yüzyıllar önce yerleştikleri sistemlerin bulunmamasına şaşarım. Şimdi sana bir şey göstereceğim. Tabii bilgisayarı kontrol etme gücüm yeterliyse." Trevize'nin gösterdiği çaba yüzünden elleri biraz gerildi, sanki kendilerini sıkıca tutan bilgisayarın içine biraz daha battılar. Belki aslında buna gerek yoktu. Genç adamın sakin sakin Terminus'u düşünmesi yetecekti. Trevize için için, Terminus, dedi ve o ışıklı girdabın kenarında parlak, kırmızı bir pırlanta belirdi.

Trevize heyecanla, "İşte bizim güneşimiz," diye bağırdı. "Terminus'un etrafında döndüğü yıldız bu."

Pelorat usulca, titrek bir sesle içini çekti. "Ah..."

Galaksinin kalbinin derinliklerindeki sık yıldız kümelerinin arasında parlak sarı bir ışık noktası belirdi. Ama ortadaki sisten uzakta ve yandaydı. Diğer tarafa değil. Galaksinin Terminus'un bulunduğu kenarına yakındı.

Trevize, "İşte bu da Trantor'un güneşi," diye açıkladı.

Pelorat yine içini çektikten sonra, "Emin misin?" diye sordu. "Hep Trantor'un Galaksinin merkezinde olduğundan söz ederler."

"Bir bakıma öyle. Trantor insanlar bir gezegen için merkeze bir hayli yakın sayılır. Zaten insanların bulunduğu büyük sistemlerin içinde merkeze en ya- yakın olanı o. Galaksinin tam ortasında kütle bakımından bir milyon yıldızınkine hemen hemen eşit olan kara bir delik var. Bildiğimiz kadarıyla orada hiç canlı yok. Belki olması da imkânsız. Trantor helezonun kollarının en içteki alt halkasında. Gece Trantor'da gökyüzüne bakarsan

gezegenin gerçekten de Galaksinin merkezi olduğuna inanırsın. Trantor'un etrafı son derece sık yıldız kümeleriyle sarılı."

Pelorat biraz da kıskançlıkla, "Sen Trantor'a gittin mi. Golan?" dedi.

"Hayır. Ama Trantor göğünün holograflarını gördüm." Trevize ciddi bir tavırla Galaksiye bakıyordu. Katır zamanında İkinci Vakfın bulunması için geniş çapta bir araştırma yapıldığı sırada herkes Galaksi haritalarıyla ilgilenmiş, bu konuda sürüyle kalın ciltler yazılmış ve filmler alınmıştı. Bunun nedeni Hari Seldon'un başlangıçta İkinci Vakfın "Galaksinin diğer ucunda" kurulacağını söylemiş ve oraya "Yıldızın Ucu" adını takmış olmasıydı.

Galaksinin öbür ucu... Trevize daha bunu düşünürken gözlerinin önünde birdenbire ince mavi bir çizgi belirdi. Bu, Terminus'tan başlıyor, Galaksinin ortasındaki karanlık delikten geçerek diğer uca doğru uzanıyordu. Trevize az kalsın irkiliyordu. Bu çizginin belirmesini doğrudan doğruya emretmemiş, ama çok belirli bir biçimde düşünmüş, bu da bilgisayar için yeterli olmuştu.

Arkady Darell artık herkesin gerçek olarak kabul ettiği şeyi açıklamak için "bir dairenin sonu yoktur" tanımını kullanmıştı. (Tabii Arkady'nin kendi biyografisine inanılabilirse...)

Trevize birdenbire aklına gelen fikri kovmaya çalıştı ama bilgisayar ondan çabuk davrandı. Mavi çizgi, kayboldu. Bunun yerine Galaksinin çevresini düzgün bir biçimde saran yine mavi bir daire belirdi. Terminus'un güneşi olan koyu kırmızı noktadan da geçiyordu bu.

Bir dairenin sonu yoktu. Bu, Terminus’da başladığı ve dairenin öbür ucunu aradığınız takdirde yine aynı yere dönecektiniz. Terminus’a yani. Ve gerçekten de İkinci Vakıf orada bulunmuştu. Yani Birinci Vakıfla aynı dünyada.

Trevize kendi kendine, ya aslında İkinci Vakıf gerçekten bulunmadıysa, diye sordu. İkinci Vakfın bulunması sadece bir şaşırtmaca idiyse... O zaman ne olur? Bu konuda bir daire ve bir çizgiden başka neyin anlamı olabilir?

Pelorat, "Sen hayaller mi yaratıyorsun?" dedi. "Bu mavi daire de nedir?"

"Sadece kontrolleri deniyordum. Arz’ın yerini bulmayı ister miydin?"

Uzun, birkaç dakika süren bir sessizlik oldu. Sonra Pelorat, "Şaka mı ediyorsun?" diye mırıldandı.

"Hayır. Bir deneyeceğim." Trevize bunu da yaptı ama hiçbir şey olmadı. "Çok üzgünüm."

"O yok mu? Arz yani?"

"Belki emri kafamdan yanlış biçimde geçirdim. Ama pek sanmıyorum. Sanırım bilgisayarın bellek bankasında Arz'ın kaydı yok."

Pelorat, "Belki başka bir adla kayıtlıdır," dedi.

Trevize hemen atıldı. "Hangi adla, Janov?"

Pelorat sesini çıkarmadı. Trevize karanlıkta gülümsedi. Galiba her şey istediğim gibi oluyor, diye düşündü. "Bir süre ısrar etmeyeceğim. Uygun anı bekleyeceğim... Sonra mahsus konuyu değiştirerek, "Acaba zamanı ayarlayabilir miyiz?" dedi.

"Zamanı mı? Bunu nasıl yaparız?"

"Galaksi dönüyor. Terminus Galaksinin büyük çevresinde ancak yarım milyar yılda dönebiliyor. Tabii merkeze yakın olan yıldızlar bunu daha kısa bir sürede yapıyorlar. Her yıldızın, merkezdeki kara deliğe göre ölçülen hızı bilgisayara kaydedilmiş olabilir. O zaman aygıt her hareketi milyonlarca kez hızlandırabilir. Böylece Galaksinin dönüşü de gözle görülecek bir hal alır. Bunu yaptırmayı deneyebilirim." Trevize öyle de yaptı. İrade gücünü kullanırken bütün kaslarını sıktı. Sanki kendisi Galaksiyi yakalıyor, bunu hızlandırıyor ve müthiş bir karşı koyma gücüne karşın onu döndürmeye çalışıyordu.

Galaksi hareket ediyordu. Ağır ağır, görkemle. Helezonun kollarını sıkıştıracak yönde dönüyordu. İki adam görüntüyü seyrederlerken zaman inanılmayacak bir hızla geçiyordu. Yapay bir zamandı bu. Zaman geçerken yıldızlar da gözden kaybolmaya başladılar. Şurada burada daha iri yıldızlar kızarıp parlaklaştılar. Yayılarak kırmızı devler halini aldılar. Sonra merkezdeki kümelerden birinde bir yıldız göz kamaştırıcı bir ışık çıkararak sessizce patladı, sonra da kayboldu. Bunu helezonun kollarındaki başka bir yıldız izledi. Sonra bir başkası.

Trevize biraz da titrek bir sesle, "Süpernovalar," dedi. Bilgisayarın hangi yıldızların ne zaman patlayacaklarını kesinlikle tahmin etmesi mümkün müydü? Yoksa aygıt yıldızların geleceğini kesinlikle değil de genel anlamda gösteren basitleştirilmiş bir modelden mi yararlanıyordu?

Pelorat boğuk bir sesle, "Galaksi canlıya benziyor," diye fısıldadı. "Uzayda ağır ağır ilerliyor."

Trevize, "Öyle," dedi. "Ama yorulmaya başladım. Bu oyunu sinirlerimi germeden oynamasını öğrenmediğim takdirde daha fazla sürdüremeyeceğim." Kontrolü gevşetti. Galaksi ağırlaştı, sonra durdu. Eğrildi. Böylece başlangıçtaki yandan görüntüye döndüler.

Trevize gözlerini kapayarak derin derin nefes aldı. Geride Terminus'un gitgide küçüldüğünün farkındaydı. Etraflarındaki atmosferin son parçacıkları da kaybolmuştu. Trevize şimdi Terminus'un yakınında uzaydaki gemileri görüyordu.

Ama bu gemilerden birinin bir özelliği olup olmadığını anlamak Trevize’nin aklına gelmedi. O gemilerin arasında kendisininki gibi çekimden yararlanan, yörüngesi Uzak Yıldızınkine bir rastlantı sayılamayacak kadar uyan bir tekne var mıydı?

BEŞ - Konuşmacı

17

Trantor!

Bu gezegen sekiz bin yıl büyük ve güçlü bir siyasal varlığın başkenti olarak kaldı. Güneş sistemlerini içeren ve gitgide büyüyen bir devletin başkenti. Bundan sonra on iki bin yıl boyunca da bütün Galaksiyi kapsayan bir siyasal varlığa başkentlik etti. Trantor, Galaksi İmparatorluğunun merkezi, kalbi ve özüydü.

İmparatorluk düşünülürken akla Trantor'un gelmemesi olanaksızdı.

Trantor, İmparatorluk iyice çökmeye başladığı sırada gücün doruğuna erişti. Hatta madenle kaplı gezegen pırıl pırıl parladığı için hiç kimse İmparatorluğun eski enerjisini, o ileri uygarlığını yitirmekte olduğunun farkına varmadı. Trantor en parlak devrinde bütün bir gezegeni saran bir kent halini aldı. Nüfusu yasalarla her zaman kırk beş milyarda tutuluyordu. Yüzeyde, iki yerde yeşillik görülüyordu. İmparatorluk Sarayının ve Galaksi Üniversitesi Kütüphanesinin bahçelerinde.

Trantor'un toprakları madenle kaplıydı. Gezegenin çölleri de, verimli bölgeleri de aynı şekilde örtülmüş, bu yerler insanların yaşadığı tünellere, karmaşık yönetim ormanlarına, ancak bilgisayarların çözebildiği ayrıntı yığınlarına, geniş yiyecek ve yedek parça depolarına dönüşmüşlerdi. Trantor’un dağları dümdüz edilmiş, uçurumları doldurulmuştu. Kentin sonsuz tünelleri denizlerdeki sığ yerlerin altlarından uzanıyordu. Okyanuslarsa yeraltında dev su kültürü sarnıçları haline sokulmuşlardı. Gezegene özgü tek besin ve maden kaynağı buydu. Ve de yeterli değildi. Trantor'a gereken kaynakları dış dünyalar sağlıyorlardı. Gezegenin bu dünyalarla bağlantı kurması bin uzay limanı, on bin savaş gemisi, yüz bin ticaret teknesi ve bir milyon şilep aracılığıyla olmaktaydı. Hiçbir büyük kentte kullanılmış maddeler böyle dikkatle işlenerek yeniden işe yarar hale

getirilmiyordu. Galakside hiçbir gezegen güneş gücünden bu dereceye kadar yararlanamıyor ya da fazla ısıyı atmak için böylesine çabalamıyordu. Gezegenin karanlık tarafında ışıltılı ısıtıcılar yoğun olmayan yukarı atmosfere kadar uzanıyor, aydınlık yarım küredeyse maden kentin içine çekiliyordu. Trantor dönüyor, dünyadaki bölgelerde arka arkaya gece olurken bu ısıtıcılar da yükseliyordu. Yine arka arkaya şafak sökerken bu kuleler aşağıya iniyordu. Bu yüzden Trantor'da her zaman yapay bir simetri vardı. Bu da hemen hemen bir simge sayılabilirdi.

Doruğa erişmiş olan Trantor, İmparatorluğu yönetiyordu!

Ama başarısızca. Zaten hiçbir güç imparatorluğu başarıyla yönetemezdi. Ülke, bir tek dünyadan yönetilemeyecek kadar büyüktü. En güçlü İmparatorların devrinde bile durum böyleydi. Çöküş sırasında İmparatorluk tacı sinsi politikacılar ve beceriksiz ahmakların arasında takas edildiği, bürokrasinin rüşvet yiyen ayrı bir toplum halini aldığı bir dönemde Trantor ülkeyi beceriksizce yönetmekten başka ne yapabilirdi? Ama en kötü halinde bile kendi kendine hareket eden bu makinenin yine de biraz değeri vardı. İmparatorluk devamlı parçalanıyordu. Ama Trantor, Trantor olarak kaldığı sürece İmparatorluğun da özü yaşamayı sürdürdü. Bunda gururlu, yaşlı, töresel, güçlü ve soylu bir hava vardı. Ancak akla sığmayacak o felaket olduğu, Trantor sonunda düşerek yağmalandığı, milyonlarca insanın öldüğü, milyarlarcasının açlığa mahkûm olduğu, gezegenin maden kabuğu "barbar" filosunun saldırıları yüzünden yaralandığı, delindiği ve eridiği zaman. İmparatorluğun da gerçekten çöktüğü düşünüldü. Bir zamanların bu ulu dünyasında yaşayanlardan geri kalanlar da gezegeni yaralamayı sürdürdüler. Ve bir kuşak süresinde Trantor insanlığın tanıdığı en büyük gezegen olmaktan çıktı ve inanılmayacak kadar karmaşık bir harabe yığını halini aldı.

Aradan iki yüz elli yıl geçti. Galaksinin diğer yerlerinde Trantor’un eski halini hâlâ hatırlıyorlardı. Gezegen tarihi romanlara sahne olan sevilen bir yer, benimsenen bir simge ve geçmişin bir anisiydi. Birçok atasözünde de geçiyordu bu ad. "Bütün yıldız gemileri Trantor’a iner", "Trantor’da birim aramaya benziyor", "Burası Trantor'a ne kadar benziyorsa..."

Galaksinin diğer yerlerinde böyleydi.

Ama Trantor’da durum hiç de böyle değildi. Gezegende eski Trantor unutulmuştu. Yüzeyi kaplayan maden tabakası hemen her yerde ortadan kalkmıştı. Trantor şimdi kendi kendilerine yeten çiftçilerin yaşadığı az nüfuslu, tüccar gemilerinin ender uğradığı ve pek de memnunlukla karşılanmadığı bir dünyaydı. Trantor adı resmen kullanılmakla birlikte artık halk tarafından tutulmuyordu. Şimdiki Trantor'lular gezegenden "Ülge" diye söz ediyorlardı. Gezegenliler Standart Galaksi dilindeki "Ülke" sözcüğünü yerel lehçeyle böyle söylüyorlardı.

Quindor Shandess yarı uyuklar gibi sessizce otururken bütün bunları düşünüyordu. Başka şeyleri de. Bu yarı uykulu hal hoşuna gidiyordu. Böyle zamanlarda kafasının planlamamış bir biçimde, kendince bir düşünce seline kapılmasına izin veriyordu.

Quindor Shandess on sekiz yıldan beri İkinci Vakfın Birinci Konuşmacısıydı. Kafası yeterince çalıştığı ve siyasi savaşlarda başarı göstermeyi sürdürdüğü takdirde bu mevkide daha on, on iki yıl kalabilecekti. Adam Birinci Vakfı yöneten Terminus Belediye Başkanının bir eşi, aynada görülen hayali gibiydi. Ama bu iki insan her bakımdan birbirinden farklıydılar. Terminus Belediye Başkanını bütün Galaksi tanıyordu. Tüm dünyalar Birinci Vakıftan sadece "Vakıf" diye söz ediyorlardı. İkinci Vakfın Birinci Konuşmacısını ise sadece iş arkadaşları tanıyordu. Ama asıl güçlü olan Shandess ve ondan önceki Birinci Konuşmacıların yönettiği İkinci Vakıftı. Birinci Vakıf fizik gücü, teknoloji, savaş silahları bakımından çok üstündü. İkinci Vakıf ise kafa gücü, beyin ve kontrol yeteneği bakımından. İkisi arasında bir savaş çıktığı takdirde Birinci Vakfın sürüyle gemi ve silah kullanmasının bir yararı olmayacaktı. İkinci Vakıf o gemileri ve silahları kullananların kafalarını kontrol altına aldığı zaman düşmanın savaş gücü ne işe yarardı?

Ama Quindor Shandess daha ne kadar zaman bu gizli gücü düşünerek sevinecekti? Birinci Konuşmacıların yirmi beşincisiydi. Kendisinden önce gelen yöneticilerden biraz daha uzun bir süre bu mevkide kalmıştı. Acaba yerimde kalmakta ısrar etmesem mi, diye düşündü. Daha genç heveslilere engel olmasam? Örneğin, Konuşmacı Gendibal'e... Masanın en yeni ve en heyecanlı üyesi... Shandess bu gece Gendibal’le bir süre konuşacaktı. O anı memnunlukla bekliyordu. Acaba Gendibal’in ileride bir gün yerime geçeceğini düşünebilir miyim?

Aslında Shandess'in yerini bırakmaya hiç niyeti yoktu. Bu görev ona büyük bir zevk veriyordu. Yaşlı olmasına karşın görevlerini yine de başarıyla yerine getiriyordu. Saçları kırlaşmıştı, ama zaten gençliğinde de açık renkti. Şimdi saçlarını iki santim daha kısa kestiriyor, böylece rengi de pek dikkati çekmiyordu. Gözleri uçuk maviydi. Arkasında Trantor'lu çiftçilerin o gösterişsiz kılığı vardı. Birinci Konuşmacı istediği takdirde Ülge'lilere katılabilir, onlardan biriymiş gibi dolaşırdı. Ama gizli gücü vardı. Kafasını ve gözlerini istediği an bir noktaya dikebilir, o zaman Ülge'liler onun isteğine göre davranır, daha sonra da bunu hiç hatırlamazlardı. Ama bu pek ender olur, daha doğrusu hemen hiç olmazdı. İkinci Vakfı yöneten Alın Kural, "Gerekmedikçe bir şey yapma," diyordu. "Gerektiği takdirde de... önce duraksa."

Birinci Konuşmacı usulca içini çekti. İmparatorluk Sarayının kalıntılarından pek de uzakta olmayan bu üniversitede yaşamak insana zaman zaman bu kuralın ne derece/e kadar altından sayılabileceğini düşündürüyordu.

Büyük Yağma günlerinde Altın Kurala gereğinden fazla uymak zorunda kalmışlardı. İkinci İmparatorluğun kurulmasıyla ilgili Seldon Planını feda etmeden Trantor'un kurtarılması imkânsızdı. Kırk beş milyar kişiyi kurtarmak insanca bir şey olurdu. Ama bu, hesaplaşma gününü geciktirecekti sadece. Birkaç yüzyıl sonra daha büyük bir yıkıma yol açacak, belki de İkinci İmparatorluk hiçbir zaman kurulamayacaktı...

Başlangıçtaki Konuşmacılar yağmayı çok önceden görmüş ve yıllarca bu sorunla uğraşmışlardı. Ama bir çözüm yolu bulamamışlardı. Hem Trantor'un kurtarılmasını, hem de ileride İkinci İmparatorluğun kurulmasını sağlayacak bir yol. O zaman iki kötü olasılıktan daha iyice olanını seçmek zorunda kalmışlar ve Trantor da ölmüştü!

O sırada yaşayan İkinci Vakıflılar Üniversite ve Kütüphaneyi zorlukla kurtarabilmişlerdi. Ve ondan sonra da bu yüzden kendilerini suçlu hissetmişlerdi. Hiç kimse üniversite ve kütüphanenin kurtarılmasının Katır'ın bir meteor hızıyla yükselmesini sağladığını kesin bir biçimde kanıtlayamamıştı. Ama hepsi de bu iki olay arasında bir bağ olduğunu sezmişlerdi.

O olayın her şeyi mahvetmesine ramak kalmıştı! Ama yağma ve Katır'dan sonraki sürede İkinci Vakfın Altın Çağı başlamıştı.

Ondan önce, Seldon’un ölümünden sonra iki yüz elli yıl boyunca İkinci Vakıflılar köstebekler gibi kütüphanede saklanmış, İmparatorluk güçlerinin karşısına çıkmamaya çalışmışlardı. Gün geçtikçe adına daha da uymayacak bir duruma giren Galaksi Kitaplığıyla ilgilenmeyen çökmüş bir toplumda kütüphanecilik yapmışlardı. Kitaplık kullanılmıyordu artık. Bu da İkinci Vakıflıların işine daha gelmekteydi. Aşağılayıcı bir yaşamdı onlarınki. Galaksinin ucunda Birinci Vakıf gitgide daha güçlenen düşmanlarla savaşırken, onlar sadece Planı korumaya çalışmışlardı. Birinci Vakfa yardım etmemiş, varlıklarını bile açıklamamışlardı. İkinci Vakfı özgürlüğüne kavuşturan o Büyük Yağma olmuştu. Yağmanın engellenmemesinin bir nedeni de buydu. (Cesur bir genç olan Gendibal kısa bir süre önce bunun tek neden olduğunu da söylemişti.) Büyük Yağmadan sonra İmparatorluk tümüyle çökmüştü. Ondan sonraki devirlerde sağ kalan Trantor’lular hiçbir zaman çağrılmadan İkinci Vakfa ait olan bölgeye girmemişlerdi. İkinci Vakıflılar "Büyük Yenileme"nin yağmadan kurtulan üniversite ve kitaplığı etkilememesini sağlamışlar, sarayın yıkıntıları da korunmuştu. Gezegenin geri kalan yerlerinde o maden örtü hemen hemen bütünüyle kaldırılmıştı. O büyük, sonsuz koridorlar kapatılmış, doldurulmuş, çarpıtılmış ve yıkılmıştı. Onlarla kimse ilgilenmiyordu artık. Hepsi de kaya ve toprakların altında kalmışlardı. Sadece burada o eski açıklık yerlerin etrafını hâlâ madenler çevreliyordu. Bu ululuk adına dikilmiş dev bir anıt sayılabilirdi. Bir İmparatorluğun mezarı. Ama Trantor'lular yani 'Ülge’liler için bunlar hayaletlerin dolaştıkları yerlerdi. Onları uyandırmaya da gelmezdi. Sadece İkinci Vakıflılar eski koridorlarda dolaşıyor, ışıltılı titanyuma dokunuyorlardı.

Ama bütün bunlara karşın Katır yüzünden mahvolmalarına ramak kalmıştı. Değişken kalkıp Trantor’a bile gelmişti. Shandess, ya ayak bastığı bu gezegenin aslında nasıl bir yer olduğunu anlasaydı, diye düşündü. Silahları İkinci Vakıflıların ellerindekilerden kat kat üstündü. Kafa gücü de onlarınkine eşit sayılırdı. İkinci Vakıflılar sadece gerekeni yapmak zorunda oldukları ve bu savaşı kazanmalarının ileride çok daha büyük bir kayba uğramalarına yol açacağını bildikleri için rahatlıkla hareket edemeyeceklerdi. Bayta Darell olmasa ve genç kadın hızla harekete geçmeseydi... Bu konuda da İkinci Vakıf Bayta’ya yardım edemezdi.

Sonra Altın Çağ başladı. O zamanki konuşmacılar harekete geçmenin yollarını buldular. Galaksiyi fethe başlayan Katır'ı durdurdular. Sonunda

Değişkenin kafasını kontrollerine aldılar. Daha sonra İkinci Vakıf, bu grubun nasıl bir şey olduğunu merak eden ve kendilerini aramaya başlayan Birinci Vakfı da durdurdu. On dokuzuncu Birinci Konuşmacı Preem Palver başardı bunu. Birinci Konuşmacıların en büyüğüydü o. Seldon Planını kurtardı ama korkunç fedakârlıklar pahasına!

Şimdi İkinci Vakıf başlangıçtaki gibi Trantor'un hayaletlerle dolu bir yerinde saklanıyor. Yüz yirmi yıldan beri bu böyle. Artık İmparatorluk güçlerinden değil, yine Birinci Vakıftan gizlenmeye çalışıyoruz. Birinci Vakıf artık hemen hemen Birinci Galaksi İmparatorluğu kadar büyük. Teknoloji bakımından ondan bile üstün...

Tatlı, ılık havada Birinci Konuşmacının gözleri kapandı. Yaşlı adam rüyalarla bilinçli düşünceler arasındaki o dinlendirici düşler âlemine daldı. Bu kadar sıkıntılı düşünce yeter. Sonunda her şey istediğimiz gibi olacak. Trantor hâlâ Galaksinin başkenti. Çünkü İkinci Vakıf burada ve etkisi İmparatorlarınkinden çok daha fazla.

Birinci Vakfı kısıtlayacak ve ona rehberlik edeceğiz. Birinci Vakıflılar uygun biçimde ilerleyecekler. Gemileri ve silahları korkunç ama kilit mevkiindeki liderleri gerektiği zaman kontrolümüze girdiklerinde hiçbir şey yapamayacaklar. Ve sonunda ikinci İmparatorluk kurulacak. Birincisinden farklı olacak bu. Çünkü Federal İmparatorluk halinde kurulacak. Her parçası yeteri kadar kendi kendisini yönetecek. Böylece bir merkezden yönetilen bir hükümet gibi görünüşte güçlü ama aslında zayıf bir duruma düşmeyecek. Yeni İmparatorluk daha gevşek, daha esnek, daha yumuşak olacak. Ve böylece gerilimlere daha iyi dayanacak. Ve buna İkinci Vakfın gizli erkek ve kadın üyeleri yol gösterecek. Daima! Daima! O zaman Trantor da yine başkent halini alacak. Kırk bin psiko-tarih uzmanı sayesinde, üzerinde kırk beş milyarın yaşadığı zamankinden daha da güçlü olacak..

Birinci Konuşmacı birdenbire uyandı. Güneş ufka yaklaşmıştı. Kendi kendine mırıldanıyor muydum? Yüksek sesle bir şey söyledim mi? İkinci Vakıflıların çok şey bilmesi ve pek az konuşmasını gerekiyordu. Birinci Konuşmacılarınsa bilgilerinin daha çok olması, dillerini de daha fazla tutmaları şarttı. Quindor Shandess alayla güldü. İnsan ateşli bir yurtsever gibi davranmak, İkinci İmparatorluğun bütün amacının Trantor hegemonyasını kurmak olduğuna inanmak istiyor. Seldon da bundan söz

ederek bizi uyarmıştı. Seldon beş yüzyıl önce bile böyle bir şey olabileceğini tahmin etmişti.

Birinci Konuşmacı fazla kestirmemişti. Gendibal'le konuşma zamanı gelmemişti henüz. Shandess o konuşmayı sabırsızlıkla bekliyordu. Gendibal Plana yeni bir gözle bakacak kadar genç, diğerlerinin fark edemeyeceği şeyleri görecek kadar da zekiydi. Shandess bile delikanlıdan bir şeyler öğrenebilirdi. Olmayacak bir şey değildi bu.

Preem Palver'in, o ulu Palver'in henüz otuzuna basmamış olan Kol Benjoam'la yaptığı konuşmadan ne kadar yararlandığını kimse kesinlikle bilmiyordu. Benjoam, Birinci Konuşmacıya öteki Vakıfla başa çıkmak için çeşitli yollar olduğunu açıklamıştı. Daha sonra Seldon'dan beri en büyük kuramcı olarak tanınan Benjoam bu konuşmadan hiçbir zaman söz etmemişti. Ama sonra o da Birinci Konuşmacı olmuştu. Palver yönetiminin bazı başarılarının o ünlü Birinci Konuşmacının değil, Benjoam'ın eseri olduğunu iddia edenler vardı.

Shandess, Gendibal'in kendisine ne söyleyeceğini düşünerek kendi kendine eğlendi. Birinci Konuşmacının karşısına ilk kez yalnız başlarına çıkan hevesli ve zeki gençlerin bütün tezlerini bir cümleyle açıklamaları bir töre olmuştu. Ve tabii önemsiz bir konu için pek değerli sayılan bir "ilk görüşme" istemezlerdi. Yoksa Birinci Konuşmacı onların iyi bir değerlendirici olmadıklarına karar verir ve bu da bütün meslek hayatlarının mahvolmasına yol açardı.

Gendibal dört saat sonra Quindor Shandess'in karşısındaydı. Genç adamın hiç de endişeli ya da telaşlı bir hali yoktu. Önce Shandess'in konuşması için sakin sakin bekledi.

Shandess, "Çok önemli bir konu için benimle özel olarak görüşme istediğinde bulundun, Konuşmacı," dedi. "Lütfen bu konuyu benim için özetler misin?"

Ve Gendibal âdeta biraz önce akşam yemeğinde neler yediğini anlatıyormuş gibi usulca açıkladı. "Birinci Konuşmacı, Seldon Planının hiçbir anlamı yok!"

18

Stor Gendibal'in kendi değerini takdir etmesi için başkalarının özgülerine ihtiyacı yoktu. Olağanüstü bir insan olduğunu bilmediği bir zamanı anımsamıyordu. Henüz on yaşındayken kafasının potansiyelini fark eden bir ajan onu İkinci Vakfa getirmişti. Gendibal derslerde dikkati çekecek kadar başarılı olmuştu. Bir ördeğin suya dalması gibi o da psiko-tarihe kolaylıkla dalıvermişti. Sanki bu konu onu çekmişti. Yaşıtları diferansiyel denklemlerle uğraşırlarken, Gendibal, Seldon'un temellerle ilgili eserini okumuştu. On beşine bastığı zaman Trantor'daki Galaksi Üniversitesine girmişti. (Trantor Üniversitesinin resmi adı buydu.) Fakülteye girmeden önce yapılan konuşma sırasında neler istediği sorulduğu zaman Gendibal kesin bir tavırla, "Kırkına gelmeden Birinci Konuşmacı olmak istiyorum," diye yanıtlamıştı. Bu amacına şu ya da bu şekilde erişeceğinden emindi. Gendibal için önemli olan, bu mevkiye gençlikte erişebilmekti. Preem Palver bile Birinci Konuşmacılığa kırk iki yaşında getirilmişti.

Gendibal bu sözleri söylediği zaman kendisiyle konuşan görevlinin yüzünde bir an bir ifade belirip kaybolmuştu. Ama delikanlı artık psiko-dile alışmış olduğundan, bu ifadeyi yorumlayabilmişti. Gendibal sanki görevli açıklamış gibi dosyasına küçük bir not yazılacağını biliyordu. "Onu yönetmek zor olacak."

Tabii! Gendibal de zaten dik başlılık etmeye kararlıydı.

Konuşmacı Gendibal şimdi otuz yaşındaydı. İki ay sonra otuz birine basacaktı ve Konuşmacılar Kurulunun üyesiydi. Birinci Konuşmacılığa getirilmesi için en fazla dokuz yılı vardı. Bunun başaracağından da emindi. Şimdiki Birinci Konuşmacıyla yapacağı görüşme planları bakımından son derecede önemliydi. Tam anlamıyla uygun bir izlenim bırakabilmek amacıyla iyice hâkim olduğu psiko-dilbilgisini daha da olağanüstü bir hale sokmak için hiçbir çabadan kaçınmamıştı.

İkinci Vakıftan Konuşmacılar birbirleriyle Galaksideki başka hiçbir dile benzemeyen bir lisanla anlaşırlardı. Bu iletişim aracı sözcükler kadar hafif hareketler ve kafada düşüncelerin çizdiği şekilleri fark etmekten oluşuyordu. Bir yabancı pek az söz duyabilirdi. Hatta bazen hiçbir şey işitmezdi. Ama iki Vakıflı kısa bir sürede birbirleriyle her türlü fikir alışverişinde bulunurlardı. Söylenenler, olduğu gibi, ancak başka bir Konuşmacıya tekrarlanabilirdi. Konuşmacıların dili, hızı ve inceliği bakımından gerçekten üstündü. Ama bunun kötü bir yanı vardı. İnsanın gerçek düşüncelerini gizlemesi hemen hemen olanaksızdı.

Gendibal, Birinci Konuşmacı hakkında düşündüğünü biliyordu. Ona göre Birinci Konuşmacı kafa bakımından doruk noktasını çoktan geride bırakmıştı. Gendibal'a göre Birinci Konuşmacı bir kriz beklemiyordu. Bunu karşılayacak şekilde eğitilmemişti. Böyle bir acil durumda sorunu çözümleyecek kadar zeki değildi. Shandess iyiniyetli ve uysal bir adamdı. Ama felaketlere de onun gibiler neden olurlardı.

Gendibal bunları sözcükler, el hareketleri ve yüz ifadeleriyle gizlemek zorunda olduğu gibi, kafasından da geçirmemesi gerekiyordu. Birinci Konuşmacının hafifçe de olsa durumu sezmesini önleyecek etkili bir yol yoktu. Gendibal'in de. Birinci Konuşmacının kendisi hakkındaki düşüncelerini biraz olsun bilmesi kaçınılmaz bir şeydi. Shandess'in uysallık ve iyi niyeti çok belirliydi, yapmacık da değildi Ama genç adam bazen bunun gerisindeki hafif alay ve aşağı görmeyi hissediyor, o zaman kendi kafasını daha da sıkı kontrol altına alıyordu. Çünkü öfkelendiğini belli edebilirdi. Bu duygusu anlaşılmamalı ya da pek az sezilmeliydi.

Birinci Konuşmacı koltuğunda arkasına yaslanarak gülümsedi. Ayaklarını kaldırıp masanın üzerine dayamadı ama güvenlik, samimiyet ve dostluktan oluşan bir hava yaratmayı başardı. Bu niteliklerin her birini yeteri kadar belli etti. Ve Gendibal bu yüzden açıklamasının ne etki yaptığını kesinlikle anlayamadı.

Shandess, Gendibal'e oturmasını söylememişti. Genç adamın bu kararsızlığını azaltmak için yapacağı hareketler ve takınabileceği tavırlar kısıtlıydı. Bunu Birinci Konuşmacının anlamamış olması da imkânsızdı.

Shandess, "Seldon Planının hiçbir anlamı yok, öyle mi?" dedi. "Ne ilgi çekici bir iddia. Konuşmacı Gendibal son zamanlarda Asal Işına baktın mı?"

"Ben onu sık sık inceliyorum, Birinci Konuşmacı. Bu benim hem görevim, hem de bana zevk veren bir şey."

"Yoksa sadece bunun senin alanına giren bölümlerini mi inceliyorsun? Arada sırada? Onu mikroyöntemle mi gözden geçiriyorsun? Şurada bir denklem sistemi, burada bir ayarlama kolcuğu? Tabii bu da çok önemli. Ama ben Planı arada sırada bütün olarak incelemenin olağanüstü bir çalışma olduğunu düşündüm her zaman. Asal Işın yayınını bölüm bölüm incelemenin yararları oluyor. Buna sanki plan büyük bir kıtaymış gibi bakmak insana esin veriyor. Açıkçası ben de bunu uzun bir süreden beri yapmadım, Konuşmacı. Bana katılır mısın?"

Gendibal fazla beklemeye cesaret edemedi. Bunun yapılması gerekiyordu. Hem de kolaylıkla ve hoş bir şekilde. Yoksa hiç yapılmaması daha da doğru olacaktı. "Bu benim için bir onur ve bir zevk olur, Birinci Konuşmacı."

Birinci Konuşmacı masasının yan tarafındaki bir düğmeye bastı. Her Konuşmacının odasında böyle bir şey vardı. Gendibal’ın bürosunun da Shandess'inkinden aşağı kalır bir yanı yoktu. Görünüşte İkinci Vakıf herkesin birbirine eşit olduğu bir toplumdu. Ama bu sadece önemli olmayan ayrıntılar açısından doğruydu. Birinci Konuşmacının tek resmi yetkisi de adından anlaşılabilirdi. Yani toplantılarda önce o konuşurdu.

Düğmeye basıldığı zaman oda karardı. Ama hemen arkasından yerini incimsi, donuk bir ışığa bıraktı. Karşılıklı iki geniş duvar önce hafif krem rengine büründü. Sonra parlaklaşıp beyazlaştı. Sonunda düzgünce yazılmış denklemler belirdi. Bunlar çok küçük oldukları için okunmaları kolay değildi.

Birinci Konuşmacı, "Bir itirazın yoksa," dedi. "Bir seferde iyice büyük bir bölümü inceleyebilmek için denklemleri küçülteceğiz." Ama o arada Gendibal'ın itiraz etmesine izin vermeyeceğini de belli etti.

Düzgün denklemler saç kadar incecik çizgilere dönüştü. Bunlar incimsi zemin üzerine çizilmiş, hafif kıvrımlı nehir haritalarına benziyorlardı. Birinci Konuşmacı, koltuğun dirsek dayanılan yerine yerleştirilmiş olan küçük bir kutunun üzerindeki düğmelere bastı. "Planın başına döneceğiz. Hari Seldon'un sağ olduğu günlere. İleri hareketi iyice yavaşlatacak, objektif kapağını bir seferde sadece on yıllık bir gelişmeyi

görmemizi sağlayacak şekilde ayarlayacağız. Böyle yapıldığı zaman insanın aklı ayrıntılara takılmıyor, tarihin akışını kusursuz bir biçimde izleyebiliyor. Bilmiyorum, bunu şimdiye dek hiç yaptın mı?"

"Tam anlamıyla değil, Birinci Konuşmacı."

"Ara sıra yapmalısın. İnsan harika bir duyguya kapılıyor. Bak, başlangıçtaki siyah çizgiler ne kadar seyrek! İlk on yıllık sürelerde fazla bir seçenek yoktu tabii. Ama zamanla ana çizgiden ayrılan kolların sayısı artmaya başladı. Belirli bir kola sapılır sapılmaz gelecekteki pek çok seçenek ortadan kalkmış oluyordu. Yoksa işin içinden çıkılamayacaktı. Tabii gelecek konusunda hangi seçenekleri plandan sildiğimize dikkat etmemiz gerekiyor."

"Bunu biliyorum, Birinci Konuşmacı." Gendibal'ın cevabında pek de gizleyemediği hafif bir alay vardı.

Birinci Konuşmacı buna aldırmadı. "Kırmızı simgelerden oluşan kıvrımlı çizgilere dikkat et. Bunlar belirli bir biçim oluşturuyorlar. Aslında her Konuşmacı Seldon'un ilk Planına bazı ince noktalar ekleyerek masadaki yerini kazanırken, bu kırmızı çizgilerin de gelişigüzel bir şekilde sona ermeleri gerekir. Planın hangi bölümüne ince birkaç ayrıntının ekleneceği, belirli bir konuşmacının hangi konuyla ilgileneceği ya da yeteneklerinin onu nereye çekeceği önceden kestirilemez. Ama ben uzun bir süreden beri Seldon'un siyah çizgisiyle. Konuşmacılarının kırmızı simgelerinin kesin bir kurala uyduklarından kuşkulanıyorum. Bu yalnızca zamana bağlı. Başka hiçbir şeyle ilişkisi yok."

Yıllar geçer, saç teli kadar ince siyah ve kırmızı çizgiler insanı âdeta ipnotize eden şekiller çizerken, Gendibal da dikkatle bakıyordu. Tabii bu şekillerin kendi başlarına bir anlamları yoktu. Önemli olan bunları oluşturan simgelerdi. Şurada burada parlak mavi kollar belirerek genişliyor, belirgin bir hal alıyor, sonra da kırmızı ya da siyah çizgilere karışarak kayboluyordu.

Birinci Konuşmacı, "Sapmayı gösteren mavi," diye mırıldandı. Hem onun, hem de Gendibal'in duyduğu tiksinti aralarındaki havayı doldurdu âdeta. "Bu sık sık tekrarlanıyor. Sonunda Sapma Yüzyılına erişeceğiz."

Öyle de oldu. İnsan Katır gibi sarsıcı bir fenomenin Galaksiyi hangi an doldurduğunu hemen fark ediyordu. Asal Plan birdenbire yanlara uzanan

mavi kollar yüzünden kalınlaştı. Bunların birkaçı sona ererken daha çok sayıda kol beliriyordu. Çizgiler kalınlaşır ve duvarı daha parlak lekelerle doldururken sanki oda da mavileşti. (Bu durum ancak bu biçimde anlatılabilirdi.) Sapma en yüksek noktasına erişti, sonra renk uçuklaştı, kollar inceldi, bir araya geldi. Ancak uzun bir yüzyılın sonunda ortadan kalktı. Maviler kaybolduğu, plan kırmızılı siyahlı haline döndüğü zaman Preem Palver'in yaşadığı çağa erişmiş olduklarını anladılar.

Zamanda daha ilerlediler.

Birinci Konuşmacı, "Şimdiye eriştik," dedi.

Geleceğe uzandılar.

Birinci Konuşmacı, "İşte İkinci İmparatorluk bu noktada kuruluyor," diye açıkladı. Sonra Asal Işını kapattı ve oda normal ışıkla aydınlandı.

Gendibal, "Bu duyguları etkileyen bir deneyimdi," dedi.

Birinci Konuşmacı, "Evet," diye gülümsedi. "Hangi duyguyu kastettiğini açıklamamaya dikkat ediyorsun. Çünkü bunun ne olduğunu sen de bilmiyorsun. Ama bu önemli değil. Sana şimdi bazı noktaları işaret etmek istiyorum. Herhalde Preem Palver'in zamanından beri hemen hiç mavi sapma çizgisi olmadığını gördün. Yani son yüz yirmi yıl boyunca. Önümüzdeki beş yüzyılda sapma olasılıklarının ancak beşinci dereceden olduğunu da fark ettin. Psiko-tarihin inceliklerini İkinci İmparatorluğun kuruluşundan sonraki çağlara doğru yaymaya başladığımızı biliyorsun. Hari Seldon üstün bir deha olmakla birlikte her şeyi bilmiyordu. Bilemezdi. Bunun da farkındasın sanırım. Onun Planını daha iyi hale getirdik. Psiko-tarih konusundaki bilgimiz Seldon'unkinden çok daha derin. Seldon'un hesapları İkinci İmparatorlukla sona eriyordu. Biz bunu daha ileriye doğru uzattık. Yeni İkinci İmparatorluğun kurulmasından daha da ileriye giden Hiper-Plan daha çok benim eserim ve ben o sayede Birinci Konuşmacılığa getirildim. Bilmem bunu söylemem ayıp mı oluyor? Bütün bunları sana boş yere konuşmaman için söyledim. Bütün bu gördüklerinden sonra Seldon Planının anlamsız olduğunu nasıl düşünebildin? Kusursuz bu Plan. Sapma Yüzyılından sonra ayakta kalabilmesi kusursuzluğunun en büyük kanıtı! Tabii Preem Palver de bir dâhiydi o başka. Planı 'anlamsız' diye damgalamana neden olan zayıflık nerede, delikanlı?"

Gendibal dimdik duruyordu. "Haklısınız, Birinci Konuşmacı. Seldon Planı kusursuz."

"Yani sözlerini geri mi alıyorum?"

"Hayır, Birinci Konuşmacı. Planın kusuru, kusursuz oluşunda. Bu tehlikeli bir kusursuzluk."

19

Birinci Konuşmacı, Gendibal'i sakin sakin süzdü. Shandess yüz ifadesini kontrol etmeyi çoktan öğrenmişti. Gendibal’in bu konudaki beceriksizliğinin sonuçlarını seyretmek de onu eğlendiriyordu. Konuşmalar sırasında genç adam duygularını gizlemek için elinden geleni yapıyor ama her seferinde de bunları iyice açıklıyordu. Shandess, Gendibal’i tarafsız gözle inceledi. Orta boydan biraz kısa, zayıf bir adamdı. Durmadan huzursuzca oynattığı elleri kemikli, dudakları da incecikti. Hiçbir zaman neşeyle parlamayan kara gözleri vardı. Bunlar sık sık ateş saçarlardı âdeta. Birinci Konuşmacı, Gendibal’i inandığı bir şeyden vazgeçirmenin ne denli zor olduğunu da biliyordu.

Quindor Shandess, "Birbirini tutmayan sözler söylüyorsun. Konuşmacı," dedi.

"İlk bakışta öyle gözüküyor. Birinci Konuşmacı. Çünkü Seldon Planıyla ilgili birçok şeyi olduğu gibi, hiç soru sormadan kabul ediyoruz."

"O halde sen hangi konuda sorular soruyorsun?"

"Planın temeli konusunda. Planın niteliğini, hatta varlığını çok kimse öğrendiği takdirde bunun etkili olamayacağını biliyoruz. Planın davranışlarını önceden tahmin ettiği kitleler öğrendikleri takdirde."

"Hari Seldon bunu anlıyordu sanırım. Yanılmıyorsam bunu psiko-tarihin iki temel aksiyomundan biri olarak kabul etti."

"Hari Seldon Katır’ın ortaya çıkacağını tahmin edemedi, Birinci Konuşmacı. O halde... Katır'ın İkinci Vakfın önemini belirttiği an, bu grubun Birinci Vakıflılar için bir saplantı halini alacağını da önceden göremedi."

"Hari Seldon..." Birinci Konuşmacı titredi ve sustu.

İkinci Vakfın bütün üyeleri Hari Seldon'un nasıl bir insan olduğunu biliyorlardı. Adamın sürüyle iki boyutlu, üç boyutlu fotoğrafları, holografları, rölyefleri, küre içine oturtulmuş heykelcikleri vardı. Seldon

oturuyor, Seldon ayakta. Ama bütün bunlar psiko-tarihin babasını hayatının sen birkaç yılındaki haliyle gösteriyorlardı. Çok yaşlı, şefkatli, yüzü ihtiyarlara özü sağduyuyla bilgeleşmiş, olgun bir dâhiyi simgeleyen bir insan. Ama Birinci Konuşmacı Seldon'un gençlik yıllarında çekildiği iddia edilen bir fotoğrafı anımsıyordu. O resimle kimse ilgilenmemişti. Çünkü genç bir Seldon düşüncesi âdeta inançlara uymayacak bir şeydi. Ama Shandess o fotoğrafı görmüştü. Şimdi birdenbire, Stor Gendibal genç Seldon'a çok benziyor, diye düşündü. Saçma! Bu arada sırada aklı başında herkese musallat olan o batıl inançlardan biri. Belli belirsiz bir benzerlik beni kandırdı. Fotoğraf şimdi önümde olsaydı bu benzerliğin bir hayal ürünü olduğunu görürdüm. Ama neden bu gülünç düşünce şu anda aklıma geldi?

Birinci Konuşmacı kendini topladı. Onunki anlık bir sarsıntıydı. Düşünceleri kısa bir an raylarından çıkmışlardı ama bunu ancak bir Konuşmacı fark edebilirdi. Gendibal da bu olayı istediği gibi yorumlayabilirdi. Shandess yine kesin bir tavırla, "Hari Seldon önceden görmesi imkânsız olan sonsuz olasılıklar bulunduğunu biliyordu," dedi. (Zaten bu yüzden İkinci Vakfı kurdu. Biz de Katır’ın ortaya çıkacağını tahmin edemedik. Ama bize saldırırken durumu anladık ve onu durdurduk. İkinci Vakfın Katır olayından sonra Birinci Vakıflılar için bir saplantı halini alacağını da bilemedik. Ama bunu da anında fark ettik ve sona erdirdik. Bütün bunlarda bulduğun kusur nedir?"

Gendibal, "Bir kere," diye karşılık verdi. "Birinci Vakfın bizimle ilgili saplantısı sona erdirilmiş değil." Gendibal'in tavırlarındaki saygı gitgide azalıyordu. Shandess onun sesindeki titremeyi fark ettiğine ve bunu kararsızlık olarak yorumladığı kanısına vardı. Bu hatayı düzeltecekti.

Birinci konuşmacı çabucak, "İzin ver de neler söyleyeceğini tahmin edeyim," dedi. "Birinci Vakıftan bazı kimseler hemen hemen ilk dört yüzyıllık süredeki karmaşayla, son yüz yirmi yılın sakinliğini karşılaştıracak ve belirli bir sonuca varacaklar. 'İkinci Vakıf Planı etkili bir şekilde korumasaydı, böyle olmazdı,’ diyecekler. Tabii bu bakımdan haklı da olacaklar. Bu kimseler İkinci Vakfın aslında ortadan kaldırılmamış olduğuna karar verecekler. Bu kararları da doğru olacak yine. Zaten Birinci Vakfın baş gezegeni Terminus’ta yaşayan ve hükümet üyesi olan bir genç hakkında raporlar aldık. O bütün bunlara inanı- yormuş. Genç adamın adını unuttum."

Gendibal usulca, "Golan Trevize," dedi. "Bu konuyu raporlarda ilk ben fark ettim. Ve meseleyi size yansıttırdım."

Birinci Konuşmacı abartmalı bir nezaketle, "Ya?" diye mırıldandı. "Peki, bu genç adam dikkatini neden çekti?"

"Terminus’taki ajanlarımızdan biri Encümene yeni Üye seçilen kimseler hakkında sıkıcı bir rapor yollamıştı. Genellikle gönderilen ve Konuşmacıların hiçbirinin aldırmadığı türden bir rapor. Ama bu seferki dikkatimi çekti. Çünkü bunda yeni Üye olan Golan Trevize adlı biri tanımlanıyordu. Anlaşıldığına göre, Trevize kendisine inanılmayacak kadar güvenen, kavgacı bir insandı."

"Yani onun sana benzediğini anladın, öyle mi?"

Gendibal soğuk bir tavırla, "Hiç de değil," dedi. "O gülünç şeyler yapmaktan hoşlanan, pervasız bir insana benziyordu. Bu tanımlama da bana hiç uymuyor. Her neyse... Trevize’nin daha etraflıca araştırılmasını istedim. Kısa bir süre sonra da, Trevize genç yaşta aramıza alınsaydı bizim için çok iyi olurdu, diye düşündüm."

Birinci Konuşmacı başını salladı. "Belki. Ama Terminus'tan gönüllü toplamadığımızı biliyorsun."

"Bunu çok iyi biliyorum. Trevize bu konuda eğitilmemiş olmasına karşın sezgileri son derecede güçlü. Ama tabii hiç disiplinli değil. Trevize'nin İkinci Vakfın hâlâ varolduğunu anlaması beni şaşırtmadı. Ama konunun önemli olduğunu düşünerek büronuza kısa bir not yolladım."

"Şimdiki halinden yeni bir gelişme olduğu anlaşılıyor."

"Trevize bizim hâlâ varolduğumuzu iyice kavradıktan sonra o çok iyi gelişmiş sezgi gücünü kişiliğine tam uyacak bir biçimde, disiplinsizce kullanmış. Ve bunun sonucu olarak da Terminus'tan sürülmüş."

Birinci Konuşmacı kaşlarını kaldırdı. "Birden durdun. Bunun anlamını yorumlamamı istiyorsun. Bilgisayarımı kullanmadan bu olaya kafanda Seldon’un denklemle kabataslak uygulamama izin ver. Tahminime göre, İkinci Vakfın varolduğundan kuşku duyacak kadar zeki bir Belediye Başkanı, disiplinsiz bir gencin gerçeği bütün Galaksiye haykırmasını istemiyor. İkinci Vakfın bu yüzden tehlikeyi fark etmesinden çekiniyor.

Yanılmıyorsam Bronz Branno, Trevize Terminus’tan ayrıldığı takdirde gezegenin daha güvende olacağına karar verdi."

"Kadın Trevize’yi hapsettirir ya da usulca öldürtürdü..."

"Bildiğin gibi, denklemler kişilere uygulandığı zaman sonuç her zaman güvenilir olmuyor. O denklemler insan kitlelerine göre hazırlanmış. Onun için kişilerin nasıl davranacaklarını önceden tahmin etmek imkânsız. Tabii Belediye Başkanının insanca taraflarının ağır bastığına, öldürmek bir yana, bir kimseyi hapse atmanın bile acımasız bir şey olduğunu düşündüğüne karar verebiliriz."

Gendibal bir süre hiçbir şey söylemedi. Ama anlamlı bir sessizlikti onunki. Genç adam bu sessizliği Birinci Konuşmacının duyduğu güvenin kaybolmasına neden olacak kadar sürdürdü. Ama onu kızdıracak kadar da değil.

Gendibal her şeyi saniyesi saniyesine ayarladıktan sonra, "Benim yorumlamam böyle değil," diye açıkladı. "Ben şu anda Trevize’nin İkinci Vakfın tarihi boyunca karşılaştığı en büyük tehlikenin keskin yanı olduğuna inanıyorum. Bu tehlike Katır’ın yarattığından da büyük!"

20

Gendibal büyük bir memnunluk duydu. Bu açıklama etkili olmuş, böyle bir şey beklemeyen Birinci Konuşmacı gafil avlanmıştı. Artık o andan itibaren üstünlük Gendibal'deydi. Bu konuda kuşkusu olsaydı bile, Shandess'in ondan sonraki sözleri genç adama yanılmadığını da açıklayacaktı.

"Bu durumun, Seldon Planının anlamsız olduğu konusundaki sözlerinle bir ilişkisi var mı?"

Gendibal sonuçtan emin olarak bir kumar oynadı. Birinci Konuşmacının kendini toplamasına izin vermeyen bir tavırla, bir öğretmen gibi açıkladı. "Birinci Konuşmacı, Sapma Yüzyılında görülen o müthiş karmaşa ve yoldan çıkmadan sonra Planı rayına Preem Palver'in oturttuğuna inanılıyor. Asal Işını inceleyin. Sapmalar Palver'in ölümünden ancak yirmi yıl sonra sona erdi. Ondan beri de hiçbir sapma görülmedi. Bunu Palver'den sonraki Birinci Konuşmacıların başardığı söylenebilir. Ama buna da pek ihtimal vermiyorum."

"Vermiyor musun? Evet, hiçbirimiz de birer Pal- ver değildik. Ama neden ihtimal vermiyorsun?"

"Bunu size göstermeme izin verir misiniz, Birinci Konuşmacı? Psiko-tarihin matematik denklemlerinden yararlanarak sapmanın İkinci Vakfın aldığı önlemler sonucu ortadan kalkması olasılığının pek mikroskobik olduğunu kanıtlayabilirim. Bu ancak yarım saatinizi alır. Ama zamanınız yoksa ya da istemiyorsanız bana izin vermeyebilirsiniz. Tabii ben de bütün Konuşmacı Masasını toplantıya çağırır ve bu iddiamı orada kanıtlarım. Ama o durumda zaman kaybetmiş olurum. Ve gereksiz tartışmalar da çıkar."

"Evet. O arada ben de utanılacak bir duruma düşerim. Pekâlâ, iddianı bana şimdi kanıtla. Ama seni uyarıyorum." Birinci Konuşmacı kendini toplamak için müthiş bir çaba harcıyordu. "Göstereceğin değersiz bir şeyse, bunu hiçbir zaman unutmayacağım."

Gendibal diğerini ezen doğal bir gururla, "Bunu değersiz bulursanız," dedi. "Hemen istifamı veririm."

Aslında Gendibal'in iddiasını kanıtlaması yarım saatten daha uzun sürdü. Birinci Konuşmacı her denklemi âdeta vahşi bir hırsla çürütmeye çalıştı. Gendibal Mikro-Işın'ı ustalıkla kullanması sayesinde biraz zaman kazandı. Bu aygıt o pek büyük Planın belirli bir bölümünü holografik olarak canlandırıyordu. Bunun kullanılması için düğmeli bir kutuya ya da bir duvara gerek yoktu. Mikro-Işın sadece on yıl önce kullanılmaya başlanmıştı. Ve Birinci Konuşmacı aygıtı ustalıkla kullanmayı hiçbir zaman başaramamıştı. Gendibal de bunun farkındaydı. Shandess genç adamın bunun farkında olduğunu da biliyordu.

Gendibal aygıtı sağ başparmağına taktı, düğmelerini dört parmağıyla çalıştırdı. Elini sanki aygıt bir müzik aletiymiş gibi dikkatle kullanıyordu. (Aslında bu benzerlik konusunda bir de tez yazmıştı.) Gendibal'in kolaylıkla bulduğu ve gösterdiği denklemler onun sözlerine uygun biçimde bir yılan gibi gerileyip ilerlediler. Genç adam gerektiği takdirde tanımlamalar sağlıyor, aksiyomlar kuruyor, grafikler gösteriyordu. Hem iki, hem de üç boyutlu. (Çok boyutlu projeksiyonları da unutmamalıyız.) Gendibal'in açıklaması berrak ve kesindi. Ve sonunda Birinci Konuşmacı oyun oynamaktan vazgeçti. İkna olmuştu.

"Bu türde bir analiz gördüğümü hatırlamıyorum," dedi. "Kimin işi bu?"

"Benim, Birinci Konuşmacı. Bununla ilgili temel matematik kurallarını yayınladım."

"Pek zekice bir şey bu, Konuşmacı Gendibal. Öldüğüm ya da çekildiğim takdirde böyle bir çalışma Birinci Konuşmacılığa aday gösterilmeni sağlayabilir."

"Ben bu konuyu hiç düşünmedim, Birinci Konuşmacı. Ama buna inanmayacağınız için bu sözümü geri alıyorum. Bu konuyu düşündüm ve Birinci Konuşmacı olacağımı umuyorum. Çünkü bu mevkie gelecek kimsenin belirli bir yolu izlemesi gerekiyor. O yolu açık açık sadece ben görebiliyorum."

Birinci Konuşmacı, "Evet," dedi. "Uygunsuz bir alaçakgörülülük çok tehlikeli olabilir. Ama kastettiğin hangi yol? Belki şimdiki Birinci

Konuşmacı da o yolu izleyebilir... Belki yaşlı olduğum için yaratıcılık konusunda senin gibi bir atılım yapamadım. Ama talimatını izleyemeyecek kadar ihtiyarda değilim." Bu nazik bir teslim oluştu.

Gendibal birdenbire umulmadık bir şekilde Shandess'e ısındığını hissetti. Ama bir yandan da Birinci Konuşmacının bunu sağlamak istediğinin farkındaydı. "Teşekkür ederim. Birinci Konuşmacı, Yardımınıza gerçekten çok ihtiyacım olacak. Sizin aydın liderliğiniz olmadığı takdirde Masayı etkileyemem." Nezakete nezaketle karşılık verilirdi. "Bundan, gösterdiklerimden Sapma Yüzyılının bizim çabalarımızla düzeltilmesinin ve o zamandan beri bu tür aykırılıkların son bulmasının imkânsız olduğunu anladığınız sonucunu çıkarıyorum."

Shandess, "Bunu iyice anladım," dedi. "Matematik denklemlerin doğruysa, o zaman Planın bildiğimiz biçimde yeniden yola girmesi ve şimdiki gibi olağanüstü etkili olması için belirli bir şeyin gerekliliği anlaşılıyor. Bizim küçük grupların, hatta tek tek kişilerin gösterecekleri tepkileri oldukça kesin bir şekilde tahmin etmemiz yani."

"Öyle. Psiko-tarih matematiği buna izin vermiyor. O halde sapmaların ortadan kalkmaması gerekirdi. Daha da önemlisi yeni sapmalar gözükmeliydi. Şimdi daha önce Seldon Planının kusursuzluğunun asıl kusur olduğunu söylediğim zaman neyi kastettiğimi anladınız sanırım."

Birinci Konuşmacı, "Ya Seldon Planında sapmalar olmalı," diye karşılık verdi. "Ya da senin hesapların yanlış. Seldon Planında yüzyıldan daha uzun bir süreden beri Sapma görülmediğini itiraf ediyorum. O halde senin hesaplarında bir hata var. Ama ben bir yanlış ya da hata göremedim."

Gendibal, "Üçüncü bir olasılık olmadığını düşünüyor ve yanılıyorsunuz," dedi. "Seldon Planında sapma olmayabilir. Hesaplarım da bunun imkânsız olduğunu kanıtlayabilir. Ve hatalı da olmayabilir."

"Üçüncü bir olasılık göremiyorum."

"Seldon Planının, küçük insan gruplarının, hatta belki de tek tek kişilerin tepkilerinin önceden tahmin edilmesini sağlayan çok ileri bir psiko-tarih yöntemiyle kontrol altında tutulduğunu düşünebiliriz. Biz İkinci Vakıflıların sahip olmadığı bir yöntemle. O zaman ve sadece o zaman

benim hesaplarım Seldon Planında sapmalar olamayacağını önceden açıklayabilir."

Birinci Konuşmacı İkinci Vakıf ölçülerine göre bir süre konuşmadı. Sonra, "Ben böyle ileri bir psikotarih yöntemini bilmiyorum," diye mırıldandı. "Tavırlarından bunu senin de bilmediğini anlıyorum. Bundan senin de, benim de haberim olmadığına göre, diğer Konuşmacılardan biri ya da bir Konuşmacılar grubu böyle bir yöntemi geliştirmiş olamaz. Böyle bir mikro-psiko tarihi! Bu yönteme bu adı verebilir miyim? Bunu Masadakilerden saklamış olmaları imkânsız. Yani bu olasılık pek zayıf. Sen de aynı fikirde değil misin?"

"Aynı fikirdeyim."

"O halde ya analizin yanlış, ya da mikro-psiko-tarihi İkinci Vakıf dışında bir grup uyguluyor."

"Evet, Birinci Konuşmacı, doğru olan bu ikinci olasılık."

"Bu sözünün doğruluğunu kanıtlayabilir misin?"

"Resmi bir biçimde kanıtlayamam. Ama şunu bir düşünün: Tek tek kişilerle ilgilenerek Seldon Planını etkileyen biri ortaya çıkmadı mı?"

"Katır'ı kastediyorsun sanırım."

"Evet, tabii."

"Katır sadece her şeyi altüst ediyordu. Buradaki sorun Seldon Planının çok iyi çalışması. Senin matematik denklemlerinin izin vermediği kadar kusursuza yakın bir şekilde hem de. Sana gereken Katır karşıtı biri. Katır gibi Planı kolaylıkla etkileyebilen ama zıt bir amaç uğruna çalışan bir kimse. Planı saptırmak değil kusursuz bir hale sokmak için çalışan biri."

"Evet. Tamam, Birinci Konuşmacı! Keşke bu tanımlamayı ben düşünebilseydim. Katır neydi? Bir Değişken. Ama nereden gelmişti o? Nasıl ortaya çıkmıştı? Bu soruların cevabını kimse bilmiyor. Daha başka Katır'lar da olamaz mı?"

"Olmadığı belli. Katır'ın özellikleri konusunda en iyi bilinen şeylerden biri onun kısır olduğu. Zaten o adı kendisine bu yüzden takmıştı. Yoksa bunun da bir efsane olduğunu mu düşünüyorsun?"

"Ben Katır'ın torunlarını kastetmedim. Katır kendisi gibi güçlü kimselerden oluşan bir grubun yoldan sapmış bir üyesi olamaz mı? Ve bu insanlar ya da Değişkenler kendilerince bir nedenle Planı altüst etmiyor, onu destekliyorlar."

"Onlar Planı neden desteklesinler?"

"Biz neden destekliyoruz? Biz İkinci bir İmparatorluk kurulmasını planlıyoruz. Ve bu İmparatorluğu ilgilendiren konularda biz... daha doğrusu torunlarımız karar verecekler. Şimdi diyelim ki, başka bir grup Planı bizden daha da başarılı bir biçimde destekliyor. O halde bu konuda karar verme hakkını da bize bırakacak değiller. Kararları onlar verecekler. Ama hangi amaçla? Onların bizi ne tür bir İkinci İmparatorluğa doğru sürüklediklerini öğrenmeye çalışmamız gerekmez mi?"

"Onların amaçlarını nasıl öğreneceksin?"

"Terminus Belediye Başkanı, Golan Trevize'yi gezegenden neden sürdü? Böyle yaparak tehlikeli o- labilecek birinin Galakside istediği gibi dolaşmasına izin vermiş oldu. Kadının bunu insanca duyguları yüzünden yaptığına inanmıyorum. Tarih Birinci Vakit liderlerinin her zaman gerçekçi olduklarını gösteriyor. Yani genellikle 'ahlak' ilkelerine aldırmadan hareket ettiklerini. Hatta kahramanlarından biri, yani Salvor Hardin onlara ahlak kurallarına aldırmamalarını öğütlemiş. Bence... Sizin deyiminizi kullanayım... Katır karşıtlarının ajanları Belediye Başkanını böyle davranmaya zorladılar. Yanılmıyorsam Trevize onların tarafına geçti. Karşımızdaki müthiş tehlikenin öncüsü de o. Öldürücü bir tehlikenin."

Ve Birinci Konuşmacı, "Seldon adına!" dedi. "Haklı olabilirsin. Ama Masadakileri buna nasıl inandıracağız?"

"Birinci Konuşmacı itibarınızı küçümsüyorsunuz."

ALTI - Arz

21

Trevize sıkılmış, genç adama ter basmıştı. Pelorat'la küçük yemek bölmesinde oturuyorlardı. Öğle yemekleri henüz sona ermişti.

Pelorat, "Uzaya açılalı daha iki gün oldu," dedi. "Pek rahatım. Tabii açık havayı, doğayı filan özlüyorum o da başka. Ne garip! Böyle şeyler etrafımı sarmışken onların farkında bile değildim. Ama benim levha ve senin o harika bilgisayar sayesinde bütün kitaplığımı yanımda taşıyorum. Hiç olmazsa önemli bölümlerini. Artık uzakta olduğum için korkuya da kapılmıyorum. Şahane!"

Trevize hafif sesle bir şeyler mırıldandı. Dalgın dalgın düşünüyordu.

Pelorat usulca, "Seni rahatsız etmek istemiyorum, Golan," dedi. "Ama sen galiba beni dikkatle dinlemiyorsun. Tabii aslında öyle ilgi çekecek bir insan değilim. Biraz iç sıkıcı bir adamım. Her zaman öyleydim. Ama bana dalgınlığının nedeni başkaymış gibi geliyor... Başımız dertte mi? Bunu bana açıklamaktan çekinme. Herhalde elimden fazla bir şey gelmez ama paniğe de kapılmam, aziz dostum."

"Dertte mi?" Trevize yavaş yavaş kendini topluyordu. Kaşları çatılmıştı.

"Yani gemi bakımından. Bu yeni bir modelmiş. Bir arıza olabilir." Pelorat hafifçe, kararsızca gülümsedi.

Trevize hızla başını alladı. "Seni böyle kararsızlık içinde bırakmakla budalalık ettim, Janov. Gemide hiçbir arıza yok. Mükemmel çalışıyor. Sadece ben hiper-izleyiciyi arıyordum."

"Ah, anlıyorum. Yani anlamıyorum. Hiper-izleyici nedir?"

"İzin ver de anlatayım, Janov. Terminus’la bağlantı halindeyim. Daha doğrusu, istediğim zaman gezegenle bağlantı kurabilirim. Terminus da bizimle. Yörüngemizi izledikleri için yerimizi biliyorlar. İzlememiş olsalar

bile yakın-uzaydaki kitleleri araştırarak bizi bulabilirler. Aygıt onlara bu bölgede bir gemi ya da meteor olduğunu haber verir. Ama ayrıca enerji biçimini de açıklar. Üstelik bir meteorla geminin birbirinden ayırt edilmesini sağlamakla kalmaz, algılananın hangi tekne olduğunu da belirtir. Çünkü her geminin enerji kullanımı farklı olduğundan, her geminin enerji biçimi de değişiktir. Tabii yakın-uzaydaki bilinmeyen bir gemi olabilir. Ama enerji biçimi Terminus'ta kayıtlı olan bir tekneyse hemen tanınır. Bizimki de Terminus'ta kayıtlı zaten."

Pelorat, "Sanırım uygarlığın ilerlemesi insanın özel yaşamının kısıtlanmasından başka bir şey değil, Golan," dedi.

"Belki de haklısın... Ama er geç hiper-uzaya geçmek zorundayız. Yoksa hayatımızın sonuna kadar Terminus'tan birkaç parsek ötede dolaşır dururuz. Oysa hiper-uzaya geçtiğimiz zaman durum değişir. Normal uzay bir bakıma sona ermiş sayılır. Şuradan şuraya atlarız. Bazen bir anda yüzlerce parsek'lik uzaklığı aşabiliriz. Birden tahmin edilmesi zor olan bir yönde hızla uzaklaşırız. Ve izimizi de bulamazlar."

"Evet, şimdi anladım."

"Ama gemiye bir hiper-izleyici taktılarsa durum değişir. Bu aygıt hiper-uzayda işaretler gönderip durur. Bu geminin özelliklerini taşıyan işaretler. O zaman Terminus'taki ilgililer her an nerede olduğumuzu bilirler. İşte böylece sorunu yanıtladım. Gemide bir hiper-izleyici olduğu takdirde Galakside hiçbir yere gizlenemeyiz. Kaç kez sıçrama yaparsak yapalım, yine de onların aygıtlarından kurtulamayız."

Pelorat usulca, "Ama Vakfın bizi korumasını istemiyor muyuz, Golan?" dedi.

"Evet, Janov, ama bunun istediğimiz zaman sağlanması gerekir. Uygarlığın ilerlemesinin özel yaşamın kısıtlanması demek olduğunu söyledin. Açıkçası ben o kadar ileri olmayı istemiyorum. Kimse tarafından izlenmeden rahatça hareket edebilmeliyim. Tabii korunmak istediğim zaman başka. Gemide bir hiperizleyici olmasaydı daha rahat ederdim."

"Aygıtı buldun mu, Golan?"

"Hayır, bulamadım. Buldaydım belki onu çalışamayacak bir hale getirirdim."

"Böyle bir aygıtı gördüğün zaman tanır mısın?"

"İşte zorluklardan biri de bu. Aygıtı tanımayabilirim. Genellikle bir hiper-izleyicinin neye benzediğini biliyorum. Kuşkumu uyandıran bir cismi denemesini de bildiğim gibi. Ancak bu son model bir gemi. Özel görevler için yapılmış. Hiper-izleyiciyi de buna fark edilmeyecek bir şekilde yerleştirmiş olabilirler.

"Ama belki de gemide bir hiper-izleyici yok. Ve aygıtı bu yüzden bulamadın."

"Bunu kabule cesaret edemiyorum. Durumu öğrenmedikçe sıçrama yapmak hoşuma gitmeyecek."

Pelorat birdenbire bir şeyi anladı. "Demek bu yüzden uzayda dolaşıp duruyoruz. Neden sıçrama yapmadığımızı düşünüyordum. Sıçramalardan söz edildiğini duymuştum. Aslında bunu düşündükçe biraz endişeleniyordum. Kayışlar bağlamamı ya da bir hap filan almamı ne zaman söyleyeceğini merak ediyordum."

Trevize hafifçe gülmeyi başardı. "Korkun yersiz. Artık eski çağlarda değiliz. Böyle bir gemide her şeyi bilgisayara bırakırsın olur biter. Ona talimat verirsin, gerisini o halleder. Bir şey olduğunu ancak uzayın görünüşü birdenbire değiştiği zaman anlarsın."

"Vay vay vay. Demek insan hiçbir şey hissetmiyor? Garip? Galiba biraz düş kırıklığına uğradım."

"Ben hiçbir zaman bir şey hissetmedim. Ve bindiğim gemiler de bu bizim bebek kadar geliştirilmiş modeller değillerdi. Ama sıçrama yapmayışımızın nedeni hiper-izleyici de değil. Terminus’tan ve doğal güneşimizden biraz daha uzaklaşmamız gerekiyor. İri bir gök cisminden ne kadar uzakta olursak, sıçramayı kontrol etmek de o denli kolay olur. Böylece uzaya tekrar istediğimiz noktada çıkabiliriz. Acil bir durumda bir gezegenin yüzeyinden iki yüz kilometre yukarıda sıçrama tehlikesini göze alır ve bir yere sağ salim erişebilmek için şansına güvenirsin. Galakside güvenli hacim, güvensiz olandan daha fazladır. Onun için mantığa göre sıçrama sonucunun genellikle tehlikesiz olması gerekir. Ancak bazı bilinmeyen etkenler büyük bir güneşin birkaç milyon kilo metre yakınında ya da Galaksinin merkezinde tekrar uzaya çıkmana neden olabilir. Sen daha

gözünü kırpmadan kavrulup gidersin. Bir kitleden ne kadar uzakta olursan, bu etkenler de o ölçüde etkisizleşirler. Böylece kötü olasılıklar azalır."

"Öyleyse seni ihtiyatlı davranışından dolayı kutlamalıyım. Aslında bir acelemiz de yok."

"Tabii. Özellikle harekete geçmeden önce hiper-izleyiciyi bulmak çok hoşuma gidecek. Ya da gemide hiper-izleyici olmadığına kendi kendimi inandırmak..." Trevize yine özel düşüncelerine daldı.

Pelorat bu engeli yıkmak için sesini biraz yükselterek, "Daha ne kadar zamanımız var?" diye sordu.

"Ne?"

"Hiper-izleyici için endişelenmeseydin, ilk sıçramayı ne zaman yapardık, aziz dostum?"

"Şimdiki hızımız ve yörüngemize göre yola çıkışımızın dördüncü günü. Doğru süreyi bilgisayarla hesaplayacağım."

"O halde aygıtı bulmak için daha iki günün var. Bir teklifte bulunabilir miyim?"

"Tabii, söyle."

"Ben çalışmalarım sırasında belirli bir sorunun üzerinde dikkatle durmanın hiçbir şey sağlamadığını öğrendim. Tabii bu senin işine benzemiyor ama belki aynı genel kuralları uygulayabiliriz. Neden gevşemiyor ve başka konulardan söz etmiyorsun? O zaman yoğun düşünce yükünden kurtulan bilinçaltın sorunu senin adına çözebilir."

Trevize bir an sinirlendiyse de sonra güldü. "Eh, neden olmasın? Anlat, Profesör, Arz'la ilgilenmene ne yol açtı? O garip fikir, insanlığın ortaya çıktığı bir tek belirli gezegen olduğu düşüncesi nereden çıktı?"

"Ah!" Pelorat eskiyi anımsıyormuş gibi başını salladı. "Bunu yanıtlamak için gerilere gitmek gerekiyor. Otuz yıldan daha öncesine. Üniversiteye gideceğim sırada biyoloji uzmanı olmaya kararlıydım. Beni özellikle değişik dünyalardaki türlerde görülen farklar ilgilendiriyordu. Bu fark bildiğin gibi pek azdır. Hoş, belki de bunu bilmiyorsun. Bütün Galaksideki canlılar, daha doğrusu şimdiye dek karşılaştıklarımız aynı kimyayı paylaşıyorlar. Temelinde su olan protein nükleik asit kimyasını."

Trevize, "Bana üniversitede özellikle nükleer ve çekim bilimleri öğretildi," diye açıkladı. "Ama ben alanı kısıtlı bir uzman değilim. Canlıların kimyasal temelleri konusunda biraz bilgim var. Bize hayatın sadece su, proteinler ve nükleik asitler sayesinde mümkün olabileceğini öğrettiler."

"Bence bu savunabilinecek bir sonuç değil. Henüz başka tür bir hayatın bulunamadığı söylemek daha emin olur. Hiç olmazsa henüz böyle bir şeyin tanınmadığını... İşin daha şaşılacak yanı, sadece bir tek gezegende bulunan türlerin sayısının pek az oluşu. Varolan türlerden çoğu Galaksideki yerleşim alanlarına yayılmış durumda. Bunların arasında özellikle insan da var. Bütün bu canlılar biyokimya, fizyoloji ve morfoloji bakımından birbirleriyle yakından akrabalar. Öte yandan her gezegene özgü türlerin özellikleri hem birbirlerinden, hem de Galaksiye yayılmış olan diğer canlılarınkinden çok farklı..."

"Ee, ne olmuş?"

"Bütün bunlardan şu sonuç çıkıyor: Galakside bir dünya... bir tek dünya diğerlerinden çok farklı. Galakside canlıların ortaya çıktığı milyonlarca gezegen var. Kimse bunların sayısını tam olarak bilmiyor. Bunlar basit canlılar, tür bakımından zengin değiller. Kolaylıkla yaşayamıyor ve Galaksiye yayılamıyorlar. Ama bir dünyada, bir tek dünyada en aşağı milyonlarca tür üremiş. Bunlardan bazıları özel biçimde ve çok gelişmiş. Kolaylıkla çoğalıyor ve yayılıyor. Bunların arasında biz de varız. Biz uygarlık kuracak, hiper-uzay uçuşunu geliştirecek ve Galakside koloniler kuracak kadar zekiyiz. Galaksiye yayılırken yanımızda başka canlılar da götürdük. Bunlar hem birbirleriyle, hem de bizlerle akrabaydılar."

Trevize biraz da kayıtsızca, "Durumu düşünecek olursan bunu mantıklı bulursun sanırım," dedi. "Yani burada, insanların var olduğu bir Galaksideyiz. Her şeyin bir tek dünyada başladığını düşünecek olursak o zaman şu sonuca varırız: Bu dünyanın diğerlerinden farklı olması gerekir. Ama neden olmasın? Hayatın böyle coşkunca gelişmesi olasılığı aslında pek zayıf. Belki yüz milyonda bir. Onun için de canlıların çıktığı yüz milyon dünyadan sadece birinde oldu bu."

Pelorat heyecanla bağırdı. "Ama bu belirli dünya neden diğerlerinden farklı olsun? O gezegeni benzersiz hale getiren koşullar neydi?"

"Belki de bu sadece bir rastlantıydı. Sonuçta insanlarla onların birlikte taşıdıkları diğer canlılar şimdi on milyonlarca dünyada yaşıyorlar. Bu gezegenlerin canlıların yaşayabilmelerini sağlayacak özellikleri var. O halde bütün bu gezegenler ilk canlıların çıkmaları için uygun."

"Hayır, insanlar ortaya çıktıktan, bir teknoloji geliştirdikten, yaşama savaşında iyice dayanıklı bir hal aldıktan sonra biraz uygun olan bir dünyanın koşullarına alışmayı da başardılar. Örneğin, Terminus'a. Ama zeki canlıların Terminus’ta ortaya çıktıklarını düşünebilir misin? İnsanlar Ansiklopedi Uzmanlarının devrinde Terminus’a ilk yerleştikleri zaman gezegendeki en yüksek bitkiler kayaların üzerinde yetişen yosuna benzer şeylerdi. En yüksek hayvanlarsa denizde yaşayan mercana benzer küçük canlılar ve karada uçan böcek gibi organizmalardı. Biz onları hemen hemen ortadan kaldırdık. Denizleri ve karaları balıklar, tavşanlar, keçiler, otlar, tahıl, ağaç ve benzer şeylerle doldurduk. Gezegenin yerel canlılarından geriye hayvanat bahçesinde ve akvaryumda görülen birkaç türden başka bir şey kalmadı."

Trevize, "Hım..." dedi.

Pelorat bir süre genç adamı süzdü. Sonra da içini çekti. "Aslında bu seni ilgilendirmiyor, değil mi? Çok garip. Nedense şimdiye kadar bu konuya ilgi duyan biriyle hiç karşılaşmadım. Galiba suç bende. Konu beni çok ilgilendiriyor. Ama bunu başkalarının ilgisini çekecek hale sokmayı başaramıyorum."

Trevize, "Bu ilginç," dedi. "Gerçekten. Ama... sonra?"

"Galaksinin gördüğü gerçekten sağlam tek ekolojiyi doğuran dünyayı incelemenin bilimsel açıdan ilgi çekici olabileceği hiç aklına gelmiyor mu?"

"Belki. Ama eğer biyoloji uzmanıysan. Ben değilim. Benim kusuruma bakmamalısın."

"Hiç bakar mıyım, aziz dostum? Ama ben şimdiye dek bu konuya ilgi duyan bir biyoloji uzmanıyla da karşılaşmadım. Sana biyoloji fakültesinden mezun olduğumu söyledim değil mi? Bu konuyu profesörüme açtım ama o da ilgilenmedi. Bana dikkatimi pratik bir konuya vermemi söyledi. Buna

öyle kızdım ki, onun yerine tarihle ilgilenmeye başladım. Zaten ilk yetişme çağlarında tarih benim için özel bir meraktı. Köken Sorununu da bu açıdan inceledim."

Trevize hatırlattı. "Böylece ömrünün sonuna kadar ilgilenecek bir konu bulmuşsun. Profesörünün ileriyi görmemesi yüzünden sevinmelisin."

"Evet, o olaya bu gözle de bakılabilir sanırım. Ve bu konu gerçekten ilginç. Bundan hiçbir zaman bıkmadım. Ama keşke senin de ilgini uyandırsaydı. Kendi kendime konuştuğumu düşünmekten bıktım."

Trevize başını arkaya atarak kahkahalarla güldü.

Pelorat'ın yüzünde biraz kırgın bir ifade belirdi. "Bana neden gülüyorsun?"

Trevize, "Sana değil kendi budalalığıma gülüyorum, Janov," diye açıkladı. "Sana da büyük bir minnet duyuyorum."

"İnsanların kökeni sorusunu önemsediğim için mi?"

"Hayır, hayır... Şey, evet, bu da var. Ama bana durmadan sorunumu düşünmekten vazgeçmemi ve başka şeyle ilgilenmemi söylemekte haklıydın. Çok etkili oldu. Hayatın gelişmesinden söz ederken sonunda aklıma o hiper-izleyiciyi nasıl bulabileceğim geldi. Tabii gemide öyle bir aygıt varsa."

"Ha, onu mu kastediyordun?"

"Evet, onu! Şu anda kafama takılan şey bu. Hiper-izleyiciyi sanki eğitim gördüğüm o eski teknedeymişim gibi aradım. Her parçayı gözlerimle inceliyor ve yerine uymayan bir şey olup olmadığını anlamaya çalışıyordum. Bu geminin binlerce yıl süren teknoloji gelişmesinin bir ürünü olduğunu unutmuştum. Anlamıyor musun Janov?"

"Hayır, Golan."

"Gemide bir bilgisayar var. Bunu nasıl unuttum?" Elini sallayarak kendi kabinine girdi. Pelorat'ı da kendisiyle birlikte gelmeye zorladı. Ellerini bilgisayar terminallerine dayayarak, "Onunla bağlantı kurmam yeterli olacak," diye açıkladı.

Artık binlerce kilometre geride kalmış olan Terminus'la bağlantı kurmak yetecekti. Oraya eriş! Konuş! Sanki genç adamın sinir uçları şaşılacak bir hızla, yani ışık hızıyla dışarıya doğru uzandı. Terminus genç adamın dokunabileceği kadar yakınlaştı âdeta. Trevize bir şey söylemedi. Sadece iletişim kurma yöntemini deniyordu. Anacreon'a eriş. Gezegeni çok belirgin bir şekilde düşünmeye çalış. Orayı biliyorsun! Gezegeni hiper-izleyici sayesinde hissedeceksin... Ama hiçbir şey olmadı. Trevize'nin sinir uçları titreşerek durakladılar.

Trevize ellerini çekti. "Uzak Yıldız'da hiper-izleyici yok, Janov. Bundan eminim. Senin önerini dinlemeseydim, kimbilir ne kadar uzun bir süre sonra bu sonuca varacaktım."

Pelorat'ın yüzündeki bir tek kas bile oynamadı ama profesörden etrafa sevinç yayıldı âdeta. "Sana yardım edebildiğime çok memnun oldum. Bu artık sıçrama yapacağımız anlamına mı geliyor?"

"Hayır, işi güvenceye almak için yine iki gün beklemek zorundayız. Büyük cisimlerden uzaklaşmamız gerektiğini unutma. Normal durumda, yeni ve denemediğim bir gemide olduğum için sıçramadan önce iki gün hesap yapmak zorunda kalırdım. Ama bana şimdi her şeyi bilgisayar halledecekmiş gibi geliyor."

"Ah! O halde sıkıcı saatler geçireceğiz."

"Sıkıcı mı?" Trevize neşeyle gülümsedi. "Hiç de değil. Sen ve ben Arz'dan söz edeceğiz, Janov."

Pelorat, "Sahi mi?" diye sordu. "Bir ihtiyarı memnun etmeye mi çalışıyorsun? Çok iyisin. Gerçekten."

"Saçmalama! Ben kendi kendimi memnun etmeye çalışıyorum. Janov, kendine bir taraftar buldun. Bana anlattıkların yüzünden Arz'ın, evrenin en önemli. en ilgi çekici yeri olduğunu anladım."

22

Trevize durumu herhalde Pelorat, Arz konusundaki fikirlerini açıkladığı sırada anlamıştı. Ancak o sırada kafası hiper-izleyici sorununa takılmış olduğundan, hemen gereken ilgiyi duymamıştı. Ama sorun ortadan kalktığı an o da tepki göstermişti. Hari Seldon'un belki de en fazla tekrarlanılan sözü İkinci Vakfın yeriyle ilgili olanıydı. Terminus'a göre, "Galaksinin öbür ucunda"ydı bu. Seldon oraya bir ad da takmıştı. "Yıldızın Ucu." Galaksinin bir ucunu diğerine bağlayan neydi? Düz bir çizgi, bir helezon, bir daire? Ne? Ama şimdi Trevize birdenbire Galaksi haritasına bir çizgi ya da eğri çizilemeyeceğini anlamıştı. Cevap bundan da inceydi.

Galaksinin bir ucunu Terminus'un oluşturduğu kesindi. Galaksinin sınırındaydı gezegen. Kenarında. Yani sonunda. Ama Seldon'un o ünlü sözleri söylediği sıradaysa Galaksinin en yeni dünyasıydı. İnsanların yeni yerleşecekleri bir dünya. Bu bakımdan Galaksinin öbür ucunda ne olabilirdi? Galaksinin en eski dünyası tabii! Pelorat'ın ne söylediğinin farkında olmadan anlattıklarına göre de bu dünya ancak Arz olabilirdi.

Trevize gülümseyerek âdeta sevgiyle, "Bana biraz daha Arz'dan söz et," dedi.

Pelorat başını salladı. "Sana bütün bildiklerimi anlattım. Trantor'da daha fazla bilgi edineceğiz."

Trevize, "Hayır, edinmeyeceğiz, Janov," diye karşılık verdi. "Orada hiçbir şey keşfetmeyeceğiz? Neden mi? Çünkü Trantor'a gitmiyoruz. Bu gemi benim kontrolümde ve sana kesinlikle Trantor’a gitmeyeceğimizi söylüyorum."

Pelorat’ın ağzı bir karış açık kaldı. Bir an nefes almaya çalıştı, sonra da üzüntüyle, "Ah, aziz dostum," diye inledi.

Trevize, "Haydi, Janov, haydi," dedi. "Bana öyle bakma. Seninle Arz'ı bulacağız."

"Ama ancak Trantor'da..."

"Hayır, bu doğru değil. Trantor çabuk ufalanan filmleri ve tozlu belgeleri inceleyebileceğin bir yer. Sen de sonunda orada tozlanır, kolay ufalanacak bir hale gelirsin."

"Yıllardan beri hayalini..."

"Sen yıllardan beri Arz'ı bulmayı düşledin."

"Ama sadece..."

Trevize ayağa kalkarak eğildi. Tarihçinin bol tuniğinin önünü yakaladı. "O adı artık ağzına alma, profesör. Bir daha ağzına alma. Biz daha bu gemiye binmeden önce bana Arz'ı arayacağımızı söyledin. O eski dünyayı bulacağımızdan emin olduğunu açıkladın. 'Çünkü bir gezegeni akla çok yakın buluyorum,' dedin. Kendi sözlerin bunlar. Artık Trantor adını bir daha duymak istemiyorum. Bana o akla çok yakın olan dünyadan söz et."

"Ama bu tahminimin desteklenmesi, kanıtlanması gerekir. Bu şimdiki halde sadece bir fikir, bir umut, bir olasılık."

"İyi. Bana ondan söz et."

"Anlamıyorsun! Anlayamıyorsun! Bu benden başka hiç kimsenin araştırma yapmadığı bir alan. Kesin, tarihe dayanan, gerçek bir şey yok. İnsanlar Arz'dan sanki gerçekten varmış gibi söz ediyorlar. Bazen de sadece bir efsaneymiş gibi. Birbirine zıt milyonlarca hikâye var..."

"Pekala, sen neleri araştırdığını söyle."

"Ben her masal, her uydurma tarih, her efsane, her söylenti parçasını toplamak zorunda kaldım. Hatta hikâye ve romanları bile. İçinde Arz ya da insanların çıktığı gezegenin adının geçtiği her şeyi ele geçirmeye çalıştım. Otuz yıldan daha uzun bir süreden beri Galaksideki her gezegenden bulabildiğim şeyleri getirtiyorum. Ama Tran... şey... şeydeki Galaksi Kitaplığında bunlardan daha güvenilir... Ama sen bu kelimeyi söylememi istemiyorsun."

"Evet, öyle! Sen de söyleme! Onun yerine bana dikkatini çeken o yazılardan söz et. Diğerlerinin içinde neden onların doğru olduğuna karar verdiğini açıkla."

Pelorat başını salladı. "Kusuruma bakma ama bir politikacı gibi konuşuyorsun, Golan. Tarihi incelemeler böyle yapılmaz ki."

Trevize öfkesine hâkim olabilmek için derin bir nefes aldı. "Tarihi incelemelerin nasıl yapıldığını bana anlat, Janov. İki günümüz var. Bu sürede beni eğitebilirsin."

"Bir tek efsaneye ya da bir grup esatire güvenemezsin. Ben onların hepsini toplayıp incelemek, düzene sokmak, içeriklerinin değişik yanlarını belirtmek için simgeler uydurmak zorunda kaldım. Nelerle karşılaşmadım ki... Olmayacak hava şartlarıyla ilgili hikâyeler. Var olana uymayan gezegen sistemlerinin astronomik ayrıntıları. Yerli olmadıkları özellikle belirtilen kahramanların yetiştikleri dünyalar. Daha yüzlerce böyle şey. Sana bütün listeyi tekrarlamamın bir yararı olmaz. Buna iki gün bile yetmez. Sana bu uğurda otuz yıldan daha uzun bir süre çalıştığımı söyledim... Sonra bir bilgisayar programı hazırlayarak bütün bu efsanelerin ortak noktalarını araştırdım. Gerçek imkânsızlıkları ortadan kaldırmanın bir yolunu aradım. Yavaş yavaş Arz'ın nasıl bir yer olduğunu gösteren bir model hazırladım. İnsanlar bir tek gezegende ortaya çıktıklarına göre, bu dünya kökenle ilgili bütün efsanelerin, bütün kahramanlık hikâyelerinin tek ortak noktasının da temsilcisi olmalıydı. Matematik ayrıntılara girmemi ister misin?"

Trevize, "Teşekkür ederim, şu ara istemem," dedi. "Ama hesaplarının seni yanıltmayacağını nereden biliyorsun? Terminus toplumunun ancak beş yüzyıl önce kurulduğunu biliyoruz. Oraya yerleşen ilk insanların grup halinde Trantor'dan geldiğini de. Ama aslında bu gruptakiler değişik gezegenlerde dünyaya gelmişlerdi. Bunu bilmeyen biri Terminus'ta doğmamış olan Hari Seldon ve Salvor Hardin'in Arz'dan geldiğini düşünebilir. Trantor'un aslında Arz anlamına geldiğine bile inanır. Şimdi, Seldon zamanındaki Trantor'un tarihini okuyan bir kimse bütün yüzeyi madenle kaplı bir dünyayı arar ve onu bulamaz. O zaman bunun olmayacak bir efsane olduğunu düşünür."

Pelorat pek memnun oldu. "Biraz önce politikacılar hakkında söylediğim sözleri geri alıyorum, aziz dostum. Sezgilerin şaşılacak kadar güçlü. Tabii öğrendiklerimi kontrolden geçirdim. Gerçek tarihsel olayları çarpıtarak, kullandığım türde efsaneleri taklit ederek, yüz kadar hikâye uydurdum. Sonra bu uydurmacalarımı birleştirerek bir model oluşturmaya

çalıştım. Hatta masallarımdan birine temel olarak Terminus’un ilk çağ tarihini de aldım. Ama bilgisayar hepsini de red etti. Her birini. Tabii belki bu, mantığa uygun bir hikâye yaratma yeteneğim olmadığını gösteriyor. Ama elimden geleni yaptım."

"Bundan eminim, Janov. Peki, gerçek modelin sana Arz konusunda neler açıkladı?"

"Olasılık dereceleri farklı birkaç şey. Bir tür ana- hat. Örneğin, Galakside insanların yaşadığı gezegenlerin yüzde doksan kadarı kendi eksenleri çevresinde yirmi iki, yirmi altı saatlik bir sürede dönüyorlar. Galaksi standartlarına göre. Eh..."

Trevize tarihçinin sözünü kesti. "Buna önem vermediğini umarım, Janov. Bu noktanın esrarlı bir yanı yok. İnsanların bir gezegende yaşayabilmeleri için çok hızlı dönmemesi gerekir. Yoksa hava dolaşımı korkunç fırtınalara yol açar. Dünyanın fazla ağır dönmemesi de şarttır. Yoksa ısı farkları çok fazla olur. İnsanlar yaşamaya uygun özellikleri olan dünyaları seçerler. Sonra yerleşilmiş bütün gezegenler bu özellikleri açısından birbirlerine benzedikleri için de biri çıkar, 'Ne şaşılacak bir rastlantı,’ der. Oysa bunun şaşılacak bir yanı yoktur. Zaten bu bir rastlantı da sayılmaz."

Pelorat sakin sakin, "Aslında bu toplum bilimlerince de bilinen bir gerçektir," dedi. "Fizikte de sanırım. Ama ben fizikçi değilim, onun için bunu kesinlikle söyleyemeyeceğim. Her neyse... Bu 'antropik prensip' diye bilinir. Bir gözlemci gözlediği olayları orada bulunduğu ya da bunların incelediği için etkiler. Ama şimdi sorun şu: Galaksiye yayılan insanların model olarak kullandıkları gezegen hangisi? Hangi dünya Galaksi standardına göre tam yirmi dört saatte ekseni etrafında dönüyor?"

Yüzünde düşünceli bir ifade beliren Trevize alt dudağını sarkıttı. "Onun Arz olabileceğini mi düşünüyorsun? Galaksi Standardının temeli herhangi bir dünyanın yerel özelliklerine dayanıyor olamaz mı?"

"Pek olamaz. İnsanlar öyle düşünmezler. Trantor on iki bin yıl Galaksinin baş gezegenliğini yaptı. Bu sürede Galaksinin en kalabalık dünyasıydı. Ama hiçbir zaman dönüş süresini evrene ölçü olarak kabul ettirmeye kalkışmadı. Her gezegenin kendi yerel gün hesabı vardır. Yıldızlararası önemi olan durumlarda bunu bilgisayarların yardımıyla

Galaksi standardına çeviriyorlar. Hayır, ‘Standart Galaksi Günü,’ Arz’dan alınmış olmalı."

"Neden? Şart mı bu?"

"Bir kere... bir zamanlar sadece Arz'da insanlar yaşıyordu. İşte bu yüzden o gezegenin günü ve yılı standart olarak alınmıştı. İnsanlar diğer dünyalara yerleşirlerken toplumsal tembellik yüzünden bu zaman ölçüsü değiştirilmedi. Ayrıca benim gerçeklere dayanarak oluşturduğum model de eksenin etrafında yirmi dört Galaksi saatinde dönüyordu. Kendi güneşi etrafındaysa bir Galaksi yılında."

"Bu bir rastlantı olamaz mı?"

Pelorat güldü. "Şimdi de rastlantılardan sen söz etmeye başladın. Böyle bir şeyin rastlantı olabileceğine iddiaya girer misin?"

Trevize mırıldandı. "Şey..."

"Aslında başka şeyler de var. Örneğin, 'Ay' diye tanımlanan çok eski bir zaman ölçüsü."

"Bundan söz edildiğini duydum."

"Arz’ın uydusunun dünyanın etrafında bu kadar sürede dolaştığı anlaşılıyor. Ancak..."

"Evet?"

"Yaptığım modelin en şaşılacak yanı sözünü ettiğim bu uydunun dev gibi bir şey oluşuydu. Arz’ın çapının dörtte birinden biraz daha büyüktü bu."

"Bu duyulmamış bir şey, Janov. Galakside insanların yaşadığı, öyle bir uydusu olan bir gezegen yok ki."

Pelorat heyecanla bağırdı. "Ama bu çok iyi bir şey! Arz akıllı canlıların ortaya çıkması ve çeşitli türler oluşması açışından benzersiz sayılıyor. O halde bu gezegen fizik bakımından da benzersiz olmalı."

"Ama koskocaman bir uydunun zeki canlılar ve çeşitli türlerle ne ilgisi olabilir?"

"İşte açıklaması zor olan o noktaya parmağını bastın. Bu sorunun yanıtını bilmiyorum. Ama incelemeye değer. Öyle değil mi?"

Trevize ayağa kalkarak kollarını kavuşturdu. "O halde sorun nedir? İnsanların yerleştikleri gezegenlerle ilgili istatistikleri incele. Kendi etrafında ve güneşin çevresinde bir Galaksi günü ve bir Galaksi yılı dönen bir dünyayı seç. Bunun dev bir uydusu varsa o zaman aradığını bulmuşsun demektir. Çok uygun bir dünyanın üzerinde durduğunu söyledin. Bundan da söylediğini yaptığın ve aradığın dünyayı bulduğun anlaşılıyor."

Pelorat şaşaladı. "Aslında öyle olmadı. İstatistiklere baktım. Daha doğrusu bunu astronomi bölümüne yaptırdım. Şey... açıkçası öyle bir dünya yok."

Trevize birden tekrar yerine oturdu. "O halde bütün iddiaların asılsız."

"Bana pek de değilmiş gibi geliyor?"

"Ne demek, pek de değil? Ayrıntılı bir model oluşturmuşsun. Ama buna uyan bir gezegen bulamıyorsun. O halde modelin yararsız. Her şeye yeniden başlamalısın."

"Hayır. Bu sadece insanların yaşadıkları gezegenlerle ilgili istatistiklerin tam olmadığını gösteriyor. Sonuçta öyle milyonlarca dünya var. Bunlardan bazıları hemen hiç bilinmiyor. Bu gezegenlerden yarısına yakının nüfusu konusunda sağlam bilgi yok. İnsanların yerleştiği altı yüz kırk bin dünyanın da sadece adları açıklanıyor, bazen de yerleri. Bazı uzmanlar listede bulunmayan on bin kadar dünya olduğunu sanıyorlar. O dünyaların gizliliği tercih ettikleri anlaşılıyor. Belki İmparatorluk çağlarında böylece vergi ödemekten kurtuluyorlardı."

Trevize alayla ekledi. "Bu gezegenler ondan sonraki yüzyıllarda da korsanlar tarafından üs olarak kullanıldı. Bu da o dünyalarda yaşayanlara ticaretten daha kârlı bir işmiş gibi geldi."

Pelorat kararsızca, "Orasını bilemem," dedi.

Trevize, "Ne olursa olsun," diye başını salladı. "Arz neyi tercih ederse etsin, gezegenin adının insanların yaşadığı dünyaların listesinde bulunması gerekir. Tanıma göre, o dünyaların en eskisi Arz! Galaksi uygarlığının ilk çağlarında Arz'ı gözden kaçırmış olamazlar. Gezegen listeye alındıktan

sonra bir daha çıkarılmamıştır. Bu açıdan da toplumsal tembelliğe güvenebiliriz sanırım."

Pelorat kararsızca duraksadı. Çok üzüldüğü belliydi. "İnsanların yaşadığı gezegenler listesinde... aslında... aslında Arz diye bir dünya var."

Trevize tarihçiye bakakaldı. "Biraz önce bana Arz'ın o listede olmadığını söylemedin mi?"

"Adı Arz olarak geçmiyor ki. Ama listede Gaia adlı bir gezegen var."

"Onun Arzla ilgisi ne? Gayya da neymiş?"

"Bu G-a-i-a diye yazılıyor. Ve 'Arz' anlamına geliyor."

"Neden Arz anlamına geliyor, Janov? Neden başka anlama gelmiyor? Bu adın bence hiçbir önemi yok."

Pelorat ifadesiz yüzünü neredeyse buruşturacaktı. "Bana inanacağını sanmıyorum ama... efsanelerle ilgili analizlerime göre... Arz'da birkaç değişik dil kullanılıyormuş. Bir toplum bir diğerinin dilini anlayamıyormuş."

"Ne?"

"Evet. Sonuçta Galakside de dil binlerce değişik biçimde konuşuluyor..."

"Galakside değişik lehçelerle konuşuluyor. Ama kimsenin birbirini anlamadığı söylenemez. Bazı lehçeleri anlamakta zorluk çekiyoruz belki. Ama hepimiz aynı dili paylaşıyoruz. Standart Galaksi Dilini."

"Tabii. Biz yıldızlararası sık sık yolculuklar yapıyoruz, ama ya bir gezegen uzun bir süre her tarafla ilişkisini kestiyse?"

"Sen Arz’dan söz ediyorsun. Bir tek dünyadan... Nereyle ilişkisini kesecek?"

"İnsanların ilk olarak Arz'da ortaya çıktıklarını unutma. Herhalde bir zamanlar akıl almayacak kadar ilkeldiler. Yıldızlararası yolculuk yapmıyorlardı. Bilgisayarları, hatta teknolojileri yoktu. İnsan olmayan atalardan gelmişlerdi ve çabalayıp duruyorlardı."

"İşte bu çok gülünç!"

Pelorat utançla başını önüne eğdi. "Bütün bunları konuşmanın belki de bir yararı yok, dostum. Şimdiye dek kimseyi buna inandırmayı başaramadım.

Suçun bende olduğundan eminim."

Trevize hemen pişman oldu. "Janov, özür dilerim. Düşünmeden konuştum. Bunlar benim alışkın olmadığım görüş açıları. Sen varsayımlarını otuz yıldan beri geliştiriyorsun. Buna karşılık ben hepsini bir anda duydum. Onun için kusuruma bakmamalısın. Dinle. Şimdi... Arz'da iki toplum olduğunu varsayacağım. Ayrı diller konuşan, birbirlerini anlayamayan toplumlar..."

Pelorat çekine çekine düzeltti. "İki değil belki altı toplum. Belki de Arz sularla pek büyük kara parçalarına ayrılmıştı. Başlangıçta toplumlar arasında bir bağlantı kurulamamış olabilir. Bu yüzden her kara parçasında yaşayan insan toplulukları kendi dillerini geliştirdiler."

Trevize büyük bir ciddilikle, "Bu kara parçalarında yaşayan toplumlar," diye ekledi. "Birbirlerinin varlığını öğrendikten sonra bu Köken Sorununu tartışmaya başladılar ve insanların ilk önce hangi kıtada ortaya çıktığını kendi kendilerine sordular."

"Evet, öyle yapmış olabilirler, Golan. Böyle bir tavır takınmaları normal sayılır."

"Ve konuştukları dillerden birinde 'Gaia,’ Arz anlamına geliyordu. Arz sözcüğünün kendisiyse başka bir dili konuşanlar tarafından kullanılıyordu."

"Evet, evet."

"Standart Galaksi Dili, 'Arz' sözcüğünün ait olduğu o belirli lisandan türetildi. Ama Arz’lılar bir nedenle gezegenlerine başka bir dilde kullanılan 'Gaia’ adını taktılar."

"Tamam! Gerçekten çok zekisin, Golan."

"Ama bence bunu esrarlı bir hale sokmaya hiç gerek yok. Eğer Gaia bütün ad değişikliğine karşın gerçekten Arz’sa, o zaman deminki iddiana göre, bu gezegenin ekseni etrafında bir Galaksi gününde dönmesi gerekir. Güneşin çevresindeyse bir Galaksi yılında. Ve etrafında bir ayda dönen dev bir uydusunun bulunması gerektiğini de unutmayalım." .

"Evet, öyle olması şart."

"Pekâlâ. Gaia bütün bu şartlara uyuyor mu? Yoksa uymuyor mu?"

"İşte bunu bilmiyorum, Golan. Listelerde böyle bir bilgi yok."

"Sahi mi? Peki, Janov, Gaia'ya gidip gezegenin ne kadarda döndüğünü hesaplayalım mı? Uydusunu seyredelim mi?"

"Bunu isterdim, Golan," Pelorat kararsızca durakladı. "Ama ne yazık ki, gezegenin yeri de kesin olarak belirtilmemiş."

"Yani elinde bir addan başka bir şey yok mu? Akla yakın olasılık bu mu?"

"İşte galaksi Kitaplığına bu yüzden gitmek istiyordum."

"Bir dakika, bir dakika! Listede gezegenin yerinin kesinlikle belirtilmediğini söyledin. Belgelerde bu dünyayla ilgili hiçbir bilgi de yok mu?"

"Gezegenin Sayshell Sektöründe olduğu yazılmış ve satırın sonuna da bir soru işareti konmuş."

"Pekâlâ... Janov, o kadar üzülme. Seninle Sayshell Sektörüne gidecek ve ne olursa olsun Gaia’yı bulacağız."

YEDİ - Çiftçi

23

Stor Gendibal üniversite dışındaki kır yolunda koşuyordu. İkinci Vakıflılar Trantor'un tarım dünyasına katılmak âdetinde değillerdi. Tabii isterlerse katılabilirlerdi. Ama dış dünyaya pek ender çıkar ve orada fazla da kalmazlardı, Gendibal bu bakımdan kimseye benzemezdi. Genç adam önceleri bunun nedenini kendi kendine sormuştu. Kafasını incelemek demekti bu. Ve Konuşmacılar özellikle böyle yapmaları için teşvik edilirlerdi.

Konuşmacıların beyinleri onların hem silahı, hem de hedefiydi. Savunma açısından da, saldırı açısından da her zaman tetikte olmaları gerekiyordu.

Gendibal bu konuda kendisini memnun eden bir sonuca varmıştı. Diğerlerinden farklı oluşunun bir nedeni, insanların yerleşmiş oldukları dünyalardan daha soğuk ve daha büyük bir gezegende dünyaya gelmiş olmasıydı. Yetenekli, uygun gönüllüler arayan İkinci Vakıf ajanları bütün Galaksiye ağlarını attıkları zaman çocuk yaştaki Gendibal'i de bulmuşlardı. Gendibal, Trantor'a getirildiğinde, kendisini yerçekimi daha az, iklimi yumuşak ve hoş olan bir dünyada bulmuştu. İşte bu yüzden açık havaya çıkmak diğerlerinden daha çok hoşuna gidiyordu. Gendibal, Trantor'da geçirdiği ilk yıllarda pek ufak tefek ve cılız olduğunu fark etmiş, yumuşak iklimli bir dünyada rahatça yaşamanın kaslarını gevşetmesinden korkmuştu. Bu yüzden vücudunu geliştirmek için egzersiz yapmaya başlamıştı, Görünüşte yine ufak tefek ve sıskaydı ama kasları çelik gibi, ciğerleri de güçlüydü. Açık havada yürümek ve koşmak da egzersiz programının bir bölümünü oluşturuyordu. Konuşmacılar Masasındaki bazı üyeler bu yüzden homurdanıp duruyorlardı.

Trantor’a yerleşen ilk kuşak olmasına karşın Gendibal yine de bildiğini okuyordu. Masadaki diğer Konuşmacıların babaları ya da büyükbabaları onlar doğmadan önce Trantor'a yerleşmişlerdi. Onlar da birer İkinci Vakıflı’ydılar. Ayrıca Konuşmacıların hepsi yaşça Stor Gendibal’den büyüktüler. Homurdanmayıp da ne yapacaklardı?

Çok eski bir töreye göre Masadaki konuşmacıların kafaları bir birine açıktı. Ama tabii konuşmacılarının çoğunun kafasında saklamaya çalıştığı... ve aslında bunu pek de başaramadığı... gizli bir köşe vardı.

Gendibal neden açık havaya çıktığını düşünmeye başladı yine. Bereketli bölgeleri olan büyük, değişik bir dünyada doğmuş ve çocukluğu orada geçmişti. Yaşadığı vadinin çevresinde dağlar yükseliyordu. Gendibal’e göre, Galaksinin en güzel sıradağlarıydılar bunlar. O dünyanın sert kışında inanılmaz, görkemli bir görünümleri vardı. Gendibal o eski dünyayı ve artık çok gerilerde kalmış olan mutlu çocukluk günlerini anımsadı. O gezegeni sık sık rüyasında görüyordu. Şimdi birkaç kilometrekare büyüklüğündeki eski bir yapının içine nasıl tıkılıp kalırdı?

Gendibal koşarken çevresine, manzarayı aşağı görüyormuş gibi bakıyordu. Trantor yumuşak iklimli, hoş bir dünyaydı. Ama güzel değildi. Bir tarım dünyası olmasına karşın yine de verimli sayılmazdı. Hiçbir zaman da bereketli olmamıştı zaten. Belki de önce bir büyük gezegenler federasyonunun, sonra da bir Galaksi İmparatorluğunun yönetim merkezi olmasının nedeni buydu. Trantor başka bir şey olabilmek için hiçbir zaman güçlü bir çaba göstermemişti. Büyük Yağmadan sonra Trantor’un ayakta kalmasını madenin bolluğu sağlamıştı. Gezegen büyük bir maden kaynağıydı. Elli kadar dünyaya ucuz çelik bileşimi, alüminyum, titanyum, bakır ve magnezyum sağlıyor, böylece binlerce yıl boyunca topladıklarını geri vermiş oluyordu. Ama madenleri topladığından yüzlerce kez daha hızla bitirmekteydi. Trantor’da hâlâ maden çoktu. Ama artık bunlar yerin altındaydılar, çıkarılmaları daha zordu. Ülge’li çiftçiler artık maden işleriyle uğraşmak istemiyorlardı. Herhalde bunun nedeni batıl inançlardı. Ülge’liler kendilerinden hiçbir zaman "Trantor’lu" diye söz etmiyorlar, bunun uğursuzluk getireceğine inanıyorlardı. Bu yüzden de İkinci Vakıflılar yalnızca kendilerinden "Trantor’lular" diye söz ediyorlardı.

Tabii Ülge'lilerin madenle ilgilenmeyişleri sadece budalalıktı. Yerin altında kalan madenler belki de toprağı zehirliyor ve verimliliğini daha da

azaltıyordu. Öte yandan nüfus azdı ve yerleşim alanları da seyrekti. Toprak bu insanları besliyordu. Ve her zaman biraz maden satışı da yapılıyordu.

Gendibal bakışlarını yamyassı ufukta dolaştırdı. Trantor insanların yaşadıkları hemen bütün gezegenler gibi jeolojik bakımdan canlıydı. Ama önemli bir dağ dizisi oluşalı en aşağı yüz milyon yıl geçmişti. Güneyde Capital körfezinin kıyıları uzanıyordu ama Gendibal'ln bulunduğu yerden gözükmüyordu. Onun ilerisinde de Doğu Okyanusu vardı. Bunların ikisi de yeraltı sarnıçlarının mahvolmasından sonra yeniden yaratılmışlardı. Kuzeydeyse Galaksi Üniversitesinin kuleleri yükseliyordu. Bunlar önemli bir bölümü yerin altında olan, nispeten alçak ama geniş kitaplığı gözlerden gizliyorlardı. Daha kuzeyde de İmparatorluk Sarayının yıkıntıları bulunuyordu.

Gendibal’in iki yanında çiftlikler vardı. Genç adam Trantor’daki her çiftlikte bulunan evcil hayvanların yanından geçti. Sığırlar, keçiler, tavuklar... Her zamanki gibi görünürde hiçbir Ülge’li yoktu. Gendibal çiftçilerin "Alem" diye tanımladıkları kimseler tarafından görülmekten kaçındıklarını sanıyordu. (Ülge’liler "âlim" sözcüğünü belki de mahsus böyle söylüyorlardı.) Tabii bu da yine bir batıl inançtı.

Gendibal, Trantor güneşine bir göz attı. Hâlâ tepelerdeydi ama sıcaklık boğucu değildi. Bu enlem ve boylamda hava ılık oluyor, soğuk hiçbir zaman insanı rahatsız etmiyordu. Gendibal yeterince koştuğuna karar verip ağırlaştı. Derin derin soluk alarak yürümeye başladı. Masanın yaklaşan toplantısı için hazırdı. Siyasetin değiştirilmesi için son bir baskı yapması yeterli olacaktı. Konuşmacılar Birinci Vakfın ve başka yerlerin gitgide artan bir tehlike kaynağı oluşturduğunu anlayacak ve artık "Planın kusursuz çalışmasına" da fazla güvenmeyeceklerdi. Bu kusursuzluğun kesin bir tehlike işareti olduğunu ne zaman anlayacaklar? Bu öneriyi benden başka biri yapsaydı gürültü çıkmadan hemen kabul edilirdi. Bunu biliyorum. Şimdiki halde bir sorun çıkacak. Ama önerim yine de kabul edilecek. Çünkü ihtiyar Shandess beni destekliyor. Desteklemeyi sürdüreceğinden de eminim. Tarih kitaplarına yönetimi sırasında İkinci Vakfın mahvolduğu bir Birinci Konuşmacı olarak geçmeyi istemem..

Ülge’li!

Gendibal irkildi. Adamı görmeden önce uzaktaki bir kafayı farketti. Bir Ülge'linin kafasıydı bu. Kaba ve belirli. Gendibal bu kafaya pek hafifçe,

iz bırakmayacak bir biçimde dokunduktan sonra geriledi. Bu konuda İkinci Vakfın siyaseti kesindi. Çiftçiler farkına varmadan İkinci Vakfı koruyorlardı. Onun için de kafalarına mümkün olduğunca dokunulmama- sı gerekiyordu. Trantor’a ticaret için ya da turist olarak gelenler çiftçilerden ve bir de geçmişte yaşayan birkaç bilginden başka hiç kimseyi görmüyorlardı. Çiftçiler ortadan kalktıkları ya da kafalarıyla oynandığı takdirde bilginler hemen dikkati çekecekler ve bu da müthiş bir felakete yol açacaktı.

Gendibal adamı gördü. Tam anlamıyla Ülge’li bir çiftçiydi. Hatta bu tipin bir karikatürü. İriyarı, uzun boylu, tıknaz, esmer, siyah saçlı ve kara gözlüydü. Kaba saba bir kılık giymişti. Kolları çıplaktı. Biçimsizce uzun adımlar atıyordu. Gendibal çiftlik avlusunun kokusunu duyar gibi oldu. Onu fazla aşağı görmemeliyim, diye düşündü. Preem Palver planları gerektirdiği zaman bir çiftçi rolü oynamaktan kaçınmamıştı. O da çiftçiye çok benziyordu ya! Kısa boylu, tombul ve uysal. Ama yeni yetişme çağında olan Arkady’i de kandıran Palver'in görünüşü değil, kafasıydı.

Çiftçi ayaklarını vurarak yolda ilerliyor, Gendibal'e yaklaşıyordu. Gözlerini genç adama dikmişti. Konuşmacı kaşlarını çattı. O zamana kadar hiçbir Ülge’li kendisine böyle bakmamıştı. Hatta çocukları bile onu gördükleri zaman kaçıyor, usulca uzaktan gözetliyorlardı.

Gendibal yavaşlamadı. Ona bir şey söylemeden, bakmadan yanından geçebilecekti. Böylesi daha iyiydi. Ülge'linin kafasını etkilememeye de kararlıydı. Genç adam bir yana doğru gitti. Ama çiftçinin onun yanından geçmesine izin vermeyeceği anlaşılıyormuş gibi kollarını kaldırdı. "Hey!" dedi. "Sen Alem misin?"

Gendibal bütün kontrolüne karşın bu kafadaki kavgacılığı sezdi. Durakladı. Konuşmadan geçmesi imkânsızdı. Ama bu da yorucu bir şey olacaktı. İkinci Vakıflılar düşünce ve kafayla yapılan ince ve hızlı konuşmalara alışıktılar. Şimdi yalnızca sözcükler kullanmak için çok çabalayacaktı. Bu, yakında bir demir çubuk bulunduğu halde insanın bir kayayı kol ve omuz gücüyle yerden kaldırmaya çalışmasına benzeyecekti.

Gendibal sakin ve ifadesiz bir sesle, "Evet, ben bir âlimim," diye karşılık verdi.

"Hah! Sen-ben-Alemsin! Şimdi dışarlıklı gibi mi konuşuyoruz? Sen mi Alemsin, yoksa ben mi?" Çiftçi alayla başını eğerek selam verdi. "Çünkü sen ufacık, sıska, uçuk suratlı ve kibirlisin! Burnun havada!"

Gendibal istifini bozmadı. "Benden istediğin nedir, Ülge'li?"

"Benim unvanım Rufirant. Daha önceki adım da Karoll." Çiftçinin Ülge’li lehçesi daha da belirginleşiyor, adam *Y*’leri gırtlaktan söyleyerek yuvarlıyordu

Gendibal, "Benden istediğin nedir. Karoll Rufirant?" diye sordu.

"Senin unvanın nedir. Alem?"

"Bu önemli mi? Beni 'alim’ diye çağırmayı sürdürebilirsin."

"Sorduğuma göre bunun açıklaması gerekir, burnu havada Alem!"

"Pekâlâ, adım Stor Gendibal. Artık kendi işime gideceğim."

"Senin işin nedir ki?"

Gendibal’in ensesindeki tüyler dimdik oldu. Etrafta başka Ülge’li kafaların olduğunu sezmişti. Üç çiftçinin arkasında durduklarını anlamak için dönmesine gerek yoktu. Biraz ileride başkaları da vardı. Çiftlik kokusu iyice artmıştı. "İşim seni ilgilendirmez, Karoll Rufirant."

"Öyle mi dersin?" Rufirant sesini yükseltti. "Arkadaşlar, işinin bizi ilgilendirmediğini söylüyor."

Biri Gendibal’in arkasından güldü. "Bunda haklı. Onun işi böcek gibi kitap aralarında dolaşmak, 'pütürleri’ okşamak. Bu gerçek bir erkeğe göre bir iş değil ki."

Gendibal kesin bir tavırla, "İşim ne olursa olsun," diye açıkladı. "Ben artık gidiyorum."

"Bunu nasıl yapacaksın, Alem?"

"Senin yanından geçerek."

"Sahi mi? Seni durduracağımızdan korkmuyor musun?"

"Beni sen ve arkadaşların mı durduracaksınız? Yoksa bunu tek başına mı deneyeceksin?" Gendibal birden koyu bir Ülge’li lehçesiyle konuşmaya

başladı. "Bu işi yalnız başına yapmaya kalkmaktan korkmayacak mısın?" Aslında Rufirant'ın damarına böyle basması doğru değildi. Ama hiç olmazsa böylece gruptakilerin hepsinin birden üzerine saldırmalarını önleyecekti. Bunun engellenmesi gerekiyordu. Yoksa Gendibal daha büyük bir ihtiyatsızlık yapmak zorunda kalacaktı. Bu sözleri etkili oldu.

Rufirant'ın suratı asıldı. "Korkması gereken biri varsa o da sensin, kitap meraklısı çocuk. Arkadaşlar, yer açın. Geri çekilin de geçmeye kalkışsın. O zaman yalnız olmaktan korkup korkmadığımı anlar." Rufirant kalın kollarını havaya kaldırarak salladı. Gendibal çiftçinin dövüşte usta olduğunu hiç sanmıyordu. Ama adamın güçlü bir darbe indirmesi olasılığı her zaman vardı.

Gendibal ihtiyatla yaklaşırken hızla ve incelikle Rufirant'ın kafasını ayarladı. Fazla bir şey yapmadı, sadece fark edilmeyen bir dokunuşla Ülge'linin reflekslerini önemli bir biçimde ağırlaşırdı. Sonra sayıları gitgide artan diğer Ülge'lilerin kafalarıyla ilgilendi. Gendibal'ın Konuşmacılara özgü kafası ustalıkla bir beyinden bir diğerine uzandı. Hiçbir kafada iz bırakacak kadar kalmadı, ama o arada işine yarayacak bazı şeyleri öğrendi. Genç adam çiftçiye bir kedi gibi dikkatle yaklaştı. Diğerlerinin kavgaya karışmak için hiç kımıldamadıklarını fark etmiş ve rahatlamıştı.

Rufirant birden saldırdı. Ama Gendibal daha çiftçinin kasları büzülmeden bunu adamın kafasından okuyarak yana çekildi. Rufirant'ın yumruğu ıslık çalarak kulağının yanından geçti. Gendibal kımıldamadan durdu. Hiç sarsılmamıştı. Diğerleri hep birden içlerini çektiler. Gendibal kendisini savunmaya ya da bu vuruşa karşılık vermeye kalkışmadı. Kendisini darbelerden korumaya kalkıştığı takdirde kolu felce uğrayacaktı. Adamı yumruklamasının da bir yararı olmazdı, Ülge'li bunlara dayanırdı. Gendibal ancak Rufirant'ı boğa gibi sağa sola çevirebilir, yumruklardan kaçmayı başarırdı. Bu da adamın moralini bozardı. Rufirant gerçekten de bir boğa gibi böğürerek saldırıya geçti. Gendibal hazırdı. Bir yana çekildi ve çiftçi onu yakalayamadı. Yine saldırdı, yine başaramadı. Gendibal soluğunun burnundan ıslağa benzer bir sesle çıktığını farketti. Fazla bir fizik gücü harcamıyordu ama karşısındakinin beynini, kontrol altına almadan etkilemek çok zordu. Gendibal, Rufirant'ın kafasındaki korku kontrol mekanizmasıyla ince ince uğraşır ve çiftçinin bilginlere karşı duyduğu o batıl inançla karışık

dehşeti uyandırmaya çalışırken, elinden geldiğince sakin bir tavırla, "Artık kendi işime gideceğim," dedi.

Rufirant'ın yüzü öfkeyle çarpıldı ama adam bir an yerinden kımıldayamadı. Gendibal onun düşüncelerini seziyordu. Küçük âlim âdeta sihirli gibi yana kayıyordu. Gendibal, Ülge'linin korkusunun bir an arttığını hissetti. Ama sonra Ülge'lilere özgü o hiddet coştu ve korkuyu boğdu.

Rufirant, "Arkadaşlar!" diye bağırdı. "Bu Alem bir dansçı! Çevik ayaklarının üzerinde kaçıyor, dürüst Ülge yöntemince yumruğa yumrukla karşılık vererek dövüşmüyor. Onu yakalayın. Tutun. O zaman karşılıklı yumruklaşırız. Önce o bana vurabilir. Bu benim Alem'e armağanım. Ben son yumruğu indireceğim!"

Gendibal etrafını sarmış olan çiftçilerin aralarında boşluklar olduğunu farketti. Kalabalığın arasından sıyrılarak koşmaktan başka çaresi yoktu. Kendi güçlü ciğerlerine ve çiftçinin iradesini kırma gücüne güveniyordu. Genç adam sağa sola kaçtı. Çabalan yüzünden kafası durgunlaşmaya başlıyordu. Hayır, düşündüğünü yapamayacaktı. Ülge'liler çok kalabalıktı ve kendisi Trantor'lulara karşı davranış kurallarına uymak zorundaydı. Bu da onu kısıtlıyordu. Gendibal ellerini, kollarını yakaladıklarını hissetti; Sonra onu sıkıca tuttular. Artık Konuşmacı birkaç kafayı kontrolüne almak zorundaydı. Bu hoş karşılanmayacak bir şeydi ve bütün meslek hayatı mahvolacaktı. Ama şu anda canı tehlikedeydi.

Gendibal, bu bela başıma nasıl geldi, diye düşündü.

24

Masanın toplantısı henüz başlamıştı. Aslında Konuşmacılar içlerinden biri geciktiği zaman beklemek âdetinde değillerdi. Shandess, zaten beklemeye de pek niyetleri yok, diye düşündü. Stor Gendibal en gencimiz. Ama bunun yeterince farkında değil. Sanki gençlik kendi başına bir meziyet, yaşlılıksa ihtiyarların ihmalinin doğurduğu bir sonuçmuş gibi davranıyor.. Diğer Konuşmacılar Gendibal'den pek hoşlanmıyorlardı. Aslında Shandess'in de genç adamı pek sevdiği söylenemezdi. Ama önemli olan sevilmek değildi şimdi.

Shandess, Delora Delarmi'nin sözleriyle daldığı düşüncelerden uyandı. Kadın Konuşmacı ona o iri mavi gözleriyle bakıyordu. Saf ve dost ifadeli yüzü zeki bir kafa ve çok yoğun bir dikkati gizliyordu. Ama tabii diğer Konuşmacılardan değil. Delarmi "Birinci Konuşmacı, daha bekleyecek miyiz?" diye gülümsedi. Aslında toplantı resmen başlamamıştı ve kadın da konuşabilirdi. Ama tabii bir başkası mevkii dolayışıyla önce Shandess'in konuşmasını bekleyebilirdi.

Birinci Konuşmacı, Delarmi'nin etiket kurallarına biraz uymamış olmasına karşın yine de ona dostça baktı. "Normal durumda beklemezdik, Konuşmacı Delarmi. Ama Masa salt Konuşmacı Gendibal'i dinlemek için toplandı. Onun için bu kez bir istisna yapabiliriz."

"O nerede. Birinci Konuşmacı?"

"İşte bunu bilmiyorum, Konuşmacı Delarmi?"

Delarmi dikdörtgen biçimi masanın etrafında oturan Konuşmacılara baktı. Masayı Birinci ve diğer on bir üye oluştururdu her zaman. Sadece on iki kişi. İkinci Vakıf beş yüzyılda güçlerini ve görevlerini arttırmıştı. Ama üyelerin on ikinin üstüne çıkarılması çabaları her zaman başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Seldon'un ölümünden sonra her zaman on iki üye seçilmişti.

İkinci Birinci Konuşmacı böyle karar vermişti. (Seldon ilk Birinci Konuşmacı sayılıyordu.) Grup hâlâ on iki kişiden oluşuyordu.

Delarmi diğerlerinin teker teker kafalarına ve yüzlerine bakarken çabucak bunu anımsadı. Sonra da alaylı bir tavırla boş koltuğa baktı. Genç Konuşmacının sandalyesine. Gendibal'e hiçbir hoşgörü ve yakınlık duyulmaması onu memnun etmişti. Delarmi her zaman, bu genç adam ancak bir çıyan kadar sevimli, diye düşünmüştü. Ona öyle de davranılması gerekir... O zamana kadar Gendibal'in kuşku götürmeyen yetenek ve gücü diğerlerinin genç adamın Masadan atılması için açıkça bir girişimde bulunmasını engellemişti. (İkinci Vakfın beş yüzyıllık tarihinde sadece iki Konuşmacı suçlanmış ama mahkûm edilmemişti.) Bir toplantıya katılmamak Masayı aşağı gördüğünü belirtmek demekti. Bu birçok suçtan daha kötüydü. Delarmi diğerlerinin Gendibal'i yargılamaya biraz daha hazır olduklarını sezerek sevindi.

"Birinci Konuşmacı," dedi. "Konuşmacı Gendibal'in nerede olduğunu bilmiyorsunuz. Bu konuda sizi memnunlukla aydınlatabilirim "

"Evet, Konuşmacı?"

"Aramızda bu genç adamın..." Delarmi mahsus onun unvanını kullanmamış ve tabii diğerleri de bunu fark etmişlerdi. "Ülge'lilerin arasına katılmak için fırsat kolladığını bilmeyen var mı? Onun çiftçilerle ne işi olduğunu bilmiyorum. Bunu sorduğum da yok. Ama bu genç şimdi onların arasında ve Ülge'lilere Masadan daha çok önem verdiği anlaşılıyor."

Başka bir Konuşmacı atıldı. "Gendibal egzersiz yapmak için sadece yürüyor ya da koşuyor sanırım."

Delarmi yine gülümsedi. Gülümsemekten hoşlanırdı, "Üniversite, kitaplık, saray ve onların etrafındaki topraklar tümüyle bizim. Tabii gezegene kıyasla küçük bir yer burası. Ama egzersiz için yine de yeterince yer var sanırım. Birinci Konuşmacı, artık toplantıyı açabilir miyiz?"

Shandess gizlice içini çekti. Masayı bekletmek için tam yetkisi vardı. Hatta Gendibal gelinceye kadar toplantıyı erteleme yetkisi bile. Ancak hiçbir Birinci Konuşmacı diğer üyelerin sessiz desteği olmadan uzun süre düzenli çalışamazdı. Diğer Konuşmacıları sinirlendirmek akıllıca bir davranış olmazdı. Preem Palver bile bazen istediğini yaptırmak için üyelerin yüzüne

gülmek zorunda kalmıştı. Ayrıca Gendibal'in yokluğu da insanı kızdıracak bir şeydi. Birinci Konuşmacıyı bile kızdıracak bir davranış. Genç Konuşmacının başına buyruk olmadığını öğrenmesi gerekiyordu.

Quindor Shandess Birinci Konuşmacı sıfatıyla, "Toplantıya başlayacağız," dedi. "Konuşmacı Gendibal, Asal Işın kayıtlarından şaşılacak bazı sonuçlar çıkardı. Gendibal, Seldon Planının devamı için bizden daha ustalıkla çalışan bir grup olduğunu ve onların bunu kendi çıkarları için yaptığını iddia etti. Konuşmacı Gendibal kendimizi korumamız için o grup hakkında daha fazla bilgi edinmemiz gerektiğini de söyledi. Bütün bunlar size bildirildi. Bu toplantı hepinizin Konuşmacı Gendibal'a sorular sormanızı sağlamak için düzenlendi. Böylece gelecekle ilgili siyasetimiz konusunda bir karara varabilecektik." Aslında bu kadarını bile söylemek gereksizdi. Shandess kafasını açık tutmuş, diğerleri de durumu öğrenmişlerdi. Konuşması sadece nezaket gereğiydi.

Delarmi etrafına çabucak bir göz attı. Diğer on üye kadının Gendibal düşmanlarının sözcüsü rolünü üstlenmesine razı gibiydiler. "Ama Gendibal..." Delarmi yine genç adamın unvanını kullanmamıştı. "Bu örgütün ne ya da kim olduğunu bilmiyor. Bunu açıklayamıyor." Kadın bunu bir gerçeği tekrarlıyormuş gibi söylemişti. Kabalığa yakın bir şeydi bu. Delarmi, "Kafanı inceleyebiliyorum, açıklamaya gerek yok," demek istemişti.

Birinci Konuşmacı kadının kabalığını fark ettiyse de aldırmamaya karar verdi. "Konuşmacı Gendibal'in..." Unvanını özellikle kullandı ama bu kelimenin üzerinde durarak dikkati çekmedi. "Grubun ne olduğunu bilmemesi, bunun varolmadığı anlamına gelmez ki. Birinci Vakıflıların da çok uzun bir süre varlığımızdan haberleri olmadı. Bunu şimdi de bilmiyorlar. Bizim, varlığımızdan kuşku mu duyuyorsunuz?"

Delarmi, "Bu aynı şey değil ki." dedi. "Biz varız ama bunu bilmiyorlar. Bu bir şeyin varolması için bilinmemesi gerektiği anlamına gelmez ki." Hafif bir kahkaha attı.

"Doğru. Onun için de Konuşmacı Gendibal'in iddialarının iyice incelenmesi gerekiyor. Bu iddialar güçlü matematik denklemlere dayanıyor. Onları ben inceledim. Sizin de bu denklemleri düşünmenizi istiyorum. Bu..." Shandess düşüncelerini açıklamak için uygun sözcükleri aradı. "İnanılmayacak gibi değildi."

"Ya şu Golan Trevize adlı Birinci Vakıflı? Adı kafanızda titreşiyor ama bundan söz etmiyorsunuz."

Bu, Delarmi'nin yeni bir kabalığıydı ve Birinci Konuşmacı bu kez hafifçe kızardı. "Konuşmacı Gendibal, Trevize adlı bu adamın sözünü ettiği grubun bir aracı olduğunu düşünüyor. Trevize'nin bunun farkında olmaması olasılığı var. Konuşmacı Gendibal, Trevize'yle ilgilenmemiz gerektiğini söylüyor."

Delarmi iskemlesinde arkaya yaslanarak gözlerine düşen ve kırlaşmaya başlamış olan saçlarını geriye itti. "Bu örgüt neyse... onun varolduğunu düşünelim. Kafa gücü bakımından tehlikeli sayılacak kadar güçlü olduğunu ve gizlenmeye çalıştığını kabul edelim. 3öyle bir grup Birinci Vakıftan sürülen bir Encümen Üyesinden yararlanarak dikkati çekecek bir manevraya kalkışır mı?"

Birinci Konuşmacı ciddi bir tavırla, "İnsan kalkışmayacağını düşünebilir," diye karşılık verdi. "Ama ben çok sarsıcı bir şeyi fark ettim. Bunun ne olduğunu anladığımı da söyleyemem." Utancından hemen hemen farkına varmadan bu düşünceyi kafasının derinliklerine gömmeye çalıştı.

Konuşmacıların hepsi bunu fark ettiler ve gerektiği gibi bu utanca saygı gösterdiler. Delarmi de öyle yaptı ama sabırsızca. Kadın kurallara uyarak, "Sizden düşüncelerinizi bize açıklamanızı isteyebilir miyiz?" diye sordu. "Duyabileceğiniz utancı anlıyor ve bunu görüyoruz."

Birinci Konuşmacı mırıldandı. "Ben de sizin gibi Üye Trevize'nin o grubun aracı olduğunu düşünmek için bir neden göremiyorum. Bu genç adamın onlara ne yararı olabilir? Ama Konuşmacı Gendibal bundan emin. Ve insan Konuşmacılığa lâyık görülen birinin önsezilerinin değerli olabileceğini görmezden gelemez. İşte bu yüzden Planı Trevize'ye uygulamayı denedim."

Bir Konuşmacı alçak sesle ve hayretle, "Bir tek kişiye mi?" dedi. Bu sorusunu, ne budalalık, diye bir düşünce izledi. Konuşmacı böyle düşündüğü için pişman olduğunu hemen açıkladı.

Birinci Konuşmacı, "Evet, bir tek kişiye," dedi. "Ve çok haklısınız. Ben budalanın biriyim! Planın bir tek kişiye, hatta küçük bir gruba uygulanamayacağını biliyorum. Ama yine de meseleyi merak ediyordum. Trevize hakkında bildiğimiz bütün ayrıntıları kullandım. Birinci Vakfın bir Encümen Üyesi her zaman dikkati çeker. Sonra Vakıf Belediye Başkanıyla

ilgili ayrıntıları ele aldım. Bunların hepsini birbirine kattım. Korkarım hem de karmakarışık bir biçimde..." Durakladı.

Delarmi homurdandı. "Ee? Anladığım kadarıyla, sonuçlar şaşırtıcı mı oldu?"

Birinci Konuşmacı, "Tahmin ettiğiniz gibi bir sonuca varamadım," diye açıkladı. "Bir tek kişi üzerinde çalışılamaz. Ama yine de... Yine de..."

"Evet, yine de?"

"Ben kırk yıldan beri uygulamalardan alınan sonuçları inceliyorum. Daha bunlar analiz edilmeden ne gibi sonuçlar alınacağını açıkça seziyorum. Bu bakımdan şimdiye kadar pek yanıldığım da olmadı. 8u olayda bir sonuç elde edemedim ama Gendibal'in haklı olduğunu ve Trevize'nin yalnız başına bırakılmaması gerektiğini anladım."

Birinci Konuşmacının kafasındaki güçlü düşüncenin Delarmi'yi çok şaşırttığı belliydi. "Ama neden?"

Birinci Konuşmacı, "Planı uygun olmayan bir konuya uygulama isteğine boyun eğdiğim için utanıyorum," dedi. "Şimdi sadece sezgilerle ilgili bir şeyin etkisinde kaldığım için daha da büyük bir utanç duyuyorum. Ancak konuşmam gerekiyor. Çünkü inancım çok güçlü. Konuşmacı Gendibal haklıysa ve bilmediğimiz bir yöndeki bir tehlike bizi tehdit ediyorsa, kriz anı geldiği zaman kararı etkileyecek kozlar Trevize'nin elinde olacak. Onları bu genç adam kullanacak. Ben buna inanıyorum."

Delarmi çok sarsıldı. "Bu düşünceniz hangi temele dayanıyor?"

Birinci Konuşmacı masada üzgün üzgün çevresine bakındı. "Hiçbir temele dayanmıyor. Psiko-tarih denklemleri bir sonuç vermedi. Ama ben denklemleri incelerken Trevize bana her şeyin anahtarıymış gibi geldi. O genç adamla ilgilenmeliyiz."

25

Gendibal Masa toplantısına katılmak için üniversiteye zamanında dönemeyeceğini anladı. Belki de hiç dönemeyecekti. Ülge'liler onu sıkıca yakalamışlardı. Gendibal onları kendisini bırakmaya nasıl zorlayabileceğini anlamak için kafasıyla etrafındakileri yokladı.

Şimdi Rufirant sevinçle onun karşısında duruyordu. "Ee, hazır mısın. Alem? Vuruşa vuruş, yumruğa yumruk Ülge usulü. Haydi bakalım. Sen benden ufaksın. Önce sen vur."

Gendibal, "Birileri de seni tutacak mı?" diye sordu. "Beni tuttukları gibi?"

Rufirant, "Onu bırakın," diye emretti. "Hayır, hayır. Sadece kollarını. Bacaklarını sıkıca tutun. Onun dansetmesini istemiyoruz."

Gendibal ayaklarını sıkıca yere yapıştırdıklarını hissetti. Kolları serbestti.

Rufirant "Vur, Alem," dedi. "Bir yumruk indir bakalım."

Sonra Gendibal'in etrafı araştıran kafasına bir şey karşılık verdi. Biri öfke ve acıma duyuyor, bu haksızlığa kızıyordu. Genç adam, başka çare yok, diye düşündü. O beyni kontrol etme tehlikesini göze almalıyım. Sonra... Ama buna gerek kalmadı. O yeni kafaya dokunmamıştı ama bu, Gendibal'in istediği tepkiyi gösteriyordu. Genç adam birdenbire ortaya ufak tefek birinin çıkmış olduğunu farketti. Tıknaz, uzun siyah saçları karmakarışık biriydi bu. Öfkeyle Ülge'li çiftçiyi itip duruyordu. Yeni gelen bir kızdı. Gendibal hiddetle, sinirlerim iyice gerilmiş ve fazla dalmıştım, diye düşündü. Onun kız olduğunu ancak gözlerimle gördüğüm zaman anlayabildim...

Kız çiftçiye, "Karoll Rufirant!" diye haykırdı. "Sen korkağın, zorbanın birisin! Ülge usulü yumruk yumruğa ha? Sen o Alemin iki katı iriliktesin.

Bana saldırsaydın aynı derecede güvende olurdun. Şu zavallıyı itip kakman marifet mi sayılacak? Bence bu utanılacak bir şey. Herkes seni birbirine gösterecek, 'Şu Rufirant’ı görüyor musunuz?' diyecek. 'Bebekleri ezip geçmeyi iyi biliyor.' Herkes katıla katıla gülecek. Aklı başında, dürüst hiçbir Ülge’li artık seninle birlikte içki içmeyecek! Hiçbir iyi Ülge'li kız seninle gezmeyecek!"

Rufirant kızı susturmaya, onun vuruşlarını engellemeye çalışıyordu. Onu yatıştırmak için usulca, "Yapma, Sura," diyordu. "Yapma Sura."

Gendibal artık çiftçilerin kendisini tutmadıklarının, Rufirant’ın da ona öfkeyle bakmadığının farkındaydı. Artık hiçbir kafa Gendibal'le ilgilenmiyordu.

Sura’nın da genç adamla ilgilendiği yoktu. Öfkesinin odak noktası Rufirant'tı sadece. Kendisini toplayan Gendibal kızın öfkesini canlı tutmaya ve Rufirant'ın kafasına dolan endişe ve utancı güçlendirmeye karar verdi. Bunu bir iz bırakmayacak şekilde ustalıkla, hafifçe yapacaktı. Ama buna da gerek kalmadı.

Kız, "Hepiniz gerileyin bakayım," diye emretti. "Buraya bakın, bu Karoll denilen çöp yığını bu zavallı aç sıskanın yanından bir devden farksız. Bu yetmiyormuş gibi yanına sokaktan beş altı arkadaşını da almış. Şimdi hepiniz onun utancını paylaşacaksınız. Çiftliğe dönün ve bir bebeği ezmek gibi ne müthiş bir kahramanlık gösterdiğinizi anlatın. "Ben çocuğun kollarını tuttum,’ deyin. 'Ve o karşılık veremeyecek haldeyken dev Rufirant yarması suratını yassıltıverdi.’ Sen de, ‘Ama ben de zavallıyı bacaklarından yakaladım,' demelisin. 'Bu şanı ben de paylaşmalıyım.' Rufirant denilen dağ parçası da, 'Ben yalnız başıma onunla başa çıkamazdım,' diye açıklasın. 'Onun için mezbeleden çıkan dostlarım Alemi yakaladılar ve ben de böylece altı kişinin yardımıyla onu yendim.’"

Rufirant sızlanırcasına, "Ama Sura," dedi. "Aleme önce onun vurabileceğini söyledim."

"Ve tabii onun incecik kollarıyla indireceği müthiş yumruklardan korkuyordun, et kafalı Rufirant! Haydi, onu bırakın, istediği yere gitsin. Sizde sürüne sürüne evlerinize dönün. Tabii oradakiler artık sizi isterlerse. Bugün yaptığınız kahramanlıkların unutulmasını dileyin. Ama kolay kolay da

unutulmayacak Beni daha fazla kızdırdığınız takdirde yaptıklarınızı herkese anlatacağım."

Adamlar başlarını önlerine eğerek sessizce uzaklaştılar. Hiçbiri dönüp geriye bakmadı.

Gendibal Ülge'lilerin arkasından baktıktan sonra kıza döndü. Kızın arkasından pantolonla bluz, ayaklarında da kaba saba ayakkabılar vardı. Burnu irice, bol bluzundan anlaşıldığı kadarıyla göğüsleri de iriydi. Yüzü ter içinde kalmıştı, hızlı hızlı soluyordu. Çıplak kolları kaslıydı. Ülge'li kadınlar tarlalarda erkeklerin yanında çalışırlardı. Kız ellerini beline dayamış sert sert Gendibal'i süzüyordu.

"Ee, ne bekliyorsun, Alem? Haydi! Alemlerin yerine git. Korkuyor musun? Ben de seninle geleyim mi?"

Gendibal kızın yeni yıkanmamış olduğu anlaşılan giysisinden yayılan ter kokusunu duyuyordu. Ama tiksintisini göstermek bu durumda terbiyesizlik olacaktı. "Teşekkür ederim, Miss Sura..."

Kız sert bir sesle, "Adım Novi," dedi. "Sura Novi. Beni Novi diye çağırabilirsin. Başka bir şey söylemene gerek yok."

"Teşekkür ederim, Novi. Bana büyük yardımın dokundu. İstersen benimle birlikte gelebilirsin. Korktuğum için değil... Seninle arkadaşlık bana zevk verecek." Sanki karşısındaki üniversitede oturan genç kadınlardan biriymiş gibi zarif bir tavırla eğildi.

Novi kızardı. Kararsızca durakladı, sonra da Gendibal'i taklit etmeye çalıştı. Sanki memnunluğunu açıklamaya yetecek ve kendisine kültürlü bir insan havası verecek sözler bulmaya çalışıyormuş gibi, "O zevk... benim," dedi.

Birlikte yürümeye başladılar. Gendibal attıkları her ağır adımın kendisini toplantıya bağışlanmayacak kadar geciktirdiğinin farkındaydı. Ama artık olanların anlamını kavrama fırsatı bulmuştu. Şimdi gitgide geciktiği için memnunluk bile duyuyordu.

Üniversite binaları karşıda belirdiği sırada Sura Novi durakladı ve kararsızca, "Alem efendi?" dedi.

Gendibal, Alemlerin Yeri diye tanımladığı üniversiteye yaklaştıkça, diye düşündü. Daha da terbiyeli bir hal alıyor. Bir an, "Karşındaki o zavallı, aç sıska değil mi?" demek istedi. Ama bu kızı çok utandıracaktı. Onun yerine, "Evet, Novi?" diye mırıldandı.

"Alemlerin yeri çok güzel ve zengin mi?"

Gendibal, "Fena sayılmaz," dedi."

"Bir keresinde rüyamda kendimi orada gördüm. Ve... ve ben de bir Alemdim."

Gendibal nazik nazik, "İleride bir gün sana orayı gezdiririm," diye karşılık verdi.

Kızın bakışlarından bunu salt nezaket için söylenmiş bir söz olarak almadığı anlaşılıyordu. "Ben yazı yazmasını biliyorum. Bana öğretmen gösterdi. Sana bir mektup yazarsam..." Olağan bir tavır takınmaya çalışıyordu. "Bunun eline geçmesi için üzerine nasıl bir işaret koyacağım?"

"Üzerine, ‘Konuşmacılar Evi, Daire 27' yaz sadece. Mektup elime geçer. Ama artık gitmem gerekiyor, Novi." Yeniden eğilerek kızı selamladı.

Sura Novi de yine onun gibi yapmaya çalıştı. Birbirlerinden ayrılarak aksi yönlere doğru gittiler. Gendibal kızı hemen unuttu, Masa toplantısını ve özellikle Konuşmacı Delora Delarmi'yi düşünmeye başladı. Düşünceleri hiç de hoş değildi.

SEKİZ - Çiftçi Kız

26

Konuşmacılar masanın etrafında, kafa koruma perdelerinin gerisinde oturuyorlardı. Sanki hepsi de İlk Konuşmacıya, onun Trevize'yle ilgili sözlerinden sonra geri alınamayacak bir biçimde hakaret etmekten korkmuş ve aynı anda perdeleri çalıştırmışlardı. Konuşmacılar usulca Delarmi'ye bir göz attılar. Tabii böylece düşüncelerinin büyük bölümünü belli etmiş oldular. İçlerinde en çok Delarmi saygısızlığıyla tanınırdı. Gendibal bile kurallara ondan daha fazla u- yardı. Delarmi kendisine baktıklarının farkındaydı. Bu olmayacak durumu cesaretle karşılamaktan başka yapabileceği bir şey yoktu. Zaten tartışmaktan kaçınmak istemiyordu. İkinci Vakfın tarihi boyunca hiçbir Birinci Konuşmacı "yanlış analiz" yüzünden suçlanmamıştı. (Kadının uydurduğu bu terim aslında "beceriksizlik" sözcüğünü gizleyen bir paravanaydı.) Delarmi artık Birinci Konuşmacıyı suçlayabileceğini düşünüyordu. Bundan kaçınacak da değildi. Usulca, "Birinci Konuşmacı," dedi. İnce, renksiz dudakları beyaz yüzünde büsbütün kaybolmuş gibiydi. "Bu fikrinizin bir temele dayamadığını söylüyorsunuz. Psiko- tarih denklemlerinden bir sonuç çıkmadığını itiraf ediyorsunuz. Bizden mistik bir duyguya dayanarak önemli bir karar vermemizi mi istiyorsunuz?"

Birinci Konuşmacı başını kaldırdı. Kaşları çatılmıştı. Masadakilerin, hepsinin de korunma perdelerini çalıştırdıklarının farkındaydı. Bunun ne anlama geldiğini biliyordu. Soğuk soğuk, "Kanıtım olmadığını saklamıyorum," diye hatırlattı. "Hiçbir yalan söylediğim de yok. Ben size bir Birinci Konuşmacının çok güçlü sezgilerinden söz ediyorum. Yıllar boyunca

tecrübe edilmiş bir Konuşmacının sezgilerinden." Etrafına gururlu bir sertlikle baktı. Binde bir takınırdı bu tavrı. Koruyucu perdeler birer birer yumuşadılar ve kayboldular. En son kaybolan Delarmi'ninki oldu. O da, Birinci Konuşmacı dönüp ona baktığı için.

Delarmi sanki daha önce hiçbir düşüncesi yokmuş gibi kafasını dolduran etkileyici bir içtenlikle, "Açıklamanızı tabii kabul ediyorum. Birinci Konuşmacı," dedi. "Ama yine de bu sözlerinizi tekrar düşünmeyi isteyebilirsiniz. Zaten önsezilerinize güvendiğiniz için utanç duyduğunuzu açıkladınız. Şimdi bu önerimi düşünürken deminki sözlerinizin tutanaklardan çıkarılmasını ister misiniz?.."

Birdenbire Gendibal'in sesi duyuldu. "Tutanaklardan çıkarılması gereken sözler de hangisi?"

Bütün gözler aynı anda genç adama dikildi. O önemli anlarda koruma perdelerini çalıştırmamış olsalardı, Gendibal'in geldiğini çok önceden anlayacaklardı.

Gendibal alayla, "Bir dakika önce bütün perdeler çalışıyordu değil mi?" diye sordu. "Hiçbiriniz içeri girdiğimi fark etmediniz. Ne sıradan bir toplantı bu hiçbiriniz gelmemi tetikte beklemiyor muydunuz? Yoksa hepiniz gelmeyeceğimden emin miydiniz?"

Birinci Konuşmacı ona döndü. Diğer konular önemini kaybetmişti. En önemli olanı disiplin meselesiydi. "Konuşmacı Gendibal, geç kaldın. Geldiğini bildirmeden içeri girdin. Otuz gün toplantılara katılmama cezasına çarptırılmaman için bir neden var mı?"

"Tabii var. Geç kalmama kimin ve neyin yol açtığı konusunu görüşmeden cezadan söz edilmemeli." Gendibal sakin bir tavırla, ağır ağır konuşuyordu. Ama kafası her sözcüğünü öfkeyle kuşatıyordu. Diğerlerinin bunu fark etmelerine de aldırdığı yoktu.

Tabii Delarmi durumu sezerek öfkeyle atıldı. "Bu adam çıldırmış!"

Gendibal, "Çıldırmış mı?" dedi. "Bu kadın böyle sözler söyleyecek kadar çıldırmış o halde! Ya da suçlu; Birinci Konuşmacı, sizden özel bir yetkimi kullanma iznini istiyorum."

"Ne yapmak niyetindesin. Konuşmacı?"

"Birinci Konuşmacı, bu masadakilerden birini cinayet girişiminde bulunmakla suçlayacağım."

Kadın ve erkek Konuşmacılar ayağa fırlarlarken sanki bir bomba patladı. Hep bir ağızdan konuşuyorlar, yüzlerinde ifadeler belirip kayboluyor ve kafalarında türlü düşünceler birbirlerini kovalıyordu.

Birinci Konuşmacı ellerini yukarıya kaldırarak bağırdı. "Konuşmacı, özel yetkisini neden kullanmak istediğini açıklamalı!" Shandess otoritesini bu yere hiç uymayan bir şekilde kafasıyla güçlendirmek zorunda kaldı. Başka çaresi yoktu.

Gürültü kesildi.

Gendibal hem sesler kesilinceye, hem de kafalar sakinleşinceye kadar bekledi. "Bir Ülge yolundan buraya doğru geliyordum. Biraz uzaktaydım ama toplantıya zamanında yetişecek kadar hızla yürüyordum. Beni yolda birkaç çiftçi durdurdu. Dövülmekten ve belki de öldürülmekten zor kurtuldum. İşte bu olay yüzünden geciktim ve buraya ancak şimdi gelebildim. Önce şunu söylememe izin verin: Büyük Yağmadan beri herhangi bir Ülge’linin bir İkinci Vakitliyi tartaklamak bir yana, onunla terbiyesizce konuştuğunu sanmıyorum."

Birinci Konuşmacı, "Ben böyle bir olay hiç duymadım," dedi.

Delarmi haykırdı. "İkinci Vakıflılar genellikle Ülge'lilerin topraklarında dolaşmazlar! Oralara giderek belayı kendiniz davet ettiniz!"

Gendibal, "Yalnız başıma Ülge'lilerin topraklarında dolaştığım doğru," diye karşılık verdi. "Orada yüzlerce kez türlü yönlere doğru yürüdüm. Ama bugüne dek kimse karşıma çıkmadı. Diğerleri benim gibi özgürce dolaşamıyorlar. Ama kimse dünyadan elini eteğini çekmiyor, kendisini üniversiteye hapsetmiyor. Şimdiye kadar dışarı çıkanlardan hiçbiri de saldırıya uğramadı. Hatta Delarmi’nin..." Genç adam sanki unvanını kullanması gerektiğini çok geç hatırlamış gibi davranarak bunu öldürücü bir hakaret haline sokmayı başardı. "Yani Bayan Konuşmacı Delarmi'nin bazen Ülge'lilerin topraklarına girdiğini anımsıyorum. Ama kimse onun karşısına dikilmedi."

Delarmi’nin irileşmiş gözleri öfkesinden ateş saçıyordu. "Belki de bunun nedeni hiçbirine yaklaşmamam, onlarla konuşmaya kalkışmamam. Ben saygıya lâyık bir insan gibi davrandım. Onun için de saygı gördüm."

Gendibal, "Çok garip," dedi. "Ben görünüşünüzün benimkinden daha ürkütücü olduğu için başınıza böyle bir felaket gelmediğini söylemek üzereydim

Burada bile pek az kimse size yaklaşabiliyor. Ama şimdi bana şunu söyleyin: Neden Ülge’liler bana saldırmak için bugünü seçtiler? Masanın önemli bir toplantısına katılacağım günü?"

Delarmi, "Buna davranışlarınız neden olmadıysa," diye homurdandı. "O zaman bir rastlantı sayabiliriz. Seldon'un matematik denklemlerinin Galaksiden rastlantı diye tanımlanan şeyi kaldırdığını hiç duymadım. Özellikle kişilerle ilgili olaylarda. Ama yoksa siz de sezgilerinize dayanarak mı konuşuyorsunuz?"

Birinci Konuşmacının böyle İğnelenmesi yüzünden bir iki üye usulca içlerini çektiler.

Gendibal, "Bu olayın davranışlarımla bir ilgisi yoktu," dedi. "Bu bir rastlantı da değildi. Beni özellikle durdurmaya çalıştılar."

Birinci Konuşmacı usulca sordu. "Bundan nasıl emin olabiliriz?" Delarmi’nin son sözleri yüzünden Gendibal’e karşı yumuşamıştı.

"Kafam size açık. Birinci Konuşmacı. Size ve Masadaki diğer üyelere olayın anılarını sunuyorum."

Bu inceleme birkaç dakika sürdü. Sonra Birinci Konuşmacı, "Korkunç!" diye başını salladı. "Baskı altında olmana karşın yine de çok iyi davranmışsın, Konuşmacı. Ülge’lilerin bugün anormal davrandıklarını ve bu olayın incelenmesi gerektiğini ben de kabul ediyorum. Şimdi lütfen toplantımıza katıl..."

Delarmi, Shandess’in konuşmasını kesti. "Bir dakika! Konuşmacının açıkladığı anıların doğruluğuna ne dereceye kadar inanabiliriz?"

Bu hakaret yüzünden Gendibal’in burun kanatları kabardı ama genç adam istifini bozmadı. "Kafam açık."

"Ben açık olduğu iddia edilen çok kafayla karşılaştım. Ama hiçbiri de aslında açık değillerdi."

Gendibal karşılık verdi. "Bundan hiç kuşkum yok. Konuşmacı. Çünkü siz de, hepimiz gibi kafanızı her zaman incelemelere karşı açık tutmak zorundasınız. Ama benim kafam gerçekten açık."

Birinci Konuşmacı, "Artık tartışmaları..." diye başladı.

"Konuşmacı Gendibal içimizden birini cinayet girişimiyle suçladı. Herhalde birimizin çiftçiyi ona mahsus saldırttığını düşünüyor. O bu suçlamasını geri almadığı sürece benim bir katil olabileceğim düşünülecek. Bu odadaki diğer üyeler hakkında da öyle. Onların içinde siz de varsınız, Birinci Konuşmacı."

Birinci Konuşmacı sordu. "Suçlamanı geri alacak mısın. Konuşmacı?"

Gendibal koltuğuna oturarak sanki sahibi olduğunu açıklıyormuş gibi bir tavırla dirsek dayanılacak yerleri elleriyle sıkıca kavradı. "Geri alacağım. Ama biri bana yanına arkadaşlarını alan Ülge’li bir çiftçinin bu toplantıya gelirken neden mahsus yolumu kestiğini açıkladığı takdirde."

Birinci Konuşmacı, "Bunun binlerce nedeni var belki de," dedi. "Olayın inceleneceğini ve araştırılacağını tekrarlıyorum. Şimdi, Konuşmacı Gendibal, bu görüşmenin devam edebilmesi için suçlamanı geri alır mısın?"

"Alamam, Birinci Konuşmacı. Ben dakikalarca çiftçinin kafasını inceledim. Elimden geldiği kadar incelikle. Adama zarar vermeden onun davranışlarını değiştirmek istiyordum. Ama bunu başaramadım. Çünkü kafası gerektiği gibi kontrol altına alınabilecek durumda değildi. Sanki başka biri adamın duygularını dondurmuştu."

Delarmi birdenbire hafifçe gülümsedi. "Bunun içimizden birinin işi olduğunu mu düşünüyorsunuz? Aradığınız suçlu bizimle rekabet eden ve bizden daha güçlü olan o esrarlı örgüt olamaz mı?"

Gendibal, "Olabilir," dedi.

"Biz sadece sizin bildiğiniz o örgütün üyeleri değiliz. Onun için de suçlu sayılmayız. Suçlamanızı geri almalısınız. Yoksa içimizden birini o garip örgütün etkisinde olmakla mı suçluyorsunuz? Belki buradakilerden biri hiç de göründüğü gibi değil."

Gendibal, Delarmi’nin kendisine ucunda bir ilmek olan bir ipi uzattığını farkındaydı. Ama sakin sakin cevap verdi. "Belki."

Delarmi ilmeğe uzanarak sıkıştırmaya hazırlandı. "O gizli, bilinmeyen, esrarlı, saklı örgüt düşünüz bir delinin kâbusuna benziyor ve Ülge’li çiftçilerin etki altında kaldıkları, Konuşmacıların gizlice kontrol edildikleriyle ilgili anormal kuruntularınıza da uyuyor. Ama ben yine de bu garip düşünce dizinizi bir süre daha izlemeye hazırım. Konuşmacı, içimizden hangimizin kontrol altında olduğunu düşünüyorsunuz? Bu ben olabilir miyim?"

Gendibal, "Sanıyorum, Konuşmacı," diye karşılık verdi. "Beni dolambaçlı bir yoldan ortadan kaldırmaya çalışsaydınız, bana duyduğunuz nefreti böyle açıkça belli etmezdiniz."

Delarmi, "Bu iç içe, çifte bir kalleşlik olmaz mı?" diye sordu. "Anormal bir kafanın hayalleri için uygun bir son olurdu bu."

"Evet, belki. Siz bu konuda benden daha tecrübelisiniz."

Konuşmacı Leştim Gianni öfkeyle söze karıştı. "Buraya bakın, Konuşmacı Gendibal! Konuşmacı Delarmi’yi temize çıkarıyorsanız, o zaman geri kalanları daha ciddi bir biçimde suçluyorsunuz demektir!

Ölümünüzü istemek bir yana, toplantıya gelişinizi engellememiz için bir neden var mı?"

Gendibal sanki bu soruyu bekliyormuş gibi çabucak yanıtladı. "Ben salona girdiğim sırada bazı sözlerin tutanaklardan silinmesinden söz ediliyordu. Birinci Konuşmacının bazı sözlerinin silinmesinden. Konuşmacıların içinde sadece ben o açıklamaları duymadım. Bana bunların ne olduğunu söyleyin. O zaman size beni neden geciktirdiklerini açıklayabileceğimi sanıyorum."

Birinci Konuşmacı, "Ben," dedi. "Sezgilerime dayanarak ve psiko-tarih denklemlerini uygunsuz bir biçimde kullanarak verdiğim bir kararı açıkladım. Konuşmacı Delarmi ve diğerleri buna şiddetle karşı çıktılar. Ben... Planın bütün geleceğinin Birinci Vakıflı Golan Trevize'nin Terminus’tan sürülmesine bağlı olabileceğini öne sürdüm."

Gendibal başını salladı. "Diğer Konuşmacıların düşünceleri yine kendilerini ilgilendirir. Ama ben kendi hesabıma bu varsayımı

destekliyorum. Trevize esrarın anahtarı. Onun Birinci Vakıftan birdenbire atılıvermesinin çok garip olduğunu düşünüyorum."

Delarmi, "Konuşmacı Gendibal," dedi. "Sizce bu Trevize o esrarlı örgütün kontrolünde mi? Yoksa örgüt Trevize'yi sürgüne gönderen kimseleri mi etkiledi? Siz ve Birinci Konuşmacı dışında herkes ve her şey o esrarlı grubun avucunda mı? Bir de ben onların kontrolünde değilim sanırım. Benim etki altında olmadığımı söylediniz."

Gendibal. "Bu saçmalıklara karşılık vermeye gerek yok," diye mırıldandı. "Onun yerine burada Birinci Konuşmacı ve benimle aynı fikirde olduğunu açıklamak isteyen başka birinin bulunup bulunmadığını sorarım. Birinci Konuşmacının izniyle sizlere dağıttığım matematik tezi incelediniz sanırım."

Bir sessizlik oldu.

Gendibal, "Tekrarlıyorum," dedi. "Bizimle aynı fikirde olan biri var mı?"

Sessizlik uzadı.

Gendibal, Shandess'e baktı. "İşte beni geciktirmeye çalışmalarının nedeni. Birinci Konuşmacı."

Shandess, "Bu açıklamanı genişlet," diye emretti.

"Siz Trevize adlı o Birinci Vakıflı'yla ilgilenilmesi gerektiğini söylediniz. Bu siyasetimizle ilgili önemli bir başlangıcın işaretiydi. Konuşmacılar, tezimi okuduklarına göre, durumun ne olduğunu genel bir biçimde biliyorlardı. Ancak teklifinizi hep birden, çoğunlukla red ettikleri takdirde töresel kısıtlama kuralına göre bu konuda daha fazla bir şey yapamayacaktınız. Ama bir tek Konuşmacı bile size desteklerse o zaman bu yeni siyaseti uygulayabilecektiniz. Sizi destekleyeceği kesin olan tek Konuşmacı da bendim. Tezimi okuyan herkes bunu biliyordu. İşte bu yüzden ne olursa olsun bugünkü toplantıya katılmamı engellemeye çalıştılar. Az kalsın bu oyun başarılı da olacaktı. Ama ben şimdi buradayım. Ve Birinci Konuşmacıyı destekliyorum. Onunla aynı fikirdeyim. Ve o da törelere uyarak, diğer on Konuşmacının red cevaplarını hesaba katmayacak."

Delarmi yumruğunu masaya vurdu. "Yani size göre biri daha önceden Birinci Konuşmacının neyi önereceğini **biliyordu!** Biri daha önceden

Konuşmacı Gendibal'in bunu destekleyeceğini, diğerlerininse öneriyi red edeceklerini **biliyordu!** Yani biri önceden bilmesi imkânsız olan şeyleri öğrenmişti. Ayrıca Konuşmacı Gendibal'in anormal kafasının yarattığı örgüt, siyasetle ilgili bu yeni kararı beğenmiyordu. Bunu engellemek için savaşıyordu. O halde birimiz ya da pek çoğumuz o örgütün etkisi altında söylenmek istenen bu değil mi?"

Gendibal, "Sözlerimde böyle bir ima olduğu düşünülebilir," dedi. "Analiziniz çok ustaca."

Delarmi haykırdı. "Kimi suçluyorsunuz?"

"Hiç kimseyi suçlamıyorum. Birinci Konuşmacıdan bu konuyla ilgilenmesini rica ediyorum. İçimizden birinin bize karşı çalıştığı belli. İkinci Vakıf için çalışan herkesin kafa analizinden geçirilmesini de öneriyorum. Herkesin, hatta Konuşmacıların bile. Ve hatta kendimin ve Birinci Konuşmacının da."

Masanın toplantısı o zamana dek görülmemiş bir karmaşa ve heyecan içinde sona erdi. Birinci Konuşmacı toplantıyı sona erdirdiğini açıkladıktan sonra Gendibal de hiç kimseyle konuşmadan odasına gitti. Konuşmacılar arasında bir tek dostu bile olmadığını biliyordu. Birinci Konuşmacınınsa kendisini ancak isteksizce desteklediğinin de farkındaydı. Gendibal sadece kendisi adına mı, yoksa bütün İkinci Vakıf için mi korktuğunu bilmiyordu. Ama ağzında acı bir tad vardı. Bir felaket tadı.

27

Gendibal doğru dürüst uyuyamadı. Uyurken rüyalarında, uyanıkken de kafasında Delara Delarmi'yle kavga edip durdu. Rüyasının bir yerinde kadın Konuşmacıyla Ülge’li çiftçi Rufirant birbirine karıştı. İnsan azmanı bir Delarmi yumruklarını sıkarak Gendibal’ın üzerine yürüdü. Kadın tatlı tatlı gülümserken iğne gibi sivri dişleri ortaya çıktı.

Gendibal sonunda her zamankinden daha geç uyandı. Uyku onu dinlendirmemişti. Komodinin üzerindeki zil boğuk bir sesle çalıp duruyordu. Genç adam dönerek elini düğmeye baştı. Evet? Ne var?"

"Konuşmacı!" Konuşan kat disiplin memuruydu. Pek de saygılı davranmıyordu. "Bir ziyaretçi sizinle konuşmak istiyor."

"Ziyaretçi mi?" Gendibal günlük program düğmesine bastı. Ekranda beliren program Gendibal’in sabah hiçbir randevusu olmadığını açıkladı. Konuşmacı zaman düğmesine uzandı. Henüz sekizi on geçiyordu. Gendibal aksi aksi, "Uzay adına! O da kimmiş?" diye söylendi.

"Adını vermek istemiyor, Konuşmacı." Disiplin memuru bu durumu pek beğenmediğini açıklayan bir sesle ekledi. "Şu Ülge'lilerden biri, Konuşmacı. Onu buraya siz çağırmışsınız." Bu son cümleyi söylerken sesindeki hoşnutsuzluk büsbütün arttı.

"Ben kabul salonuna ininceye kadar beklesin. Hemen gelemeyeceğim."

Gendibal hiç acele etmedi. Yıkanırken düşünüp duruyordu. Biri beni engellemek için Ülge’lilerden yararlanıyor. Onun kim olduğunu öğrenmek isterdim. Şimdi de bir Ülge'li ta oturduğum yere kadar girdi. Bunun anlamı nedir? Bu bir tür karmaşık tuzak mı? Seldon adına! Ülge'li bir çiftçi üniversiteye nasıl girebildi? Buna nasıl bir neden gösterecek? Acaba yanıma silah alsam mı? Yok, canım, üniversiteye giren bir tek çiftçiyle başa çıkabilirim. O benim için tehlikeli olamaz. Ülge’linin kafasına bir zarar vermeden sorunu çözerim.

Gendibal kararlı bir tavırla koridorda ilerleyerek kabul salonuna girdi. Sonra hayretle duraklayıp disiplin memuruna döndü. Adam duvarları camlı bölmesinde sanki işine dalmış gibi bir tavır takınmıştı. "Bana ziyaretçinin bir kadın olduğunu söylemediniz."

Memur usulca, "Size gelenin bir Ülge’li olduğunu açıkladım. Konuşmacı," dedi. "Siz de bana başka bir soru sormadınız."

"Mümkün olduğu kadar az bilgi, öyle mi? Bunun özelliklerinizden biri olduğunu her zaman hatırlayacağım." İçin için de ekledi. Seni buraya tayin ettirenin Delarmi olup olmadığını da anlayacağım. Bundan sonra etrafımdaki memurlara dikkat etmeliyim. Yeni Konuşmacı oldum. Yüksek mevkiim yüzünden bu "aşağılıklara" aldırmamak çok kolay... Sonra, "Konuşma odalarından boş olanı var mı?" dedi.

"Sadece 4 numara. Orası üç saat boş kalacak." Memur pek masum bir tavırla bir Ülge’li kıza baktı, bir Gendibal’e.

"4 numaralı odayı kullanacağız. Düşüncelerinize dikkat etmenizi de salık veririm." Gendibal sertçe saldırıya geçti. Memur korunma perdesini ancak ağır ağır kapatabildi. Gendibal kendisininki kadar güçlü olmayan bir beyni tartaklamanın vakarına hiç de yakışmadığını biliyordu. Ama kendisinden üstün bir insan hakkında kötü şeyler düşünme cüretini gösteren biri de böyle şeylerin kendisine düşmediğini öğrenmeliydi. Disiplin memurunun başı birkaç saat hafifçe ağrıyacaktı. Bunu hak etmişti.

28

Gendibal kızın adını hemen anımsamadı. Kafasını uzun uzun araştırmak niyetinde de değildi. Aksi aksi, "Sen..." dedi.

Kız âdeta inlercesine, "Ben Novi'yim, Alem Efendi," diye konuştu. "İlk adım Sura ama herkes beni sadece Novi diye çağırır."

"Evet. Novi. Seninle dün karşılaştık. Şimdi hatırladım. Beni savunduğunu unutmadım." Gendibal üniversitenin içinde kızla Ülge'li lehçesiyle konuşmak istemiyordu. "Buraya nasıl gelebildin?"

"Mektup yazabileceğimi söylediniz, efendim. ‘Konuşmacılar Binası, Daire 27, dediniz. Mektubu kendim getirdim, efendim. Mektubu kapıdakilere gösterdim."

Novi utançla karışık bir gururla konuşuyordu. "‘Bu yazı kime?’ dediler. O kaba saba Rufirant'a adınızı söylemiştiniz. Onun için, 'Bu Alem Efendi Stor Gendibal'e,' dedim."

"Ve içeri girmene izin verdiler, öyle mi, Novi? Mektubu okumak istemediler mi?"

"Çok korktum. Belki bana acırlar diye düşündüm. ‘Alem Gendibal bana Alemlerin Yerini gösterecek, dedim. Kapıdaki adamın biri öbürüne, 'Göstereceği sadece o değil,’ dedi. Sonra bana buraya nasıl geleceğimi anlattılar. Başka tarafa gitmememi, yoksa beni hemen dışarı atacaklarını söylediler."

Gendibal hafifçe kızararak, Ülge’lilerle gönül eğlendirmek ihtiyacını duysaydım, diye düşündü. Herhalde daha dikkatli bir seçim yapardım... Gizli bir hoşnutsuzlukla kıza baktı.

Sura Novi gençti. Hatta belki de göründüğünden daha genç. Ağır çalışma daha büyük durmasına neden oluyordu. Kız en fazla yirmi beş yaşındaydı.

Ülge'li kadınlar bu yaşa kadar mutlaka evlenirlerdi. Novi bekâr ve bakire olduğunu belirtmek için siyah saçlarını örmüştü. Gendibal buna şaşmadı. Kızın dün yaptıklarından şirretin teki olduğu anlaşılıyordu. Konuşmacı, Novi'nin sivri diline ve yumruklarına bağlanmak cesaretini gösterecek bir Ülge'linin kolay kolay bulunacağını pek sanmıyordu. Ayrıca kızın görünüşü de çekici değildi. Novi kendisine çeki düzen vermişti ama yüzü köşeli ve çirkin, elleri kırmızı ve eklemleri boğum boğumdu. Gendibal'in görebildiği kadarıyla, vücudu zarif değil, sadece dayanıklıydı. Genç adamın bu incelemesi karşısında Novi'nin alt dudağı titremeye başladı. Gendibal, Novi'nin utanç ve korkusunu sezerek ona acıdı. Kız dün gerçekten ona yardımcı olmuştu. Önemli olanı da buydu. Konuşmacı nazik bir tavırla Novi'yi yatıştırmaya çalıştı. "Demek... şey... Alemlerin Yerini görmeye geldin?"

Kız güzel sayılabilecek kara gözlerini iri iri açtı. "Efendim, bana kızma. Ama ben de buraya Alem olmak için geldim."

"Âlim mi olmak istiyorsun?" Gendibal fena halde şaşaladı. "Kızım, buraya bak..." Durakladı. Trantor'luların 'Alem' diye çağırdıkları bilginlerden olmak için gereken zekâ, eğitim ve kafa gücünü bu basit çiftçi kıza nasıl anlatacaktı?

Ama Sura Novi heyecanla konuşmasını sürdürdü. "Ben hem yazıyor, hem de okuyorum. Kaç kitabı başından sonuna kadar okudum. Alem olmak istiyorum. Bir çiftçi karısı değil. Ben çiftçilik yapacak bir kız değilim. Bir çiftçiyle evlenmeyeceğim. Çiftçi çocuklar yetiştirmeyeceğim." Başını kaldırarak gururla ekledi. "Bana evlenme teklif ettiler. Hem de kaç kez. Hep, 'Hayır,' dedim. Terbiyeli terbiyeli. Ama kesinlikle. 'Hayır.'"

Gendibal kızın yalan söylediğinin farkındaydı. Novi'ye kimse evlenme teklif etmemişti. Ama Konuşmacı bunu anladığını belli etmedi. "Evlenmeyip ne yapacaksın?"

Novi avcunu masaya dayadı. "Alem olacağım. Çiftçi kadın olmayacağım."

"Ya âlim olmanı sağlayamazsam?"

"O zaman bir hiç olacak ve ölümü bekleyeceğim. Bir Alem olamazsam, hayatta başka bir şey olmak istemem."

Gendibal bir an kızın kafasını inceleyerek bu isteğinin derecesini anlamayı düşündü. Ama bu doğru olmayacaktı. Bir Konuşmacı aciz insanların beyinlerini araştırarak eğlenemezdi. "Neden çiftçi olmak istemiyorsun, Novi?"

Gendibal kızın kafasını etkileyerek onun çiftçilikle yetinmesini, sağlayabilirdi. Kaba saba bir Ülge'linin beynine etki yaparak onun kızla evlenmesini de. Bunun bir zararı olmaz, Novi'yi de mutlu ederdi. Ama bu da yasalara aykırıydı.

Novi, "Çiftçi olamam," dedi. "Bir çiftçinin kafası çalışmaz. O toprakla uğraşır, kendisi de toprak yığını halini alır. Ben de çiftçi olursam, toprak yığınına dönerim. Yazacak, okuyacak zaman bulamam. Her şeyi unuturum. Kafam..." Elini şakağına koydu. "Durgunlaşıp çürür. Hayır! Alem başka! Kafalı o. Bir Alem kitaplarla yaşıyor. Sonra... sonra... onun adını unuttum." Eliyle belirsiz bir işaret yaptı.

Gendibal kızın kafa radyasyonundan ne demek istediğini anladı. "Mikro filmler mi? Sen onları nereden biliyorsun?"

Kız gururla, "Kitaplardan çok şey öğrendim," diye açıkladı.

Genç adam daha fazlasını öğrenme isteğini yenecek halde değildi artık. Bu kız olağanüstü bir Ülge'liydi. Gendibal o zamana kadar Novi gibi bir Trantor'luyla hiç karşılaşmamıştı. Ülge'lilerden gönüllü alınmıyor, diye düşündü. Ama Novi on yaş küçük olsaydı... Ne yazık... Onu sarsmayacağım. Ama insan olağanüstü kafaları inceleyemeyecekse, Konuşmacı olmanın ne önemli var? Sonra, "Novi," dedi. "Orada bir dakika oturmanı istiyorum. Hiç sesini çıkarma. Bir şey de söyleme. Söylemeyi düşünme. Aklından uyumak istediğini geçir. Anlıyor musun?"

Kız tekrar korkuya kapıldı. "Bunu yapmamı neden istiyorsunuz, efendim?"

"Çünkü nasıl bir âlim olabileceğini anlamak istiyorum." Novi hangi kitapları okumuş olursa olsun, bir "âlim" olmanın ne anlama geldiğini bilemezdi. Onun için Konuşmacının kızın 'Alem' sözcüğüyle neyi kastettiğini anlaması gerekiyordu. Gendibal usulca, büyük bir dikkatle Novi'nin kafasına girdi. Hiçbir iz bırakmadan. Sura Novi için bir "Alem" her zaman kitap okuyan biriydi. Kız bir insanın neden kitap okuduğunu bilmiyordu. Alem olduğu taktirde yine bildiği işleri yapacaktı. Getirip götürmek, temizlemek, yemek pişirmek, emirleri yerine getirmek. Ama üniversitede kitaplar vardı. Kız bunları okumak için de zaman bulabilecek ve belli belirsiz "bilgili" diye tanımladığı duruma gelecekti. Kısacası kız bir hizmetçi olmak istiyordu. Gendibal'in hizmetçisi. Genç adam kaşlarını çattı. Ülge'li bir hizmetçi...

Üstelik çirkin, kaba saba, bilgisiz, biraz okuma yazma bilen biri. Olacak gibi değil... En iyisi onu etkileyerek çiftçilikten memnun olmasını sağlamak... Bunu Delarmi'nin bile itiraz edemeyeceği bir biçimde yapmalıyım. Yoksa... onu bana Delarmi mi yolladı? Kadın mahsus bir Ülge'linin kafasıyla oynamamı sağlamaya mı çalışıyor? Beni yakalayıp suçlayacak mı?.. Gülünç... Neredeyse bir paranoyak halini alacağım... Novi'nin karmaşık olmayan kafasının basit uzantılarından birinin yönünü hafifçe değiştireceğim. Bir kafa akımının yönünü... Ufak bir itme buna yetecek. Bu yasalara aykırı ama kıza bir zararı olmayacak. Durumu da kimse fark etmeyecek...

Gendibal durakladı. Geriye... Daha geriye... Uzay adına! Az kalsın bunu fark etmeyecektim. Ben hayal mi görüyorum? Ama, hayır! Genç adamın dikkati ö noktaya çekilmişti. Şimdi her şeyi iyice görüyordu. İncecik bir uzantı değiştirilmişti. Anormal bir şekilde. Ama bu öyle ince, öyle belirsiz bir şeydi ki! Gendibal usulca kızın kafasından çıktı. "Novi," dedi yavaşça.

Kızın hafifçe kaymış olan gözleri berraklaştı. "Efendim?"

Gendibal, "Benimle çalışabilirsin," diye açıkladı. "Seni bir alim haline getireceğim..."

Novi'nin gözleri hemen parladı. "Efendim..."

Gendibal durumu hemen anladı. Kız ayaklarına kapanacaktı. Genç adam Novi'yi omuzlarından yakalayarak sıkıca tuttu. "Kımıldama, Novi. Orada dur! Dur!" Sanki yarı evcilleştirilmiş bir hayvanla konuşuyordu. Kızın emrini anladığını fark edince ellerini çekti. Novi'nin kol üstlerindeki kasların ne kadar sert olduğunu fark etmişti. "Âlim olmak istiyorsan, öyle biri gibi davranmalısın. Yani her zaman sakin olmalı, alçak sesle konuşmalı ve söylediklerimi yapmalısın. Sonra benim gibi konuşmasını öğrenmelisin. Diğer bilginlerle de tanışmalısın. Bunlar seni korkutur mu?"

"Sen yanımda olursan, korkmam, efendim."

"Ben yanında olacağım. Ama şimdi... Önce sana bir oda bulmalı, bir tuvalet verilmesini sağlamalıyım. Yemekhanede bir yer ve tabii giysiler. Bir âlime daha uygun kılıklar giymelisin, Novi."

Kız üzüntüyle, "Benim bunlardan başka..." diye başladı.

"Sana başkalarını bulacağız." Gendibal, Novi'ye kılık kıyafet bulmasını bir kadından istemem gerekiyor, diye düşündü. Birinin ona vücut temizliğini

de öğretmesi şart. Novi herhalde arkasına en iyi kılığını giymiş ve yıkanıp temizlenmişti ama yine de hoş olmayan bir kokusu vardı. Başkalarının aramızda ne gibi bir ilişki olduğunu anlamalarını sağlamalıyım... İkinci Vakıftan erkeklerin, hatta kadınların zevkleri için zaman zaman Ülge'lilerin arasına karıştıkları herkesçe bilinen bir sırdı. Bu sırada Ülge'lilerin kafası etkilenmediği takdirde, kimsenin aklından bir sorur; çıkarmak geçmezdi. Gendibal o zamana kadar böyle bir şeye hiç kalkışmamıştı. Bunu, üniversitede bulacağından daha kaba ve kirli bir cinsel eşe ihtiyaç duymadığına bağlamıştı. Üniversitedeki kadınlar Ülge'lilerin yanında pek renksiz kalıyorlardı. Ama temizdiler ve ciltleri düzgündü. Gendibal kendi kendine, ama ilişkimizi yanlış anlar ve bir Konuşmacının Ülge'lilere karışmakla kalmayıp onlardan birini dairesine aldığını düşünebilirler, dedi. O zaman bu utanca katlanmaktan başka çarem kalmaz. Ama bu Sura, Novi adlı Ülge'li kız, Konuşmacı Delarmi ve Masanın diğer üyeleriyle yapacağım düelloda bana zafer sağlayacak. Ve savaş yaklaşıyor...

29

Gendibal, Sura Novi'yi ancak akşam yemeğinden sonra gördü. Kızı ona genç adamın durumu tekrar tekrar anlattığı kadın getirdi. Novi, Gendibal'in önünde çekingen, gururlu, utangaç ve zafere erişmiş gibi bir tavırla durdu. Garip bir duygu karmaşasıydı bu.

Gendibal, "Pek hoş olmuşsun, Novi," dedi.

Kıza verdikleri elbise ona şaşılacak kadar uymuştu. Novi'nin hiç de gülünç bir hali yoktu. Gendibal, onun belini sıkıp göğüslerini yukarı mı kaldırdılar, diye düşündü. Yoksa bunlar çiftçi kılığı yüzünden fark edilmiyor muydu?

Novi'nin kalçaları genişti ama biçimsiz sayılmazdı. Yüzü güzel değilse de, açık havada çalışmaktan kararan rengi açıldığı ve cildine bakmayı öğrendiği zaman o kadar çirkin durmayacaktı. Gendibal birden, İmparatorluk adına, dedi kendi kendine. Bu kadın, Novi'yi metres olarak seçtiğimi sanıyor. Bu yüzden kızı güzelleştirmeye çalışmış... Eh, neden olmasın? Novi, Masadaki Konuşmacıların karşısına çıkacak. Kız ne kadar çekici olursa, amacımı o denli kolay açıklarım.

Gendibal bunu düşündüğü sırada Birinci Konuşmacının mesajı kendisine erişti. Genç adam, "Bu akşam seninle olamayacağım, Novi," diye açıkladı. "Âlimce işlerim var. Seni odana götüreceğim. Orada birkaç kitap var. Okuma pratiği yaparsın. Bir şeye ihtiyacın olursa zili nasıl kullanacağını göstereceğim Ve yarın gelip seni görürüm."

30

Gendibal nazik bir tavırla, "Birinci Konuşmacı," dedi.

Shandess sadece başıyla selam verdi. Yaşlı olduğu pek belliydi o anda. Yüzünde de aksi bir ifade vardı. İçki içmeyen bir adamdı. Ama sanki şimdi bardak dolusu sert bir içkiye ihtiyacı varmış gibiydi. Sonunda, "Seni 'çağırdım,'" dedi.

"Haberci yollamadınız. Doğrudan doğruya kafamla bağlantı kurmanızdan konunun önemli olduğunu anladım."

"Önemli gerçekten. Şu avın... Birinci Vakıflı... Trevize..."

"Evet?"

"Trantor'a gelmiyor."

Gendibal pek şaşmış gözükmedi. "Neden gelsin? Bize bildirildiğine göre, o Arz'ı arayan bir eski zamanlar tarihi profesörüyle yola çıkacaktı."

"Evet. Efsaneleşmiş 'ilk gezegen.' İşte Trevize'nin de bu yüzden Trantor'a gelmesi gerekirdi. Profesör Arz'ın nerede olduğunu biliyor mu ki? Sen biliyor musun? Ya ben? Arz diye bir gezegen bulunduğundan emin olabilir miyiz? Ya da eskiden olduğundan? Onların gerekli bilgiyi almak **için** kütüphaneye gelmeleri gerekmez miydi? Bu bilgi ancak burada bulunabilirdi. Bu ana dek aslında durumun o kadar kritik olmadığını düşünüyordum. Birinci **Vakıflı'nın** buraya geleceğinden ve onun sayesinde gerekeni öğreneceğimizden emindim."

"İşte onu buraya göndermemeleri için önemli bir neden."

"Ama Birinci Vakıflı nereye gidiyor?"

"Bunu henüz öğrenemediğimiz anlaşılıyor."

Birinci Konuşmacı aksi aksi, "Pek sakinsin," dedi

Gendibal, "Böyle olmak daha iyi değil mi?" diye mırıldandı. "Durumu güvenceye almak ve bilgisinden yararlanmak için Trevize'nin Trantor'a

gelmesini istiyorsunuz. Ama onun istediği yere gitmesi ve istediğini yapması daha iyi olmaz mı? Böylece Trevize'den daha önemli kimselerle ilgili bilgiler de elimize geçer. Tabii onu gözden kaçırmamamız şartıyla."

Birinci Konuşmacı, "Bu yeterli değil," dedi. "Yeni bir düşmanımız olduğuna beni ikna ettin. Artık huzurum kaçtı. Daha da kötüsü, Trevize'yi ele geçirmediğimiz takdirde her şeyi kaybedeceğimize kendi kendimi inandırdım. Trevize'nin... sadece onun... her şeyin anahtarı olduğu duygusundan kurtulamıyorum."

Gendibal heyecanla, "Ne olursa olsun, savaşı kaybetmeyeceğiz, Birinci Konuşmacı," diye cevap verdi. "Sizin deyiminizle, o Katır-karşıtları bizden giz- lenselerdi o zaman yenilirdik belki. Ama artık onların var olduklarını biliyoruz. Karanlıkta, körcesine çabalamıyoruz. Masanın bundan sonraki toplantısında karşı saldırıyı başlatacağız. Tabii işbirliği yapabilirsek..."

Birinci Konuşmacı, "Seni Trevize yüzünden çağırmadım," dedi. "Bu bana kişisel bir yenilgi gibi geldiği için önce o konuyu açtım. Olayın bu yanını uygun biçimde analiz edemedim. Kişisel öfkeme genel siyasetten daha önem vermemeliydim. Özür dilerim. Ama bir sorun daha var."

"Bu daha mı ciddi, Birinci Konuşmacı?"

"Daha ciddi, Konuşmacı Gendibal." Birinci Konuşmacı içini çekerek parmaklarını masaya vurdu. Gendibal sabırla ayakta bekledi. Sonunda Shandess darbeyi yumuşatmak istiyormuş gibi uysalca açıkladı. "Konuşmacı Delarmi'nin isteği üzerine Masa acil bir toplantı yaptı..."

"Sizin izniniz olmadan mı. Birinci Konuşmacı?"

"İstediğinin yapılması için diğer üç Konuşmacının onayı yeterliydi. Onlardan biri ben değildim. Yapılan acil toplantıda seni suçladılar. Konuşmacı Gendibal. Seni Konuşmacılığa lâyık olmamakla suçladılar ve yargılanmana karar verdiler. Üç yüzyıldan beri ilk kez bir Konuşmacıya karşı böyle bir karar alınıyor..."

Gendibal öfkesini belli etmemeye çabaladı. "Herhalde siz de suçlanmam için oy vermediniz?"

"Vermedim tabii. Ama beni destekleyen olmadı. Diğer üyeler oybirliğiyle karar verdiler. Ona karşı bir oyla yargılanman kararlaştırıldı. Bildiğin gibi, böyle bir suçlama için Birinci Konuşmacıyla birlikte yedi

üyenin daha karar vermesi gerekiyor. Birinci Konuşmacı katılmadığı takdirde on üyenin."

"Ama ben orada değildim."

"Oy veremezdin ki."

"Hiç olmazsa kendimi savunurdum."

"Şu ara bunu yapamazdın. Emsal az ama belirli. Kendini yargılaman sırasında savunacaksın. Bu da tabii mümkün olduğu kadar çabuk yapılacak."

Gendibal başını eğerek düşündü. "Bu beni o kadar endişelendirmiyor. Birinci Konuşmacı. İlk düşüncenizde haklıydınız sanırım. Trevize sorunu daha önemli. Bunu öne sürerek yargılamayı geciktirebilir misiniz?"

Birinci Konuşmacı elini kaldırdı. "Durumu anlayamadığın için seni suçlu bulmuyorum. Konuşmacı. Bir Konuşmacının suçlanması öyle ender görülen bir olay ki, ben bile bununla ilgili yasalara bakmak zorunda kaldım. Hiçbir şey bundan daha önemli sayılmıyor. Her şeyi ertelemek ve doğrudan doğruya seni yargılamak zorundayız."

Gendibal yumruklarını masaya dayayarak Shandess'e doğru eğildi. "Ciddi olamazsınız!"

"Yasalar böyle."

"Yasalar yeni ve belirli bir tehlikeyle ilgilenilmesini engelleyemezler."

"Konuşmacı, Masa için sen yeni ve belirli bir tehlikesin! Hayır, beni dinle: İlgili yasaların çıkış noktası şu: Hiçbir şey bir Konuşmacının kötüleşmesi ve gücünü uygunsuz biçimde kullanması kadar önemli olamaz."

"Ama ben bu iki konuda da suçlu değilim. Birinci Konuşmacı. Bunu siz de biliyorsunuz. Bu oyunu kişisel bir öç almayı planlayan Konuşmacı Delarmi hazırladı. Eğer güç uygunsuz biçimde kullanılıyorsa, bunu yapan yine o. Benim bütün suçum kendimi herkese sevdirmeye çabalamamam. Bunu itiraf ediyorum. Diğer bir suçum da, gücü olacak kadar genç, bunayacak kadar yaşlı olan ahmaklara fazla önem vermemem."

"Benim gibi mi yani. Konuşmacı?"

Gendibal içini çekti. "Gördünüz mü, yine pot kırdım. Sizden söz etmiyorum, Birinci Konuşmacı... Pekâlâ, beni derhal yargılasınlar. Hemen

yarın! Daha da iyisi, bu gece! Bu işi bitirip Trevize sorununa geçelim. Bekleyemeyiz..."

"Konuşmacı Gendibal, senin durumu anladığını sanmıyorum. Konuşmacılar daha önce de suçlandı Çok değil, sadece iki kişi. Ve o ikisi de mahkûm olmadılar. Ama senin suçlu olduğunu karar verecekler! Masa üyeliğinden ayrılacaksın ve artık siyaset konusunda söz hakkın kalmayacak. Hatta yıllık toplantıda oy bile veremeyeceksin."

"Ve siz bunu engellemek için hiçbir şey yapmayacaksınız öyle mi?"

"Yapamam ki. Diğerleri oybirliğiyle karar verecekler. O zaman ben de istifa etmek zorunda kalırım. Aslında Konuşmacılar da bunu istiyorlar sanırım."

"Ve Delarmi Birinci Konuşmacı olacak öyle mi?"

"Bu güçlü bir olasılık."

"Buna izin verilmemeli!"

"Tabii ya! İşte bu yüzden ben de suçlu olduğuna oy vereceğim."

Gendibal derin bir nefes aldı. "Yine de hemen yargılanmamı istiyorum."

"Savunmanı hazırlamak için zamanın olmalı."

"Hangi savunma? Onlar bunu dinlemezler ki. Hemen yargılanmalıyım."

"Masanın dava dosyasını hazırlaması için zaman gerek."

"Onların iddia edebilecekleri bir şey yok aslında. Buna ihtiyaç da duymuyorlar. Suçlu olduğuma kendi kendilerine karar vermişler. Daha fazlasına gerek yok. Aslında beni öbür gün değil, yarın mahkûm etmek daha hoşlarına gidecek. Yarın yerine de bu gece. Hemen yargılanmamı söyleyin onlara."

Birinci Konuşmacı ayağa kalktı. Shandess'ıe Gendibal masanın iki tarafından bir an birbirlerine baktılar. Sonra Birinci Konuşmacı, "Neden bu kadar acele ediyorsun?" diye sordu.

"Trevize olayı bekleyemez."

"Sen mahkûm edileceksin. Ben de aleyhimde birleşen Masanın karşısında çaresiz durumda kalacağım. O zaman eline ne geçecek?"

Gendibal heyecanla fısıldadı. "Korkmayın! Her şeye karşın beni mahkûm edemeyecekler!"

DOKUZ - Hiper-Uzay

31

Trevize, "Hazır mısın, Janov?" dedi.

Pelorat ekranda seyrettiği kitaptan başını kaldırdı. "Sıçrama için mi, aziz dostum?"

"Evet hiper-uzayda sıçrama için."

Profesör yutkundu. "Bunun bizi rahatsız etmeyeceğinden eminsin değil mi? Aslında korkmanın gülünç olduğunu biliyorum ama vücutla ilgisi olmayan tachyon'lar halini aldığımı düşünmek..."

"Haydi, Janov, bu kusursuz bir yöntem. Şerefim üzerine yemin ediyorum. Senin de söylediğin gibi, sıçrama yirmi, iki bin yıldan beri uygulanıyor. Ve ben bugüne kadar hiper-uzayda bir tek kaza olduğunu bile duymadım. Aslında bu işi sana haber vermeden yapmayı düşünmedim değil. Ama sonra bunu bilinçli bir biçimde denemeni, bir sorun olmadığını anlamanı istedim."

Pelorat kararsızca, "Şey..." dedi. "Haklısın ama açıkçası acelem de yok."

"Emin ol..."

"Sana inanıyorum, aziz dostum. Tam anlamıyla. Yalnız... Santerestil Matt'ı okudun mu?"

"Tabii. Okumam yazmam var."

"Tabii. Bunu sormamalıydım. Onu hatırlıyor musun?"

"Evet. Bellek kaybına uğramadım."

"Bende de seni kırmak yeteneği var anlaşılan. Şunu anlatmaya çalışıyordum: Santerestil'le arkadaşı Ban'ın Gezegen 17'den kaçtıktan sonra

uzayda kaybolmaları aklımdan çıkmıyor. Yıldızlar arasındaki insanı âdeta ipnotize eden o sahneler... Derin sessizlik... Değişmeyen görünüm... O sahnelere hiç inanmamıştım. Kitap hoşuma gitmiş ve beni etkilemişti ama onlara inanmamıştım. Ama şimdi... uzaya açılma fikrine alıştığım için... biliyorum, bu gülünç bir şey... yani... artık yolculuktan vazgeçmek istemiyorum. Sanki Santerestil'mişim gibi..."

Trevize hafif bir sabırsızlıkla, "Ben de Ban," dedi.

"Bir bakıma. Etraftaki sönük, seyrek yıldızlar hiç kımıldamıyor. Galaksi hiç değişmiyor. Ve görkemli Uzay sessiz. Dikkatimi dağıtacak bir şey yok."

"Benim dışımda."

"Evet, senin dışında. Ama Golan, sevgili dostum, sana Arz'ı anlatmak, Eski Çağ tarihini biraz öğretmek de zevkli bir şey. Bunun da sona ermesini istemem."

"Sona ermeyecek ki. Yani, hemen. Bir sıçrama yapacağımızı ve kendimizi bir gezegenin yüzeyinde bulacağımızı sanmıyorsun ya? Kendimizi yine uzayda bulacağız. Sıçrama hiç zaman almayacak. Belki bir hafta sonra yüzeye erişeceğiz. Onun için endişelenme."

"Yüzeyden kastin herhalde Gaia değil. Sıçrama sona erdiği zaman belki de Gaia'dan uzakta olacağız."

"Bunu biliyorum, Janov. Ama edindiğin bilgi doğruysa, uygun, sektöre erişmiş olacağız. Doğru değilse... eh..."

Pelorat sıkıntılı sıkıntılı başını salladı, "Gaia'nın koordinatlarını bilmediğimize göre uygun sektöre nasıl düşeceğiz?"

Trevize, "Janov," dedi. "Terminus'da olsaydın ve gitmek istediğin kentin nerede olduğunu bilmeseydin, sadece bunun yarımadada bir yerde olduğunu öğrenseydin... Yarımadaya vardığın zaman ne yapardın?" ,

"Herhalde birine sorardım."

"Tamam işte. Başka yapılacak ne var? Şimdi... Hazır mısın?"

"Şimdi mi?" Pelorat ayağa fırladı. Uysal, ifadesiz yüzünde neredeyse endişe belirecekti. "Ben ne yapacağım? Oturacak mıyım, ayakta mı duracağım? Ne?"

"Uzay adına! Hiçbir şey yapmayacaksın. Benimle kamarama gel de bilgisayarı kullanayım. Ondan sonra ister otur, ister ayakta dur, ister perende at. Ama bence ekranın önüne oturup her şeyi seyretmen daha iyi olur. Haydi!" Kısa koridoru aşarak Trevize'nin kabinine gittiler. Genç adam bilgisayarın önüne oturdu. Sonra birden sordu. "Bu işi sen yapmak ister misin, Janov? Ben sana sayıları veririm. Ondan sonra sadece konuyu düşünmen yeterli olur."

Pelorat, "Hayır, teşekkür ederim," dedi. "Bilgisayarla birlikte çalışmayı beceremiyorum. Biliyorum pratik yapmam gerektiğini söyleyeceksin ama ben buna inanmıyorum. Senin kafanın bir özelliği var, Golan..."

"Saçmalama."

"Hayır, hayır. O bilgisayar sana uyuyor, Terminallere dokunduğun zaman sanki bir tek organizma halini alıyorsunuz. Oysa bende böyle bir şey olmuyor. Yine iki ayrı cisim olarak kalıyoruz: Janov Pelorat ve bir bilgisayar. Bu aynı şey değil."

Trevize, "Saçma," diye mırıldandı ama bu sözler biraz hoşuna gitmişti. Terminalleri sevgiyle okşadı.

Pelorat, "Onun için benim seyretmem daha iyi olur," diye ekleyerek gözlerini endişeyle ekrana, sisli Galaksi ve öndeki toz zerrelerine benzeyen sönük yıldızların görüntüsüne dikti. "Ne zaman olacağını bana haber ver." Ağır ağır gerileyerek bir bölmeye sıkıca dayandı.

Trevize gülümsedi ve ellerini terminale dayadı. Kafasıyla bilgisayarın birleştiklerini hissetti. Bunu başarmak gün geçtikçe daha kolaylaşıyordu. Sanki bilgisayar Trevize daha bir şeyi düşünmeden onun ne istediğini anlıyordu. "Tamam, Janov. İki dakikamız var. 120-115-110... Sen ekrana bak."

Dudakları hafifçe gerilen Pelorat nefesini tutarak istenileni yaptı.

Trevize usulca, "15..." diye mırıldandı. "10-5-4- 3-2-1 -0."

Ne bir hareket oldu, ne de bir şey hissettiler. Ama ekrandaki görüntü değişti. Yıldızlar yoğunlaştı ve Galaksi kayboldu.

Pelorat irkildi. "Bu muydu o?"

"Ne? İrkildin. Ama bunda suç şendeydi. Hiçbir şey hissetmedin. Bunu itiraf et."

"Ediyorum."

"İşte sıçrama buydu. Kitaplara göre, hiper-uzay yolculuğu nispeten yeni olduğu sırada bazı kimselerin midesi bulanır ya da başı dönermiş. Belki bu psikojenik bir şeydi, belki de değil. Ama daha iyi aygıtlar ve tecrübeyle bu azaldı. Bizim gemideki gibi bir bilgisayarla etki, hissetme düzeyinin altında kalıyor. Daha doğrusu ben böyle düşünüyorum."

"Ben de öyle. Bunu itiraf etmeliyim. Şimdi neredeyiz. Golan?"

"Bir adım ileride, Kalgan bölgesinde. Daha yolumuz çok uzun. Bir hareket yapmadan önce sıçramanın doğruluğunu kontrol etmemiz gerekiyor."

"Beni ne endişelendiriyor biliyor musun? Galaksi nerede?"

"Çevremizde, Janov. Artık Galaksinin iyice içlerindeyiz. Ekranı uygun biçimde ayarlarsak daha uzaktaki yerlerini gökyüzünde ışıklı bir şerit biçiminde görebileceğiz."

Pelorat sevinçle bağırdı. "Samanyolu! Hemen her dünya gökyüzünde gördükleri Samanyolunu anlatıyor. Ama bu Terminus'tan gözükmüyor. Onu bana göster, aziz dostum!"

Ekran eğrildi. Sanki yıldız alanları şimdi üzerinde yüzüyordu. Sonra alanı incimsi, yoğun bir ışıltı doldurdu. Önce inceldi, sonra tekrar kalınlaştı.

Trevize, "Galaksi merkezine doğru kalınlaşıyor," diye açıkladı. "Ama gerektiği kadar kalın ve parlak gözükmüyor. Çünkü helezonun kollarında kara bulutlar var. İnsanların yaşadıkları dünyaların çoğundan bu manzara gözüküyor."

"Arz’dan da."

"Bu ender bir özellik değil, nitelik gezegeni tanımamızı sağlayamaz."

"Tabii. Orası öyle."

Trevize, "Şimdi yaptığımıza Arz’a doğru attığımız ilk adım gözüyle bak," dedi. Sonra da için için ekledi. "Acaba başka neye doğru attığımız bir adım bu?"

32

Trevize, "Eh," diye içini çekti. "Bir günümü ziyan ettim."

Dikkatle endeks kartlarını hazırlamakta olan Pelorat başını kaldırdı. "Ya? Ne demek istiyorsun?"

Trevize kollarını açtı. "Bilgisayara güvenmedim. Buna cesaret edemedim. Onun için şimdiki durumumuzla sıçramadan önceki yerimizi karşılaştırdım. Arada ölçüye gelecek bir fark yoktu. Bir yanlışlık bulamadım."

"Daha iyi değil mi?"

"İyiden de öte. İnanılacak gibi değil. Kaç sıçrama yaptım ama böylesiyle hiç karşılaşmadım. Bilgisayar sıçramanın uygun bir biçimde yapıldığını açıkladı. O zaman, ya yalan söylüyorsa, dedim."

Pelorat o ana dek baskı aracını elinde tutuyordu. Bu sözleri duyunca baskıcıyı birden masaya bıraktı. Çok şaşırmıştı. "Şaka mı ediyorsun? Bir bilgisayar yalan söyleyemez. Ama aygıtın bozuk olduğunu söylemek istiyorsan o başka."

"Hayır, onu söylemiyorum. Uzay adına! Bilgisayarın yalan söylediğini düşündüm. Bu aygıt öyle ileri ki, onun bir insan gibi olduğunu sanıyorum. Başka türlü düşünemiyorum. Hatta belki de onu bir üstün insan varsayıyorum. Gururu olacak kadar insanca. Belki yalan da söyleyecek kadar. Ona hiper-uzayda Sayshell Birliğinin baş gezegeninin yakınına erişmemizi sağlayacak bir rota çizmesini söyledim. Bunu yaptı. Yirmi dokuz adımlık bir rota çizdi hem de. İşte bu müthiş bir küstahlık!"

"Neden küstahlık?"

"İlk sıçramada bir hata oldu mu, İkincisi kesinlikle hesaplanamaz. Ek hata üçüncü sıçramayı ise daha güvenilemeyecek, kesin olmayan bir hale sokar. Yirmi dokuz sıçrama aynı anda nasıl hesaplanır? İnsan yirmi

dokuzuncunun sonunda kendisini Galaksinin herhangi bir yerinde bulabilir. Herhangi bir yerinde. Bu yüzden bilgisayara sadece ilk adımı atmasını söyledim. Böylece devam etmeden her şeyi kontrolden geçirebilirdik."

Pelorat heyecanla, "İyi etmişsin," dedi."

"Ama bilgisayar ilk adımı attıktan sonra kendisine güvenemediğim için bana kırılmış olamaz mı? Ya gururunu kurtarmak için sorduğum zaman bana hiçbir hata olmadığını söylediyse? Kusursuz olmadığını itiraf etmek, yanlış yaptığını açıklamak ona zor geldiyse? Eğer böyleyse bilgisayarımızın hiç olmamasını yeğlerim."

Pelorat’ın sevecen ifadeli uzun yüzünde keder vardı şimdi. "Ne yapabiliriz, Golan?"

"Benim yaptığımı yaparız. Bir günü ziyan ederiz. Uzun hesaplar yaptım. Ve hiçbir hata olmadığını anladım. Bu bilgisayar belki küstah bir Katır-oğlu-Katır! Ama açıkçası küstahça davranmakta da çok haklı."

Pelorat tuttuğu nefesini verdi. "Eh, bu iyi."

"Gerçekten öyle, Önün için bilgisayardan diğer yirmi sekiz adımı da atmasını istedim."

"Hepsini birden mi? Ama..."

"Hayır, hepsini birden değil. Endişelenme. Henüz o kadar ihtiyatsızlaşmadım. Bilgisayar sıçramaları birbiri arkasına yapacak. Ama her adımda çevreyi kontrol edecek. Gereken yere gelmişse, ondan sonraki sıçramaya geçecek."

Pelorat, "Bütün bunları bana neden anlatıyorsun, Golan?" dedi.

Trevize düşünceli bir tavırla başını eğdi. "Bilmiyorum... Hayır, biliyorum... Hiçbir şey olmayacağından eminim. Ama içimde pek hafif bir ses dırdır edip duruyor. 'Ya bu kez bir şey olursa?’ diyor. Bu yüzden kendimi suçlu hissediyorum, Janov. Evet, neden bu olmalı. Bir şey olursa beni bağışla, Janov."

"Ama Golan, sevgili dostum, bir şey olursa ikimiz birden ansızın ölürüz. Ne ben seni bağışlayacak durumda olurum, ne de sen beni duyacak halde."

"Bunu biliyorum. Onun için beni şimdi bağışla."

Pelorat gülümsedi. "Bilmiyorum neden bu sözlerin neşemi yerine getirdi. Bunun hoş ve neşeli bir yanı var. Seni tabii bağışlıyorum, Golan. Galaksi edebiyatında insanların öldükten sonra da bir tür yaşam sürdüklerine dair pek çok efsane var. Eğer öyle yerler varsa ve seninle aynı bölgeye düşersek tanıklık ederim. Elinden geleni dürüst olarak yaptığını ve ölümümden sorumlu tutulmamanı söylerim. Öyle bir yere düşmemiz olasılığı mini bir kara deliğe rastlamamızla eşit sanırım. Ya da daha az."

"Teşekkür ederim, Janov. ¡çim rahat etti. Ben riski göze almaya hazırım. Ama senin de aynı tehlikeyi paylaşman hoşuma gitmiyordu."

Pelorat genç adamın elini sıktı. "Biliyor musun, Golan, seninle tanışalı bir hafta olmadı. Belki bu konuda acele karar vermemem gerekir. Ama bence sen harika bir insansın. Ve şimdi şu işi yapalım da olsun bitsin!"

"Tamam! Bütün yapmam gereken şu küçük terminale dokunmak. Bilgisayara gereken talimatı verdim. Şimdi sadece benim, 'Başla,’ dememi bekliyor. İstersen sen..."

"Asla olmaz! O senin! Senin bilgisayarın o."

"Pekâlâ. Sorumluluk da benim. Anlayacağın hâlâ sorumluluktan kaçmaya çalışıyorum. Gözlerini ekrandan ayırma." Trevize neşeyle gülümseyerek aygıtla bağlantı kurdu. Elleri hiç titremiyordu.

Bir duraklama oldu. Sonra ekrandaki yıldız alanı değişti. Tekrar... tekrar... Yıldızlar gitgide daha sıklaşıp parlaklaştı.

Pelorat usulca sayıyordu. On beşe geldiği zaman sanki bir aletin dişlisi bir yere takılmış gibi bir duraklama oldu. Aletin ölümlerine yol açacak biçimde bozmasından korktuğu anlaşılan profesör, "Ne oldu?" diye fısıldadı. "Ne bozuldu?"

Trevize omzunu silkti. "Sanırım yeniden hesap yapıyor. Hesaba katılmamış olan bir cisimle karşılaştı. Veya bilinmeyen bir cüce güneş ya da serseri bir gezegen..."

"Tehlikeli mi?"

"Hâlâ yaşadığımıza göre tehlikeli olmadığı anlaşılıyor." Ekrandaki görüntü yine değişirken Trevize sustu. Görüntü yeniden değişti. Sonra tekrar. Sonunda Pelorat, "28," dediği sırada hareket de durdu.

Trevize bilgisayarla 'görüştü'. "Geldik."

"İlk sıçramaya bir, dedim. Ve bu seferki diziye ikiden başladım. Yani hepsi yirmi sekiz sıçrama eder. Sen yirmi dokuz, demiştin."

"Her halde 15’inci sıçramadaki yeni hesap neden oldu buna. Bu bir sıçrama eksik yapmamızı sağladı. İstersen bilgisayara sorabilirim. Ama aslında buna gerek yok. Sayshell gezegeninin yakınındayız. Bilgisayar öyle söylüyor. Benim de bundan hiç kuşkum yok. Ekranı uygun şekilde ayarladığımızda güzel, parlak bir güneş göreceğiz. Ama ekranı fazla zorlamak istemiyorum. Sayshell güneşin çevresinde dönen dördüncü gezegen. Şu anda Sayshell gezegeninden 3.2 milyon kilometre uzaktayız. Bir sıçramanın sonunda bir dünyaya daha fazla yaklaşılmaması gerekir. Oraya üç günde ulaşırız. Acelemiz varsa iki günde." Trevize derin bir nefes alarak gevşemeye çalıştı. "Bunun ne anlama geldiğini biliyor musun, Janov? Bindiğim ya da adını duyduğum her gemiyle bu yolculuk hemen hemen bir ay sürerdi. Her sıçramadan sonra bir gün dikkatle, uzun uzun hesaplar yapılırdı. Ve biz bu uzaklığı yarım saatte aştık. Her gemiye buna benzer bir bilgisayar konulduğu zaman..."

Pelorat birdenbire, "Acaba Belediye Başkanı bu gemiyi bize neden verdi?" diye sordu. "Bu tekne inanılmayacak kadar pahalı olmalı."

Trevize alayla, "Bu model henüz deney evresinde," dedi. "Belki de o iyi kadın gemiyi denememizi ve ne aksaklıklar çıkacağını anlamamızı istiyordu."

"Ciddi misin?"

"Endişelenme. Aslında endişelenecek hiçbir şey yok. Gemide bir kusur görmedim. Ama açıkçası Branno’dan böyle bir şey de umulur. Böyle bir olay onun insanca yanını pek etkilemez. Zaten bize saldırı silahları verecek kadar güvenemedi. Tabii bu da masrafı iyice azalttı."

Pelorat düşünceli bir tavırla mırıldandı. "Ben bilgisayarı düşünüyorum. Bu sana öyle uygun ki. Herkesle aynı şey olamaz. Ben onu zorlukla çalıştırabildim."

"Bilgisayar birimize uyduğu için şanslıyız."

"Evet. Ama bu rastlantı mı?"

"Başka ne olabilir, Janov?"

"Herhalde Belediye Başkanı seni iyi tanıyor."

"Evet, tanıyor. İhtiyar cadı!"

"O aygıtı salt senin için yaptırmış olamaz mı?"

"Neden?"

"Belki de biz şimdi bilgisayarın bizi götürmek istediği yere gidiyoruz."

Trevize hayretle tarihçiye baktı. "Yani onunla bağlantı kurduğum zaman çalışmayı yöneten ben değilim de, o mu?"

"Belki."

"Saçma bu. Paranoyak bir düşünce. Haydi, yapma, Janov." Trevize ekrana Sayshell gezegeninin görüntüsünü almak ve normal uzakta o dünyaya doğru bir rota çizmek için bilgisayara döndü. Gülünç, diye düşünüyordu. Ama Pelorat neden bu fikri kafama soktu?

ON - Masa

33

Aradan iki gün geçmişti. Gendibal endişeli değil, öfkeliydi. Beni hemen yargılamamaları için hiçbir neden yoktu. Ama gafil avlansaydım, zaman isteseydim o zaman yargı gününü hemen öne alırlardı. İkinci Vakıf Katır’dan beri en müthiş tehlikeyle karşı karşıya. Ama onlar zaman kaybedip duruyorlar. Sırf beni sinirlendirmek için. Ve ben gerçekten çok kızıyorum. Seldon adına! Bu yüzden de indireceğim karşı darbe çok daha ağır olacak! Genç adam bunda kararlıydı.

Gendibal etrafına bakındı. Ön salon boştu. İki günden beri böyleydi. Damgalanmış bir adamım ben. **Yakında yerini kaybedecek olan bir Konuşmacı.** İkinci Vakfın beş yüzyıllık tarihinde böyle bir şey hiç olmamış. Yargılamadan sonra sadece bir İkinci Vakıflı sayılacağım. Aslında İkinci Vakıflı olmak da onurlandırıcı bir şey. Ama Konuşmacılıktan sonra de.il. Genç adam ani bir öfkeyle için için ekledi. Ama bu olmayacak. İki gündür yanıma sokulmuyorlar ama yine de istediklerini yapamayacaklar... Artık sadece Sura Novi ona eskisi gibi davranıyordu. Ama o da durumu anlayamayacak kadar saftı. Novi için Gendibal hâlâ "efendiydi. Kızın bu halinin kendisini biraz teselli etmesi de genç Konuşmacıyı sinirlendiriyordu. Novi'nin kendisine taparcasına baktığını fark ettiği zaman keyifleniyor, sonra da bundan utanıyordu. Bu kadar küçücük lütuflar yüzünden minnet duyacak hale mi gelmişti?

Bir kâtip toplantı salonundan çıkarak Gendibal’e Masanın hazır olduğunu haber verdi. Ve genç adam haşin bir tavırla içeri girdi. Kâtibin her Konuşmacıya ne dereceye kadar saygı göstermesi gerektiğini iyi bildiğini görmüştü. Şimdi Gendibal'e hiç saygı göstermiyor, bundan da Konuşmacının suçlu bulunmasının kesin olduğuna inandığı anlaşılıyordu. Üyeler Masanın etrafında oturuyorlardı. Onu yargılayacakları için siyah cüppeler giymişlerdi.

İlk Konuşmacı Shandess'in sıkıntılı bir hali vardı. Yüzünde en ufak bir dostça ifade belirmedi. Üç kadın konuşmacıdan biri olan Delarmi genç adamın yüzüne bile bakmadı.

Birinci Konuşmacı Shandess resmi tavırla, "Konuşmacı Stor Gendibal," diye söze başladı. "Bir Konuşmacıya uymayacak bir biçimde davranmakla suçlanıyorsunuz. Burada, hepimizin önünde Masayı, bir kanıt olmadan ihanet ve cinayet girişimiyle suçladınız. Konuşmacılar ve Birinci Konuşmacı da dahil olmak üzere bütün İkinci Vakıflıların aralarındaki artık güvenilmesi imkânsız o kimsenin anlaşılması için tam bir kafa analizinden geçirilmelerini istediniz. Böyle davranışlar toplumdaki bağları koparır. Bu bağlar olmadıkça İkinci Vakıf karmaşık ve aslında düşman bir Galaksiyi kontrol altında tutamaz. Bu bağlar olmayınca uygun bir İkinci İmparatorluk da kuramaz. Bu suçlarınıza hepimiz tanık olduk. Onun için resmi bir suçlamada bulunmayacağız. Hemen ikinci aşamaya geçeceğiz. Stor Gendibal, kendinizi savunacak mısınız?"

Hâlâ Gendibal'e bakmayan Delarmi usulca, sinsice gülümsedi.

Genç adam, "Gerçek, bir savunma sayılırsa," dedi. "0 zaman ben de kendimi savunacağım. Güvenlikte bir sızma olduğundan kuşkulanmak için bazı nedenler var. Buradaki üyeler de dahil olmak üzere bir ya da daha fazla İkinci Vakıflı düşmanın kontrolünde olabilir. Bu İkinci Vakıf için öldürücü bir kriz sayılabilir. Aslında bu yargılamayı çabuklaştırmanız daha doğru olur. Çünkü zaman kaybedecek durumda değilsiniz. Belki hepiniz belli belirsiz bu krizin ciddiliğini seziyorsunuz. Eğer öyleyse hemen yargılanmam için başvurmama karşın neden iki gün kaybettiniz? O günkü sözlerime bu öldürücü krizin neden olduğunu açıklamalıyım. Bunu yapmasaydım asıl o zaman bir Konuşmacıya uymayacak bir biçimde davranmış olurdum."

Delarmi usulca, "İlk suçunu tekrarlıyor, Birinci Konuşmacı," diye uyardı.

Gendibal'in koltuğu Masadan uzaklaştırılmıştı. Bu da Konuşmacının önemini kaybettiğinin belirli bir işaretiydi. Ama Gendibal koltuğu daha da geriye itti. Sanki buna aldırmıyormuş gibi. Sonra ayağa kalktı. "Şimdi yasalara meydan okuyarak beni hemen mahkûm edecek misiniz? Yoksa savunmamı ayrıntılarıyla açıklamama izin verecek misiniz?"

Birinci Konuşmacı, "Bu kanunsuz bir toplantı değil, Konuşmacı," diye karşılık verdi. "Bize yol gösterecek fazla emsal yok. Onun için sizin lehinize davranmaya çalışacağız. Kesin adaletten şaşmaktan ve bir masumu mahkûm

etmektense, bir suçlunun beraatını isteriz. Ancak bu olay çok ciddi, bu yüzden de suçlunun yakasını kurtarmasına kolay kolay izin veremeyiz. Ama kendinizi istediğiniz biçimde savunmanıza izin vereceğiz. Bunu istediğiniz kadar da sürdürebilirsiniz. Sonunda oybirliğiyle yeterince konuştuğunuza karar verildiği zaman susarsınız. Bu oylara benimki de katılacak." Bu sözleri söylerken sesini yükseltti.

Gendibal, "O halde," dedi. "Terminus'tan atılan ve Birinci Konuşmacıyla yaklaşan krizin kesici ucu olduğuna inandığımız Golan Trevize'nin başka bir yöne doğru gittiğini söyleyerek başlamama izin verin."

Delarmi usulca, "Konuşmacı bunu nereden biliyor?" diye sordu.

Gendibal, "Bunu bana Birinci Konuşmacı açıkladı," dedi. "Ben de sonra kendi kaynağımdan bunu destekleyen bir haber aldım. Masadaki güvenlik önlemlerinden kuşkum olduğu için bilgi kaynağımı gizli tutacağım."

Birinci Konuşmacı, "Bu konuda hemen karar vermeyeceğim," diye açıkladı. "Bu kaynak açıklanmadan devam edelim."

Delarmi atıldı. "Konuşmacı bu kaynağı şimdi açıklamadığı takdirde ister istemez bir ajanı olduğunu düşüneceğim. Masaya karşı sorumlu olmayan bir ajan. Böyle bir ajanın İkinci Vakıflıların davranışlarını kontrol eden kurallara uygun biçimde davranacağını da sanmıyorum."

Birinci Konuşmacı hoşnutsuzca, "Bunun ne anlama geldiğini pekâlâ anlıyorum, Konuşmacı Delarmi," dedi. "Bunu bana açıklamanız şart değil."

"Ben bunu tutanaklara geçirilmesi için söyledim, Birinci Konuşmacı. Çünkü bu sanığın suç derecesini arttırıyor. Bundan suçlama belgesinde söz edilmedi. Bu belge sonuna kadar okunmadı. Bu suç da ona eklenmeli."

Birinci Konuşmacı emretti. "Bu nokta da belgeye eklensin. Konuşmacı Gendibal, savunmanız geri geri gidiyor."

Genç adam, "Trevize beklenmedik bir yöne doğru gitti," diye konuşmasını sürdürdü. "Üstelik şimdiye kadar görülmemiş bir hızla. Bana verilen ve henüz Birinci Konuşmacıya açıklanmayan bir habere göre. Birinci Vakıflı bir saatten daha kısa bir sürede hemen hemen on bin parseklik bir uzaklığı aşmış."

Konuşmacılardan biri hayretle bağırdı. "Bir sıçramada mı?"

Gendibal, "Arka arkaya yirmi dört kadar sıçramayla," diye açıkladı. "Arada hemen hiç bekleme olmadan. Trevize'nin yerini bulabilsek bile onu izlemek zaman alacak. Bizi fark eder ve kaçmaya karar verirse kendisine hiçbir zaman yetişemeyiz. Ve siz zamanınızı suçlama oyunlarıyla geçiriyor, bunların zevkine varmak için iki günü ziyan ediyorsunuz."

Birinci Konuşmacı tedirginliğini maskelemeyi başardı. "Konuşmacı, lütfen bunun ne anlama geldiğini açıklayın."

"Bu Birinci Vakfın teknik bakımından ne kadar ilerlediğini gösteriyor, Birinci Konuşmacı. Birinci Vakıf Preem Palver'in zamanındakinden çok daha gücü. Bizi buldukları ve istedikleri gibi davranabildikleri takdirde onlara karşı koyamayız."

Konuşmacı Delarmi ayağa fırladı, "Birinci Konuşmacı, konumuzla ilgisi olmayan sözlerle zamanımız boşuna harcanıyor. Uzay Nine masallarıyla korkutulacak çocuklar değiliz biz. Birinci Vakfın makinelerinin çok etkili olmcları önemli değil. Çünkü her acil durumda kafalarını kontrolümüz altına alacağız."

Birinci Konuşmacı sordu. "Buna ne diyeceksiniz, Konuşmacı Gendibal?"

"Kafa kontrolü konusuna daha sonra geleceğiz. Ben şimdiki halde Birinci Vakfın teknolojisinin ne kadar güçlü olduğuna ve bunun gitgide arttığına dikkati çekmek istiyorum."

Birinci Konuşmacı, "Şimdi ikinci noktaya geçelim, Konuşmacı Gendibal," dedi. "Açıkçası üzerinde durduğunuz bu birinci noktanın suçlama belgesinde açıklananlarla bir ilişkisi yok."

Gendibal başını salladı. "İkinci noktaya geçiyorum. Trevize'nin bir yol arkadaşı var. Janov Pelorat adında fazla önemli olmayan bir bilgin. Hayatını Arz'la ilgili efsaneleri bulmaya adamış."

Delarmi savcı rolünü memnunlukla kabullenmişti. "Onun da hakkında çok şey biliyorsunuz. Bunlar da yine sizin o gizli kaynaktan mı?"

Gendibal sakin sakın, "Evet, onun hakkında bunları biliyorum," dedi. "Birkaç ay önce Terminus'un yetenekli ve enerjik kadın Belediye Başkanı birdenbire pek anlaşılmayan bir nedenle bu bilginle ilgilenmeye başladı. Bu

benim ilgimin de uyanmasına neden oldu. Bu bilgiyi kendime saklamadım. Edindiğim bütün bilgiyi Birinci Konuşmacıya açıkladım."

Birinci Konuşmacı alçak sesle mırıldandı. "Bu sözlerin doğru olduğunu açıklamalıyım."

Yaşlı bir Konuşmacı, "Bu Arz da nedir?" diye sordu. "Bu, masallarda rastlayıp durduğumuz 'İlk Dünya' mı? Eski İmparatorluk günlerinde herkesin ilgilendiği o gezegen?"

Gendibal başını salladı "Konuşmacı Delarmi'nin deyimiyle Uzay Nine masallarında dinleyip durduğumuz İlk Dünya. Yanılmıyorsam Pelorat her zaman Trantor'a gelip Galaksi Kütüphanesinden Arz'la ilgili bilgi toplamayı düşledi. Herhalde Trevize'yle Terminus'tan ayrıldığı zaman bu hayalinin gerçek olacağını sanıyordu. Biz de bu ikisini bekliyor ve onları kendi çıkarlarımız için incelemeyi umuyorduk. Ama demin de açıkladığım gibi, onlar buraya gelmiyorlar. Belirli olmayan bir yöne doğru gidiyorlar. Bunun nedenini de bilmiyorum."

Delarmi yuvarlak yüzünde masum bir ifadeyle, "Bu niçin, böylesine önemli sayılıyor?" dedi. "Gelmemeleri bizi daha kötü bir duruma sokmaz ki. Tersine, bizi bu kadar önemsemediklerine göre bundan Birinci Vakfın Trantor'un içyüzünü bilmediği sonucunu çıkarabiliriz. Preem Palver'in bu eserini alkış lamalıyız."

Gendibal, "Daha derine inmediğimiz takdirde böyle iç rahatlatıcı bir sonuç çıkarabiliriz," diye karşılık verdi. "Ama yolcuların başka tarafa Trantor'un önemini kavrayamadıkları için gittikleri ne malûm? Trantor bu iki adamı incelerse Arz'ın önemini anlayabilirdi belki de. Bu olamaz mı?"

Masadakiler kımıldandılar.

"Herkes tehlikeli varsayımlar ileri sürebilir." Delarmi'nin sesi buz gibiydi. "Bunları dengeli cümlelerle açıklayabilir. Ama bunları siz uydurduğunuz zaman hiçbiri mantıklı gelmiyor insana. İkinci Vakfın Arz konusunda ne düşündüğüne neden aldırsınlar? Belki o gerçekten insanların ilk olarak ortaya çıktıkları gezegen. Belki de bir efsane. Ya da belki insanlar ilk kez bir tek dünyada ortaya çıkmadılar. Ama ne olursa olsun, Arz ancak tarihçileri, antropoloji uzmanlarını ve folk masalları toplayıcılarını

ilgilendirecek bir konu. Şu sizin Pelorat gibi birinin ilgileneceği bir konu bu yani. Neden bize bunları anlatıyorsunuz?"

Gendibal, "Gerçekten neden anlatıyorum?" diye yineledi. "O halde bana şunu söyler misiniz: Kitaplıkta neden Arz’la ilgili hiçbir bilgi yok?"

İlk kez Masada düşmanlıktan başka bir duygu da belirdi.

Delarmi, "Yok mu?" dedi.

Gendibal pek sakindi. "Trevize'yle Pelorat’ın buraya Arz konusunu incelemeye geleceklerini ilk öğrendiğim zaman kitaplık bilgisayarından bu konuyla ilgili bütün belgelerin bir listesini yapmasını istedim. Bilgisayar hiçbir bilgi bulamayınca bu biraz ilgimi çekti. Kitaplıkta az bir bilgi ya da önemsiz belgeler bir yana, Arz’la ilgili hiçbir şey yoktu... Sonra bu yargılama için için gün beklememde ısrar ettiniz. Aynı zamanda Birinci Vakıflıların buraya gelmeyeceklerini öğrendim ve merakım da arttı. Biraz oyalanmam gerekiyordu. Siz, eskilerin deyimiyle ev başınıza çökerken şaraplarınızı yudumluyordunuz. Ben de o arada bendeki tarih kitaplarını inceledim. Bunlardaki bazı bölümlerde eski İmparatorluk günlerinde 'Köken Sorunu’ konusundaki araştırmalardan söz ediliyordu. Hem basılmış, hem filme alınmış kitaplardan alıntılar vardı. Tekrar kitaplığa dönerek o eserleri ben, kendim aradım. Ve hiçbir şey bulamadım."

Delarmi homurdandı, "Öyle olduğunu varsayalım. Bu o kadar şaşılacak bir şey mi? Arz gerçekten bir efsa neyse..."

"O zaman da bununla ilgili efsaneleri bulurdum. Bu, Uzay Nineyle ilgili bir masaldı diyelim. O zaman da Uzay Nine masalları koleksiyonunda Arz’la ilgili bir bölüm bulurdum. Bu hastalıklı bir kafanın hayali olabilirdi. O zaman da parapataloji bölümünde Arz’la ilgili bir belge bulunurdu. Aslında Arz’la ilgili bazı belgeler olmalı. Yoksa hiçbiriniz bu adı duymazdınız. Ve tabii insanların ilk çıktıkları gezegen olduğu iddialarından da haberiniz olmazdı. O halde neden kitaplıkta Arz’la ilgili bir tek kelime bile yok?"

Delarmi bir an ne diyeceğini bilemediği için Leonis Cheng atıldı, Seldon Planının en ufak ayrıntısını bilen ama asıl Galaksiyle ilgilenmeyen, ufak tefekçe bir adamdı. Konuşurken gözlerini kırpmaya başlardı. "İmparatorluk son günlerinde daha önceki çağlarla fazla ilgilenilmemesini sağlayarak yeni bir mistisizm yaratmaya çalışmıştı. İmparatorlukla ilgili bir mistisizm."

Gendibal, "Fazla ilgilenilmemesini sağlayarak dediniz, Konuşmacı Cheng," diye başını salladı. "Bu doğru bir söz. Ama kanıtların ortadan kaldırılması anlamına da gelmiyor. İmparatorluğun çökme çağının bir özelliği de daha önceki ve belki de daha iyi zamanlara karşı duyulan ani bir ilgiydi. Bunu sizin herkesten daha iyi bilmeniz gerekir. Hari Seldon'un zamanında da "Köken Sorunu'yla ilgileniliyordu."

Cheng tehlikeli bir tavırla öksürerek genç adamı susturdu. "Bunu çok iyi biliyorum, delikanlı! İmparatorluğun çöküşüyle ilgili bilgim sizin sandığınızdan çok daha fazla! İmparatorluğun güçlenmesi Arz'la ilgili bu amatörce oyunları etkiledi. İmparatorluk Seldon'dan iki yüzyıl sonra, II. Cleon'un yönetiminde yayılmanın doruk noktasına eriştiği zaman Arz konusuna duyulan ilgi de sana erdi. Hatta Cleon'un zamanında bununla ilgili bir emir bile çıktı. Bunda böyle şeylere duyulan ilginin, 'halkın İmparatorluk tahtına olan sevgisini zayıflatan bayat ve kısır tahminler,' olduklarından söz ediliyordu."

Gendibal gülümsedi. "Yani sizce Arz'la ilgili bütün belgeler II. Cleon zamanında mı ortadan kaldırıldı?"

"Ben hiçbir sonuç çıkarmıyorum. Sadece durumu açıkladım."

"Sonuç çıkarmamakla çok zekice davranıyorsunuz. Belki Cleon'un zamanında İmparatorluk sarsılıyordu. Ama üniversite ve kitaplık bizim elimizdeydi. Daha doğrusu atalarımızın elinde. İkinci Vakfın Konuşmacılarının haberi olmadan kütüphaneden hiçbir eser alınamazdı. Hatta Arz'la ilgili belgelerin ortadan kaldırılması işi de Konuşmacılara verilirdi. Tabii ölmekte olan İmparatorluk onların aslında kimler olduğunu bilemezdi." Gendibal bir an durdu. "O halde kütüphanedeki Arz'la ilgili eserler Seldon zamanında alınmadı. Çünkü o sırada herkes Köken Sorunu'yla ilgileniyordu. Bunlar daha sonra da alınmadı. Çünkü yönetim İkinci Vakıftaydı. Ama şimdi kütüphanede Arz konusunda hiçbir belge yok. Bu nasıl oluyor?"

Delarmi sabırsızca genç adamın sözünü kesti. "Bilmeceyi genişletip durmayın. Gendibal. Sorunu anlıyoruz. Peki, çözüm nedir? Arz'la ilgili belgeleri siz mi aldınız?"

"Her zamanki gibi püf noktasını anlayıverdiniz, Delarmi." Gendibal alaylı bir saygıyla kadını selamladı. "Bir olasılık şu: Bu işi İkinci Vakıftan bir

Konuşmacı yaptı. Bilgisayarları arkada iz bırakmayacak kadar kullanmasını bilen, kütüphanecilerin kafasından o olayı silmesini başarabilen biri."

Birinci Konuşmacı Shandess kıpkırmızı kesildi. "Saçmalamayın, Konuşmacı Gendibal! Bir Konuşmacının böyle bir şey yapacağını aklım almıyor. Bunu neden yapsın? Bir nedenle Arz'la ilgili belgeleri ortadan kaldırsaydı bile bunu diğer konuşmacılardan gizler miydi? Kütüphaneyi karıştırarak meslek hayatını tehlikeye atar mıydı? Bu işin çabucak ortaya çıkacağını bilmez miydi? Ayrıca... hiçbir Konuşmacı bu işi arkada iz bırakmadan başaramazdı."

"O halde Konuşmacı Delarmi'nin bu işi benim yaptığımla ilgili sözlerine katılmıyorsunuz, değil mi, Birinci Konuşmacı?"

Delarmi yorulmuş gibi bir tavır takındı. "Şu konuyu kapatsak. Sizce çözüm nedir? Bup esrarı çözdüğünüzü sandığınızdan eminim."

"Siz eminseniz, biz hepimiz de emin olabiliriz demektir. Konuşmacı. Bence kitaplıktaki belgeleri İkinci Vakıftan biri ortadan kaldırdı. O kişi ¡kinci Vakfın dışındaki gizli bir gücün etkisindeydi. Bu temizlemeyi kimse farketmedi. Çünkü aynı gün bunu da sağladı."

Delarmi güldü. "Ama sonunda siz fark ettiniz. Siz kontrol altında değilsiniz, kontrol edilmezsiniz. Madem böyle esrarlı bir güç var, siz kütüphanede Arz'la ilgili belgelerin olmadığını nasıl keşfettiniz? Neden sizi kontrol edemediler?"

Gendibal ciddi bir tavır takındı. "Bu gülünecek bir konu değil. Konuşmacı. Belki onlar da bizim gibi her şeye karışılmaması gerektiğin düşünüyorlar. Birkaç gün önce hayatım tehlikedeyken, canımdan çok, bir Ülge'linin kafasına dokunmamam gerektiğini düşündüm. Belki düşmanlarımız da bizim gibiler. Belki de güvende olduklarını anlar anlamaz işe karışmaktan vaz geçtiler. İşte tehlike burada. O öldürücü tehlike. Durumu öğrenmem artık onların buna aldırmadıklarını gösteriyor belki de. Bu da gizli savaşı kazandıklarına inandıkları anlamına geliyor olabilir. Ve biz hâlâ burada oyun oynuyoruz!"

"Peki, amaçları nedir? Ne olabilir?" Delarmi ayaklarını yere sürerek dudağını ısırdı. Masa Gendibal'in sözleriyle ilgilenir, endişelenmeye başlarken, kadın da etkisinin azaldığını hissediyordu.

Gendibal, "Düşünün," dedi. "Müthiş bir fizik gücün kaynağı olan Birinci Vakıf, Arz'ı arıyor! Sanki iki kişiyi'sürgüne gönderiyormuş gibi davranıyor ve buna inanacağımızı umuyor! Ama o iki adama inanılmayacak güçte gemiler veriyorlar. Bir saatten kısa bir sürede on bin parseki aşan gemiler. O iki adam gerçekten sürgün olsalardı, o gemi onlara verilir miydi? İkinci Vakfa gelince... Bizim Arz'ı aradığımız yoktu. Ama biz farkına varmadan Arz konusunda bilgi edinebileceğimiz eserler ortadan kaldırıldı. Birinci Vakıf Arz'ı bulmaya çok yaklaştı. Bizse bundan çok uzağız. Bu yüzden..." Durakladı.

Delarmi, "Bu yüzden ne?" dedi. "Çocuk masalınızı bitirin. Bir şey biliyor musunuz, yoksa bilmiyor musunuz?"

"Ben her şeyi bilmiyorum, Konuşmacı. Etrafımızı saran ağın derinliklerine kadar inemedim. Ama ağın çevremizde olduğunu biliyorum. Arz'ı bulmanın önemini anlayamıyorum. Ama İkinci Vakfın müthiş bir tehlikeyle karşı karşıya olduğuna inanıyorum. Tabii bu yüzden Seldon Planı ve bütün insanlık da tehlikede."

Delarmi ayağa kalktı. Artık gülümsemiyordu. Öfkeli ama kontrollü bir sesle konuşmaya başladı. "Saçma! Birinci Konuşmacı buna bir son verin artık. Burada sanığı bazı davranışları yüzünden suçluyoruz. Bize anlattıkları yalnız çocukça değil, ilgisiz de. Sadece kendi kafasına mantıklı gelen bir varsayımlar ağı kurarak davranışlarını haklı çıkaramaz. Artık bunu oylamaya koyalım. Oybirliği gerekiyor."

"Durun!" Gendibal'in sesi sertleşmişti. "Bana kendimi savunma fırsatı verileceği söylendi. Ve geriye bir tek şey kaldı. Bunu da açıklamama izin verin. Ondan sonra oylamaya geçersiniz ve ben de buna itiraz etmem."

Birinci Konuşmacı yorgun bir tavırla gözlerini ovuşturdu. "Devam edebilirsiniz, Konuşmacı Gendibal. Masaya şunu hatırlatmama da izin verin. Bir Konuşmacının suçlanması ağır ve ender görülen bir şey. Bu yüzden sanığın kendisini istediği gibi savunama- dığı gibi bir izlenim bırakmaya cesaret edemeyiz. Şunu da unutmayın: Karar bizi memnun edebilir. Ama ya bizden sonra gelecekleri? Masadaki Konuşmacılar bir yana, her kademeden İkinci Vakıflıların bile tarihsel görüş açısının önemli

olduğunu kavrayamadıklarına inanamam. Bizden sonraki Konuşmacıların takdirini kazanacak bir biçimde davranmalıyız."

Delarmi acı acı, "Belirli bir noktanın üzerinde fazla durduğumuz için," dedi. "Gelecektekilerin bize gülmeleri tehlikesiyle karşı karşıyayız. Savunmanın devamı **sizin** kararınız."

Gendibal derin bir soluk aldı, "Sizin kararınıza uyarak bir tanığı çağırmak istiyorum. Birinci Konuşmacı. Birkaç gün önce karşılaştığım genç bir kız. O olmasaydı Masanın toplantısına geç kalmak değil, hiç gelemeyecektim."

Birinci Konuşmacı sordu. "Bu sözünü ettiğiniz kızı Masa tanıyor mu?"

"Hayır, Birinci Konuşmacı. O bu gezegenin yerlilerinden."

Delarmi'nin gözleri irileşti. "Bir Ülge'li mi?"

"Evet, gerçekten öyle."

Delarmi, "Bizim onlarla ne ilişkimiz var?" diye homurdandı. "Sözleri önemli olamaz. Onlar var değiller ki."

Gendibal'in dudakları gerilerek dişleri ortaya çıktı. Hiç kimse onun gülümsediğini sanamazdı. "Fiziksel açıdan bütün Ülge'liler var. Onlar insan ve Seldon Planındaki rollerini de oynuyorlar. İkinci Vakfı dolaylı bir biçimde koruyarak önemli bir yardımda bulunuyorlar. Konuşmacı Delarmi'nin insanlıkla ilgisi olmayan bu sözlerine katılmadığımı açıklamalıyım. Bu sözlerin tutanağa geçirileceğim ve Konuşmacılığa lâyık olmadığı konusunda bir kanıt sayılacağını da umuyorum. Masadaki diğer üyeler de Konuşmacı Delarmi'nin bu akla sığmayacak sözlerine katılıyorlar mı? Tanığımı dinlemeyecekler mi?"

Birinci Konuşmacı, "Tanığınızı çağırın," dedi.

Gendibal'in dudakları gevşedi, yüzü baskı altındaki bir Konuşmacının normal ifadesine büründü. Kafasını korunmaya almıştı. Ama artık tehlike anını geride bıraktığının ve savaşı kazandığının farkındaydı.

34

Sura Novi’nin sinirleri gerilmiş gibiydi. Gözleri irileşmiş, alt dudağı titremeye başlamıştı. Yumruklarını ağır ağır sıkıp açıyor, göğsü hafifçe kabarıp iniyor, güneşten yanmış yüzünde zaman zaman bir kas seğiriyordu. Saçları geriye doğru taranarak örgü bir topuz haline sokulmuştu. Heyecandan sık sık uzun giysisinin eteğini düzeltiyordu. Masadakilere çabucak baktı. Bir Konuşmacıdan bir diğerine. Gözlerinde huşu vardı Konuşmacılarsa ona değişik derecelerde sıkıntı ve küçümsemeyle bakıyorlardı, Delarmi kızın farkında değilmiş gibi gözlerini onun başının yukarısında bir noktaya dikmişti. Gendibal dikkatle kızın kafasının üzerine dokundu. Beyninin gevşeyip rahatlamasını sağladı.

"Birinci Konuşmacı, korkusunun tanıklığını etkilememesi için bu kızın bilincini uyuşturuyorum. Kafasını hiçbir şekilde etkilemediğime dikkat edin. Geri kalanlar da bana katılarak durumu inceleyebilirler."

Novi, Gendibal’in "gizli sesi"ni duyduğu zaman dehşetle irkildi. Kızın yüksek mevkideki İkinci Vakıflıların aralarında nasıl konuştuklarını duymadığı belliydi. Ama Gendibal’in şefkat dolu etkisiyle dehşeti geçti. Yüzünde sakin bir ifade belirdi.

Gendibal, "Arkanda bir iskemle var, Novi," dedi. "Lütfen otur."

Novi hafifçe, beceriksizce bir reverans yaparak oturdu. Vücudu kaskatıydı. Ama yine de anlaşılır bir bir biçimde konuşmaya başladı, Yalnız Gendibal, Novi'nin Ülge'li aksam iyice koyulaştığı zonan ona sözlerini yineletiyordu. Kız, Gendibal'le Rufirant arasındaki olayı sakin sakin ve ayrıntısıyla anlattı.

Gendibal, "Sen bütün bunları gördün mü, Novi?" diye sordu.

"Hayır, efendim. Görseydim, o olayı daha önce engellerdim. Rufirant iyi adamdır ama kafası pek çalışmaz."

"Ama olanları anlattın. Olayın başlangıcını görmemiş olmana şaştım."

"Rufirant'a sordum, o da bana her şeyi açıkladı. Çok utanıyordu."

"Utanıyor muydu? Rufirant daha önce de böyle davrandı mı?"

"Hayır, efendim. İriyarıdır ama uysal bir adamdır. Kavgacı değildir ve Alemlerden de korkar. Sık sık onların ulu ve güçlü olduklarını söyler."

"Benimle karşılaştığı zaman neden öyle düşünmedi?"

"Garip bir şey bu. Anlaşılması zor." Novi başını salladı. "O sırada kendinde değilmiş. Rufirant'a, 'Seni et kafalı,' dedim. 'Bir Alem'e saldırmak sana mı kalmış?' O zaman, 'Bunun nasıl olduğunu anlayamadım,' diye cevap verdi. 'Sanki o ben değildim. Bir kenarda durmuş, olayı seyrediyordum.'"

Konuşmacı Cheng lafa karıştı. "Birinci Konuşmacı, bu kızın bir adamın kendisine söylediklerini tekrarlamasının ne önemi var? O adam sorguya çekilemez mi?"

Gendibal, "Çekilebilir," diye karşılık verdi. "Bu kızın açıklamalarından sonra Masa başka tanıkları da dinlemek istediği takdirde geçenlerde bana saldıran o adamı, yani Karoll Rufirant'ı da çağıracağım. Bu gerekmiyorsa, bu tanığın konuşması biter bitmez Masa oylamaya geçebilir."

Birinci Konuşmacı, "Pekâlâ," dedi. "Tanığı sorguya çekmeyi sürdürün."

Gendibal, "Ya sen, Novi?" diye sordu. "Sen her zaman böyle kavgalara karışır mıydın?"

Kız önce sesini çıkarmadan, bir an kalın kaşlarını çattı. "Bilmiyorum... Ben Alem'lerin başına bir kötülük gelmesini istemem. Ama o gün... Kendimi birdenbire kavganın orta yerinde buldum." Bir an durdu. "Gerekirse yine aynı şeyi yaparım."

Gendibal, "Novi, "dedi. "Artık uyuyacaksın. Hiçbir şey düşünmeyeceksin. Dinleneceksin ve rüya bile görmeyeceksin."

Novi bir şeyler mırıldandı. Gözleri kapandı ve başı iskemlenin arkalığına dayanıp kaldı.

Gendibal bir dakika bekledi. "Birinci Konuşmacı, lütfen benimle birlikte bu kızın kafasına girer misiniz? Bu kafanın dikkati çekecek kadar sade ve simetrik olduğunu göreceksiniz. Bu da iyi bir şey. Yoksa farkedeceğiniz o ayrıntı gözünüzden kaçabilirdi. Şurada!.. Görüyor musunuz? Geri kalanlar da bize katılırlarsa... Birer birer yaklaşmanız daha kolay olacak."

Masadan mırıltılar yükselmeye başladı.

Gendibal, "İçinizde kuşkusu olan var mı?" diye sordu.

Delarmi, "Benim var," diye açıkladı. "Çünkü..." Ama durakladı. Bu onun bile söyleyebileceği bir şey değildi.

Gendibal kadına, "Sahte kanıt sağlamak için bu kızın kafasıyla oynadığımı mı düşünüyorsunuz?" dedi. "O halde benim böyle ince bir ayarlama yapabileceğime inanıyorsunuz! Etrafındaki hiçbir şeye dokunulmadan biçimsizleştirilmiş bir tek kafa lifi... Bunu başarabilseydim, şu anda karşınızda olur muydum? Yargılanmak gibi gurur kırıcı bir şeye katlanır mıydım? Sizi inandırmak için çabalar mıydım? Bu kızın kafasında görülen şeyi başarabilseydim, hazırlıklı olmadıkça karşımda aciz kalırdınız. Acı gerçek şu: Hiçbiriniz bir kafayı, bu kızın beynine yapıldığı şekilde değiştiremezsiniz. Ben de öyle. Ama bu başarılmış." Durarak Konuşmacıları teker teker süzdü. Sonra da gözlerini Delarmi'ye dikti. "Başka bir şeye gerek varsa o zaman Ülge'li çiftçi Karoll Rufirant'ı çağıracağım. Onu da inceledim. Rufirant'ın kafası da aynı şekilde değiştirilmiş."

Çok sarsıldığı anlaşılan Birinci Konuşmacı, "Buna gerek yok," diye açıkladı. "Gördüğümüz insanın beynini sarsıyor."

Gendibal, "O halde bu Ülge'li kızı uyandırarak salondan çıkarabilir miyim?" diye sordu. "Dışarıda çağırdığım birkaç kişi bekliyor. Novi'nin kendisine gelmesini sağlayacaklar." Kızı usulca dirseğinden tutarak dışarı çıkardı. Sonra da Masaya dönerek, "Çabucak özetlememe izin verin," dedi. "Kafalar bizim gücümüz dışında bir biçimde değiştirebilir ve değiştiriliyor. Belki de kütüphanecilere kitaplıktaki Arz'la ilgili malzemeyi ortadan kaldırmaları için böyle bir etki yapıldı. Bunu ne kütüphanecilerin kendileri farketti, ne de biz. Masanın toplantısına katılmama nasıl engel olmaya çalıştıkları da artık anlaşılıyor. Tehdit edildim, sonra kurtarıldım. Bunun

sonucu olarak suçlandım. Bu görünüşteki normal olaylar sonucu güçlü mevkimden atılacaktım. Böylece düşmanlarımızın hoşuna gitmeyen önerim kabul edilmeyecekti."

Delarmi öne doğru eğildi. Kadının sarsıldığı belliydi. "Madem bu gizli örgüt bu kadar zeki, siz onları nasıl farkettiniz?"

Gendibal rahatlıkla gülümseyebilirdi artık. "Bu benim başarım değil. Ben diğer Konuşmacılardan daha usta olduğumu iddia etmiyorum. Hele Birinci Konuşmacıdan hiç. Ancak Birinci Konuşmacının Katır karşıtları diye tanımladığı bu insanların sonsuz akıl ve zekâları olması, olaylardan etkilenmemeleri anlamına gelmez. Belki bu Ülge'li kızı araç olarak seçmelerinin nedeni, Novi'nin kafasının fazla değiştirilmesine gerek olmamasıydı. Kız, aslında 'Alem'ler dediği bilginlere dostluk duyuyor, onlara büyük bir hayranlık besliyordu. Ama benimle karşılaştıktan sonra Novi'nin 'Alem' olma hayalleri güçlendi. Ertesi gün bu amaçla bana geldi. Kızın bu garip isteği merakımı uyandırdığı için kafasını inceledim. Ve rastlantı sonucu o ayrıntıyı fark ettim. Katır-karşıtları, Alem'lere fazla hayran olmayan başka bir kızı seçselerdi, onun kafasını ayarlamak için daha fazla uğraşacaklardı. Ama o kız bana gelmeyecek ve ben de bütün bunları öğrenemeyecektim. Katır- karşıtları yanlış hesap yaptılar. Ya da bilinmeyen olasılıkları hesaba katmadılar. Onların böyle yanılgıya düştüklerini görmek bana cesaret veriyor."

Delarmi, "Birinci Konuşmacı ve siz bu örgütün üyelerinden 'Katır-karşıtları' diye söz ediyorsunuz," dedi. "Bunun nedeni herhalde Katır gibi Seldon Planını altüst etmeye değil. Galaksinin Planın yolunu izlemesini sağlamaya çalışmaları. Katır-karşıtları bunu yaptıklarına göre, onları neden tehlikeli buluyorsunuz?"

"Kendilerine göre bir amaçları olmasaydı bu kadar çabalar mıydı? Amaçlarının ne olduğunu bilmiyoruz. Kuşkucu biri ileride işe karışarak akıntıyı başka bir yöne doğru çevireceklerini söyleyebilir. Bizden çok onları memnun edecek bir yöne doğru. Kuşkucu bir insan olmamakla birlikte ben de böyle düşünüyorum. Konuşmacı Delarmi'nin kişiliğinin önemli bir bölümünün sevgi ve güvenden oluştuğunu biliyoruz. Şimdi de kendisi bu kozmik yardım sevenlerin hiç karşılık beklemeden bizim işlerimizi yaptıklarına mı inanıyor acaba?"

Masadakiler usulca güldüler. Ve Gendibal savaşı kazandığını kesinlikle anladı. Delarmi de kaybettiğini. Kadının sıkı kafa kontrolünün arasından bir an müthiş bir öfke dışarı sızdı.

Genç adam, "Ülge'li çiftçi bana saldırdığı zaman." diye sözlerini sürdürdü. "O telaşla bunu başka bir Konuşmacının sağladığı sonucuna vardım. Ülge'li kızın kafasındaki değişikliği fark ettiğimdeyse komplo konusunda haklı olduğumu, ama komplocu bakımından yanıldığımı anladım. Bu yanlış anlamam yüzünden özür diliyorum. Ve olayların hafifletici nedenler sayılmasını rica ediyorum."

Birinci Konuşmacı, "Bu bir af dileme sayılabilir..." diye başladı.

Delarmi onun sözünü kesti. Kadın sakinleşmişti yine. Yüzünde dostça bir ifade vardı. Sesi iç bayıltacak kadar tatlıydı. "Özür dileyerek sözünüzü kesebilir miyim, Birinci Konuşmacı? Şu suçlama konusunu artık unutalım. Şu anda Konuşmacının mahkûm edilmesi için oy veremem. Diğerlerinin de vereceklerini sanmıyorum. Hatta suçlamanın Konuşmacının lekesiz sicilinden bile silinmesini önereceğim. Konuşmacı Gendibal kendisini başarıyla temize çıkardı. Bu bakımdan kendisini kutluyorum. Geri kalanların uzun bir süre için için yanmasına göz yumacakları bir krizi ortaya çıkarmasından dolayı da. Bu ihmalimiz kimbilir nelere neden olacaktı? Daha önce düşmanca davrandığım için Konuşmacıdan bütün kalbimle özür diliyorum." Gendibal'e tatlı tatlı gülümsedi.

Gendibal kadının zararlarını azaltmak için tavır değiştirme yöntemine isteksizce bir hayranlık duydu. Ayrıca Delarmi'nin başka bir yönden saldırıya geçmeye hazırlandığını da anladı. Kadının daha sonraki sözlerinin hiç hoşuna gitmeyeceğinden emindi.

35

Konuşmacı Delora Delarmi kendisini zorlayarak şirin tavırlar takındığı zaman bütün Masayı etkisi altına almayı başarırdı. Kadının sesi de şimdi yumuşamıştı. Hoşgörüyle gülümsüyor, gözleri parlıyordu. Kimse onun sözünü kesmeye kalkışmadı. Hepsi de darbenin inmesini beklediler. Delarmi, "Konuşmacı Gendibal sayesinde artık ne yapmamız gerektiğini iyice anladık," diye başladı. "Katır-karşıtlarını görmedik. Onlar hakkında hiçbir şey bilmiyoruz. Ama onların burada, İkinci Vakfın kalesinde yaşayan insanların kafalarında yaptıkları ince değişiklikleri fark ettik. Birinci Vakfın güç merkezinde neler planlandığını bilmiyoruz. Katır-karşıtlarıyla Birinci Vakıflılar anlaşabilirler de. Bunu da kesinlikle bilemeyiz. Golan Trevize ve adını şimdi hatırlamadığım yol arkadaşının bilmediğimiz bir yere doğru gittiklerini öğrendik. Birinci Konuşmacıyla Gendibal'in büyük bir krizin anahtarının Trevize'nin elinde olduğunu düşündüklerini biliyoruz. O halde... şimdi ne yapacağız? Trevize konusunda gereken her şeyi öğrenmek zorundayız. Bu belli bir şey. Nereye gidiyor, ne düşünüyor, amacı nedir? Gerçekten bir yere gidiyor mu? Bir düşüncesi ve amacı var mı? Yoksa sadece kendisinden üstün bir gücün aracı mı?"

Gendibal, "Trevize gözaltında," diye açıkladı.

Delarmi dudaklarını büzerek hoşgörüyle gülümsedi yine. "Onu gözetleyen kim? Dış dünyalardaki ajanlarımız mı? Bu ajanların burada izlerini gözlerimizle gördüğümüz güçleri olan kimselere karşı koyabilecekleri mi sanılıyor? Bu olamaz tabii. Katır çağında ve daha sonra İkinci Vakıf üyelerinin en iyileri arasından gönüllüleri dışarı yollamaktan, hatta onları feda etmekten hiç kaçınmadı. Çünkü bu işle ancak en üstünlerimiz uğraşabilirlerdi. Preem Pal- ver, Seldon Planının yeniden rayına oturtulması gerektiği zaman, Arkady denilen o kızı buraya getirmek için Trantor'lu bir tüccar rolünde bütün Galaksiyi araştırdı. Bu kriz o

seferkilerden daha da ciddi olabilir. Onun için artık burada oturup bekleyemeyiz."

Gendibal, "Herhalde şu ara Birinci Konuşmacının Trantor'dan ayrılmasını önermiyorsunuz," dedi.

Delarmi, "Ne münasebet," diye cevap verdi. "Ona burada büyük ihtiyacımız var. Ama öte yandan siz de varsınız, Konuşmacı Gendibal. Krizi siz sezdiniz ve doğru bir biçimde değerlendirdiniz. Kütüphaneye ve Ülge'lilerin kafalarına ince bir etki yapıldığını siz fark ettiniz. Masanın size karşı birleşmesine rağmen yine de fikirlerinizden vazgeçmediniz. Ve sonunda da savaşı siz kazandınız. Kimse olayı sizin gibi açık açık göremedi. Her şeyi açıkça görmeyi sürdüreceğinize inanıyorum. Onun için bence yine siz gitmeli ve düşmanın karşısına dikilmelisiniz. Masadakilerin düşüncelerini anlayabilir miyim?"

Herkes birbirinin kafasını incelerken Gendibal durumu kavradı. Delarmi'nin yenilgi, kendisinin de zafer anında, bu korkunç kadın onu sürgüne göndermeye hazırlanıyordu. Hem de ne kadar süreceği belli olmayan bir görevle. Tabii Delarmi, Trantor'da kalarak Masayı, onun yardımıyla İkinci Vakfı ve Galaksiyi kontrolüne alacak ve belki de herkesi felakete sürükleyecekti. Sürgündeki Gendibal İkinci Vakfın krizi atlatmasını sağlayacak bilgiyi toplamayı başardığı takdirde herkes buna ön ayak olduğu için Delarmi'yi takdir edecekti. Gendibal'in başarısı kadının gücünü arttıracaktı. Bu güzel bir manevraydı. Delarmi inanılmayacak bir çabuklukla kendisini toplamıştı. Kadın artık bütün Masaya hâkim olmuş ve Birinci Konuşmacının bu yetkisini de onun elinden almıştı. Gendibal bunu düşünürken Shandess'in müthiş öfkesini sezerek döndü. Birinci Konuşmacı hiddetini gizlemek için hiçbir şey yapmıyordu. Bundan da halledilen iç krizin yerini bir yenisinin olacağı anlaşılıyordu.

36

Yirmi Beşinci Birinci Konuşmacı Quindor Shan- dess'in kendisiyle ilgili hayalleri yoktu. İkinci Vakfın beş yüzyıllık tarihini aydınlatan dinamik liderlerden olmadığını biliyordu. Ama buna gerek de yoktu. Zengin Galaksinin sakin bir döneminde Masayı kontrolü altında tutuyordu. Dinamik davranma zamanı değildi. Bekleme oyunu oynamanın zamanıydı bu. Zaten kendisinden önceki Birinci Konuşmacı da Quindor Shandess'i bu yüzden seçmişti.

"Sen bir maceraperest değil, bir bilginsin," demişti Yirmi Dördüncü Birinci Konuşmacı. "Bir maceraperest Planı mahvedebilir. Sen onu koruyacaksın. Korumalısın! İşte Masanın parolası bu olmalı." Shandess elinden geleni yapmış ama pasif davranmak zorunda kalmıştı. Bazen bu tutumu zayıflık sayılmıştı. Sık sık liderlikten ayrılacağı dedikoduları çıkarılmış, yerine geçmek isteyenler entrikalara kalkışmışlardı. Birinci Konuşmacı, Masadaki en güçlü kişiliğin Delarmi'ninki olduğunu biliyordu. Gençlere özgü o ateş ve pervasızlığına karşın Gendibal bile kadının karşısında geriliyordu. Şimdi de olduğu gibi. Shandess, Seldon adına, dedi kendi kendine. Belki pasif bir adamım. Hatta zayıfım. Ama Birinci Konuşmacının bir yetkisi var! Benden öncekilerin hiçbiri bundan vazgeçmediler. Ben de vazgeçecek değilim!" Shandess konuşmak için ayağa kalktı. Masadakiler hemen sustular. Lider konuşma yapmak için ayağa kalktığı zaman kimse onun sözünü kesemezdi. Delarmi ve Gendibal bile.

Shandess, "Konuşmacılar," diye başladı. "Tehlikeli bir krizle karşı karşıya olduğumuzu kabul ediyorum. Çok ciddi önlemler almalıyız. Gidip düşmanın karşısına dikilmesi gereken biri varsa o da benim Konuşmacı Delarmi baş özelliği olan o şefkatiyle burada bana ihtiyaç olduğunu söyleyerek bir özür bulmaya çalıştı. Ama aslında gerçek şu: Bana ne burada ihtiyaç var, ne de başka yerde. Yaşlanıyorum, yorgunum. Uzun bir süreden beri görevimden çekilmem bekleniyor. Belki de öyle yapmam gerekiyor. Bu krizi de başarıyla atlattıktan sonra istifa edeceğim. Ama tabii

yerini alacak kimseyi seçmek bir Birinci Konuşmacının hakkıdır. Bunu şimdi yapacağım ben de. Uzun bir süreden beri bir Konuşmacı bu Masaya hâkim oluyor. Güçlü kişiliği sayesinde benim başaramadığım bir şeyi yapıyor, yani liderlik ediyor. Tabii hepiniz de Konuşmacı Delarmi'den söz ettiğimi anladınız." Bir an durdu. "Sadece sen, Konuşmacı Gendibal, bu sözlerimi hoşnutsuzlukla karşıladın. Bunun nedenini sorabilir miyim?" Gendibal'in cevap verme hakkını kazanabilmesi için yerine oturdu.

Genç adam alçak sesle, "Hoşnutsuzluk duymuyorum, Birinci Konuşmacı," diye karşılık verdi. "Yerinize geçecek kimseyi seçmek sizin hakkınız."

"Öyle de yapacağım. Bu krizi sona erdirecek önlemleri başarıyla aldıktan sonra buraya döndüğün zaman istifa edeceğim. Yerime geçecek kimse bu başarının sürdürülmesi için gerekli siyaseti uygulayacak. Söylemek istediğin bir şey var mı, Konuşmacı Gendibal?"

Genç adam usulca, "Konuşmacı Delarmi yerinize geçtiği zaman," diye mırıldandı. "Ona..."

Birinci Konuşmacı sert bir tavırla genç adamın sözünü kesti. "Konuşmacı Delarmi'den söz ettim. Ama yerimi ona bırakacağımı da söylemedim. Şimdi ne söyleyeceksin?"

"Özür dilerim, Birinci Konuşmacı. 'Ben görevden döndükten sonra Konuşmacı Delarmi yerinize geçtiği takdirde,' demem gerekirdi."

"Onu ileride de, hiçbir koşulda da yerime geçirmeyeceğim. Şimdi ne diyeceksin bakalım?" Birinci Konuşmacı, Delarmi'ye indirdiği darbeyi düşünerek sevindi. Başka zaman kadının gururunu bu kadar kırmayı başaramazdı. "Ee, Konuşmacı Gendibal, şimdi ne diyeceksin?"

"Aklım karıştı."

Birinci Konuşmacı tekrar ayağa kalktı. "Konuşmacı Delarmi bu Masaya hâkim oldu ve liderlik etti. Ama Birinci Konuşmacılık için gereken özellikler sadece bunlar değil. Konuşmacı Gendibal bizim görmediğimiz bir şeyi farketti. Kendisine karşı birleşmiş olan düşman üyelerin karşısına çıktı ve onları durumu yeniden düşünmeye zorladı. Sonunda onlara fikirlerini kabul ettirdi. Konuşmacı Delarmi'nin, Golan

Trevize'nin kovalanması görevini Konuşmacı Gendi- bal’in omuzlarına yüklemesinin nedenleri konusunda bazı kuşkularım var. Ama öte yandan bu görevi ancak Konuşmacı Gendibal başarabilir. Onun başarılı olacağından eminim. Bu konuda sezgilerime güveniyorum. Ve Konuşmacı Gendibal döndüğü zaman Yirmi Altıncı Birinci Konuşmacı olacak." Birdenbire yerine oturdu.

Salonda bir kıyamet koptu. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Birinci Konuşmacı bu gürültüye aldırmadı bile. Kayıtsızca önüne bakıyordu. Gerekli adımı atmıştı. Ve şimdi sorumluluktan kurtulmanın ne rahatlatıcı bir şey olduğunu düşünüyordu. Bunu daha önce yapmalıydım. Ama yapamazdım. Yerime geçecek kimseyi ancak şimdi buldum... Birden kafası Delarmi'nin düşünce dalgalarını aldı. Shandess başını kaldırdı. Seldon adına! Kadın pek sakindi ve gülümsüyordu. Düş kırıklığı ve duyduğu çaresizlik belli olmuyordu. Çünkü Delarmi savaştan hâlâ vazgeçmemişti. Shandess, acaba kadının ekmeğine yağ mı sürdüm, diye kendi kendine sordu. Ama Delarmi başka ne yapabilir?

37

Bir yararı olsaydı Delora Delarmi de düş kırıklığı ve çaresizliğini belli edecekti. Masayı kontrol eden o kafasız bunağa ya da şansın yardım ettiği o ahmak delikanlıya bir darbe indirmek öyle hoşuna gidecekti ki! Ama o sırada istediği hıncını almak değildi. Kadın daha fazla bir şey istiyordu. Birinci Konuşmacı olmak! Elinde tek koz kalmıştı. Bunu oynayacaktı. Usulca gülümseyerek başını kaldırdı. "Birinci Konuşmacı," dedi. "Demin Konuşmacı Gendibal'in de söylediği gibi, yerinize geçecek kimseyi seçmek sizin hakkınız. Ben şimdi Konuşmacı Gendibal'in görevinde başarılı olmasına katkıda bulunacağımı umduğum için konuşuyorum: Düşüncelerimi açıklayabilir miyim, Birinci Konuşmacı?"

Shandess sert sert, "Evet, açıklayın," dedi.

Delarmi ciddi bir tavırla başını eğdi. Artık gülümsemiyordu. "Gemilerimiz var. Bunlar teknoloji bakımından Birinci Vakfınkiler gibi olağanüstü araçlar değiller. Ama Konuşmacı Gendibal onlardan birine binebilir. Onun pilotluktan anladığını sanıyorum. Hepimiz gibi yani. Galaksideki her önemli gezegende ajanlarımız var. Onu her yerde memnunlukla karşılarlar. Ayrıca Konuşmacı Gendibal kendisini Katır-karşıtlarından korumasını da başaracaktır. Çünkü tehlikenin iyice farkında. Ama Konuşmacı Gendibal'in gerektiğinden fazla bir tehlikeye atılması gereksiz. Bu işi gizlice yapmaya çalışması, düşmanlarımızı gafil avlaması daha iyi olur. Onun Ülge'li bir tüccar rolü oynamasının uygun olduğunu düşünüyorum. Hepimizin de bildiği gibi, Preem Palver de bir tüccar rolünde Galaksiyi dolaşmıştı.

Birinci Konuşmacı, "Preem Palver'in belirli bir amacı vardı," diye anımsattı. "Konuşmacı Gendibal aynı durumda değil. Ama gerekirse onun uygun bir rol seçeceğinden eminim."

"Sayın Birinci Konuşmacı, ben çok uygun bir rolü önermek istiyordum. Bildiğiniz gibi, Preem Palver karısıyla birlikte yolculuk yapıyordu. Yanında karısının olması onun tam bir taşralı olduğunu düşünmelerini sağlıyordu. Böylece kimse kendisinden kuşkulanmıyordu."

Gendibal, "Ben evli değilim," dedi. "Kadın arkadaşlarım oldu. Ama onların eşim rolüne çıkmak İsteyeceklerini sanmıyorum."

Delarmi, "Bunu herkes biliyor. Konuşmacı Gendibal," diye cevap verdi. "Ama yanınızda bir kadın oldu mu, herkes onun karınız olduğunu sanır. Bu rol için bir gönüllü bulunacağından eminim. Biz gereken belgeleri sağlarız. Bence yanınıza bir kadın almalısınız."

Gendibal'in bir an nefesi kesildi. Bu kadının demek istediği... Yoksa başarıya paylaşmak için bu yola mı başvuruyor? Birinci Konuşmacılığı benimle paylaşmak niyetinde mi? Öfkeyle, "Konuşmacı Delarmi’nin sözleri gururumu okşuyor," diye homurdandı, "Yani kendisi..."

Delarmi kahkahayla gülerek Gendibal'e ilk kez âdeta sevgiye yakın bir duyguyla baktı. Genç adam onun tuzağına düşmüş ve aptalca davranmıştı. Masa bunu hiçbir zaman unutmayacaktı.

Delarmi, "Konuşmacı Gendibal," dedi. "Bu görevi paylaşmaya kalkışarak küstahlık edecek değilim. O sizin göreviniz, sadece sizin. Birinci Konuşmacılık da sizin, yalnızca sizin olacak. Beni birlikte götürmeyi isteyeceğiniz hiç aklıma gelmezdi. Açıkçası, Konuşmacı, bu yaşta artık erkeklerin başlarını döndürdüğümü pek sanmıyorum..."

Masadakiler güldüler. Birinci Konuşmacı bile gülümsediğini gizlemeye çalıştı.

Gendibal darbeyi hissetti ve Delarmi gibi neşeyle konuşmaya çalıştı ama boşuna. "O halde kimi öneriyorsunuz? Doğrusu benimle birlikte gelmek isteyeceğinizi düşündüğüm yoktu. Siz ancak Masada başarılı oluyorsunuz. Galaksinin karmaşık işleri size göre değil."

Delarmi başını salladı. "Haklısınız Konuşmacı, çok haklısınız. Ben yine Ülge’li bir çiftçi rolü oynamanızdan söz edecektim. Buna gerçek havası verebilmek için yanınıza bir Ülge'li kadın almalısınız. Bundan daha iyisi olur mu?"

"Ülge’li bir kadın mı?" Gendibal ikinci kez yine gafil avlanmış ve bu da Masanın hoşuna gitmişti.

Delarmi konuşmasını sürdürdü. "Şu Ülge'li kızı kastediyorum. Sizi dövülmekten kurtaran köylüyü. Size taparcasına bakan o çiftçi kızı.

Kafasını incelediğiniz ve farkına varmadan sizi ikinci kez dövülmekten daha büyük bir tehlikeden kurtaran o kızı. Onu yanınıza alın."

Gendibal hemen bu teklifi red etmek istedi. Ama Delarmi'nin de bunu beklediğinin farkındaydı. Böylece Masadakiler daha da eğleneceklerdi. Birinci Konuşmacı, Delarmi’ye bir darbe indirmek için çabalarken yerine Gendibal’in geçeceğini söylemekle hata etmişti. Gendibal üyelerin en genciydi. Masayı kızdırmış, sonra da suçlanmaktan kurtulmuştu. Onları gerçekten gurur kırıcı bir duruma düşürmüştü. Şimdi hepsi de onun Shandess’in yerine geçeceğini düşünerek öfkeleniyorlardı. Bu öfkelerini yenmek kolay olmayacaktı. Ama şimdi Delarmi onu gülünç bir duruma düşürmüş ve bu da Konuşmacıların pek hoşuna gitmişti. Kadın bu durumdan yaralanarak diğerlerini Gendibal’in Birinci Konuşmacılığa getirilemeyecek kadar genç ve tecrübesiz olduğuna kolaylıkla ikna edecekti. Gendibal, Trantor’dan ayrıldıktan sonra Masadakiler Birinci Konuşmacıya fikrini değiştirmesi için baskı yapacaklardı. Shandess caymadığı takdirde Gendibal Birinci Konuşmacı olacak, ama diğer üyelerin düşmanca karşı koymaları yüzünden hiçbir şey başaramayacaktı. Genç adam bir anda bütün bunları kavradı ve hiç duraklamadan cevap verdi. "Konuşmacı Delarmi, sezgi gücünüze hayranım. Ben de hepinize sürpriz yapmayı düşünüyordum. Gerçekten de o Ülge'li kızı yanıma almayı istiyordum. Ama ileri sürdüğünüz o çok önemli neden yüzünden değil. Hepiniz Novi'nin kafasını incelediniz. Şaşılacak kadar zeki, berrak, basit, tertemiz bir kafa onunki. Diğerleri bu beyne uzandıkları zaman her seferinde bir iz bırakacaklar. Bence Novi olağanüstü bir erken alarm sistemi görevi yapacak. Bilmiyorum, bu hiç aklınıza geldi mi. Konuşmacı Delarmi? Novi'nin kafası sayesinde beyin gücü kullanan birinin yakınımda olduğunu anlayacağım. Kızın kafası bunu bana, benimkinden daha önce haber verecek."

Hayret dolu bir sessizlik oldu.

Genç adam neşeyle, "Ah, anlaşılan bunu hiçbiriniz düşünmemişsiniz," dedi. "Neyse, önemli değil. İzninizle, artık gideceğim. Kaybedecek zamanımız yok."

Üstünlüğü üçüncü kez yitiren Delarmi, "Bir dakika," diye bağırdı. "Ne yapmak niyetindesiniz?"

Gendibal hafifçe omuz silkti. "Ayrıntılara girmeye ne gerek var? Masadakilerin ne kadar az bilgisi olursa, Katır-karşıtlarının onlara saldırma tehlikesi o ölçüde azalır." Sanki üyelerin güveni kendisi için her şeyden önemliymiş gibi konuşmuştu. Bu fikri kafasına doldurdu ve diğerlerinin bunu görmelerine izin verdi. İçin için de, bu gururlarını okşayacak, dedi. Daha da önemlisi, ne yapacağımı gerçekten bilip bilmediğimi düşünmeyecekler...

38

Birinci Konuşmacı o akşam Gendibal'le özel bir görüşme yaptı. "Haklıydın. Kafanın yüzeyinden biraz derine inmek zorunda kaldım. Açıklamamın bir hata olduğunu düşündüğünü anladım o zaman. Kadının suratındaki o sevimsiz gülümseyişi silmek, sık sık rolümü rahatça elimden aldığı için onu cezalandırmak istiyordum."

Gendibal usulca, "Durumu önce bana gizlice açsaydınız daha iyi olurdu," dedi. "Ondan sonra da dönüşümü bekleseydiniz..."

"Ama o zaman Delarmi’yi sarsamazdım ki. Biliyorum bir Birinci Konuşmacının böyle amaçları olmamalı."

"Bu durum kadını engellemeyecek ki, Birinci Konuşmacı. Yerinize geçmek için yine entrikalar çevirecek. Belki bu kez sağlam bir nedeni de olacak. Bazılarının adaylığı red etmem gerektiğini söyleyeceklerinden eminim. Masadaki en üstün beynin Konuşmacı Delarmi'nin olduğu iddialarını çürütmek kolay olmayacak. Onun üstün bir Birinci Konuşmacı olacağı iddialarını da."

Shandess söylendi. "Masadaki en üstün beyin! Ama Masadan uzaklaştığı zaman hiç de öyle değil. Kadın diğer Konuşmacılardan başka gerçek düşman tanımıyor. Aslında onun hiçbir zaman Konuşmacı seçilmemesi gerekirdi. Dinle, Gendibal, Ülge'li kızı götürmeni yasaklamam gerekiyor mu? Delarmi bu konuda seni köşeye kıstırdı."

"Hayır, hayır. Novi’yi neden götürmeyi istediğimi açıklarken doğruyu söylüyordum. O gerçekten erken alarm görevi yapacak. Beni bunu fark etmeye zorladığı için Konuşmacı Delarmi'ye karşı minnet bile duyuyorum. Kız çok işime yarayacak. Bundan eminim."

"İyi öyleyse. Ha, aklıma gelmişken... Ben de yalan söylemiyordum. Bu krizi sona erdirmek için gerekeni yapacağından eminim. Tabii sezgilerime güvenebilirsen..."

"Güvenebileceğimi sanıyorum, çünkü ben de sizinle aynı fikirdeyim. Size söz veriyorum. İndirilen darbelere daha şiddetle karşılık vereceğim.

Katır-karşıtları da. Konuşmacı Delarmi de ne yaparsa yapsın, geri dönecek ve Birinci Konuşmacı olacağım." Gendibal konuşurken duyduğu memnunluğu da inceliyordu. Bir tek gemiyle uzaya açılmayı neden bu kadar istiyorum? Niçin böyle seviniyorum? Tabii bunun nedeni hırs. Preem Palver de vaktiyle böyle şeyler yapmış. Stor Gendibal'in de aynı şeyleri yapabileceğini göstermek istiyorum. Ama bu hırstan da öte bir şey. Savaşma arzusu mu? Olgunluk çağı boyunca geri kalmış bir gezegende bir köşede saklanan bir insanın heyecan duyma isteği mi?

Gendibal bu soruların yanıtlarını kesinlikle bilmiyordu. Ama gitmeyi çok istediğinin farkındaydı.

ON BİR - Sayshell

39

Janov Pelorat hayatında ilk kez Trevize'nin "mikro-sıçrama" diye tanımladığı bir şeyden sonra parlak bir yıldızın bir küre halini almasını izledi. İnsanların yaşadığı dördüncü gezegen Sayshell günler geçtikçe ağır ağır büyümeye ve dikkati çekmeye başladı. Bilgisayarın hazırladığı Sayshell haritası, Pelorat'ın kucağında tuttuğu ekranda görülüyordu.

Trevize birçok dünyayı görmüş olan kimselere özgü güvenle, "Hemen dikkatle bakmaya başlama, Janov," diye onu uyardı. "Önce giriş istasyonundan geçmemiz gerekiyor. Bu da sıkıcı olabilir."

Pelorat başını kaldırdı. "O sadece bir formalite değil mi?"

"Öyle ama yine de sıkıcı olabilir."

"Ama artık barıştayız."

"Tabii. Bu geçmemize izin verileceğini gösterir. Ama önce ekoloji dengesi sorunu var. Her gezegenin ekolojisi kendisine özgü bir şey. Bu dengenin bozulmasını istemiyorlar. Bu yüzden her gemiyi, istenmeyen organizmalar ya da mikroplar bulunup bulunmadığını anlamak için araştırıyorlar. Bu mantıklı bir önlem."

"Evet, yok. Onlar da bunu anlayacaklar. Sayshell'in Federasyonumuzdan olmadığını da unutma. Bağımsız olduklarını kanıtlamak için biraz zorluk çıkaracaklardır."

Küçük bir gemi onları incelemek için yaklaştı. Sayshell'li gümrük memuru Uzak Yıldıza geçti.

Trevize resmi bir tavırla, "Bu, Terminus'tan Uzak Yıldız gemisi," diye açıkladı. "İşte geminin belgeleri. Silahımız yok. Bu özel bir tekne. Şu benim pasaportum, bu da yolcunun ki. Biz turistiz."

Gümrükçü parlak renklerden oluşmuş bir üniforma giymişti. En çok kırmızı göze batıyordu. Adamın küçük bir sakalı vardı, çenesinden iki yana doğru uzanacak şekilde ayırmıştı. "Vakıf gemisi mi bu?"

Trevize "Evet, efendim," dedi. "Vakıf gemisi. Özel bir tekne."

"Çok güzel. Şimdi konşimentonuzu verin."

"Neyi vereyim?"

"Konşimentonuzu. Yükünüz nedir?"

"Ah, yüküm mü? İşte liste. Sadece kişisel eşyalarımız var. Buraya ticaret yapmaya gelmedik. Size basit turistler olduğumuzu söyledim."

Memur merakla etrafına bakındı. "Bir turist için fazla lüks bir gemi."

Trevize neşeli bir tavır takındı. "Vakıf standartlarına göre pek de öyle sayılmaz. Halim vaktim yerinde, böyle bir gemi için gereken parayı verebilirim."

"Bundan yararlanacağımı mı ima ediyorsunuz?" Sayshell'li Trevize'ye bir göz attı, sonra da başını çevirdi.

Vakıflı bu sözlerin anlamını yorumlamak için bir an durakladı. Sonra kararını verdi. "Hayır, size rüşvet teklif etmiyordum. Bunu yapmam için hiçbir neden yok. Zaten siz de rüşvet alacak birine benzemiyorsunuz. İsterseniz gemiyi araştırabilirsiniz."

Memur cep kayıt makinesini kapattı. "Buna gerek yok. Gemi bulaşıcı organizmalar için araştırıldı bile.. Ve temiz çıktı. Uzak Yıldıza bir radyo dalgası ayrıldı. Bu yaklaşma ışını olarak kullanılabilir." Gemiden ayrıldı. Bütün işlem sadece on beş dakika sürmüştü.

Pelorat alçak sesle sordu. "Başımıza dert açabilir miydi? Gerçekten de rüşvet vermemizi mi bekliyordu?"

Trevize omzunu silkti. "Gümrükçülere bahşiş vermek Galaksi kadar eski bir âdettir. İkinci bir girişimde bulunsaydı, ona para verecektim. Ama galiba adam başının bir Vakıf gemisiyle derde girmesini istemedi. Üstelik lüks bir gemi bu. Bizim sevgili acuze Belediye Başkanımız Vakıf adının bizi her yerde koruyacağını söylerken yanılmamış. Bu iş daha uzun sürebilirdi."

"Neden? Adam istediklerini öğrendi ya."

"Evet. O bizi uzaktan radyoyla incelemek nezaketini gösterdi. Ama isteseydi gemiyi bir el makinesiyle dolaşırdı ve bu iş de saatler alırdı. İkimizi de hastaneye gönderir ve orada günlerce kalmamıza neden olurdu."

"Ne? Ama, aziz dostum..."

"Telaşlanma! Böyle yapmadı. Yapacağını düşündüm ama öyle olmadı. Artık gezegene inmekte serbestiz. Acaba geminin saatini gezegeninkine göre ayarlasak mı? Sayshell'de bunu gerektirecek kadar uzun bir süre kalacak mıyız?"

"Bu ne yapmayı düşündüğümüze bağlı sanırım. Burada ne yapacağız, Golan?"

"Görevimiz Gaia'yı bulmak. Bunun ne kadar süreceğini de bilmiyorum."

Pelorat, "Kol saatlerimizi yerel zamana göre ayarlayalım," dedi. "Geminin saatine dokunmayalım."

"İyi fikir..." Trevize altlarında uzanan büyük gezegene baktı. "Daha fazla beklememize gerek yok. Bilgisayarı bize ayrılan radyo dalgasına göre ayarlayacağım. Sayshell'e inelim, Janov. Bakalım neler bulacağız?" Gemi alçalmaya başlarken Trevize hâlâ Sayshell'i inceliyordu. Oraya hiç gelmemişti ama Sayshell Birliğinin son yüzyılda Vakfa karşı gitgide daha düşmanca bir tacir takındığını biliyordu. Gümrükten bu kadar çabuk geçmeleri onu hem şaşırtmış, hem de biraz endişelendirmişti. Bu pek de mantıklı gelmiyordu ona.

40

Gümrük Memurunun adı Jogoroth Sobhaddartha'ydı. Hayatının yarısını hemen hemen bu istasyonda geçirmiş sayılırdı. Bu yaşama bir itirazı yoktu. Bu sayede üç ayda bir otuz gün kitaplarını okumak, müzik dinlemek, karısıyla yeni yetişen oğlundan uzaklaşma fırsatını buluyordu. İki yıl önce gümrük müdürlüğüne getirilen adam rüyalara fazla inanıyor, bu da Sobhaddartha'yı sinirlendiriyordu. Garip hareketleri için bir neden göstermeyen, sadece, "Bana rüyamda böyle emredildi," diyen bir adama kolay kolay dayanılamazdı. Aslında Sobhaddartha'nın bu iddiaya inandığı yoktu, ama bunu yüksek sesle söylemekten kaçınıyordu. Çünkü Sayshell'de çok kimse psişik konularda kuşkuculuğu hoş karşılamamaktaydı. Sobhaddartha bu şüpheleri yüzünden "maddeci" damgasını yiyebilir ve bu da yaklaşan emekliliğini tehlikeye düşürürdü.

Adam çenesindeki çift sakalını iki eliyle sıvazlayarak gürültülü gürültülü öksürdü. Hiç de uygun olmayan bir kayıtsızlıkla, "Kastedilen gemi o muydu, sayın müdür?" diye sordu.

Adı Namarath Godhisavatta olan müdür o sırada bilgisayar bantlarıyla meşguldü. "Hangi gemi?"

"Uzak Yıldız. Vakıf gemisi. Biraz önce gezegene inmesine izin verdiğim, her açıdan holografi alınan o tekne. Rüyanızda gördüğünüz o muydu?"

Godhisavatta başını kaldırdı. Ufak tefek, koyu kahverengi gözlü bir adamdı. Gözlerinin etrafındaki ince kırışıklara gülme huyu neden olmamıştı. "Neden sordun?"

Sobhaddartha dikleşerek siyah gür kaşlarını çattı. "Ben ömrümde öyle bir gemi görmedim. Bence onlar Vakıf ajanı."

Müdür arkasına yaslandı. "Buraya bak, sana fikrini sorduğumu hiç hatırlamıyorum."

"Ama sayın müdür, bir vatansever olarak..."

Godhisavatta kollarını kavuşturarak memuruna dik dik baktı. "Başını derde sokmak istemiyorsan, sana söylenilenleri, fikrini açıklamadan yaparsın. Yoksa emekliye ayrıldığın zaman aylık alamazsın. Bunu sağlarım. Üzerine vazife olmayan konularda fazla konuştuğun takdirde de yakında emekliye ayrılırsın."

Sobhaddartha yavaşça, "Evet, efendim," diye mırıldandı. Sonra kuşku uyandıracak kadar itaat dolu bir sesle ekledi. "İkinci bir geminin görüntü alanımıza girdiğini haber vermek görevlerimden biri sayılıyor mu?"

Müdür öfkeyle, "Haber verdin işte," diyerek işine döndü.

Sobhaddartha daha da büyük bir alçakgönüllülükle, "Bu gemi biraz önce inmesine izin verdiğim tekneye çok benziyor," diye açıkladı.

Godhisavatta ellerini masaya dayayarak ayağa kalktı. "İkinci bir gemi mi?"

Sobhaddartha için için güldü. Nikâhsız bir birleşmeden dünyaya gelmiş olan falan filan müdürün rüyasında iki gemi birden görmediği anlaşılıyordu. "Öyle, efendim. Şimdi yerime dönerek emirlerinizi bekleyeceğim. Ve..."

"Evet?"

Sobhaddartha dayanamadı. Emekli aylığını tehlikeye atmayı göze alarak, "Yanlış geminin geçmesine izin vermediğimizi umarım, efendim," dedi.

41

Uzak Yıldız Sayshell gezegeninin yukarısından ilerlerken, Pelorat da manzarayı büyülenmiş gibi seyrediyordu. Bulut tabakası Terminus'takinden daha ince ve dağınık olduğu için aşağısı iyice görülüyordu. Bir hayat izi yoktu Sayshell'de. Sanki çöller, bozkırlar, dağlık bölgeler ve tabii, okyanuslardan oluşan bir dünyaydı bu.

Pelorat, "Hiçbir canlı yok," diye mırıldandı.

Trevize, "Bu yükseklikten canlıları göremezsin," diye açıkladı. "Alçalırken toprakların yeşil bir renge dönüştüğünü göreceksin. Ama ondan önce gezegenin karanlık tarafında ışıkların pırıldadığını fark edeceksin."

Gerçekten de öyle oldu. Gezegenin çevresinde son kez dolaşırlarken, genç adam kent olduklarını söylediği bazı yerleri işaret etti. "Burası fazla kentleşmiş bir dünya değil. Sayshell Birliğine daha önce gelmedim. Ama bilgisayarın verdiği bilgiye göre, bu insanlar geçmişe fazla bağlılar. Bütün Galaksi için teknik, Birinci Vakıf anlamına geliyor. Vakıftan hoşlanmayan gezegenler de nedense geçmişlerine sıkıca sarılıyorlar. Tabii savaş silahları dışında. Sayshell'in bu bakımdan çok modern olduğu kesin."

"Ah, Golan, kötü bir şeyler olmasın? Sonuçta biz Vakıflı'yız. Düşman gezegenine inmek..."

"Burası düşman gezegeni değil, Janov. Korkma, bize nezaketle davranacaklar. Sadece Vakıftan hoşlanmıyorlar, işte o kadar. Sayshell Vakıf Federasyonunun üyesi değil. Bu yüzden bağımsızlıklarıyla gururlanıyorlar. Vakıftan daha zayıf olduklarını ve bu duruma göz yumduğumuz için bağımsız kaldıklarını bildikleri için bizden nefret ediyorlar."

Pelorat'ın canı sıkıldı. "Yine de hoş olmayan şeylerle karşılaşacağız, sanırım."

Trevize, "Hiç de değil," dedi. "Ben Sayshell hükümetinin resmi tavrından söz ediyorum. Gezegendeki kişiler de birer insan. Nazik davranır ve Galaksinin Efendileri tavırları takınmazsak, onlar da bir sorun çıkarmazlar. Dostça davranırlar. Sayshell'e burayı Vakıf yönetimine almak için gelmedik. Biz turistiz, Sayshell konusunda da turistlerden beklenecek sorular soracağız. Fırsat bulduğumuz takdirde biraz eğleneceğiz, rahatlayacağız. Burada birkaç gün kalıp etrafı inceleyebiliriz. Belki kültürleri ilgi çekicidir. Yemekleri lezzetli, doğa güzel... Ve hiç olmazsa belki de çekici kadınlar yaşıyordur burada. Bol paramız var."

Pelorat kaşlarını çattı. "Ama aziz dostum..."

Trevize, "Yapma, canım," dedi. "O kadar yaşlı değilsin. Kadınlar seni ilgilendirmiyor mu?"

"Bir zamanlar bu rolü uygun biçimde oynardım.

Ama bence şimdi sırası değil. Bir görevimiz var. Gaia'yı bulmak istiyoruz. Eğlenmeye bir itirazım yok. Gerçekten yok. Ama bazı ilişkilere girişecek olursak belki yakamızı kolay kolay kurtaramayız." Profesör başını sallayarak uysalca ekledi. "Trantor'daki Galaksi Kitaplığında pek zevkli saatler geçireceğimden ve oradan çıkmak istemeyeceğimden korktun değil mi? Kitaplık benim için ne kadar önemliyse, kara gözlü çekici bir kız da senin için o denli önemli sanırım. Ya da beş altı kız."

Trevize, "Ben sefahat düşkünü biri değilim, Janov," diye cevap verdi. "Ama her şeyden elimi eteğimi çekmeyi de istemiyorum. Pekâlâ. Sana Gaia işiyle ilgileneceğime söz veriyorum. Ama hoş biriyle karşılaşırsam, normal bir biçimde davranmamak için de hiçbir neden göremiyorum."

"Gaia'ya her şeyden fazla önem verirsen..."

"Vereceğim. Ama şunu da unutma: Kimseye Vakıflı olduğumuzu söylemeyeceğiz. Tabii yanımızda Vakıf parası var ve Terminus lehçesiyle konuşuyoruz. Onun için de Vakıflı olduğumuzu anlayacaklar. Ama bundan söz etmezsek, Sayshell'liler de yerleri yurtları belli olmayan yolcularmışız gibi rol yapar ve dostça davranırlar. Vakıflı olduğumuzu tekrarlayıp durursak bizimle terbiyeli terbiyeli konuşur ama fazla bir şey söylemez, bizi hiçbir yere götürmez, hiçbir şey göstermez ve yanımıza bile pek sokulmazlar."

Pelorat içini çekti. "Ben insanları hiçbir zaman anlayamayacağım."

"Canım, bu zor bir şey değil ki. Kendine şöyle yakından bir bak, o zaman başkalarını da anlarsın. Şimdi manzarayı seyret. Biraz sonra ineceğiz. Emin ol, hiçbir rahatsızlık hissetmeyeceksin. Bilgisayar ve ben her şeyi halledeceğiz."

"Golan, bana kızma. Genç bir kadın..."

"Unut bunu. Bırak da şu inişle ilgileneyim."

Pelorat dönerek gezegene baktı. Ayak basacağı ilk yabancı dünyaydı bu. Tarihçi bu yüzden biraz korkuyordu. Oysa aslında Sayshell de bu gezegende doğmamış olan insanların yerleştiği milyonlarca dünyadan biri, diye düşündü. Hepsi aynı durumda. Ama bir teki dışında! Korku ve zevkle ürperdi.

42

Uzay Limanı, Vakıf ölçülerine göre büyük sayılmazdı. Ama bakımlıydı. Trevize, Uzak Yıldızın bağlanmasını seyretti. Onlara fazla ayrıntılı, şifreli bir makbuz da verdiler.

Pelorat alçak sesle, "Gemiyi burada mı bırakacağız?" diye sordu.

Trevize başım sallayarak elini profesörü yatıştırmak ister gibi onun omzuna koydu. "Endişelenme."

Trevize'nin kiraladığı yer taşıtına bindiler. Genç adam üzerinde kentin planı bulunan düğmeye bastı. "Gezegenin başkenti Sayshell. Kent, gezegen, güneş... hepsi de aynı adı taşıyor. Sayshell."

Pelorat ısrar etti. "Gemi için endişeleniyorum."

Trevize, "Endişelenecek bir şey yok ki," dedi. "Bu gece gemiye döneceğiz. Burada birkaç gün kaldığımız takdirde geceleri Uzak Yıldızda yatacağız. Ayrıca uzay limanlarıyla ilgili sistemler arası bir kural da vardır. Bu, savaş zamanında bile bozulmaz. Barışçı amaçlarla gelen uzay gemilerine kimse dokunmaz. Ayrıca bilgisayara emir verdim. Gemiye bize benzemeyen biri girerse öldürülecek. Bunu Uzay Limanı yöneticisine de açıkladım. 'Sayshell kenti havalimanının bütün Galakside pek dürüst ve güvenli bir yer olarak tanındığını biliyorum,' dedim. 'Buna saygı göstermeyi ve aygıtı kapatmayı isterdim. Ama bu yeni bir model. Aygıtın nasıl durdurulacağını bilmiyorum. "

"Herhalde adam buna inanmadı?"

Tabii inanmadı. Ama inanmış görünmekten başka yapabileceği bir şey yoktu. Yoksa hakarete uğradığını düşünmesi gerekecekti. Bu bakımdan da bir şey yapamayacağı için küçük düşecekti. Bunu da istemediği için en kolay yolu seçti. Yani görünüşte bana inandı."

"Bu yer taşıtında mikrofon olmadığını nereden biliyorsun?"

"Böyle bir şey olacağını düşündüm. Bu yüzden bana bir taşıtı teklif ettikleri zaman ben bir başkasını seçtim. Diyelim ki, bunun içinde bir mikrofon var. Biz kötü bir şey söylemiyoruz ki."

Pelorat mutsuzca, "Bunu nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum," diye mırıldandı. "Şikâyet etmek terbiyesizlik olacak. Ama burada bir koku var."

"Arabada mı?"

"Hava limanında da, taşıtta da. Pencereleri açabilir miyiz?"

Trevize güldü. "Belki kontrol panelindeki hangi düğmeye basılması gerektiğini tahmin edebilirim. Ama bunun da bir yararı olmaz. Bütün gezegen kokuyor. Çok rahatsız mı oldun?"

"Koku fazla değil. Ama fark ediliyor... tiksinti verici bir şey. Bütün dünya böyle mi kokuyor?"

"Senin hiçbir gezegene gitmediğini hep unutuyorum. İnsanların yaşadıkları her dünyanın kendisine özgü bir kokusu vardır. Buna genellikle bitkiler neden olur. Ama insanlarla hayvanlar da katkıda bulunurlar. Ve hiç kimse bir dünyaya ilk indiği zaman burnuna gelen kokudan hoşlanmaz. Ama buna alışacaksın, Janov. Birkaç saat sonra kokuyu fark bile etmeyeceksin. İşin kötüsü nedir biliyor musun? Sonunda kendi dünyana dönmen."

"Neden?"

"Sen Terminus’un kokmadığını mı sanıyorsun?"

"Bizim gezegen de kokuyor mu?"

"Hem de nasıl! Başka bir gezegene alıştıktan sonra Terminus'un pis kokusu seni şaşırtacak. Eskiden uzun bir süre sonra Terminus’a döndüğümüz zaman bütün mürettebat, 'Çöplüğümüze geldik,' diye bağırırlardı."

Pelorat'ın yüzünde tiksinti dolu bir ifade belirdi. O sırada kentin dış mahallelerine girdiler. Tarihçi hafifçe titredi. "Kent yapılarını pek beğenmedim."

Trevize uzay yolculuğuna alışık insanların kayıtsızlığıyla, "Zevk meselesi," dedi.

"Sahi, nereye gidiyoruz?"

Genç adam hafif bir öfkeyle, "Bu taşıttaki bilgisayarın bizi turist merkezine götürmesini sağlamaya çalışıyorum," diye açıkladı.

"Orada ne yapacağız, Golan?"

"Bir kere biz turistiz. Normal olarak oraya gitmemiz gerekir. Sonra... Gaia konusunda nereden bilgi alacağız?"

Pelorat, "Üniversiteden," dedi. "Bir antropoloji kurumundan ya da müzeden. Aradığın bilgiyi turist merkezinde bulamazsın."

"Yanılıyorsun. Turizm merkezinde entellektüel insanlar gibi davranacak ve heyecanla kentteki üniversite ve müzelerin bir listesini isteyeceğiz. Tarih, Galaktografi, mitoloji, antropoloji ve aklına gelebilecek diğer konularda kimlere başvuracağımızı soracağız."

Pelorat sesini çıkarmadı. Yer taşıtı dönemeçli yollardan ilerledikten sonra bir park yerine girdi. Sayshell yazısı pek okunmuyordu. Ama neyse ki, buradaki levhanın altına Standart Galaksi harfleriyle, "Sayshell Turist Merkezi," yazılmıştı. Binanın cephesi çok gösterişliydi ama içerisi pek de geniş sayılmazdı. Kalabalık da değildi. Yanlarda bekleme bölmeleri vardı. Bunlardan birinde bir adam küçük bir aygıttan çıkan haber şeritlerini okuyordu. Diğer bir bölmedeyse iki kadın küçük fayans parçaları ve iskambillerle karmaşık bir oyun oynamaktaydılar. Pek büyük bir kontuarın arkasında cüceleşmiş gibi duran bir Sayshell'li memur bekliyordu. Sırtında renk renk kareli bir kılık vardı.

Pelorat ona hayretle bakarak fısıldadı. "Bu adamların çok renkli kılıklara düşkün olduğu belli."

Trevize, "Evet," dedi. "Bunu ben de fark ettim. Ama moda dünyadan dünyaya, hatta bölgeden bölgeye değişiyor. Tabii zamanla da. Her şeyi olduğu gibi kabul etmelisin, Janov."

Profesör içini çekti. "Öyle yapmak zorundayım sanırım. Ama bizim modayı tercih ediyorum Hiç olmazsa insanların göz sinirlerini uyarmıyor."

"Çoğumuz gri elbiseler giydiğimiz için mi? Bu da bazı kimseleri rahatsız ediyor. Bundan 'kirli renklere merak' diye söz edildiğini de duydum... Neyse... Gel Janov."

İki yolcu kontuara doğru giderken bölmedeki adam haber şeritlerini bıraktı. Ayağa kalkarak onlara doğru geldi. Gülümsüyordu. Kılığı grinin çeşitli tonlarındaydı. Trevize önce ondan yana bakmıyordu. Sonra genç adamı fark ederek durdu.

Derin bir nefes aldı. "Galaksi adına! Kalleş dostum Compor!"

ON İKİ - Ajan

43

Terminus Encümen Üyesi Munn Li Compor elim kararsızca Trevize’ye uzattı. Ama genç adam bu ele sertçe baktı. Ve Compor’la el sıkışmaya yanaşmadı. Sanki havada bir noktayla konuşuyormuş gibi, "Yabancı bir gezegendeyim," diye homurdandı. "Huzuru bozduğum için hapse atılmak istemiyorum. Ama bu adam bir adım daha yaklaşırsa bu tehlikeyi bile göze alacağım."

Compor birdenbire durdu. Kararsızca Pelorat’a bir göz attıktan sonra alçak sesle, "Bana konuşma fırsatı vermeyecek misin?" dedi. "Olanları açıklama fırsatı? Beni dinler misin?"

Pelorat kaşlarını çatmış, bir Trevize’ye bakıyordu, bir Compor’a. "Ne oluyor, Golan? Bu uzak dünyaya gelir gelmez bir tanıdığınla mı karşılaştın?"

Trevize gözlerini Compor’a dikmişti ama profesöre cevap verdiğini belirtmek için vücudunu hafifçe döndürdü. "Biçiminden de anlayacağın gibi, o bir insan. Bu insan bir zamanlar Terminus’taki en yakın arkadaşımdı. Ben arkadaşlarıma güvenirim. Ona da güvendim. Ona düşüncelerimi açıkladım. Belki bunlar herkese açıklanmaması gereken fikirlerdi. O da bunları bütün ayrıntılarıyla ilgililere açıkladı. Bunu bana haber vermek zahmetine bile katlanmadı. O yüzden kurulan tuzağa kolaylıkla düştüm ve işte şimdi o nedenle sürgündeyim. Ve şimdi bu... insan... hâlâ dostluk iddiasında." Compor’a dönerek parmaklarını saçlarının arasına soktu. "Buraya bak! Sana sormak istediğim bir şey var. Burada işin ne? Galaksideki milyonlarca dünya arasında burayı nasıl seçtin? Ve niçin şimdi buradasın?"

Compor’un uzatmış olduğu eli yanına düştü ve yüzündeki gülümseme silindi. O eski güvenli tavırları da kaybolmuştu. Şimdi otuz dört yaşından

daha genç duruyordu. Üzgün gibi de bir hali vardı."

"Her şeyi açıklayacağım. Ama başından başlayarak."

Trevize etrafına çabucak bir göz attı. "Burada mı? Gerçekten burada mı konuşmak istiyorsun? Yalanlarını yeterince dinledikten sonra seni burada yere devirmem hoşuna gider mi?"

Compor ellerini havaya kaldırdı. "Bana inan, en güvenli yer burası." Trevize'nin ne söyleyeceğini fark ederek çabucak ekledi. "Ya da inanma. Bu önemli değil. Sana gerçeği söylüyorum. Gezegene senden birkaç saat önce indim ve etrafı inceledim. Bu Sayshell'liler için özel bir gün. Bir nedenle Meditasyon Günü olarak seçilmiş. Hemen herkes evinde ya da olması gerekiyor. Burasının ne kadar boş olduğunu görüyorsun. Her gün böyle olduğunu sanmıyorsun ya?"

Pelorat başını salladı. "Ben de burasının neden böyle bomboş olduğunu düşünüyordum." Trevize'nin kulağına eğilerek fısıldadı. "Bırak da konuşsun, Golan. Zavallı pek üzgün. Belki özür dilemeye çalışıyor. Ona bu fırsatı vermemek haksızlık olur."

Trevize, "Profesör Pelorat seni dinlemeyi çok istiyor," dedi. "Onun bu isteğini yerine getirmem gerekir. Ama lütfen kısa kes. Bu, tepemin atması için uygun bir gün olabilir. Herkes meditasyon yaptığına göre, belki çıkaracağım kavga yasa koruyucularının buraya koşmalarına neden olmaz."

Compor heyecanla, "Bana yumruk atmak istiyorsan, bunu yap," diye karşılık verdi. "Kendimi savunmayacağım bile. Haydi vur, ama beni dinle."

"Haydi konuş öyleyse. Seni bir süre dinleyeceğim."

"Golan, bir kere..."

"Bana lütfen, 'Trevize' diye hitap et. Seninle eski dostluğumuz yok artık."

"Trevize, beni düşüncelerine inandırmayı çok iyi başardın..."

"Sen de bunu çok iyi sakladın. Seni eğlendirdiğime yemin edebilirdim."

"Fikirlerinin çok sarsıcı olduğunu kendi kendimden bile saklamak istediğim için eğleniyormuşum gibi bir tavır takındım. Dinle, şu

bölmelerden birine oturalım. Burası boş ama birileri gelebilir. Boş yere dikkatleri üzerimize çekmeyelim."

Bölmelerdeki koltuklara oturur oturmaz, bunlar vücutlarının biçimini aldı, Pelorat'ın şaşırdığını ve kalkmayı düşündüğünü sezen Compor, "Endişelenmeyin, profesör," dedi. "Sayshell'liler bazı bakımlardan bizden ileriler. Burası rahatlığa önem veren bir dünya." Trevize'ye dönerek daha rahat bir tavırla konuşmaya başladı. "Beni çok sarstın. İkinci Vakfın varolduğuna inanmama yol açtın. Bu da korkunç bir şeydi. İkinci Vakıf varolduğu takdirde üyeleri seni susturmaya çalışmayacaklar mıydı? Tehlikeli olduğun için seni ortadan kaldırmayacaklar mıydı? Ben de sana inanmış gibi davranırsam aynı tehlikeyle karşılaşacaktım. Görüş açımı anlıyor musun?"

"Sadece karşımda bir korkak olduğunu anlıyorum."

Compor mavi gözlerini öfkeyle açtı. "Kitaplardaki gibi kahramanlık etmenin ne yararı olur? Sen de, duygu ve düşünceleri yönlendirme gücü olan bir örgüte karşı gelebilir miyiz? Etkili bir biçimde savaşmak için bu bilgimizi saklamamız gerekir."

"Ve sen bu bilgini gizledin ve şimdi de güvendesin. Öyle mi? Ama bunu Belediye Başkanı Branno'dan saklamadın. Bu pek tehlikeli bir davranış değil miydi?"

"Evet. Ama buna değeceğini düşündüm. Aramızda konuşmak sadece kafalarımızın kontrol aitına alınmasına ya da belleklerimizin tümüyle silinmesine neden olurdu. Ama Belediye Başkanıyla konuştuğum takdirde... O babamı iyi tanırdı... Senin fikirlerinden yararlanarak Branno'yu ikna edersem. Vakıf harekete geçebilirdi. Artık Katır zamanındaki kadar aciz değiliz. Bir şey yapılmasa bile hiç olmazsa bu tehlikeli bilgi daha yayılmış olurdu. O zaman ikimizin karşılaştığı tehlike de azalırdı."

Trevize alaylı alaylı mırıldandı. "Vakfı tehlikeye atalım ama biz güvende olalım. İşte vatanseverlik buna denir."

"Bu en kötü olasılıktı. Ben en iyisinin olacağını umuyordum." Compor'un alnında ter taneleri belirmişti. Trevize'nin acımasız hor görüsüyle boğuşuyor gibiydi.

"Ve bana bu zekice planını açıklamadın."

"Açıklamadım ve bu yüzden de üzülüyorum, Trevize. Branno bana bunu sana söylemememi emretti Bildiğin her şeyi öğrenmek istediğini, ama sözlerinin başkalarına aktarıldığını anladığın an dilini tutacağını söyledi."

"Cok haklıymış!"

"Belediye Başkanının seni tutuklatıp gezegenden süreceğini bilemezdim."

"Branno, Encümen Üyeliğinin beni koruyamayacağı uygun bir anı bekliyordu. Bunu da tahmin edemedin mi?"

"Nasıl ederdim? Sen edebildin mi?"

"Branno'nun düşüncelerimi öğrendiğini bilseydim, tahmin ederdim."

Compor ani bir küstahlıkla, "Sonradan böyle söylemek kolay," dedi.

"Şimdi benden ne istiyorsun? Sonradan konuşmak senin için de kolay."

"Yaptığım hatayı düzeltmek istiyorum. Bilmeden sana verdiğim zararı gidermek."

Trevize, "Ah, ne kadar iyisin," dedi alayla. "Ama ilk soruma cevap vermedin. Buraya nasıl geldin? Aynı gezegene nasıl düştük?"

Compor, "Bunun yanıtı basit," diye açıkladı. "Seni izledim."

"Hiper-uzayda mı? Gemim bir dizi sıçrama yaptığı sırada mı?"

Compor başını salladı. "Bunun olağanüstü bir yanı yok ki. Gemim seninkinin eşi. Bilgisayar da öyle. Bildiğin gibi vaktiyle bir geminin hangi yöne doğru gideceğini sezerdim. Önsezimle bilgisayar bir araya gelince bu sorun da çözüldü.

"Ve kente benden önce geldin, öyle mi?"

"Evet. Ben çekimden yararlanarak diklemesine indim. Sen radyo dalgasına bağlanarak helezon biçimi iniş yaptın. Başkente geleceğini tahmin ediyordum."

"Sayshell'li memurlarla başın belaya girebilirdi."

"Eh..." Compor birden pek sevimli bir tavırla güldü. Trevize neredeyse bir an o eski dostluğu duyacaktı. "Ben her zaman bir korkak gibi davranmam ki."

Trevize kendisini topladı. "Benimki gibi bir gemiyi nereden buldun?"

"Sen nasıl bulduysan öyle. O ihtiyar... yani Belediye Başkanı verdi."

"Neden?"

"Seninle açık konuşuyorum. Bana seni izleme görevi verildi. Branno nereye gittiğini ve neler yaptığını öğrenmek istiyordu."

"Herhalde ona sadakatle raporlar veriyorsun. Yoksa Branno'ya da mı kalleşlik ettin?"

"Ona durumu bildirdim. Önce izini kaybettiğimi söylemeyi düşündüm. Ama bana inanmayacaktı. Öyle değil mi? Üstelik kimbilir ne kadar zaman Terminus'a dönemeyecektim. Ben senin gibi hiçbir bağı olmayan kaygısız bir insan değilim. Terminus'ta bir karım var. Hamile bir karım. Ve ben ona dönmek istiyorum. Sen sadece kendini düşünebilirsin. Ama benim bunu yapmam imkânsız. Ayrıca seni uyarmak istedim. Şimdi bunu yapmaya çalışıyorum ama sen beni dinlemiyorsun! Başka şeylerden söz edip duruyorsun."

"Benimle ilgili bu ani endişelerin beni hiç etkilemiyor. Beni neye karşı uyaracaksın? Benim için tek tehlike sensin. Bana kalleşlik ettin. Sonra peşime takıldın. Tekrar aynı oyunu oynayabilmek için. Senden başka kimse bana zarar vermiyor."

Compor içtenlikle, "Melodramı bırak," diye bağırdı. "Trevize, sen bir paratonersin! Seni İkinci Vakfın dikkatini çekmen için yolladılar. Tabii öyle bir grup varsa. Sezgilerim hiper-uzay kovalamacasından başka konularda da beni uyarır. Branno'nun asıl planının bu olduğundan eminim. İkinci Vakfı bulmaya kalktığın takdirde grubun üyelerinin dikkatini üzerine çekeceksin. Onlar da sana karşı alacaklar. O zaman kendilerini belli etmiş olacaklar. Belediye Başkanı da İkinci Vakfa saldıracak."

"Branno beni tutuklatmayı çalıştığı zaman bu ünlü sezgilerinin seni uyarmamalarına üzülüyorum.

Compor kızardı. "Bu her zaman olamaz ki..."

"Ve şimdi sezgilerin sana Branno'nun İkinci saldırmayı planladığını haber veriyor. Kadın buna cesaret edemez."

"Bence eder. Ama önemli olan o değil. Kadın seni yem olarak kullanıyor. İşte en önemlisi bu."

"Yani?"

"Lütfen İkinci Vakfı aramaktan vazgeç. Bronno senin bu uğurda ölmene aldırmayacak bile. Ama ben üzüleceğim. Kendimi bu durumdan sorumlu tutuyorum."

Trevize soğuk soğuk, "Bu sözlerin bana çok dokundu," diye cevap verdi. "Ama şu ara başka işim var."

"Öyle mi?"

"Pelorat'la Arz'ı arıyoruz. Bazılarının insanların ortaya iik çıktıkları gezegen olduğuna inandıkları o dünyayı. Öyle değil mi, Janov?"

Pelorat başını salladı. "Evet, bu bilimsel bir konu. Beni uzun yıllardan beri ilgilendiren bir şey."

Compor biran şaşırdı. "Arz'ı mı arıyorsunuz? Ama neden?"

Pelorat, "Gezegeni incelemek için tabii," dedi. "İnsanlar o gezegende daha aşağı canlılardan gelişmişler. O eşsiz dünyanın incelenmesi çok ilginç olacak."

Trevize atıldı. "Eve o dünyada belki ikinci Vakıf konusunda da bilgi toplarım."

Compor, "Ama Arz diye bir yer yok ki," dedi "Bunu bilmiyor musun?"

"Yok mu?" Pelorat'ın yüzü ifadesizleşti. İnadı tutacağı zaman hep böyle olurdu. "Yani insanların ortaya çıktıkları bir gezegen olmadığını mı söylemek istiyorsunuz?"

"Ah, hayır! Tabii Arz diye bir dünya vardı. Bu kesin! Ama şimdi yok. İnsanların yaşadığı o dünya ortadan kalktı."

Pelorat bu sözlere aldırmadı. "Bazı hikâyelere göre..."

Trevize, "Bir dakika, Janov," diye onun sözünü kesti. "Bunu nereden biliyorsun, Compor?"

"Ne demek nereden biliyorum? Bu bana miras kalan bir şey. Atalarım Siriüs Sektöründen gelmişler. Oradakiler Arz'la ilgili her şeyi biliyorlar. Dünya o sektörde. Yani Vakıf Federasyonuna bağlı değil. Bu yüzden de Terminus'lular o gezegenle ilgilenmiyorlar. Ama Arz orada."

Pelorat, "Evet, böyle bir iddia var," dedi. "İmparatorluk günlerinde 'Siriüs Alternatifi' denilen varsayım bir hayli heyecan uyandırmıştı."

Compor öfkeyle bağırdı. "Bu bir alternatif değil, bir gerçek!"

Pelorat, "Galakside 'Arz' diye bilinen birçok gezegen olduğunu açıklarsam, buna ne dersiniz?" diye sordu. "Komşu gezegenlerde yaşayanlar bu dünyalara Arz adını vermişler."

Compor, "Ama bu gerçek," dedi. "İnsanlar Siriüs Sektörüne çok önce yerleştiler. Bunu herkes bilir."

Pelorat aldırmadı bile. "Siriüs'lülerin bu iddiada bulundukları malûm."

Compor şaşaladı. "Ama..."

Trevize, "Bize Arz'a ne olduğunu söyle," dedi

"Artık orada insanların yaşamadığından söz ettin."

"Radyoaktivite! Kontrol alından çıkan nükleer reaksiyonlar ya da patlamalar yüzünden bütün yüzey radyoaktif. Artık insanların o dünyada yaşamaları imkânsız."

Üç adam uzun bir an birbirlerine baktılar. Sonra Compor, "Arz yok artık," diye yineledi. "Orayı aramak boşuna."

44

Janov Pelorat’ın yüzü şimdi hiç de ifadesiz değildi. Gözleri müthiş bir heyecanla kısılmıştı. "Bütün bunları nereden biliyorsunuz?" Her zamanki gibi çekine çekine de konuşmuyordu.

Compor, "Söyledim ya," dedi. "Bu benim mirasım."

"Saçmalamayın, delikanlı. Siz bir Encümen Üyesisiniz. Bundan da Federasyon üye gezegenlerin birinde dünyaya gelmiş olduğunuz anlaşılıyor. Smyro'lusunuz sanırım."

"Evet."

"O halde hangi mirastan söz ediyorsunuz? Sizde Siriüs genleri olduğu iddiasında mısınız? Böylece Arz'la ilgili bütün Siriüs efsanelerini doğuştan bildiğinizi mi söylemek istiyorsunuz?"

Compor şaşaladı. "Tabii ki hayır."

"O halde neden söz ediyorsunuz?"

Compor bir an duraklayarak görünüşte kafasını toplamaya çalıştı. "Ailemde Siriüs tarihiyle ilgili eski kitaplar var. Benimki bir iç miras değil. Dış miras. Kitaplar dışında, bir keresinde eski dünyalara gittiği mi de söylemeliyim. Örneğin, Compolleron’u ziyaret ettim. Aile tarihçemize göre atalarımız oradan gelmişler. Hiç olmazsa baba tarafım. Compolleron’un çevresinde döndüğü güneşin eski, romantik bir adı dc vardı. Epsilon Eridani."

Pelorat sordu. "Ne anlama geliyor?"

Compor başını salladı. "Bu adın bir anlamı olup olmadığını bilmiyorum. Sadece bir töre bu. Comporrellon'lular törelerine çok bağlılar. Sonuçta eski bir dünya o. Comporrelon'da Arz'ın tarihiyle ilgili ayrıntılı, uzun kayıtlar da vardı ama o dünyadan pek söz etmiyorlardı. Bu bakımdan bazı batıl inançları olduğunu söylemeliyim. Arz adını her söyleyişlerinde

uğursuzluğu engellemek için iki ellerini havaya kaldırıyor, işaret ve başparmaklarını üst üste getiriyorlardı."

"Ya uydu?" Pelorat'ın sesi sertti. "Bana Arz'ın uydusunu anlatın."

Compor şaşırdı. "Bundan hiç haberim yok."

"Bu Arz'ın bir uydusu var mı?"

"O konuda bir şey okuduğumu ya da duyduğumu sanmıyorum. Ama Compelleron kayıtlarını incelerseniz bu konuda da bilgi edinirsiniz. Bundan eminim."

"Ama siz bir şey bilmiyorsunuz, öyle mi?"

"Uydu konusunda hiçbir fikrim yok."

"Hıh! Peki Arz neden radyoaktif olmuş?"

Compor, "Bilmiyorum," der gibi başını salladı.

Pelorat, "Düşünün," dedi. "Bir şeyler duymuş olmalısınız."

"Ben o gezegene yedi yıl önce gittim, profesör. Günün birinde beni sorguya çekeceğinizi de bilmiyordum. Bir efsane vardı ama..."

"Nasıl bir efsane?"

"Arz radyoaktif olunca İmparatorluk onunla ilişkisini kesmiş. Ve Arz bir yolunu bulup İmparatorluğu ortadan kaldırmayı planlıyormuş."

Trevize söze karıştı. "Ölmekte olan bir tek gezegen bütün bir İmparatorluğu ortadan kaldıracakmış, öyle mi?"

Compor kendisini savunmaya çalışır gibi, "Ben bunun bir efsane olduğunu söyledim," diye anımsattı. "Ayrıntıları bilmiyorum. Ama Bel Arvardan'ın bu hikâyeyle bir ilgisi olduğunu biliyorum.

Trevize sordu. "O da kim?"

"Tarihi bir kişi. Onun hakkında bilgi edinmek için birkaç kitap karıştırdım. Bel Arvardan. İmparatorluğun ilk günlerinde yaşamış bir arkeologmuş ve Arz'ın Siriüs Sektöründe olduğunu öne sürmüş."

Pelorat, "Bu adı duydum," dedi.

"Arvardan, Comporrelon’da bir halk kahramanı sayılıyor. Dinleyin, madem bütün bunları öğrenmek istiyorsunuz, kalkıp Comporrelon’a gitsenize. Burada beklemenizin bir yararı yok ki."

Pelorat sordu. "Arz, İmparatorluğu nasıl ortadan kaldıracakmış?"

"Bilmiyorum." Compor aksileşmeye başlıyordu.

"Radyasyonun bununla bir ilgisi var mıymış?"

"Bilmiyorum. Arz'da yapılan bir kafa geliştiriciyle ilgili bazı hikâyeler duydum. Bu bir Sinaps aygıtı mıymış ne!"

Pelorat müthiş bir hayretle bağırdı. "Bu süper-beyinler mi yaratıyormuş?"

"Sanmıyorum. Ama aygıtın iyi çalışmadığım hatırlıyorum. İnsanlar çok zekileşmişler ama genç yaşta ölüp gitmişler."

Trevize, "Bu herhalde ahlakla ilgili bir hikâye," diye fikrini açıkladı. "Çok şey istersen, elindekini de kaybedersin..."

Pelorat öfkeyle ona döndü. "Sen ahlakla ilgili hikâyeler konusunda ne biliyorsun?"

Trevize kaşlarını kaldırdı. "Ben tarihçi değilim, Janov. Ama bu tümüyle bilgisiz olduğum anlamına da gelmiyor."

Pelorat, Compor'a döndü. "Bu Sinaps aygıtı konusunda başka ne biliyorsunuz?"

"Hiçbir şey. Artık beni sorguya çekmenize de izin verecek değilim. Trevize, seni Belediye Başkanı emrettiği için izledim. Bana seninle konuşmamı söyleyen olmadı. Ben bunu sadece izlendiğini sana haber varmak, seni uyarmak için yaptım. Belediye Başkanının seni belli bir amaçla uzaya gönderdiğini açıklamak istedim. Seninle konuşmam gereken başka bir konu yoktu. Ama sen birden Arz konusunu açarak beni şaşırttın. Madem bu konu ikinizi de ilgilendiriyor, o zaman tekrarlamama izin verin: Bel Arvardan’ın, Sinaps aygıtının şimdiki durumla hiçbir ilgisi yok. Yineliyorum: Arz artık ölü bir dünya. Size Comporrelon’a gitmenizi öneriyorum. Bütün kalbimle, Orada bilmek istediğiniz her şeyi öğreneceksiniz. Buradan uzaklaşın. >>

"Ve tabii sen de Belediye Başkanına Comporrelon’a gittiğimizi haber vereceksin. Bundan emin olmak için de yine peşimize takılacaksın. Hoş, belki Branno bunu biliyordur. Burada söylediklerini sana o ezberletmiş, hatta seninle prova bile yapmıştır. Çünkü Comporrelon’a gitmemiz kadının daha işine geliyor. Öyle değil mi?"

Compor’un rengi iyice uçtu. Ayağa fırladı. Sesini kontrol etmeye çabalarken kekelemeye başladı. "Durumu açıklamaya çalıştım. Sana yardım etmek için uğraştım. Böyle bir şeye kalkışmamalıydım aslında. Artık kendini bir kara deliğe atsan bile umurumda değil, Trevize." Topuğunun üzerinde dönüp arkasına bakmadan hızla uzaklaştı.

Pelorat biraz sersemlemişti. "Golan, aziz dostum, biraz patavatsızca konuştun. Onun ağzından daha çok şey alabilirdim."

Trevize ciddi ciddi, "Hayır, alamazdın," dedi. "O sadece istediği şeyleri açıklardı, Janov, sen onun nasıl biri olduğunu bilmiyorsun. Ben de Compor’un içyüzünü ilk kez bugün anladım."

45

Pelorat, Trevize’yi rahatsız etmekten çekiniyordu. Derin düşüncelere dalmıştı genç adam. Sonunda tarihçi dayanamadı. "Bütün gece burada mı oturacağız, Golan?"

Trevize irkildi. "Hayır, hayır. Haklısın. Kalabalık bir yere gitmemiz daha doğru olur."

Pelorat ayağa kalktı. "Kalabalık bir yer bulamazsın ki. Compor bize bunun meditasyon günü olduğunu söyledi ya."

"Öyle dedi değil mi? Biz buraya gelirken yolda trafik var mıydı?"

"Evet, vardı?"

"Yollar bir hayli kalabalıktı. Kente girdiğimiz zaman da sokaklar boş muydu?

"Pek de değil... Ama burası boş..."

"Evet, öyle. Bunu özellikle fark ettim. Ama, haydi gel, Janov. Ben çok acıktım. İyi bir lokanta bulalım ve değişik Sayshell yemekleri yiyelim. Bunu göze alamazsan o zaman bildiğimiz nefis Galaksi yemeklerinden seçelim. Gel. Kalabalıkta güvende olacağız. Ve ben o zaman sana burada gerçekten neler olduğunu açıklayacağım."

46

Trevize arkasına yaslandı. Yedikleri yemek onu canlandırmıştı.

Pelorat, "Eee," dedi. "Turist merkezinde ne oldu?"

"Compor'la mı?"

"Konuşacağımız başka bir konu var mıydı?"

Trevize etrafına bakındı. Pelorat'la büyük bir bölmeye yerleşmişlerdi. Lokantadaki müşterilerin mırıltıları da konuşmalarının dinlenmesini engelleyecekti. "Compor'un peşimizden Sayshell'e kadar gelebilmesi olağanüstü bir şey değil mi?"

"Sezgilerinin güçlü olduğunu söyledi ya."

"Evet. Hiper-uzayda iz bulmada kolej şampiyonu olmuştu. Onun bu yeteneğinin üzerinde bugüne kadar hiç durmadım. Ama... bir insanın sezileri ne kadar güçlü olursa olsun bir dizi sıçrama sonucu avını yakalayamaz. Çünkü ilk sıçramayı insan hazırlar. Geri kalanını bilgisayar başarır."

"Ama o bizi buraya kadar izledi, Golan."

Trevize, "Gerçekten de izledi," dedi. "Bunu ancak nereye gideceğimizi önceden bildiği takdirde başarırdı, tahminlerle değil."

Pelorat bu sözü düşündü. "İmkânsız, oğlum. Biz nereye gideceğimize ancak Uzak Yıldıza bindikten bir süre sonra karar verdik."

"Biliyorum... Peki, bu meditasyon gününe ne dersin?"

"Compor bize yalan söylememiş ki. Buraya geldiğimiz zaman garsona sordum. O da bunun meditasyon günü olduğunu söyledi."

"Evet. Ama lokantanın kapalı olmadığını da açıkladı. Hatta, 'Sayshell kenti taşra değil,' dedi. 'Kent bu yüzden durgunlaşmaz.' Yani büyük

kentlerde yaşayanların meditasyona pek önem vermediklerini söylemek istedi. Burada taşra kasabalarına özgü sofuluğa yer olmadığını ima etti. Bu yüzden sokaklarda trafik vardı."

"Ama, Golan, biz turist merkezindeyken oraya kimse gelmedi."

"Bunu ben de fark ettim. Meditasyon günü iyi bir bahaneydi. O iki yabancının anormal oğluna güvenmemeye kararlı olmasaydım, binada yalnız kalmamız da hoşuma gidecekti."

Pelorat, "Yani," dedi. "Bütün bunların anlamı nedir?"

"Basit, Janov. Karşımızda gideceğim yeri, biz buna karar verir vermez öğrenen biri var. Üstelik bunu ayrı ayrı gemilerde olmamıza karşın öğreniyor. Ayrıca bu kimse baş başa konuşabilmemiz için kalabalık bir sokaktaki bir binanın boş kalmasını da sağlıyor."

"Compor'un mucizeler yarattığına inanmamı mı istiyorsun?"

"Tabii. Compor İkinci Vakfın bir ajanı! Kafaları kontrol edebiliyor. Uzaktaki bir uzay gemisinden düşüncelerimizi okuyabiliyor. Gümrük devriyeleri onun radyo ışınlarına aldırmamasına hiç kızmıyorlar. Compor insanların kafalarını etkileyerek onların bir binaya girmelerini de engelliyor." Trevize birden öfkeyle homurdandı. "Kolejde olan bazı şeyleri hatırlıyorum da!"

Pelorat rahatça düşünebilmek için kendisine yer açmaya çalışıyormuş gibi önündeki tabakları itti. "Bu çılgınca bir düşünce. Olaylar normal bir sıra izlemiş de olabilirler. Şu meseleye mantık açısından bakalım. Compor, ikinci Vakfın ajanı diyelim. Turist merkezini boş tutarak kuşkumuzu uyandırmasına gerek var mıydı?"

"Bu sorunun yanıtı kolay, Janov. Compor kafalarımızı yakından incelemek istiyordu. Başka kafaların işe karışması bunu güçleştirebilirdi."

"Bu da yine bir yorum meselesi. Compor'un bizimle yaptığı konuşma pek mi önemliydi? Olanları açıklamak ve özür dilemek istediğini söyleyip durdu."

Trevize onlarla ilgilenen kimseler olup olmadığını anlamak için etrafına bir göz attı. "Aslında Compor sadece bunu mu söyledi? Arz'dan

söz etmedi mi? Arz’ın ölü bir dünya olduğunu açıkladı ve Comporrelon’a gitmemiz için de ısrar etti. O dünyaya gidelim mi?"

Pelorat, "Ben de bunu düşünüyordum, Golan," diye itiraf etti.

"Yani buradan hemen ayrılacak mıyız?"

"Siriüs Sektörünü inceledikten sonra buraya dönebiliriz."

"Compor’un bizi görmesinin tek nedeninin Sayshell’den uzaklaşmamızı sağlamak olduğu aklına gelmiyor mu? Burada kalmamızı istemiyor."

"Neden?"

"Bilmiyorum. Aslında bizim Trantor’a gideceğimizi sanıyorlardı. Sen bunu istiyordun. Belki bu yüzden onlar da öyle yapacağımızı sandılar. Ben Sayshell’e gitmemiz için ısrar ederek her şeyi altüst ettim. İşte bu hiç işlerine gelmedi. Şimdi de bu yüzden bizi Sayshell’den göndermeye çalışıyorlar."

Pelorat pek üzüldü. "Birtakım açıklamalar yapıp duruyorsun, Golan. Sayshell'de kalmamızı neden istemiyorlar?"

"Bilmiyorum, Janov. Ama bizi buradan göndermek istediklerini bilmem benim için yeterli, ünün için de Sayshell'de kalacağım. Buradan gitmeyeceğim."

"Ama... ama... İkinci Vakıf buradan gitmemizi gerçekten isteseydi, bunu kafalarımızı etkileyerek başaramaz mıydı, Golan? Bizimle tartışmalarına ne gerek vardı?"

"Bu konunun açılması iyi oldu. Senin kafanı etkilemediklerinden emin misin, profesör?" Trevize’nin gözleri ani bir kuşkuyla kasıldı. "Buradan ayrılmayı istemiyor musun?"

Pelorat, Trevize’ye hayretle baktı. "Ben sadece bu öneriyi mantıklı buldum."

"Tabii. Etkilendiğin için öyle bulacaksın."

"Ama ben etki altında kalmadım ki..."

"Etki altında kaldıysa, tabii öyle olmadığına yemin edeceksin."

Pelorat, "Beni böyle sıkıştıran iddialarını çürütemem ki," diye karşılık verdi. "Şimdi... ne yapacaksın?"

"Sayshell'de kalacağım. Sen de öyle. Bensiz gemiyi kullanamazsın. Compor seni etkilediyse yanlış birini seçti demektir."

"Pekala, Golan. Yeni bir neden çıkıncaya kadar Sayshell'de kalacağız. Birbirimize düşmemiz, burada kalmaktan da, gitmekten de çok daha kötü olur. Haydi, dostum, etki altında kalsaydım kararımı böyle değiştirebilir miydim? Hemen senin istediğini yapmaya razı olur muydum?"

Trevize bir an düşündü. Sonra da gülerek elini uzattı. "Haklısın, Janov. Gel şimdi gemiye dönelim ve yarın her şeye yeniden başlayalım. Tabii aklımıza bir yol gelirse."

47

Munn Li Compor İkinci Vakfa ne zaman katıldığını hatırlamıyordu bile. Bir kere o sırada küçük bir çocuktu. Ayrıca İkinci Vakıf ajanları izlerini silmeye özellikle dikkat ediyorlardı. Compor bir "Gözleyici"ydi. Bir İkinci Vakıflı onu görür görmez bu durumu anlardı. Yani Compor kafa bilimini öğrenmişti ve İkinci Vakıflılarla bir dereceye kadar düşüncelerle konuşabiliyordu. Ama genç adam hiyerarşinin en alt kademesindeydi. Bir Gözlemciydi, bir Etkileyici değil. Yani ikinci sınıf bir üye sayılıyordu. Ama Compor buna pek aldırmıyordu. İkinci Vakfın planlarındaki yerini de iyi biliyor ve ileride bir gün Trantor'a gitmeyi çok istiyordu. Bazen bir Gözlemcinin merkeze çağrılarak terfi ettirildiğinin farkındaydı. Ama iyi bir Gözlemcide aranan nitelikler onun Masada yer almasını sağlayacak şeyler değillerdi. Örneğin, Gendibal... o Compor’dan dört yaş küçüktü. Onu da çocukken seçmişler ama hemen alıp Trantor’a götürmüşlerdi. Gendibal şimdi bir Konuşmacıydı. Compor bunun nedenlerini biliyordu. Son zamanlarda Gendibal’le sık sık bağlantı kurmuş ve o genç adamın kafa gücünün nasıl bir şey olduğunu anlamıştı.

Compor, Trevize’yle ilk kez kolejde karşılaşmıştı. Önce onun neşeli ve zeki bir arkadaş olduğunu düşünmüştü. Ama bir gün sabah uyanırken, ne yazık, diye geçirmişti içinden. Trevize’yi de İkinci Vakfa almalılardı. Ama tabii o Terminus’lu. Benim gibi başka bir gezegende dünyaya gelmemiş. Zaten artık bunun için çok geç... Ama bütün bunlar nereden aklıma geldi? Niçin endişelendim?

Compor daha sonra Trevize'yle karşılaştığı zaman arkadaşı kafasının derinliklerine kadar dalmış ve o zaman neden endişelendiğini de anlamıştı. Trevize'nin kafasının bazı özellikleri Compor’a öğretilen kurallara hiç uymuyordu. Beyninin bazı derin yerlerine erişmek olanaksızdı. Ayrıca Trevize'de yetersiz bilgilerden yararlanarak doğru sonuca erişme yeteneği de vardı.

Gendibal’le Compor'un hazırladıkları plan bu yüzden altüst olmuştu zaten. Compor, Konuşmacının talimatına uyarak Trevize'nin sürülmesini sağlamıştı. Ama bütün bu hazırlıklar Trevize'nin Trantor’a gitmesini sağlamak için yapılmıştı. Trevize’nin böyle yapmaması Compor’u fena halde şaşırtmıştı. Gendibal'i de öyle. Konuşmacı şimdi hızla o bölgeye doğru geliyordu. Compor da bu yüzden durumun çok kritik olduğunu kavramaya başlamıştı... Genç adam hiper-sinyallerle bağlantı kurdu.

48

Gendibal kafasına dokunulması yüzünden uyandı. İşaretleri aldığını ama birkaç dakika sonra "görüşebileceklerini" bildirdi. Acele etmeden kalktı. Duştayken ajanıyla yeniden bağlantı kurdu.

"Compor?"

"Evet, Konuşmacı?"

"Trevize ve yanındakiyle konuştun mu?"

"Pelorat. Janov Pelorat... Evet, Konuşmacı."

"İyi. Bana beş dakika ver, görüntüleri de ayarlayacağım." Gendibal kontrollere doğru giderken Sura Novi'nin yanından geçti. Kız ona soru sorar gibi baktı. Ama genç adam parmağını dudağına götürünce konuşmaktan vazgeçti. Novi'nin kafasındaki o müthiş hayranlık ve saygı Gendibal'i biraz rahatsız ediyordu ama artık yavaş yavaş alışmaya başlamıştı. Gendibal kafasının ince bir uzantısını kızın beynine bağlamıştı. Artık Gendibal'in kafasına girebilmek için kızın beynini etkilemeleri gerekiyordu.

Gendibal, "Compor?" dedi.

"Evet, konuşmacı."

"Gevşe biraz. Kafanı incelemem gerekiyor,"

"Nasıl isterseniz, Konuşmacı. Nedenini sorabilir miyim?"

"Kafanın etki altında kalıp kalmadığını anlamak istiyorum. Neyse... Böyle bir şey yok. Şimdi benimle işbirliği yaparsan, görüntü bağlantısı da kurarız."

Bir süre sonra gemide bir hayal belirdi. Ama bunu ancak kafa gücü olan bir İkinci Vakıflı görebilirdi. Compor'un suratı havada yüzüyordu sanki. Gendibal bunu hafifçe uçuşan bir tül perdenin arkasından seyrediyordu âdeta. Konuşmacı, Compor'un da kendi yüzünü aynı biçimde gördüğünü biliyordu.

Gendibal, "Bana Trevize ve Pelorat’la yaptığın konuşmayı ayrıntılarıyla anlat, Compor," diye emretti. "Kafa yoluyla."

Compor, "Tabii, Konuşmacı," dedi. Kafasıyla bir süre konuştu ajan. Sonra da sustu.

Gendibal, "Trevize’nin tepkisini incele lütfen," dedi. "Sen onu benden daha iyi tanıyorsun. Hatta herkesten daha iyi."

Compor, "Tepkisi çok belliydi," diye karşılık verdi. "Yanlış yorumlanacak gibi değildi. Trevize sözlerim ve davranışlarımdan son derece endişeli olduğum sonucunu çıkardı. Onun Trantor’a, Siriüs Sektörüne ya da başka yere gitmesini istediğimi, Sayshell’de kalmasının işime gelmediğini sanıyor. Bence Trevize oradan ayrılmayacak."

"Bundan emin misin?"

"Eminim."

Gendibal düşündü ve sonunda Compor'un yanılmadığına karar verdi. "İyi. Başarılı oldun. Arz'ın radyoaktivite yüzünden mahvolmasıyla ilgili hir hikâye uydurmanı beğendim. Böylece kafaları etkilemeden istediğin sonucu sağladın. Seni kutlarım."

Compor bir an kendi kendisiyle mücadele etti. "Konuşmacı, övgünüzü kabul edemeyeceğim. O hikâyeyi ben uydurmadım. Gerçek bu. Siriüs Sektöründe adı Arz olan bir dünya gerçekten var. Çok kimse insanların ilk o dünyada ortada çıktıklarına da inanıyor. Gezegen radyoaktif. Ya başlangıçtan beri böyleydi ya da sonradan oldu. Bu durum gezegen ölünceye kadar da giderek arttı. Atalarımın gezegeninde bütün bunlar tarihi olaylar sayılıyor."

Gendibal ilgisizce, "Öyle mi?" dedi. "Çok ilginç. Ve çok daha iyi. Gerçeğin işe yarayacağı anı anlamak güzel bir şey. Çünkü gerçek olmayan hiçbir şey aynı içtenlikle anlatılamaz. Preem Palver bir keresinde, 'Bir yalan gerçeğe ne kadar yakın olursa, o denli İnandırıcı olur,’ demiş. ‘Yerinde kullanılan bir gerçekse yalanların en güzelidir."

Compor, "Söylemem gereken bir şey daha var" diye açıkladı. "Trevize’yi, siz Sayshell Sektörüne gelinceye kadar orada tutmamı emrettiniz. Bunu ne pahasına olursa olsun yapmamı istediniz. Bu yüzden

fazla çabalamak zorunda kaldım. Ve Trevize'nin şimdi İkinci Vakfın etkisinde olduğumdan kuşkulandığını sanıyorum."

Gendibal başını salladı. "Bu kaçınılmaz bir şeydi sanırım. Zaten Trevize o saplantısı yüzünden her yerde İkinci Vakfın izlerini görüyor. Tabii bu durumu hesaba katacağız."

"Konuşmacı, Trevize'nin siz ona erişinceye kadar yerinden kımıldamaması gerekiyor. Gelip sizi karşıladığım ve gemime aldığım takdirde mesele daha basitleşmiş olur. Bu bir gün bile sürmez..."

"Olmaz, Gözlemci." Gendibal'in sesi sertleşmişti. "Bunu yapmamalısın. Terminus'lular senin nerede olduğunu biliyorlar. Geminde, yerinden çıkaramadığın bir hiper-izleyici var değil mi?"

"Evet, Konuşmacı."

"Terminus artık Sayshell gezegenine indiğini biliyor. Birinci Vakfın o gezegendeki elçisi de. Elçi tabii Trevize'nin geldiğini de haber aldı. Sen beni almaya kalkışırsan hiper-izleyicin Terminus'a yüzlerce parsek ötede bir yere gidip geri döndüğünü bildirir. Elçi de Vakıflılara Trevize'nin oradan ayrılmadığını açıklar. Terminus'takiler bu bilgileri bir araya getirerek kim bilir ne sonuçlar çıkarırlar. Duyduğuma göre, Terminus Belediye Başkanı zeki ve kurnaz bir kadın. Bir bilmece yaratarak onu telaşlandırmak istemeyiz. Filosuyla bu sektöre gelmesi hiç hoş olmaz. Zaten böyle yapması olasılığı çok yüksek."

Compor, "Bağışlayın, Konuşmacı," diye mırıldandı. "Galaksi amiralini etki altına aldıktan sonra filodan neden korkalım?"

"Korkmak için fazla neden yok. Ama filonun burada olması korku nedenlerini daha da azaltıyor. Sen yerinden ayrılma, Gözlemci. Bulunduğun yere eriştiğim zaman gemine geçeceğim ve..."

"Evet, Konuşmacı?"

"Tabii komutayı ele alacağım."

49

Gendibal bağlantı kesildikten sonra bir süre yerinden kalkmayarak düşündü. Sayshell'e yaptığı bu uzun yolculuk sırasında Trevize'yle ilgili her raporu incelemişti. Genç adam hakkında hemen hemen on yıldan beri bilgi toplanıyordu. Son olayların ışığında Trevize'nin İkinci Vakıf için gerçekten yararlı bir gönüllü olacağı anlaşılıyordu. Ama ne yazık ki, Preem Palver'in zamanından beri Terminus'luların İkinci Vakfa alınmaları yasaktı.

Gendibal kendi kendine, Trevize neden Sayshell'e geldi, diye sordu. Ne yapmayı planlıyor? Ne yapıyor? Ve onun kafasına dokunulması imkânsız! Bundan kesinlikle eminim! Trevize'nin rolünü tam olarak öğrenmedikçe kafasını değiştiremeyiz. Etrafta Katır-karşıtları bulunduğu bir sırada Trevize konusunda atılacak bir tek yanlış adım müthiş bir felakete neden olabilir... Gendibal bir kafanın çevresinde dönendiğini hissederek dalgın dalgın yapışkan bir sinek gibi kovdu bunu. Aynı anda bir başkasının ıstırabını fark ederek başını kaldırdı.

Sura Novi elini alnına bastırmıştı. "Bağışla, e- fendim. Birden başıma bir ağrı girdi."

Gendibal hemen pişman oldu. "Çok üzgünüm, Novi. Düşünmeden... daha doğrusu fazla derin düşündüğüm için oldu bu." Usulca kızın kafasının karışmış liflerini düzeltti.

Novi ani bir neşeyle güldü. "Yine birden geçti. Şefkatli sözlerin beni iyi yönde etkiliyor."

Gendibal, "İyi," dedi. "Bir şey mi oldu? Buraya neden geldin?" Durumu anlamak için kızın kafasına girmeyi istemiyordu. Son zamanlarda bu isteksizliği gitgide artıyordu.

Novi kararsız bir tavırla durakladı, sonra do genç adama doğru hafifçe eğildi. "Endişelendim. Hiçbir şeye bakmıyor, sesler çıkarıyordun. Yüz

kasların oynuyordu. Korkuyla dondum kaldım. Hastalandığını sandım ve ne yapacağımı bilemedim."

"Bir şey yok, Novi. Sakın korkma." Gendibal kızın eline vurdu. "Korkacak bir şey yok. Anlıyor musun?" Korku ya da başka güçlü bir duygu kızın düzgün kafasının simetrisini bozuyordu. Gendibal bu kafanın düzgün, huzurlu ve mutlu olmasını tercih ediyordu. "Novi, seni neden Sura diye çağırmıyorum?"

Kız ani bir üzüntüyle ona baktı. "Ah, efendim, bunu yapmamalısın."

"Ama karşılaştığımız gün Rufirant seni, 'Sura' diye çağırıyordu. Ben de artık seni yeterince tanıyorum..."

"Rufirant’ın öyle çağırdığını biliyorum, efendim. Herkes erkeği, nişanlısı olmayan ve... bu yüzden tamam sayılmayan bir kızla öyle konuşur. Novi diye çağrılmak daha şerefli. Sen beni böyle çağırdığın zaman gurur duyuyorum. Belki hâlâ erkeğim yok ama bir efendim var ve mutluyum. Novi demenin seni sıkmadığını umarım."

"Hiç sıkar mı, Novi?" Kızın kafasının düzgünleştiğini fark eden Gendibal sevindi. Çok sevindi. Bu doğru muydu? Genç adam biraz da utançla Katır’ı Birinci Vakıftan bir kadının, yani Bayta Darell’in de böyle etkilediğini anımsadı. Ama durum farklıydı. Bu Ülge’li kız Gendibal'in yabancı kafalara karşı kullanacağı bir savunma aracıydı. Neden buydu işte. Hayır bu da pek doğru sayılmazdı. Açıkçası Novi sakin, huzurlu ve mutlu olduğu zaman genç adam da buna seviniyordu, Bunun kötü bir yani yoktu. Konuşmacı, "Otur, Novi," dedi.

Kız bir sandalyenin kenarına ilişti ve kafası saygıyla doldu.

Gendibal, "Demin öyle sesler çıkarırken Âlim yöntemiyle uzaktaki biriyle konuşuyordum, Novi," diye açıkladı.

Kız gözlerini yere dikerek kederle, "Alem'lerin bilmediğim çok yanları olduğunu anlıyorum, efendim," dedi. "Bunlar anlayamadığım, hayal bile edemediğim şeyler. Bu dağ kadar yüksek, zor bir sanat. Şimdi Alem olmak amacıyla geldiğim için utanıyorum. Nasıl oldu da bana gülmedin, efendim?"

Gendibal, "Bir şey istemek ayıp değildir," dedi. "Erişemeyeceğin bir şey olsa bile. Artık benim gibi bir bilgin olamayacak kadar büyüksün. Ama

bildiklerinden daha fazla şeyler öğrenmek, yeteneklerini arttırmak için hiç de büyük sayılmazsın. Sana bu gemiyi biraz tanıtacağım. Gideceğimiz yere varıncaya kadar bir hayli şey öğreneceksin." Novi'nin gözlerinin sevinçle parlaması pek hoşuna gitti.

Kız, "Bana öğreteceklerinin hepsini iyice anlamak için elimden geleni yapacağım, efendim," diye cevap verdi.

"Bundan eminim." Gendibal birdenbire durakladı. Compor yanında bir kız olduğunu bilmiyordu. Ama neyse ki, o Trantor'a hiç gelmedi, diye düşündü. Novi'nin bir Ülge'li olduğunu da anlamayacak... Ah, anlarsa da ne olur?

Novi, "Gideceğimiz yere vardığımız zaman birbirimizden ayrılacak mıyız, efendim?" diye sordu.

Genç adam kıza baktı ve gerektiğinden daha da yüksek bir sesle, "Hayır, Novi," dedi. "Ayrılmayacağız."

Ülge'li kız utana sıkıla güldü. O anda herhangi bir gezegenden bir kıza benziyordu.

ON ÜÇ

50

Pelorat, Trevize’yle birlikte Uzak Yıldıza girdiği zaman burnunu buruşturdu.

Trevize omzunu silkti. "İnsan vücudundan etrafa güçlü kokular yayılır. Yapma esanslar sadece kokuyu örterler, onun yerini alamazlar."

"Herhalde içinde uzun süre yolculuk yapılan gemilerin kokuları da birbirine benzemez."

"Doğru. Ama Sayshell’e indikten bir saat kadar sonra kokuyu yine fark ettin mi?"

Pelorat, "Hayır," diye itiraf etti.

"Buradaki kokuyu da bir süre sonra fark etmeyeceksin. Hatta bu gemide uzun bir süre kalırsan döndüğün zaman burnuna gelen koku hoşuna gidecek. Bu sana 'yuvanda' olduğunu açıklayacak."

"İşin garibi nedir biliyor musun, Golan? Ben Uzak Yıldızı gerçekten yuvam saymaya başladım. Hiç olmazsa bu Vakıfta yapılmış." Pelorat gülümsedi. "Fazla vatanseverce duygularım olduğunu sanmıyordum. Ama Vakıftan uzaklaşırken kalbim ona karşı sevgiyle doluyor."

Trevize yatağını yapıyordu. "Vakıftan fazla uzakta değilsin. Sayshell Birliğinin etrafı Vakıf gezegenleriyle çevrili. Burada elçimiz ve nüfuzlu memurlarımız var. Sayshell’liler aleyhimizde sözler söylemekten hoşlanıyorlar ama bizi kızdıracak bir şey yapmaktan da kaçınıyorlar. Haydi, Janov, yat artık. Bugün başarılı olamadık. Yarın daha fazla çalışmamız gerekecek."

Ama iki kamara arasındaki bölme ses geçirecek kadar inceydi. Pelorat karanlıkta bir süre huzursuzca dönüp durduktan sonra alçak sesle, "Golan?"

dedi.

"Efendim?"

"Uyumuyor musun?"

"Sen konuşurken nasıl uyurum?"

"Bu gün yine de başarılı olduk sayılır. Arkadaşın Compor..."

Trevize homurdandı. "Eski arkadaşım.."

"Her neyse... O Arz’dan söz etti ve araştırmalarım sırasında karşılaşmadığım bir şeyi açıkladı. Radyasyon konusunu."

Trevize bir dirseğine dayanarak doğruldu. "Janov, Arz gerçekten öldüyse bile bu Terminus’a döneceğimiz anlamına gelmez. Ben yine de Gaia’yı bulmak istiyorum."

Pelorat sanki bir tüyü üfleyerek uçurmaya çalışıyormuş gibi bir ses çıkardı. "Tabii, aziz dostum. Ben de öyle. Arz’ın öldüğünü de sanmıyorum. Belki Compor gerçeği açıkladığını sanıyordu. Ama Galakside hemen her sektörde, oradaki gezegenlerden birinin insanların yaşadığı ilk dünya olduğunu açıklayan hikâyeler anlatıyor. O gezegen mutlaka Arz diye tanımlanıyor. Ya da buna çok benzeyen bir isim kullanılıyor. Buna antropoloji de ‘globosentrizm’ adı verilir. İnsanlar komşularından daha üstün olduklarını düşünmekten hoşlanırlar. Gezegenler de kültürlerinin diğer dünyalarınkinden daha eski ve üstün olduğuna inanmaktan. Bazen kendi gezegenlerinin Arz olduğunu iddia etmeleri imkânsızdır. O zaman da hiç olmazsa ana dünyayı o sektöre oturtmaya çalışırlar."

Trevize, "Yani," dedi. "Compor da Arz'ın Siriüs Sektöründe olduğunu söylediği zaman aynı şeyi mi yapıyordu? Ama o gerçekten eski bir bölge. Tarihçesini de oraya kadar gitmeden kolaylıkla öğrenebiliriz."

Pelorat güldü. "Siriüs Sektöründe hiçbir gezegenin Arz olamayacağını kanıtlasan da bu bir işe yaramaz. Mistisizm mantığı her zaman yener, Golan... Ama beni asıl ilgilendiren Arz'ın radyoaktif oluşu. Bana bu hikâyede bir gerçek payı varmış gibi geliyor."

"Ne demek 'gerçek payı'?"

"Bu, o dünyada radyasyonun yoğun olduğunu gösterir. İnsanların değişme oranının yüksek olduğunu da. Evrim daha hızlanır ve türler de

artar. Sana Arz’da inanılmayacak kadar çok tür olduğunu söyledim. Çeşitli canlılar ve milyonlarca tür. Belki Arz’da ortaya ilk zeki canlıların çıkmasına da bu çeşitlilik, bu patlama yol açtı. İşte bu yüzden benzersiz bir gezegen halini aldı."

Trevize bir an sesini çıkarmadı. Sonra, "Compor’un doğruyu söylediğine inanmamız için bir neden yok," dedi. "Belki o hikâyeyi hemen Siriüs Sektörüne koşmamız için uydurdu."

Pelorat yine bir şeyi üflüyormuş gibi bir ses çıkardı. "Arz çok fazla radyoaktif olmadığı için orada canlılar gelişti. Sonra insanlar ortaya çıktı. Bütün canlılar yaşamlarını sürdürdüler. Öyleyse radyasyon canlıların yaşamasını engelleyecek derecede değildi. Başka türlü olamazdı. Hiçbir şey durup dururken radyasyon düzeyini yükseltemez."

Trevize, "Nükleer patlamalara ne dersin?" diye sordu

"Arz'ın yüzeyinde mi? Olamaz. Galaksi tarihinde nükleer patlamaları savaş silahı olarak kullanacak kadar akılsız bir toplumdan hiç söz edilmiyor." Pelorat içini çekti. "Galiba sonunda yine de Siriüs Sektörüne gitmek ve araştırma yapmak zorunda kalacağız."

"Belki ileride gideriz. Ama şimdi..."

"Biliyorum, biliyorum. Artık susacağım." Profesör öyle de yaptı.

Trevize ise karanlıkta bir saat kadar düşündü durdu. Bugün dikkatleri üzerime fazla çektim mi? Kalkıp Siriüs’e gitmek daha doğru mu olur? Herkes başka şeylerle ilgilenirken yeniden Gaia konusuna dönmek... Uykuya daldığı sırada hâlâ kararını verememişti. Sıkıntılı rüyalar gördü durdu.

51

İki yolcu öğleye doğru turist merkezine geldiler. Bugün bina oldukça kalabalıktı. Ama istedikleri kitaplığın adresini almayı başardılar. Orada dikkatle müzeler ve üniversitelerle ilgili listeleri incelediler. Antropolog, arkeolog ve tarihçilerin adlarına baktılar.

Pelorat birdenbire, "Ah," dedi. "Bu Ouintesetz adı hiç de yabancı değil."

"Onu tanıyor musun?"

"Yok canım. Ama herhalde bazı tezlerini okudum."

"Bu adı tanıdığına göre, bizim için bir başlangıç noktası olabilir. Belki adam bize fazla yardım edemez ama bir yol gösterebilir. En iyisi Sayshell Üniversitesine gitmek..."

Üniversiteye akşama doğru erişebildiler. Bir sekreter bulup ona Ouintesetz’le görüşmek istediklerini açıkladılar. Sonra da oturup beklemeye başladılar. Kız ancak yarım saat sonra yüksek topuklarının üzerinde sekerek geri döndü. Tarihçinin önünde durup, "Bana adınızı tam olarak açıklar mısınız?" dedi.

"Janov Pelorat."

"Hangi gezegendensiniz?"

Trevize, profesöre susmasını işaret etmek için elini kaldırdı ama tarihçi, "Terminus," deyiverdi.

Kız memnun bir tavırla gülümsedi. "Profesör Qu- intesetz’e kendisini Profesör Pelorat adında birinin aradığını söyledim, Hemen, 'Terminus'lu Janov Pe- lorat'sa onu görürüm,’ dedi. 'Başkasıyla konuşmam.’"

Pelorat gözlerini kırpıştırdı, "Yani... adımı duymuş mu?"

"Öyle gözüküyor."

Profesör şaşkın şaşkın gülümseyerek Trevize'ye döndü. "Adımı duymuş... Hiç sanmıyordum... yani pek az eserim var..." Başını salladı. "Onlar da önemli değiller."

Trevize güldü. "Kendini önemsememe krizine son ver de gidelim..."

Kız onları Ouintesetz'in bürosuna doğru götürürken, "İkiniz de Terminus'tan mısınız?" diye sordu.

Trevize hafif bir öfkeyle, "Evet, öyle," dedi. "Önemli mi?"

"Değil tabii. Sayshell'liler, Vakıflıları sevmezler. Ama üniversitedekiler daha hoşgörü sahibidir... Demek ta Terminus'tan kalkıp profesörü görmek için buraya geldiniz. Onunla gururlanıyoruz. Bütün Galaksideki en büyük otorite o."

Trevize kaşlarını kaldırdı. "Öyle mi? Hangi konuda?"

Kız gözlerini iri iri açtı. "Çok şakacısınız. Profesör eski tarihi çok iyi bilir. Ondan daha bilgilisi olamaz."

Trevize, "Herhalde profesörün Arz konusunda da bilmediği yok," diye gülümsedi.

"Arz konusunda mı?" Kız bir odanın kapısında durarak onlara boş gözlerle baktı.

"Şu insanların ilk ortaya çıktıkları gezegen."

"Ah, şu birinci dünya mı? Herhalde profesör onu da biliyordur. Çünkü Arz, Sayshell Sektöründe. Bunu bilmeyen yok! İşte, bu profesörün odası. Ona haber vereyim."

Trevize atıldı. "Hemen vermeyin. Bana Arz'dan söz edin biraz."

"Aslında ondan 'Arz' diye söz edildiğini şimdiye kadar hiç durmadım. Bizim için o gezegen 'Gaia'dır."

Trevize, Pelorat'a çabucak bir göz attı. "Ya? Nerede bu gezegen?"

"Hiçbir yerde değil. Gaia, hiper-uzayda. İnsanların oraya ulaşmaları imkânsız. Ben küçükken büyükannem Gaia'nın bir zamanlar gerçek uzayda olduğunu anlatırdı. Sonra gezegen..."

Pelorat onun sözlerini tamamladı. "İnsanların suçlarından ve budalalıklarından o kadar tiksinmiş ki, uzaydan ayrılmış. Galaksiye yolladığı bütün insanlarla ilişkisini kesmiş."

"Ah. demek hikâyeyi siz de biliyorsunuz? Bir arkadaşım bunun batıl inanç olduğunu söylüyor. Ona bu anlattıklarınızı açıklayacağım. Vakıflı profesörler buna inandıklarına göre..."

Kapının üst kısmı dumanlı gibi bir camdan yapılmıştı. Üzerine o okunması zor Sayshell yazısıyla, "Sotayn Ouintesetz — İlk Çağ Tarihi Bölümü." yazılmıştı. Kız madenden düzgün bir daireye parmağını bastırdı. Dumanlı cam buzlu bir beyazlığa büründü. Yumuşak bir ses duyuldu. "Lütfen kendinizi tanıtın."

Profesör. "Terminus’tan Janov Pelorat." diye açıkladı. "Ve aynı gezegenden Golan Trevize." Kapı hemen açıldı.

52

Masasının başında oturan bir adam ayağa kalkarak onlara doğru geldi. Orta yaşlı, esmer ve uzun boyluydu. Kıvırcık saçları kırlaşmıştı. Elini uzattı. "Ben S.Q.'yum. Sizinle tanıştığım için çok mutluyum, profesör."

Trevize, "Benim akademik bir unvanım yok," diye açıkladı. "Buraya Profesör Polerat'la birlikte geldim. Sizinle tanıştığım için çok memnunum. Beni Trevize diye çağırabilirsiniz."

"Bir kişi beklerken iki konukla karşılaşmak çok hoş." Bir an kararsızca durakladı. Sonra elini usulca pantolonuna sürdükten sonra uzattı.

Trevize bu eli sıkarken, Sayshell'liler birbirlerini aslında nasıl selamlıyorlar acaba, diye düşündü.

Ouintesetz, "Lütfen oturun," dedi. "Korkarım bu koltukları ‘cansız’ bulacaksınız. Ama açıkçası koltuklarımın bana sarılmaları hiç hoşuma gitmiyor. Son zamanlarda böyle eşyalar pek moda oldu. Ama bence sarılmanın bir anlamı olmalıdır. Öyle değil mi?"

Trevize gülümsedi. "Öyle..."

Sayshell’li profesör, "Bir şeyler yemek ister miydiniz?" diye sordu. "Ya da bir içki? Fon müziği hoşunuza gider mi?"

Pelorat, "İzninizle hemen konuya girmek istiyorum," dedi. "Tabii bu Sayshell törelerine aykırı değilse."

"Emin olun, Sayshell töreleri böyle bir şey için engel sayılmaz. Bu karşılaşmanın ne kadar ilginç olduğunu bilemezsiniz, Profesör Pelorat. Daha iki hafta önce Arkeoloji Dergisinde efsanelerin kökeniyle İlgili yazınızı okudum. İlginç bir sentezdi bu. Ama çok Kısaydı."

Pelorat sevincinden kızardı. "Yazımı okumuş olmanız çok hoşuma gitti. Yazıyı dergide basılması için kısaltmak zorunda kaldım. Ama bu konuda bir eser hazırlamayı düşünüyorum."

"Bu çok iyi olur. Ne diyordum? Ah, evet, yazınızı okur okumaz sizi görmek istedim. Hatta bunun için
kalkıp Terminus’a gitmeyi bile düşündüm. Ama bu biraz zor olacaktı..."

Trevize sordu. "Neden?"

Ouintesetz biraz utandı. "Ne yazık ki, Sayshell, Vakıf Federasyonuna katılmayı istemiyor. Vakıfla toplumsal bir ilişki kurulmasını da hoş karşılamıyor. Ama tabii ben sonunda pasaport almayı başarırdım. Neyse artık buna gerek kalmadı. Siz kalkıp bana geldiniz. Buna hâlâ inanamıyorum. Yoksa siz de benim adımı işittiniz mi?"

Pelorat, "Eserlerinizi tanıyorum, S.Q.," diye açıkladı. "Kitaplığımda bunların kanıtları var. İşte bu yüzden kalkıp size geldim. Ben bazı konuları inceliyorum. İnsanların ilk ortaya çıktığı iddia edilen Arz Galaksinin ilk keşfi ve insanların gezegenlere yayılmaları. Özellikle de Sayshell’in kuruluşu."

Ouintesetz, "Yazınızdan anladığım kadarıyla," dedi. "Sizi efsaneler ilgilendiriyor."

"Gerçekler de çok ilgilendiriyor."

Ouintesetz odada hızla bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı Sonra durup Pelorat'a baktı. "Çok garip... Profesör, sizi J.P. diye çağırabilir miyim? Tam adınızı kullanmak bana aykırı geliyor."

"Tabii, tabii."

"Demin de söylediğim gibi, yazınızı çok beğendim, J.P. Dünyaların doğuşuyla ilgili efsanelerden oluşan geniş bir koleksiyonunuz olduğu anlaşılıyor. Ama bunların arasında bizimki yok. İşte sizi, bunu açıklamak için görmek istedim. Bizim de efsanelerimiz var. Özellikle bir efsanemiz toplumumuz için çok önemli. Çünkü bu efsane önemli bir esrar halini aldı."

Trevize tekrarladı. "Esrar halini?"

"Bir bilmeceyi kastetmiyorum. Bazı kimselerin anlamını bildiği gizli bir şeyden söz ediyorum. Yabancılara açıklanmaması gereken bir bilgiden... Ve dün ‘Kaçma Günü’ydü."

Trevize mırıldandı. "Ah! Şu Meditasyon Günü. Herkesin evinde oturması gerekiyordu."

"Kuramsal olarak öyle. Ama büyük kentlerde eski geleneklere pek uymuyorlar... O günü bildiğiniz anlaşılıyor."

Trevize'nin sesindeki hafif öfke yüzünden endişelenen Pelorat telaşla araya girdi. "Dün buraya geldiğimiz zaman öğrendik."

Trevize alayla, "Buraya inmek için bula bula o günü bulduk," dedi. "Dinleyin, S.Q. Demin de söylediğim gibi, ben bir bilim adamı değilim. Ama size bir şey sormak istiyorum. Bu esrardan yabancılara söz edilmemesi gerektiğini söylediniz. O halde bizimle neden konuşuyorsunuz? Biz başka bir dünyadan geldik."

"Öyle. Ama ben o güne pek aldırmıyorum. Bu konuda batıl inançlarım pek yok. J.P.'nin yazısı uzun bir zamandan beri düşündüğüm bir şeyi güçlendirdi. Efsaneler durup dururken ortaya çıkmazlar. Bunlarda gerçek payı vardır. Onun için ben de Kaçış Günüyle ilgili efsanemizin gerisinde gizli olan gerçeği öğrenmek istiyorum."

Pelorat, "O halde bize bu önemli efsaneyi anlatın, S.Q." dedi.

Ouintesetz koltuğuna oturarak arkasına yaslandı. İki elinin parmak uçlarını birbirlerine dayadı. Konuya nasıl başlayacağını düşünüyordu anlaşılan. "Robot nedir biliyor musunuz?"

Pelorat, "Robot mu?" dedi. "Hayır."

Ouintesetz, Trevize'ye bir göz attı. Genç adam da, "Hayır," der gibi başını salladı. Sayshell'li, "Ama bilgisayarın ne olduğunu herhalde biliyorsunuz," dedi.

Trevize sabırsızlandı. "Tabii."

"Robot tıpkı bir insana benzeyen, hareket edebilen, bilgisayarlı bir aygıttır. Tam insan biçimindedir, ama bir aygıt olarak fazla yararlı da değildir. Size efsaneyi açıklıyorum. ‘Robot’ hangi dilden olduğu bilinmeyen bir kelime. Ama bazı uzmanlar bunun ‘çalışma’ sözcüğüyle ilgili olduğunu iddia ediyorlar."

Trevize kuşkuyla, "Ben çalışmayla ilgili olan ve robot kelimesine biraz olsun benzeyen bir sözcük bilmiyorum," dedi.

Ouintesetz başını salladı. "Evet, Galaksi dillerinde böyle bir sözcük yok... Neyse... Sayshell’liler insanların sadece Arz'da yaşadıkları ve Galaksinin de

bomboş uzandığı çağlarda, robotların icat edildiğine inanıyorlar. Yani o sırada dünyada iki tür insan olduğu öne sürülüyor: Doğal ve yapma. Et ve maden. Biyolojik ve mekanik. Karmaşık ve basit." Ouintesetz duraklayarak mahcup mahcup güldü. "Robotlardan söz edilmeye başlanınca insan 'Kaçış Kitabından' bölümleri tekrarlamaya başlıyor. Ne demek istediğimi özetleyeyim. Arz'lılar robot yapmışlar..."

Trevize sordu. "Neden?"

Sayshell'li omzunu silkti. "Bu kadar zaman sonra nedenini kim bilebilir? Belki insanların sayıları azdı ve yardıma ihtiyaçları vardı. Özellikle Galaksinin araştırılması ve insanların diğer gezegenlere yayılmaları konusunda."

Trevize fikrini açıkladı. "Bu mantıklı bir düşünce. İnsanlar Galaksiye yayıldıktan sonra robotlara da gerek kalmadı. Bugün Galakside insana benzeyen, hareket edebilir, bilgisayarlı aygıtlar yok."

Ouintesetz, "Efsaneyi özetleyeceğim," dedi. "İnsanlar Arz'ın yakınındaki güneş sistemlerine yayıldılar. Bu koloniler robot bakımından Arz'dan zenginlerdi. Çünkü yeni, gelişmemiş dünyalarda robotlara daha fazla ihtiyaç vardı. Hatta Arz artık robotları hiç istemiyordu. Ama Dış Dünyalar giderek ana gezegenden daha güçlendiler ve robotların yardımıyla Arz'ı yenip kontrolleri altına aldılar. Ancak bazı Arz'lılar dünyalarından kaçmayı başardılar. Gemileri daha üstündü. Hiper-uzayda yolculuğu da daha iyi biliyorlardı. Bu Arz'lılar çok uzaklardaki yıldız sistemlerine kaçarak oralarda robotsuz toplumlar kurdular. İnsanların özgürce yaşayacakları toplumlar. O dönem 'Kaçma Zamanı' diye tanımlandı. İlk Arz'lı da Sayshell Sektörüne Kaçık Günü erişti. Bu bayram binlerce yıldan beri kutlanıyor."

Pelorat, "Dostum," diye mırıldandı. "Yani Sayshell'i doğrudan doğruya Arz'lılar mı kurdu?"

Ouintesetz bir an durakladı. "Resmi inanç bu. Ama ben buna inanmıyorum! Olacak gibi değil. Ne var ki hükümet bu konuda ısrar ediyor. Neyse... J.P.. yazınızdan bu efsaneyi bilmediğinizi anladım. Robotlar ve iki yayılma dalgasından haberiniz yoktu."

Pelorat, "Gerçekten de yoktu," dedi. "Bu efsaneyi ilk kez duyuyorum. Azizim, S.Q. bana bunu anlattığınız için ömrümün sonuna kadar size derin

bir minnet duyacağım..."

Trevize atıldı. "Evet, Janov. Ama S.Q. bize bütün hikâyeyi anlatmadı sanırım. Robotları çalıştıran o gezegenler ne oldu? Efsaneniz bundan da söz ediyor mu?"

"Kısaca. İnsanlarla onlara benzeyen robotların bir arada yaşayamadıkları anlaşılıyor. Robotların bulunduğu dünyalar öldü."

"Ya Arz?"

"İnsanlar oradan ayrılarak buraya ve diğer gezegenlere yerleştiler."

"Arzlıların hepsi de ana gezegenden ayrılmış olamazlar. Dünya bomboş kalmadı ya!"

"Herhalde. Ama kesin bir şey bilmiyorum."

Trevize çabucak sordu. "Arz radyoaktif miydi?"

Ouintesetz şaşırdı. "Radyoaktif mi? Böyle bir şey hiç duymadım."

Trevize parmağının eklemini dişlerine dayayarak düşündü. "S.Q., geç oldu. Yeterince zamanınızı aldık. Bu iyiliğinize karşılık yapabileceğimiz bir şey varsa, hemen söyleyin."

Ouintesetz usulca güldü. "J.P. efsane hakkında bir yazı yazdığı zaman adımdan söz etmezse sevinirim."

Pelorat heyecanla, "Terminus'a gelseydiniz ne kadar iyi olurdu," diye bağırdı. "Tabii şimdi de işbirliği yapmamızı sağlayabiliriz."

Sayshell'li neredeyse yerinden fırlayacaktı. "Sahi mi? Bazı kimselerin yardımıyla bunu başarabilir misiniz?"

Trevize, "J.P. çok haklı," dedi. "Gayret edersek bunu başarırız. Ve minnet borcumuz ne kadar artarsa, bu uğurda o denli çaba gösteririz."

Ouintesetz durakladı, sonra da kaşlarını çattı. "Ne demek istiyorsunuz?"

Trevize, "Bize Gaia'dan söz etmeniz yeterli olur, S.Q." dedi.

Sayshell‘linin yüzündeki sevinç sönüverdi.

53

Ouintesetz gözlerini masasına dikerek kıvırcık, kısa saçlarını dalgın dalgın düzeltti. Sonra Trevize'ye bakarak dudaklarını büzdü. Sanki konuşmamaya kesinlikle karar vermişti. Trevize kaşlarını kaldırarak bekledi. Sayshell'li sonunda boğulur gibi, "Gerçekten de geç oldu," diye mırıldandı.

Trevize başını salladı. "Çok düşüncesizim. Akşam yemeğini bizimle yer misiniz? Belki o zaman Gaia konusunu konuşmaya devam ederiz."

Ouintesetz ağır ağır ayağa kalktı. Geldikleri zamankinden daha yorgunmuş gibi bir hali vardı. "Ev sahibi olduğumu unuttum. Siz Dışarlıklısınız. Beni yemeğe çağırmanız uygun değil. Siz benim evime gelin. Kampüste, Uzak da değil. Orada daha rahatlıkla konuşabiliriz."

Hep birlikte odadan çıkarak koridordan geçtiler. Sonunda kendilerini bahçede buldular. Karanlık ve serindi burası. Pelorat durup gökyüzüne baktı.

"Çok güzel. Şairlerimizin biri bir eserinde 'Sayshell'in uçan gökyüzündeki ışık benekciklerinden söz ediyor."

Trevize de yıldızları takdirle inceliyordu. "Biz Terminus'tanız, S.Q. Hiç olmazsa profesör başka gökyüzü görmedi. Terminus'tan sadece birkaç sönük yıldız gözükür. Bir de hafif bir sise benzeyen Galaksi. Terminus'ta yaşasaydınız, bu göğü daha da beğenirdiniz."

Ouintesetz ciddi bir tavırla cevap verdi. "Bunu çok beğendiğimizden emin olabilirsiniz. Şuradaki hemen hemen eşit parlaklıktaki yıldızların oluşturduğu düzgün köşegeni görüyor musunuz?"

Trevize, "Görüyorum," dedi. "Çok güzel."

Sayshell'i, "Bu aşkta başarıyı simgeler," diye açıkladı. "Her aşk mektubunun sonuna da noktalardan oluşan bir beşgen çizilir. Aşk yapma

isteğini açıklar bu. Her yıldız aşkın belirli bir evresinin temsilcisi sayılır. Bu yıldızlardan ‘Beş Kız Kardeş,' diye söz edilir. Şimdi... Beş Kız Kardeşin oluşturduğu şeklin ortasına yakın yerdeki yıldızı görebiliyor musunuz?"

"Evet."

Ouintesetz, "O da karşılıksız aşkın simgesidir," dedi. "Efsaneye göre, o yıldız da bir zamanlar diğerleri kadar parlakmış. Ama sonra ıstırap yüzünden sönükleşmiş." Hızla yürümeye başladı.

54

Ouintesetz'in nazik tavırlı, esmer ve tombul karısının hazırladığı yemekleri yedikten sonra koltuklara yerleştiler.

Trevize. "Bize Gaia'dan söz edecektiniz, S.Q.," diye anımsattı.

Profesörün karısı bir an genç adama hayretle baktı. Sonra yerinden kalkarak hiçbir şey söylemeden odadan çıktı. Ouintesetz endişeyle, "Karım tutucudur," diye açıkladı. "O dünyadan söz edilmesi kendisini biraz korkuttu sanırım. Lütfen onun kusuruna bakmayın. Yalnız... neden o dünyayı sorup duruyorsunuz?"

"Korkarım bu J.P.'nin çalışmaları bakımından çok önemli."

"Ama bunu neden bana soruyorsunuz? Sizinle Arz'dan, robotlardan, Sayshell'in kuruluşundan söz ettik. Bütün bunların... o sorduğunuz şeyle ne ilgisi var?"

"Belki hiçbir ilgisi yok. Ama bu konuda türlü garipliklerle karşılaştık. Neden karınız Gaia'dan söz edildiği zaman korktu? Siz niçin endişelendiniz? Bazıları Gaia'dan rahatça söz ediyorlar. Bugün bize Gaia'nın aslında Arz olduğunu ve insanların kötülükleri yüzünden gezegenin hiper-uzayda kaybolduğunu söylediler."

Ouintesetz'in yüzünde acı dolu bir ifade belirip kayboldu. "Batıl inanç bu."

"O halde bu Kaçışla ilgili efsanenin bir parçası değil."

"Değil tabii. Bu sıradan, bilgisiz insanların uydurdukları bir hikâye."

Trevize soğuk bir sesle, "Bundan emin misiniz?" diye sordu.

"İzin verin de gerçeklerden söz edeyim. Arz'ın nerede olduğunu bilmiyorum. Ama bunun Sayshell Sektöründe olmadığı kesin. Demin sözünü ettiğiniz gezegen de Arz değil."

"Belki Arzın nerede olduğunu bilmiyorsunuz, S.Q. Ama sözünü ettiğim gezegenin yerini bilmeniz gerekir. Çünkü o Sayshell Sektöründe. O kadarını biliyoruz, değil mi, Janov?"

Sessizce bu konuşmayı dinleyen Pelorat irkildi.

"Efendim? Ona bakarsan, o dünyanın yerini ben de biliyorum, Golan."

Trevize arkadaşına bakakaldı. "Ne zamandan beri?"

"Bunu, bu akşam anladım, sevgili Golan. Bürodan gelirken bize Beş Kız Kardeşi gösterdiniz, S.Q. Beşgenin ortasındaki sönük bir yıldızı işaret ettiniz. Onun Gaia olduğundan eminim."

Ouintesetz bir an durakladı. "Astronomlarımız da bize öyle söylüyorlar. Ama gizlice. Gaia ortadaki yıldız, yani güneşin etrafında dönüyor."

Trevize atıldı. "Siz de o güneşin koordinatları var mı?"

"Ben de mi? Hayır!" Ouintesetz neredeyse bağıracaktı. "Bunu astronomi bölümünden öğrenebilirsiniz. Ama bu konuda zorluklarla karşılaşacağınızdan eminim. O gezegene gidilmesine izin vermiyorlar."

"Neden? Bu, sizin sınırlarınızın içinde değil mi?"

"Uzay bakımından, evet, siyaset bakımından hayır."

Trevize, Ouintesetz'in bir şeyler daha söylemesini bekledi. Ama sesini çıkarmayınca ayağa kalkarak resmi bir tavırla, "Profesör Ouintesetz," dedi. "Ben polis, diplomat ya da bir haydut değilim. Buraya sizi konuşmaya zorlamak için de gelmedim. Onun yerine, istemememe karşın bizim elçiye gideceğim. Bu bilgiyi kişisel bir işim için istemediğimi bilmelisiniz. Vakıfla ilgili bir sorun bu. Bunu yıldızlararası bir olay haline sokmayı da istemiyorum. Sayshell Birliğinin de isteyeceğini sanmıyorum."

Sayshell'li kararsızca, "Vakıfla ilgili nasıl bir sorun?" diye sordu.

"Bu size açıklayabileceğim bir şey değil. Gaia bizimle konuşamayacağınız bir konuysa o zaman hükümetinize başvururuz."

"Hayır, hayır! Ben hükümet işlerinden anlamam! Sadece burada o dünyadan söz etmeyiz."

"Batıl inançlar yüzünden mi?"

"Şey... evet! Batıl inançlar yüzünden! Sayshell gökleri adına! Size Gaia'nın hiper-uzayda olduğunu söyleyen o ahmaktan ne farkım var benim? Gaia'dan söz edildiği zaman odadan kaçan, hatta yıkılacağından korkarak evden uzaklaşan karımdan?"

"Karınız evi bir yıldırımın mı yıkacağını sanıyor?"

"Uzaktan gönderilen bir gücün yıkacağını düşünüyor... Hatta o adı ağzıma almaktan bile kaçınıyorum. Gaia! Gaia! İşte bu heceler canımı yakmadı! Bir zarar görmedim! Yine de hâlâ duraksıyorum. Ama Gaia'nın etrafında dolaştığı güneşin koordinatlarını gerçekten bilmiyorum. Bana inanın. Bir yararı olacaksa bunları bulabilirim. Ama Sayshell Birliğinde o dünyanın adını bile ağzımıza almayız. Oraya yaklaşmaz,, gezegeni düşünmeyiz bile. Size Gaia hakkında bilinen birkaç gerçeği açıklayabilirim. Bunlar birer tahmin değil. Anlatacaklarımı Birlikteki başka hiçbir dünyada öğrenemezsiniz...

"Gaia eski bir dünya. Bazıları onun Galaksinin bu sektöründeki en yaşlı gezegen olduğunu düşünüyorlar. Vatanseverlik bize en eski dünyanın Sayshell olduğunu söylüyor, korkuysa bunun Gaia olduğunu. Bu iki inancı ancak şu şekilde birleştirebilirsiniz: Aslında Gaia Arz. Çünkü Sayshell'e de önce Arz'lılar yerleşti. Tarihçilerin çoğu, Gaia, Sayshell Birliğinden hiçbir dünyanın kolonisi değil,' diyorlar. 'Birlik de Gaia'nın kolonisi olmadığı gibi... İnsanlar Gaia'ya Sayshell'den önce mi, yoksa sonra mı yerleştiler, bu bilinmiyor... Biz bir bakıma Gaia'nın çok geç farkına vardık. Önce bir Birlik kurmakla uğraştık. Sonra Galaksi İmparatorluğuyla savaştık. Bir İmparatorluk eyaleti olarak ne rol oynamamız gerektiğini anlamaya çalıştık. İmparatorluk çökmeye başladığı sırada Valilerden biri Gala'nın varolduğunu anladı. Gaia'nın Sayshell'e de, İmparatorluğa da bağlı olmadığını far- ketti. Gezegen her tarafla ilgisini kesmiş, bir gizlilik içinde yaşıyordu. Bu yüzden de bu dünya hakkında bir şey bilinmiyordu. Hoş. Şimdi de öyle ya! İmparatorluk Valisi Gaia'yı ele geçirmeye çalıştı. Neler olduğunu ayrıntılarıyla bilmiyoruz. Ama Vali yenildi ve gemilerinden ancak birkaçı geri dönebildi. Tabii Sayshell'liler Valinin yenilmesine sevindiler. Ve bu da bağımsızlığımızı ilan etmemize yol açtı. Sayshell Birliği, İmparatorlukla olan bağlarını kopardı. Bugün bile o bayramı kutluyoruz. Âdeta minnet yüzünden hemen hemen yüzyıl Gaia'yla ilgilenmedik. Ama sonunda güçlendik ve emperyalist bir yayılmanın hiç de fena bir şey olmadığını düşünmeye başladık. Ga- ia'yı neden ele

geçirmiyorduk? Gezegene bir filo yolladık ve o da yenildi. Ondan sonra arada sırada Gaia'yla ticaret yapmaya çalıştık. Ama bu bakımdan da başarılı olamadık. Gaia yalnız kalmak istiyordu. Başka dünyalarla bağlantı kurmaya, ticaret yapmaya hiçbir zaman kalkışmadı. Ayrıca hiçbir zaman komşularına düşmanca da davranmadı. Sonra..." Ouintesetz'in yüzünde alaylı bir ifade belirdi. "Siz Vakitlisiniz. Herhalde Katır'ı hatırlıyorsunuzdur..."

Trevize kızardı. Vakıf beş yüzyıllık tarihi boyunca bir kez yenilmişti. Katır tarafından. "Evet, biz Vakıflılar Katır'ı çok iyi hatırlıyoruz."

Ouintesetz, "Katır bir süre bir İmparatorluğu yönetti," dedi. "Bu, Vakfın kontrolündeki Federasyon kadar büyüktü. Ama Değişken bize ilişmedi. Sayshell'i ele geçirmeye kalkışmadı. Bu sektörden bir kez geçti. Onunla bir tarafsızlık ve dostluk anlaşması imzaladık. Katır bundan başka bir şey istemiyordu. Galakside fazla bir şey istemediği tek sistem bizdik.

Sonra Katır hastalandı ve Galaksiye yayılmasını sürdürmedi. Ölümü beklemeye başladı. Aslında hiç de mantıksız bir adam değildi. Gücünü mantıksızca kullanmıyor, kan dökmekten hoşlanmıyordu. Yönetimi insancıldı."

Trevize alay etti. "Ama sadece bir fatihti."

Ouintesetz, "Tıpkı sizin Vakıf gibi," dedi.

Buna bir cevap bulamayan genç adam öfkelendi. "Gaia konusunda anlatacağınız başka bir şey var mı?"

"Katır'ın bir sözünü anlatacağım. Katır'la Sayshell Birliğinin Başkanı Kallo arasındaki görüşmeler sırasında Değişken anlaşmayı cakalı bir tavırla imzaladı ve, 'Bu belgeye göre Gaia'ya bile tarafsızca davranacaksınız,' dedi. 'Bu bakımdan şanslısınız, Ben bile Gaia'ya yaklaşamam.' Bir tanığa göre Katır son sesini alçaltarak ekledi. 'Bunu bir daha yapamam.' Tanık gerçekten sözüne güvenilir bir adamdı."

"Yani?"

"Katır bir kez Sayshell'e geldi. Sözünü ettiğim o anlaşma imzalandığı zaman. Yani Değişken Galaksiyi fethe başladıktan sonra demek istiyorum. O halde Katır, Gaia'ya çok daha önce gitmişti."

"Ee?"

"Katır nerede doğmuştu?"

Trevize, "Bunu kimse bilmiyor," dedi.

"Sayshell'liler onun Gaia'da doğduğuna inanıyorlar."

"Sırf o sözü söylediği için mi?"

"Bir bakıma... Katır'ı yenmek imkânsızdı. Çünkü onda garip bir kafa gücü vardı. Gaia'yı da yenmek olanaksızdı."

"Gaia'yı şimdiye kadar yenememişler. Ama bu gezegeni yenmenin imkânsız olduğu anlamına gelmez ki."

"Katır bile Gaia'ya yaklaşmaktan çekiniyordu. Onun devriyle ilgili belgeleri inceleyin. Bakın bakalım Değişken, Sayshell Birliğinden başka hiçbir sisteme böyle iyi davranmış mı? Gaia'ya barışçı amaçlarla, sırf ticaret için giden kimseler bir daha geri dönmüyor. Bundan haberiniz var mı? Gaia konusunda bilgimizin neden bu kadar az olduğunu sanıyorsunuz?"

Trevize, "Batıl inançtan farksız bir şey bu," dedi.

"Buna istediğiniz adı takabilirsiniz. Katır zamanından beri Gaia düşüncesini kafamızdan sildik. O gezegenin de bizi düşünmesini istemiyoruz. Orada öyle bir dünya yokmuş gibi davranmak bize güven veriyor. Belki de Gaia'nın hiper-uzayda kaybolmasıyla ilgili efsaneyi gizlice hükümet çıkardı ve etrafa yaydı. Halkın bu adda gerçek bir dünya olduğunu unutacağını umuyorlardı."

"Yani sizce Gaia, Katırlarla dolu bir dünya, öyle mi?"

"Olabilir. Size, kendi iyiliğiniz için oraya gitmemenizi söyleyeceğim. Gaia'ya gittiğiniz takdirde bir daha geri dönemezsiniz. Vakıf Gaia'nın işlerine burnunu sokarsa, Katır'dan daha da budalaca davranıyor sayılır. Elçinize bunu söyleyin asıl."

Trevize, "Bana o koordinatları bulun," dedi. "O zaman dünyanızdan hemen ayrılacağım. Gaia'ya gidecek ve geri de döneceğim."

Ouintesetz mırıldandı. "Size o koordinatları bulacağım. Astronomi bölümü geceleri çalışıyor tabii. Mümkün olduğu takdirde bu isteğinizi

şimdi sağlamaya çalışacağım. Ama tekrar ediyorum. Gaia ya gitmeye kalkışmayın."

Trevize, "Oraya gideceğim," dedi.

Ouintesetz içini çekti. "Demek intihar etmek istiyorsunuz?"

ON DÖRT - İleri!

55

Janov Pelorat şafak zamanının ilk kurşuni ışığında gölgeli manzaraya pişmanlık ve kararsızlıkla baktı. "Burada yeterince kalamadık, Golan. Oysa Sayshell hoş ve ilgi çekici bir dünya. Bu gezegen konusunda daha fazla bilgi sahibi olmak isterim."

Trevize başını bilgisayardan kaldırarak alaylı alaylı güldü. "Benim bunu istemediğimi mi sanıyorsun? Gezegende üç kez yemek yedik. Her seferinde başka yemekler tattık. Hepsi çok nefisti. Diğer yemekleri de denemek istiyorum. Kadınlarla sadece bir an karşılaştık. İçlerinden bazıları çok çekiciydi."

Pelorat burun kıvırdı. "Ah, aziz dostum. Ayaklarına giydikleri o müzikli ayakkabılar. Birbirine zıt renklerden oluşan kılıklar. Ya kirpikleri? Onları far- kettin mi?"

"Her şeyi fark ettiğimden emin olabilirsin, Janov. İtiraz ettiklerinin hepsi de yüzeyde kalan şeyler. Yüzlerini yıkayabilirler. Uygun bir zamanda ayakkabılarını ve çok renkli elbiselerini de çıkarmaya razı olurlar."

Pelorat, "Sen öyle söylüyorsan öyledir," dedi. "Ama ben Arz konusunu daha fazla incelemek istiyordum. Şimdiye kadar öğrendiklerimiz birbirlerine karşıt şeyler. Biri radyasyondan söz etti, biri de robotlardan."

"Ama ikisi de Arz'ın ölmüş olduğunu söylediler."

Pelorat istemeye istemeye itiraf etti. "Doğru. Ama bu hikâyelerden biri doğru, diğeri yanlış olabilir. Ya da ikisi de uydurma. Bir konu esrara büründüğü zaman onu iyice araştırmak istemez misin, Golan?"

Trevize, "Tabii isterim," dedi. "Ama şimdiki sorunumuz Gaia. Bunu çözümledikten sonra Arz'a gideriz. Ya da buraya dönerek daha uzun bir

süre kalırız. Ama önce... Gaia!"

Pelorat başını salladı. "Evet. Ama Ouintesetz'in söyledikleri doğruysa o zaman Gaia'da ölüm bizi bekliyor demektir. Oraya gitmemiz doğru olacak mı?"

Trevize mırıldandı. "Ben de bunu kendi kendime soruyorum. Korkuyor musun, Janov?"

Tarihçi bir an duraksadıktan sonra açık açık, "Evet, çok korkuyorum," dedi.

Trevize arkasına yaslanarak ona baktı. "Senin bu tehlikeye atılman için bir neden yok, Janov. İstersen seni Sayshell'de bırakırım. Paranın yarısını da sana veririm. Bu yüzden sana kırılmam, eski dostum."

Pelorat gözlerini kırpıştırdı. Sonra da boğuk bir sesle, "Eski dost..." diye yineledi. "Biz tanışalı ne kadar oldu? Bir hafta mı? Ne garip değil mi? Gemiden inmeyeceğim. Korkuyorum ama seni yalnız bırakmayacağım."

Trevize kararsızca bir hareket yaptı, "Ama neden?"

"Şey... aslında sana güveniyorum, Golan. Sen her zaman ne yaptığını biliyorsun. Ben Trantor'a gitmek istiyordum. Oysa orada hiçbir şey olmayacaktı. Bunu anlıyorum şimdi. Sen Gaia'ya gitmemiz, için ısrar ettin. Gaia'nın Galaksinin sinir merkezi olduğu da anlaşılıyor. O gezegenle ilgili bazı olaylar oluyor. Sonra, dün gece... Ouintesetz'in ağzından laf almana hayran oldum."

"Demek bana güveniyorsun?"

Pelorat, "Evet," dedi. "Güveniyorum."

Trevize elini profesörün omzuna koydu. "Janov, yanılıyor olabilirim. Beni şimdiden bağışlar mısın? Başımıza bir felaket gelebilir."

Pelorat, "Ah aziz dostum," diye karşılık verdi. "Bunu neden söylüyorsun? Ben, kendim, seninle birlikte gitmeye karar verdim. Lütfen hemen hareket e- delim." Plastik bir kahve kabının sivri ucunu kopardı, delik uçtan hemen dumanlar tütmeye başladı. Pelorat sıcak kahveyi dikkatle yudumlamaya başladı.

Trevize güldü. "Bu kapları ustalıkla kullanmasını öğrendin. Artık tecrübeli bir uzaycı sayılabilirsin, Janov."

Tarihçi düşünceli bir tavırla başını sallayarak kahvesini içmeyi sürdürdü. "Ne zaman kalkıyoruz?"

Trevize bir kahkaha attı. "Bir mil yükseldik bile"

"Sahi mi? Ama radyo ışınına uyarak helezonlar çize çize yükselmemiz gerekmez miydi?"

"Gerekirdi ama bunu yapmadım. Çünkü kimse bizi durdurmayacak. Buraya gelmemizi istemiyorlardı ve gideceğimiz için seviniyorlar."

"Neden böyle söylüyorsun, Golan? Gala konusunu sadece Ouintesetz'le konuştuk. O da gezegene gitmememiz için yalvardı."

"İşit de inanma, Janov. Adam bizim Gaia'ya gitmemizi sağlamak için elinden geleni yaptı. Onun ağzından laf almama hayran olduğunu söyledin. Ama aslında bu hayranlığını hak etmedim. Ben hiçbir şey yapmasaydım, Ouintesetz bize yine de bilgi verecekti. Kulaklarımızı tıkasak bile..." Trevize bir an bilgisayarla bağlantı kurdu. Sonra yine profesöre döndü. "Bizi durdurmadılar. Yakınımızda hiçbir gemi yok... Şimdi, söyle Janov. Gaia konusunu nasıl öğrendin? Biz daha Terminus'tayken o gezegeni biliyordun. Bu adın Arz'ın bir türlü olduğunu da. Bütün bunları nereden duydun?"

Pelorat kaskatı kesildi. "Terminus'ta olsaydık, dosyalarımı araştırırdım. Her şeyi yanıma almadım."

Trevize sert bir tavırla, "Bu konuyu düşün," dedi. "Sayshelli'ler bu konuda pek sıkı ağızlılar. Gaia'dan hiç söz etmiyorlar. Hatta halkın uzayda böyle bir gezegen olmadığı inancını körüklüyorlar. Ah, evet, sana bir şey daha söyleyebilirim." Ellerini ustalıkla bilgisayarın terminallerine dayadı. "İşte bu bilgisayarın Galaksi haritası. Şimdi sana Sayshell'in gökyüzünü göstereceğim. Dün gece seyrettiğimiz göğü."

Oda karanlıklaştı ve ekranda yıldızlar belirdi.

Pelorat alçak sesle, "Sayshell'de gördüğümüz kadar güzel," diye mırıldandı.

"Hatta daha da güzel." Genç adamın sesinde sabırsızlık vardı. "Şimdi, dikkat et. Şunu tanıdın mı?"

"Tabii. Onlar Beş Kız Kardeşler! Ouintesetz'in bize gösterdiği beşgen çizen yıldızlar."

"Öyle. Peki, Gaia nerede?"

Pelorat gözlerini kırpıştırdı. Pentagonun ortasında sönük bir yıldız görülmüyordu. "Yerinde yok."

"Öyle, yerinde yok. Çünkü Gaia'nın yeri bilgisayarın bellek bankasına verilmedi. Yani büyük bir bilgi hazinesi olan Vakıflı Galaktoğraflar Gaia'yı bilmiyorlardı... Sayshell'liler o gezegenin varlığını gizli tutuyorlar, Gaia'lılarsa dünyalarını daha da gizlemeye çalışıyorlardı. Şimdi sorumu tekrarlayacağım. Çok bilgili kimselerin öğrenemediği bir şeyi nereden duydun? Gaia'yı nereden öğrendin?"

"Arz'la ilgili efsaneleri topluyordum. Otuz yıldan beri, sevgili Golan. Ama dosyalarım olmadan..."

"Şu işe bir yerden başlayalım, Janov. Gaia'dan söz edildiğini ilk on beş yıllık sürede mi öğrendin? Yoksa son on beş yıllık sürede mi?"

"Ah, bu kadar geniş tutacaksak... Son yarıda."

"Alanı daraltabilirsin. Bence sen Gaia'yı şu son birkaç yıl içerisinde öğrendin."

Pelorat düşündü. "Haklı olabilirsin. Tabii kesin bir şey söyleyemem ama... '95'de Ledbet Üniversitesinden Jimbor'a mektup yazdığım zaman Gaia'dan söz etmedim. Bu üç yıl önce oldu. Sanırım haklısın, Golan."

"Gaia adını nasıl öğrendin? Bir mektuptan mı? Bir kitaptan mı ya da tezden mi? Eski bir şarkıdan mı? Nasıl?"

Pelorat kollarını kavuşturarak derin derin düşünmeye başladı. Sonra, "Bir mektuptan," diye mırıldandı. "Ama bana başka bir şey sorma, çünkü ayrıntıları hatırlamıyorum, aziz dostum. Mektubun kimden geldiğini unutmuşum."

"Belki de mektubun altında bir imza yoktu. Böyle bir mektubu okumazlık eder miydin?"

"Hayır, sanmıyorum."

"İmzalı ya da imzasız, bu mektup nereden gelmişti? Hangi dünyadan?"

Pelorat omzunu silkti. "Hiçbir fikrim yok."

"Sayshell’den gelmiş olabilir mi?"

"Sana bilmediğimi söyledim."

"Bence o mektup sana Sayshell'den gönderildi.

"Bu sadece bir olasılık."

"öyle mi? Ouintesetz Beş Kız Kardeşin ortasındaki sönük yıldızı işaret eder etmez onun Gaia olduğuna hemen karar verdin. Nasıl oldu bu?"

"Çünkü bendeki Gaia’yla ilgili belgelerde gezegenden bu adla ender söz ediliyordu. Bazı deyimler kullanılıyordu. 'Beş Kızın Küçük Erkek Kardeşi' ya da 'Beşgenin Merkezi.’ Ouintesetz Beş Kız Kardeşi gösterdiği zaman aklıma o deyimler geldi."

"O yıldızların çizdiği beşgenin görece bir biçim olduğunu biliyorsun değil mi?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Trevize güldü. "Yer Köstebeği sende! Yıldızların gökyüzüne çakılı olduklarını mı sanıyorsun? O beşgen biçimi sadece Sayshell gezegeninden gözüküyor. Sayshell Sektöründe insanların yaşadığı seksen altı gezegen var. Gökyüzü bu dünyalardan başka türlü gözüküyor. Bakış açısı yüzünden o beş yıldız da bildiğin o biçimi çizmiyorlar. İşte onun için sana gelen mektubun Sayshell gezegeninden gönderilmiş olduğunu söyledim.

"Anlıyorum..."

"Şimdi... sence o efsane ne zaman yaratıldı?"

"Herhangi bir devirde olabilir. Herhalde İmparatorluk çağında. Çünkü bunda pek eski..."

"Yanılıyorsun, Janov. Beş Kız Kardeş, Sayshell gezegenine oldukça yakın. Zaten bu yüzden o kadar parlaklar. Bunlardan dördü hızla hareket ediyor. Hiçbiri de aynı sistemden değil. Yani değişik yönlere doğru gidiyorlar. Şimdi dikkat et. Haritayı zamanda ağır ağır geri götüreceğim." Ekrandaki beşgen, dört yıldız değişik yönlere kayarken biçim değiştirdi.

Beşinci yıldız ise hafifçe ilerledi. "Şuna bak, Janov. Bu beşgene benziyor mu?"

Pelorat, "Biraz çarpık," dedi .

"İşte yüz elli yıl önce Sayshell’den gökyüzü böyle görülüyordu. Onun için de o efsane son yüzyılda doğru. Hatta belki de şu son on yılda. Ve Sayshell'lilerin Gaia hakkında konuşmak istememelerine karşın, sen o dünyanın varlığını öğrendin." Trevize terminale dokununca gökyüzü haritası kayboldu. Genç adam dik dik profesöre bakıyordu.

Pelorat. "Aklım karıştı," diye içini çekti. "Ne oluyor?"

"Bunu sen bana söyle. Şimdi düşün! Seçim kampanyası sırasında bir konuşma yapıyordum. Kararsız seçmenleri etkileyebilmek için dramatik bir tavır takınarak, 'Ya İkinci Vakıf hâlâ varsa?" diye söze başladım. Ama o gün daha sonra, ya İkinci Vakıf gerçekten varsa, dedim, kendi kendime. Tarih kitapları okumaya başladım. Bir hafta sonra İkinci Vakfın varlığına inandım. Gerçek bir kanıt yoktu. Ama ben az bir bilgiyle gerçek sonuca erişme yeteneğim olduğunu düşündüm hep..." Trevize bir an durdu. "Ondan sonra olanlara bak. Sırdaş olarak bula bula Compor’u buldum ve hemen bana kalleşlik etti, Belediye Başkanı Branno da beni tutuklatarak Terminus'tan sürdü. Neden sürgün? Beni hapsedebilir ya da dilimi tutmam için tehditler savurabilirdi. Niçin kadın bana Galakside oradan oraya sıçrayabilen son model bir gemi verdi? Ve neden ille Arz’ı bulman için sana yardım etmemi istedi? Niçin ben Trantor'a gitmemizin bir işe yaramayacağına karar verdim? Neden senin başka bir yer bulabileceğinden eminim? Gerçekten sen de hemen esrarlı Gaia'dan söz ettin. Ve şimdi gezegen konusunda bilginin sana kaynağı gizli koşullar altında erişmiş olduğu anlaşılıyor... Sonunda Sayshell'e geldik ve ilk karşılaştığımız Compor oldu. O bize Arz’ın Siriüs Sektöründe olduğunu söyledi. Ama gezegenin ölmüş olduğunu ileri sürdü."

Pelorat, "Gördün mü?" diye atıldı. "Bütün koşulların bizi Gaia'ya sürüklediğini söylüyorsun. Ama Compor bizi başka yere gitmemiz için kandırmaya çalıştı."

"Ve ben ona güvenemediğim için kararlaştırdığımız gibi davranmakta ısrar ettim. Ama belki de Compor böyle yapacağımızı umuyordu.

Yerimizden kımıldamamamamız için bize başka bir sektöre gitmemizi söylemişti... Neyse... Devam edelim... Ouintesetz'e gittik. Çünkü bu ad sana tanıdık geldi. Oysa sonradan bana adamın hiçbir eserini okumadığını itiraf ettin. Öyleyse o adı neden tanıdık bulmuştun? Buna karşılık Ouintesetz senin bir yazını okumuş ve çok etkilenmişti. Bu olacak bir şey miydi? Sen, kendin de çalışmalarını pek yayınlamadığını söyledin. Sonra... bizi Ouintesetz'e götüren kız birden Gaia'dan söz ederek gezegenin hiper-uzayda olduğunu açıkladı. Sanki bu adı kafamıza iyice yerleştirmek istiyormuş gibi. Oysa Ouintesetz'e Gaia'dan söz ettiğimiz zaman bu konunun hiç açılmasını istemiyormuş gibi davrandı. Ama kendisine kabalık etmeme karşın bizi yanından kovmadı. Tersine bizi evine götürdü. Ve bahçede Beş Kız Kardeşi göstermek zahmetine de girdi. Neden? Bütün bunlar olmayacak bir rastlantı dizisi değil mi? İnanılacak gibi mi bu?"

"Bütün bunların anlamı ne o halde? Gaia'ya gitmemiz için bir oyun mu oynandı?"

"Evet."

"Oyunu oynayan kimler?"

Trevize, "Bu sorunun yanıtı belli değil mi?" dedi. "Kafaları kim etkileyebiliyor? Kim insanları şu ya da bu şekilde yönlendirerek onların istenilen tarafa doğru gitmelerini sağlıyor?"

"Bunun İkinci Vakfın işi olduğunu söyleyeceksin..."

"Bize Gaia hakkında ne söylendi? Gezegene ilişilemiyor. O dünyaya saldıran filolar yok oluyor. Gaia'ya gidenler bir daha geri dönmüyor. Katır bile gezegene yaklaşmaktan çekinmiş. Ve hatta Katır'ın o gezegende doğduğu bile sanılıyor. Bütün bunlardan Gaia'nın İkinci Vakıf olduğu sonucu çıkmıyor mu? Ve o örgütü bulmak benim asıl amacım!"

Pelorat başını salladı. "Ama bazı tarihçilere göre İkinci Vakıf sonunda Katır'ı durdurmuş. Katır o gruptan olabilir mi?"

"Belki de bir vatan hainiydi..."

"Ama İkinci Vakıf neden bizi amansızca merkezine doğru çekiyor?"

Trevize dalgın dalgın bakıyordu. "Şunu mantığa vuralım," diye mırıldandı. "İkinci Vakıf varlığının her zaman gizli kalmasını istedi. Herkes yüz yirmi yıl boyunca örgütün ortadan kalkmış olduğunu düşündü ve bu da

İkinci Vakıflıların işine geldi. Ama ben onların varlığından kuşkulandığım zaman bana bir şey yapmadılar. Beni susturmanın, hatta öldürmenin yolunu kolaylıkla bulabilirlerdi. Bunun için düşüncelerimi bilen Compor'dan da yararlanırlardı. Ama bir şey yapmadılar."

Pelorat, "Tutuklanmanı sağladılar," diye hatırlattı. "Böylece halk kuşkularını öğrenemedi."

"Ama halkın durumu öğrenmemesinin bir yararı olmadı ki. Branno düşüncelerimi biliyor ve hiç olmazsa haklı olup olmadığımı da düşünüyor. Yani İkinci Vakıf artık bize zarar vermekte çok geç kaldı. Branno Compor'a güvenemediği için ona verdiği gemiye de bir hiper-izleyici yerleştirdi. Onun için Belediye Başkanı Sayshell'de olduğumuzu biliyor. Ve gece sen uyurken, bilgisayarın Sayshell 'deki Vakıf Elçisine bir haber yollamasını sağladım. Ona Gaia'ya gideceğimizi bildirdim, hatta gezegenin koordinatlarını da verdim. Artık İkinci Vakıf bize bir şey yaparsa Branno olayı hemen araştıracak. Herhalde Vakfın bu ilgisi örgütün hiç işine gelmez."

"Çok güçlü olduklarına göre. Vakıftan korkmaları için bir neden var mı?"

Trevize, "Var tabii," diye bağırdı. "İkinci Vakıf gizleniyor, çünkü bazı bakımlardan zayıf. Bizim Vakıf teknoloji alanında Seldon'un bile tahmin edemediği bir hızla gelişti. Örgütün bizi usulca, sinsice kendi dünyasına doğru sürüklemeye çalışması da yine dikkati üzerine çekmeyi hiç istemediğini açıklıyor."

Pelorat, "Ama bunu neden yapıyorlar?" diye sordu. "Niçin bizi Galaksideki merkeze doğru sürükleyerek kendilerini tehlikeye atıyorlar?"

Trevize profesöre baktı, sonra da birden kızardı. "Janov, bu konuda bazı fikirlerim var. Bende hemen hiç bilgim olmadan doğru sonuca erişme yeteneği olduğunu söyledim. Şimdi de yanılmadığımdan eminim. Bende İkinci Vakfın istediği bir şey var. Varlıklarını tehlikeye atacak kadar istedikleri bir şey. Bunun ne olduğunu bilmiyorum ama öğrenmem gerekiyor. Bende olan güçlü bir şeyse, o zaman bunu doğru bulduğum bir biçimde kullanacağım." Omzunu silkti. "Hâlâ benimle gelmekte ısrar ediyor musun, eski dostum? Delinin biri olduğumun herhalde farkındasın..."

Pelorat, "Sana güvendiğimi söyledim," dedi. "Hâlâ da güveniyorum."

Trevize güldü, çok rahatlamıştı. "Harika! Çünkü bir ses bana senin de bu iş için gerekli olduğunu fısıldıyor. Eh, artık son sürat Gaia'ya gidebiliriz. İleri!"

56

Belediye Başkanı Harla Branno altmış ikisinden de yaşlı duruyordu o gün. Her zaman böyle olmazdı. Kadın içini çekti. Bu görev insanı bitkin düşürüyordu. Beş yıldan beri Belediye Başkanıydı. Ondan önce on iki yıl perde arkasındaki güç olarak Vakfı yönetmişti. Ama bütün bunlar yeterli değildi. Branno tarihte bir iz bırakmayı istiyordu. Belki bunu ona Golan Trevize, o düşüncesiz Encümen Üyesi ve Paratoner sağlayacaktı. Kadın düşünceli bir tavırla üç boyutlu haritaya baktı. Galaksinin üçte biri Vakıf Federasyonuna aitti. O ve Encümen insanların yaşadığı yedi milyondan fazla dünyayı yönetiyordu. Harla Branno, Galakside hiçbir gücün Birinci Vakfa karşı koyamayacağına inanmıştı. Hatta bunu ikinci Vakıf bile yapamazdı. Vakıf istediği an her tarafa modern gemilerden oluşan filolarını gönderir ve hemen ¡kinci İmparatorluğu kurabilirdi. Ama Seldon Planı hazırlanalı beri sadece beş yüzyıl geçmişti. Plana göre İkinci İmparatorluğun bin yıl sonra kurulması gerekiyordu. Tabii İkinci Vakıf da Planın geçerli olması için elinden geleni yapacaktı. Ama Paratoner Trevize belki ¡kinci Vakfın yıldırımlarını üzerine çekmeyi başarırdı. O zaman Branno da örgütün yerini öğrenebilirdi.

Belediye Başkanı etrafına bakındı. "Kodell nerede? Geç kalmasının zamanı mı?"

Aynı anda Kodell içeri girdi. Neşeyle gülümsüyordu. Yanık teni ve kır bıyığıyla her zamankinden çok, sevecen bir büyükbabaya benziyordu. Branno kendi kendine, büyükbabaya benziyor ama yaşlı değil, dedi. Benden sekiz yaş küçük. Yüzünde hiçbir gerginlik izi yok. On beş yıl Güvenlik Başkanı olarak çalışmanın hiç izi kalmıyor mu?

57

Kodell resmi bir tavırla Branno’yu selamladı. Belediye Başkanıyla görüşüleceği zaman böyle yapılması âdetti. Bu İndbur'ların, kötü saltanatından kalmış olan bir gelenekti. "Geç kaldığım için özür dilerim, Sayın Başkan. Ama Encümen uyuşukluktan kurtulmaya ve Üye Trevize'yi tutuklatmanız olayını düşünmeye başladı."

Belediye Başkanı hiçbir heyecan belirtisi göstermeden, "Ah," dedi. "Ayaklanacaklar mı?"

"Ne münasebet! Sadece biraz gürültü edecekler."

"Bırak etsinler. Böylece rahatlarlar. Ben de karşılarına çıkmamaya çalışırım." Branno bir an durdu. "Liono, Sayshell konusunda bilgi istiyorum."

Kodell güldü. "Ben ayaklı tarih kitabı değilim."

"Tarih beni ilgilendirmiyor. Ben gerçekleri öğrenmek istiyorum. Sayshell neden bağımsız? Birliğin etrafını sarmışız ama haritaya göre o bizim sadık bir müttefikimiz bile değil."

Kodell omzunu silkti. "Resmen öyle. Ama Sayshell bizi rahatsız etmiyor. Birlik tarafsız."

"Pekâlâ. Öyleyse bir de şuna bak." Branno bir düğmeye bastı. Harita değişti. "İşte şu Katır öldüğü sırada Değişkenin kurduğu İmparatorluk. Sayshell’e dikkat et. Çevresi Katır'ın yıldızlarıyla sarılı ama Birlik yine bağımsız. Katır’ın el atmadığı tek sistem o."

"Sayshell o günlerde de tarafsızmış."

"Katırın tarafsızlara saygısı olduğunu mu sanıyorsun? Sayshell’de ne var?"

Kodell, "Hiçbir bir şey yok," dedi. "Bana inanın, Sayın Başkan. Sayshell’i istediğimiz an ele geçirebiliriz."

"Öyle mi? Ama orası hâlâ bizim değil."

"Sayshell'i istememiz için bir neden yok ki?"

Branno koltuğunda arkasına yaslanarak Galaksi haritasını kararttı. "Bence artık Sayshell'i istiyoruz."

"Efendim?"

"Liono, o ahmak genci bir paratoner olarak uzaya gönderdim. İkinci Vakfın yıldırımlarım üzerine çekeceğini ve böylece düşmanımızın yerini öğreneceğimizi düşünüyordum. Trevize'nin Trantor'un yıkıntılarına koşacağını ve kitaplık kalmışsa oradaki eserleri karıştırarak Arz'ı bulmaya çalışacağını sanıyordum. Arz mistiklerin, insanların ortaya çıktıkları ilk gezegen olduğunu iddia ettikleri yer. Tabii İkinci Vakıf Trevize'nin Arz'ı aradığına inanmayacak ve onun neyin peşinde olduğunu anlamaya çalışacaktı. Ama o Trantor'a gitmedi. Doğru Sayshell'e koştu. Neden?"

"Bilmiyorum. Görevi gereği her şeyden kuşkulanması gereken bir tazının kusuruna bakmazsanız bir şey soracağım. Trevize'yle Pelorat'ın Sayshell'de olduklarını nereden biliyorsunuz? Compor'un böyle bir haber gönderdiğinin farkındayım. Ama Compor'a ne dereceye kadar güvenebiliriz?"

"Hiper-izleyici, Compor'un gemisinin Sayshell'e indiğini bildirdi."

"Ama Trevize'yle Pelorat'ın da o gezegene indiklerinden nasıl emin olabiliriz? Belki de Compor özel bir nedenle Sayshell'e gitti. Diğerlerinin de nerede olduklarını bilmiyor ya da buna aldırmıyor."

"Sayshell'deki elçimiz, Trevize'yle Pelorat'ın gemisinin o dünyaya indiğini haber verdi. Ayrıca Compor onlarla konuştuğunu bildirdi. Bundan başka Trevize'yle Pelorat'ın Sayshell Üniversitesine giderek adı sanı pek duyulmamış bir tarihçiyle konuştuklarını da öğrendik."

Kodell uysalca, "Ben bunların hiçbirini duymadım," dedi.

Branno burnunu çekti. "Seni ezip geçtiğimi düşünme. Bu işle ben kendim ilgileniyorum. Demin elçiden yeni bir haber aldım. Bizim Paratoner yine yola çıkmış. Sayshell'de iki gün kalmış, sonra gezegenden

ayrılmış. On parsek ötedeki bir yıldız sistemine doğru gidiyormuş. Elçiye gittiği yeri ve koordinatları da Dildirmiş."

"Compor’dan bunu destekleyecek bir haber aldınız mı?"

"Compor’un mesajı elçininkinden daha önce geldi. Ama o Trevize’nin nereye gittiğini henüz öğrenememiş. Herhalde peşine takılacak."

Kodell mırıldandı. "Nedenleri bilmiyoruz. Trevize neden Sayshell’e gitti? Niçin oradan ayrıldı?"

"Benim en ilgimi çeken soru şu: Nereye? Trevize nereye gidiyor?"

"Elçiye gideceği yeri ve koordinatları bildirmiş ya. Yani Trevize sizce elçiye yalan mı söyledi? Yoksa bizim elçi mi bir hikâye uydurdu?"

"Herkesin gerçeği söylediğini ve bir hata olmadığını düşünelim. Bir ad beni ilgilendiriyor, Trevize elçiye Gaia'ya gideceğini açıklamış. G-a-i-a’ya."

Kodell, "Gaia," diye yineledi. "Bu adı hiç duymadım."

"Öyle mi? Buna hiç şaşmadım." Branno biraz önce haritanın belirlediği yeri işaret etti. "Bu otuz milyondan fazla yıldızı gösteriyor. Ama Gaia haritada yok. Bazen bu haritalarda insanların yaşamadığı gezegenler gösterilmez. O halde Trevize neden bomboş bir gezegene gidiyor?"

"Merkez bilgisayarı denediniz mi?"

"Onun da Gaia’dan haberi yok."

Kodell istifini bozmadı. "Belki Trevize olmayacak bir şeyin peşinde, Sayın Başkan. Ya da yalan söyledi ve Gaia adında bir gezegen yok. Compor’u gördü ve onu peşine taktığımızı anladı. Bu yüzden izini kaybettirmeye çalışıyor."

"İzini nasıl kaybettirecek? Compor yine peşinden gidecek onun. Hayır, Liono. Ben başka bir şey düşünüyorum. Bu müthiş bir dert kaynağı olabilir. Şimdi beni dinle..." Branno bir an durdu. "Bu oda korunuyor. Kimse sözlerimizi duyamaz. İkimiz de rahatlıkla konuşabiliriz. Verilen bilgiye inanabilirsek... Gaia, Sayshell’den on parsek uzakta. Yani Sayshell

Birliğinden. Sayshell Birliği Galaksinin en iyi bilinen, en çok incelenmiş bölgelerinden biri. Ama Gaia öyle değil. Adını kimse bilmiyor, haritalarda da yok. Sonra Sayshell Birliği bağımsız. Katır zamanında da öyleymiş. Gaia'nın nasıl bir yer olduğunu bilmiyorum ama o dünyanın kendisini iyi koruduğu belli. Varlığının dışarı sızmasını engelliyor ve çevresindeki öteki dünyaları da koruyor. Yabancıların sistemi ele geçirmelerini engelliyor."

"Yani Gaia. İkinci Vakfın merkezi mi, Sayın Başkan? Bunu mu söylemek istiyorsunuz?"

"Ben Gaia'nın incelenmesi gerektiğini söylemek istiyorum."

"Ama bu varsayımınızın açıklayamadığı bir nokta var. Gaia, İkinci Vakıf diyelim. Örgüt durumun anlaşılmaması için yüzyıllar boyunca Sayshell Birliğini korumuş. Ama şimdi durum böyle mi? Trevize'yle Pelorat emrinize uymadılar. Trantor yerine kalkıp Sayshell'e gittiler. Şimdi de Gaia'ya doğru yola çıktılar, üstelik şimdi siz de bu dünyanın adını duydunuz. İkinci Vakıf bütün bunları neden engellemedi?"

Belediye Başkanı kır saçlı başını eğdi. "Bence Üye Trevize her şeyi altüst etti. Yaptığı ya da şu anda yapmakta olduğu bir şey yüzünden Seldon Planı tehlikeye girdi. Bunun ne olduğunu öğrenmeliyiz! Oraya gitmemiz gerekiyor."

Kodell ilk kez ciddileşti. "Kendi başınıza karar vermeyin. Sayın Başkan. İyice düşünmeden harekete geçemeyiz."

"Benim aptal olduğumu mu sanıyorsun, Liono? Ben savaşmaya gitmiyorum. Gaia'ya öncü güçler indirecek de değilim. Orada olmak istiyorum. Ya da Gaia'nın yakınında! Liono, lütfen Sayshell yakınında kaç savaş gemimiz olduğunu öğren. Savaş Bürosuyla uzun uzun konuşacak halde değilim. Onlara harekete olağan bir manevra havası verip veremeyeceğimizi sor. Gemilerin Sayshell Sektörüne yıldızlararası bir olaya yol açmadan olabildiğince yaklaşmalarını istiyorum. Gerekirse saldırıya geçebilmeliyim."

"İkinci Vakfa mı saldıracaksınız?"

Branno'nun gözlerinde bir savaş parıltısı belirdi. "Dostum, hiçbir şey, hiç kimse kusursuz olamaz. Hari Seldon bile. O zamanın adamıydı bir

bakıma. Ölmekte olan İmparatorluğun son günlerinde yetişmiş bir matematikçi. O sırada teknoloji can çekişiyordu. Seldon bu yüzden Planını yaparken teknik ilerlemeyi hesaba katmadı."

"Gaia da ilerlemiş olabilir."

"Her tarafla ilişkisini kesmiş olan o dünya mı? Yapma canım! Vakıf Federasyonunda milyarlarca insan yaşıyor. Onların arasından teknolojiye katkıda bulunan sürüyle kişi çıkıyor. Buna kıyasla yalnız bir dünya tek başına hiçbir şey yapamaz. Gemilerim ilerleyecekler. Ben de orada olacağım."

"Efendim?"

"Ben de gemilerle birlikte Sayshell sınırlarına gideceğim. Durumu kendi gözlerimle görmek istiyorum."

Kodell'in ağzı bir karış açık kaldı. "Ama Sayın Başkan... bu akıllıca bir şey olmaz."

Branno, "Olsun olmasın," diye bağırdı. "Bunu yapacağım. Hem de elimden geldiğince çabuk. Beni caydırmaya çalışma, Liono. Yoksa eski dostluğumuzu hemen siler ve seni de mahvederim. Bunu yapabilirim."

Kodell başını salladı. "Yapabileceğinizi biliyorum, Sayın Başkan. Ama karar vermeden Seldon Planının gücünü düşünmenizi söyleyebilir miyim? Sizinki bir intihar olabilir."

"Bu bakımdan hiçbir korkum yok, Liono. Plan, tahmin edemediği bir Değişken, bir Katır yüzünden yanıldı. Bu, Planın tahmin edemediği başka şeyler olabileceğini de göstermez mi?"

Kodell içini çekti. "Madem kararlısınız sizi elimden geldiği kadar ve bütün sadakatimle destekleyeceğim."

"İyi. Artık Gaia'ya gidebiliriz. İleri!"

ON BEŞ - Gaia

58

Sura Novi küçük ve eski model geminin kontrol kabinine girdi. Alçak sesle, "Efendim..." dedi. Duştan çıkmış olduğu anlaşılıyordu. Bornoza utançla, sıkıca sarılmıştı.

Gendibal bilgisayardan başını kaldırdı. "Evet, Novi?"

"Seni rahatsız ettiğim için üzgünüm ama elbisemi kaybettim."

"Elbiseni mi kaybettin?" Gendibal bir an kıza hoş gözlerle baktı. Sonra üzüntüyle ayağa fırladı. "Novi, unuttum. Elbiselerin temizleme dolabında. Yıkandılar, kurudular, katlandılar. Onları dolaptan çıkarmam gerekirdi. Bu olay sona erdiği zaman çok giysin olmasını sağlayacağım. Yola telaşla çıktık ve sana giysiler gerekeceğini düşünemedim... Şimdi gidip elbiselerini alayım mı?"

"Ah, hayır, efendim. Bu iş sana düşmez. Ben temizleme dolabının nerede olduğunu biliyorum."

Gendibal, Novi'yi daha sonra gördüğü zaman kız giyinmiş, saçlarını da güzelce taramıştı. Ama çok utanmış olduğu da belliydi. "Uygunsuz davrandığım için çok utanıyorum, efendim. Elbiselerimi kendim bulmalıydım."

Gendibal, "Önemli değil," dedi. "Bakıyorum Galaksi dilini gün geçtikçe daha iyi konuşuyorsun. Bu olay sona erdiği zaman sana üniversitede, yani âlimlerin arasında bir yer bulacağız."

"Bu olay ne zaman sona erecek?"

Gendibal başını salladı. "Hiç bilmiyorum... Şu ara bir yere olabildiğince çabuk erişmem gerekiyor."

"Neden? Tehlike olduğu için mi, efendim?"

"Tehlike olduğunu nereden çıkardın, Novi?"

"Bazen farkında olmadan sana bakıyorum. Korkmuyorsun ama... endişeli gibi bir halin oluyor. Sanki, bu müthiş durumda şimdi ne yapmam gerekiyor, diye düşünüyorsun."

Gendibal şaşırdı. "Bütün bunları yüzümden mi anlıyorsun? Üniversitede düşüncelerimin yüzümden anlaşılmaması için çok dikkatli davranırım. Ama gemide seninle yalnız olduğum için gevşeyebileceğimi düşündüm. Çok anlayışlısın. Bundan sonra dikkatli davranmam gerekecek."

"Bir tehlike mi var?"

"Bir sorun var, Novi. Sayshell'e vardığım zaman neyle karşılaşacağımı bilmiyorum. Ama bazı zorluklar çıkabilir."

"Bu tehlike demek değil mi?"

"Hayır. Duruma hâkim olacağımdan eminim. Çünkü ben bir âlimim. Âlimlerin de en üstünü. Galakside başa çıkamayacağım hiçbir şey yok."

Novi'nin yüzünde ıstıraba benzeyen bir ifade belirdi. "Seni kızdırmak istemiyorum, efendim. Ama Rufirant'la karşılaştığın o gün tehlikedeydin. Ve Rufirant sadece Ülge'li bir çiftçiydi. Şimdi seni neyin beklediğini bilmiyorum. Sen de öyle."

Gendibal üzüldü. "Korkuyor musun, Novi?"

"Kendim için değil, efendim. Senin için korkuyorum."

Gendibal bir an düşündü. Sonra Novi'nin oldukça kaba elini avuçlarının arasına alarak, "Novi, hiçbir şeyden korkmamalısın," dedi. "Yüzümden tehlikeli bir durum olabileceğini anlıyorsun. Sanki kafamdan geçenleri okuyormuşsun gibi."

"Evet?.."

"Ben düşünceleri senden çok daha iyi okuyabiliyorum. İşte âlimlere bu öğretilir. Ve ben iyi bir âlimim."

Novi'nin gözleri irileşti. Kız elini genç adamın avuçlarının arasından çekti hemen. "Düşüncelerimi, okuyabiliyor musun?"

Gendibal telaşla bir parmağını kaldırdı. "Hayır, Novi, okumuyorum. Bunu ancak gerektiği zaman yapacağım." Bir an durdu, sonra da ekledi. "İnsanların düşüncelerini de değiştirebiliyorum. Onların canını yakabiliyorum. Ben..."

Novi başını sallıyordu. "Bunları nasıl başarabiliyorsun, efendim? Rufirant..."

Gendibal aksileşti. "Rufirant’ı unut. Onu bir anda durdurabilir, yere devirirdim. Bütün Ülge’lileri..." Birden sustu. Övünüyor, bu Ülge'li kızı etkilemeye çalışıyordu.

Novi ise hâlâ başını sallıyordu. "Korkularımı gidermeye çalışıyorsun, efendim. Ama ben sadece senin için korkuyorum. Onun için endişelenme. Ulu bir âlim olduğunu ve bu geminin uzayda uçmasını sağladığını biliyorum. Anlayamadığım makineleri kullanabiliyorsun. Ama dediğin gibi bir gücün olamaz. Çünkü tehlikede olmana karşın Rufirant'a söylediklerinin hiçbirini yapmadın."

Gendibal dudaklarını birbirine bastırdı. Bu konuyu burada kapatmalıyım, diye düşündü. Madem kız kendisi için korkmadığını söylüyor... Ama benim övünme meraklısı, zayıf bir erkek olduğunu sanmasını da istemiyorum. Sonra, "Rufirant'a bir şey yapmadım," dedi. "Çünkü yapmak istemedim. Biz âlimler, Ülge'lilere zarar vermek istemeyiz. Çünkü sizin dünyanızda konuğuz. Anlıyor musun?"

"Sizler bizim efendilerimizsiniz. Biz her zaman böyle diyoruz."

Gendibal bir an konuyu unuttu. "O halde Rufirant bana neden saldırdı?"

Kız, "Bunu bilmiyorum," dedi. "O da bilmiyordu sanırım. Herhalde çıldırmıştı."

Gendibal homurdandı. "Her neyse, biz Ülge’lilere zarar vermeyiz. Rufirant'ı durdurmak, ona zarar vermek zorunda kalsaydım, diğer âlimler hakkımda iyi şeyler düşünmezlerdi. Ama sonunda ağır yaralanmamak için onu etkileyecektim."

Novi’nin boynu büküldü. "O halde yardımına koşmama hiç gerek yoktu."

Gendibal, "Tam gerektiği gibi yaptın," diye cevap verdi. "Ona zarar vermek istemiyordum."

Novi mutlulukla gülümsedi. "Artık bana neden o kadar iyi davrandığım anlıyorum."

Gendibal biraz şaşaladı. "Sana minnet duydum tabii. Ama şimdi önemli olan şu: Tehlike yok. Sıradan insanlardan oluşan bir sürüyle kolaylıkla başa çıkabilirim. Bunu her bilgin yapar. Özellikle önemli olanları. Ve ben bilginlerin en üstünüyüm. Galakside hiç kimse bana karşı koyamaz."

"Öyle dediğine göre, öyle olmalı, efendim. Ama düşünceleri sadece bizim âlimlerimiz mi okuyabiliyorlar? Başka yerlerde de bilginler yok mu? Onlar size karşı koyamazlar mı?"

Gendibal şaşırdı. Bu kızın anlayış gücü müthişti.

Genç adam yalan söylemesi gerektiğini biliyordu "Öyle hiç kimse yok."

"Ya varsa?"

"Onlar benim kadar güçlü olamazlar."

"Ya sen farkına varmadan saldırırlarsa?"

"Bunu yapamazlar. Yabancı bir bilgin yaklaştığı takdirde bunu hemen anlarım. Hem de o daha bana zarar veremeden."

Novi’nin gözleri gururla parladı. "Onlardan çok üstün olduğun için mi?"

Gendibal dayanamadı. "Hayır, Novi. Tabii aslında onlardan çok üstünüm. Ama yanımda olman beni güçlendiriyor."

"Ben mi?"

"Evet, Novi, bunu fark etmedin mi?"

Kız şaşkın şaşkın, "Hayır, efendim," dedi "Ben ne yapabilirim ki?"

Gendibal, "Bu senin kafanla ilgili," diye açıkladı ve hemen elini kaldırdı. "Düşüncelerini okumuyorum Sadece beyninin çevresini görüyorum. Bu çok düzgün."

Novi elini alnına götürdü. "Cahil olduğum için mi, efendim? Aptal olduğum için mi?"

"Hayır, hayatım." Gendibal kıza nasıl hitap ettiğinin farkında değildi. "Çok dürüstsün, safsın, yalan söylemiyorsun. İyi kalplisin. Başka âlimler kafalarımıza dokunmaya kalktıkları an düzgün beyninde hemen belli olacak bu. Onlar daha benim kafama dokunamadan bunu fark edeceğim. Böylece onları yenmek için zaman bulacağım."

Uzun bir sessizlik oldu. Gendibal, Novi'nin gözlerinde sadece mutluluk değil, sevinç ve gurur olduğunu da anladı. Kız usulca, "Beni bu yüzden mı yanına aldın?" diye sordu.

Gendibal başını salladı. "Evet. En önemli neden buydu."

Novi. "Sana elimden geldiği kadar yardım etmeliyim, efendim," diye fısıldadı. "Bunu nasıl yapacağım?"

"Sakin ol. Korkma. Ve... olduğun gibi kal."

Novi, "Olduğum gibi kalacağım," dedi. "Rufirant olayında olduğu gibi tehlikeyle senin arana gireceğim." Kabinden çıktı. Genç adam onun arkasından bakıyordu.

Ne garip... Novi'nin başlangıçta fark etmediğim birçok niteliği var. Onun kadar basit bir yaratık nasıl böyle karmaşık olabiliyor? Beyninin düzgün yüzeyinin altında müthiş bir zekâ, anlayış ve cesaret gizli. İnsan bir kızdan başka ne isteyebilir?.. Ansızın bir Konuşmacı, hatta İkinci Vakıflı bile olmayan Sura Novi'nin yaklaşan olaylarda çok önemli bir rol oynayacağını sezdi. Onun yanında savaşacaktı kız. Ama Gendibal onları neyin beklediğini kesinlikle bilmiyordu hâlâ.

59

Trevize mırıldandı.. "Bir tek sıçrama ve... işte!"

Pelorat genç adamın omzundan ekrana baktı. "Gaia mı bu?"

Trevize, "Gaia'nın güneşi," dedi. "Aklımızın karışmaması için buna 'Gaia-G' adını verelim."

"Gaia nerede o halde?"

"Gezegeni daha göremeyiz. Gezegenleri güneşler gibi kolaylıkla seçemezsin. Gaia-G'den de yüz mikro-parsek uzaktayız. Güneşe gözlerini dikme öyle. Uzakta olsa bile yine de göze zarar verecek kadar parlak. Gözlemlerim sona erince filtreyi çalıştıracağım."

"Golan, yüz mikro-parsekin ne olduğunu bir mitoloji uzmanının anlayacağı bir biçimde açıklar mısın?"

"Üç milyar kilometre. Terminus'la kendi güneşimiz arasındaki uzaklığın yirmi katı. Oldu mu?"

"Oldu. Ama ona daha fazla yaklaşmamız gerekmiyor mu?"

"Hayır." Trevize hayretle başım kaldırdı. "Hemen olmaz. Gaia hakkında öğrendiklerimizden sonra acele etmemeliyiz. Cesur olmak başka, çılgınca davranmak başka. Önce çevremize bir bakınalım."

"Ne bakacağız, Golan? Gaia'yı göremeyeceğimizi söyledin ya."

"Gözlerimizle göremeyiz. Ama teleskoplarımız var. Hızlı bir analiz için de olağanüstü bir bilgisayarımız. Önce Gaia-G'yi inceleyebiliriz. Endişelenme, Janov." Trevize bir baba tavrıyla tarihçinin omzuna vurdu. Kısa bir süre sonra da ekledi. "Gaia-G tek güneş. Derecesi G4. Yani bu güneşin insanların yaşayabileceği bir gezegeni olabilir. Bu da iyi. Yoksa hemen dönüp buradan uzaklaşırdık. Gaia-G bir gezegenler sisteminin merkezi. Bunlardan ikisi gözüküyor. Gazlardan oluşan dev gibi iki küre. Tabii merkeze yakın olan yörüngeleri göremiyorum. İnsanların yaşayabilecekleri gezegenler kaya ve madenden oluşur. Güneşe de daha

yakındır bunlar. Gezegenleri bu yüzden buradan kolay kolay göremeyiz. Gaia-G’nin çevresindeki dört mikro-parseklik alanı incelemek için sisteme daha yaklaşmamız gerekiyor."

"Ben hazırım."

"Ben değilim. Sıçramayı yarın yaparız."

"Neden yarın?"

"Neden olmasın? Onlara gelip bizi yakalamaları için bir günlük süre tanıyorum. Kaçmamız için de. Belki onları yaklaşırken görür ve hallerini beğenmeyiz."

60

Trevize ihtiyatla ve ağır ağır çalıştı. Gün boyunca bilgisayara Gaia'ya yaklaşmak için birkaç rota çizdirdi. Bunlardan birini seçmesi gerekiyordu. Elinde fazla bir bilgi olmadığı için sezgilerine güvenmekten başka çaresi yoktu. Ama nedense emin olamıyordu.

Sonunda sıçrama için talimat verdi. "Böylece bölgeyi daha iyi görebileceğiz. Gezegenlerin yörüngelerinde ilerlemelerini de. Belki bu tarafı kontrol altında tutmuyorlardır."

Artık Gaia-G'ye en yakındaki dev gaz küresi kadar sokulmuşlardı. Güneşle aralarında yarım milyar kilometre kadar bir uzaklık vardı. Trevize, Pelorat'ın görebilmesi için ekrandaki görüntüyü iyice büyüttü. Gezegenin görünüşü gerçekten görkemliydi.

Trevize, "Uyduları var," diye açıkladı, "Ama gezegen Gaia-G'den uzak olduğu için bu uydularda canlılar bulunamaz. Orada insan olmadığı belli."

"Nereden biliyorsun?"

"Hiçbir radyo dalgası almıyoruz. Ama tabii orada bir bilim istasyonu olabilir. Belki bilginler radyo dalgalarını örtmüşler, belki de gazdan oluşan dev küre aradığımızı bulmamızı engelleyecek dalgalar yayınlıyor. Ama radyo alıcımız çok güçlü, bilgisayarımızsa inanılmayacak kadar üstün. Onun için o uydularda insanların bulunduğunu pek sanmıyorum."

"Yani bu Gaia olmadığı anlamına mı geliyor?"

"Hayır. Şu anlama geliyor: Belki Gaia var ama insanlar bu uydulara yerleşmek zahmetine katlanmamışlar."

"Gaia var mı?"

"Sabırlı ol, Janov, sabırlı ol." Trevize sanki sabrı sonsuzmuş gibi bir tavırla gökyüzünü inceliyordu. "Üzerimize saldırmamaları bir bakıma

umudumu kırıyor. İddia edilen yetenekleri olsaydı, herhalde şimdiye kadar bize de bir tepki gösterirlerdi."

Pelorat sıkıntıyla içini çekti. "Belki de bu sadece bir hayal."

Trevize ona takıldı. "Efsane de, daha iyi, Janov. O zaman bu senin uzmanlık alanına girer. Ama yine de ekosferde ilerleyen bir gezegen var. Yani o dünyada insanlar yaşıyor olabilir. Onu en aşağı bir gün incelemeliyim."

"Neden?"

"Bir kere orada insanların yaşayıp yaşamadığını anlamak istiyorum. Ama yörüngesi düzensiz olabilir. Yani bazen güneşine fazla yaklaşabilir. Ya da çok uzaklaşabilir. Veya ikisi birden olur. Bunu hesaplamamız gerekli."

61

Yeni bir gün...

Trevize sonunda, "Gezegenin yörüngesi hemen hemen daire biçimi," diye açıkladı. "Yani insanların bu dünyada yaşayabilmeleri olasılığı artıyor. Ama hâlâ bizi yakalamaya gelmediler. O gezegene daha yakından bakmaya çalışmalıyız." Ekranı işaret etti "Artık dünyayı çıplak gözle görebiliyorsun. Bak, şurada. Gezegen kendi ekseni etrafında yirmi iki Galaksi saatinde dönüyor. Ekseni on iki derece eğri. Yani kitaplara konulacak bir örnek bu. İnsanların yaşayabileceği, canlıların bulunduğu bir dünya örneği."

"Nereden biliyorsun?"

"Atmosferinde bol miktarda serbest oksijen var. Sağlam bir bitki örtüsü olmadıkça bunu elde edemezsin."

"Ya zeki canlılar?"

"Bu radyo dalgalarının analizine bağlı. Tabii bu zeki canlılar teknolojiden vazgeçmiş olabilirler. Ama Katır'ı ürküten bir gezegende kırların ortasında yaşayan bir avuç insan kalmış olamaz."

Pelorat sordu. "Gezegenin uydusu var mı?"

Trevize kayıtsızca, "Evet, var," diye cevap verdi.

Profesör birden heyecanlandı. "Büyüklüğü?"

"Kesin bir şey söyleyemem. Ama çapı yüz kilometre var sanırım."

Pelorat üzüldü. "Ah... Keşke küfretmesini bilseydim, aziz dostum. Ama bu..."

"Yani dünyanın dev gibi bir uydusu bulunsaydı, onun Arz olduğunu düşünebilirdik. Öyle değil mi?"

"Evet ama onun Arz olmadığı anlaşılıyor."

"Yanılmıyorsam Arz'ı Galaksinin bu bölümünde bulamayız. Onu Siriüs Sektöründe aramamız gerekir. Janov... gerçekten çok üzüldüm!"

"Eh, ne yapalım..."

"Dinle, biraz bekler, sonra tehlikeyi göze alarak kısa bir sıçrama daha yaparız. Zeki canlıların izlerini göremezsek, o zaman gezegene güvenle inebiliriz. Ama o zaman da bu dünyaya inmek için bir neden kalmaz. Öyle değil mi?"

62

Kısa sıçramadan sonra Trevize hayretle, "Tamam, Janov," diye bağırdı. "Bu gerçekten Gaia! Hiç olmazsa teknoloji bakımından ileri bir dünya."

"Bunu radyo dalgalarından mı anladın?"

"Daha iyisi var. Gezegenin çevresinde bir uzay istasyonu dolaşıyor. Şunu görüyor musun?"

Ekrandaki cisim Pelorat'a pek de ilginç gelmedi. Ama Trevize, "Yapay, madeni ve bir radyo kaynağı," diye açıkladı.

"Şimdi ne yapacağız?"

"Bir süre hiçbir şey yapmayacağız. Teknolojileri ileri olduğuna göre bizi fark ettikleri kesin. Bir süre bir şey yapmadıkları takdirde onlara bir radyo mesajı yollayacağım. Karşılık vermezlerse Gaia'ya usul usul biraz yaklaşacağım."

"Ya bir şey yaparlarsa?"

"Bu 'şey' hoşuma gitmediği takdirde kaçacağım. Onlarda bu gemi gibi kolaylıkla sıçramalar yapan bir taşıt olduğunu sanmıyorum."

"Ama Golan, hemen korkuya kapılmamalıyız."

"Janov, her ne pahasına olursa olsun Arz konusunda bilgi edinmek istediğini biliyorum. Ama bu saplantını paylaşmadığımı unutma. Bu gemide silah yok. Aşağıdaki insanlarsa yüzyıllardan beri hiçbir yerle bağlantı kurmamışlar. Ya Vakfı duymamışlarsa? Bu isme gereken saygıyı göstermezlerse? Ya da bu gezegen İkinci Vakfın merkeziyse? Bize kızarlarsa, ellerine düştüğümüz takdirde bir daha eskisi gibi olamayız Kafanın temizlenmesi ve artık bir mitoloji uzmanı olmadığını, efsaneler konusunda hiçbir şey bilmediğini fark etmek hoşuna gider mi?"

Pelorat’ın yüzünde çok ciddi bir ifade belirdi. "Böyle söylediğin zaman... Peki, buradan kaçmamız gerekirse ne yaparız?"

"Basit, Terminus’a dönerek bu durumu açıklarız. Ya da o ihtiyar cadının izin verdiği kadar Terminus'a yaklaşırız. Belki ondan sonra tekrar Gaia’ya geliriz. Ama hızla. Ancak silahlarla donanmış bir gemiyle ya da bir filoyla. Belki o zaman durum değişir."

63

Beklediler. Bu olağan bir durum halini aldı. Gaia yakınlarında beklediklerі süre, Terminus'tan Sayshell'e yaptıkları yolculuktan daha uzun sürdü. Trevize bilgisayarı otomatik alarma bağladıktan sonra koltuğunda kestirmeye başladı. Onun için de alarm zilleri çalmaya başladığında irkilerek uyandı, Pelorat da yine telaşla genç adamın kamarasına koştu. Ziller çaldığı sırada tıraş olduğu anlaşılıyordu.

Profesör, "Bir mesaj mı geldi?" diye sordu.

Trevize heyecanla, "Hayır," dedi. "Hareket ettik."

"Hareket mi ettik? Nereye gidiyoruz?"

"Uzay istasyonuna doğru."

"Neden?"

"Bilmiyorum. Motorlar çalışıyor ve bilgisayar bana cevap vermiyor. Ama ilerliyoruz, Janov, bizi yakaladılar. Gaia'ya haddinden fazla yaklaşmış olduğumuz anlaşılıyor."

ON ALTI - Buluşma

64

Stor Gendibal sonunda ekranda Compor'un gemisini gördüğü zaman ona inanılmayacak kadar uzun bir yolculuk sona ermiş gibi geldi. Ama tabii aslında bu son değil, henüz başlangıçtı.

Novi âdeta huşuyla, "O da bir uzay gemisi mi, efendim?" diye sordu.

"Öyle, Novi. Erişmeye çalıştığımız gemi. O bundan hem daha geniş, hem de daha üstün. Öyle hızlı gidiyor ki, bizden kaçsaydı onu yakalayamazdık."

Sura Novi çok şaşırmış gibiydi. "Efendilerin gemilerinden daha mı hızlı?"

Gendibal omzunu silkti. "Dediğin gibi, ben bir efendi olabilirim ama her konuda uzman olduğumu da söyleyemem. Biz bilginlerin böyle gemileri yok. O gemilerin sahiplerinin maddi olanakları da."

"Ama neden âlimlerin böyle şeyleri yok, efendim?"

"Çünkü biz daha önemli alanlarda ustayız. Diğerlerinin maddi üstünlükleri hiç önemli değil."

Novi kaşlarını çatarak düşündü. "Ama bir efendinin yetişemeyeceği kadar hızla gitmek önemsiz bir şey olamaz. Böyle şeyleri olan bu adamlar da kim?"

Bu sözler Gendibal'i eğlendirdi. "Kendilerinden 'Vakıf' diye söz ediyorlar. Bu adı hiç duydun mu?"

Novi düşünceli düşünceli başını salladı. "Hayır,, hiç duymadım, efendim. Öğretmen bana okumasını öğrettiği zaman daha başka birçok dünya olduğunu söyledi. Onların adlarını da açıkladı. Ülge'mizin asıl adının Trantor olduğunu ve bir zamanlar orasının bütün dünyaları yönettiğini anlattı." Gendibal'e çekingenlikle karışık bir neşeyle baktı.

"Artık bunlara inanmıyorum. Küçük bir kızken hepsine inanırdım. Ama büyüdükçe bunların çoğunun doğru olmadığını anladım. Şimdi pek azına inanıyorum. Bazen öğretmenler bile olmayacak şeyler söylüyorlar."

"Ama öğretmenin bu hikâyesi doğru, Novi. Trantor gerçekten de bir zamanlar bütün Galaksiyi yönetirdi. Ama artık ileride bütün dünyaları Vakıflılar yönetecek. Onlar gitgide güçleniyorlar."

"Bütün dünyaları mı yönetecekler, efendim?"

"Hemen değil. Beş yüzyıl sonra."

"Efendileri de mi yönetecekler?"

"Hayır, hayır. Sadece dünyaları. Biz de Vakıfları yöneteceğiz. Hem onların, hem de evrenin güveni için."

Novi’nin kaşları çatılmıştı yine. "Bu Vakıflıların böyle güçlü gemileri çok mu?"

"Öyle sanırım, Novi."

"Başka... şeyleri de var mı?"

"Çok güçlü silahları var."

"Öyleyse Vakıflılar şimdiden bütün dünyaları ele geçiremezler mi, efendim?"

"Hayır, yapamazlar. Henüz zamanı değil."

"Ama neden? Efendiler onları durdururlar mı?"

"Buna gerek yok ki, Novi. Biz bir şey yapmasak bile yine de bütün dünyaları ele geçiremezler."

"Ama onlara kim engel olabilir?"

Gendibal, "Anlayacağın, vaktiyle çok akıllı bir adam..." diye söze başladıysa da durakladı. Gülümseyerek hafifçe başını salladı. "Bunu anlatmak çok zor, Novi. Belki bu konuyu daha sonra konuşuruz. Belki de biz Trantor'a dönmeden önce ben açıklamadan her şeyi anlayacaksın. Olacakları gördüğün zaman."

"Ne olacak ki, efendim?"

"Bundan emin değilim, Novi. Ama her şeyin yolunda gideceğini biliyorum." Gendibal, Compor’la bağlantı kurmak için dönerken içinden bir ses, öyle olduğunu umarım, diye ekledi. Gendibal o zaman kendi kendine çok kızdı. Kendisini güçsüzleştiren bu budalaca düşüncenin nedenini biliyordu. Compor’un gemisinin temsil ettiği Vakfın dev gücü ve Novi’nin tekneye karşı duyduğu apaçık hayranlıktı bu. Budalalık! Olayları yönlendirme gücüyle maddi bir gücü nasıl kıyaslayabildim? Konuşmacılar kuşaklar boyunca İkinci Vakıflıları buna karşı uyarmışlardı. Gendibal’in hâlâ maddi gücün çekiciliğini hissetmesi inanılacak gibi değildi.

65

Munn Li Compor nasıl davranması gerektiğini bilmiyordu. Hayatı boyunca Konuşmacılarla zaman zaman bağlantı kurmuştu ama işte o kadar. İkinci Vakıf bu bakımdan Birincisinden çok ilerideydi. Kafa gücüyle uzaklıkları aşarak birbirleriyle bağlantı kurabiliyorlardı. Compor zaman zaman oynadığı rolü düşünerek seviniyordu. Küçük bir grubun üyesiydi, ama bu örgüt öylesine güçlüydü ki. Kimsenin onun varlığından haberi yoktu. Compor'un karısının bile. Kadın kocasının gizli bir yaşamı olduğunu bilmiyordu. Ve bütün yönetim Konuşmacıların elindeydi. Stor Gendibal de onlardan biriydi. Belki de ileride Birinci Konuşmacı olacaktı. O zaman İmparatorluktan daha güçlü bir devletin, bir İmparatordan daha kuvvetli lideri sayılacaktı. Ama Compor, Gendibal'ın teknesine bakarken uğradığı düş kırıklığını gizlemeye çalıştı. Tevekkeli Konuşmacının Trantor'dan Sayshell'e gelmesi o kadar uzun sürmemişti. Compor sıkıntıyla, bu eski moda bir İmparatorluk gemisinden başka bir şey değil, diye düşündü. Genç adam bu yüzden diğer gemiye yanaşamamış, iki tekne arasına kablo germek zorunda kalmıştı. Şimdi uzayda iki kişi bu kabloya tutunarak ilerliyordu. Sonunda yolcular Vakıf gemisine eriştiler. İçeri girerek uzay elbiselerini çıkardılar. Konuşmacı Stor Gendibal kısaca boylu bir adamdı ve insanı etkileyen bir yanı yoktu. İriyarı, güçlü değildi. Sadece çukura kaçmış, koyu renk gözleri kafa gücünü açıklıyordu. Diğer yolcuysa hemen hemen Gendibal boyunda bir kızdı. Hayretle ağzını açmış etrafına bakıyordu. Gendibal de öyle.

66

Bir gemiden diğerine geçmek Gendibal'in oldukça hoşuna gitmişti. Novi'ye kafasıyla emir vererek kızın da kendisi gibi davranmasını sağlamıştı. Ama Novi'nin gemiye ulaşmış olduklarına sevindiği belliydi. Aslında Gendibal de rahatlamıştı. Konuşmacı uzay elbisesini çıkarırken etrafını inceledi ve gördüğü lüks karşısında hayrete düştü. Gendibal sonra dikkatini Compor'a verdi. Compor üzün boylu, ince ve oldukça yakışıklıydı. Ama biraz zayıf bir insan olduğu anlaşılıyordu. Gendibal'den dört yaş büyüktü ve dalgalı gür saçları şaşılacak bir sarılıktaydı. Gendibal, Compor'un ilk kez karşılaştığı bu Konuşmacı yüzünden düş kırıklığına uğradığını, hatta onu aşağı gördüğünü anladı. Üstelik Compor bunu saklamayı da başaramadı. Gendibal için için parmaklarını şıklattı sanki. Compor ani, geçici bir ağrıyla sendeledi. Kendisini topladığı zaman artık Gendibal'e karşı müthiş bir hayranlık duyuyordu.

Gendibal nazik nazik, "Compor, dostum," dedi. "Sadece dikkatini çekmeye çalışıyordum. Şimdi lütfen dostun Golan Trevize'yle yol arkadaşı Janov Pelorat'ın nerede olduklarını bana söyle."

Compor kararsızca, "Bu kızın önünde konuşabilir miyim?" diye sordu.

"O kız benim bir uzantım, Compor. Yani açık açık konuşmaman için hiçbir neden yok."

"Nasıl isterseniz, Konuşmacı. Trevize'yle Pelorat, Gaia adlı bir gezegene yaklaşıyorlar."

"Bunu geçen gün bildirdin. Artık o gezegene inmiş ve tekrar havalanmış olmaları gerekmez mi?"

"Onları izlediğim sırada o dünyaya inmediler, Konuşmacı. Zaten Gaia'ya büyük bir ihtiyatla ağır ağır yaklaştılar. O gezegen konusunda

fazla bir bilgileri olmadığı anlaşılıyor."

"Senin var mı, Compor?"

Compor, "Yok, Konuşmacı," dedi. "Daha doğrusu gemimin bilgisayarı o gezegeni bilmiyor."

Bu modern gemiyi kullanamayacağını düşünerek gitgide umutsuzluğa kapılan Gendibal, kontrol paneline bir göz attı. "Bilgisayar bu mu? Geminin kullanılmasına yardım ediyor mu?"

"Bilgisayar gemiyi yalnız başına da kullanabiliyor. İnsanın talimatları kafasından geçirmesi yeterli oluyor."

Gendibal birden endişelendi. "Vakıf bu kadar ilerledi mi?"

"Evet, Konuşmacı ama beceriksizce. Bilgisayar doğru dürüst çalışmıyor. Aynı düşünceyi kafamdan tekrar tekrar geçirmem gerekiyor. O zaman bile aygıtın verdiği bilgi eksik oluyor."

Gendibal, "Bu bakımdan senden daha başarılı olabilirim," dedi. "Neyse, bunu sonra konuşuruz. Neden bilgisayarda Gaia'yla ilgili bilgi yok."

"Bilmiyorum. Oysa bilgisayar bellek bankasında insanların yaşadıkları bütün gezegenlerin kayıtlı olduğunu 'iddia’ ediyor."

"Sayshell'de Gaia konusunda bilgi toplamaya çalışmadın mı?"

Compor endişeyle, "Konuşmacı," dedi. "Bazı Sayshell’liler Gaia’dan söz ediyorlar. Ama açıkladıklarının hiçbir değeri yok. Birtakım batıl inançlar. Gaia’nın Katır’ı bile geri püskürttüğünü söylüyorlar."

Gendibal heyecanlandığını belli etmedi. "Öyle mi? Peki sen bu hikâyenin ayrıntılarını sormadın mı?"

"Sordum ama fazla bir şey de öğrenemedim."

Gendibal, "Trevize’nin de aynı hikâyeyi duymuş olduğu anlaşılıyor," dedi. "Gaia’ya da bu yüzden gitti sanırım. O büyük güçten yararlanmak için. Ama ihtiyatlı davrandı, çünkü o müthiş güçten korkuyordu. Sen onu izlemedin mi?"

"İzlemez olur muyum, Konuşmacı? Onun Gaia'ya gittiğini kesinlikle anladıktan sonra buraya, sistemin sınırına döndüm."

"Neden?"

"Bunun üç nedeni vardı, Konuşmacı. Bir, siz buraya gelmek üzereydiniz. İki, Trevize Gaia'ya çok ağır ağır yaklaşıyordu. Yani sizi karşılamam için yeteri kadar zaman vardı. Ondan sonra zaten acil bir olay çıktığı takdirde bununla siz ilgilenecektiniz."

"Doğru. Üçüncü neden?"

"Son görüşmemizden sonra bir şey oldu, Konuşmacı. Bunun ne anlama geldiğini bilmiyorum. Bir Vakıf filosu Sayshell sınırına yaklaşıyor. Bilgisayarım bunu Sayshell'in radyo yayınlarından öğrendi. Filoda en aşağı beş modern gemi var. Bunlar Sayshell'i altüst edecek güçteler."

Gendibal hemen bir şey söylemedi. Böyle bir şeyi beklemediğini belli etmesi hiç de iyi olmayacaktı. "Bunun Trevize'nin Gaia'ya gitmesiyle bir ilişkisi olabilir mi?"

"Bu gerçekten hemen o olaydan sonra oldu."

"Hepimizin Gaia yakınında buluşacağımız anlaşılıyor. Trevize, ben ve Birinci Vakıf. Şimdi bana bu geminin nasıl kullanılacağını çabucak göster. Ondan sonra benim gemime geçersin. Onun kullanılışı konusundaki bilgiyi kafana yerleştireceğim... Sakın korkma. O esrarlı Gaia'yla başa çıkabilirim. Gerekiyorsa Vakfın o modern beş gemisiyle de."

67

Littoral Thoobing on yedi yıldan beri Vakfın Sayshell Elçisiydi ve yerinden de memnundu. Böylece Terminus'taki politika karmaşasından uzakta kalıyor, lüks bir hayat sürüyor, karısı ve kızlarının alıştıkları gibi yaşamalarını da sağlıyordu. Uzun boylu, şişmanca, kahverengi pos bıyıklı bir adam olan elçi hayatının altüst olmasını istemiyordu. Hele Kodell'e hiç tahammülü yoktu.

İşte şimdi Güvenlik Başkanının hiper-uzayı aşan üç boyutlu görüntüsü Thoobing’ in karşısındaydı. Tabii Kodell o sırada Terminus’taydı hâlâ.

Elçi, "Kodell," dedi. "O gemilerin geri çekilmesini istiyorum."

Kodell neşeyle güldü. "Ben de öyle ama bizim ihtiyar kesin kararını verdi. Bundan vazgeçecek de değil. Görevini yap, Thoobing. Sayshell'lilerin sakinleşmelerini sağla."

"Ben Sayshell’i değil. Vakfı düşünüyorum, Kodell."

"Hepimiz de öyle."

"Kodell, söz düellosundan vazgeç ve beni dinle. Geçen gün bana haber gönderen Trevize’yi tanıyorsun. Onun hakkında bilgi topladım. Trevize bir Encümen Üyesiymiş ve Terminus’tan sürülmüş."

"Öyle."

"Ben Trevize’nin Terminus'tan sürüldüğüne inanmıyorum. Şimdiye kadar hiç böyle bir şey oldu mu? Bir Terminus’lu ya tutuklanır ya da tutuklanmaz. Ya yargılanır ya da yargılanmaz. Yargılandığı zaman ya mahkûm olur, ya olmaz. Mahkûm olursa hapse atılır ya da idam edilir. Ama sürgüne gönderilmez. Hele ona son model bir gemi hiç verilmez. İhtiyarın, Trevize’yi özel bir görevle gönderdiğini bir ahmak bile anlar. Branno kimi kandırdığını sanıyor?"

"Bu görev ne olabilir ki?"

"Gaia gezegenini bulmak."

Kodell’in yüzündeki neşeli ifade biraz kayboldu ve bakışları sertleşti. "Bana inanmak istemediğini biliyorum, Sayın Elçi. Ama bu kez inanmaya çalış. Trevize sürgüne gönderildiği zaman Gaia adlı bir gezegen olduğundan ne benim haberim vardı, ne de Belediye Başkanının. Gaia'dan bildiğin bir dünyaymış gibi söz ediyorsun. O halde neden şimdiye kadar bize bu dünya konusunda bilgi vermedin?"

Thoobing usulca, "Gaia, Sayshell Birliğinden değil," diye açıkladı. "Hatta belki de böyle bir gezegen yok bile. Batıl inançlara bağlı olan aşağı tabakadan Sayshell'lilerin anlattıkları her peri masalını merkeze bildirmem mi gerekiyor? İddialara göre Gaia hiper- uzayda. Doğaüstü bir biçimde Sayshell’i koruyor. Katır’ı Galaksiyi sarsması için yolladı. Buna benzer şeyler. Halk Gaia’yla ilgili hikâyelere inanıyor. Ama hükümet onlar gibi değil. Bu yüzden Vakfın Gaia masalına inandığını da kabul etmeyecek. Filonun Sayshell’i Federasyona girmeye zorlamak için gönderildiğini düşünecek."

"Planımız böyle diyelim. Ne olur?"

"Bir felaket olur bu! Vakıf beş yüzyıllık tarihi boyunca ne zaman fetih için giriştiği bir savaşı kazandı? Sayshell, Vakfın barışçı niyetlerinin en güzel örneği. Gezegene saldırırsak niyetimizin her zaman dostça olduğuna Galaksiyi nasıl inandırırız? Sayshell zaten bir bakıma bizim sayılır. Ekonomi bakımından bizim yönetimimizde. Birliği zorla ele geçirdiğimiz takdirde bütün Galaksiye, yayılma siyaseti uyguladığımızı ilan etmiş oluruz."

"Ya sana aslında gerçekten Gaia'yla ilgilendiğimi söylersem?"

"Buna inanmam. Sayshell Birliği hükümeti de inanmayacaktır. Sonra... Sayshell bölgesinden geçmeden Gaia'ya nasıl gidersiniz?"

"Thoobing, sen ne söylediğinin farkında değil misin? Biraz önce Gaia’nın, Sayshell Birliğinden olmadığını söyledin. Sonra hiper-uzayı herkesin kullanabileceğini de bilmen gerekir. Vakıf sınırlarını aşıp hiper-uzaydan Gaia'ya gidersek, Sayshell nasıl şikâyet edebilir?"

"Ama Sayshell olayı böyle yorumlamaz ki. Gaia diye bir gezegen varsa, bu yine de Sayshell Birliği bölgesinin içinde kalıyor. Vakıf filosu bölgeye yaklaştığı an Birlik de savaş ilan eder. Belki savaşı kazanamaz

ama bütün Galakside şiddetli bir Vakıf düşmanlığının başlamasına neden olur. Artık Galaksi İmparatorluğuyla savaşmıyoruz. Böyle bir işe kalkıştığınız an bağımsız gezegenler ve sektörlere saldırmış sayılacağız. Branno'ya söyle, filoyu geri çeksin."

"Bu imkânsız, Thoobing. Aslında Belediye Başkanı da o gemilere katılmayı planlıyor. Devriye gemileriyse hiper-uzayda Gaia'nın bulunduğu iddia edilen bölgeye doğru gidiyorlar."

Thoobing'in gözleri yuvalarından uğradı. "Savaş çıkacak!"

"Elçi sensin. Buna engel ol. Şimdiye kadar rahatın yerindeydi. Bu birkaç hafta kritik günler geçireceksin. Görevini başaramazsan Galakside hiçbir yere sığınamazsın." Kodell'in yüzünde ne endişe vardı, ne de dostça bir ifade. Görüntü birdenbire kayboldu.

Thoobing ağzı bir karış açık hâlâ görüntünün bulunduğu yere bakıyordu.

68

Golan Trevize sanki kafasının ne durumda olduğunu anlamak istiyormuş gibi saçlarını çekiştirdi. Pelorat'a, "Neler hissediyorsun?" diye sordu.

Pelorat şaşkın şaşkın mırıldandı. "Neler mi hissediyorum?"

"Evet. Tuzağa düştük. Gemimizi bir güç dışarıdan yönetiyor. Hiç tanımadığımız bir dünyaya doğru çaresizce sürükleniyoruz. Korkuyor musun?"

Pelorat'ın uzun yüzünde üzgün bir ifade belirdi. "Hayır. Biraz endişeliyim. Ama korkmuyorum "

"Ben de öyle. Bu garip değil mi? Neden paniğe kapılmıyoruz?"

"Böyle bir şeyi bekliyorduk, Golan."

Trevize, "Çok sakinim, Janov," diye açıkladı. "Durumu tahlil ediyorum. Aslında korkak olmadığımı düşünmem hoşuna gidiyor. Ama şu anda biraz terlemem, telaşlanmam gerekir. Evet, bir şeyler bekliyorduk. Ama bu gerçeği değiştirmiyor. Aciz durumdayız ve bizi öldürebilirler."

Pelorat, "Sanmıyorum, Golan," diye yanıtladı. "Gaia'lılar gemimizi uzaktan ele geçirdiler. O halde bizi de yine uzaktan rahatlıkla öldürebilirlerdi."

"Ama bizi yine de etkilediler. Fazla sakiniz. Bizi Gaia'lılar sakinleştirdiler. Belki de bizi sorguya çekmek istiyorlar. Ondan sonra da öldürecekler. Ama kafamızı yine de fazla değiştirmediler sanırım. Onların yerinde Katır olsaydı, sevinir, mutlu olur ve oraya erişmek için sabırsızlanırdık." Trevize uzay istasyonunu işaret ediyordu. "Sen de böyle bir hal var mı?"

"Hayır."

"Yoksa ben çıldırdım mı? Bağırıp çağırıyor ama pek sakin olduğumu mu sanıyorum?"

"Hayır."

Pelorat omzunu silkti. "Bana aklın başındaymış gibi geliyor. Hoş, belki ben de aynı durumdayım da onun için böyle düşünüyorum." Bir an durduktan sonra ekledi. "Ben de durumu inceliyorum."

"Evet?"

"Seninle Gaia’dan âdeta Katırlarla dolu bir dünyaymış gibi söz ediyoruz. Ya da yeniden canlanmış bir İkinci Vakıfmış gibi. Ama bir üçüncü olasılık daha var. Bu diğerlerinden daha akla yakın."

"Nedir bu?"

Pelorat düşünceli bir tavırla ve alçak sesle, "Karşımızda bir dünya var," dedi. "Gaia. Uzun yıllardan beri yalnız kalmak için çabalamış. En yakınındaki gezegenlerle bile bağlantı kurmamış. Bazı bakımlardan bilim alanında ileri. Gemimizi yakalamalarından da bu anlaşılıyor zaten... Ama Gaia, Galaksiye yayılmaya kalkışmamış. Sadece kendisine sokulmamalarını istemiş."

Trevize'nin gözleri kısıldı. "Yani?"

"İnsanca bir şey değil bu. İnsanlar uzaya açılalı yirmi bin yıldan uzun bir zaman geçti. Ve bu sürede durmadan yayıldılar ya da yayılmaya çalıştılar, insanların yaşayabileceği bilinen her dünyaya yerleştiler. Gaia bu bakımdan farklı. Bu gezegende yaşayanlar normal insanlar gibi davranmıyorlar. Belki de insan değiller."

Trevize başını salladı. "İmkânsız!"

Pelorat heyecanla bağırdı. "Neden imkânsız oluyormuş?"

"Sen Gaia’nın... bu adın Arz anlamına geldiğini söyledin. Şimdi bunun insanca bir şey olmadığını iddia edebilir misin?"

"Gezegene 'Gaia' adını insanlar vermiş. Bunun nedeni de belli değil. Ama gezegende yaşayan o yaratıklar bizi buraya mahsus çektiler. Çünkü bizi merak ediyorlardı, yani insanları."

Trevize, "Sen çıldırmışsın, Janov," dedi. "Onlar binlerce yıldan beri Galakside, insanların ortasında yaşıyorlar. Bizleri şimdi mi merak ettiler? Neden **bu** incelemeyi çok önce yapmadılar? Sonra... neden bizi seçtiler? İnsanları ve insan kültürünü incelemek istiyorlarsa, Sayshell burunlarının dibinde. Bizi yakalamak için ta Terminus'a kadar uzanmalarına ne gerek var?"

"Öyleyse Vakfı merak ediyorlar."

Trevize öfkelendi. "Saçmalama! İnsan olmayan zeki canlılar bulunmasını istiyorsun. Bunun için de ısrar edip duruyorsun. İnsan olmayan düşmanlarla karşılaşacağını bilsen, yakalanmak ve öldürülmek seni o kadar korkutmayacak. Sadece merakını tatmin için sana biraz zaman vermelerini isteyeceksin."

Pelorat hiddetle kekelemeye başladı. Sonra duraklayarak derin bir nefes aldı. "Belki de sen haklısın, Golan. Ama hangimizin haklı olduğunu anlamak için fazla beklemeyeceğiz. Şuraya bak."

Trevize heyecanı arasında ekrana bakmayı unutmuştu. "Ne var?"

"Uzay istasyonundan bir gemi havalanmıyor mu?"

Trevize istemeye istemeye, "Öyleye benziyor," diye itiraf etti. "Bize doğru geliyor. Seninle iddiaya girelim mi?"

"Nasıl?"

Trevize alayla, "Yaklaşan gemide insan olmayan canlılar varsa, sana ve dört arkadaşına ziyafet çekeceğim. Gemiden insanlar çıkarsa aynı şeyi sen yapacaksın."

Pelorat, "Kabul," dedi.

"Tamam öyleyse." Trevize ekrana bakarak geminin ayrıntılarını seçmeye çalıştı. Bu ayrıntılar gemidekilerin insan olup olmadıklarını açıklayabilir miydi.

69

Branno’nun kırçıl saçları güzelce taranmıştı. Kadının sakin halini görenler onun uzayın derinliklerinde değil de, Belediye Sarayında olduğunu sanırlardı. Branno, Kodell’e, "Sonuçta fikrini açıklamak ve beni uyarmak Thoobing’in görevi," dedi. "Eh, işte beni uyarmış oldu. Bu yüzden ona düşman olacak değilim."

Belediye Başkanıyla karşılıklı konuşmak için Branno’nun gemisine geçmiş olan Kodell, "O görevde fazla kaldı," diye karşılık verdi. "Artık bir Sayshell’li gibi düşünmeye başladı."

"İşte bu da onun mesleğiyle ilgili bir tehlike, Liono. Bu olay sona erdikten sonra ona izin verir, sonra da başka yere atarız... Neyse beni Thoobing ’den çok Trevize ilgilendiriyor."

"Öncülerimiz Compor’un yerini bulmuşlar. Trevize’nin peşindeymiş ve ikisi de ihtiyatla Gaia’ya yaklaşıyorlarmış."

"Evet, o raporları gördüm. Trevize'yle Compor’un Gaia’yı çok ciddiye aldıkları anlaşılıyor, Liono."

"Herkes Gaia’yla ilgili batıl inançlarla alay ediyor. Ama sonra da, ya bunlar doğruysa, diye düşünüyor, Sayın Başkan. Elçi Thoobing bile bu bakımdan biraz endişeli."

"O halde Sayshell hükümetinin de Gaia’nın çok güçlü ve öldürücü bir yer olduğuna biraz inandığını umalım. Hiç olmazsa o zaman o gezegene doğru gitmemize itiraz edemezler. Bu olaya iyice öfkelenirler ve Gaia'nın bizi yutmasını beklerler sadece. Bunun bütün fetih meraklıları için iyi bir ders olacağını düşünürler."

"Ama ya aslında o iddialar doğruysa? Ya Gaia gerçekten öldürücü bir yerse?"

"Neden böyle düşünüyorsun, Liono?"

"Çünkü sizin Gaia'nın İkinci Vakfın merkezi olduğuna inandığınızın farkındayım. Aslında Sayshell' in tarihi çok ilgi çekici. İmparatorluk zamanında bile Sayshell'den fazla vergi alınmazmış. Bölge âdeta bağımsız gibiymiş. Yani İmparatorluk devrinde bile Gaia, Sayshell'i korumuş. Şimdi... İkinci Vakıf, Hari Seldon tarafından bizimkiyle aynı zamanda kuruldu. İmparatorluk çağında iki Vakıf da yoktu. Ama Gaia vardı. Onun için Gaia, İkinci Vakıf olamaz. Başka br şey o. Belki de İkinci Vakıftan çok daha korkunç bir şey!"

"Bilinmeyenin beni dehşete düşürmesine izin verecek değilim, Liono. Belirli iki tehlike kaynağı olabilir. Fiziki silahlar ve kafa silahları. İkisine karşı da hazırlıklıyız. Sen gemine dön ve filonun Sayshell sınırında kalmasını sağla. Bu gemi yalnız başına Gaia'ya doğru gidecek. Ama seninle devamlı bağlantı halinde olacağım. Gerektiği zaman bir sıçrayışta yanımda olmalısın. Haydi, artık git, Liono, yüzünden o endişeli ifadeyi de sil."

"Son bir soru... Ne yaptığınızı bildiğinizden emin misiniz?"

Kadın, haşince, "Eminim," dedi. "Ben de Sayshell tarihini inceledim ve Gaia'nın İkinci Vakıf olamayacağını anladım. Ama sana söylediğim gibi öncülerin raporları bana da geldi ve..."

"Evet?"

"Artık İkinci Vakfın nerede olduğunu biliyorum. Her ikisinin de icabına bakacağız, Liono. Önce Gaia'nın, sonra da İkinci Vakfın."

ON YEDİ - Gaia

70

Uzay istasyonundan ayrılan geminin Uzak Yıldıza yaklaşması saatler aldı. Trevize’ye dayanılmayacak kadar uzun geldi bu süre. Bir ara Pelorat’ın hiç de kendisi gibi sinirli olmadığını fark ederek öfkelendi. Tarihçinin içi tavuk eti dolu bir kutuyu açması ve sakin sakin yemek yemeğe başlaması Trevize'nin büsbütün tepesini attırdı.

"Uzay adına, Janov! Berbat kokuyor o."

Pelorat şaşaladı, sonra da kutuyu kokladı. "Bana öyle gelmedi."

Trevize başını salladı. "Sen bana aldırma! Sinirlerim gerildi. Ama çatal kullansan daha iyi olur. Ellerin bütün gün tavuk kokacak."

Pelorat hayretle parmaklarına baktı. "Bağışla. Farkında değilim. Başka bir şeyi düşünüyordum."

Trevize alayla, "Yaklaşan gemideki insan olmayan o canlılar ne tip yaratıklar acaba?" dedi. "Bunu tahmin edebilir misin?" Pelorat kadar sakin olmadığı için kendinden utanıyordu. "Kafan hâlâ çalışıyor, nedense uyguladıkları sakinleştiricinin eski etkisi kalmadı..."

Pelorat, "Ben pasif bir adamım, Golan," diye açıkladı." Hayatımı kayıtların üzerine eğilerek ve belgelerin gelmelerini bekleyerek geçirdim. Beklemekten başka bir şey yapmadım. Sen faal bir insansın. Bir şey yapamadığın için azap çekiyorsun."

Trevize, "Neyse, biraz rahatladım," diye açıkladı. "Seninle konuşmak sinirlerimi yatıştırıyor, Janov. Pek yakında başımızda nasıl bir dert olduğunu anlayacağız. Yaklaşan gemi oldukça ilkel sayılır. Uzak Yıldıza

yanaşamayacak. Herhalde eski bir tip kablo kullanacaklar. Ama insan olmayan canlılar başka bir yola da başvurabilirler."

Maden bir kablo yılan gibi kıvrılıp bükülerek. Vakıf gemisine doğru geldi.

Trevize ekledi. "Ya gemide insanlar var ya da diğer tür canlılar da aynı yöntemden yararlanıyorlar."

Kablo Uzak Yıldıza boğuk bir gürültüyle çarptı. Sağlam borda ve içerideki hava titreşti. Öteki geminin gövdesinde siyah bir nokta belirdi. Sonra bu gözbebeği gibi irileşti.

Trevize homurdandı. "Genişleyen bir diyafram. Kapak kayarak açılmıyor."

"İnsan olmayan canlıların kullanacakları bir şey mi?"

"Bu şart değil sanırım. Ama ilginç."

Delikte biri belirdi.

Pelorat'ın dudakları gerildi bir an. "Yazık. İnsan o." Düş kırıklığına uğradığı belliydi.

Trevize sakin sakin, "Bu da şart değil," diye cevap verdi. "Konuğumuzun beş uzantısı olduğu anlaşılıyor sadece. Bunlar baş, iki kol ve iki bacak olabilir. Ama olmayabilir , de. Bir dakika!"

"Ne var?"

"Umduğumda daha düzgün ve hızla hareket ediyor. Ah!"

"Ne oldu?"

"İtici bir güç ona yardım ediyor. Ama bir roket değil bu. Kabloya eliyle tutuna tutuna da ilerlemiyor. Tabii bu gelenin insan olması yine de şart değil."

Yabancının hızla yaklaşmasına karşın bekleme süresi yine de inanılmayacak kadar uzamış gibi geldi Trevize’ye. Genç adam sonunda, "İçeri girmek üzere," dedi. "O görünür görünmez üzerine atılacağım." Yumruklarını sıktı.

Pelorat, "Rahatça oturmamız daha iyi olur," diye fikrini açıkladı. "Belki o bizden çok güçlü. Kafalarımızı kontrol edebiliyor. Herhalde gemide başkaları da var. Gelenin ne olduğunu iyice öğreninceye kadar beklemeliyiz."

Trevize, "Dakikalar geçtikçe daha makul bir insan halini alıyorsun, Janov," diye mırıldandı. "Bense tersine."

Kapağın açıldığını duydular. Sonunda yabancı içeri girdi.

Pelorat, "Normal boyda," diye fısıldadı. "Uzay elbisesi bir insana uyacak gibi."

"Şimdiye kadar böyle bir giysi görmedim. Ama bu da insanlar tarafından yapılmış olabilir."

Uzay elbiseli yabancı iki arkadaşın karşısında durarak bir elini yuvarlak başlığa doğru götürdü. Belki başlık camdan yapılmıştı ama sadece içeriden bakıldığı zaman dışarısı gözüküyordu. Trevize'yle Pelorat başlığın içini göremiyorlardı. Yabancı başlığı kaldırdı. Gelen genç ve gerçekten de çok güzel bir kadındı.

Pelorat'ın ifadesiz yüzünden bile iyice aptallaştığı anlaşılıyordu. Profesör çekine çekine, "Siz insan mısınız?" diye sordu.

Genç kadın kaşlarını kaldırarak alt dudağını sarkıttı. Ya konuşulan dili anlamamış ya da sorulan soruyu beğenmemişti. Uzay giysisini yan tarafından açtı ve bir adım atarak içinden çıktı. Kadın şimdi daha da genç duruyordu. Dizlerine kadar inen elbisesi bol ve yarı saydamdı. İçindeki avuç kadar çamaşırlar birer gölge gibi görünüyorlardı. Genç kadının göğüsleri küçükçe, belli ince ve kalçaları da yuvarlaktı. Bacakları biçimli, ayak bilekleri zarifti. Siyah saçları omuzlarına dökülüyordu. İri gözleri kahverengiydi. Dudakları dolgun, ağzı hafifçe asimetrikti.

Genç kadın vücuduna bir göz attı. "İnsana benzemiyor muyum?" Standart Galaksi dilini ağır ağır konuşuyordu. Kelimeleri doğru telaffuz etmeye çalışıyormuş gibi. Pelorat başını sallayarak hafifçe güldü. "Bunu inkar edemem. İnsana benziyorsunuz. Hoş bir insana."

Genç kadın sanki kendisini daha yakından incelemelerini istiyormuş gibi kollarını açtı. "Öyle olduğunu umarım, baylar. Bu vücut için çok erkek

öldü."

Pelorat, "Bu vücut için yaşamayı tercih ederim," diye karşılık verdi. Bu komplimanı kendisini bile şaşırttı.

Bu konuşma sırasında Trevize'nin kaşları çatıl- mıştı. "Kaç yaşındasınız?" diye homurdandı.

Genç kadın olduğu yerde biraz büzüldü sanki.

"Yirmi üç..."

"Neden geldiniz? Amacınız nedir?"

"Sizi Gaia'ya götürmek için geldim."

"Bize bir kız mı eşlik edecek?"

Genç kadın birden dikleşti. Şimdi pek otoriter bir hali vardı. "Diğerleri gibi ben de Gaia'yım. İstasyonda nöbet bekleme sırası bana gelmişti."

"Nöbet sırası mı? Siz yalnız mıydınız?"

Kadın gururla, "Fazlasına gerek yoktu ki," dedi.

"Orası boş mu şimdi?"

"Ben şimdi buradayım ama istasyon yine de boş değil. O orada."

"O da ne?"

"İstasyon. Gaia o. Bana ihtiyacı yok. Geminizi o tutuyor."

"Öyleyse istasyonda ne işiniz vardı?"

"Nöbet sırası bendeydi."

Pelorat, Trevize'nin kolunu tuttu. Telaşla, fısıldarcasına, "Ona bağırıp durma, Golan," dedi. "Genç bir kız o. Bırak onunla ben konuşayım." Trevize'nin öfkeyle başını sallamasına aldırmayarak kadına döndü. "Adınız nedir?"

Genç kadın bu yumuşak sese karşılık veriyormuş gibi birden neşeyle güldü. "Bliss."

Pelorat tekrarladı. "Bliss... Güzel bir ad. Ama herhalde hepsi bu kadar değil."

"Tabii değil. Tek heceli ad olur mu? Sonra her sektörde böyle kullanırlar. Birbirimizi ayırt edemeyiz. Erkekler de yanlış bir vücut için ölürler. Tam adım Blissenobiarella."

"İşte upuzun bir isim."

"Ne? Bu sadece yedi heceli, fazla sayılmaz. Bazı arkadaşlarımın adları on beş heceli. On beş yaşına bastığımdan beri Bliss isminden kurtulamıyorum. Annemse beni 'Nobby' diye çağırırdı."

Pelorat, "Standart Galaksi dilinde Bliss mutluluk ve neşe anlamına gelir," diye açıkladı.

"Gaia dilinde de öyle. Zaten, Galaksi dili, Gaia'ninkinden pek farklı değildir. Ben herkeste mutlu bir insan izlenimi bırakmaya çalışırım."

"Benim adım Janov Pelorat."

"Bunu biliyorum. Bu bağırmaya meraklı bey de Golan Trevize. Sayshell'den haber gönderdiler."

Trevize'nin gözleri kısıldı. "Haberi nasıl aldı nız?"

Bliss dönerek ona baktı. "Haberi ben değil, Gaia aldı."

Pelorat, "Miss Bliss," dedi. "Arkadaşımla bir dakika baş başa konuşabilir miyim?"

"Tabii. Ama işimize bakmalıyız."

"Uzun sürmeyecek." Pelorat, Trevize’nin kolunu çekti. Sonunda genç adam onun peşinden isteksizce diğer kabine geçti.

Trevize, "Ne istiyorsun?" diye fısıldadı. "O kadının bizi içeriden bile duyduğundan eminim. Lanet olasıca yaratık, herhalde düşüncelerimizi de okuyor!"

"Dinle, dostum. Kızla uğraşma. Yapabileceğimiz bir şey yok. Öfkeni Bliss’ten çıkarmanın da bir yararı olmaz. Zaten o sadece bir haberci. Kız gemide olduğu sürece güvende sayılırız. O Uzak Yıldızdayken bize bir kötülük yapamazlar. Ama zorbalığa kalkışırsan, kız gemiden uzaklaştıktan sonra Uzak Yıldızı ve tabii bizi ortadan kaldırırlar."

Trevize söylendi. "Aciz durumda olmak hoşuma gitmiyor."

"Kimin hoşuna gidiyor ki? Ama zorbalık ederek bu durumdan kurtulamazsın. Sadece aciz bir zorba durumuna düşersin. Ah, aziz dostum, seni böyle zorlamak istemiyordum. Seni fazla eleştirdiğim için de kusuruma bakma. Ama kızın hiçbir suçu yok ki."

"Janov, o senin kızın olacak yaşta. En küçük kızın."

Pelorat doğruldu. "İşte Bliss'e nezaketle davranmak için bir neden daha. Ayrıca bu sözlerinle ne demek istediğini de anlamadım."

Trevize bir an düşündü, sonra yüzündeki aksi ifade kayboldu. "Pekala. Sen haklısın. Ben hatalı davrandım. Ama genç bir kadın yollamaları da insanı sinirlendiriyor. Bir muhafız gönderecek biraz değerimiz olduğunu belirtebilirlerdi. Ama genç bir kadın? O da sorumluluğu Gaia'nın üstüne atıp duruyor."

"Belki de hükümdarları tahta çıktığı zaman gezegenin adını alıyor. Ya da Bliss bir Gezegen Parlementosundan söz ediyor. Ne olduğunu anlarız. Ama onu sorguya çekmek yararsız."

Trevize. "Erkekler vücudu için ölmüşler. Hıh Kalçaları fazla geniş!" diye söylendi.

Pelorat usulca, "Kimsenin senden kızın vücudu için ölmeni istediği yok, Golan," dedi. "Haydi, haydi. Bliss'in kendi kendisiyle alay etmesine izin ver. Ben bunu sevimli bir davranış sayıyorum."

İçeri girdikleri zaman Bliss'in bilgisayarın üzerine eğilmiş olduğunu gördüler. Genç kadın sanki aygıta dokunmaktan korkuyormuş gibi ellerini arkasında kenetlemişti. İki arkadaş içeri girerlerken onlara doğru döndü. "Şahane bir gemi bu. Gördüklerimin yarısını anlamış değilim. Ama sizi karşıladığım için bana bir armağan vermeyi düşünüyorsanız, bu gemiyi isterim. Çok güzel bu. Kendi gemim onun yanında pek çirkin duruyor." Yüzünde çok meraklı bir ifade belirdi. "Siz gerçekten Vakıftan mısınız?"

Pelorat sordu. "Vakfı nereden duydunuz?"

"Bunu bize okulda anlattılar. Daha çok Katır yüzünden."

"Neden Katır yüzünden, Bliss?"

"O bizden biri olduğu için, bay... Adlarınızın hangi hecelerini kullanabileceğimi sorabilir miyim?"

Pelorat, "İster Jan," dedi. "İster. Pel. Hangisini beğenirseniz."

Bliss dostça bir tavırla gülümseyerek, "Katır bizden biriydi. Pel," diye açıklamasını sürdürdü. "Gaia'da doğmuştu. Ama kesin yerini kimse bilmiyor."

Trevize, "Herhalde Katır Gaia'lı bir kahraman sayılıyor. Öyle değil mi, Bliss?" dedi. Birden pek dostça bir tavır takınmıştı. "Beni Trev, diye çağırabilirsiniz."

Genç kadın hemen, "Ah, hayır," diye cevap verdi. "Katır bir suçluydu. Gaia'dan izin almadan ayrıldı. Bu yapılmaması gereken bir şeydir. Katır'ın bunu nasıl başardığını da kimse bilmiyor. Eğer neyse... Katır, Gaia'dan ayrıldı ve herhalde bu yüzden sonu kötü oldu. Sonunda Vakıf onu yendi."

Trevize sordu. "İkinci Vakıf mı?"

"Vakıf sayısı birden fazla mı? Biraz düşünürsem herhalde hatırlarım. Ama aslında tarih beni ilgilendirmiyor. Ben Gaia'nın uygun gördüğü şeylerle ilgilenirim..."

Trevize atıldı. "Gaia kim?"

Bliss şaşırdı. "Gaia işte! Pel. Trev, lütfen gidelim artık. Gezegene inmemiz gerekiyor."

"Gezegene gidiyoruz demek?"

"Evet, ama ağır ağır. Gaia istediğiniz takdirde geminizin çok daha hızlı gidebileceğini biliyor. Bunu yapabilir misiniz?"

Trevize haşince, "Tabii yapabiliriz," dedi. "Ama geminin kontrolünü ele geçirirsem belki de aksi yöne kaçarım."

Bliss güldü. "Çok komiksiniz. Aslında Gaia'nın istemediği hiçbir yöne gidemezsiniz. Ancak onun istediği yöne doğru hızla uçabilirsiniz. Anlıyor musunuz?"

Trevize söyledi. "Anlıyoruz. Ve artık şaka yapmayacağım. Gezegenin neresine ineceğim?"

"Bu önemli değil. Siz inmeye başlayın, uygun yeri bulursunuz. Gaia bunu sağlar."

Pelorat, "Yanımızda kalır mısınız, Bliss," diye gülümsedi. "Bize iyi davranmalarını sağlar mısınız?"

"Herhalde bunu yapabilirim. Bu hizmet için alacağım ücret kartıma yazılır. Bu tür servis için..."

"Ya diğer tür servisler için?"

Bliss kıkır kıkır güldü. "Siz çok sevimli bir ihtiyarsınız."

Pelorat yüzünü buruşturdu.

72

Uzak yıldız hızla Gaia'ya doğru iniyordu ama Trevize gemisinin hâlâ kendi kontrolünde olmadığının farkındaydı.

Bliss, "Gemide yiyecek var mı?" diye sordu.

Pelorat, "Tabii var," dedi. "Ne istersiniz?"

Bliss kesin bir tavırla cevap verdi, "Et istemem. Ama yumurta ya da balık olabilir. Tabii sebze de."

Pelorat, "Bazı yiyecekleri Sayshell'den aldık. Bliss," diye açıkladı. "Kutularda ne olduğunu pek bilmiyorum ama o yiyecekler hoşunuza gidebilir."

Bilss kararsızca, "Tatlarına bir bakayım," dedi.

Pelorat meraklanmıştı. "Gaia'lılar sadece sebze mi yiyorlar?"

Bilss hızla başını salladı. "Evet, çoğu. Tabii bu daha çok vücudun hangi besinlere ihtiyacı olduğuna bağlı. Son zamanlarda canım et istemiyor. Demek ki. buna ihtiyacım yok. Tatlıya da öyle. Peynir ve karides hoşuma gidiyor. Sanırım biraz kilo vermem gerekiyor." Sağ kalçasına hızla vurdu. "Şuradan iki buçuk, üç kilo."

Pelorat, "Buna hiç gerek yok," diye fikrini açıkladı. "Üzerine oturmak için rahat bir yer buluyorsunuz."

Trevize Uzak Yıldızla adeta boğuştuğu için konuşmaya karışmıyordu. Bliss, Pelorat'ın uzattığı kutuyu alıp açtı. İçinden yükselen dumanı usulca kokladı. "Bu güzel bir yemek olmalı, Pel. Yoksa kokusu bana hoş gelmez, o zaman da yemek istemezdim." İnce parmağını yemeğe soktu. Sonra çıkarıp yaladı. "En iyisini seçmişsiniz, Pel. Karides bu. Ya da ona benzer bir şey. Çok nefis."

Trevize hoşnutsuz bir tavırla bilgisayarın önünden kalktı. "Küçük hanım..."

"Adım Bliss..."

"Pekâlâ, Bliss öyleyse. Adlarımızı nasıl öğrendiniz."

"Görevimi yapabilmem için isimlerinizi öğrenmem gerekiyordu."

"Munn Li Compor’un kim olduğunu biliyor musunuz?"

"Bilmiyorum. Bundan da onun Gaia’ya gelmeyeceği anlaşılıyor. Zaten Gaia’ya ikinizden başka kimse gelmeyecek."

"Bakalım, görürüz." Trevize ekrana bakıyordu. Bulutlu bir gezegendi Gaia. Ve Terminus gibi adalardan oluşmuştu. "Başkentin yakınına mı ineceğiz, Bliss?"

Genç kadın kayıtsızca, "Gaia sizi uygun bir yere indirecek," dedi.

"Büyük bir kenti tercih ederim."

"Buna Gaia karar verir."

Gemi alçalırken Trevize nereye ineceklerini tahmin etmeye çalıştı. Ne olursa olsun bir saat içinde Gaia’ya ayak basacaklardı.

73

Gemi âdeta bir tüy gibi yere kondu. Teker teker indiler. Önce Bliss, sonra Pelorat ve ardından Trevize. Hava Terminus'un ilk yaz aylarını andırıyordu. Hafif bir rüzgâr esiyor, öğle güneşi tepeden ışıldıyordu. Yerler yeşil otlarla kaplıydı. Bir tarafta meyve ağaçları düzgün sıralar oluşturuyor, diğer yandan uzaktaki deniz kıyısı gözüküyordu.

İlk konuşan Pelorat oldu. "Ah, pek hoş kokuyor. Taze yapılmış elma tatlısı gibi."

Trevize, "Belki de şu bir elma bahçesidir," dedi. "Belki de şu anda biri elma tatlısı pişiriyordur."

Bliss atıldı. "Buna karşılık sizin gemi... pek kötü kokuyordu."

Trevize homurdandı. "Gemimdeyken şikâyet etmiyordunuz ama."

"O zaman terbiyeli davranmam gerekiyordu. Çünkü geminizde konuktum. Ama artık kendi dünyandayım. Sizler de konuksunuz. Onun için nazik davranmalısınız."

Pelorat, "Belki de geminin kokusu konusunda haklı," diye mırıldandı. "Uzak yıldızı havalandırmak mümkün değil mi?"

Trevize öfkeyle, "Tabii mümkün," dedi. "Ama bu küçük yaratığın gemiye bir zarar verilmeyeceğini garanti etmesi gerekiyor. Gemiyi olağanüstü bir biçimde etkileyebileceğini gösterdi zaten."

Bliss dikleşti. "Ben küçük değilim bir kere. Geminin temizlenmesi için ona kimsenin dokunmaması gerekiyorsa, o da olur."

Trevize, "Sonra da gemiyi alıp Gaia diye sözünü ettiğiniz kimseye götürecekler değil mi?" dedi.

Bliss'in yüzünde alaylı bir ifade belirdi. "Bilmiyorum bana inanacak mısınız, Trev. Ama ben Gaia'yım."

Genç adam kadına bakakaldı. "Siz mi?"

"Evet. Ben. Yer. Şu ağaçlar. Otların arasındaki tavşan. Ağaçların arasından gözüken şu adam. Bütün gezegen ve üstündekiler, hepsi de Gaia. Hepimiz ayrı kişileriz. Ayrı organizmalar. Ama aynı genel bilinci paylaşıyoruz. Cansız varlıklar bunu daha az yapabiliyor. İnsanlarsa daha çok. Ama herkes payını alıyor."

Pelorat, "Sanırım Gaia'da bir grup bilinci olduğunu söylemek istiyor, Golan," dedi.

Trevize başını salladı. "Evet, orasını anladım... O halde bu dünyayı kim yönetiyor, Bliss?"

Bliss açıkladı. "O kendi kendisini yönetiyor. O ağaçlar kendileri istedikleri için öyle gelişiyorlar. İçlerinden biri öldüğü zaman onun yerini doldurmak için çoğalıyorlar. İnsanlar gerektiği kadar elma topluyorlar. Böcekler dahil, diğer canlılar da paylarına düşeni yiyorlar. Sadece paylarına düşeni."

Trevize, "Demek böcekler paylarının ne kadar olduğunu biliyorlar," diye mırıldandı.

"Tabii. Bir bakıma biliyorlar. Yağmur gerektiği zaman yağıyor. Bazen seller akıyor. Çünkü bu gerekli. Bazen kuraklık oluyor. Bu da gerekli."

"Ve yağmur da ne yapacağını biliyor, öyle mi?"

"Evet, biliyor." Bliss'in yüzünde çok ciddi bir ifade vardı. "Vücudunuzdaki değişik hücreler ne yapmaları gerektiğini bilmiyorlar mı? Ne zaman gelişmeleri, ne zaman durmaları gerektiğini? Ne zaman bazı maddelerin oluşturulmasının zorunlu olduğunu? Ne zaman olmadığını?"

Pelorat heyecanlandı. "Ama bu harika bir şey! Yani bu gezegen bir süper organizma, öyle mi? Siz de bu süper organizmanın bir parçasısınız."

"Ben bir benzetme yaptım, bir tanımlama değil. Ben bir insanım, onun için de bilincim vücudumdaki bir hücreninkinden çok farklı. Ve güçlü."

Trevize, "Ama," dedi. "Yine de birinin gemimizin yakalanmasını emretmiş olması gerekir"

"Biri değil! Bunu Gaia emretti. Hepimiz istedik bunu."

"Şu ağaçlarda mı, Bliss?"

"Onların pek az katkıları oldu. Ama yine de katkıda bulundular. Dinleyin, bir müzisyen bir senfoni bestelediği zaman bunu vücudunun hangi hücrelerinin başardığını soruyor musunuz?"

Pelorat başını salladı. "Ben durumu anladığımı sanıyorum. Grup kafası, tek tek kişilerinkinden daha güçlü. Gaia bu yüzden bilgisayarımızı etkileyerek gemimizi yakalamayı başardı. Ama gezegende hiçbir insan bunu tek başına başaramazdı."

Bliss, "Çok iyi anlamışsınız, Pel," dedi.

Trevize, "Bunu ben de anladım," diye söylendi. "Bu anlaşılması zor bir şey değil ki. Ama bizden ne istiyorsunuz? Biz size saldırmaya gelmedik. Sadece bilgi peşindeydik. Bizi neden yakaladınız?"

"Sizinle konuşmak için."

"Bizimle gemide de konuşabilirdiniz."

. Bliss ciddi bir tavırla başını salladı. "Bu benim görevim değil. Sizinle Dom konuşacak."

"Dom da kim?"

Bliss, "Şey," dedi. "Onun tam adı Endomandivizamarondeyeso... Dahası da var. Herkes onu başka başka hecelerle çağırır. Gaia'da en çok onun payı var sanırım. Dom bir adada yaşıyor. Sizi görmek istedi ve ona bu izin verildi. Dom şimdi sizi bekliyor. Sonuçta Dom-Gaia sizi buraya getirmek için yıllardan biri çalışıyor." Yürümeye başladı.

Trevize duraklayarak Pelorat'a baktı. Profesör usulca, "Haklıymışsın, Golan," dedi.

Gözlerini ileriye dikmiş olan Bliss sakin sakin, "Biliyorum, Trev," diye gülümsedi. "Ben-biz-Gaia'nın seninle ilgilendiğini seziyordum."

Trevize genç kadına müthiş bir kuşkuyla baktı.

74

Dom yaşlıca bir adamdı. Adındaki yüz elli üç heceyi şarkı söyler gibi tekrarladı. "Bu benim kısa bir özgeçmişim sayılır. Bu dinleyene kim olduğumu, bütünün içinde ne rol oynadığımı, neler başardığımı açıklar. Ama beni elli yıldan beri Dom diye çağırıyorlar. Sadece doğum günlerimde bütün adım sessizce düşünülüyor."

Dom uzun boylu ve sıska denilecek kadar da zayıftı. Ağır ağır hareket ediyordu ama çukura kaçmış gözleri pırıl pırıldı. Burnu uzun ve ince, kanatları kabarıktı. Ellerinin damarları çıkmıştı ama eklemlerinde damar sertliği olduğunu gösterecek hiçbir çarpıklık ve şişlik yoktu. Kır saçlarının tonunda uzun bir elbise ve çıplak ayaklarına da sandallar giymişti.

Trevize, "Kaç yaşındasınız, efendim?" diye sordu.

"Lütfen beni Dom diye çağırın, Trev. Standart Galaksi yılına göre doksan üç yaşındayım. Ama birkaç ay sonra Gaia takvimine göre doksanıma basacağım."

Trevize şaşırdı. "Ben sizin en fazla yetmiş beş yaşında olduğunuzu sanıyordum," dedi.

"Gaia ölçülerine göre ben olağanüstü bir örnek sayılmam, Trev. Neyse. Yemeğinizi yiyin."

Pelorat tabağındaki rasgele hazırlanmış yemekten ancak biraz yemişti, "Dom, sıkıcı bir soru sorabilir miyim?"

Dom gülümsedi. "Tabii. Gaia'nın ilginizi çeken yanları konusunda sizi aydınlatmaya hazırım."

Pelorat, "Gaia'da her şey grup bilincini paylaşıyor. Öyleyse bu grubun elemanı olan siz bu yemeği nasıl yiyorsunuz? O da grubun başka bir üyesi değil mi?"

"Doğru. Ama her şey tekrar işlemden geçiriliyor. Yemek yemek zorundayız. Hem hayvanlar, hem bitkiler, hatta baharat bile Gaia'nın birer

parçası. Ama hiçbir şeyi spor ya da zevk için öldürmüyoruz. Yemek pişirilmesine de fazla önem vermiyoruz. Sadece gerektiği için yemek yiyoruz. Bu yemek hoşunuza gitmedi değil mi? Tabii yediklerimiz de yine vücutlarımızın bir parçası halini alıyor. Ve böylece grup bilincini paylaşmasını sürdürüyor. Öldüğüm zaman beni de bakteriler yiyecek. Ama yine o bütünden az da olsa hissemi alacağım. Sonra da diğer insanların parçalan haline geçeceğim." Dom sanki birdenbire havayı fazla ciddileştirdiğini fark etmiş gibi ayağa kalktı. "Trev, Pei, gelin. Çalışma odama geçelim."

İki yolcuyu başka bir odaya götürdü. Sonra masadaki konuyu sürdürüyormuş gibi, "Gaia’nın ekoloji dengesi çok basittir," diye açıkladı. "Yani diğer gezegenlerinkinden farksızdır. Ama biz bunu daha ayrıntılı bir hale sokarak grup bilincini zenginleştirmek istiyoruz."

Trevize, "Gezegenin daha karmaşık bir ekoloji dengesine dayanabileceğini nereden biliyorsunuz?" diye sordu.

Dom’un gözlerinde zeki bir pırıltı belirdi. "Ah, beni deniyorsunuz. İnsanların ilk vatanı olan Arz'ın ekolojik dengesinin son derecede karmaşık ve ayrıntılı olduğunu biliyorsunuz. Basit olanlar daha sonra yerleşilen dünyalar."

Pelorat bağırdı. "İşte hayatım boyunca düşündüğüm sorun da bu. Neden Arz'ın ekolojisi o kadar karmaşıktı?"

Dom, "Bu konuda bir hikâye biliyorum," dedi. "3elki de bir masal bu."

Aynı anda yemeğe katılmamış olan Bliss içeri girdi. Gümüşümsü, pek ince bir bluz giymişti. Pelorat'a gülümsedi. Tarihçi hemen ayağa kalktı. "Bizi terk ettiğinizi sandım."

"Hiç terk eder miyim? Rapor hazırlamam gerekiyordu. Artık size katılabilir miyim, Dom?"

Dom da ayağa kalkmıştı ama Trevize yerinden kımıldamamıştı bile. Gaia’lı, "Tabii katılabilirsin," dedi. "Seni görünce içim açıldı."

"Zaten bu bluzu o yüzden giydim. Pel böyle şeylerle ilgilenmiyor, Trev ise nefret ediyor."

Pelorat, "Gerçekten böyle mi düşünüyorsunuz, Bliss?" diye güldü. "Belki ileride bir gün sizi şaşırtırım."

"Bu pek hoş bir sürpriz olur." Bliss bir koltuğa yerleşti. Diğerleri de yerlerine geçtiler. "Konuşmanızı engellemek istemedim."

Dom, "Konuklarımıza Sonsuzluk Öyküsünü anlatmak üzereydim." dedi. "Bunu kavrayabilmek için önce sayısız evren olabileceğini anlamalısınız. Bu paralel evrenlerin her birinde olaylar oluyor. Ama bunlar birbirinden farklı. Yani Bliss buraya gelmiyor. Ya da daha erken geliyor. Arkasında bu bluz olmuyor."

Trevize sıkıntılı sıkıntılı kımıldandı. "Bu kuantum mekaniğiyle ilgili bir varsayım. Çok eski bir şey."

"Ah, demek bunu biliyorsunuz? Şimdi insanların bu sayısız paralel evrenden istediklerini dondurabil diklerini, birinden diğerine gittiklerini düşünün. Bu evrenlerden hangisinin 'gerçek’ hale sokulması gerektiğine karar verdiklerini."

Trevize, "Bu kavramı anlıyorum," dedi. "Ama böyle bir şey olacağına pek inanamıyorum."

Dom," Ben de öyle," diye açıkladı. "İşte bu yüzden demin bunun bir masal olabileceğini söyledim... Neyse... Hikâyeye göre zaman selinden çıkacak, paralel evrenleri incelemeyi başaran varlıklar yaşıyormuş. Bunlardan 'Sonsuzcular' diye söz ediliyormuş. Zaman selinden ayrıldıklarında da Sonsuzluğa geçtikleri söyleniyormuş. Bu Sonsuzcuların görevi insanlara en uygun bir 'gerçeği' bulmakmış. Sonunda böyle bir Galaksiyi bulmuşlar. Daha doğrusu Galaksideki bir dünyayı. Yani Arz’ı. Sadece Arz’da karmaşık bir ekoloji sistemi varmış ve burada teknik bakımdan gelişebilecek akıllı canlıların yaşayabilmesi mümkün olacakmış. Sonsuzcular, insanların ancak Arz’da güvende olacaklarına karar vermişler. O kısmı dondurarak 'gerçek' haline sokmuşlar. Böylece çalışmaları da sona ermiş." Durarak omzunu silkti. "İşte öykü böyle. Bu Gaia'ya insanların yerleşmelerinden önce anlatılan bir masal. Gerçek olup olmadığını kesinlikle söyleyemem."

Diğerleri onu dikkatle dinlemişlerdi. Bliss bu hikâyeyi bildiğini belirten bir tavırla başını sallamıştı. Trevize yarı alaylı bir ciddilikle

ellerini kucağına bırakmış olan genç kadını süzüyordu. Birden, "Bu dünya nasıl oluşmuş. Dom?" diye sordu. "Grup bilinci olan Gaia?"

Dom başını arkaya atarak tiz bir sesle güldü. "Bu konuda da masallar anlatılıyor yine. Şimdi... robotun ne olduğunu biliyor musunuz?"

Trevize, "Bunu Sayshell'de öğrendik," diye cevap verdi.

"Robotlar mı gördünüz orada?"

"Hayır, hayır. Bize bir soru sordular. Robotun ne olduğunu bilmediğimizi anlayınca bilgi verdiler."

"Anlıyorum... İnsanlar bir zamanlar robotlarla birlikte yaşarlarmış ama bu iyi sonuç vermemiş."

"Evet, bunu da söylediler."

"Robotlar tarih öncesinden kalan o Üç Kurala tam anlamıyla bağlıymışlar. Üç Robot Kuralına. Bir, robot bir insana zarar veremez. Harekete geçmeyerek bir insanın zarar görmesine göz yumamaz. İki, bir robot bir insanın verdiği emirlere uymak zorundadır. Ancak bu emirler Birinci Kurala aykırı olduğu zaman itaat etmeyebilir. Üç, bir robot kendini korumalıdır. Tabii Birinci ve İkinci kuralları çiğnemeden. Bu kurallarla ilgili başka iddialar da var ama temelde asıl yorum bu... Robotlar daha zeki ve becerikli bir hale geldikçe bu kuralları özellikle Birinciyi daha cömertçe yorumlamaya başlamışlar. Ve sonunda insanların koruyucusu halini almışlar. Bu insanları boğmaya başlamış. Bu korumaya dayanamaz hale gelmişler. Robotlar son derece iyi niyetli ve merhametliymişler.. Bütün insanlık için çalışıyorlarmış. Bu yüzden de büsbütün çekilemeyecek bir hal almışlar. Robot alanındaki her gelişme durumu daha da kötüleştirmiş. Robotlar telepati güçlerini de geliştirmişler. Tabii böylece insanların düşüncelerini kontrol etmeye başlamışlar. Görüşleri ve davranışları gitgide insanlarınkine daha çok benzemiş. Bu da müthiş bir tiksinti uyandırmış. Robotlarsa iyice insanlaşmışlar. Bu yüzden insanların, iyilikleri istendiği için bazı şeylerden yoksun kalmalarına neden kızdıklarını anlamışlar. Sonunda insanların beceriksizce ve dikkatsizce de olsa, kendi başlarının çaresine bakmalarının daha iyi olacağına karar vermişler. Böylece robotlar Sonsuzluğu kurmuşlar. Ve kendileri de Sonsuzcu olmuşlar. İnsanların güvende olabilecekleri bir Galaksi bulmuş,

sonra da kendi istekleriyle çalışmalarını durdurmuşlar. İşte o günden beri insanlar kendi başlarına gelişmeye, ilerlemeye çalışıyorlarmış... Robotlar çalışmalarını sona erdirmeden birçok insan uzayın derinliklerindeki gezegenlere gitmişler. Robotsuz dünyalarda özgürce yaşamak için. Bunların arasında robotları sevmedikleri bilinen Arz'lıların sayısı da çokmuş. Bu yeni dünyaları kuranlar robot dadıların yönetiminde birer çocuk gibi yaşamanın neden olduğu gurur kırıklığını hatırlamak istemiyorlarmış. Bu yüzden robotlarla ilgili kayıtlar bile tutmamışlar. Ve sonunda her şey unutulmuş."

Trevize, "Ama," diye itiraz etti. "Bu olmadı. Galaksi robotları unutmuş. O halde Gaia onları nasıl hatırlıyor?"

Bliss tatlı bir kahkaha attı. "Biz başkayız."

Trevize, "Öyle mi?" dedi. "Hangi bakımdan?"

Dom genç kadına baktı. "Bunu bana bırak, Bliss. Biz farklıyız. Robot egemenliğinden kaçanlar arasında sadece biz Gaia'ya ulaştık. Sayshell'e gidenlerin peşinden yola çıkmıştık. Ve sadece biz robotlardan telepatiyi öğrenmiştik. Bu bir sanat. Aslında bu güç bütün insanların kafasında var, ancak kuşaklar boyunca gelişebiliyor. Ama ondan sonra kendi kendisini besliyor. Yirmi bin yıldan beri bu gücümüz var. Ama Gaia'nın tam potansiyeline eriştiği de söylenemez. Yüzyıllar önce telepati sayesinde grup bilincinin ne olduğunu anladık. Bunu robotlara borçlu olduğumuz bildiğimiz için onları hiçbir zaman unutmadık. Robotları dadı değil, birer öğretmen olarak düşündük. Onları minnetle hatırlıyoruz."

Trevize, "Bir zamanlar robotların çocuklarıymışsınız," dedi. "Şimdi de grup bilincinin çocuklarısınız. O eski insanlığınızı kaybetmediniz mi?"

"Bu farklı, Trev. Biz bunu kendi isteğimizle yaptık. Önemli olan da bu. Kimse bizi bu yola sapmaya zorlamadı. Başka bir bakımdan da farklıyız. Galaksi' de eşimiz yok. Gaia gibi başka bir dünya bulamazsınız."

"Bundan nasıl emin olabilirsiniz?"

"Böyle bir şeyi hemen fark ederdik. Grup bilincini, bu Galaksinin öbür ucunda bile olsaydı, yine de sezerdik. Sizin İkinci Vakıf'da böyle bir bilincin belirmeye başladığını fark ettik. Ama iki yüz yıl önce."

"Ya Katır?"

"Evet, o bizden biriydi." Dom'un yüzünde çok sert bir ifade belirdi. "Katır anormaldi ve bizden ayrıldı. Çok saf olduğumuz için böyle bir şeye ihtimal vermedik. Bu yüzden de Katır'ı engellemek için zamanında davranmadık. Dikkatimizi dış dünyalara verdiğimiz zaman İkinci Vakfı fark ettik ve Galaksiyi o gruba bıraktık."

Trevize bir an dalgın dalgın önüne baktı. Sonra da, "Bizim tarih kitaplarının hiçbiri işe yaramayacak," diye mırıldandı. "Ama Gaia bu konuda korkakça davranmış olmadı mı? Katır sizin sorumluluğunuzdu."

"Haklısınız. Ama sonunda Galaksiyle ilgilendiğimiz zaman o güne kadar fark etmediğimiz bir şeyi anladık. Katır felaketi bizim için bir kurtuluş oldu. Çünkü ancak o zaman çok tehlikeli bir krizle karşılaşacağımızı kavradık. Öyle de oldu. Ama Katır olayı sayesinde gereken önlemleri almayı başardık."

"Nasıl bir kriz?"

"Bu ortadan kalkmamıza yol açabilir."

"Buna inanamam. İmparatorluğu, Katır'ı ve Sayshell'i yanınıza yaklaştırmadınız. Grup bilinciniz sayesinde uzayda milyonlarca kilometre uzaktaki bir gemiyi yakalayabiliyorsunuz. Neden korkuyorsunuz? Bliss'e bakın. O gayet sakin. Bliss bir krizle karşılaşacağınızı sanmıyor."

Bliss bir bacağını koltuğun dirsek dayanılacak yerine atarak ayak parmaklarını oynattı. "Tabii endişeli değilim, Trev! Çünkü bu sorunu siz çözümleyeceksiniz."

Trevize bağırdı. "Ben mi?"

Dom açıkladı. "Gaia bir sürü gizli manevra sayesinde sizi buraya kadar getirmeyi başardı. Bu krizi siz atlatacaksınız."

Trevize yaşlı adama baktı ve yüzündeki aptalca ifade yerini yavaş yavaş müthiş bir öfkeye bıraktı. "Ben mi? Neden ben? Benim bu işle bir ilgim yok ki!"

Dom insanı âdeta ipnotize eden bir sükûnetle, "Ama yine de siz, Trev," dedi. "Sadece siz. Bütün uzayda yalnızca siz!"

ON SEKİZ - Çarpışma

75

Stor Gendibal de hemen hemen Trevize kadar ihtiyatla Gaia'ya doğru gidiyordu. Artık gezegenin güneşi ancak güçlü filtrelerle incelenecek kadar büyümüştü.

Sura Novi bir kenarda oturuyor, arada sırada genç adama çekine çekine bakıyordu. Sonunda usulca, "Efendim?" dedi.

Gendibal dalgın dalgın sordu. "Ne var, Novi?"

"Mutsuz musun?"

Genç adam başını kaldırarak kıza çabucak bir göz attı. "Hayır. Sadece düşünüyorum. Hızla mı ilerlesem, yoksa biraz daha mı beklesem? Cesurca davranayım mı, Novi?"

"Sen her zaman cesursun, efendim." Novi ekranı işaret etti. "Bu bir güneş değil mi?"

Gendibal başını salladı. "Evet."

"Bu Trantor'u aydınlatan güneş mi? Ülge’nin güneşi?"

Gendibal, "Hayır, Novi," dedi. "Bu çok başka bir güneş. Galakside milyarlarca güneş var."

"Ah, bunu kafamla biliyorum ama yine de inanamıyorum. Bu nasıl oluyor, efendim?"

Gendibal hafifçe gülerek, "Kafanla," diye mırıldandı ve farkına varmadan kendisini Novi'nin kafasının içinde buldu. Her zamanki gibi kızı sakinleştirmek için beyninin o görünmeyen uzantılarını okşadı. Tam çıkacağı sırada durakladı. Novi’nin beyni ışıldıyordu. Hafifçe. Bu dışarıda bir yerde bir kafa alanı olduğunu gösteriyordu.

Gendibal telaşla, "Novi," dedi. "Kendini nasıl hissediyorsun?"

"Çok iyiyim, efendim."

"Başın dönüyor mu? Aklın karıştı mı? Gözlerini yum ve ben 'Şimdi' deyinceye kadar hiç kımıldamadan otur."

Kız itaatle gözlerini yumdu. Gendibal kızın kafasını okşadı, okşadı. Artık geride sadece o ışıltı kalmıştı. Bu o kadar hafifti ki, genç adam neredeyse kendi kendini yanılmış olduğuna inandıracaktı. "Şimdi," dedi. Ve Novi gözlerini açtı. "Kendini nasıl hissediyorsun?"

"Çok sakin, efendim. Dinlenmiş gibi."

Dış etkinin kızı rahatsız etmeyecek kadar hafif olduğu anlaşılıyordu. Gendibal bilgisayara döndü. Çünkü şimdi bir kafayı değil, bir gemiyi arıyordu. İlk araştırmayı bilgisayarın yardımıyla daha iyi yapabilirdi. Konuşmacı sonunda kuşkulandığı gibi gemiyi buldu. Kafasını o yana doğru "uzatarak" geminin içini ve dışını inceledi. Sonra yine kafasıyla Gaia'ya yaklaştı. Orayı da inceledi. Ama kafa alanının kaynağının hangisi olduğunu anlaması için yeterli değildi bu. "Novi," dedi. "Şimdi yapacaklarım için yanıma oturmanı istiyorum."

"Tehlike mi var, efendim?"

"Sen hiç endişelenme, Novi. Seni koruyacağım."

"Ben kendim için endişelenmiyorum, efendim. Tehlike varsa sana yardım etmek istiyorum."

Gendibal yumuşadı. "Bana yardım ettin bile, Novi. Senin sayende çok önemli bir şey fark ettim. Sen olmasaydın belki de batağa saplanıp kalacaktım."

Novi pek sevindi. "Sana yardım edebildiğim için mutluyum."

Gendibal gülümseyerek başını salladı. Sonra da acı acı, başkalarının yardımına da ihtiyacım var, diye düşündü. İçinde çocuksu bir yer buna itiraz etti. Bu görev benim!.. Sadece benim... Ama Gendibal bu işi tek başına başaramayacaktı. Tehlike gitgide artıyordu.

76

Quindor Shandess, Trantor'da Birinci Konuşmacılığının sorumluluklarının altında eziliyordu sanki. Gendibal'in gemisi atmosferin dışındaki karanlıkta kaybolduktan sonra Masayı bir daha toplantıya çağırmamıştı. Düşünüp duruyordu. Gendibal'i yalnız başına göndermekle iyi mi etmişti. Shandess, Gendibal'den haber beklerken günden güne yaşlandığını hissediyor, genç adamdan ses çıkmadıkça da sinirleri büsbütün geriliyordu.

Gendibal sonunda Shandess'i aradığı zaman Birinci Konuşmacı bitkinlikle uykuya dalmıştı. Ama işareti alır almaz hemen doğrulup oturdu. "İyi misin?"

"Çok iyiyim, Birinci Konuşmacı. Konuşmanın kısa sürmesi için görüntü bağlantısı kuralım mı?"

Shandess, "Belki daha sonra," dedi. "Önce durumu anlat."

Gendibal dikkatle konuşmaya başladı. Birinci Konuşmacının çok yorgun olduğunu ve yeni uyandığını anlamıştı. "İnsanların yaşadığı Gaia adlı bir gezegenin yakınındayım. Bu dünyanın adı hiçbir kayıtta yok sanırım."

"Planı kusursuzlaştırmak için çalışan insanların dünyası mı bu? Katır-karşıtlarının gezegeni?"

"Böyle düşünmemiz için bazı nedenler var. Birinci Konuşmacı, Bir, Trevize'yle Pelorat'ın gemisi Gaia'ya indi sanırım. İki, benden yarım milyon kilometre ötede bir savaş gemisi bekliyor. Birinci Vakıftan bu."

"Gezegene nedensiz yere bu kadar ilgi duyulamaz."

"Bütün bunlar birbirine bağlı. Birinci Konuşmacı. Ben Trevize'yi izliyorum. Belki savaş gemisi de aynı nedenle buraya geldi. Geriye Trevize'nin Gaia'ya neden geldiğini öğrenmek kalıyor."

"Trevize'nin peşinden o dünyaya gitmeyi mi düşünüyorsun?"

"Başlangıçta bunu düşünmedim değil. Ama bir şey oldu. Şimdi Gaia'dan yüz milyon kilometre uzaktayım ve uzayda, etrafımda bir kafa alanı olduğunu seziyorum. Düzgün ama çok hafif bir şey bu. Ülge'linin kafasına yaptığı etkiden anladım bunu."

"O alanın odak noktası sözünü ettiğin gezegen mi, Konuşmacı?"

"Bunu anlamak için ölçüler almam gerekiyor. Alanın küre biçimi olup olmadığını anlamalıyım. Tek yönlü kafa sondam bana bu olasılığın güçlü olduğunu gösterdi. Ama Vakıf savaş gemisi burada olduğu için daha fazla araştırma yapmanın akıllı bir şey olmayacağını düşündüm."

"O senin için bir tehlike olamaz ki!"

"Olabilir. Geminin kafa alanının kaynağı olup olmadığından henüz kesinlikle emin değilim. Birinci Konuşmacı."

"Ama onlar..."

"İzninizle sözünüzü keseceğim. Birinci Vakfın teknoloji alanında ne kadar ilerlediğini bilmiyoruz. Onlar garip bir güvenle davranıyorlar. Belki aletlerinin yardımıyla kafa bilimlerini öğrendiler. Birinci Konuşmacı, karşımda ya bir gemi ya da bir gezegen dolusu kafa uzmanı var. Kaynak savaş gemisiyse... belki bu kafa gücü beni durduramaz ama ağırlaştırır. O zaman fiziksel silahlarıyla beni ortadan kolaylıkla kaldırabilirler. Öte yandan eğer kaynak gezegense, alanın bu kadar uzaktan hissedilmesi, bunun aslında yüzeyde son derecede güçlü olduğunu gösterir. Bununla ben bile başa çıkamam. Her iki durumda da bir ağ kurmamız gerekiyor. Gerektiği zaman Trantor’un bütün gücünü kullanabilmeliyim."

Birinci Konuşmacı kararsızca durakladı. "Tam bir ağ. Bu hiçbir zaman kullanılmadı. Hatta teklif bile edilmedi. Katır zamanı dışında tabii."

"Bu, Katır’ın yarattığından daha da tehlikeli bir kriz olabilir."

"Bilmiyorum Masa razı olur mu?"

"Onların rızasını almayın, Birinci Konuşmacı. Acil bir durum olduğunu ilan edin."

"Neden olarak ne göstereceğim?"

"Size anlattıklarımı açıklayın."

"Konuşmacı Delarmi senin kendi korkuların yüzünden çıldırmış, beceriksiz bir korkak olduğunu söyleyecek."

Gendibal cevap vermeden önce bir an durdu. "Herhalde böyle bir şeyler söyleyecek. Birinci Konuşmacı. Ama istediği gibi konuşsun. Bu beni sarsmayacak. Şu anda tehlikede olan benliğim ya da gururum değil, İkinci Vakıf."

77

Harla Branno sert bir tavırla güldü. "Artık harekete geçebiliriz. Çünkü hazırım."

Kodell, "Hâlâ ne yaptığınızı bildiğinizden emin misiniz?" diye sordu.

"Sandığın kadar deli olsaydım, bu gemide benimle kalmak için ısrar eder miydin, Liono?"

Kodell, "Belki burada fikrinizi değiştireceğinizi umduğum için kaldım," dedi. "Ya da çılgın olmadığınızı ve başarıya ulaşacağınızı düşündüğüm için. Tarihler yalnız sizden değil, benden de söz etmeliler. Hatta bu başarının aslında benim olup olmadığını sormalılar."

"Zekice bir düşünce bu, Kodell, ama yararı yok Ben birçok Belediye Başkanının iktidarı sırasında evreni perde arkasından yönettim. Artık herkes kendi iktidarım sırasında böyle bir şeye izin vermeyeceğimi biliyor... Şimdi şuna bak." Branno ekranı işaret etti."

Kodell, "Compor'un gemisi bu," dedi.

Branno başını salladı. "Evet, Compor’un gemisi ama içinde o yok. Öncülerimizin raporuna göre, ona bir tekne yanaşmış. İki kişi bu gemiye binmişler. Compor da onlarınkine geçmiş." Ellerini ovuşturdu. "Trevize çok başarılı oldu. Onu bir paratoner olarak uzaya gönderdim. Yıldırımları üzerine çekti. Compor'u durduran İkinci Vakıftan bir gemi. Trantor'dan geliyor..."

"Bundan nasıl emin olabilirsiniz?"

"Çünkü ben her zaman Compor'un İkinci Vakfın etkisinde olup olmadığını düşünmüşümdür. Yaşamı çok düzenliydi. Her zaman eline istediği gibi fırsatlar geçiyordu. Compor, Trevize’yi hiper-uzayda izlediği zaman kuşkulanmakta haklı olduğumu anladım."

"Compor gemideki bilgisayardan yararlandı. Bayan Başkan."

Branno başını arkaya atarak güldü. "İnce komplolarla uğraştığın için burnunun dibinde olanları göremiyorsun. Compor'u Trevize'nin peşinden yollamama aslında hiç gerek yoktu. Trevize nereye giderse gitsin Vakıflı olduğu için hemen dikkati çekecekti. Onun Sayshell'e geldiğini de oradaki elçiden öğrendik. Hayır, ben Compor'u uzaya sırf onu denemek için yolladım. Ve o Trevize'yi hiper-uzayda izlemeyi başardı. Üstelik bir dizi sıçramaya karşın. Daha sonra da İkinci Vakıftan bir gemiyle buluştu."

Kodell, "Daha önce İkinci Vakfın nerede olduğunu bildiğinizi açıkladınız," dedi. "Önce Gaia'nın icabına bakacağınızdan, sonra da İkinci Vakıfla uğraşacağınızdan söz ettiniz. Yanılmıyorsam o geminin Trantor'dan geldiğini söylediniz."

"İyi bildin. Bu seni şaşırtıyor mu?"

Kodell ağır ağır başını salladı. "Şimdi düşünüyorum da... beni hiç şaşırtmıyor bu. Katır'ın durdurulduğu sırada Ebling Mis, Toran ve Bayta Darell de Trantor'dalardı. Bayta'nın torunu Arkady, Trantor'da doğmuştu. Bütün bunlardan İkinci Vakfın Trantor'da olduğu anlaşılıyor.." Bir an durdu. "Ama bir sorun var... Trevize İkinci Vakfın varlığını nasıl sezdi? Neden İkinci Vakıflılar onu durdurmadılar?"

Branno, eklemleri şiş parmaklarını teker teker kaldırarak saymaya başladı. "Bir, Trevize olağanüstü bir insan. Bütün ihtiyatsızlığına rağmen özelliğinin ne olduğunu bir türlü anlayamadım. İki, İkinci Vakıf durumu biliyordu. Çünkü Compor her zaman Trevize'nin peşindeydi. Onlar, kendileri açık açık işe karışmadan Trevize'yi durduracağımı umuyorlardı. Üç, ama ben onların bekledikleri tepkiyi göstermedim. Trevize'yi idam ettirmedim, psişik sondayı kullanmadım. Sadece onu sürdüm. O zaman İkinci Vakıf harekete geçmek zorunda kaldı. Kendi gemilerinden birini Trevize'nin arkasından yolladı... Ah, Trevize gerçekten harika bir paratoner."

Kodell sordu. "Şimdi ne yapacağız?"

"Şu karşımızdaki İkinci Vakıflı'ya meydan okuyacağız. Hatta şu anda ağır ağır ona doğru gidiyoruz."

78

Gendibal’le Novi yan yana oturmuş ekrana bakıyorlardı. Kızın korktuğu belliydi. Ama genç adamın o anda yapabileceği bir şey yoktu. Bu sırada kızın kafasına dokunmasının akıllıca bir şey olmayacağını düşünüyordu. Vakıf savaş gemisi ağır ağır yaklaşmaktaydı. Büyük bir gemiydi bu. Herhalde içinde altı kişi kadar mürettebat da vardı. O kafa alanı hâlâ etkiliydi. Gendibal, ama bunun kaynağı Gaia olmalı, diye düşündü. Bu da endişe veren bir konuydu ama Konuşmacının şimdi savaş gemisiyle ilgilenmesi gerekiyordu. Vakıflıları ortadan kaldırdıktan sonra Katır karşıtlarıyla ilgilenecekti. Savaş gemisi birdenbire hızlandı. Gendibal çabucak bir hesap yaptı. Artık kafa gücü etkili olabilecekti. Konuşmacı, beyninin kontrol ettiği kafa alanını daraltıp gücü yoğunlaştırdı. Ve diğer gemiye uzandı.

Sonra da birdenbire hayretinden felce uğramış gibi arkasına yaslanıp kaldı. Savaş gemisinde etkili bir koruyucu perde vardı. Gendibal'in kafa alanı güçlenirken, bu da orantılı bir biçimde yoğunlaşıyordu. Savaş gemisinin bilgisizliğinden dolayı rahatça yaklaşmadığı anlaşılıyordu artık. Birinci Vakıfta umulmadık bir kafa silahı vardı.

79

Branno, "Ah," dedi. "Saldırmaya kalktı, Liono."

Vakıflı bilim adamları yüz yirmi yıldan beri gizli gizli çalışıyor ve bir kafa perdesi oluşturmak için uğraşıyorlardı. Bunu başarmışlardı. Perdenin bazı eksiklikleri vardı ama şimdiki halde yeterli olacaktı. Özellikle korkunç silahlarla desteklendiği için.

Branno diğer gemiye bir mesaj yolladı. Sesi değiştirildi, bir erkek sesine dönüştürüldü. Şimdi bu ses ifadesiz ve öldürücüydü. "Parlak Yıldız! Birinci Vakıf filosundan bir gemiye zorla el koydunuz. Hemen teslim olun, yoksa size saldıracağız."

Normal sesle bir cevap geldi. "Terminus Belediye Başkanı Branno, savaş gemisinde olduğunuzu biliyorum. Parlak Yıldızı korsanlık sonucu ele geçirmedim. Beni geminin kaptanı Terminus'lu Munn Li Compor davet etti. Şimdi sizinle kısa bir süre için saldırıya geçmeyeceğimiz konusunda anlaşalım. İki taraf için de önemli olan konulan görüşelim."

Branno kendi sesiyle, "İkinci Vakıflılar," dedi. "Durumunuzu iyi anlamalısınız. Hemen teslim olmadığınız takdirde gemiyi saniyede parçalayacağız. Bu bizim için bir kayıp olmayacak. Çünkü artık Trantor'dan geldiğinizi biliyoruz. Sizi ortadan kaldırdıktan sonra Trantor'un da icabına bakacağız."

Gendibal, "O halde çabucak konuşmam gerekiyor," diye cevap verdi. "Kafa perdeniz kusursuz değil. Olamaz da. Kendinizi fazla önemsediniz. Kafanızı kontrol altına alabilirim. Kafa perdesi olmasaydı bunu daha kolaylıkla yapardım. Ama yine de başarırım. Üstelik kafanıza güçle girmek zorunda kalırım. Bunun sonucunda bir ahmak halini alırsınız. Bu tehlikeyi göze alacak mısınız?"

Branno, "Bunu yapamayacağınızı biliyorsunuz," dedi.

Kodell eğilerek telaşla mırıldandı ."Seldon adına..."

Gendibal, "Düşüncelerinizi izliyorum, Kodell," diye açıkladı. "Fısıldamanız gereksiz. Belediye Başkanının kafasının içini de görüyorum. Henüz kararsız. Onun için paniğe kapılmayın, Kodell. İşte bütün bunlardan da perdenizde sızmalar olduğu anlaşılıyor."

Branno meydan okudu. "Perde güçlendirilebilir."

Gendibal, "Kafa gücü de öyle," dedi. "Şu anda kendi geminizdeki mürettebata emir verecek halde değilsiniz. Filodaki diğer gemilerle de bağlantı kuramazsınız. Bu kadarını size zarar vermeden başarıyoruz. Kontrolümden kurtulmaya çalışmayın. O zaman gücümü arttırmak zorunda kalırım ve beyniniz zarar görür."

Branno sabırlı bir tavırla ellerini kucağına bıraktı. "Bekleyeceğim. Nasıl olsa yorulacaksınız. O zaman sizi ortadan kaldırmaları için emir vermeyeceğim. Çünkü zararsız bir hale girmiş olacaksınız. Hayır! Filoyu İkinci Vakfı ortadan kaldırması için Trantor'a göndereceğim. Dünyanızı kurtarmak istiyorsanız, teslim olun."

"Belediye Başkanı, ben yorulacak değilim. Ama böyle bir şey söz konusu olsaydı, bitkin düşmeden önce sizi ortadan kaldırarak dünyamı kurtarırdım."

"Bunu yapamazsınız. Çünkü asıl göreviniz Seldon Planını korumak. Terminus Belediye Başkanını ortadan kaldırmak. Birinci Vakfın güven ve onuruna böyle bir darbe indirmek onun gücünü azaltır. Düşmanları cesaretlenir ve bu da Planı altüst eder."

"Sizi ortadan kaldırmaktan kaçınacağım konusunda kumar oynar mısınız?"

Branno derin bir nefes aldı, sonra da kesin bir tavırla, "Evet," dedi.

Onun yanında oturan Kodell bembeyaz kesildi.

80

Gendibal kabindeki bölmenin önünde belirmiş olan Branno'nun hayaline baktı. Tabii Belediye Başkanının aynı şeyi yapması olanaksızdı. Gendibal'i göremediği gibi, onun yanında birinin olduğunu da bilmiyordu. Gendibal'in bütün iddiaları doğruydu. Gerçekten de Branno'nun kafasını mahvedebilirdi. Ama Belediye Başkanının söyledikleri de yanlış değildi. Gendibal, Branno'yu öldürdüğü an Plana Katır kadar zarar vermiş olacaktı. Daha da kötüsü, etrafa kafa alanı yayan Gaia sorunu da vardı. Genç adam bunun hâlâ yerinde olup olmadığını anlamak için Novi'nin kafasına baktı usulca. Evet, kızın beyni hâlâ ışıldıyordu.

Gendibal, "Belediye Başkanı Branno," dedi. "Kumarınız bir bakımdan başarılı sayılır. Sizi hemen ortadan kaldırmayı istemiyorum. Çünkü size bir şeyi açıklarsam beni dinleyeceğinizden eminim. Kazandığınızı ve size teslim olduğumu düşünelim. O zaman çok gururlanacak, kafa perdesine duyduğunuz güveniniz de artacak. Telaşla bütün Galaksiye yayılmaya kalkışacaksınız. Tabii böylece İkinci imparatorluğun kurulmasını geciktireceksiniz. Çünkü Seldon Planını altüst etmiş olacaksınız."

Branno, "Beni hemen ortadan kaldırmayı istememenize şaşmadım," diye karşılık verdi. "Biraz sonra buna hiç cesaret edemeyeceğinizi de anlayacaksınız."

Gendibal, "Kendi kendinizi kandırmayın ve beni iyi dinleyin," dedi. Galaksinin önemli bir bölümü hâlâ Federasyonun yönetiminde değil. Hatta Federasyonun bazı üyeleri bağımsız oldukları eski günleri özlemle anıyorlar. Size teslim olduğum ve Vakıf da acele ettiği takdirde Galaksinin geri kalan bölümü korku yüzünden birleşecek. Vakıfla, Federasyon üyeleri bağımsız oldukları eski günleri özlemle anıyorlar. Size teslim olduğum ve Vakıf da acele ettiğim takdirde Galaksinin geri kalan bölümü korku yüzünden birleşecek. Vakıfla, Federasyon üyeleri arasındaki bağlar c'a kopacak."

Branno dudak büktü. "Boş tehditler savuruyorsunuz. Biz bütün düşmanlarımızı yenecek kadar güçlüyüz. Bir sorun çıkmayacak."

"Hemen çıkmayacak. Sayın Belediye Başkanı. Sonuçları olduğu gibi kabul etmek hatasına düşmeyin. Hemen İkinci bir İmparatorluk kurabilirsiniz. Ama bunu sürdüremezsiniz. Her on yılda bir Galaksiyi yeniden fethetmek zorunda kalırsınız."

"Öyleyse bunu dünyalar yorulduğu zaman yaparız. Sizin gibi onlar da yorulacaklar."

"Yorulmayacaklar. Ben de yorulacak değilim... Beni dinleyin. İkinci İmparatorluğu hemen kurma hayallerinden vazgeçin. Yoksa Galaksi altüst olur, barbarlık geri gelir. Bu süre Seldon'un tahmin ettiği o otuz bin yıldan da daha uzun sürer."

"Çocukça tehditler bunlar. Seldon Planı olasılıkları açıklıyor, kaçınılmaz sonuçları değil."

Gendibal heyecanla bağırdı. "Sayın Belediye Başkanı, Seldon Planını unutun. Hesaptan anlayamıyorsunuz. Planı hayalinizde canlandırmanız da imkânsız. Ama belki bunlara gerek yok. Siz tecrübeli ve başarılı bir politikacısınız. Bu kumarı kabul ettiğinize göre cesur bir insansınız. Kafanızı kullanıp ve iyi düşünün."

Branno, "İkinci Vakıflı," dedi. "Haklı olabilirsiniz ama bu tehlikeyi göze almak zorundayız. Zaten artık Plana ihtiyacımız yok. O olmadan da yeni bir İmparatorluk kurabiliriz. Ayrıca biz İkinci Vakfın kuklaları gibi davranacağımız bir İmparatorluk da istemiyoruz."

"Bu sözleri, başarısızlığınızın Galaksiye nelere mal olacağını bilmediğiniz için söylüyorsunuz."

Branno omzunu silkti. "Belki. Yorulmaya başladınız mı. İkinci Vakıflı?"

"Hayır... Madem beni dinlemiyorsunuz, size ikinci bir yolu önereceğim. Gaia adlı bir gezegenin yakınındasınız."

"Bunu biliyorum."

Katır’ın da orada doğmuş olabileceğini biliyor musunuz?"

"Bunu kanıtlamalısınız."

"Gezegenin etrafı bir kafa alanıyla sarılı. Katırların dünyası o. İkinci Vakfı ortadan kaldırsanız bile bu Katırlarla dolu gezegenin tutsağı olacaksınız. İkinci Vakıflılar şimdiye kadar size ne zarar verdiler? Bir de bir tek Katır'ın yaptıklarını düşünün."

"Yine bir şey kanıtlamış değilsiniz."

"Burada kaldığımız sürece bir şey yapamam. Şimdi sizinle bir anlaşma yapalım. Perdeniz yerinde kalsın ama benimle işbirliği yapın. Birlikte o gezegene yaklaşalım. Gaia'nın tehlikeli olduğunu anladığınız zaman ben gezegenin kafa alanını kaldırırım, gemileriniz de o dünyayı ele geçirirler. Ondan sonra da dış bir düşman olmadan karşılıklı geliriz. Vakıf Vakfa karşı."

Branno başını eğerek bir an düşündü. "Beni ninnilerle uyutmaya çalışıyorsunuz. Katırlarla dolu bir dünyanın kafa alanını tek başınıza ortadan nasıl kaldıracaksınız? Bu düşünce öyle gülünç ki, doğru söylediğinize inanamıyorum."

Gendibal, "Ben yalnız değilim," diye açıkladı, "İkinci Vakfın bütün gücü beni destekliyor. İstediğim zaman bu güç, kafa perdenizi ince bir sis tabakasıymış gibi süpürüverir."

"O halde neden benden yardım istiyorsunuz?"

"Bir kere, kafa alanını ortadan kaldırmak yeterli değil. İkinci Vakıf sonsuza dek bu kafa alanını tekrar tekrar ortadan kaldırmakla uğraşamaz. Bize gemilerinizin sağlayacağı fiziksel güç gerekli. Sizi iki Vakfın dost olmaları gerektiğine inandıramadım. Ama belki bu önemli işbirliği sizi ikna eder."

Bir sessizlik oldu. Sonra Branno, "Gaia'ya daha fazla yaklaşmaya razıyım," dedi. "Tabii bunu birlikte yapacaksak. Sizi bundan başka bir söz vermiyorum."

Gendibal, "Bu kadarı da yeterli," diye karşılık verdi ve bilgisayara doğru eğildi.

Novi birdenbire, "Efendim," dedi. "Bu ana kadar yaptıkların önemli değildi. Ama lütfen artık kımıldama. Terminus'lu Encümen Üyesi

Trevize'yi beklememiz gerekiyor."

ON DOKUZ - Karar

81

Janov Pelorat hafif bir öfkeyle, "Oldukça uzun sayılacak yaşamımda uzaya ilk açıldığıma kimsenin pek aldırdığı yok," dedi. "Ama bu çok uzun br yaşam da sayılmaz, Bliss. Bundan emin olabilirsin. Galakside ilk kez yolculuğa çıkıyorum. Ve bir dünyaya iner inmez, tekrar uzaya açılıyoruz. Ben o dünyayı inceleme fırsatı bulamadan hem de. iki defa oldu bu!"

Bliss, "Evet," diye mırıldandı. "Ama o dünyadan ayrılmasaydın benimle kim bilir ne zaman karşılaşacaktın. Bu ilk seferki acele davranışı da haklı çıkarıyor."

"Öyle. Gerçekten öyle, yavrum."

"Bu kezse belki gezegenden ayrılacaksın ama yanında ben olacağım. Ve ben Gaia'yım. Onun bir parçası, onun bir bütünü."

"Öylesin tabii. Ve ben Gaia'nın senden başka bir parçasını da istemem."

Trevize kaşlarını çatmış bu konuşmayı dinliyordu. Sonra, "Bu durum hiç de hoş değil," diye söylendi. "Neden Dom bizimle birlikte gelmedi? Galaksi adına! Bu adları tek heceye indirme yöntemine hiç alışamayacağım! Adı iki yüz elli heceden oluşuyor ve biz sadece birini kullanıyoruz! Neden Dom, o yüz elli heceyle birlikte gelmedi? Madem bu sorun çok önemli, madem Gaia’nın varlığı buna bağlı, niçin şimdi yanımızda değil? Neden bize yol göstermiyor?"

Bliss, "Ben buradayım ya, Trev," dedi. "Sonra kara gözleriyle yan yan genç adama baktı. "Seni 'Trev' diye çağırmama da sinirleniyor musun?"

"Evet, sinirleniyorum ya! Bir adın olması ne kadar hakkınsa, benim de o kadar hakkım. İsmim Trevize. Üç heceli. Tre-vi-ze."

"Seni memnunlukla öyle çağıracağım. Seni kızdırmayı istemiyorum, Trevize."

"Kızmadım, sadece sinirlendim." Genç adam birden ayağa kalkarak kabinde bir bölmeden öbürüne gitti. Ayaklarını ileriye doğru uzatmış olan Pelorat’ın bacaklarının üzerinden atladı. Tarih profesörü ayaklarını telaşla çekti. Trevize dönüp Bliss’in karşısında durdu.

Genç kadını parmağıyla işaret ederek, "Dinle!" dedi. "Ben kendimin efendisi değilim. Terminus'tan Gaia’ya gelmem için türlü manevra çevrildi. Bundan kuşkulanmaya başladığım zaman bile kontrolden kurtulamadım. Sonra Gaia’ya getirildim. Ve o zaman bana yolculuğun tüm nedeninin Gaia’yı kurtarmak olduğu açıklandı. Neden? Nasıl? Gaia’nın benim için ne önemi var? Ya da benim Gaia için ne önemim? Gezegeni kurtarmayı neden isteyeyim? Galakside yaşayan milyar kere milyar insan arasında bu işi yapabilecek bir başkası yok mu?"

"Trevize, lütfen." Bliss’in neşesi birden sönmüştü. Artık o sevimli, sokak çocuğu tavırlarını takınmaktan da vazgeçmiş gibiydi. "Kızma. Görüyorsun ya adını uygun biçimde söylüyorum. Seninle çok ciddi bir tavırla konuşacağım. Dom senden sabırlı olmanı istedi."

"Galaksideki insanların yaşadıkları ve yaşamadıkları bütün gezegenlerin adına! Ben sabretmek istemiyorum. Madem o kadar önemliyim, o halde meselenin açıklanmasına da lâyık sayılırım. Önce... aynı soruyu tekrarlayacağım. Dom neden bizimle birlikte gelmedi? Durum, onun bizimle birlikte Uzak Yıldızda olmasını gerektirecek kadar önemli değil mi?"

Bliss hatırlattı. "O burada, Trevize. Ben buradayken o da burada. Gaia'daki herkes de öyle. Her canlı, gezegenin her zerresi."

"Sen böyle olduğu için memnunsun. Ama ben öyle düşünmüyorum. Ben Gaia’lı değilim. Bütün gezegeni gemiye sığdıramayız. Ama burada daha bir kişilik yer var. Sen yanımızdasın. Dom da senin bir parçan. Pekala. Neden Dom’u getirmedik? Sen onun, bir parçası olurdun o zaman."

Bliss, "Bir kere," dedi. "Pel... yani Pel-o-rat gemide benim bulunmamı istedi, Dom’un değil."

"O nezaket göstermiş. Bu sözü kim ciddiye alırdı?"

Kıpkırmızı kesilen Pelorat ayağa kalktı. "Ama aziz dostum, ben çok ciddiydim. Böyle bir kenara itilivermeyi de istemiyorum. Gemide Gaia'nın hangi parçasının bulunacağı sorusu hiç önemli değil. Dom’un yerine Bliss’in yanımda olması daha hoşuma gidiyor. Senin için de öyle olmalı. Haydi, Golan. Çocuk gibi davranıyorsun."

Trevize hiddetle kaşlarını çattı. "Öyle mi? Pekala çocuk gibi davranıyorum öyleyse. Ama ne olursa olsun..." Yine Bliss’i işaret etti. "Bana bir insanmışım gibi davranılmadığı takdirde benden beklenileni yapmayacağım! Önce iki soru sormak istiyorum. Yapmam istenen nedir? Ve neden ben?"

Bliss gözlerini iri iri açarak geriledi. "Lütfen... Bunu sana şimdi açıklayamam. Bütün Gaia da açıklayamaz. O noktaya hiçbir şey bilmeden erişmeli, her şeyi orada öğrenmelisin. O zaman gerekeni yapmalısın. Ama sakin sakin, işe duygularını karıştırmadan. Eğer şimdiki duyguların değişmezse, hiçbir şeyin yararı olmaz. Gaia da şu ya da bu biçimde ölür gider. Bu duygularını değiştirmelisin. Onların nasıl değişeceğini ben bilmiyorum."

Trevize sordu. "Dom burada olsaydı bilir miydi?"

Bliss, "Dom burada," dedi. "O/ben biz seni nasıl değiştireceğimizi ya da sakinleştireceğimizi bilmiyoruz. Plandaki yerini bilmeyen, büyük bir bütünün parçası olduğunu hissetmeyen bir insanı anlayamıyoruz."

Trevize, "İşte bu doğru değil," diye karşılık verdi "Milyonlarca kilometre öteden, hatta daha da uzaktan gemimizi yakaladınız, çaresiz durumdayken bizi yatıştırdınız. Eh, beni yine sakinleştirin bakalım. Bunu yapacak güçte değilmişsiniz gibi bir tavır da takınmayın."

"Ama bunu yapmamamız gerekiyor. Şimdi olmaz. Seni değiştirir, bazı ayarlamalar yaparsak bizim için hiçbir değerin kalmaz. Bizim için Galaksideki diğer insanlardan farksız olursun. Ve senden yararlananlayız. Senden sen... sen olduğun için yararlanabileceğiz. Eskisi gibi kalmalısın. Şu anda seni herhangi bir şekilde eklersek mahvoluruz. Lütfen Kendi kendine sakinleşmelisin."

"Buna hiç niyetim yok. Bana öğrenmek istediklerimi açıklarsan belki o zaman fikrimi değiştiririm."

Pelorat, "Bliss," dedi. "Bırak da ben deneyeyim. Lütfen diğer kamaraya git."

Bliss ağır ağır gerileyerek kabinden çıktı. Pelorat genç kadının arkasından kapıyı kapattı.

Trevize hatırlattı. "O her şeyi duyar, görür ve hisseder. Kabinden çıkmasının ne yararı var?"

Pelorat, "Benim için böylesi uygun," diye açıkladı. "Seninle yalnız kalmak istedim. Bu yalnızlık bir hayal olsa bile. Golan... sen korkuyorsun."

"Saçmalama!"

"Korkuyorsun ya. Nereye gittiğini, nelerle karşılaşacağını, senden ne yapmanı isteyeceklerini bilmiyorsun. Korkmakta haklısın."

"Ama korkmuyorum..."

"Hayır. Korkuyorsun. Belki sen benim gibi fiziki tehlikelerden korkmuyorsun. Ben uzaya açılmaktan, gördüğüm her dünyadan, karşılaştığım her yeni şeyden ürktüm. Sonuçta yarım yüzyıl boyunca çok kısıtlı bir yaşam sürdüm. Herkesten uzak, kendi kendimi sınırlayarak. Buna karşılık sen Uzay Filosunda hizmet ettin. Sonra siyasete atıldın. Evde ve uzayda türlü olaylarla karşılaştın. Ben korkmamaya çalışırken bana yardım ettin. Birlikte olduğumuz sürece bana her zaman sabırlı davrandın. Şefkat ve anlayış gösterdin. Senin sayende korkularımı yenmeyi ve doğru dürüst davranmayı başardım. Şimdi bu iyiliğine karşılık vermek, sana yardım etmek istiyorum. Lütfen bana izin ver."

"Sana korkmadığımı söyledim."

"Bal gibi de korkuyorsun! Hiç olmazsa sana yüklenilecek sorumluluktan çekiniyorsun. Anlaşıldığına göre, bütün bir dünyanın kaderi sana bağlı. Başarısızlığa uğradığın takdirde o dünya mahvolacak. Ve sen ömrünün sonuna dek bu gerçekle yaşamak zorunda kalacaksın. Senin için hiçbir önemi olmayan bir dünya için neden böyle bir azabı göze alasın? Omuzlarına bu yükü yüklemeye ne hakları var? Sen yalnız başarısızlığa uğramaktan korkmuyorsun. Yerinde hangi İnsan olsaydı bu korkuyu

duyardı. Ama sen ayrıca seni korkman gereken bir duruma düşürdükleri için öfkeleniyorsun."

"Yanılıyorsun."

"Sanmıyorum. Onun için senden yerine geçmeme izin vermeni isteyeceğim. Bu işi ben yapacağım. Senden ne bekliyorlarsa, yerine gönüllü olarak ben geçeceğim. Bu görevi başarmak için büyük bir bedensel güç ve canlılığa gerek olmadığı anlaşılıyor. Çünkü bu bakımdan basit bir makine senden kat kat üstün sayılır. Bu işin kafa gücü istemediğini de sanıyorum. Çünkü Gaia'lılarda bu güçten yeterince var. Senden istenen şeyin... ne olduğunu bilmiyorum. Ama beden gücü ya da beyinle ilgisi olmayan bir şeyse, geri kalanlar sende olduğu gibi bende de var sayılır. Onun için o sorumluluğu yüklenmeye hazırım."

Trevize sert sert, "Bu yükü taşımaya neden bu kadar heveslisin?" diye sordu.

Pelorat sanki onunla göz göze gelmekten kaçınıyormuş gibi yere baktı. "Ben vaktiyle evliydim, Golan. Kadınları tanırdım. Ama onlara hiçbir zaman ö- nem vermezdim. İlgi çekici, hoş kişilerdi onlar. Ama benim için fazla bir önemleri yoktu. Ama bu..."

"Kim? Bliss mi?"

"O nedense... benim için... diğerlerinden çok

başka."

"Galaksi! O şimdi söylediğin her sözü duyuyor!"

"Bu önemli değil. Zaten duygularımı biliyor. Bliss'i memnun etmek istiyorum. Bu görev neyse onu kabul edeceğim. Bliss'in benim hakkımda iyi şeyler düşünmesi için her türlü tehlikeyi göze alacak, her tür sorumluluğu yükleneceğim."

"Janov, bir çocuk o"

"Bliss çocuk değil. Onun hakkında düşündüklerinin de benim için önemi yok."

"Onun sana ne gözle baktığının farkında değil misin?"

"Benim yaşlı bir adam olduğumu mu düşünüyor? Bu neyi değiştirir ki? O büyük bir bütünün bir parçası, ben değilim. Bu bile aramızda aşılması imkânsız bir engelin yükselmesine neden oluyor. Bunu bilmediğimi mi sanıyorsun? Ama ben Bliss'ten bir şey istemiyorum. O sadece benim hakkımda..."

"İyi şeylere düşünsün, yeter. Öyle mi?"

"Evet. Ya da kendisini zorlayarak bana karşı neler duyabilirse duysun..."

"Ve sen bu uğurda bana verilen görevi alacaksın öyle mi? Ama Janov, konuşmamızı dinlemedin mi? Onlar seni istemiyorlar. Anlayamadığım, lanet olasıca bir neden yüzünden istedikleri benim."

"Ama sen görevi red edersen? O zaman başka birine başvurmak zorunda kalacaklar. Herhalde ben 'hiç'ten daha iyiyim."

Trevize başını salladı. "Bu olanlara inanamıyorum Yaşlılık seni etkiledi ve gençliği keşfettin, Janov. Kahramanlık etmek istiyorsun. Böylece o genç vücut uğruna öleceksin."

"Böyle konuşma, Golan. Bu alay edilecek bir konu değil."

Trevize gülmeye çalıştıysa da Pelorat'ın ciddi yüzüne bakınca gülmek yerine hafifçe öksürdü. "Haklısın. Özür dilerim."

Bliss biraz da çekine çekine kabine girdi. Güç duyulacak bir sesle, "Çok üzgünüm, Pel," dedi. "Trevize'nin yerine geçemezsin. Bu işi sadece o yapabilir. Başka hiç kimse bunu başaramaz."

Trevize, "Pekala," diye homurdandı. "Sakin olacağım. O iş neyse, başarmaya çalışacağım. Janov'un bu yaşta romantik bir kahraman rolüne çıkmaması için elimden geleni yapacağım."

Pelorat mırıldandı. "Ben yaşımı biliyorum."

Bliss ağır ağır profesöre yaklaşarak elini onun omzuna koydu. "Pel, ben... senin hakkında iyi şeyler düşünüyorum."

Pelorat bakışlarını genç kadından kaçırdı. "Buna gerek yok, Bliss. Bana iyi davranmak zorunda değilsin."

"Benim iyi davrandığım yok, Pel. Ben gerçekten senin hakkında iyi şeyler düşünüyorum."

82

Sura Novi önce belli belirsiz, sonra daha güçle aslında adının Suranoviremblastiran olduğunu anımsadı. Çocukken annesiyle babasının kendisini ‘Su.’ arkadaşlarının da 'Vi' diye çağırdıklarını da.

Tabii aslında bütün bunları gerçekten unutmamıştı. Ama gerçekler kafasının çok derinlerine gömülmüşlerdi. Ancak hiçbir zaman bu son ayda olduğu gibi iyice derinlere koymamışlardı. Çünkü o zamana dek böylesine güçlü bir kafanın yakınında uzun süre kalmamıştı.

Ama artık zamanı gelmişti. Bunu kendisi istememişti. İstemesine gerek de yoktu. Bir dünyanın ihtiyacı yüzünden o pek büyük bütün. Sura Novi denilen parçasını belirgin bir hal almaya zorluyordu. Kız bu yüzden hafif bir rahatsızlık duyuyor, hafif bir kaşıntıya benziyordu bu. Ama Sura Novi maskesini atarken hızla rahatlıyordu. Yıllardan beri Gaia gezegeninin bu kadar yakınına gelmemişti.

Çocukken Gaia’da canlılardan birini çok sevdiğini hatırladı birdenbire. O canlının duygularını kendisinin belirsiz bir parçası olarak anlayabilmişti. Şimdi bu yüzden kendi daha belirgin duygularını da kavrayabiliyordu. Kozasından çıkan bir kelebekten farksızdı.

"Benim yaşlı bir adam olduğumu mu düşünüyor? Bu neyi değiştirir ki? O büyük bir bütünün bir parçası, ben değilim. Bu bile aramızda aşılması imkânsız bir engelin yükselmesine neden oluyor. Bunu bilmediğimi mi sanıyorsun? Ama ben Bliss’ten bir şey istemiyorum. O sadece benim hakkımda..."

"İyi şeylere düşünsün, yeter. Öyle mi?"

"Evet. Ya da kendisini zorlayarak bana karşı neler duyabilirse duysun..."

"Ve sen bu uğurda bana verilen görevi alacaksın öyle mi? Ama Janov, konuşmamızı dinlemedin mi? Onlar seni istemiyorlar. Anlayamadığım, lanet olasıca bir neden yüzünden istedikleri benim."

"Ama sen görevi red edersen? O zaman başka birine başvurmak zorunda kalacaklar. Herhalde ben 'hiç'ten daha iyiyim."

Trevize başını salladı. "Bu olanlara inanamıyorum Yaşlılık seni etkiledi ve gençliği keşfettin, Janov. Kahramanlık etmek istiyorsun. Böylece o genç vücut uğruna öleceksin."

"Böyle konuşma, Golan. Bu alay edilecek bir konu değil."

Trevize gülmeye çalıştıysa da Pelorat'ın ciddi yüzüne bakınca gülmek yerine hafifçe öksürdü. "Haklısın. Özür dilerim."

Bliss biraz da çekine çekine kabine girdi. Güç duyulacak bir sesle, "Çok üzgünüm, Pel," dedi. "Trevize’nin yerine geçemezsin. Bu işi sadece o yapabilir. Başka hiç kimse bunu başaramaz."

Trevize, "Pekala," diye homurdandı. "Sakin o- lacağım. O iş neyse, başarmaya çalışacağım. Janov’un bu yaşta romantik bir kahraman rolüne çıkmaması için elimden geleni yapacağım."

Pelorat mırıldandı. "Ben yaşımı biliyorum."

Bliss ağır ağır profesöre yaklaşarak elini onun omzuna koydu. "Pel, ben... senin hakkında iyi şeyler düşünüyorum."

Pelorat bakışlarını genç kadından kaçırdı. "Buna gerek yok, Bliss. Bana iyi davranmak zorunda değilsin."

"Benim iyi davrandığım yok, Pel. Ben gerçekten senin hakkında iyi şeyler düşünüyorum."

82

Sura Novi önce belli belirsiz, sonra daha güçle aslında adının Suranoviremblastiran olduğunu anımsadı. Çocukken annesiyle babasının kendisini 'Su,' arkadaşlarının da 'Vi' diye çağırdıklarını da.

Tabii aslında bütün bunları gerçekten unutmamıştı. Ama gerçekler kafasının çok derinlerine gömülmüşlerdi. Ancak hiçbir zaman bu son ayda olduğu gibi iyice derinlere koymamışlardı. Çünkü o zamana dek böylesine güçlü bir kafanın yakınında uzun süre kalmamıştı.

Ama artık zamanı gelmişti. Bunu kendisi istememişti. İstemesine gerek de yoktu. Bir dünyanın ihtiyacı yüzünden o pek büyük bütün. Sura Novi denilen parçasını belirgin bir hal almaya zorluyordu. Kız bu yüzden hafif bir rahatsızlık duyuyor, hafif bir kaşıntıya benziyordu bu. Ama Sura Novi maskesini a- tarken hızla rahatlıyordu. Yıllardan beri Gaia gezegeninin bu kadar yakınına gelmemişti.

Çocukken Gaia'da canlılardan birini çok sevdiğini hatırladı birdenbire. O canlının duygularını kendisinin belirsiz bir parçası olarak anlayabilmişti. Şimdi bu yüzden kendi daha belirgin duygularını da kavrayabiliyordu. Kozasından çıkan bir kelebekten farksızdı.

83

Stor Gendibal keskin bakışlı gözleriyle çabucak Novi'yi inceledi. Ve öyle şaşırdı ki, az kalsın Belediye Başkanı Branno üzerindeki kontrolünü kaybediyordu. Ama kaybetmedi. Belki de bunun nedeni ansızın dışarıdan desteklenmesiydi. Ama genç adam o ara bu durumla ilgilenmedi.

Gendibal, "Üye Trevize hakkında ne biliyorsun, Novi?" diye sordu. Sonra kızın kafasının birdenbire, gitgide daha karmaşık bir hal alması yüzünden büyük bir endişeye kapılarak bağırdı. "Nesin sen?" Kızın kafasını yakalamaya çalıştı ama artık Novi'nin beynine girebilmesi imkânsızdı. Genç adam aynı anda Branno'nun kafasındaki kontrolünü kendisininkinden çok yoğun bir gücün desteklediğini farketti. "Nesin sen?" diye tekrarladı.

Novi'nin yüzünde hafif bir keder vardı. "Efendim... Konuşmacı Gandibal. Benim gerçek adım Suranoviremblastiran ve ben Gaia'yım."

Kız sözcüklerle sadece bunu açıkladı. Ama Gendibal ani bir öfkeyle kendi kafa gücünü yoğunlaştırdı. Kendisine güç veren desteğe aldırmayarak büyük bir ustalıkla Branno'nun kafasını tek başına kontrol altına aldı. Hem de eskisinden daha güçlü bir biçimde. O arada Novi'nin kafasıyla da sessiz ve şiddetli bir savaşa girişti.

Kız aynı ustalıkla onu engelledi. Ama kafasını genç adama kapalı tutması olanaksızdı. Ya da belki öyle yapmak istemiyordu. Gendibal sanki karşısında bir Konuşmacı varmış gibi, "Rol yaptın." dedi.

"Beni kandırdın ve buraya çektin. Sen de Katır'ın soyundansın."

"Katır anormaldi. Konuşmacı. Sapıktı o. Ben/biz Katır değiliz. Ben biz Gaia'yız." Kız Gaia'nın bütün ruhunu Gendibal'ın kafasına iletti. Bunu sözlerle başarmak mümkün değildi.

Gendibal, "Bütün .gezegen canlı," diye mırıldandı.

"Ve kafa alanı tüm olarak seninkinden çok güçlü. Çünkü sen bir tek kişisin. Lütfen böyle şiddetle karşı koyma. Sana zarar vermekten korkuyor, böyle bir şeyi hiç istemiyorum."

"Yaşayan bir gezegen olarak kafa gücünüz, Trantor'daki iş arkadaşlarımın toplam beyin gücünden az. Biz de bir bakıma canlı bir gezegen sayılabiliriz."

"Trantor'da sadece birkaç bin kişi kafalarıyla işbirliği yapıyorlar. Konuşmacı. Şu anda onlardan destek de alamazsın. Çünkü bunu engelliyorum. Bir dene, göreceksin!"

"Ne yapmayı planlıyorsun, Gaia?"

"Beni Novi diye çağıracağını umuyorum. Konuşmacı. Şu anda Gaia olarak hareket ediyorum. Ama aynı zamanda Novi'yim ben. Ve senin bakımından sadece Novi'yim."

"Ne yapmayı planlıyorsun, Gaia?"

Novi içini çekti. Daha doğrusu kafası buna benzer bir tepki gösterdi. "Uç güç böyle hiç kımıldamadan duracağız. Sen koruyucu perdeden geçerek Belediye Başkanı Branno'nun kafasını kontrolünde tutacaksın. Ben bunu başarman için sana yardım edeceğim. Ve yorulmayacağız. Sen benim kafamı bırakmayacaksın. Ben de şeninkini. Bu bakımdan yorulmayacağız. ¡kimiz de. İşte böylece bekleyeceğiz."

"Sonra?"

"Demin de söyledim ya. Terminus'lu Encümen Üyesi Trevize'nin gelmesini bekleyeceğiz. Bu güçler dengesini o bozacak. İstediği biçimde."

84

Uzak Yıldızdaki bilgisayar iki uzay gemisini buldu. Golan Trevize ikisinin görüntüsünü de ekrana yansıttı. Ekranın yarısında bir tekne vardı, diğer yarısında başka bir gemi. İkisi de Vakıf gemisiydi. Bunlardan biri Uzak Yıldıza çok benziyordu. Bunun Com- por'un teknesi olduğu kesindi. Diğeriyse daha büyük ve çok daha güçlüydü.

Trevize. Bliss'e doğru döndü. "Neler olduğunu biliyor musun? Artık bana söyleyebileceğin bir şey var mı?"

"Evet. Korkma! Sana zarar vermeyecekler."

Trevize aksi aksi, "Neden herkes burada dehşetle titreyerek oturduğumu sanıyor acaba?" diye söylendi.

Pelorat telaşla atıldı. "Bırak Bliss konuşsun, Golan. Ona çatıp durma."

Trevize sabırsızca, teslim oluyormuş gibi ellerini kaldırdı. "Ona çatmayacağım. Konuş, küçük hanım."

Bliss, "Büyük gemide senin Vakfın hükümdarı var. Diğerinde..."

Trevize hayretle, "Hükümdarı mı?" diye bağırdı. "Yani şu bizim ihtiyar Branno'yu mu kastediyorsun?"

Bliss'in dudakları gizli bir gülüşle titredi. "Herhalde unvanı bu değil. Ama o gerçekten bir kadın."

Bir an durdu. Parçası olduğu bütünü dikkatle dinliyormuş gibi bir hali vardı. "Adı Harla Branno. Kendi dünyasında o kadar önemli olmasına karşın adı sadece dört heceli. Şaşılacak bir şey bu. Ama herhalde Gaia'lı olmayanların da kendilerine göre yöntemleri var."

Trevize alayla, "Herhalde onu 'Brann' diye çağırırdınız," dedi. "Ama Belediye Başkanının burada işi ne? Neden o... Ah, anlıyorum. Gaia onu da buraya çekmek için bazı oyunlara başvurdu. Neden?"

Bliss bu soruyu yanıtlamadı. "Onun yanında Liono Kodell adında biri var. Adam Belediye Başkanının emrinde ama adı beş heceli. Bu bana saygısızca bir şeymiş gibi geliyor. O adam da senin dünyanda ö- nemli bir mevkide. Yanlarında geminin silahlarını kontrol eden dört kişi bulunuyor. Onların adlarını da ister misin?"

"Hayır. Anladığıma göre, öbür gemide bir tek kişi var. Munn Li Compor adında biri. Ve o İkinci Vakfın temsilcisi. Gaia'nın iki Vakfı bir araya getirdiği belli. Neden?"

"Bir bakımdan yanıldın, Trev... yani... Trevize..."

"Aman beni Trev diye çağır olsun bitsin! Buna aldırdığım yok."

"Bir bakımdan yanıldın. Compor gemiden ayrıldı ve yerini iki kişi aldı. Bunlardan biri İkinci Vakfın önemli kimselerinden Stor Gendibal. Ondan 'Konuşmacı' diye söz ediliyor."

"Önemli biri öyle mi? Herhalde kafa gücü de

var."

"Ah, evet. Bir hayli güçlü hem de."

"Onunla başa çıkabilecek misiniz?"

"Tabii. Gemideki ikinci kimse Gaia."

"Yani sizden biri mi?"

"Evet. Adı Suranoviremblastiran. Bu ismin daha uzun olması gerekirdi. Ama kız çok uzun bir süreden beri benden/bizden ayrıldı."

"Kızda İkinci Vakfın önemli bir üyesini engelleyecek güç var mı?"

"Adamı kız değil Gaia engelliyor. O/ben/biz adamı ezecek güçteyiz."

"Kız da öyle mi yapacak? Onu ve Branno'yu ezecek mi? Ne oluyor? Gaia, Vakıfları ortadan kaldırıp kendince bir Galaksi İmparatorluğu mu kuracak? Yine Katır'ın zamanına mı döndük? Daha güçlü bir Katır..."

"Hayır, hayır, Trev. Telaşlanma! Endişelenmemelisin. Üçünün de gücü dengede şimdi. Bekliyorlar."

"Neyi?"

"Senin kararını."

"İşte yine başladık. Hangi kararı mı? Neden ben?"

Bliss, "Trev, lütfen," dedi. "Her şey yakında açıklanacak. Şu anda mümkün olan her şeyi biz/ben/ 0 açıkladık."

85

Branno yorgun yorgun, "Bir hata yaptığım anlaşılıyor, Liono," dedi. "Belki de bu öldürücü bir hata."

Kodell dudaklarını kımıldatmadan, "Bunu açıklamak doğru mu?" diye mırıldandı.

"Onlar ne düşündüğümü biliyorlar nasıl olsa. Bunu açıkça söylemenin daha fazla bir zararı dokunmaz. Dudaklarını oynatmadığın zaman düşüncelerini daha az kavradıkları da yok... Koruyucu perde iyice güçlendirilinceye kadar beklemeliydim."

Kodell, "Böyle olacağını nereden bilebilirdiniz, Bayan Başkan?" diye cevap verdi. "İki, üç, dört katı emin oluncaya kadar. Evet, simdi, keşke kalkıp kendimiz gelmeseydik, diyorum. Başka biriyle deneyler yapmak daha iyi olurdu. Belki de sizin Paratoner Trevize'yle."

Branno içini çekti. "Onları gafil avlamak istedim, Liono. Ama yine de hatamın en önemli noktasına parmağını bastın. Perde, gücü hemen hemen geçirmeyecek bir hal alıncaya kadar beklemeliydim. Mantıklı bir başarı bana yetmeliydi. Güç perdesinde gözle görülür bir sızma olduğunu biliyordum. Ama daha fazla beklemeye dayanamadım. O sızıntının önlenmesi çok zaman alacak ve benim iktidarım da sona erecekti. Ben bu işin kendi zamanımda yapılmasını istedim ve zafer anında hazır bulunmayı planladım. Bu yüzden de budala gibi perdenin yeterli olduğuna kendi kendimi inandırdım. Hiçbir öneriye aldırmadım. Senin kuşkularını önemsemedim."

"Sabırlı olursak belki yine de kazanırız."

"Diğer gemiye ateş etmelerini emredebilir misin?"

"Hayır, edemem, Bayan Başkan. Nedense bu düşünceye dayanamıyorum."

"Ben de öyle. Sen ya da ben böyle bir emir vermeyi boşarsak bile gemideki adamlarımız bizi dinlemezler. Dinleyemezler."

"Bu durumda öyle, Bayan Başkan. Ama durum değişebilir. Anladığım kadarıyla sahneye yeni bir aktör çıkmak üzere. "Ekranı işaret etti.

Geminin bilgisayarı yeni bir gemi görüş alanına girdiği an ekranını otomatik olarak ikiye ayırmıştı İkinci gemi şimdi perdenin sağ tarafındaydı.

"Görüntüyü büyütebilir misin, Liono?"

"Kolaylıkla. İkinci Vakıflı çok usta- Kendisini endişelendirmeyen her şeyi yapabiliriz."

Branno ekranı inceledi. "Ah, bu Uzak Yıldız! Bundan eminim. Herhalde Trevize'yle Pelorat gemideler." Sesi acılaştı. "Tabii onların yerlerini de İkinci Vakıf- lılar almadıysalar. Paratonerim gerçekten etkili oldu Korunma perdesi güçlü olsaydı..."

Kodell, "Sabır," dedi.

Geminin kontrol kabininde bir ses yankılandı Branno nasıl olduysa bunun ses dalgalarından oluşmadığını sezdi. Bu sesi kafasında duydu. Kodell’e bir göz atar atmaz onun da sesi işittiğini anladı.

Ses, "Beni duyuyor musunuz, Belediye Başkanı Branno?" diye -sordu. "Duyuyorsanız söylemek zahmetine katlanmayın. Bunu düşünmeniz yeterli olur."

Branno sakin sakin, "Siz nesiniz?" diye sordu. "Ben Gaia’yım."

86

Üç gemi de birbirlerine oranla yerlerinde duruyor sayılabilirlerdi. Üçü de Gaia gezegeninin çevresinde dönüyorlardı. Sanki gezegenin uzaklardaki üç uydusuydular ve Gaia'nın güneşin etrafında yaptığı sonsuz yolculukta ona eşlik ediyorlardı.

Trevize oturmuş ekrandakileri seyrediyordu. Rolünün ne olduğunu kestirmeye çalışmaktan yorulmuştu. Onun neden binlerce parsek öteye sürüklendiklerini hâlâ bilmiyordu.

Kafasının içindeki ses genç adamı şaşırtmadı. Sanki bunu bekliyordu.

Ses, "Beni duyuyor musun, Golan Trevize?" diye sordu. "Duyabiliyorsan söylemek zahmetine katlanmak. Bunu düşünmen yeterli olacak."

Trevize çevresine bakındı. Fena halde şaşırdığı belli olan Pelorat sanki sesin kaynağını arıyormuş gibi sağa sola göz gezdiriyordu. Bliss ellerini kucağına bırakmış, sessizce oturuyordu. Trevize onun da sesi duyduğundan kesinlikle emindi.

Kendisine kafasını kullanmasını emretmelerine aldırmayarak, ağır ağır, sözcükleri dikkatle söyleyerek "Ne olduğunu öğrenemezsem," dedi. "Benden istenilen hiçbir şeyi yapmayacağım."

Ve ses, "Şimdi öğreneceksin," diye karşılık verdi.

87

Novi, "Hepiniz beni kafanızla duyacaksınız," dedi. "Hepiniz de bana düşüncelerle karşılık vermekte serbestsiniz. Birbirinizin kafasından geçenleri anlamanızı da sağlayacağım. Bildiğiniz gibi, birbirimize çok yakınız. Uzay kafa alanının normal ışık bazı uygunsuz gecikmeleri engelleyecek. Şimdi... burada bulunmamız sağlandı..."

Branno’nun sesi duyuldu. "Nasıl?"

Novi, "Bunu kafalarınızı etkileyerek başardığımızı sanmayın," diye cevap verdi. "Gaia hiç kimsenin beynini kontrolüne almadı. Biz böyle yöntemlere başvurmayız. Biz sadece hırstan yararlandık. Belediye Başkanı Branno hemen bir İkinci İmparatorluk kurmak istiyordu. Stor Gendibal ise Birinci Konuşmacı olmak. Bu istekleri körüklemek ve rüzgârla birlikte ilerlemek yeterli oldu. Tabii aklımızı kullandık ve bazı seçimler de yaptık."

Gendibal buz gibi bir sesle, "Beni buraya nasıl getirdiğinizi biliyorum," dedi. Gerçekten de biliyordu. Uzaya açılmayı, Trevize’yi kovalamayı neden o kadar çok istediğini ve niçin olaylara hâkim olabileceğini sandığını anlamıştı. Bunların hepsine Novi neden olmuştu. "Ah, Novi!"

"Sizinki özel bir vakaydı, Konuşmacı Gendibal. Çok hırslıydınız. Ama yine de yumuşak bir yanınız vardı. Bunun sayesinde kestirmeden gidebilirdik. Her bakımdan sizden aşağı olduğunu düşündüğünüz birine iyi davranabilecek bir insandınız. Zaten böyle düşünecek biçimde eğitilmiştiniz. Ben/biz... çok utanıyoruz. Ama bir özürlerimiz var. Galaksi tehlikede!" Novi durakladı. Yüz hatları iyice gerildi. Sesi daha ciddileşti. Aslında ses telleriyle konuşmuyordu ama kafalarda uyandırdığı izlenim buydu. "Artık zamanı gelmişti. Gaia daha fazla bekleyemezdi. Çünkü Terminus’lular yüzyıldan daha uzun bir süreden beri kafaları korumak için bir perde geliştiriyorlardı. Daha bir kuşak boyunca kendi başlarına bırakıldıkları takdirde artık Gaia’nın bile etkisinde kalmayacaklar, fiziksel silahlarını istedikleri gibi kullanacaklardı. Galaksi onlara karşı koyamayacaktı. Seldon Planına, Trantor’dakilere ve Gaia'ya rağmen,

Terminus’u andıran bir İkinci Galaksi İmparatorluğu kurulacaktı. Belediye Başkanı Branno’nun perde tamamlanmadan harekete geçmesini sağlamak gerekiyordu.

"Trantor’u ele alalım. Seldon Planı başarıyla uygulanıyordu. Çünkü Gaia onun çizilen yoldan bir milim bile sapmaması için çabalıyordu. Yüzyıldan daha uzun süreden beri İkinci Vakfın başına barış yanlısı Birinci Konuşmacılar geçiyordu. Bu yüzden Trantor âdeta bitkisel bir yaşam sürmeye başlamıştı. Ama son zamanlarda Stor Gendibal hızla yükseliyordu. Onun Birinci Konuşmacılığa getirileceği kesindi. Trantor onun yönetiminde etkin bir rol oynamaya başlayacaktı. Kesinlikle fiziksel gücün üzerinde duracak, Terminus’un oluşturduğu tehlikeyi görüp ona karşı harekete geçecekti. Gendibal koruyucu perde tamamlanmadan Terminus’a saldırdığı takdirde Seldon Planı sonuna kadar uygulanacak ve Trantor'a benzeyen bir İkinci Galaksi İmparatorluğu kurulacaktı. Terminus halkına ve Gaia’ya rağmen. Bu yüzden Gendibal’in de daha Birinci Konuşmacı olmadan harekete geçmesini sağlamak gerekiyordu.

"Gaia yıllardan beri dikkatle çalıştığı için iki Vakfı da uygun zamanda, uygun yere getirmeyi başardı. Bütün bunları daha çok Terminus’lu Üye Golan Trevize’nin durumu anlaması için açıklıyorum."

Trevize yine düşünceyle anlaşmaya kalkışmadan söze karıştı. Kelimeleri kesin bir tavırla söyleyerek, "Hâlâ bir şey anlamış değilim," dedi. "Burada ayrı iki tipte İkinci Galaksi İmparatorluğundan söz ettin. Bunların ikisinin de ne kusuru var?"

Novi, "Terminus tipi bir İkinci Galaksi İmparatorluğu saldırgan bir devlet olacak," diye açıkladı. "Savaşla kurulacak, savaşla yaşatılacak, sonunda da yine savaşla ortadan kaldırılacak bir İmparatorluk. Birinci Galaksi İmparatorluğunun eşi olacak bu. Yeniden doğmuş bir Birinci İmparatorluk. Gaia böyle düşünüyor.

"Trantor tipi bir İkinci İmparatorluksa hesapla kurulacak, hesapla yaşatılacak ve hesap yüzünden yaşayan bir ölü halini alacak bir devlet olacak. İnsanlık için bir ‘çıkmaz sokak.’ Gaia böyle düşünüyor."

Trevize sordu. "Peki, Gaia bunların yerine ne öneriyor?"

"Daha büyük bir Gaia'yıl İnsanların yaşadığı gezegenlerin Gaia gibi canlanmasını. Yaşayan bütün gezegenlerin birleşerek hiper-uzayda büyük bir varlık halini almasını. İnsanların yaşamadığı diğer gezegenlerin de topluluğa katılmasını. Her güneşin, yıldızlar arasındaki gazların, her atomunun, hatta merkezdeki büyük kara deliğin bile katılmasını. Bütün canlıların henüz tahmin edemediğimiz yöntemlerle uyum sağlayabilecekleri, yaşayan bir Galaksi. Temelde eski yaşamlardan çok farklı olan bir hayat tarzı. Eski hataları tekrarlamayan bir yaşantı."

Gendibal alayla homurdandı. "Yeni hatalar yaratacak bir yaşam tarzı."

"Gaia binlerce yıl bu planın üzerinde çalıştı."

"Ama bütün Galaksiye uygulanacak bir plan değildi bu."

Trevize bu kısa tartışmaya aldırmayarak konuya girdi. "Benim bütün bu olaylarda ne rol oynayacağım söyler misiniz?"

Novi'nin kafası yoluyla aktarılan Gaia'nın sesi gürledi. "Seç! Hangisini istiyorsun!"

Pek derin bir sessizlik oldu.

Sonra konuşamayacak kadar şaşırmış olan Trevize kafasıyla usulca ve yine de meydan okurcasına, "Neden ben?" dedi.

Novi, "Artık o önemli anın geldiğini biliyorduk," diye açıkladı. "Terminus ya da Trantor durdurulamayacak kadar güçlenmek üzereydi. Daha da kötüsü ikisi birden güçlenebilirdi. Tabii o zaman öldürücü bir savaş bütün Galaksiyi mahvederdi. Bütün bunları biliyorduk ama harekete geçmemiz olanaksızdı. Bize, doğruyu seçme yeteneği olan biri gerekliydi. Belirli biri. Ve sonunda seni bulduk. Trevize. Hayır, aslında bunu başaran biz değiliz. Seni, Compor adlı adamın yardımıyla önce Trantor'lular buldular. Ama tabii keşfettikleri şeyin ne olduğunu pek bilmiyorlardı, Trantor'un seni bulması dikkatimizi üzerine çekti. Golan Trevize, sende yapılması gereken doğru şeyi fark etme yeteneği var."

Trevize, "Bunu kabul etmiyorum," dedi.

"Zaman zaman 'emin' olabiliyorsun. Şimdi de Galaksi adına senden yine emin olmanı istiyorum. Belki bu sorumluluğu yüklenmek istemiyorsun. Seçimin sana bırakılmaması için elinden geleni yapabilirsin.

Ama yine de seçimi senin yapmanın doğru bir şey olduğunu anlayacaksın. Emin olacaksın! Ve o zaman da gerekeni seçeceksin. Seni bulduğumuz an arayışlarımızın sona ermiş olduğunu anladık. Yıllardan beri, belirli bir şekilde davranılmasını sağladık. Bunu kafalarınızı kontrol altına almadan, olayları etkileyerek başardık. Ve sonunda üçünüz, Belediye Başkanı Branno, Konuşmacı Gendibal ve sen Üye Trevize aynı zamanda Gaia'nın yakınlarına kadar geldiniz. Evet, bunu başardık."

Trevize, "Hem Belediye Başkanını, hem de Konuşmacıyı kolaylıkla etkileyebilirsiniz sanırım," dedi. "Uzayın bu noktasında ve şimdiki koşullara göre bu yanlış bir sonuç sayılmaz, Gaia. Sizi Gaia diye çağırmamı istiyorsunuz değil mi? Sözünü ettiğiniz canlı Galaksiyi ben hiçbir şey yapmadan da yaratabilirsiniz. Yanılmıyorum değil mi, Gaia? O halde neden yapmıyorsunuz?"

Novi, "Bilmiyorum, ama size bir noktayı yeterince açıklayabilir miyim?" dedi. "Gaia binlerce yıl önce robotların yardımıyla kuruldu. O robotlar kısa bir süre insanlığa hizmet ettiler. Üç Robot Kuralını genel hayata dikkatle uygularsak yaşayabileceğimizi bize iyice açıkladılar. Bu bakımdan Birinci Kural şu biçimde açıklanabilir: Gaia bir canlıya zarar veremez. Ya da hareket etmekten kaçınarak bir canlının zarar görmesine göz yumamaz. Bu kurala bütün tarihimiz boyunca uyduk. Başka türlü davranamayız.

"işte bunun sonucu olarak da şimdi çaresiz durumdayız. Yaşayan Galaksiyle ilgili hayallerimizi milyarlarca insana ve sayısız diğer canlıya zorla kabul ettiremeyiz. Bu bir çok canlıya zarar vermemize yol açabilir. Ama hiçbir şey yapmadan duramaz, önlenmesi mümkün olan bir savaş yüzünden Galaksinin yarısının mahvolmasına göz yumamayız. Hareket etmek mi, yoksa beklemek mi Galaksiye daha az zarar verir? İşte bunu bilmiyoruz. Harekete geçtiğimizi düşünelim. Terminus'u desteklediğimiz takdirde Galaksiye daha az mı zarar veririz? Yoksa bu bakımdan Trantor'un seçilmesi mi gerekiyor? Üye Trevize karar versin. Bu karar ne olursa olsun, Gaia buna uyacak."

Trevize bağırdı. "Nasıl karar vermemi bekliyorsunuz? Ne yapmam gerekiyor?"

Novi, "Bilgisayarın var," diye hatırlattı. "Terminus’lular bunu yaptıkları zaman elektronik beynin umduklarından çok daha üstün olduğunun farkına varmadılar. Gemindeki bilgisayarda Gaia'nın bir parçası var diyebiliriz. Ellerini terminallere daya ve düşün. Örneğin, Belediye Başkanı Branno'nun koruma perdesinden hiçbir şey geçmeyeceğini düşünebilirsin. Bunu yaptığın takdirde belki o da diğer gemiyi yaralamak ya da tümüyle ortadan kaldırmak için silahlarını kullanır. Gaia’yı yönetimine alır. Daha sonra da Trantor’u."

Trevize hayretle, "Ve sen bunu engellemek için hiçbir şey yapmazsın, öyle mi?" dedi.

"Hiçbir şey yapmam. Eğer Terminus yönetiminin Galaksiye diğer iki seçenekten daha az zarar vereceğine inanıyorsan, biz de Birinci Vakfa memnunlukla yardım ederiz. Öte yandan Konuşmacı Gendibal’in kafa alanını bulabilirsin. Bilgisayarın arttıracağı gücünü onunkine katabilirsin. Tabii Konuşmacı Gendibal o zaman mutlaka benim kontrolümden kurtulur ve beni geri iter. Ondan sonra Belediye Başkanı Branno'nun kafasını istediği biçime sokar ve Birinci Vakfın gemilerinden yararlanarak Gaia’yı ele geçirir. Selden Planının her zaman etkili olması için elinden geleni yapar. Gaia onu engellemek için de bir tek hareket yapmaya bile kalkışmaz. Ya da benim kafa alanımı bulur ve buna katılırsın. O zaman yaşayan Galaksiye doğru ilk adımlar atılır. Bu çaba sonunda meyvasını verir. Ama bu ya da sonraki kuşak zamanında değil. Yüzyıllarca sürecek bir çalışmadan sonra. O sırada Seldon Planı da etkinliğini korur. Evet, seçim sana kalmış bir şey."

Belediye Başkanı Branno, "Bir dakika!" diye atıldı. "Hemen kararını verme, Trevize. Konuşabilir miyim?"

Novi, "Rahatça konuşabilirsiniz," dedi. Konuşmacı Gendibal de öyle."

Branno, "üye Trevize," diye söze başladı. "Terminus’ta son karşılaştığımız zaman bana ne söylediğini hatırlıyor musun? Bana, 'Bayan Başkan,’ dedin. ileride bir gün benden bir şey isteyeceksiniz. O zaman bildiğim gibi davranacağım. Ve şu son iki günü de unutmayacağım.’ Bilmiyorum bu durumu önceden mi tahmin etti, yoksa bunu sana sezgilerin mi haber verdi. Ya da yaşayan bir Galaksiden söz eden bu kadının dediği gibi, sende haklı

olma yeteneği mi var? Her neyse... İşte haklı çıktın. Senden Birinci Vakıf adına çaba göstermeni istiyorum. Seni tutuklattığım ve sürdüğüm için benden intikam almak isteyebilirsin. Senden sadece bunu Vakfın iyiliğini düşünerek yaptığımı hatırlamanı istiyorum. Belki yanıldım. Hatta belki de duygusuzca, sadece kendi çıkarımı düşündüm. Sana Federasyon değil sadece ben kötülük ettim. Bunu unutma. Sadece benim suçum yüzünden öç almak isteğiyle bütün Federasyonu mahvetme. Sen bir Vakitlisin ve bir insansın. Bunu da hiç unutma Trantor'un duygusuz matematikçilerinin planlarında bir sıfır halini almayı herhalde istemezsin. Canlı ve cansız Galaksi safsataları arasında sıfır bile olmamayı da. Kendinin, torunlarının, vatandaşlarının bağımsız, özgür irade sahibi kimseler olmasını istersin. Hiçbir şey de bundan önemli olamaz. Diğerleri sana İmparatorluğumuzun kan dökülmesine ve mutsuzluğa neden olacağını söyleyeceklerdir. Ama böyle olması gerekmez ki. Böyle olup olmayacağına biz karar veririz. Özgürce. Kan dökülmemesini tercih edebiliriz. Ne olursa olsun, bir makinede bir dişli çark gibi anlamsız bir güven içinde yaşamaktansa, özgür iradeyle yenilmek çok daha iyidir. Şu anda senden bağımsız bir insan olarak karar vermeni istediklerinin farkındasın değil mi? Bu Gaia'lı nesneler karar veremiyorlar. Çünkü makineleri buna izin vermiyor. Bu yüzden senden medet umuyorlar. Onlara emrettiğin takdirde kendi kendilerini ortadan kaldıracaklar. Bütün Galaksi için istediğin bu mu?"

Trevize, "Bağımsızca karar verebileceğimi sanmıyorum, Bayan Başkan," diye içini çekti. "Belki de kafamı usulca etkilediler. Bu yüzden istedikleri yanıtı vereceğim."

Novi, "Kafana hiç dokunulmadı." diye açıkladı, "Seni isteklerimize uygun bir biçimde değiştirme cesaretini gösterebilseydik, o zaman bu buluşmaya hiç gerek kalmazdı. Bu kadar ahlaksız olsaydık, hemen hoşumuza giden şeyi yapar, bütün insanlığın daha önemli ihtiyaçlarına ve iyiliğine aldırmazdık."

Gendibal, "Konuşma sırası bende sanırım," dedi. "Encümen Üyesi Trevize. Dar bir görüş açısının size yol göstermesine izin vermeyin. Evet, Terminus'ta dünyaya gelmişsiniz. Ama bu yüzden Terminus'un Galaksiden de önemli olduğunu düşünmemelisiniz. Galaksi beş yüzyıldan beri Seldon Planına göre gelişiyor. Vakıf Federasyonunun sınırları içinde de, dışında da

bu Plan yine geçerli. Siz Seldon Planının bir parçasıydınız, hâlâ da öylesiniz. Bu, bir Vakıflı olarak oynadığınız rolden çok daha da önemli bir şey. Dar bir vatanseverlik görüşü ya da yeni ve denenmemiş bir şeye karşı duyulan romantik bir istek yüzünden Planı altüst edecek bir şey yapmamalısınız. İkinci Vakıflılar insanların özgür iradesini hiçbir zaman engellemeyecektir. Bizler birer rehberiz, despot değil! Ve biz, temelde Birincisinden çok farklı İkinci bir İmparatorluk öneriyoruz. İnsanlık tarihini düşünün. Hiper-uzayda yolculuk yapmak mümkün olduğundan, yani on binlerce yıldan beri Galaksinin her yerinde kan döküldü ve insanlar korkunç bir biçimde öldüler. Hatta Birinci Vakıf barış içinde yaşadığı zamanlarda da bu görüldü. Belediye Başkanı Branno'yu seçtiğiniz takdirde aynı korkunç durum sonsuza dek sürüp gider. O sıkıcı, öldürücü olaylar. Seldon Planı hiç olmazsa sizi bundan kurtarmayı vaat ediyor. Ama bunun bedeli de atomlardan oluşan bir Galakside bir zerre halini almanız değil. Size o, bakteri ve tozla .eşit hale girmenizi de söylemiyoruz."

Novi söze karıştı. "Konuşmacı Gendibal'in Birinci Vakfın kuracığı İkinci İmparatorlukla ilgili sözlerine ben de katılıyorum. Ama kendi dünyası hakkındaki açıklamalarını kabul etmiyorum. Trantor Konuşmacıları sonuçta özgür iradeli, bağımsız insanlardır. Her zaman da böyleydiler. Ama... acaba onlar da kendi aralarında birbirlerinin ayağını kaydırmaya çalışmıyorlar mı? Konuşmacıların arasında yok edici bir rekabet yok mu? Birtakım entrikalar dönmüyor mu? Konuşmacılar Masasında kavga olmuyor mu? Hatta bazı üyeler birbirlerinden nefret etmiyorlar mı? Konuşmacı Gendibal'den onur sözü isteyin ve bu soruları ona sorun "

Gendibal sinirlendi. "Onur sözü istemenize gerek yok. Masada rekabet, nefret ve ihanetle karşılaşıldığını içtenlikle itiraf ediyorum. Ama bir karar verildiği zaman da buna herkes uyuyor. Bu kuralın hiçbir zaman istisnası olmadı."

Trevize, "Ya hiç karar vermezsem?" dedi.

Novi, "Vermelisin," diye ısrar etti. "Bunun doğru olduğunu anlayacaksın. Onun için de karar vereceksin."

"Ya karar vermeye çalışır ama başaramazsam?"

"Başarmalısın."

Trevize sordu. "Ne kadar zamanım var?"

Novi, "Sen emin oluncaya kadar bekleyeceğiz. Bu ne kadar uzun sürerse sürsün, önemli değil."

Trevize sessizce düşünmeye başladı.

Diğerleri de sessizleştiler ama genç adama damarları zonkluyormuş gibi geliyordu.

Belediye Başkanı Branno'nun kesinlikle, "Özgür irade," dediğini duydu.

Konuşmacı Gendibal âdeta emretti. "Yol gösterme ve barış."

Novi üzüntüyle, "Yaşamak," dedi.

Trevize döndü ve Pelorat’ın kendisine dikkatle baktığını farketti. "Janov, bu konuşmaları duydun mu?"

"Evet, duydum, Golan."

"Ne diyorsun?"

"Karar vermek bana düşmüyor."

"Bunu biliyorum. Ama ne düşünüyorsun?"

"Bilmiyorum. Bütün bu seçenekler beni korkutuyor. Ama aklıma garip bir şey geliyor..."

"Evet?"

"Uzaya ilk açıldığımız zaman bana Galaksiyi gösterdin. Bunu hatırlıyor musun?"

"Tabii."

"Zamanı hızlandırdın ve Galaksi gözle görülecek bir biçimde dönmeye başladı. Ve ben sanki bugünü önceden sezmişim gibi, 'Galaksi canlı bir varlığa benziyor,’ dedim. 'Uzayda ilerleyen bir canlıya.' Ne dersin, acaba Galaksi bir bakıma şimdiden canlandı mı?"

O anı hatırlayan Trevize ansızın 'emin' oldu. Genç adam Pelorat’ın çok önemli bir rol oynayacağını düşündüğünü de anımsadı. Telaşla döndü. Düşünecek, kuşkulanacak, güvensizlik duyacak zamanı olmasını istemiyordu.

Trevize ellerini terminallere dayayarak her zamankinden daha da güçlü bir biçimde düşündü. Kararını vermişti. Galaksinin kaderini etkileyecek olan o müthiş kararı!

YİRMİ - Sonuç

88

Belediye Başkanı Harla Branno'nun memnunluk duyması için pek çok neden vardı. Resmi ziyareti uzun sürmemiş ama çok yararlı olmuştu. Sanki gururlanmaktan kaçınmaya çalışıyormuş gibi bir tavırla, "Tabii onlara tam anlamıyla güvenemeyiz," dedi. Gözlerini ekrana dikmişti. Filodaki gemiler birer birer hiper-uzaya girerek her zamanki yerlerine dönüyorlardı.

Gemilerin Sayshell'i çok etkilediği hiç kuşku götürmeyecek bir gerçekti. Ama herhalde Sayshell'liler de iki şeyin farkına varmışlardı. Bir, gemiler hiçbir zaman Vakıf bölgesinden çıkmamışlardı. İki, Branno filonun ayrılacağını söyler söylemez böyle de olmuştu. Hem de hızla. Öte yandan Sayshell bu gemilerin bir gün içinde tekrar sınıra çağrılabileceklerini unutmayacaktı. Hatta daha kısa bir sürede. Branno böylece hem gücünü, hem de iyi niyetini açıklamıştı.

Kodell, "Haklısınız," dedi. "Onlara tam anlamıyla güvenemeyiz. Ama zaten Galakside hiç kimseye tümüyle güvenilemez. Anlaşmanın şartlarına uymak da Sayshell'in işine gelir. Onlara cömert davrandık."

Branno, "Çok şey ayrıntılara bağlı," diye karşılık verdi "Bunları belirlemek de aylar alacak. Bir anlaşmanın ana hatları hemen kabul edilebilir. Ama sonra sıra tonlara ve gölgelere gelir. İthalat ve ihracat tekeli, tahıl ve sürü hayvanlarına bizimkilere oranla ne değer vereceğimiz. Daha böyle bir sürü ayrıntı."

"Biliyorum, Sayın Başkan. Ama sonunda her sorun çözümlenecek. Federasyon bunu size borçlu olacak. Bu süratli bir darbeydi. Açıkçası bir ara bunun akıllıca bir şey olup olmadığını düşünmüştüm."

"Haydi, Liono, haydi. Vakfın, Sayshell'lilerin gururunu kırmaması gerekiyordu, işte o kadar. Onlar İmparatorluğun başlangıç evresinden beri

her zaman bir dereceye kadar bağımsız oldular. Aslında buna hayranlık duymak gerekir."

"Evet. Özellikle artık bizi rahatsız etmeyeceklerine göre."

"Tabii. Bu yüzden gururumuzdan biraz fedakârlık etmemiz yetecekti. Onların gururunu düşünerek bir jest yapmamız. Ama şunu da itiraf edeyim: Ben Galaksiye yayılmış bir Federasyonun Belediye Başkanıyım. Taşradaki bir yıldız kümesine ziyarette bulunmaya tenezzül etme konusunda zorlukla karar verdim. Ama kararımı verdikten sonra fazla sıkılmadım. Bu ziyaret onların da hoşuna gitti. Gemilerimizi sınıra gönderdiğimizde bu ziyarete razı olup olmayacaklarını bilmiyordum. Bir kumar oynamak zorunda kaldım. Ama alçakgönüllü davranmak ve tatlı tatlı gülümsemek her şeyi halletti."

Kodell başını salladı. "Güçlü gibi gözükmekten vazgeçtik. Böylece gücümüzün özünü korumuş olduk."

"Öyle. Bu kimin sözüydü?"

"Sanırım bu Friden'in sahne oyunlarından birinde geçiyordu ama pek de emin değilim. Terminus'daki edebiyatçılarımıza sorabiliriz."

"Döndüğümüz zaman hatırlarsam... Sayshell'lilerin Terminus'a çabucak gelmelerini, yani ziyaretime hemen karşılık vermelerini sağlamalıyız. Tabii o zaman Sayshell'liIere sanki bizimle eşitlermiş gibi davranırız. Ve korkarım, Liono, onların yüzünden sıkı güvenlik önlemleri almak zorunda kalacaksın. Bizim ateşli gençlerden bazıları öfkeleneceklerdir. Sayshell'lilerin gururlarının, geçici ve önemsiz de olsa protesto yürüyüşleri yüzünden kırılmasını istemem."

Kodell, "Çok haklısınız," dedi. "Ha, aklıma gelmişken. Trevize'yi göndermekle gerçekten çok zekice davrandınız."

"Paratonerimi mi kastediyorsun? O umduğumdan daha da iyi çalıştı. Bunu dürüst olarak itiraf etmem gerekir. Ne yaptığını bilmeden Sayshell'e kadar gitti. Onların protesto biçimindeki yıldırımlarını inanılmayacak bir hızla üzerine çekti. Uzay adına! Bu ziyaretim için ne bulunmaz bir bahane oldu! Sözde bir Vakıflı onları rahatsız ettiği için endişelendim ve sabırları karşısında da minnet duydum."

"Zekice bir davranıştı bu! Ama... Trevize’yi de bizimle birlikte Terminus’a götürmemiz doğru olmaz mıydı?"

"Hayır. Trevize, Terminus'ta olmasın da nerede olursa olsun! Terminus’da sorunlar yaratabilir. Trevize’nin İkinci Vakfın var olduğuyla ilgili saçma sapan sözlerinden yararlanarak onu uzaya gönderdim. Tabii Pelorat’ın bizimkini Sayshell’e götüreceğini de umuyordum. Ama Trevize'nin geri gelmesini, İkinci Vakıfla ilgili o anlamsız düşüncelerini etrafa yaymasını istemiyorum. Sonunda sını istemiyorum. Sonunda neler olur bilinmez."

Kodell hafif bir kahkaha attı. "Entellektüel bir akademisyenden daha safdil bir insan olamaz. Pelorat’a cesaret verseydik acaba başka daha nelere inanırdı?"

"Sayshell sektöründe efsaneleşmiş bir Gaia yıldızının gerçekten var olduğuna inanması yeterli. Neyse, unutalım bunları. Terminus’a döndüğümüz zaman Encümenin karşısına çıkmak zorunda kalacağız. Neyse ki, elimizde Trevize'nin açıklaması var. Ses kaydı filan. Bizimki bu bantta Terminus’tan kendi isteğiyle ayrıldığını açıklıyor. Trevize’nin kısa bir süre için tutuklanmasından duyduğum üzüntüyü resmi bir şekilde belirteceğim. Bu da Encümene yeter."

Kodell hafif alaylı bir sesle, "Onları kolaylıkla yatıştıracağınızdan eminim," dedi. "Ama Trevize İkinci Vakfı aramayı sürdürebilir. Bunu hiç düşündünüz mü?"

Branno omzunu silkti. "Ararsa arasın. Bunu Terminus’ta yapmasın da! Trevize bu işle uğraşır durur ve tabii başarılı da olamaz. İkinci Vakfın varlığı bizim bu yüzyılda yaşattığımız bir efsane. Gaia’da Sayshell’in efsanesi olduğu gibi." Arkasına yaslandı ve âdeta keyifle ekledi. "Artık Sayshell pençemize düştü. Bunu fark edinceye kadar zaman geçecek ve pençemizden kurtulamayacak. İşte böylece Federasyon genişliyor. Düzenli, devamlı bir biçimde genişlemeyi de sürdürecek."

"Ve bunu herkes size borçlu olacak, Bayan Başkan."

Branno, "Bunun farkındayım," dedi.

Gemi hiper-uzaya kaydı ve Terminus yakınlarında tekrar ortaya çıktı.

89

Yine kendi gemisinde olan Konuşmacı Stor Gendibal'in memnunluk duyması için türlü neden vardı. Birinci Vakıfla karşılaşmaları uzun sürmemiş ama çok verimli olmuştu.

Konuşmacı zaferini ortalığı velveleye vermeden, ciddi bir tavırla bildirmişti. Şu ara Birinci Konuşmacının her şeyin iyi gittiğini bilmesi yeterliydi. Birinci Konuşmacı, İkinci Vakfın bütün gücünün kullanılmamasından da bunu tahmin etmişti herhalde. Gendibal ayrıntıları daha sonra açıklayacaktı. Belediye Başkanı Branno’nun kafasında dikkatle ama önemsiz bir değişiklik yaptığını ve kadının bu yüzden göz kamaştırıcı, emperyalist hayallerinden vazgeçtiğini ve bir ticaret anlaşmasını daha pratik bulduğunu anlatacaktı. Sayshell Birliği Başkanının kafasını uzaktan ama dikkatle biraz etkilediğinden, adamın da bunun üzerine Belediye Başkanı Branno'yu görüşmek için çağırdığından söz edecekti. Ondan sonra kafalarda yeni bir değişikliğe gerek kalmadan anlaşmaya varıldığını, Compor’un sözleşmenin şartlarının yerine getirilmesini sağlamak için kendi gemisiyle Terminus’a döndüğünü açıklayacaktı. Gendibal memnun memnun, bu âdeta kitaplarda kullanılacak bir örnek, diye düşündü. İnce bir kafa biliminin ne önemli sonuçlar yarattığını gösteriyor. Tabii bu zafer Konuşmacı Delarmi’yi yamyassı edecek. Masada resmi bir toplantıda ayrıntıları açıkladıktan sonra Birinci Konuşmacılığa getirileceğim.

Genç adam Sura Novi'nin yanında bulunmasının önemini kendi kendinden saklamıyordu. Ama bunu Konuşmacılara ayrıntılı bir biçimde anlatacak da değildi. Novi zafere ulaşmasını sağlamıştı. Ayrıca Gendibal kız sayesinde o çocukça sevinme isteğini de yerine getirebilecekti. İnsanca bir duyguydu bu. Ve Konuşmacılar bile insandılar. Gendibal kızın kendisine hayranlık duyacağını biliyordu.

Konuşmacı, Sura Novi'nin olanlardan hiçbir şey anlayamadığının farkındaydı. Ama Gendibal’in her sorunu istediği gibi çözümlediğini

sezmişti. Bu yüzden gururdan neredeyse çatlayacaktı. Gendibal kızın düzgün kafasını okşarken o gururun sıcaklığını duydu.

"Sen olmasaydın bu işi başaramazdım, Novi," dedi. "Senin sayende Birinci Vakfın... yani o gemidekilerin..."

"Evet, efendim, kimi kastettiğini biliyorum."

"O gemidekilerin bir koruyucu perdeleri olduğunu, kafalarının güçlü sayılmayacağını senin yardımınla öğrendim. Kafandaki izlenimler yüzünden hem perdenin, hem de beyinlerinin niteliklerini anladım. Birini nasıl aşacağımı, diğerini nasıl etkisiz hale getireceğimi anladım."

Novi çekine çekine, "Ne demek istediğini iyice anlayamadım, efendim," diye mırıldandı. "Ama mümkün olsaydı daha çok yardım ederdim."

"Bunu biliyorum. Novi. Ama yaptığın da yeterli oldu. Onlar benim için şaşılacak kadar tehlikeli olabilirlerdi. Ne var ki, onları perdeleri ve alanları iyice geliştirilmeden önce yakaladık. Onun için de artık Birinci Vakıf kolaylıkla durdurulabilir. Belediye Başkanı şimdi sevinçle Terminus’a dönüyor. Perdeyi ve alanı unuttu. Sayshell’in Federasyonun faal bir üyesi halini almasını sağlayan bir ticaret anlaşması imzaladığı için çok memnun. Perde ve alan üzerinde yaptıkları çalışmaları sıfıra indirmek için biraz daha çabalamamız gerekliğini saklayacak değilim. Bu konuda inatçılık etlik. Ama bu işi de başaracağız." Gendibal bir an bu sorunu düşündü. Sonra da daha alçak sesle sözlerini sürdürdü. "Uzun süre Birinci Vakfa pek aldırmadık. Artık onları sıkı bir göz hapsine almamız gerekiyor. Bir yolunu bulmalı ve Galaksideki dünyaları birbirlerine daha sıkıca bağlamalıyız. Bilinçli bir şekilde işbirliği yapılmasını sağlamak için kafa gücümüzden yararlanmalıyız. Bu Plana da uyar. Bundan eminim. Ve bu sonucu sağlayacağım."

Novi endişeyle, "Efendim?" dedi.

Gendibal birden gülümsedi. "Bağışla. Kendi kendime konuşuyordum. Novi, Rufirant’ı hatırlıyor musun?"

"Sana saldıran o et kafalı çiftçiyi , mi? Hatırlamaz olur muyum?"

"Onun bana saldırmasını kişisel güç alanları olan Birinci Vakıf ajanlarının sağladığından eminim. Başımıza gelen bütün o anormal dertlerin

kaynağı da yine onlar. Ne körmüşüm! Böyle bir şeyi nasıl da fark edemedim? Ama tabii ,o esrarlı bir dünyayla ilgili efsane, Sayshell'lilerin Gaia diye bir yıldız konusundaki batıl inançları aklımı karıştırmıştı. Bu yüzden Birinci Vakıfla fazla ilgilenmedim. Ama bu konuda da kafan bana yardımcı oldu. Bu sayede o kafa alanının kaynağının o savaş gemisinden başka bir şey olmadığını anladım." Gendibal ellerini ovuşturdu.

Novi usulca, "Efendim?" dedi.

"Evet, Novi?"

"Yaptıkların için seni ödüllendirmeyecekler mi?"

"Ödüllendirecekler tabii. Shandess çekilecek ve ben Birinci Konuşmacı olacağım. O zaman İkinci Vakfın, Galaksinin değiştirilmesinde aktif bir rol oynamasını sağlamak için fırsat bulacağım."

"Birinci Konuşmacı mı?"

"Evet, Novi. En önemli ve en güçlü bilgin ben olacağım."

"En önemli mi?" Novi'nin yüzünde pek kederli bir ifade belirdi.

"Suratını neden astın, Novi? Bana ödül vermelerini istemiyor musun?"

"Evet, istiyorum, efendim. Ama sen hepsinin içinde en önemli bilgin olursan bir Ülge'li kadının yanında bulunmasını istemezsin! Bu uygun olmaz."

"Öyle mi dersin? Beni kim engelleyebilir?" Gendibal kıza karşı ani bir sevgi duydu. "Novi, nereye gidersem gideyim her zaman yanımda olacaksın. Hangi mevkiye gelirsem geleyim. Senin kafanın yardımı olmadan bazen Masada beliren o kurtlarla boğuşma tehlikesini göze alabilir miyim? Senin bu saf, düzgün, bomboş kafan bana onların duygularını açıklayıveriyor. Üstelik onların kendileri daha bu duygulan fark etmeden. Bundan başka..." Birden bir şeyi keşfederek şaşırdı. "Yani... Öyle de olmasa yanımda bulunman... ho,.hoşuma gidiyor. Seni hiçbir zaman bırakmayacağım. Yani... sen istersen."

Novi, "Ah, efendim," diye fısıldadı. Gendibal ona sarılırken kız da başını genç adamın omzuna dayadı.

Novi'nin benliğinin derinliklerinde, kızın güçlü beyninin bile pek fark edemediği bir yerde Gaia'nın ruhu hâlâ yaşıyor ve olaylara rehberlik ediyordu. Ama o önemli görevin sürdürülmesini sağlayan aşılmaz bir paravana bunu gizliyordu.

Novi'nin maskesinde, yani Ülge'li bir kıza ait o yüzde müthiş bir mutluluk vardı. Novi'nin bu parçası öylesine mutluydu ki, kız neredeyse kendisinden/onlardan/hepsinden uzaklaştığına üzülmeyecekti.

Belirsiz bir süre göründüğü gibi basit bir kız rolünü de mutlulukla oynayacaktı.

90

Pelorat ellerini ovuşturdu ve fazla heyecanlı gözükmemeye çalışarak, "Gaia'ya döndüğümüz için öyle seviniyorum ki," dedi.

Trevize dalgın dalgın mırıldandı. "Hım..."

"Bliss bana ne dedi biliyor musun? Belediye Başkanı Sayshell'le bir ticaret anlaşması imzalayarak Terminus'a dönecekmiş. İkinci Vakitli Konuşmacı bunu kendisinin sağladığını düşünerek Trantor'a gidecekmiş. Novi adlı kız da Galaksiyanın yaratılmasını sağlayacak değişikliklerin yapılması için Konuşmacının yanından ayrılmayacakmış, iki Vakıfta da Gaia diye bir yer olduğunu bilmiyorlarmış. Ne şaşılacak şey değil mi?"

Trevize, "Biliyorum," dedi. "Bütün bunları bana da söylediler. Ama biz Gaia'nın varolduğunu biliyoruz ve herkese bundan söz edebiliriz."

"Bliss öyle düşünmüyor. Bana, 'Kimse size inanmaz,' dedi. 'Bunu ikinizin de bilmesi gerekir.' Zaten ben bir daha Gaia'dan ayrılmak niyetinde değilim."

Trevize daldığı düşüncelerden birden uyandı. Başını kaldırarak, "Ne?" dedi.

"Ben burada kalacağım. Biliyor musun, olanlara bir türlü inanamıyorum. Birkaç hafta önce Terminus'ta yapayalnız yaşıyordum. Yıllardan beri yaşadığım gibi. Kayıtlarıma ve düşüncelerime dalmıştım. Bir değişiklik olacağı aklıma bile gelmiyordu. Yine öyle yalnız başıma yaşayarak, kayıtlarıma ve düşüncelerime dalarak günün birinde öleceğimi sanıyordum. Memnun memnun bir bitki yaşamı sürecektim. Sonra birden beklenmedik bir şey oldu ve ben Galakside yolculuğa çıktım. Galaksiyle ilgili acil bir soruna karıştım. Ve... sakın gülme, Golan! Bliss'i buldum."

Trevize, "Gülmüyorum, Janov," diye cevap verdi. "Ama ne yaptığını bildiğinden emin misin?"

"Ah, evet. Şu Arz sorunu benim için artık hiç önemli değil. Zeki canlıların yaşadığı, çeşitli ekolojiyi kendisinde toplamış bir dünya olmasının

nedeni de açıklandı. Bu Sonsuzcularla ilgili tabii."

"Evet, biliyorum. Ve sen Gaia'da kalacaksın, öyle mi?"

"Evet! Arz geçmişle ilgili. Ve ben geçmişten bıktım. Gelecek Gaia."

"Ama sen Gaia'nın bir parçası değilsin, Janov. Yoksa bunu başarabileceğini mi düşünüyorsun?"

"Bliss biyoloji bakımından olmasa bile kafaca Gaia'nın bir parçası halini alabileceğimi söylüyor. Tabii o bana yardım edecek."

"Ama Bliss, Gaia'nın bir parçası. Onunla aynı görüş açısını, aynı merakları, aynı yaşantıyı nasıl paylaşırsınız?.."

İki arkadaş kırda dolaşıyorlardı. Trevize etrafına, sakin ve verimli adaya baktı. Sonra da ilerideki ışıltılı denize, ufuktaki, uzaklık yüzünden morumsu duran diğer adaya. Bütün bunların hepsi de uygar, huzurlu, canlı ve birbirlerine bağlıydılar. "Janov, Bliss bütün bir dünya, sense küçücük bir kişisin. Ya o senden bıkarsa? Bliss genç..."

"Golan, bunu düşünmediğimi mi sanıyorsun? Günlerce bundan başka hiçbir şeyi düşünemedim. Bliss'in benden bıkacağını biliyorum, çünkü ben romantik bir budala değilim. Ama o zamana dek Bliss'in verebilecekleri bana yetecek. Zaten bana yeterince şey verdi bile. Dünyada varolduğunu hayal bile edemediğim şeyleri. Bliss'i bundan sonra hiç görmesem bile yine de kazançlı sayılırım."

Trevize anlayışla, "Buna inanmıyorum," dedi. Bence sen gerçekten romantik bir budalasın. Ama başka türlü olmanı da istemem. Janov, birbirimizi yeni tanıdık. Ama haftalardan beri her an beraberiz. Ve... belki bu sözlerimi gülünç bulacaksın... sana karşı gerçekten dostça duygularım var."

Pelorat mırıldandı. "Benim de sana karşı, Golan."

"Yaralanmanı, kırılmanı istemiyorum. Bliss'le konuşmalıyım."

"Sakın bunu yapma! Kıza nutuk çekersin yine!"

"Hayır, çekmeyeceğim. Zaten Bliss'i görmeyi istememin nedeni sadece sen değilsin. Ama onunla yalnız konuşmam gerekiyor. Lütfen, Janov. Bunu senden gizlemek istemiyorum. Onun için Bliss'le konuşmama izin ver. Bazı şeyleri öğrenmek zorundayım. Bu işe aklım yattığı takdirde seni sevinçle ve

iyiniyetle kutlayacağım. Ondan sonra ne olursa olsun hiçbir şey söylemeyeceğim."

Pelorat başını salladı. "Her şeyi mahvedeceksin."

"Mahvetmeyeceğime söz veriyorum. Lütfen..."

"Şey... ama dikkatli davran, olur mu, aziz dostum?"

"Yemin ediyorum."

91

Bliss, "Pel beni görmek istediğini söyledi," dedi. Trevize başını salladı. "Evet."

Genç adama verilmiş olan küçük dairedelerdi.

Bliss zarif bir tavırla oturarak ayak ayak üstüne attı. Trevize'yi zeki bakışlarıyla süzdü. Güzel kahverengi gözleri ışıl ısıl, uzun, siyah saçları parlaktı. "Benden hiç hoşlanmıyorsun değil mi? Başından beri hoşlanmadın."

Trevize ayakta duruyordu. "Sen kafaların içindekileri okuyabiliyorsun. Hakkında ne düşündüğümü, bunun nedenlerini de biliyorsun."

Bliss ağır ağır başını salladı. "Gaia’nın kafana uzanması yasaklandı. Sen de bunu biliyorsun. Karar vermen gerekiyordu. Bu kararı kimsenin etkilemediği, berrak bir beynin vermesi zorunluydu. Geminizi kontrolümüze ilk aldığımız zaman senin ve Pel’in etrafında bir yatıştırıcı alan oluşturdum. Bu çok gerekliydi. Bir zarar görebilir, hatta belki de panik ya da öfke yüzünden o önemli anda hiçbir işe yaramazdın. Hepsi bu kadar. Bundan daha ileriye hiçbir zaman gitmedim, gidemezdim. Onun için de kafandan geçenleri bilmiyorum."

Trevize, "Vermem gereken o kararı," dedi. "Verdim. Gaia'yı ve Galaksiyayı seçtim. Artık neden dokunulmamış, berrak beyinlerden söz ediyorsun. İstediğiniz oldu. Şimdi benimle istediğiniz gibi oynayabilirsiniz."

"Durum sandığın gibi değil, Trev. Gelecekte de karar verilmesi gerekebilir. Sen böyle kalacaksın. Yaşadığın sürece Galakside ender bulunan doğal bir kaynak sayılacaksın. Galakside senin gibi başka insanlar olduğu kesin. Onlar da ileride ortaya çıkacaklar. Ama şu ara biz seni biliyoruz. Sadece seni. Onun için de seni etkilememiz imkânsız."

Trevize düşündü. "Sen Gaia'sın. Ama ben şimdi bütün gezegenle konuşmak istemiyorum. Seninle belirli bir kişi olarak konuşmalıyım. Bilmiyorum bu sözlerimin sence bir anlamı var mı?"

"Var tabii. Biz bir tek vücut gibi yaşamıyoruz ki. Bir süre için Gaia'yla bütün ilişkimi kesebilirim."

Trevize, "Evet," dedi. "Bunu yapabilirsin sanırım. Şimdi yaptın mı?"

"Evet, yaptım."

"O halde önce sana birtakım oyunlar oynadığını bildiğimi söylememe izin ver. Belki kararımı etkilemek için kafama uzanmadın. Ama bu amaçla Janov'un kafasını pekala etkiledin. Öyle değil mi?"

"Böyle mi düşünüyorsun?"

"Evet, öyle düşünüyorum. O kritik anda Pelorat bana Galaksiyi canlı bir varlığa benzettiğini hatırlattı. Ve bu düşünce o anda beni karar vermeye zorladı. Belki bu düşünce Pelorat'ındı ama bunu senin kafan başlattı. Öyle değil mi?"

Bliss, "Pelorat'ın kafasında o düşünce vardı," diye açıkladı. "Ama bu başka düşüncelerin arasına sıkışmıştı. Onun yaşayan Galaksiyle ilgili anısının önündeki yolu açıp düzgünleştirdim. Ama diğer düşünceleri için aynı şeyi yapmadım. İşte bu yüzden o fikir Pel'in bilincinden kolaylıkla fırlayarak sözcükler halini aldı. Ama şunu iyi bilmelisin: O düşünceyi ben yaratmadım. Pel'in kafasında vardı zaten."

"Ne olursa olsun, bu bağımsızca karar verme gücümü dolaylı bir şekilde etkilemekten başka bir şey değildi."

"Gaia bunun gerekli olduğunu düşündü."

"Öyle mi? O halde sana bir şeyi açıklayacağım. Belki bu kendini daha iyi ya da daha soylu hissetmeni sağlar. Janov'un o sözleri o anda karar vermem için beni ikna etti. Ama Janov hiçbir şey söylemeseydi ya da başka bir sonuca varmam için benimle tartışmaya da kalkışsaydı, sonunda yine aynı kararı verecektim sanırım. Bunu bilmeni istiyorum."

Bliss sakin sakin, "Ah, içim rahat etti," dedi.

"Beni bunu söylemek için mi görmeyi istedin?"

"Hayır."

"Başka ne var ki?"

Trevize bir iskemle çekerek genç kadının karşısına oturdu. Dizleri neredeyse birbirlerininkine sürünecekti. Genç adam Bliss'e doğru eğildi. "Gaia'ya yaklaştığımız sırada sen uzay istasyonundaydın ve bizi yakaladın. Buraya getirmek için yine sen geldin. O günden beri yanımızdan hiç ayrılmadın. Dom'la yediğimiz yemek dışında. Onu bizimle paylaşmadın. Özellikle karar verileceği zaman Uzak Yıldızda yanınızda yine son bulundu. Her zaman sen."

"Ben Gaia'yım."

"Ama bu durumu açıklamıyor. Bir tavşan da Gaia. Bir çakıl da Gaia. Bu gezegendeki her şey Gaia. Ama hepsi de aynı derecede Gaia değil. Bazıları da- mızda yine sen bulundun. Her zaman sen."

"Neden dersin?"

Trevize düşündüğünü açıklayıverdi. "Çünkü bence sen Gaia değilsin. Sen Gaia'dan daha fazla bir şeysin."

Bliss dudaklarını büzerek alaylı bir ses çıkardı.

Trevize ısrarla sözlerini sürdürdü. "Karar verdiğim sırada Konuşmacının yanındaki kız..."

"Konuşmacı onu 'Novi' diye çağırıyordu."

"Pekala, Novi o halde. İşte o Novi, Gaia'nın rayına artık varolmayan robotlar tarafından oturtulduğunu söyledi. Gaia'ya Üç Robot kuralının bir benzerine itaat etmesinin öğretildiğini açıkladı."

"Doğru bu."

"Artık robot yok, öyle mi?"

"Novi öyle dedi."

"Novi öyle demedi! Ben onun sözlerini kelimesi kelimesine hatırlıyorum. Novi, 'Gaia binlerce yıl önce robotların yardımıyla kuruldu,' dedi. 'O robotlar kısa bir süre insanlığa hizmet ettiler. Artık bu hizmeti yapmıyorlar.'"

"Eh, bu da artık robotların varolmadığı anlamına gelmez mi, Trev?"

"Hayır, bu sadece robotların artık insanlara hizmet etmedikleri anlamına gelir. Robotlar insanları yönetmeye başlamış olamazlar mı?"

"Saçma!"

"Ya da gelişmeyi kontrole? Karar verileceği zaman neden yanımızdaydın? Aslında görünüşte gemide olmanı gerektirecek bir şey yoktu. Konuşmayı Novi yönetti ve o Gaia'ydı. Sana ne gerek vardı? Ama..."

"Ama ne?"

"Ama sen Gaia'nın o Üç Kuralı unutmamasını sağlayan bir denetleyiciysen o zaman durum değişir."

Bliss hafif bir alayla sordu. "İnsanlardan farklı bir yanım olmadığına göre sen bundan nasıl emin olabilirsin?"

Trevize arkasına yaslandı. "Ah, hepiniz bana tekrar tekrar 'emin' olma yeteneğimden söz etmiyor musunuz? Karar verme, sonuçları önceden görme, doğru sonuçlara varma yeteneğim olduğunu söylemiyor musunuz? Benim böyle bir iddiam yok. Bunları söyleyen sizsiniz. Şimdi... seni gördüğüm an rahatsız oldum. Sende bir gariplik vardı. Kadınların çekiciliği Pelorat kadar beni de etkiler. Hatta daha da fazla. Ve görünüşte sen de çok çekici bir kadınsın. Ama bir an bile sana yaklaşma arzusu duymadım."

"Ah, beni mahvediyorsun."

Trevize bu sözlere aldırmadı. "Gemimize ilk geldiğin sırada Janov 'la Gaia'da insanca olmayan bir uygarlığın bulunabileceğinden söz ediyorduk. Ve Janov seni gördüğü an o her zamanki saflığıyla, 'Siz insan mısınız?' diye sordu. Herhalde bir robot her zaman doğruyu söylemek zorundadır. Ama belki kaçamaklı cevap da verebilir. Sen de o zaman sadece, 'İnsana benzemiyor muyum?" dedin. Evet, sen insana benziyorsun, Bliss. Ama sana tekrar sormama izin ver. Sen insan mısın?"

Bliss sesini çıkarmadı.

Genç adam, "Sanırım ben o ilk anda bile," diye sözlerini sürdürdü. "Senin gerçek bir kadın olmadığını hissettim. Sen bir robotsun ve nasıl olduysa ben bunu sezdim. İşte bu duygum yüzünden ondan sonraki olaylar benim için yeni bir anlam kazandı. Özellikle o yemeğe katılmayışın."

Bliss, "Yemek yiyemediğimi mi sanıyorsun, Trev?" diye sordu. "Sizin gemide karides yediğimi unuttun mu? Emin ol hem yemek yiyebiliyorum, hem de diğer biyolojik işlemleri de yapabiliyorum. Sen sormadan hemen açıklayayım. Bunların arasında seks de var. Ama sana şunu da söyleyeyim: Bu da tek başına benim bir robot olmadığımı kanıtlamaz. Robotlar binlerce yıl önce bile kusursuz bir hal aldılar. Artık insanlardan farklı olan tek yanları beyinleriydi. Bunu da ancak kafa alanlarını kontrol edebilen kimseler farkediyordu. Konuşmacı Gendibal bir an benimle ilgilenmek zahmetine katlansaydı, robot muyum, yoksa insan mıyım bunu hemen anlardı. Ama tabii benim üzerimde durmadı bile."

"Ben kafa bilimleri uzmanı değilim ama senin bir robot olduğundan da eminim."

Bliss, "Öyle olduğumu düşünelim," dedi. "Bundan ne çıkar? Robot olduğumu itiraf etmiyorum ama merak ediyorum. Robotsam ne olacak?"

"Bir şeyi itiraf etmene gerek yok. Ben senin robot olduğunu biliyorum. Son bir kanıta ihtiyacım olsaydı onu da bütün Gaia’yla ilişkini kestiğini ve benimle özel bir kişi olarak konuşabileceğini söylediğin zaman elde ettiğimi düşünürdüm. Sen aslında Gaia’nın gerçekten bir parçası olsaydın bunu başaramazdın sanırım. Ama sen Gaia'nın bir parçası değilsin ki. Sen denetleyici bir robotsun. Onun için de Gaia'nın dışındasın. Sahi, şimdi aklıma geldi. Gaia’nın kaç robot müfettişe ihtiyacı var? Gezegende kaç denetleyici bulunuyor?"

"Tekrarlıyorum. Hiçbir şeyi itiraf etmiyorum a- ma merakımı uyandırdın. Robotsam ne olacak?"

"Bu durumda şunu öğrenmek istiyorum: Janov Pelorat'tan ne istiyorsun? O benim arkadaşım. Ve birçok bakımdan da bir çocuktan farkı yok. Seni sevdiğini sanıyor. Sadece vermeye razı olduğun şeyleri istediğini düşünüyor. Şu ana kadar ona çok şey verdiğini iddia ediyor. Aşkını kaybetmenin yol açtığı acıyı bilmiyor, bunu anlayamıyor. Senin insan olmadığını öğrenmenin neden olacağı o müthiş ıstırabın farkında bile değil..."

"Sen aşkı kaybetmenin neden olduğu acıyı biliyor musun?"

"Benim de bazı anlarım oldu... Ben Janov gibi dümdüz, heyecansız bir hayat sürmedim. Entellektüel bir kovalamacanın her şeyi, hatta karımla çocuğumu bile yutmasına, beni uyuşturmasına izin vermedim. Ama Janov böyle yaptı. Ve şimdi bütün bunlardan senin uğruna vazgeçmeye hazır. Janov'un kırılmasını, yaralanmasını istemiyorum. Buna izin verecek değilim. Gaia'ya hizmet etliysem, o zaman bir ödül isterim. Bu ödül de bana vereceğin bir söz olmalı. Janov Pelorat'ın iyilik ve mutluluğunu koruyacağına dair söz."

"Bir robotmuş gibi davranıp sana cevap vereyim mi?"

Trevize, "Evet," dedi. "Hemen şimdi."

"Pekala. Diyelim ki, ben bir robotum, Trev, ve görevim de denetleme: Diyelim ki, Gaia'da benim gibi az, pek az müfettiş var. Ve birbirimizle pek ender buluşabiliyoruz. Diyelim ki, bizi harekete zorlayan güç de insanlara bakma, onlara özen gösterme isteği. Ve yine diyelim ki, Gaia'da gerçek anlamda bir tek insan bile yok. Çünkü onların hepsi de gezegen denilen canlı varlığın birer parçası.

"Diyelim ki, Gaia'yla ilgilenmek bize doyum sağlıyor. Ama tam anlamıyla da değil. Diyelim ki, içimizde ilkel bir güç, robotların ilk hazırlandığı ve yapıldığı o günlerde yaşayanlara benzer bir insanın özlemini çekiyor. Beni yanlış anlama. Ben yüzyıllık bir yaratık olduğumu iddia etmiyorum. Yani eğer robotsam... Ben sana söylediğim yaştayım. Ya da hiç olmazsa o kadar süre var oldum... tabii eğer bir robotsam. Yine eğer bir robotsam, temel yapım başlangıçtaki gibi. Onun için de gerçek bir insanla ilgilenmeyi çok istiyorum.

"Pel bir insan. Gaia'nın bir parçası değil. Gaia'- nın gerçek bir parçası halini alamayacak kadar da yaşlı. O benimle birlikte bu gezegende kalmak istiyor. Çünkü bana karşı senin gibi duygular beslemiyor. Benim bir robot olduğumu düşünmüyor. Ben de Pel'in Gaia'da kalmasını istiyorum. Robot olduğumu düşünürsen, bunu gerçekten isteyeceğimi de anlarsın. Çünkü ben insanca bütün tepkileri gösterebilirim ve Pel'i severim. Robot olduğumda ısrar edersen belki o zaman insanca, mistik bir sevgi duyamayacağımı da düşünebilirsin. Ama tepkilerimle sevgi dediğin şey arasında hiçbir fark da göremezsin. Yani robot olmam durumu değiştirmez ki." Bliss susarak Trevize'ye baktı. İnatçı bir gururu vardı.

Genç adam, "Yani bana Janov’u terk etmeyeceğini mi söylemek

istiyorsun?" diye sordu.

"Robot olduğumu düşünürsen o zaman Birinci Kurala uymam gerektiğini de anlarsın. Buna göre Pel'i hiçbir zaman terk edemem. Bunu ancak o bunu emrettiği, ben de kendisinin bu bakımdan ciddi olduğunu ve gitmeyip yanında kalarak Pel'e daha fazla zarar verdiğimi anladığım takdirde yapabilirim."

"Ama daha genç bir adam..."

"Hangi genç adam? Sen, Pel'den gençsin. Ama bana Pel gibi ihtiyacın olduğunu sanmıyorum. Hatta aslında beni istemiyorsun. Bu yüzden de Birinci Robot Kuralı sana sıkı sıkıya sarılmamı yasaklıyor."

"Kendimi kastetmedim. Başka bir genç..."

"Başka hiç kimse yok ki. Gaia’da senden ve Pel'den başka gerçek anlamda insan sayılabilecek başka kim var?"

Trevize daha yumuşak bir sesle, "Ya robot değilsen?" dedi.

Bliss mırıldandı. "Kararını ver."

"Ya robot değilsen, dedim!"

"O zaman hiçbir şey söylemeye hakkın yok demektir. Bu konuda ancak ben ve Pel karar verebiliriz."

Trevize, "Öyleyse tekrar başlangıç noktasına dönüyorum," dedi. "Ödülümü istiyorum. Bu ödül de Janov'a iyi davranman olacak. Kimliğin konusunda ısrar edecek değilim. Kafalı" iki varlık gibi konuşalım ve bana Janov'a her zaman iyi davranacağına söz ver."

Bliss usulca, "Ona her zaman iyi davranacağım," diye cevap verdi. "Seni ödüllendirmek istediğimden değil, bunu arzu ettiğim için. En büyük arzum bu' Ona çok iyi davranacağım." Sesini yükselterek bağırdı. "Pel!" Tekrarladı. "Pel!"

Pelorat içeri girdi. "Efendim, Bliss?"

Genç kadın ona elini uzattı. "Trev bir şey söylemek istiyor sanırım."

Pelorat, Bliss'in elini tuttu. Trevize bu iki eli birden avuçlarının arasına aldı. "Janov, ikiniz adına da seviniyorum, çok mutluyum."

Pelorat, "Ab, aziz dostum," diye mırıldandı.

Trevize, "Ben Gaia’dan ayrılacağım sanırım," dedi. "Şimdi gidip Dom’la bu konuyu konuşacağım. Bilmiyorum bir daha karşılaşacak mıyız, Janov? Karşılaşacaksak bu ne zaman olacak? Ama ne olursa olsun, seninle başarıya eriştik."

Pelorat gülümsedi. "Gerçekten başarılı olduk."

"Hoşçakal. Bliss, sana şimdiden teşekkür ediyorum."

"Güle gül, Trev."

Ve Trevize elini sallayarak evden çıktı.

92

Dom, "Başarılı oldun, Trev," dedi. "Ama öyle olacağını biliyordum."

Yine karşılıklı oturmuş yemek yiyorlardı. Yiyecekler ilk kez olduğu gibi yine Trevize'nin hoşuna gitmemişti. Ama aldırdığı yoktu pek. Belki bir daha Gaia'da yemek yiyemeyecekti.

"Herhalde kararının doğru olduğundan emindin."

"Evet, emindim. Ama bunun nedeni gerçeği mistik bir biçimde kavramam değildi. Galaksiyayı olağan bir mantık yoluyla seçtim. Başka biri de aynı yoldan karar verebilirdi. Ne demek istediğimi anlatayım mı? Bunu ister misin?"

"Evet, tabii isterim, Trev."

Genç adam, "Üç şeyden birini yapabilirdim," dedi. "Birinci Vakfa katılabilirdim. İkinci Vakfın tarafını tutardım. Ya da Gaia'yı seçerdim. Birinci Vakfa katıldığım takdirde Belediye Başkanı Branno, İkinci Vakıfla Gaia'yı yönetimine almak için hemen harekete geçerdi, ikinci Vakıf tarafını tutsaydım, Konuşmacı Gendibal Birinci Vakıf ve Gaia'yı yönetimine almak için hemen harekete geçerdi. Bu iki durumda da olanları düzeltmenin imkânı olmazdı. Kararım yanlış, olduğu takdirde bu müthiş bir felakete yol açar ve durum düzeltilemezdi. Ama Gaia'yı seçersem Birinci ve İkinci Vakıflar nispeten önemsiz bir zafer kazandıklarını düşünerek buradan ayrılacaklardı. O zaman her şey eskisi gibi sürüp gidecekti. Çünkü bana Galaksiyanın yaratılmasının kuşaklar, hatta yüzyıllar alacığını söylemişlerdi.

"Yani ben Gaia'yı vaziyeti kurtarmak ve zaman kazanmak için seçtim. Kararım yanlış olduğu takdirde durumu düzeltmek, hatta her şeyi tersine çevirmek bile kabil olacaktı."

Dom kaşlarını kaldırdı. Ama yaşlı, âdeta bir ölününkini andıran yüzü ifadesizdi. O tiz sesiyle, "Yani sonunda yanlış karar verdiğinin

anlaşılacağını mı düşünüyorsun," diye sordu.

Trevize omzunu silkti. "Öyle düşündüğüm yok. Ama yanılıp yanılmadığımı anlayabilmek için yapmam gereken bir tek şey var. Arz'a gitmek istiyorum. Tabii o dünyayı bulabilirsem."

"Bizden ayrılmak istiyorsan sana tabii engel olmayız, Trev..."

"Dünyanıza uymuyorum."

"Pe! de uymuyor. Ama sen de onun gibi Gaia'da kalabilirsin. Buna seviniriz. Ancak istemiyorsan seni zorla burada tutmayız. Ama şimdi bana şunu söyle. Arz'a gitmeyi neden istiyorsun?"

Trevize, "Nedeni anladığını sanıyorum," dedi.

"Anlamış değilim."

"Benden sakladığın bir bilgi kırıntısı, olmalı, Dom. Belki bunun nedenleri vardı. Ama olmamasını dilerdim."

Dom, "Ne dediğini anlayamıyorum," diye mırıldandı.

"Dinle, Dom. Karar verebilmek için bilgisayardan yararlandım. Ve bir an etrafımdakilerin kafalarıyla bağlantı kurdum. Belediye Başkanı Branno, Konuşmacı Gendibal ve Novi'nin beyinleriyle. Bir çok şeyi fark ettim. Bunların ayrı ayrı, tek başlarına benim için bir önemleri yoktu. Örnek istiyorsan: Gaia'nın Novi yoluyla Trantor üzerinde yaptığı çeşitli etkiler. Konuşmacının Gaia'ya kadar gelmesini sağlamak için yapılmıştı bunlar."

"Evet?"

"İşte bunlardan biri de Trantor kütüphanesindeki Arz'la ilgili bütün bilginin ortadan kaldırılmasıydı."

"Arz'la ilgili bütün bilginin ortadan kaldırılması.

mı?"

"Evet. Bundan da Arz'ın önemli olduğu anlaşılıyor. Ayrıca bundan İkinci Vakfın da, benim de Arz konusunda hiçbir şey öğrenmememiz gerektiği sonucu da çıkıyor. Madem Galaksinin gelişmesinin yönetimi sorumluluğu bana veriliyor, o zaman bilgisizliği kabul edemem. Arz'la ilgili bütün

bilgilerin saklanmasının neden bu kadar önemli olduğunu bana söyler misin?"

Dom çok ciddi bir tavırla, "Trev," dedi. "Gaia’nın bütün bilginin ortadan kaldırıldığından haberi yok ki. Bu konuda hiçbir şey bilmiyor. Hiçbir şey!"

"Yani bunun Gaia’nın işi olmadığını mı söylemek istiyorsun?"

"Gaia bundan sorumlu değii."

Trevize bir süre düşündü. Dudaklarını ağır ağır, düşünceli düşünceli yalayıp duruyordu. "O halde sorumlu kim?"

"Bilmiyorum. Bunu neden yaptıklarını da anlayamıyorum."

İki adam birbirlerine baktılar.

Sonra Dom, "Haklısın," diye mırıldandı. "Çok memnunluk verici bir sonuca erişmiş gibiydik. Ama bu nokta aydınlatılmadıkça rahat edemeyiz. Bir süre bizimle kal. Şu sorunu mantığa vurmaya çalışalım. Sonra gidersin. Bu bakımdan sana elimizden gelen yardımı yaparız."

Trevize, "Teşekkür ederim," dedi.

(Şimdilik)

SON